

**TÜRKİYE
İSTATİSTİK YILLIĞI**
**Turkey's
Statistical Yearbook**
2011

ISSN 0082-691X

**TÜRKİYE
İSTATİSTİK YILLIĞI
Turkey's
Statistical Yearbook
2011**

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU
Turkish Statistical Institute

İstatistiki veri ve bilgi istekleri için For statistical data and information requests**Bilgi Dağıtım Grubu** Data Dissemination Group**Tel:** + (312) 410 02 15 - 410 02 44**Faks-Fax:** + (312) 417 04 32**Yayın istekleri için** For publication order**Döner Sermaye İşletmesi** Revolving Fund Management**Tel:** + (312) 425 34 23 - 410 05 96 - 410 02 85**Faks-Fax:** + (312) 417 58 86**Yayın içeriğine yönelik sorularınız için** For questions about contents of the publication**Yayın Tasarım Takımı** Publication Design Team**Tel:** + (312) 410 02 09 - 410 02 34**Faks-Fax:** + (312) 417 04 32 - 410 02 13**İnternet** Internet
http://www.tuik.gov.tr http://www.turkstat.gov.tr**E-posta** E-mail
bilgi@tuik.gov.tr info@tuik.gov.tr**Yayın No** Publication Number
3665**ISSN**
0082-691X**Türkiye İstatistik Kurumu** Turkish Statistical Institute**Yücetepe Mah. Necatibey Cad. No: 114 06100 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE**

Bu yayının 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa göre her hakkı Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına aittir. Gerçek veya tüzel kişiler tarafından izinsiz çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Turkish Statistical Institute reserves all the rights of this publication. Unauthorised duplication or distribution of this publication is prohibited under Law No: 5846.

Türkiye İstatistik Kurumu Matbaası, Ankara Turkish Statistical Institute, Printing Division, Ankara**Tel: 0312 410 01 64 * Faks-Fax: 0312 418 50 82****Nisan 2012** April 2012**MTB: 2012-351 - 270 Adet-Copies****ISBN 978-975-19-5295-0**

ÖNSÖZ

FOREWORD

Toplumun pek çok alanına yönelik resmi istatistiklerin genel çerçeveye itibarıyla sunulduğu ve ülke profili hakkındaki bilgilerle erişim imkanı sağlayan Türkiye İstatistik Yıllığı, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmakta ve en çok tercih edilen yayınlar arasında yer almaktadır.

İstatistik Yıllığı'nın kökeni, 1897 yılında Osmanlı İmparatorluğu döneminde yayımlanan "Mahsus İstatistik-i Umumi"dir. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan ilk yıllık ise 1928 yılında Osmanlıca olarak hazırlanmıştır.

Ülkemiz hakkında daha çok bilgiye erişim imkanı sağlamak amacıyla yayında yer alan tablolara ek olarak Kurum tarafından yürütülen yoksulluk, özürülüler, bilişim teknolojileri kullanımı, yaşam memnuniyeti, kazanç yapısı, işgücü maliyeti, sağlık araştırması gibi araştırmalara da yer verilmiş, bölümlerde yer alan bazı tabloların içerikleri geliştirilmiştir.

Yayında yer alan bilgiler, yayımlandığı zaman dilimindeki mevcut en son verileri içermekte ve beş yıllık bilgilerle karşılaştırma imkanı sağlamaktadır. Tablo sonlarında ve yayının son bölümünde yer alan veri kaynaklarının ise, daha detaylı istatistiklere erişmek isteyen kullanıcılar için iyi bir başlangıç noktası olacağı düşünülmektedir. Yayın CD ortamında da mevcuttur ve kağıt ortamındaki tüm bilgileri içermektedir. Diğer taraftan, <http://www.tuik.gov.tr> web adresinden güncel bilgilere erişmek de mümkündür.

Türkiye İstatistik Yıllığı'nın geniş kullanıcı kitlesine hizmet vereceği ve araştırmacıları her bir konunun kaynağına götüreceği inancıyla istatistiki bilgi üretilmesine kaynak sağlayan tüm bireylere, kurum ve kuruluşlara, yayının hazırlanmasında emeği geçenlere katkılarından dolayı teşekkür ederim.

Statistical Yearbook of Turkey, in which official statistics related to many aspects of the society are presented generally and which provides immediate access to information regarding country profile, is being published by Turkish Statistical Institute (TurkStat) and is one of the most demanded publications of the Institute.

The origin of the Statistical Yearbook is "Mahsus İstatistik-i Umumi" (Special General Statistics), which was published in 1897 at the Ottoman Empire time. On the other hand, the first yearbook which was published in 1928 by Turkish Statistical Institute was prepared in Ottoman language.

In order to provide access to more information about the country; in addition to the tables in the previous publication, information about other surveys of the Institute like disability, IT usage, life satisfaction, earnings structure, labour cost, health survey has been given while the content of some tables had been improved.

Information in the publication covers the most recent data available during the publication period, and provides comparison with the information of the previous five years. Data sources given at the end of tables and the last chapter of the publication are assumed to be a good starting point for the users who want to reach more detailed information. The publication is available in CD-ROM version and this version covers all the information in the paper press. On the other hand, it is also possible to reach most recent data on <http://www.turkstat.gov.tr>.

With the belief that Statistical Yearbook of Turkey would serve its wide range of users and take the researchers to the source of each subject, I thank all individuals and organizations which provided data to the statistical information production, and all people who have contributed to the preparation of the publication.

Birol AYDEMİR
Başkan
President

İÇİNDEKİLER	CONTENTS	
	Sayfa	
	Page	
Önsöz	III	Foreword
İçindekiler	V	Contents
Simge ve Kısaltmalar	VI	Symbol and Abbreviations
Açıklama	VII	Explanation
Arazi ve İklim	1	Land and Climate
Çevre	17	Environment
Nüfus ve Göç	25	Population and Migration
Demografi	61	Demography
Sağlık	85	Health
Eğitim ve Kültür	107	Education and Culture
Turizm	127	Tourism
Adalet	137	Justice
Seçimler	143	Elections
Sosyal Güvenlik	151	Social Security
Çalışma	161	Labour
Tarım	181	Agriculture
İş İstatistikleri	197	Business Statistics
Enerji	241	Energy
Ulaştırma ve Haberleşme	249	Transportation and Communication
Dış Ticaret	261	Foreign Trade
Fiyat ve Endeksler	275	Prices and Indexes
Satınalma Gücü Paritesi	289	Purchasing Power Parity
Para, Banka ve Sigorta	295	Money, Banking and Insurance
Maliye	327	Finance
Ulusal Hesaplar	339	National Accounts
Gelir ve Yaşam Koşulları	359	Income and Living Conditions
Tüketim Harcamaları ve Mutlak Yoksulluk	377	Consumption Expenditures and Absolute Poverty
Güven Endeksleri	393	Confidence Indices
İşgücü Maliyeti ve Kazanç Yapısı	399	Labour Cost and Structure of Earnings
Bilim, Teknoloji ve Bilişim	419	Science, Technology and Information Communication
Yaşam Memnuniyeti	443	Life Satisfaction
Ek	453	Appendix
Veri Kaynakları	453	Data Sources

Simgeler ve Kısaltmalar

Bilgi geçicidir
Bilgi elde edilememiştir
Bilgi yoktur
Kullanılan birimin yarısından azdır
Gözlem değeri öngörülenden az olduğu için bilgi verilememiştir
5429 sayılı Kanun gereği gizlilik ilkesine göre istatistik birim sayısı üçten az olduğu için birimlere ilişkin bilgiler verilememiştir
5429 sayılı Kanun gereği gizlilik ilkesine göre istatistik birim sayısı üç ve daha fazla olduğu halde bir veya iki birimin hakim olmasından dolayı birimlere ilişkin bilgiler verilememiştir
Başka yerde sınıflandırılmamış
2007'den - 2011 (dahil) yılına kadar
2010'da başlayan ve 2011'de biten ürün yılı, mali yıl, öğrenim dönemi vb.
Küçük veya eşit
Büyük veya eşit
Türk Lirası
İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması
Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
Uluslararası Hastalık Sınıflaması
Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması
Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması
Uluslararası Standart İşteki Durum Sınıflaması
Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması
İnşaat Tipleri Sınıflaması
Uluslararası Standart Ticaret Sınıflaması
Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması
Geniş Ekonomik Grupların Sınıflaması
Amaca Göre Bireysel Tüketimin Sınıflaması
Gümrük İşbirliği Konseyinin Uyumlaştırılmış Mal Tanım Kod Sistemi
Ulusal Hesaplar Sistemi

Symbol and Abbreviations

*	Data is provisional
...	Data not available
-	Denotes magnitude nil
0	Magnitude less than half of the unit employed
(0)	Data not available due to insufficient number of observation
(*)	Data pertaining to units which has less than three statistical units are not given by law no: 5429 which is indicated
(**)	Data pertaining to units which has three and more units are not given because of to dominate one or two units by law no: 5429 which is indicated
n.e.c.	Not elsewhere classified
2007 - 2011	2007 to 2011 inclusive
2010/'11	Crop year, financial year, school year etc. beginning in 2010 ending in 2011
≤	Fewer/less/smaller than or equal to
≥	More/greater than or equal to
TL	Turkish Liras
İBBS-SR	Statistical Regions
ADNKS	Address Based Population Registration System
ICD	International Classification of Diseases
ISCED	International Standard Classification of Education
ISCO	International Standard Classification of Occupations
ICSE	Standard International Classification of Status in Employment
NACE	Statistical Classification of Economic Activities in the European Community
CC	Classification of Type of Construction
SITC	Standard International Trade Classification
ISIC	International Standard Industrial Classification of All Economic Activities
BEC	Classification by Broad Economic Categories
COICOP	Classification of Individual Consumption by Purpose
HS	Customs Co-operation Council, The Harmonized Commodity Description and Coding System
SNA	Systems of National Accounts

AÇIKLAMA

Yayımda Kapsanan Dönem

İstatistik Yıllığı, tarihsel veriler ve bazı tablolar dışında kullanıcıya beş yıllık bir karşılaştırma olanağı sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. Aksi belirtilmedikçe "yıl" takvim yılını göstermektedir. "Mali yıl" ise, 12 ay için söz konusu olup 1 Ocak tarihinde başlar.

Veri Kaynakları

Yayımda sunulan veriler Türkiye İstatistik Kurumu'nun sayım ve anketlerinden, ayrıca diğer kuruluşların idari kayıtlarından derlenmektedir. Kaynak verilmeyen tablolardaki bilgiler Kurum tarafından hazırlanmıştır.

Konu Açıklamaları

Her bölümün başında yer alan konu açıklamalarında, bölümdeki bilgilerin hangi yöntem ve kaynaktan derlendiği, yapılan çalışmalar, kullanılan sınıflamalar ve konu ile ilgili bazı terim ve kavramların tanımlarına yer verilmiştir.

İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması: Bölgesel istatistiklerin toplanması, geliştirilmesi, bölgelerin sosyo-ekonomik analizlerinin yapılması, bölgesel politikaların çevresinin belirlenmesi ve Avrupa Birliği Bölgesel İstatistik Sistemine uygun karşılaştırılabilir istatistik veri tabanı oluşturulması amacıyla ülke genelinde tanımlanan sınıflamadır.

EXPLANATION

Period Covered by the Yearbook

The data with the exception of certain tables and historical series, are presented in five year period. Unless otherwise stated, "year" refers to the calendar year. Fiscal year refers to the 12 months and begins with January 1st of each year.

Data Sources

Data presented in the publication are compiled from censuses and surveys conducted by the Turkish Statistical Institute and from administrative registers of the other organizations. Tables for which no source is indicated are based on information prepared by TurkStat.

Explanations of the Subjects

In the explanatory notes placed at the beginning of each section, the method used in compiling the data, the studies made, classifications, definitions and concepts are given.

Statistical Regions: It is a classification to collect and develop regional statistics, to make the socio economic analyses of regions, to determine the framework of regional politics and to develop a convenient comparable statistics data base with European Union Regional Statistical System.

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page	
Açıklama	2	Explanation
Harita		Map
1.1 Türkiye ve iller	4	1.1 Turkey and provinces
Tablo		Table
Arazi		Land
1.1 Türkiye anakarası'nın uç noktaları	5	1.1 Extreme points of Turkey
1.2 Türkiye ve illerin yüzölçümleri	5	1.2 Area of Turkey and provinces
1.3 Seçilmiş dağ ve tepelerin yüksekliği	6	1.3 Height of selected mountains and hills
1.4 Akarsuların uzunluğu	6	1.4 Length of rivers
1.5 Baraj göllerinin alanları (göletler)	6	1.5 Areas of dammed lakes (reservoirs)
1.6 Doğal göllerin yüzölçümü ve denizden yüksekliği	7	1.6 Areas and altitudes of natural lakes
1.7 Adaların yüzölçümü ve kıyı uzunluğu	7	1.7 Areas and coastlines of islands
1.8 Depremler, 2008-2011	7	1.8 Earthquakes, 2008-2011
İklim		Climate
1.9 Aylık maksimum sıcaklık, 2011	8	1.9 Monthly maximum temperature, 2011
1.10 Aylık minimum sıcaklık, 2011	9	1.10 Monthly minimum temperature, 2011
1.11 Aylık ortalama nem, 2011	11	1.11 Average monthly humidity, 2011
1.12 Aylık toplam yağış ortalaması, 2011	12	1.12 Average monthly precipitation, 2011
1.13 Aylık ortalama günlük toplam güneşlenme süresi, 2011	14	1.13 Average monthly daily total hours of sunshine, 2011
1.14 Aylık ortalama deniz suyu sıcaklığı, 2011	15	1.14 Average monthly sea temperature, 2011

AÇIKLAMA

ARAZİ

Türkiye anararası'nın uç noktaları, Türkiye ve illerin yüzölçümleri, seçilmiş dağ ve tepelerin yüksekliği, akarsuların uzunluğu, doğal göllerin yüzölçümü ve denizden yüksekliği, adaların yüzölçümü ve kıyı uzunluğuna ait veriler Harita Genel Komutanlığı'ndan alınmıştır.

Baraj göllerinin alanlarına ait veriler ise Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nden alınmıştır.

DEPREM

Bu bölümdeki veriler Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü'nden alınmaktadır.

Deprem şiddeti: Deprem yer yüzündeki etkileri depremin şiddeti olarak tanımlanır. Modified Mercalli (MM) şiddet ölçeği, deprem etkilerinin şiddetini araştıran deprembilimciler tarafından yaygınla kullanılır. Bu ölçek romen rakamları ile belirtilen en az I ve en fazla XII ile ifade edilir. Şiddetin ölçüsü, insanların deprem sırasında uykudan uyanmaları, mobilyaların hareket etmesi, bacaların yıkılması ve toplam hasar gibi çeşitli kistastlar gözönüne alınarak yapılır. Deprem yapılar ve insanlar üzerindeki etkilerinin bir ölçüsüdür.

Deprem büyüklüğü: Depremde açığa çıkan enerjinin bir ölçüsüdür. Her depremin tek bir büyüklüğü vardır. Deprem büyüklüğü bir logaritmik ölçek olan Richter ölçeği ile ölçülür. Richter büyüklüğü kayıt edilen en yüksek deprem dalgasının genişliğinden ölçülmektedir.

İKLİM

Bu bölümdeki veriler Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nden alınmaktadır.

Klimatolojik gözlemler: Bir yerin iklimini, hava durumunu saptamak amacı ile bütün meteorolojik öğeleri kapsayan bir gözlem olup, yerel saatle 07.00, 14.00 ve 21.00' de olmak üzere günde üç kez yapılmaktadır.

Fenolojik gözlemler: Bitki yaşamının iklim koşulları altında göstermiş olduğu çeşitli yaşam evrelerinin hangi tarihlerde meydana geldiğini saptamak amacı ile yapılmaktadır.

Sinoptik gözlemler: Salt hava tahminlerini elde etmek amacı ile günde en az dört defa 00.00, 06.00, 12.00 ve 18.00'de uluslararası Greenwich ortalama saatine (GMT) göre yapılan bir gözlemdir.

Aerolojik gözlemler: Atmosfer derinliklerindeki kitle hareketlerini ve karakterlerini saptayan bir gözlemdir.

Bu yıllıkta en az beş yıl boyunca gözlem yapmış olan 40 istasyon hakkında bilgi verilmiştir. Bu istasyonlara ait ortalama ve uç değerler her on yılda bir yeniden hesaplanmaktadır.

EXPLANATION

AREA

Data about extreme points of Turkey, area of Turkey and provinces, height of selected mountains and hills, length of rivers, areas and altitudes of natural lakes, areas and coastlines of islands are taken from General Command of Mapping.

Data about areas of dammed lakes (reservoirs) are taken from General Directorate of State Hydraulic Works.

EARTHQUAKE

The earthquakes data presented in this section are collected from the Kandilli Observatory and Earthquake Research Institute.

Earthquake intensity: The effects of earthquake to the ground expressed as intensity of earthquake. The Modified Mercalli (MM) Intensity Scale is commonly used by seismologists seeking information on the severity of earthquake effects. Intensity ratings are expressed as Roman numerals between I at the low end and XII at the high end. Earthquake intensity identified according to awakened people during the earthquake, movement of the furnitures, falling down of the chimneys and some total damages. It measures the effects of earthquake on people and buildings.

Earthquake magnitude: It is a measure of the amount of energy released. Each earthquake has a unique magnitude assigned to it. The magnitude of earthquakes is measured on the Richter scale which is based on a logarithmic scale. The Richter magnitude is calculated from the amplitude of the largest seismic wave recorded for the earthquake.

CLIMATE

The meteorological data presented in this section are collected from the Turkish State Meteorological Service.

Climatological observations: These observations cover all the meteorological elements that determine the weather conditions of an area. The observations are made three times a day at 07.00 a.m., 2.00 p.m. and 9.00 p.m according to local time.

Phenological observations: This type of observation is made in order to determine periodic biological phenomenon of plant life under climatic conditions.

Synoptic observations: The synoptic recording stations are responsible only for weather forecasts. The observations are made four times daily at 00.00, 06.00 a.m. 12.00 p.m and 6.00 p.m according to GMT.

Aerological observations: These stations observe and determine the movements of air masses and their characteristics in the upper layers of the atmosphere.

In this publication data are given for only 40 typical stations which have records for at least a period of five years or more. Average and extreme values belonging to these stations are recalculated every ten years.

En yüksek ve en düşük sıcaklık: Saptanmış olan günlük yüksek ve düşük sıcaklıkların uç (ekstrem) değeridir.

Ortalama oransal nem (yüzde): Havada bulunan su buharı miktarının, o hava sıcaklığında mümkün olabilen en yüksek doyurucu buhar basıncı miktarına oranı olup yüzde türünden alınmış; ortalaması da saat 07.00, 14.00 ve 21.00'de bulunan değerlerin toplanıp üçe bölünmesi ile hesaplanmıştır.

Yağış miktarı: mm olarak yüksekliği veya kg olarak metrekareye düşen yağış miktarını göstermektedir. Günlük yağış miktarı, bir gün öncesinde saat 14.00 ve 21.00 rasatlarında ölçülen miktarla, o günün saat 07.00'de ölçülen miktarın toplamıdır.

Güneşlenme süresi: Güneşlenme süresini ölçen özel aygıtlarla saptanmış değerlerin, gözlem yılları için aylık ve yıllık aritmetik ortalamaları bulunmuştur.

Deniz suyu ortalama sıcaklığı: Derinliği en az 2 m olan yerlerde, deniz düzeyinden 50 cm derinlikte, sabah saat 06.30 ve 09.00 arasında ölçülen deniz suyu sıcaklığı ortalamasıdır.

Highest and lowest temperature on record: Data refers to observed daily extremes.

Relative humidity (percent): The amount of moisture in the air as compared with the maximum amount that the air could contain at the same temperature is expressed as a percentage. The daily average is obtained by taking the sum of the values observed at 07.00 a.m., 2.00 p.m. and 9.00 p.m. divided by three.

Precipitation: The total rainfall is measured in mm and shown in kg. per square meter. Daily precipitation is obtained by taking the total of the values observed at 2.00 p.m. and 9.00 p.m of the previous day and 07.00 a.m of the present day.

Average hours of sunshine: The average hours of sunshine are obtained by taking the monthly and annual averages of daily values measured by special sunshine recording devices.

Average sea temperature: Average sea temperature are measured between 06.30 and 09.00 a.m. by special sea temperature recording devices dipped 50 cm below sea level places with a minimum depth of 2 m.

1.1 Türkiye ve iller Turkey and provinces

1.1 Türkiye anakarası'nın uç noktaları

Extreme points of Turkey

Yönler ve uç noktalar Location of points	Enlem (Kuzey) Latitude (North)	Boylam (Doğu) Longitude (East)
Doğu - East Küçük Ağrı Dağı'nın 34 km doğusunda Türk-İran-Azerbaycan (Nahcivan) sınırlarının kavşak noktası Point of intersection of Turkish-Iranian-Azerbaijan boundaires 34 km east of Mt.Küçük Ağrı	39° 37'	44° 49'
Batı - West Gökçeada'da İnceburun - Cape İnceburun Gökçeada Island	40° 08'	25° 40'
Kuzey - North Sinop ilinde İnceburun - Cape İnceburun Sinop province	42° 06'	34° 57'
Güney - South Hatay ili Yayladağ ilçesinin Topraktutan (Beysun) Köyü'nün güneyi - South of Topraktutan (Beysun) village Yayladağ district Hatay province	35° 48'	36° 09'

Not. Harita Genel Komutanlığına ait topoğrafik haritalardan 1' doğrulukla elde edilmiştir.

Note. Data are calculated from the topographic maps of General Command of Mapping with 1' accuracy.

1.2 Türkiye ve illerin yüzölçümleri

Area of Turkey and provinces

İl - Province	Yüzölçümü Area	İl - Province	Yüzölçümü Area	İl - Province	Yüzölçümü Area	İl - Province	Yüzölçümü Area
Türkiye -Turkey	785 347	Diyarbakır	15 272	Konya	41 001	Şanlıurfa	19 451
Adana	14 125	Edirne	6 119	Kütahya	12 043	Uşak	5 382
Adıyaman	7 644	Elazığ	9 313	Malatya	12 146	Van	21 334
Afyonkarahisar	14 772	Erzincan	11 746	Manisa	13 269	Yozgat	14 097
Ağrı	11 520	Erzurum	25 355	Kahramanmaraş	14 525	Zonguldak	3 306
Amasya	5 702	Eskişehir	13 925	Mardin	8 858	Aksaray	7 997
Ankara	25 437	Gaziantep	6 887	Muğla	12 974	Bayburt	3 741
Antalya	20 909	Giresun	6 831	Muş	8 090	Karaman	8 924
Artvin	7 359	Gümüşhane	6 440	Nevşehir	5 407	Kırıkkale	4 575
Aydın	7 943	Hakkâri	7 228	Niğde	7 400	Batman	4 680
Balıkesir	14 272	Hatay	5 867	Ordu	5 952	Şırnak	7 203
Bilecik	4 310	İsparta	8 913	Rize	3 919	Bartın	2 076
Bingöl	8 277	Mersin	15 620	Sakarya	4 878	Ardahan	5 156
Bitlis	8 855	İstanbul	5 313	Samsun	9 352	İğdir	3 546
Bolu	8 341	İzmir	12 007	Siirt	5 499	Karabük	4 103
Burdur	7 174	Kars	9 939	Sinop	5 805	Kilis	1 444
Bursa	10 882	Kastamonu	13 136	Sivas	28 619	Yalova	850
Çanakkale	9 955	Kayseri	17 170	Tekirdağ	6 339	Osmaniye	3 215
Çankırı	7 490	Kırklareli	6 304	Tokat	10 073	Düzce	2 574
Çorum	12 797	Kırşehir	6 544	Trabzon	4 662		
Denizli	11 861	Kocaeli	3 623	Tunceli	7 705		

Not. Harita Genel Komutanlığına ait 1/1 000 000 ölçekli Mülki İdari Bölümleri Haritası vektör verisinden hesaplanarak elde edilmiştir.

Note. Data are calculated from the vector data of the Map of Administrative Division of General Command of Mapping with scaled to 1/1 000 000.

1.3 Seçilmiş dağ ve tepelerin yüksekliği - Height of selected mountains and hills

dğ. Dağ - Mountain tp. Tepe - Hill

[Yüksekliği 1000 m ve daha fazla olan - Height 1000 m and over]

(m)

Dağ veya tepe Mountain or hill	Yükseklik Height	Dağ veya tepe Mountain or hill	Yükseklik Height
Marmara Bölgesi - Marmara Region		Akdeniz Bölgesi - Mediterranean Region	
Uludağ tp.	2 542	Kızılkaya tp.	3 771
Kel tp.	1 601	Demirkazık tp.	3 758
Mahya dğ.	1 031	Gavur dğ. (Tekkeköprüsü tp.)	3 337
		Akdağ (Uluk tp.)	3 016
Ege Bölgesi - Aegean Region		Doğu Anadolu Bölgesi - East Anatolia Region	
Honaz dğ.	2 528	Büyük Ağrı dğ.	5 137
Bozdağ	2 159	Süphan dğ.	4 058
Cevizli dğ.	1 819	Küçük Ağrı dğ.	3 896
Karadeniz Bölgesi - Black Sea Region		Güneydoğu Anadolu Bölgesi - Southeast Anatolia Region	
Kaçkar dğ.	3 932	Karaca dğ. (Bay tp.) (Mirinmir tp.)	1 957
Mescit dğ.	3 239	Karakaş dğ. (Sof dğ.)	1 496
Küçük Hacettepe (Çatal ilgaz)	2 546	Raman dğ.	1 261
İç Anadolu Bölgesi - Central Anatolia Region			
Erciyes dğ.	3 917		
Büyük Hasan dğ.	3 268		
Aladağ	2 339		

Not. Harita Genel Komutanlığı'na ait topoğrafik haritalardan alınmıştır.

Note. Data are taken from the topographic maps of General Command of Mapping.

1.4 Akarsuların uzunluğu - Length of rivers

[Uzunluğu 500 km ve daha fazla olan - Length 500 km and over]

(km)

Akarsu Rivers	Uzunluk Length	Akarsu Rivers	Uzunluk Length
Kızılırmak	1 355	Aras (Türkiye içinde - in Turkey)	548
Fırat (Türkiye içinde - in Turkey)	1 263	Dicle (Türkiye içinde - in Turkey)	523
Sakarya	824	Yeşilirmak	519
Murat	562	Ceyhan	509
Seyhan	560		

Not. Harita Genel Komutanlığına ait 1/1 000 000 ölçekli Türkiye Fiziki Haritasından elde edilmiştir.

Note. Data are taken from the Physical Map of Turkey of General Command of Mapping with scaled to 1/1 000 000.

1.5 Baraj göllerinin alanları (göletler) - Areas of dammed lakes (reservoirs)[Yüzölçümü 50 km² ve daha fazla olan - Reservoirs with a surface area of 50 km² and over](km²)

Baraj gölü Dammed lake	Yüzölçümü Area	Baraj gölü Dammed lake	Yüzölçümü Area
Atatürk	817.0	Çatalan	80.6
Keban	676.1	Sarıyar	78.3
Karakaya	282.8	Seyhan	65.0
Hirfanlı	265.0	Kılıçkaya	64.6
Altınkaya	118.3		

Kaynak: Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Hydraulic Works

Not. Normal su seviyesindeki göl alanını gösterir.

Note. Shows usual reservoir surface area.

1.6 Doğal göllerin yüzölçümü ve denizden yüksekliği

Areas and altitudes of natural lakes

[Yüzölçümü 100 km² ve daha fazla olan - Reservoirs with a surface area of 100 km² and over]

Göl - Lake	Yüzölçümü	Denizden yüksekliği	Göl - Lake	Yüzölçümü	Denizden yüksekliği
	Area (km ²)	Altitude (m)		Area (km ²)	Altitude (m)
Van	3 713	1 646	Burdur	200	854
Tuz	1 500	925	Kuş (Manyas)	166	15
Beyşehir	656	1 121	Ulubat	134	5
Eğirdir	468	916	Eber	126	967
Akşehir	353	958	Çıldır	115	1 959
İznik	298	85			

Not. Harita Genel Komutanlığına ait 1/1 000 000 ölçekli Türkiye fiziki haritasından elde edilmiştir.

Note. Data are taken from the Physical Map of Turkey of General Command of Mapping with scaled to 1/1 000 000.

1.7 Adaların yüzölçümü ve kıyı uzunluğu - Areas and coastlines of islands[Yüzölçümü 5 km² ve daha fazla olan - Reservoirs with a surface area of 5 km² and over]

Ada - Island	Yüzölçümü	Kıyı uzunluğu	Ada - Island	Yüzölçümü	Kıyı uzunluğu
	Area (km ²)	Coastline (km)		Area (km ²)	Coastline (km)
Gökçeada	286.84	91.1	Avşa	24.16	23.1
Marmara	126.12	49.6	İmralı	13.32	17.6
Bozcaada	39.90	27.8	Karaada	11.62	15.8
Uzunada	26.83	24.5	Kekova	10.07	16.2
Alibey	26.75	31.8	Büyükada	8.88	13.4
Paşalimanı	26.22	29.8	Salih	6.71	12.3

Not. Harita Genel Komutanlığına ait 1/1 000 000 ölçekli Mülki İdari Bölümleri Haritası vektör verisinden hesaplanarak elde edilmiştir.

Note. Data are calculated from the vector data of the Map of Administrative Division of General Command of Mapping with scaled to 1/1 000 000.

1.8 Depremler, 2008-2011

Earthquakes, 2008-2011

(Şiddet - Intensity ≥ 5)

Deprem tarihi Date of earthquake	Oluş zamanı (T.S.) Occurrence time (T.H)	Yerleşim birimi Settlement area	Şiddet Intensity	Büyüklik Magnitude MAG M
15.03.2008	12:15	Bala (Ankara)	V	5.0
10.07.2008	10:49	Gönen-Balıkesir	V	4.9
12.11.2008	16:03	Kocasinan (Kayseri)	V	4.9
17.02.2009	07:28	Simav (Kütahya)	V	5.0
30.07.2009	10:37	Çağlayan (Erzincan)	V	5.0
04.12.2009	08:02	Buharkent (Aydın)	V	4.9
08.03.2010	04:32	Başıyurt-Karakoçan (Elazığ)	VII	6.0
24.03.2010	16:11	Gökdere-Palu (Elazığ)	V	5.1
03.11.2010	04:51	Saros Körfezi (Kuzey Ege Denizi)	V	5.3
11.11.2010	22:08	Selçuk (İzmir)	V	4.9
15.11.2010	01:08	İskenderun Körfezi (Doğu Akdeniz)	V	4.9
19.05.2011	23:15	Simav (Kütahya)	VI	5.9
23.06.2011	10:34	İçme (Elazığ)	V	5.4
25.07.2011	20:57	Marmara Denizi	V	5.2
27.07.2011	12:58	İlgin (Konya)	VI	5.0
22.09.2011	06:22	Cengirli-Refahiye (Erzincan)	VI	5.6
23.10.2011	13:41	Van	VIII+	7.2

Kaynak: Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü Ulusal Deprem İzleme Merkezi (UDİM)

Source: Kandilli Observatory and Earthquake Research Institute National Earthquake Monitoring Center (NEMC)

1.9 Aylık maksimum sıcaklık, 2011

Monthly maximum temperature, 2011

(°C)

İstasyon	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Stations	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Adana	19.2	21.1	28.3	29.4	31.9	36.4	36.6	37.5	39.3	34.7	25.0	20.4
Adıyaman	13.3	15.1	21.8	24.6	30.9	37.7	44.6	41.7	37.7	32.0	19.8	14.8
Afyonkarahisar	11.4	14.5	21.0	18.7	25.2	31.1	36.0	34.6	30.6	24.9	18.1	14.2
Ağrı	4.8	5.5	12.7	21.0	25.8	30.1	35.1	36.2	29.3	25.8	9.7	3.9
Aksaray	13.1	15.3	21.2	21.3	26.8	31.3	36.5	36.6	30.0	28.5	15.7	18.3
Amasya	15.3	17.7	22.7	26.8	29.3	33.8	41.8	37.2	32.7	34.6	16.9	17.4
Ankara	11.2	14.2	19.5	19.7	26.0	31.8	36.6	37.0	30.8	25.8	15.2	16.0
Antalya	19.8	20.2	22.5	26.9	30.6	38.5	42.2	41.5	37.6	30.1	25.8	20.4
Ardahan	4.4	4.9	11.6	19.3	25.3	27.0	32.5	31.5	24.6	23.9	8.7	4.2
Artvin	13.5	14.1	20.8	26.1	30.5	29.8	38.6	37.2	29.8	29.7	14.6	13.0
Aydın	16.4	19.7	21.7	25.4	32.9	37.6	40.1	39.0	37.5	29.9	24.2	20.4
Balıkesir	15.2	19.4	22.7	22.7	28.5	36.5	37.5	33.8	34.0	27.1	16.1	18.9
Bartın	17.9	18.4	22.9	21.3	27.3	34.8	36.6	31.2	33.2	31.5	16.5	20.0
Batman	14.3	16.8	23.5	28.3	32.5	38.5	45.9	44.6	38.0	32.9	19.1	12.9
Bayburt	7.0	7.7	14.1	20.3	27.4	29.8	36.2	36.1	28.9	26.9	11.2	9.4
Bilecik	14.3	15.9	21.0	21.7	27.1	34.2	37.1	31.4	32.2	25.8	16.6	16.1
Bingöl	8.8	9.6	19.5	25.6	28.2	33.3	39.5	38.5	33.2	29.3	15.6	8.8
Bitlis	-	-	11.2	18.8	23.0	27.2	33.8	34.0	28.4	22.4	9.0	7.9
Bolu	12.8	15.9	20.8	22.2	27.1	32.8	35.2	31.7	32.6	26.6	17.0	15.4
Burdur	12.5	14.3	23.9	23.0	27.7	34.2	40.5	36.5	32.8	26.8	18.4	12.4
Bursa	17.2	18.8	21.9	22.4	29.1	36.6	35.9	32.3	33.1	28.3	17.1	19.6
Çanakkale	14.2	16.2	18.7	19.3	27.7	31.4	35.5	33.4	33.5	25.4	16.3	17.1
Çankırı	9.1	14.4	21.7	21.4	26.8	32.8	40.0	37.6	31.3	26.4	13.6	12.4
Çorum	12.5	15.4	20.1	20.5	26.6	32.0	40.2	35.8	30.3	28.9	13.6	14.7
Denizli	15.2	18.8	21.5	25.5	31.2	36.8	39.7	39.6	36.6	29.0	21.4	18.2
Diyarbakır	12.2	15.5	22.4	27.0	32.2	38.9	44.7	44.3	37.0	32.4	18.4	11.9
Düzce	17.2	20.2	24.3	21.4	32.4	36.8	36.9	31.7	32.2	28.9	16.1	20.4
Edirne	11.5	18.3	24.0	24.2	30.8	34.3	38.1	37.2	36.6	29.2	16.8	18.4
Elazığ	8.7	13.0	20.2	24.7	30.8	35.5	42.1	41.5	35.0	29.9	16.4	9.8
Erzincan	8.6	10.3	19.7	23.3	29.7	32.5	38.6	38.3	32.1	28.0	14.8	12.0
Erzurum	3.1	3.4	12.4	19.5	24.2	28.0	34.8	34.4	27.8	25.5	10.3	2.2
Eskişehir	13.5	13.9	21.4	20.2	27.1	33.7	36.2	33.1	30.8	25.7	18.8	13.4
Gaziantep	13.0	18.2	22.1	24.8	30.3	35.7	42.3	39.8	35.0	31.2	18.7	14.1
Giresun	18.1	16.9	19.3	24.2	22.2	29.3	32.4	29.8	27.1	28.6	15.3	23.2
Gümüşhane	10.2	11.1	17.0	23.0	30.0	30.0	39.7	38.7	30.9	29.3	13.8	14.3
Hakkari	5.0	7.8	13.5	21.2	28.3	30.4	36.7	37.1	30.5	27.0	10.4	9.2
Hatay	16.3	19.2	26.3	28.9	30.8	32.3	35.0	33.9	38.9	34.6	23.7	16.5
Mersin	18.2	20.9	22.5	28.9	30.9	32.6	34.5	35.0	35.2	31.0	23.7	20.1
İğdir	12.0	11.2	21.4	25.3	29.9	36.7	39.5	39.7	33.0	28.4	16.5	7.9
İsparta	11.8	13.1	20.4	20.8	26.4	32.4	42.3	35.6	31.4	25.1	18.1	13.5
İstanbul	15.9	18.2	20.2	20.4	28.2	31.5	35.3	33.4	32.9	27.1	17.7	18.7
İzmir	17.8	19.7	22.8	23.4	30.5	35.4	37.2	36.9	34.4	27.4	19.3	20.1
Kahramanmaraş	14.5	17.0	23.3	25.9	31.1	38.0	42.9	41.4	36.5	32.4	20.9	15.1
Karabük	14.5	19.3	25.0	26.2	33.2	38.1	41.1	37.2	36.7	30.2	17.8	17.2
Karaman	12.5	16.1	22.0	24.4	26.1	33.1	36.6	37.1	32.0	26.4	16.6	14.4
Kars	5.2	4.1	13.5	20.6	24.9	28.7	33.9	34.8	28.0	24.5	8.9	2.0
Kastamonu	13.0	14.9	21.4	21.9	26.3	32.1	36.4	33.3	29.6	27.4	16.1	15.4
Kayseri	10.5	14.8	21.0	22.7	27.5	31.1	38.6	37.4	31.1	28.2	14.9	15.1
Kilis	14.6	17.9	23.2	26.3	31.7	38.2	41.6	40.2	36.8	32.5	20.7	15.3
Kırıkkale	11.9	14.3	20.8	21.0	26.3	32.9	40.5	39.2	30.8	26.9	14.3	14.8
Kırklareli	12.8	15.9	19.8	22.0	28.4	31.7	35.6	34.2	33.8	27.8	17.0	16.1
Kırşehir	11.1	13.3	19.6	20.3	26.1	31.0	38.3	37.4	30.6	27.2	14.9	14.6
Kocaeli	18.5	19.6	22.7	21.4	29.4	34.8	35.4	32.2	32.7	28.3	17.2	19.5
Konya	11.8	13.4	21.8	19.6	24.8	33.1	37.3	37.3	30.6	25.3	13.7	14.6
Kütahya	15.8	18.9	24.4	24.4	29.4	34.8	37.1	34.8	31.2	24.6	17.2	17.6

1.9 Aylık maksimum sıcaklık, 2011 (devam)

Monthly maximum temperature, 2011 (continued)

(°C)

İstasyon	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Stations	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Malatya	9.8	12.5	20.4	23.7	30.6	35.5	40.4	39.8	33.1	27.6	16.4	9.4
Manisa	16.5	19.4	22.7	24.6	32.3	36.2	39.3	37.6	38.3	29.5	20.3	19.9
Mardin	11.1	13.4	19.6	25.0	30.3	35.2	42.3	41.1	34.7	30.0	15.0	14.9
Muğla	15.2	16.2	20.1	22.0	29.4	37.5	38.6	38.5	35.6	27.7	21.2	18.3
Muş	4.1	7.2	16.9	23.7	28.9	32.3	38.0	38.3	32.5	27.1	13.3	2.6
Neveşehir	10.2	12.4	18.9	20.8	25.2	29.5	37.1	36.0	29.3	26.4	13.1	15.2
Niğde	11.0	13.3	19.4	21.6	25.3	31.3	36.6	37.3	29.5	25.2	14.4	15.1
Ordu	20.6	19.9	23.4	24.0	23.4	28.3	32.2	31.5	29.1	29.2	17.1	23.2
Osmaniye	18.3	23.6	27.0	30.2	31.7	36.9	35.7	37.1	37.6	35.3	23.7	21.0
Rize	17.1	16.1	20.5	17.8	22.9	27.3	32.0	30.6	27.8	28.7	16.3	24.4
Sakarya	18.8	20.3	25.0	22.8	29.9	37.8	41.9	33.3	34.7	30.6	18.0	19.5
Samsun	19.5	18.0	24.5	26.3	22.9	27.5	29.8	30.0	27.4	29.3	15.9	21.5
Şanlıurfa	14.6	17.8	25.2	28.5	34.9	38.9	44.5	42.2	39.1	32.7	21.4	16.0
Siirt	12.2	15.5	21.0	26.6	31.7	36.1	44.0	43.2	36.5	31.8	16.3	12.2
Sinop	16.8	13.7	21.3	22.8	24.2	27.9	29.6	29.4	27.2	26.4	15.7	19.5
Şirnak	9.7	13.6	17.8	23.3	29.8	33.8	40.4	39.0	32.2	28.1	13.0	15.1
Sivas	5.6	8.9	16.8	20.6	27.5	29.9	39.5	37.9	29.4	28.2	14.9	12.3
Tekirdağ	16.3	17.5	22.3	24.1	26.1	33.9	34.6	32.2	30.0	27.5	18.3	19.7
Tokat	13.7	16.6	22.0	26.0	28.4	32.1	41.1	38.5	32.0	33.8	15.5	17.0
Trabzon	17.1	14.1	21.0	20.0	21.7	27.3	31.0	30.0	27.4	29.6	15.5	23.0
Tunceli	10.3	10.3	20.2	23.6	29.6	33.6	40.8	40.6	34.9	29.7	17.1	10.2
Uşak	12.6	16.3	19.4	21.0	26.0	31.8	36.4	35.6	32.6	25.1	19.5	14.5
Van	8.3	13.4	13.2	21.9	24.5	28.6	33.3	34.3	27.9	24.0	10.8	7.7
Yalova	17.7	17.3	22.8	23.0	28.8	31.6	35.8	32.6	31.3	29.4	17.0	19.9
Yozgat	8.6	11.1	17.0	17.8	23.3	28.4	36.6	34.2	27.4	25.6	11.4	11.9
Zonguldak	18.2	15.4	19.2	21.0	23.5	31.4	35.4	27.9	28.0	26.7	14.6	21.2

1.10 Aylık minimum sıcaklık, 2011

Monthly minimum temperature, 2011

(°C)

İstasyon	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Stations	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Adana	3.3	-0.2	2.3	3.5	11.5	17.8	19.3	0.0	0.0	11.1	1.9	1.7
Adıyaman	-1.0	-1.9	0.4	2.9	8.2	15.4	20.4	21.3	11.3	7.0	-0.7	0.2
Afyonkarahisar	-5.5	-15.7	-8.2	-2.0	2.3	7.4	11.9	11.0	8.0	-2.4	-7.9	-6.8
Ağrı	-18.1	-27.8	-17.0	-4.0	2.5	5.4	7.7	0.0	0.0	-3.3	-23.5	-24.9
Aksaray	-4.5	-13.5	-5.8	-0.5	2.0	10.5	12.3	12.6	5.4	-3.8	-10.2	-8.1
Amasya	-3.8	-5.6	-4.5	1.7	2.0	10.8	14.0	12.8	9.7	2.3	-9.5	-6.9
Ankara	-5.2	-9.1	-6.2	0.4	3.2	7.6	12.0	13.6	7.6	0.2	-7.1	-6.8
Antalya	6.8	3.6	2.8	9.7	13.6	18.2	21.3	20.9	18.5	12.9	8.2	5.8
Ardahan	-19.2	-23.3	-17.9	-5.5	0.0	2.3	6.5	1.0	-0.8	-7.0	-17.9	-21.6
Artvin	-1.1	-4.9	-2.0	0.5	3.9	12.8	13.8	0.0	0.0	4.8	-4.4	-3.1
Aydın	-0.4	-0.5	-1.6	4.0	8.5	15.6	17.3	18.0	15.1	4.6	1.7	-0.7
Balıkesir	-4.5	-6.4	-4.5	-1.9	1.1	8.0	12.6	11.3	10.2	-1.2	-5.7	-7.7
Bartın	-5.2	-4.9	-4.2	-0.5	3.1	10.2	12.4	11.6	6.9	-0.9	-5.5	-5.4
Batman	-7.0	-9.2	-6.3	-0.3	6.2	9.9	13.6	14.3	9.1	1.9	-7.6	-9.0
Bayburt	-11.6	-18.9	-12.1	-7.6	0.0	4.7	7.8	0.0	2.9	-3.1	-14.2	-12.8
Bilecik	-3.5	-4.6	-5.1	0.5	3.3	8.0	13.9	13.3	8.9	-0.8	-3.8	-3.5
Bingöl	-7.2	-10.1	-5.4	-2.7	5.4	10.0	14.9	15.2	9.8	1.8	-8.0	-8.9
Bitlis	-13.4	-20.1	-12.1	-5.1	1.7	5.6	11.7	10.8	7.2	-1.5	-12.2	-14.0
Bolu	-6.2	-7.0	-5.8	-1.5	0.5	7.1	9.8	9.5	5.5	-1.8	-7.4	-7.0
Burdur	-4.3	-7.6	-5.7	-1.1	3.9	10.3	14.0	14.5	9.2	-0.6	-5.1	-6.7
Bursa	-3.8	-4.3	-3.5	0.0	2.9	10.5	14.9	12.6	12.1	-1.0	-3.3	-3.9
Çanakkale	-2.1	-1.6	-2.2	2.2	6.0	13.4	17.0	16.1	14.0	4.0	0.7	-2.6
Çankırı	-7.0	-9.1	-6.0	-3.6	0.4	7.5	9.1	8.0	2.8	-3.0	-11.6	-10.1
Çorum	-7.4	-9.5	-7.9	-2.5	-2.6	5.6	8.4	7.5	3.6	-1.6	-12.5	-10.2

1.10 Aylık minimum sıcaklık, 2011 (devam)

Monthly minimum temperature, 2011 (continued)

(°C)

İstasyon	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Stations	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Denizli	-0.7	-3.2	-2.3	3.0	7.8	13.9	17.0	17.5	14.2	3.2	-0.4	-1.7
Diyarbakır	-7.0	-7.5	-4.5	-0.5	7.5	11.7	17.1	15.9	11.5	3.1	-7.1	-8.1
Düzce	-3.3	-3.2	-2.5	1.2	3.2	11.1	13.9	13.2	9.2	0.8	-4.3	-5.3
Edirne	-6.8	-7.4	-5.2	0.5	3.7	13.3	13.6	13.1	11.6	0.8	-4.0	-5.3
Elazığ	-6.1	-7.3	-3.7	-0.4	6.0	10.7	14.8	14.8	10.9	0.0	-6.1	-6.1
Erzincan	-8.5	-10.9	-5.4	-3.3	3.7	9.4	12.0	12.6	7.5	-0.1	-8.4	-9.0
Erzurum	-22.2	-32.2	-17.7	-11.3	-0.6	3.2	5.9	4.1	-0.1	-6.3	-24.0	-25.2
Eskişehir	-5.3	-9.6	-5.4	-0.6	2.0	7.1	13.1	11.7	7.4	-2.6	-6.3	-6.2
Gaziantep	-3.1	-3.6	-0.5	0.8	7.6	15.2	19.0	19.6	12.3	5.0	-3.0	-2.5
Giresun	2.1	0.3	1.5	4.1	7.8	0.0	17.3	19.0	13.8	8.8	0.0	4.8
Gümüşhane	-8.4	-13.2	-8.5	-4.4	1.1	7.1	8.5	9.8	0.0	-1.3	-11.4	-8.7
Hakkari	-11.8	-15.0	-7.6	-1.9	2.4	12.0	15.3	15.2	7.7	0.0	-9.1	-11.1
Hatay	2.3	-0.4	3.1	5.4	11.8	16.6	22.8	23.7	15.3	8.8	0.0	-0.4
Mersin	6.1	2.5	3.8	8.3	14.4	18.5	22.6	23.6	18.0	12.8	6.2	3.8
İğdir	-9.6	-15.3	-6.0	2.5	7.5	12.3	16.8	11.7	7.8	2.0	-9.0	-9.8
İsparta	-5.7	-8.5	-7.3	-0.7	2.4	8.9	11.7	11.3	8.6	-1.6	-7.5	-7.5
İstanbul	-1.1	-0.8	-0.1	4.3	6.6	14.7	18.0	17.5	15.5	5.8	3.4	0.1
İzmir	1.4	2.3	0.9	5.2	9.1	17.6	20.0	19.1	18.9	6.5	2.6	0.6
Kahramanmaraş	-1.0	-2.3	0.8	3.5	8.5	14.9	20.4	20.4	16.3	7.4	-1.3	-0.9
Karabük	-6.1	-5.5	-2.3	0.5	3.3	10.8	12.6	12.9	8.2	-0.5	-6.4	-7.0
Karaman	-6.5	-11.4	-8.7	-1.3	1.1	8.2	12.3	9.6	6.8	-3.1	-9.8	-9.3
Kars	-17.7	-23.7	-19.8	-4.9	0.7	3.3	7.8	2.7	0.3	-6.3	-19.6	-22.4
Kastamonu	-9.8	-8.0	-6.1	-3.6	-0.4	7.2	8.4	7.6	3.1	-2.5	-10.2	-8.7
Kayseri	-12.8	-15.6	-5.9	-2.0	0.9	6.9	8.5	7.5	3.2	-3.5	-12.5	-11.4
Kilis	1.8	-1.7	-0.2	3.0	8.9	15.7	18.3	19.5	14.1	7.8	0.4	1.3
Kırıkkale	-5.8	-11.3	-6.2	1.1	1.5	8.5	12.6	13.0	8.1	0.0	-9.0	-7.8
Kırklareli	-5.9	-6.3	-3.9	1.3	4.0	11.5	13.4	14.5	13.0	0.1	-1.2	-4.7
Kırşehir	-8.9	-14.0	-7.8	-1.9	0.6	7.4	10.2	11.5	8.0	-2.7	-10.6	-9.4
Kocaeli	0.1	-0.5	-0.4	3.6	6.4	13.7	16.2	16.7	14.7	5.5	2.0	-0.5
Konya	-4.1	-7.5	-6.5	-0.6	4.4	11.9	15.6	15.3	11.1	1.0	-6.4	-5.3
Kütahya	-7.3	-13.5	-8.9	-2.2	0.5	4.5	9.8	8.0	7.0	-3.5	-8.1	-8.9
Malatya	-5.2	-6.1	-1.7	-0.9	6.6	0.0	16.6	0.0	13.2	4.5	-6.1	-4.5
Manisa	-1.6	-2.0	-0.8	0.1	5.9	13.6	17.3	16.9	15.1	2.8	-1.5	-2.3
Mardin	0.0	-4.7	-1.5	-0.1	8.0	16.8	20.5	23.5	12.0	5.9	-1.7	-0.5
Muğla	-2.7	-5.6	-5.0	1.1	6.6	12.9	12.1	13.4	11.7	1.6	-2.6	-3.3
Muş	-12.1	-15.1	-6.3	-1.7	5.0	9.5	13.4	13.9	9.3	0.2	-10.4	-16.9
Nevşehir	-6.9	-13.1	-6.5	-1.8	0.2	7.1	11.3	9.0	5.7	-2.8	-9.7	-8.2
Niğde	-9.9	-14.6	-5.3	-1.3	1.6	9.2	11.0	11.4	6.2	-1.8	-10.3	-10.0
Ordu	1.4	0.1	1.3	4.3	6.6	14.0	16.4	18.7	13.8	9.0	2.6	2.9
Osmaniye	-0.7	-3.4	0.9	3.2	9.8	15.5	18.8	21.1	16.3	7.0	-0.7	-1.8
Rize	1.7	-0.8	0.7	3.9	7.1	15.7	15.6	18.7	0.0	8.7	2.0	1.7
Sakarya	-1.0	-1.7	0.2	3.4	4.8	13.5	15.0	15.1	12.2	4.9	-1.1	-1.7
Samsun	1.4	-0.8	0.0	3.6	5.1	14.6	16.2	17.9	14.6	8.0	0.4	2.8
Şanlıurfa	0.3	-0.9	2.3	4.3	11.3	17.2	21.6	19.2	15.6	8.8	-0.4	0.8
Siirt	-1.5	-5.5	0.0	1.3	9.1	15.8	19.4	0.0	13.5	6.3	-1.5	-2.4
Sinop	2.1	0.4	1.3	3.9	7.8	14.8	18.8	18.7	13.5	9.5	2.0	3.8
Şırnak	-1.5	-5.9	-0.5	-0.3	7.7	15.3	19.6	21.5	11.0	5.2	-0.8	-1.2
Sivas	-17.1	-17.7	-6.7	-4.3	-0.4	7.2	9.4	8.6	3.9	-3.7	-11.6	-10.6
Tekirdağ	-2.7	-2.6	-1.7	3.8	5.8	14.6	16.7	16.9	14.9	2.7	1.1	-3.0
Tokat	-8.1	-6.5	-4.8	1.0	2.6	9.6	12.7	11.6	6.9	1.3	-8.3	-6.5
Trabzon	2.4	0.0	1.2	3.7	7.1	15.0	16.0	20.0	15.0	7.6	2.0	2.7
Tunceli	-7.3	-10.4	-4.5	-2.0	4.3	9.7	12.7	15.2	9.7	0.3	-8.5	-8.7
Uşak	-6.1	-8.0	-5.6	-0.8	1.9	7.1	11.5	11.4	10.2	-1.0	-4.5	-5.7
Van	-10.3	-12.9	-7.8	-0.9	0.0	0.0	13.0	9.6	6.2	-1.3	-9.0	-7.9
Yalova	-0.3	-1.8	-0.8	3.7	3.1	13.7	16.2	15.8	13.5	5.6	0.7	-1.4
Yozgat	-11.7	-13.3	-9.1	-4.3	-1.4	7.8	0.0	10.6	6.3	-2.1	-10.6	-8.1
Zonguldak	1.1	0.0	-0.1	2.8	5.8	12.4	16.3	16.2	12.2	5.0	0.4	0.9

1.11 Aylık ortalama nem, 2011

Average monthly humidity, 2011

(%)

İstasyon	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Stations	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Adana	63.5	62.3	64.7	66.7	64.2	66.2	67.3	63.1	60.4	47.9	53.8	66.5
Adıyaman	64.3	60.7	49.5	64.1	53.7	31.6	22.1	24.1	25.4	40.0	56.1	58.2
Afyonkarahisar	79.2	74.5	69.1	66.4	67.3	59.9	44.0	44.5	43.0	63.7	61.6	69.1
Ağrı	79.3	82.2	80.3	70.3	67.4	58.9	47.5	42.1	47.8	60.6	76.1	82.7
Aksaray	73.1	72.7	68.3	63.0	59.3	51.5	36.9	38.5	37.9	54.3	64.2	62.1
Amasya	73.8	62.3	62.1	61.8	61.8	54.5	50.9	52.7	53.5	58.1	63.8	65.9
Ankara	78.5	69.8	67.1	65.6	62.4	55.3	42.8	44.9	42.5	65.0	70.3	74.8
Ardahan	75.4	75.5	71.1	70.9	67.4	66.0	67.7	62.7	67.3	66.6	72.5	79.0
Artvin	66.0	76.5	62.8	69.1	69.1	70.8	67.6	70.0	70.6	68.8	75.0	58.3
Aydın	79.1	72.4	68.0	68.4	61.9	50.8	45.1	45.2	48.4	63.1	56.3	71.8
Bartın	83.0	80.1	77.7	83.0	82.1	77.8	75.1	76.0	76.7	82.3	84.6	82.2
Batman	71.8	69.7	53.9	67.8	66.5	34.2	20.7	21.5	30.3	50.9	62.2	74.0
Bayburt	66.1	75.7	62.8	66.7	62.7	57.2	48.1	47.2	55.4	58.8	68.6	62.6
Bilecik	75.4	67.5	69.5	73.9	67.5	63.1	56.6	59.4	55.6	69.4	70.7	70.0
Bingöl	69.2	69.7	53.7	68.0	60.0	42.7	31.2	27.9	35.8	46.1	60.6	66.4
Bolu	86.9	78.2	77.7	83.4	79.0	76.5	66.6	70.7	65.9	73.9	74.3	75.8
Burdur	76.1	73.7	67.7	66.9	64.0	52.4	37.7	34.1	37.5	56.9	55.2	73.5
Bursa	81.5	74.4	77.0	78.4	75.7	63.3	55.5	60.7	62.1	75.3	71.7	72.5
Çanakkale	82.6	78.0	78.5	77.3	72.6	62.9	59.1	55.4	59.0	71.6	74.2	78.2
Çankırı	82.9	71.7	68.8	67.6	68.3	65.1	52.8	55.3	54.2	68.2	70.4	77.4
Çorum	82.9	70.6	71.3	70.0	72.8	63.9	55.7	56.3	55.3	65.8	64.6	72.5
Denizli	72.4	70.2	66.0	67.9	63.0	46.1	34.6	35.7	36.8	58.5	52.2	67.2
Düzce	86.8	79.2	76.2	82.2	79.6	74.4	69.3	71.1	70.2	78.3	81.3	82.5
Edirne	91.8	77.8	72.5	71.1	65.2	60.1	54.0	54.3	56.5	76.3	73.4	85.8
Elazığ	69.5	69.2	55.0	64.2	63.0	39.8	25.3	25.4	33.9	45.2	63.9	77.2
Erzincan	65.1	69.5	52.8	57.9	60.5	44.6	40.5	37.2	43.9	54.0	63.4	60.9
Eskişehir	87.1	77.7	72.4	74.4	67.9	62.1	52.8	55.9	53.2	68.6	68.8	75.8
Gaziantep	69.2	67.4	53.0	63.6	53.6	40.3	33.1	32.9	37.3	50.1	60.5	64.0
Giresun	67.3	68.4	70.8	79.8	79.0	71.1	71.8	71.1	67.2	72.0	67.9	57.2
Gümüşhane	62.6	67.8	58.4	64.2	62.4	60.0	52.8	55.0	56.0	57.6	65.2	56.8
Hakkari	68.8	74.6	58.6	62.0	48.5	32.7	25.5	24.2	27.8	47.7	62.5	60.8
Hatay	69.4	70.0	65.5	65.2	64.0	66.0	64.9	62.9	61.8	58.3	64.3	70.7
Mersin	56.5	58.2	64.6	61.7	64.5	66.8	69.0	61.0	56.4	47.6	52.3	58.4
Iğdır	74.1	66.1	48.5	57.7	59.9	47.0	40.4	43.2	46.2	59.8	63.7	71.5
Isparta	78.1	75.5	70.6	68.5	64.8	56.4	42.2	37.9	41.3	58.7	55.1	66.9
İstanbul	77.0	73.7	73.5	76.6	71.6	66.2	60.7	61.5	64.3	71.1	73.6	73.3
İzmir	69.2	63.6	57.0	61.7	54.1	47.5	42.0	39.5	41.9	55.9	53.6	68.3
Kahramanmaraş	68.3	61.9	53.4	63.8	56.5	47.2	44.1	41.5	40.8	42.9	59.4	64.9
Karabük	81.3	71.8	67.9	72.4	70.7	65.5	53.9	54.6	51.0	65.2	70.3	77.8
Karaman	80.6	74.5	68.5	64.4	62.2	48.7	37.0	38.5	39.2	54.9	71.9	70.1
Kars	74.7	77.3	70.7	70.9	67.7	63.8	59.0	54.0	57.8	58.3	72.9	76.5
Kastamonu	87.6	74.1	73.4	73.7	72.5	71.0	61.5	63.9	61.7	72.6	72.7	81.6
Kayseri	80.4	75.6	66.1	65.4	61.5	55.4	43.5	42.0	45.6	59.9	69.5	69.2
Kilis	65.9	66.7	52.5	59.0	52.1	45.9	43.6	44.3	44.2	44.3	56.2	62.6
Kırıkkale	82.0	72.6	69.3	65.6	62.0	54.5	41.7	43.2	41.7	60.7	68.1	71.1
Kırklareli	83.3	73.3	72.9	70.5	63.2	56.1	54.7	53.0	56.3	74.9	74.7	84.6
Kırşehir	84.3	78.8	73.1	69.1	66.0	58.9	45.6	45.4	43.7	62.3	68.9	69.6
Kocaeli	76.3	72.6	72.8	76.3	72.9	68.0	61.2	67.4	66.6	71.7	74.2	70.0
Kütahya	84.9	76.7	70.1	73.0	68.0	62.3	52.9	54.4	54.3	70.7	69.8	74.7
Malatya	66.0	61.7	47.4	60.1	53.1	35.8	26.9	26.0	29.3	39.8	55.7	67.4
Manisa	75.2	65.7	58.2	55.8	51.6	43.4	32.8	33.2	37.0	54.4	53.1	70.8
Mardin	62.9	64.1	44.6	60.3	46.4	25.1	17.4	19.4	26.1	37.0	50.1	48.5
Muğla	82.1	79.4	73.2	74.8	66.1	51.9	37.4	38.4	42.1	66.3	61.4	83.3
Muş	86.3	76.9	61.4	66.2	61.6	45.5	31.0	27.1	35.3	51.5	71.4	81.7

1.11 Aylık ortalama nem, 2011 (devam)

Average monthly humidity, 2011 (continued)

(%)

İstasyon	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Stations	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Nevşehir	76.9	71.8	65.5	63.8	59.7	53.1	40.8	42.5	43.0	55.5	67.2	60.2
Niğde	75.6	71.6	65.8	64.4	58.9	50.7	38.7	40.0	43.5	56.2	67.3	64.7
Ordu	68.6	68.2	72.5	78.5	79.8	70.5	71.0	73.4	68.9	73.5	71.4	62.2
Osmaniye	63.8	64.7	66.0	67.7	66.0	68.2	66.3	63.2	62.3	55.8	61.7	64.2
Rize	67.2	65.0	61.6	79.4	80.7	74.6	73.3	73.8	73.9	77.6	74.0	70.8
Sakarya	75.9	75.8	71.9	77.7	76.1	68.8	66.9	67.4	69.6	73.2	78.2	68.5
Samsun	68.4	71.5	75.8	80.3	81.8	71.9	71.5	64.7	64.6	66.5	69.7	57.6
Şanlıurfa	64.3	64.6	45.9	58.8	45.5	27.9	23.2	26.7	29.9	36.7	52.7	56.6
Siirt	67.6	68.0	49.0	61.8	55.3	31.0	21.4	21.3	28.6	46.1	58.0	66.4
Sinop	78.0	78.6	79.3	87.2	94.0	82.9	83.9	75.1	73.4	72.3	75.9	71.1
Şırnak	62.1	62.4	46.8	59.4	46.0	24.3	17.2	18.1	24.8	41.7	54.8	45.0
Sivas	80.0	75.8	63.8	64.1	63.0	59.5	48.5	47.1	52.2	57.3	66.4	65.7
Tekirdağ	84.2	77.6	79.5	75.7	75.6	68.9	66.2	63.7	66.5	79.7	86.6	84.1
Tokat	69.0	63.8	63.0	63.2	62.2	59.5	54.0	56.1	56.8	58.8	67.3	61.1
Trabzon	66.4	69.3	69.9	80.4	81.6	75.8	76.7	73.8	70.2	71.1	64.2	59.5
Tunceli	67.4	69.7	53.9	65.8	63.8	44.9	32.8	29.8	36.0	48.1	64.0	74.7
Uşak	74.8	64.7	59.6	62.6	56.0	44.0	26.1	24.9	23.6	51.7	39.1	74.0
Van	66.0	67.8	61.5	60.3	59.5	46.0	39.7	36.7	43.0	61.6	67.0	70.2
Yalova	78.8	77.0	78.2	78.5	79.1	70.3	66.2	67.3	69.9	74.9	77.0	70.7
Yozgat	82.3	78.1	72.7	72.3	65.6	61.0	52.1	53.4	52.6	65.5	72.7	69.5
Zonguldak	80.1	79.2	74.7	87.0	91.2	75.1	74.3	73.0	72.6	73.5	76.6	65.3

1.12 Aylık toplam yağış ortalaması, 2011

Average monthly precipitation, 2011

(mm)

İstasyon	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Stations	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Adana	76.5	92.4	107.0	78.3	31.8	49.4	-	-	4.1	5.8	44.1	100.4
Adıyaman	136.5	76.4	54.0	119.2	55.1	2.8	1.1	2.0	-	40.8	90.7	67.6
Afyonkarahisar	42.4	33.3	45.1	47.1	124.2	92.0	-	1.5	6.2	76.7	2.1	36.5
Ağrı	23.0	44.9	50.5	111.1	77.6	70.0	24.6	26.4	7.7	28.0	22.0	21.2
Aksaray	52.5	38.3	62.6	47.4	79.5	14.1	-	5.0	6.6	13.6	11.3	37.5
Amasya	48.0	13.7	59.7	32.7	104.9	19.3	41.1	25.0	6.4	27.7	7.3	39.9
Ankara	42.0	24.3	57.5	50.1	73.1	44.4	10.7	21.1	0.6	62.4	10.9	39.3
Ardahan	32.7	42.4	12.3	88.3	92.6	120.5	174.0	15.5	58.4	33.1	13.3	9.1
Artvin	53.8	145.7	48.6	106.4	68.7	46.9	48.1	61.0	35.9	89.2	104.7	14.0
Aydın	147.2	68.6	26.1	51.5	44.7	14.6	-	0.2	32.2	69.8	0.1	87.8
Balıkesir	37.0	33.8	39.8	64.7	35.5	4.3	4.2	-	90.6	93.9	-	98.8
Bartın	50.5	34.2	65.7	107.7	64.5	103.4	20.8	14.8	22.8	183.8	42.4	77.1
Batman	45.0	38.7	31.9	193.9	109.8	1.6	2.1	-	9.4	37.0	26.4	39.1
Bayburt	22.8	36.8	27.7	122.4	85.5	34.9	47.9	3.4	29.9	40.1	24.9	9.8
Bilecik	26.6	26.5	52.1	94.9	53.4	67.5	10.0	15.0	9.0	39.4	0.4	54.2
Bingöl	104.7	88.7	95.1	260.8	80.5	76.0	1.1	0.4	6.3	25.9	106.7	49.3
Bolu	31.6	14.2	60.5	84.5	67.6	73.0	14.2	7.2	14.1	62.8	5.2	52.1
Burdur	44.6	36.6	62.8	110.4	96.0	52.2	-	1.4	11.6	31.0	0.2	19.4
Bursa	72.4	18.4	67.4	76.8	27.3	14.0	5.2	29.3	32.8	112.8	1.6	120.7
Çanakkale	43.8	17.5	56.7	69.8	18.7	44.7	0.0	1.6	2.4	47.6	6.7	160.5
Çankırı	25.3	10.1	35.1	47.7	105.3	99.8	28.6	19.3	-	45.5	2.5	31.9
Çorum	30.5	8.3	39.6	36.9	60.0	64.5	10.9	7.0	50.2	31.6	5.4	37.3
Denizli	77.3	62.8	44.4	83.8	120.6	13.6	-	0.2	7.0	35.2	0.0	68.3
Diyarbakır	40.0	49.9	46.6	209.0	80.1	13.6	0.6	-	9.2	11.8	73.0	40.2
Düzce	68.4	21.2	104.5	88.3	39.0	61.3	18.7	33.8	17.6	64.2	22.6	62.1

1.12 Aylık toplam yağış ortalaması, 2011 (devam)

Average monthly precipitation, 2011 (continued)

(mm)

İstasyon	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Stations	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Edirne	55.8	23.7	14.1	53.7	17.6	51.3	19.5	20.4	29.2	156.6	0.4	75.4
Elazığ	30.9	57.5	38.8	92.0	70.0	18.0	3.0	0.1	3.9	17.5	70.1	41.4
Erzincan	16.7	44.2	43.6	86.2	90.9	14.4	81.0	0.2	27.2	21.3	38.1	5.0
Erzurum	23.4	22.3	17.1	147.7	105.2	55.3	26.6	21.8	7.5	23.1	13.9	9.2
Gaziantep	80.5	56.9	35.4	143.0	37.5	15.4	-	-	3.8	44.7	98.8	68.1
Giresun	118.0	112.0	96.0	98.4	94.5	92.5	38.1	61.1	83.5	268.7	265.5	61.4
Gümüşhane	27.7	41.2	36.6	106.1	59.9	67.5	11.9	21.5	11.6	32.6	17.0	5.3
Hakkari	47.1	59.5	122.4	242.1	47.1	11.7	19.2	4.8	27.6	33.6	75.7	44.8
Hatay	106.9	154.8	143.5	79.1	65.1	23.3	-	-	34.7	82.5	58.6	190.9
Mersin	79.2	60.3	78.7	51.2	36.6	34.0	0.0	9.0	32.6	37.0	49.3	113.9
İğdir	6.0	22.6	16.8	73.9	76.9	40.4	24.0	24.3	10.6	25.8	9.2	9.1
Isparta	34.6	51.8	50.4	54.7	43.1	62.2	1.8	0.6	13.2	50.4	0.2	37.0
İstanbul	40.4	14.3	45.9	75.9	24.7	16.2	7.5	14.1	9.5	70.4	15.7	96.6
İzmir	100.9	107.3	18.8	65.3	29.4	0.6	-	-	8.6	90.3	-	140.5
Kahramanmaraş	78.8	116.6	80.4	171.6	57.1	8.7	-	-	3.9	22.5	93.2	85.2
Karabük	16.4	7.8	26.2	76.2	85.0	80.4	4.4	29.0	2.0	45.8	2.4	28.6
Karaman	35.5	31.9	60.9	44.3	67.3	20.7	-	-	6.2	22.4	25.3	30.0
Kars	15.8	28.1	12.2	95.6	97.0	67.5	67.6	22.1	20.2	22.6	15.5	17.7
Kastamonu	30.6	14.2	43.0	61.6	126.6	101.2	16.5	23.6	0.8	57.2	9.0	37.2
Kayseri	47.0	52.5	48.9	61.6	79.8	106.2	9.7	-	3.0	28.2	23.5	29.9
Kilis	52.8	62.9	30.1	59.0	15.0	5.4	-	2.9	21.1	20.1	106.6	82.6
Kırıkkale	40.6	30.1	60.0	33.0	50.0	39.8	17.1	15.2	0.9	55.8	12.5	36.8
Kırklareli	35.3	23.8	13.6	37.5	20.4	28.7	37.4	8.0	42.8	120.4	2.8	107.4
Kırşehir	71.0	30.0	40.5	25.4	30.6	84.6	5.9	1.0	4.0	46.9	6.6	16.9
Kocaeli	97.2	22.6	87.4	57.3	17.4	52.5	18.2	69.8	52.4	98.1	19.8	90.7
Konya	46.5	52.2	35.4	67.1	64.0	62.6	4.0	3.6	0.8	45.0	8.7	23.5
Kütahya	53.9	14.6	27.0	89.4	98.6	85.9	1.4	11.6	23.4	48.6	0.2	91.4
Malatya	23.3	63.3	18.4	95.8	42.9	10.0	5.5	8.4	5.2	6.2	40.8	42.8
Manisa	96.4	95.2	19.3	43.6	49.7	45.0	-	-	8.8	35.4	-	152.4
Mardin	119.3	28.3	63.0	145.9	72.3	0.6	-	-	4.6	15.6	51.7	37.5
Muğla	204.4	136.6	29.0	79.6	51.6	23.8	-	0.0	17.4	62.0	4.0	144.4
Muş	64.8	90.8	100.1	235.4	91.6	38.8	30.0	3.2	18.1	43.3	59.7	59.0
Nevşehir	67.1	55.6	26.5	56.8	85.1	58.3	6.2	-	4.1	15.1	16.5	50.5
Niğde	53.9	30.6	38.5	62.0	62.2	49.8	3.5	4.8	33.1	40.5	22.1	61.4
Ordu	76.1	92.0	115.6	90.6	79.4	73.4	40.7	79.6	50.8	137.9	136.9	74.3
Osmaniye	58.0	101.2	111.6	120.3	73.4	44.8	-	1.4	16.9	101.9	54.8	75.1
Rize	225.7	277.0	144.4	162.3	78.0	257.3	112.4	159.8	111.3	245.1	236.9	69.3
Sakarya	106.4	25.8	98.7	68.1	20.3	42.7	40.4	8.2	14.4	75.0	18.5	82.2
Samsun	133.2	39.5	75.3	65.4	86.2	53.0	31.0	15.0	21.3	31.8	82.2	36.9
Şanlıurfa	58.0	28.2	42.0	133.7	39.2	4.6	0.8	-	10.3	12.1	62.1	47.1
Siiirt	75.5	88.4	55.1	238.5	83.2	8.6	3.3	-	10.5	38.2	47.2	42.6
Sinop	87.8	78.1	50.5	78.6	46.4	95.7	70.1	4.2	32.2	114.6	143.4	64.1
Şirnak	98.0	89.7	85.7	189.1	114.8	2.6	10.0	-	16.6	59.2	58.7	38.1
Sivas	70.9	42.7	63.3	75.9	85.8	40.6	12.8	-	15.6	10.9	39.3	23.9
Tekirdağ	42.4	40.3	23.4	78.8	42.8	46.2	7.8	16.0	0.4	90.2	4.0	75.6
Tokat	23.2	22.4	69.5	73.5	59.1	76.4	37.9	16.5	14.8	24.0	29.5	23.4
Trabzon	71.7	85.2	50.1	106.2	65.9	84.6	34.9	29.2	43.7	156.5	98.9	16.4
Tunceli	115.3	124.0	122.7	152.9	79.2	16.4	5.0	0.5	5.0	18.0	53.7	40.5
Uşak	100.9	36.6	31.5	74.8	73.9	57.9	1.4	-	3.7	39.5	1.4	78.9
Van	14.2	26.6	30.7	133.7	62.8	28.1	11.0	-	53.0	125.9	18.8	12.1
Yalova	56.5	13.9	42.8	57.7	34.9	24.1	22.5	6.2	6.0	106.4	13.2	88.2
Yozgat	89.1	28.0	86.3	53.9	82.0	63.7	13.9	0.7	0.6	47.5	7.4	32.5
Zonguldak	112.3	65.7	108.4	120.7	56.4	101.0	15.8	33.6	12.6	184.5	33.4	119.1

1.13 Aylık ortalama günlük toplam güneşlenme süresi, 2011

Average monthly daily total hours of sunshine, 2011

(Saat / Hours)

İstasyon	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Stations	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Adana	4.9	6.4	7.7	6.5	9.1	10.2	10.0	10.6	9.8	8.3	5.9	5.5
Adıyaman	3.6	4.6	6.6	5.4	7.9	11.3	11.8	10.5	9.0	7.4	4.8	4.7
Afyonkarahisar	2.3	4.6	5.1	4.7	6.2	8.7	11.4	10.4	9.4	6.2	5.5	3.0
Ağrı	4.8	3.8	6.8	4.0	5.1	6.2	6.4	10.1	8.8	7.0	4.5	4.0
Aksaray	4.4	5.4	6.0	6.0	8.7	10.0	11.6	10.9	9.6	7.3	5.5	4.4
Amasya	1.9	3.4	3.9	3.5	6.1	8.0	9.6	8.7	8.2	4.1	3.2	3.0
Ankara	1.9	4.8	3.8	4.1	6.0	7.5	10.4	9.7	9.3	6.2	5.6	3.0
Ardahan	2.4	3.1	5.5	3.8	6.1	8.8	8.5	8.7	7.5	5.3	2.7	2.4
Artvin	2.7	2.5	4.1	3.3	6.2	6.5	7.5	6.4	6.2	4.4	2.7	2.7
Aydın	0.0	5.9	6.9	6.3	7.9	10.7	11.7	11.4	10.5	7.9	7.6	5.0
Balıkesir	2.5	5.1	4.9	4.6	7.5	9.8	11.4	10.6	9.2	6.1	5.7	3.2
Bartın	2.5	3.6	3.8	3.4	5.8	8.0	10.5	9.4	9.2	4.8	4.5	2.8
Batman	3.9	4.1	6.8	4.7	8.4	11.6	10.8	11.7	9.9	7.3	5.6	4.2
Bilecik	2.9	4.8	4.2	3.6	6.3	8.9	11.7	10.2	9.9	5.6	5.6	4.1
Bingöl	4.1	4.3	5.6	3.9	5.9	8.9	8.3	9.1	7.8	6.9	4.6	4.5
Bolu	1.8	2.9	4.0	2.6	3.9	5.8	9.2	7.7	8.2	4.4	3.6	2.3
Burdur	4.1	4.9	6.0	6.1	7.1	10.1	11.9	11.2	9.4	7.4	6.7	3.5
Bursa	0.5	0.1	2.1	3.5	5.6	9.0	10.9	9.4	8.9	4.8	5.4	3.3
Çanakkale	2.6	2.6	2.9	3.2	5.0	9.1	11.3	11.6	10.0	5.7	4.5	3.3
Çankırı	0.9	4.4	5.4	4.8	6.9	8.2	10.6	10.6	9.1	6.1	4.6	2.3
Çorum	1.5	3.8	3.9	4.1	6.2	7.4	9.7	9.7	8.7	4.4	3.3	2.5
Denizli	3.0	4.6	5.0	5.6	7.0	10.2	12.0	10.3	8.9	6.9	6.1	3.5
Diyarbakır	4.2	5.1	6.8	5.7	8.0	11.6	11.0	11.3	9.3	7.2	5.4	4.9
Düzce	1.2	3.4	3.8	2.4	5.1	7.8	10.6	8.9	8.1	4.3	2.8	1.7
Edirne	0.0	4.6	4.7	5.9	8.9	9.9	11.9	11.4	9.5	4.4	4.9	2.9
Elazığ	4.1	4.5	6.4	5.7	8.0	12.1	12.0	7.5	9.7	8.2	0.0	3.5
Erzincan	4.2	3.3	5.7	4.6	6.3	9.9	10.0	9.9	8.0	6.4	4.3	4.4
Erzurum	3.6	6.8	8.4	6.1	8.1	10.9	8.1	6.4	5.2	2.3	3.5	2.2
Gaziantep	3.6	4.7	6.8	5.4	7.0	9.4	10.0	9.3	8.4	7.4	5.5	4.3
Gümüşhane	0.9	2.6	4.3	3.8	6.1	8.2	10.2	8.7	7.3	4.3	1.6	0.7
Hakkâri	4.8	5.2	6.5	5.1	8.6	10.5	11.5	11.4	9.4	6.2	4.8	4.7
Hatay	3.2	3.8	6.8	6.4	8.4	10.4	11.2	-	9.2	7.9	-	3.8
Mersin	4.5	6.4	6.9	6.7	8.6	10.3	9.9	10.3	9.4	8.3	5.8	5.1
İğdır	1.8	3.0	6.2	3.8	6.4	9.5	9.8	8.8	9.1	4.3	2.9	2.4
İsparta	4.6	4.9	6.4	5.6	6.6	8.8	11.0	10.5	10.2	7.9	7.1	4.7
İzmir	4.8	5.9	6.5	6.5	8.5	11.6	12.3	12.4	10.4	8.1	8.0	5.2
Kahramanmaraş	3.1	5.1	5.7	4.8	7.5	9.8	10.9	9.7	8.1	6.8	4.7	4.2
Karaman	3.6	4.9	6.1	5.9	8.4	11.0	12.7	11.6	10.2	7.2	5.1	5.1
Kars	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.6	4.3	5.4
Kastamonu	1.4	3.3	3.7	3.6	5.3	6.6	8.4	8.6	8.6	4.7	3.1	2.6
Kayseri	2.4	4.0	4.3	4.4	7.2	9.5	12.1	-	8.9	6.4	-	4.0
Kilis	4.9	5.6	8.4	6.9	9.9	11.8	12.5	11.8	10.1	8.4	5.7	5.5
Kırıkkale	1.9	5.2	5.4	5.2	7.9	9.7	11.9	11.2	10.0	6.3	4.9	3.4
Kırklareli	3.0	3.6	4.2	5.0	8.2	8.6	10.8	10.3	8.4	3.5	3.8	2.4
Kırşehir	2.7	5.2	5.4	5.5	7.5	9.5	12.0	11.0	10.0	7.0	5.4	4.4
Kocaeli	2.7	3.4	3.7	3.0	5.5	7.5	10.4	8.9	8.8	4.1	3.9	3.2
Konya	3.8	4.8	5.7	6.2	7.2	8.7	10.0	9.8	9.0	6.0	-	-
Kütahya	1.6	3.8	4.2	4.4	5.9	8.0	10.9	9.6	8.3	4.9	4.4	2.7
Malatya	4.3	5.3	6.7	5.8	7.9	10.1	11.4	11.4	9.9	8.4	4.8	4.4
Manisa	0.1	4.0	4.7	5.3	7.7	10.0	11.2	10.3	8.8	6.4	5.4	2.5
Mardin	6.4	5.5	8.3	6.0	10.3	12.6	12.2	12.2	10.9	8.5	6.7	6.8
Muğla	2.0	3.1	5.6	5.7	7.1	10.4	11.6	10.5	8.0	5.1	3.4	1.5
Muş	1.1	3.1	5.9	5.0	7.4	11.6	11.2	11.6	9.5	5.8	2.4	2.1
Nevşehir	2.8	4.4	4.8	5.3	7.9	10.3	12.5	11.8	9.8	6.5	3.9	3.8
Niğde	3.9	5.8	5.9	5.0	7.3	10.0	11.7	11.5	9.6	7.1	5.0	5.1

1.13 Aylık ortalama günlük toplam güneşlenme süresi, 2011 (devam)

Average monthly daily total hours of sunshine, 2011 (continued)

(Saat / Hours)

İstasyon	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Stations	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Ordu	2.3	1.6	2.2	1.4	3.9	6.0	6.3	5.0	5.3	3.3	2.2	2.2
Osmaniye	4.7	6.7	7.8	6.2	9.3	9.2	9.9	10.7	9.8	8.4	5.3	5.8
Rize	2.4	2.3	3.8	2.7	4.3	6.2	7.4	4.9	5.9	3.7	2.6	2.8
Sakarya	2.6	3.8	3.7	2.5	4.6	7.5	10.1	8.7	8.7	4.4	4.1	3.4
Samsun	3.4	2.2	3.8	2.2	4.7	7.1	8.2	8.5	7.9	4.0	-	3.2
Şanlıurfa	3.4	4.7	7.1	6.1	9.0	12.0	12.1	10.8	8.6	7.6	4.5	4.8
Siirt	4.1	4.2	5.9	4.1	7.6	11.0	10.6	10.3	9.4	6.8	5.0	4.2
Sinop	2.5	1.6	3.6	3.6	5.4	7.7	8.5	8.6	7.3	3.1	2.1	3.0
Şirnak	4.9	4.5	7.7	5.6	9.5	11.1	11.3	12.1	10.5	7.4	4.9	4.5
Sivas	2.4	3.1	5.0	4.3	6.7	9.5	11.9	12.3	10.0	6.1	4.2	3.9
Tekirdağ	3.4	4.3	4.5	4.3	6.9	8.8	10.6	9.8	9.1	4.1	3.7	3.7
Tokat	3.3	4.9	5.4	3.4	6.5	7.1	8.9	8.5	9.2	5.5	3.9	4.0
Trabzon	2.9	1.8	3.1	2.4	3.5	5.6	6.7	5.3	5.2	3.8	3.1	3.4
Tunceli	4.4	4.2	6.1	4.8	7.1	11.4	11.3	10.9	8.5	6.8	5.1	3.5
Van	6.1	5.7	7.6	6.4	9.8	11.7	11.4	12.0	10.2	6.9	5.2	6.4
Yozgat	2.4	5.1	5.3	5.0	7.7	8.8	11.6	10.9	10.1	5.9	4.5	3.9
Zonguldak	-	-	-	-	4.1	7.9	10.4	9.9	9.4	3.9	3.6	2.3

1.14 Aylık ortalama deniz suyu sıcaklığı, 2011

Average monthly sea temperature, 2011

(°C)

İstasyon	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Stations	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Akcakoca Met.Is	11.2	8.6	7.7	8.4	10.8	18.5	24.2	25.2	22.9	19.4	15.2	10.9
Alanya	18.5	16.7	17.4	18.3	20.4	23.8	27.2	28.5	27.1	23.9	20.9	17.5
Amasra	9.8	8.5	7.6	9.0	13.8	20.3	24.0	23.3	20.3	18.0	13.2	11.0
Anamur	18.5	16.6	16.5	18.2	20.1	22.7	25.2	27.8	28.9	25.7	22.8	19.2
Antalya-Bölge	18.9	16.6	16.6	18.0	21.4	24.4	26.1	27.9	27.5	24.9	21.9	19.7
Ayvalık	11.8	10.3	9.7	12.5	15.1	18.3	23.2	26.1	24.3	19.8	15.0	9.2
Bodrum	16.8	15.6	16.2	17.0	17.6	20.8	23.6	24.2	24.4	22.8	19.3	17.0
Bozcaada	9.6	8.0	7.9	10.3	13.2	16.4	20.7	21.9	21.6	19.1	16.5	12.2
Çanakkale	9.7	8.1	8.1	10.7	14.0	20.6	23.7	25.8	23.1	19.4	16.1	9.9
Çesme	15.1	14.5	14.5	16.1	19.4	24.1	25.6	25.2	23.8	20.1	16.5	15.5
Datça	17.9	17.9	17.7	18.0	19.0	21.4	23.2	25.7	26.4	24.6	22.8	19.9
Dikili	14.1	12.6	13.0	14.6	17.3	21.2	24.1	25.6	21.7	19.7	17.4	14.8
Eğirdir	6.3	4.6	7.4	10.4	14.0	20.0	24.6	25.2	21.9	17.0	10.9	5.4
Fethiye	17.3	16.7	17.2	18.8	20.5	24.4	27.2	28.1	27.9	25.0	21.5	19.4
Finike	18.2	16.9	17.5	18.8	20.3	23.7	27.3	29.1	28.1	25.1	21.7	19.0
Florya	10.5	7.5	6.6	8.4	10.8	17.3	23.8	24.6	22.9	18.9	15.2	10.8
Giresun	12.3	9.9	8.2	8.8	11.2	17.4	23.1	25.8	24.8	21.4	16.1	13.0
Gökçeada	10.9	9.6	8.7	10.5	13.3	18.8	21.8	24.0	23.0	20.4	17.0	14.0
Gölcük Kocaeli	11.4	9.1	8.6	10.6	13.7	17.9	23.0	24.4	22.1	18.6	15.5	11.3
Hopa	12.3	10.6	9.4	9.1	11.3	17.9	22.9	25.0	25.4	21.9	17.9	12.8
İnebolu	10.5	8.6	8.4	8.5	12.3	17.6	22.2	22.1	20.0	18.2	12.6	10.8
İskenderun	19.2	16.6	17.6	19.3	21.3	24.6	27.4	30.0	29.1	26.2	22.8	19.1
İzmir	13.0	12.7	12.9	15.4	17.7	24.8	26.8	27.4	25.6	20.8	17.6	14.5
Kaş	18.8	17.5	17.3	17.9	19.3	22.6	25.9	28.2	28.5	26.0	22.3	19.0
Kumköy	9.7	6.5	5.7	7.5	10.3	19.6	22.8	23.1	21.6	18.9	14.8	9.9
Kuşadası	16.5	16.5	16.2	16.9	18.3	22.5	25.0	26.0	24.1	21.4	19.0	17.3
Marmaris	17.3	16.8	16.9	18.0	20.5	22.2	23.9	25.9	26.8	24.3	20.4	18.0
Mersin	16.3	15.3	16.8	17.9	20.5	23.8	28.3	30.4	29.2	25.2	19.3	15.7
Ordu	10.9	8.7	7.9	10.7	14.1	18.8	23.5	23.0	21.7	18.7	15.0	12.0
Rize	12.8	10.3	9.0	9.4	11.2	18.2	24.2	26.2	25.2	21.7	16.7	12.9
Samsun	12.0	9.3	8.5	9.9	12.5	21.4	23.8	26.4	23.4	19.3	14.2	10.5
Şile	7.2	5.8	6.3	6.9	8.9	16.1	22.7	24.6	22.5	20.4	17.0	13.0
Sinop	11.3	9.3	8.6	9.3	12.4	19.8	24.1	25.8	23.7	20.2	15.2	11.9
Tekirdağ	10.7	7.7	7.2	9.3	12.5	19.8	25.8	26.6	23.2	19.0	14.8	11.0
Trabzon Meydan	11.9	9.9	9.2	9.3	12.6	21.2	24.8	26.5	24.6	20.2	14.2	12.0

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

Sayfa
Page

Açıklama

18

Explanation

Grafik

Graph

2.1 CO₂ emisyonu, 2005-2009

20

2.1 CO₂ emissions, 2005-20092.2 Sektörlere göre yakıt tüketiminden kaynaklanan CO₂ emisyonu, 2005-2009

21

2.2 CO₂ emission from the consumption of fuel by sectors, 2005-2009

Tablo

Table

2.1 Kükürtdioksit (SO₂) konsantrasyonlarının yıllık ortalamalarına göre en kirli hava kalitesi izleme istasyonları, 2009-2011

20

2.1 Most polluted air quality monitoring stations by the annual average concentrations of sulphur dioxide (SO₂), 2009-2011

2.2 Partiküler madde konsantrasyonlarının yıllık ortalamalarına göre en kirli hava kalitesi izleme istasyonları, 2009-2011

20

2.2 Most polluted air quality monitoring stations by the annual average concentrations of particulate matter, 2009-2011

2.3 Sektörlere göre CO₂ emisyonu, 2005-2009

21

2.3 CO₂ emissions by sectors, 2005-2009

2.4 Belediyelerde içme ve kullanma suyu göstergeleri, 2006, 2008, 2010

22

2.4 Municipal drinking and usage water indicators, 2006, 2008, 2010

2.5 Belediyelerde atıksu göstergeleri, 2006, 2008, 2010

22

2.5 Municipal wastewater indicators, 2006, 2008, 2010

2.6 Belediye atık göstergeleri, 2006, 2008, 2010

23

2.6 Waste indicators of municipalities, 2006, 2008, 2010

2.7 İmalat sanayi çevre göstergeleri, 2004, 2008

23

2.7 Environmental indicators of manufacturing industry, 2004, 2008

2.8 Kamu sektörünün çevresel konulara göre cari ve yatırım harcamaları, 2006-2010

24

2.8 Environmental current and investment expenditure of public sector by environmental domain, 2006-2010

2.9 Girişimlerin çevresel harcamaları, 2009-2010

24

2.9 Environmental expenditure of enterprises, 2009-2010

AÇIKLAMA

EXPLANATION

ÇEVRE

ENVIRONMENT

Hava Kalitesi İstatistikleri**Air Quality Statistics**

Kükürtdioksit(SO₂) ve partiküler madde konsantrasyonlarının yıllık ortalamalarına göre en kirli hava kalitesi izleme istasyonlarına ait veriler Çevre ve Şehircilik Bakanlığından alınmıştır.

According to annual average of concentrations of sulphur dioxide (SO₂) and particulate matter (PM10), data from the most polluted air quality monitoring stations were taken by the Ministry of Environment and Urbanization.

2012-2016 Resmî İstatistik Programı kapsamında, 2012 yılı Ocak ayından itibaren Hava Kalitesi haber bültenleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanacaktır.

In the scope of 2012-2016 Official Statistic Programme, (from January 2012) Air Quality Bulletins will be published by General Directorate of Environmental Management in the Ministry of Environment and Urbanization.

Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağına bağlı hava kalitesi izleme istasyonlarından alınarak valide edilmiş olan saatlik verilerden, 06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği"nin Ek-2/D bölümünde SO₂ ve PM10 parametreleri için belirtilen, minimum % 90 veri alım oranını sağlayan izleme istasyonları dikkate alınarak kirlilik sıralaması yapılmıştır.

(In O.G. Date: 06.06.2008 and No:26898) In the Annex-2 / D section of the "Air Quality Assessment and Management Regulations", data acquisition rate were specified for SO₂ and PM10 parameters. With hourly validated data taken from air quality monitoring stations which belong to National Air Quality Monitoring Network, a pollution rank was formed by considering the monitoring stations with minimum 90% data acquisition rate.

Hava Emisyonu İstatistikleri**Air Emission Statistics**

Türkiye İstatistik Kurumu, İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu bünyesinde oluşturulan "Sera Gazları Emisyon Envanteri Çalışma Grubu"nun koordinatörü olup, ulusal sera gazı emisyon envanterinin hazırlanmasından sorumludur. Bu amaçla İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında geliştirilen Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) Rehberinin önerdiği yaklaşımlar kullanılarak enerji, endüstriyel prosesler, tarımsal faaliyetler ve atıklardan kaynaklanan seragazı emisyonları hesaplanmaktadır.

Turkish Statistical Institute (TurkStat), is the coordinator of "Greenhouse Gases Emission Inventory Working Group" established under the Climate Change Coordination Board, and is responsible from preparing the National Greenhouse Gases Emission Inventory. In this context, emissions from energy, industrial processes, agricultural activities and waste are estimated by using the approaches of Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) guideline.

Su İstatistikleri**Water Statistics**

Türkiye İstatistik Kurumu, sanayi sektörü işyerleri ve belediyelere anket uygulayarak su çekimleri, su kullanımları, atıksu deşarjları ve arıtımı ile ilgili yıllık bazda veri derlemektedir. Bu çalışma kapsamında uygulanan anketler aşağıda kısaca açıklanmıştır.

Turkish Statistical Institute has been collecting data on water abstraction, water use, wastewater discharges and treatments from industrial sector and municipalities via surveys. Surveys conducted within this context are briefly explained below.

1. Sanayi Sektörü Su ve Atıksu İstatistikleri**1. Industrial Sector Water and Wastewater Statistics**

İmalat sanayi işyerleri, termik santraller ve organize sanayi bölgelerine anket uygulanarak; kaynaklarına göre çekilen su miktarı, tüketilen su miktarı, arıtılma durumuna göre ve alıcı ortamlarına göre atıksu deşarjı ve arıtma tesislerine ilişkin veriler derlenmektedir. Bu çalışma kapsamında 2004 yılında, devlet sektörü imalat sanayi işyerlerinin tamamı ile 10 ve daha fazla kişi çalışan özel sektör imalat sanayi işyerlerinin katma değerinin %80'den fazlasını oluşturan büyük ölçekli işyerleri anket kapsamına alınmıştır. 2008 yılında ise 50 ve daha fazla kişi çalışan imalat sanayi işyerlerinin tamamına anket uygulanmıştır.

Data on water abstraction by resources, water consumed, wastewater discharges by treatment status and receiving bodies, and wastewater treatment plants are being compiled via surveys from manufacturing industry establishments, thermal power plants and organized industrial zones. Within this study, all the establishments in public sector and large scale establishments in private sector which represent approximately 80% value added data of the private sector establishments with 10 or more employees were covered in manufacturing industry survey in 2004. In 2008, all manufacturing industry establishments with 50 or more employees were covered.

2. Belediye Su İstatistikleri**2. Municipal Water Statistics**

1994 yılından itibaren Türkiye genelinde belediye teşkilatı kurulmuş tüm yerleşim birimlerine iki yılda bir uygulanan bu anket ile; kaynaklarına göre çekilen su miktarı, içme ve kullanma suyu şebekesinin hizmet ettiği nüfus yüzdesi, arıtma tesislerinin tipi ve kapasitesi ile dağıtılan su hakkında ayrıntılı veri derlenmektedir.

Municipal water statistics survey is being conducted in all municipalities biennially since 1994. With this survey, detailed information is collected on amount of water abstraction by resource, rate of population served by water supply network, and type and capacity of treatment plants.

3. Belediye Atıksu İstatistikleri

1994 yılından itibaren Türkiye genelinde belediye teşkilatı kurulmuş tüm yerleşim birimlerine iki yılda bir uygulanan bu anket ile; kanalizasyon şebekesinin hizmet ettiği nüfus yüzdesi, alıcı ortamlarına göre deşarj edilen atıksu miktarı, artıma tesislerinin tipi ve kapasitesi, arıtma çamuru miktarı ve bertaraf yöntemlerine yönelik ayrıntılı bilgi derlenmektedir.

Atık İstatistikleri

Türkiye İstatistik Kurumu sanayi sektörü işyerleri ve belediyelere anket uygulayarak atıklar ile ilgili yıllık bazda veri derlemektedir. Bu çalışma kapsamında uygulanan anketler aşağıda kısaca açıklanmıştır.

1. Sanayi Sektörü Atık İstatistikleri

İmalat sanayi işyerleri, termik santraller ve altyapısı tamamlanmış tüm organize sanayi bölgelerine yıllık anket uygulanarak tehlikeli ve tehlikesiz detayında, sektörlerine göre yaratılan, geri kazanılan ve bertaraf edilen endüstriyel atık miktarı ve bertaraf yöntemlerine ilişkin veriler derlenmektedir. Bu çalışma kapsamında; 2004 yılında devlet sektörü imalat sanayi işyerlerinin tamamı ile 10 ve daha fazla kişi çalışan özel sektör imalat sanayi işyerlerinin katma değerinin %80'den fazlasını oluşturan büyük ölçekli işyerleri anket kapsamına alınmıştır. 2008 yılında ise 50 ve daha fazla kişi çalışan imalat sanayi işyerlerinin tamamına anket uygulanmıştır.

2. Belediye Atık İstatistikleri

1994 yılından itibaren Türkiye genelinde belediye teşkilatı kurulmuş tüm yerleşim birimlerine iki yılda bir uygulanan bu anket ile; atık toplama hizmeti verilen nüfus yüzdesi, belediyelerin atık toplama ve bertaraf faaliyetleri ile atık geri kazanım ve bertaraf tesislerine yönelik ayrıntılı bilgi derlenmektedir.

Çevresel Harcama İstatistikleri

Çevresel harcamalar, çevre koruma amaçlı yapılan harcamaları içermektedir. Çevre koruma, hem kirliliği önleme ve azaltma faaliyetlerini hem de çevresel bozulmalarla ilgili faaliyetleri kapsar.

Kamu sektörü kapsamında, kamu kuruluşlarının çevresel harcamaları 1997 yılından, belediyelerin çevresel harcamaları 2001 yılından, il özel idarelerinin verileri ise 2005 yılından itibaren, iş sektörü kapsamında ise girişimlerin çevresel harcamaları 2007 yılından itibaren bu amaçla oluşturulmuş soru kağıtları ile yıllık olarak derlenmeye devam edilmektedir.

Tanım ve Kavramlar

PM 10: EN 12341 ile tanımlanan, 10 µm aerodinamik çaplı geçiren bir girişten %50 verimle geçen partikül maddeyi ifade eder.

Kükürtdioksit (SO₂): Yakıtların doğal olarak yapısında bulunan kükürt bileşiklerinin yanma esnasında açığa çıkmasıyla oluşan kirlenici, boğucu, rensiz ve asidik gazdır.

3. Municipal Wastewater Statistics

The municipal wastewater statistics survey is being conducted in all municipalities biennially since 1994. With this survey, detailed information is collected on rate of population connected to sewerage system, amount of wastewater discharged by receiving bodies, type and capacity of treatment plants, and amount and disposal methods of treatment sludge.

Waste Statistics

Turkish Statistical Institute has been collecting data on waste from industrial sectors and municipalities via surveys. Brief explanation for those surveys are given below.

1. Industrial Sector Waste Statistics

Data on waste generation, waste recovery and disposal in hazardous and non-hazardous detail was compiled via surveys from manufacturing industry establishments, thermal power plants and organized industrial zones. Within this study, all the establishments in public sector and large scale establishments in private sector which represent approximately 80% value added data of the private sector establishments with 10 or more employees were covered in manufacturing industry survey in 2004. In 2008, all manufacturing industry establishments with 50 or more employees were covered.

2. Municipal Waste Statistics

Municipal waste statistics survey is being conducted in all municipalities biennially since 1994. With this survey, detailed information on rate of population served by municipal waste services, waste collection and disposal activities of municipalities and waste recovery and disposal facilities has been collected.

Environmental Expenditure Statistics

Environmental protection expenditure (EPE) is the money spent on all purposeful activities directly aimed at the prevention, reduction and elimination of pollution or nuisances resulting from production processes or from the consumption of goods and services.

For public sector, environmental expenditure data of governmental organisations, municipalities and private provincial administrations have been compiled since 1997, 2001 and 2005 respectively and for business sector environmental expenditure of enterprises have been compiled since 2007 via questionnaires designed for this purpose.

Definitions and Concepts

PM10: The particulate matter, defined by EN 12341, passing through an entrance which has an aerodynamic diameter of 10 µm, with % 50 efficiency.

Sulphur dioxide (SO₂): It is a polluting, suffocating, colorless and acidic gas which is formed naturally during the combustion of fuels containing sulphur compounds.

2.1 Kükürtdioksit (SO₂) konsantrasyonlarının yıllık ortalamalarına göre en kirli hava kalitesi izleme istasyonları, 2009-2011Most polluted air quality monitoring stations by the annual average concentrations of sulphur dioxide (SO₂), 2009-2011 (µg/m³)

	2009		2010		2011
Edirne	53	Hakkari	118	Edirne	57
Kütahya	24	Edirne	45	Muğla 1	52
Çanakkale	20	Kırıkkale	37	Aydın	41
Ağrı	20	Siirt	29	Çorum	33
Çorum	19	Ardahan	27	Isparta	33
Denizli 1	18	Niğde	26	Malatya	30
Niğde	17	Burdur	25	Kars	29
Gaziantep	16	Aydın	22	Amasya	26
Uşak	16	Çanakkale	21	Konya (Selçuklu)	26
Erzurum	15	Kocaeli(Dilovası)	21	Karaman	24

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Source: Ministry of Environment and Urbanization

Not. Bu tablo 2009'dan 2011 yılına kadar Hava Kalitesi İzleme İstasyonlarından alınan valide edilmiş saatlik ortalama verilerinden %90 ve üzeri olanlar esas alınarak oluşturulmuştur.

Note. This table is formed (from 2009 to 2011) by considering validated hourly average data which are 90% and above from air quality monitoring stations.

2.2 Partiküler madde konsantrasyonlarının yıllık ortalamalarına göre en kirli hava kalitesi izleme istasyonları, 2009-2011Most polluted air quality monitoring stations by the annual average concentrations of particulate matter, 2009-2011 (µg/m³)

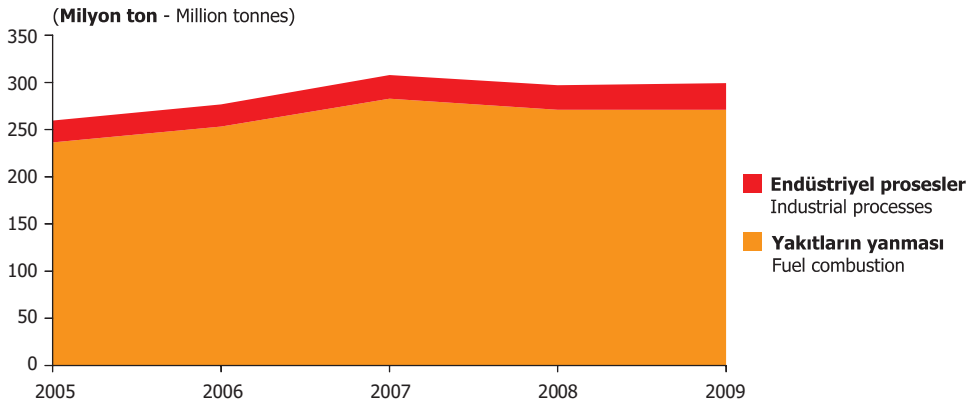
	2009		2010		2011
Çorum	112	Osmaniye	126	Afyon	115
Bolu	100	Siirt	124	Siirt	102
Denizli 1	98	Iğdır	123	Gaziantep	101
Kütahya	98	Kahramanmaraş (Elbistan)	112	Aydın	96
Gaziantep	89	Adıyaman	95	Sakarya	94
Düzce	88	Trabzon 2 (Meydan)	90	Düzce	93
Adıyaman	85	Kilis	89	Ankara (Sihhiye)	90
Elazığ	84	Kayseri 3 (Hürriyet)	88	Burdur	86
Zonguldak	82	Adana (Valilik)	88	Kayseri 3 (Hürriyet)	80
Çankırı	81	Elazığ	87	Kütahya	79

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (PM10 verileri)

Source: Ministry of Environment and Urbanization (PM10 data)

Not. Bu tablo 2009'dan 2011 yılına kadar Hava Kalitesi İzleme İstasyonlarından alınan valide edilmiş saatlik ortalama verilerinden %90 ve üzeri olanlar esas alınarak oluşturulmuştur.

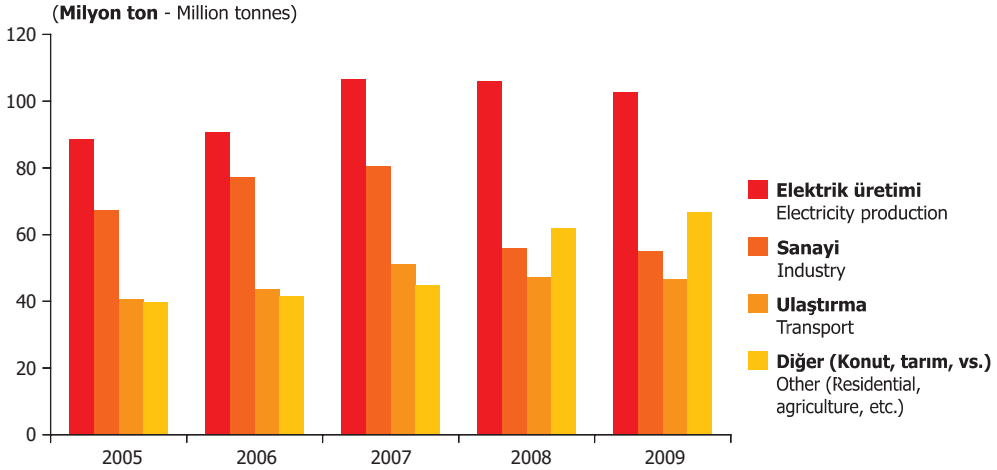
Note. This table is formed (from 2009 to 2011) by considering validated hourly average data which are 90% and above from air quality monitoring stations.

2.1 CO₂ emisyonu - CO₂ emissions

Veri için tablo 2.3'e bakınız.
For data, see table 2.3.

2.3 Sektörlere göre CO₂ emisyonu, 2005-2009CO₂ emissions by sectors, 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Toplam (Bin ton) Total (Thousand tonnes)	259 605	276 716	307 916	297 124	299 106
Yakıtların yanması (Bin ton) Fuel combustion (Thousand tonnes)					
Elektrik üretimi - Electricity production	236 355	253 150	282 834	270 862	271 109
Sanayi - Industry	88 557	90 602	106 603	105 941	102 516
Ulaştırma - Transport	67 406	77 233	80 374	55 973	55 097
Diğer (konut, tarım, vs.) Other (residential, agriculture, etc.)	40 526	43 738	51 011	47 048	46 707
Diğer (konut, tarım, vs.) Other (residential, agriculture, etc.)	39 866	41 577	44 846	61 900	66 788
Endüstriyel prosesler (Bin ton) Industrial processes (Thousand tonnes)	23 250	23 566	25 082	26 262	27 997
Kişi başı CO₂ emisyonları (Ton/kişi) CO ₂ emissions per capita (Tonnes/capita)	3.79	3.99	4.38	4.18	4.16

2.2 Sektörlere göre yakıt tüketiminden kaynaklanan CO₂ emisyonuCO₂ emission from the consumption of fuel by sectors

Veri için tablo 2.3'e bakınız.

For data, see table 2.3.

2.4 Belediyelerde içme ve kullanma suyu göstergeleri, 2006, 2008, 2010

Municipal drinking and usage water indicators, 2006, 2008, 2010

	2006	2008	2010
Anket uygulanan belediye sayısı - Number of municipalities questioned	3 225	3 225	2 950
İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet edilen belediye sayısı Number of municipalities served by drinking water network	3 167	3 190	2 925
İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet edilen nüfusun toplam nüfusa oranı Rate of population served by drinking water network in total population (%)	82	82	82
İçme ve kullanma suyu şebekesi için çekilen toplam su (Milyon m³/yıl) Amount of water supplied (Million m ³ /year)	5 164	4 557	4 795
Kişi başı çekilen günlük su miktarı (litre/kişi-gün) Water abstraction per capita in municipalities (liters/capita-day)	245	215	217
İçme ve kullanma suyu arıtma tesisi ile hizmet edilen belediye sayısı Number of municipalities served by drinking water treatment plants	413	434	346
İçme suyu arıtma tesisi sayısı - Number of drinking water treatment plants	139	170	206
İçme suyu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam nüfusa oranı Rate of population served by drinking water treatment plants in total population (%)	41	41	45
İçme ve kullanma suyu arıtma tesisi toplam kapasitesi (Milyon m³/yıl) Total capacity of drinking water treatment plants (Million m ³ /year)	3 994	4 423	4 500
Fiziksel arıtma - Physical treatment	163	137	157
Konvansiyonel arıtma - Conventional treatment	3 830	4 167	4 173
Gelişmiş arıtma - Advanced treatment	1	119	170
İçme suyu arıtma tesislerinde arıtılan içme suyu miktarı (Milyon m³/yıl) Amount of drinking water treated by treatment plants (Million m ³ /year)	2 427	2 131	2 531
Fiziksel arıtma - Physical treatment	64	54	55
Konvansiyonel arıtma - Conventional treatment	2 362	2 030	2 412
Gelişmiş arıtma - Advanced treatment	0.7	47	64

2.5 Belediyelerde atıksu göstergeleri, 2006, 2008, 2010

Municipal wastewater indicators, 2006, 2008, 2010

	2006	2008	2010
Anket uygulanan belediye sayısı - Number of municipalities questioned	3 225	3 225	2 950
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı Number of municipalities served by sewerage system	2 321	2 421	2 235
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet edilen nüfusun toplam nüfusa oranı Rate of population served by sewerage system in total population (%)	72	73	73
Deşarj edilen atıksu miktarı (Milyon m³/yıl) Amount of wastewater discharged (Million m ³ /year)	3 367	3 261	3 582
Atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen belediye sayısı Number of municipalities served by wastewater treatment plants	362	442	438
Atıksu arıtma tesisi sayısı - Number of wastewater treatment plants	184	236	326
Atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam nüfusa oranı Rate of population served by wastewater treatment plants in total population (%)	42	46	52
Atıksu arıtma tesisi toplam kapasitesi (Milyon m³/yıl) Total capacity of wastewater treatment plants (Million m ³ /year)	3 648	4 143	5 293
Fiziksel - Physical	1 329	1 538	1 839
Biyolojik - Biological	1 511	1 595	1 733
Gelişmiş - Advanced	808	1 001	1 709
Doğal - Natural	...	10	12
Atıksu arıtma tesislerinde arıtılan atıksu miktarı (Milyon m³/yıl) Amount of wastewater treated by treatment plants (Million m ³ /year)	2 140	2 252	2 719
Fiziksel - Physical	714	736	751
Biyolojik - Biological	927	861	931
Gelişmiş - Advanced	500	649	1 032
Doğal - Natural	...	6	5
Belediyelerde deşarj edilen kişi başı günlük atıksu miktarı (litre/kişi-gün) Amount of wastewater discharged per capita in municipalities (liters/capita-day)	181	173	182
Derin deniz deşarjı yapan belediye sayısı Number of municipalities having marine outfalls	77	92	80

2.6 Belediye atık göstergeleri, 2006, 2008, 2010

Waste indicators of municipalities, 2006, 2008, 2010

	2006	2008	2010
Anket uygulanan belediye sayısı - Number of municipalities surveyed	3 225	3 225	2 950
Atık hizmeti verilen belediye sayısı Number of municipalities receiving municipal waste services	3 115	3 129	2 879
Atık hizmeti verilen nüfusun toplam nüfusa oranı Rate of population receiving waste services in total population (%)	81	82	83
Toplanan belediye atık miktarı (Bin ton/yıl) Amount of municipal waste collected (Thousand tonnes/year)	25 280	24 361	25 277
Kişi başı ortalama atık miktarı (kg/kişi-gün) Amount of municipal waste per capita (kg/capita-day)	1.21	1.15	1.14
Kişi başı yaz mevsimi ortalama atık miktarı (kg/kişi-gün) Amount of municipal waste per capita in summer season (kg/capita-day)	1.21	1.16	1.15
Kişi başı kış mevsimi ortalama atık miktarı (kg/kişi-gün) Amount of municipal waste per capita in winter season (kg/capita-day)	1.19	1.13	1.10
Atık bertaraf ve geri kazanım tesisleri - Waste disposal and recovery facilities			
Düzenli depolama tesisi sayısı - Number of controlled landfills	22	37	52
Kapasitesi (Bin ton) - Capacity (Thousand tonnes)	376 974	390 478	423 142
Bertaraf edilen atık miktarı (Bin ton/yıl) Amount of waste disposed of (Thousand tonnes/year)	9 942	10 037	14 309
Kompost tesisi sayısı - Number of composting plant	4	4	5
Kapasitesi (Bin ton/yıl) - Capacity (Thousand tonnes/year)	605	551	556
Kompost tesisine getirilen atık miktarı (Bin ton/yıl) Amount of waste brought to composting plant (Thousand tonnes/year)	268	276	216
Yakma tesisi sayısı - Number of incineration plants	3	2	2
Kapasitesi (Bin ton/yıl) - Capacity (Thousand tonnes/year)	44	44	44
Yakılan tıbbi atık miktarı (Bin ton/yıl) Amount of medical waste incinerated (Thousand tonnes/year)	6	8	6

2.7 İmalat sanayi çevre göstergeleri, 2004, 2008

Environmental indicators of manufacturing industry, 2004, 2008

	2004	2008
Anket uygulanan işyeri sayısı - Number of establishments questioned	3 217	4 745
Çekilen su miktarı (Bin m³/yıl) - Amount of water abstracted (Thousand m ³ /year)	1 223 609	1 313 878
Tüketilen su miktarı (Bin m³/yıl) - Amount of water used (Thousand m ³ /year)	1 215 060	1 311 748
Deşarj edilen atıksu miktarı (Bin m³/yıl) Amount of wastewater discharged (Thousand m ³ /year)	637 756	1 027 838
Artılan (Bin m³/yıl) - Treated (Thousand m ³ /year)	228 440	165 486
Artılmayan (Bin m³/yıl) - Untreated (Thousand m ³ /year)	409 316	862 352
Toplam atık miktarı (Bin ton/yıl) Total amount of waste (Thousand tonnes/year)	17 498	12 482
Tesis bünyesinde geri kazanılan/yeniden kullanılan (Bin ton/yıl) Reused/recovered internally (Thousand tonnes/year)	1 346	614
Tesis dışında geri kazanılan/yeniden kullanılan (Bin ton/yıl) Sold for external reuse/recovery (Thousand tonnes/year)	7 943	4 559
Bertaraf edilen (Bin ton/yıl) - Disposed of (Thousand tonnes/year)	8 209	7 309
Tehlikeli atık miktarı (Bin ton/yıl) Amount of hazardous waste (Thousand tonnes/year)	1 196	1 136
Tesis bünyesinde geri kazanılan/yeniden kullanılan (Bin ton/yıl) Reused/recovered internally (Thousand tonnes/year)	71	7
Tesis dışında geri kazanılan/yeniden kullanılan (Bin ton/yıl) Sold for external reuse/recovery (Thousand tonnes/year)	248	229
Bertaraf edilen (Bin ton/yıl) - Disposed of (Thousand tonnes/year)	877	900

2.8 Kamu sektörünün çevresel konulara göre cari ve yatırım harcamaları, 2006-2010

Environmental current and investment expenditure of public sector by environmental domain, 2006-2010

(TL)

Çevresel konular - Environmental domains	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam çevresel harcamalar					
Total environmental expenditure	6 770 723 111	9 154 682 829	9 042 514 654	9 712 399 676	9 856 818 881
Cari harcamalar toplamı					
Total current expenditure	3 859 695 756	4 741 328 128	5 546 210 654	6 480 742 573	6 374 720 008
Yatırım harcamaları toplamı					
Total investment expenditure	2 911 027 355	4 413 354 701	3 496 304 001	3 231 657 103	3 482 098 873
Dış ortam havasını ve iklimi koruma					
Protection of ambient air and climate	84 828	1 829 264	277 774	67 062	32 407
Su hizmetleri - Water services	920 235 296	2 118 142 202	1 979 207 048	1 569 632 077	1 710 949 320
Atıksu yönetimi - Wastewater management	1 214 378 505	1 436 272 030	814 251 481	986 652 371	1 238 993 178
Atık yönetimi - Waste management	135 572 043	181 393 971	235 417 347	222 225 563	91 161 570
Toprak ve yeraltı suyunu koruma					
Protection of soil and groundwater	562 930	7 142 388	8 827 331	4 987 542	8 106 366
Gürültü ve vibrasyonun azaltılması					
Noise and vibration abatement	0	9 037	13 800	3 815	0
Biyolojik çeşitliliğin ve peyzajın korunması					
Protection of biodiversity and landscape	111 358 333	302 616 833	203 092 169	175 596 011	99 753 915
Radyasyona karşı koruma					
Protection against radiation	0	0	0	0	297 239
Araştırma ve geliştirme					
Research and development	2 176 027	3 533 285	5 775 497	3 053 466	73 465
Enerji - Energy	1 262 090	8 656 762	7 381 490	325 000	631 005
Harcamaları bölünemeyen faaliyetler					
Activities leading to indivisible expenditure ⁽¹⁾	525 397 303	353 758 929	242 060 064	269 114 196	332 100 408

Not. Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note. Figures in the table may not add up to the total due to rounding to the closest integer.

(1) Harcamaları bölünemeyen faaliyetler başlığı altında, birden fazla çevresel konuyu içeren ve konulara göre harcamaların ayrılması mümkün olmayan faaliyetler yer almaktadır.

(1) Expenditure which is not possible to separate by environmental domains is included in the activities leading to indivisible expenditure.

2.9 Girişimlerin çevresel harcamaları, 2009-2010

Environmental expenditure of enterprises, 2009-2010

(TL)

		Toplam Total	Cari harcamalar Current expenditure ⁽¹⁾	Yatırım harcamaları Investment expenditure ⁽²⁾
Toplam çevresel harcamalar	2009	1 498 427 806	1 344 865 441	153 562 364
Total environmental expenditure	2010	1 833 790 497	1 661 528 896	172 261 601
Dış ortam havasını ve iklimi koruma	2009	192 176 891	137 751 859	54 425 033
Protection of ambient air and climate	2010	238 308 880	189 622 079	48 686 801
Atıksu yönetimi	2009	392 587 709	349 717 012	42 870 697
Wastewater management	2010	299 194 084	236 603 763	62 590 321
Atık yönetimi	2009	763 799 552	721 115 512	42 684 040
Waste management	2010	1 193 948 613	1 142 288 954	51 659 659
Toprak ve yeraltı suyunu koruma	2009	20 360 414	14 924 482	5 435 932
Protection of soil and groundwater	2010	14 782 444	13 900 925	881 519
Gürültü ve vibrasyonun azaltılması	2009	10 117 473	9 340 307	777 166
Noise and vibration abatement	2010	12 378 857	11 917 256	461 601
Biyolojik çeşitliliğin ve peyzajın korunması	2009	38 381 755	37 832 762	548 993
Protection of biodiversity and landscape	2010	21 882 940	21 403 864	479 076
Araştırma ve geliştirme	2009	11 675 205	11 675 205	-
Research and development	2010	12 662 631	12 662 631	-
Diğer çevre koruma faaliyetleri	2009	69 328 807	62 508 304	6 820 503
Other environmental protection activities	2010	40 632 049	33 129 425	7 502 624

(1) Cari harcamalar, üretilen veya satın alınan çevresel mal ve hizmetler için yapılan harcamalardır. Faydası ve kullanımı bir yıllık olan harcamalardır.

(1) Current expenditure are the outlays for own production of environmental services and specific goods bought in from the market.

(2) Yatırım harcamaları, çevre koruma amacıyla yeni kurulan ya da ilave edilen sabit sermaye stokları için yapılan üretim ve satın alış harcamalardır.

(2) Investment expenditure are the outlays (purchases and own-account production) on land and on additions of new durable goods to the stock of fixed assets for environmental protection.

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page	
Açıklama	27	Explanation
Harita		Map
3.1 Ortanca yaş, 2011	40	3.1 Median age, 2011
3.2 Yıllık nüfus artış hızı, 2011	42	3.2 Annual growth rate of population, 2011
3.3 Nüfus yoğunluğu, 2011	46	3.3 Population density, 2011
Grafik		Graph
3.1 Nüfus piramidi, 1955, 2000	35	3.1 Population pyramide, 1955, 2000
3.2 İl ve ilçe merkezi - belde ve köy nüfus oranı, 1927-2000	35	3.2 Proportion of province and district centers - towns and villages population, 1927-2000
3.3 Nüfus piramidi, 2011	50	3.3 Population pyramide, 2011
3.4 Yerleşim yerlerine göre göç eden nüfus oranı, 1975-2000	56	3.4 Proportion of migrated population by places of residence, 1975-2000
Tablo		Table
Genel Nüfus Sayımları, 1927-2000		General Population of Censuses, 1927-2000
3.1 Nüfus, yıllık nüfus artış hızı, il, ilçe, belde, köy sayısı ve nüfus yoğunluğu, 1927-2000	30	3.1 Population, annual growth rate of population, number of provinces, districts, towns, villages and population density, 1927-2000
3.2 Belediye sayısı ve nüfusu, 1927-2000	30	3.2 Number and population of municipalities, 1927-2000
3.3 Cinsiyete göre il/ilçe merkezi ve belde/köy nüfusu, 1927-2000	31	3.3 Province/district centers and towns/villages population by sex, 1927-2000
3.4 Ortanca yaş ve yaş bağımlılık oranı, 1935-2000	31	3.4 Median age and age dependency ratio, 1935-2000
3.5 İBBS'ye göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu ve yıllık nüfus artış hızı, 1990-2000	32	3.5 Province/district centers, towns/villages population and annual growth rate of population by SR, 1990-2000
3.6 Okuryazarlık ve cinsiyete göre nüfus, 1975-2000	35	3.6 Population by literacy and sex, 1975-2000
3.7 İBBS'ye göre hanehalkı büyüklüğü ve hanehalkı sayısı, 2000	36	3.7 Number of households and size of households by SR, 2000
Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2007-2011		Address Based Population Registration System, 2007-2011
3.8 Nüfus, yıllık nüfus artış hızı, il, ilçe, belde belediyesi, köy sayısı ve nüfus yoğunluğu, 2007-2011	39	3.8 Population, annual growth rate of population, number of provinces, districts, towns, villages and population density, 2007-2011
3.9 Belediye sayısı ve nüfusu, 2007-2011	39	3.9 Number and population of municipalities, 2007-2011
3.10 Cinsiyete göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu ve nüfus yoğunluğu, 2007-2011	41	3.10 Population of province/district centers, towns/villages by sex and population density, 2007-2011
3.11 Ortanca yaş ve yaş bağımlılık oranı, 2007-2011	41	3.11 Median age and age dependency ratio, 2007-2011

	Sayfa		
	Page		
3.12 İBBS'ye göre yıllık nüfus artış hızı, 2007-2011	43	3.12 Annual growth rate of population by SR, 2007-2011	
3.13 İBBS'ye ve cinsiyete göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu ve nüfus yoğunluğu, 2011	47	3.13 Province/district centers, towns/villages population by SR and sex and population density, 2011	
3.14 Yaş grubu ve cinsiyete göre il/ilçe merkezi ve belde/köy nüfusu, 2011	50	3.14 Province/district centers and towns/villages population by age group and sex, 2011	
3.15 İBBS'ye göre ortanca yaş, yaş grubuna göre nüfus ve yaş bağımlılık oranı, 2011	51	3.15 Median age, population by age group and age dependency ratio by SR, 2011	
3.16 Okuryazarlık ve cinsiyete göre nüfus, 2008-2011	54	3.16 Population by literacy and sex, 2008-2011	
3.17 Yaş grubu, okuryazarlık ve cinsiyete göre nüfus, 2011	54	3.17 Population by age group, literacy and sex, 2011	
3.18 Yasal medeni durum, yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus, 2011	55	3.18 Population by legal marital status, age group and sex, 2011	
Göç İstatistikleri		Migration Statistics	
3.19 Yerleşim yerleri ve iller arası göç eden nüfus, 1975-2000	56	3.19 Migrated population across places of residence and provinces, 1975-2000	
3.20 Yerleşim yerlerine göre göç eden nüfus, 1975-2000	56	3.20 Migrated population by places of residence, 1975-2000	
3.21 İllerin 1995-2000 dönemi net göç hızına göre sıralanışı, 1975-2000	57	3.21 Order of provinces according to the net migration rate of 1995-2000 period, 1975-2000	
3.22 İllerin aldığı, verdiği, net göç ve net göç hızı, 2010-2011	59	3.22 Provincial in-migration, out-migration, net migration, rate of net migration, 2010-2011	

AÇIKLAMA

EXPLANATION

GENEL NÜFUS SAYIMLARI, 1927-2000

GENERAL POPULATION CENSUSES, 1927-2000

Bu bölüm, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından uygulanan Genel Nüfus Sayımları sonuçlarına ilişkin verileri kapsamaktadır.

This section covers data relating to the results of the General Population Censuses conducted by Turkish Statistical Institute.

Ülkemizdeki ilk nüfus sayımı 1927 yılında gerçekleştirilmiştir. Daha sonraki nüfus sayımları 1935 ile 1990 yılları arasında düzenli olarak sonu 0 ve 5 ile biten yıllarda uygulanmıştır. 1990 yılından sonra ise nüfus sayımının sonu 0 ile biten yıllarda uygulanması kanunla belirlenmiş ve bu kapsamda 22 Ekim 2000 tarihinde ülkemizde onördüncü Genel Nüfus Sayımı gerçekleştirilmiştir.

The first population census in our country was carried out in 1927. The next population censuses were carried out between 1935 and 1990 regularly, in years ending with 0 and 5. After 1990, population censuses have been decided to be carried out in years ending with 0 by a law and in this regard, the fourteenth Population Census was carried out on 22nd October 2000.

2000 Genel Nüfus Sayımı'nda sayım günü sınırlarımız içinde bulunan nüfusun büyüklüğü, idari bölünüşe göre dağılımı ve başlıca demografik, sosyal ve ekonomik niteliklerinin tam ve doğru olarak tespit edilmesi amaçlanmıştır.

The purpose of the 2000 Population Census is to determine completely and correctly the size, the distribution by the administrative division and the demographic, social and economic characteristics of the population within the boundaries of our country on the census day.

Sayım günü ülkemizde bulunan hanehalklarındaki tüm kişiler, hanehalkı teşkil etmeyen yurtlar, askeri birlikler, cezaevleri, hastaneler, oteller vb. yerlerdeki kişiler ve göçer nüfus sayılmış ve böylece sınırlarımız içinde bulunan nüfus tam olarak kapsanmıştır. Bu doğrultuda ülkemizde ikamet eden fakat sayım günü yurt dışında bulunan kişiler sayım dışı kalmış, sayım günü sınırlarımız içinde bulunan ancak yurtdışında ikamet eden kişiler sayıma dahil edilmişlerdir.

All the persons present at places that constitute a household, that do not constitute a household like dormitories, military quarters, prisons, hospitals, hotels, etc. and the nomadic population were counted, and thus all the population within the boundaries of our country on the census day were completely covered. In accordance with this, persons who reside in our country but who were abroad on the census day were excluded from the enumeration, persons who reside abroad but who were in our country on the census day were included in the enumeration.

2000 Genel Nüfus Sayımı'nda sayım günü ülkemiz sınırları içinde bulunan nüfusun (de facto nüfus) sayımı gerçekleştirilmiştir. Bundan önceki sayımlarda da kullanılan bu tanım gereği sayım günü kişiler nerede bulunuyor ise orada sayıma tabi tutulmuşlardır.

In 2000 Population Census, the population (de facto population) present within the boundaries of our country on the census day was enumerated. This definition, which was also used in the previous censuses, requires persons being enumerated at localities where they are physically present on the census day.

Daha önceki sayımlarda olduğu gibi 2000 Genel Nüfus Sayımı da bir gün içinde sokağa çıkma yasağı uygulanarak gerçekleştirilmiştir. Nüfus sayım memurları, hanehalkı teşkil eden ve hanehalkı teşkil etmeyen yerleri tek tek ziyaret edip, ilgili kişi ile yüz yüze görüşerek soru kağıdını doldurmuşlardır.

The 2000 Population Census was carried out in one day by application of a curfew, as it was carried out in previous censuses. The enumerators have visited all the places that constitute a household, and that do not constitute a household and filled in the questionnaires by face to face interview.

Sayımın birimi kişidir. Sayımdan elde edilen bilgiler her bir kişiden ayrı ayrı alınmıştır. Kişilere ulaşmada iki çerçeve kullanılmıştır; haneler (konutlar) ve hane olmayan yerler (hastane, yurt, cezaevi, askeri birlik, otel, vb.).

The unit of the enumeration is the person. Information obtained from the enumeration is taken from each person separately. Two frames are used in reaching the persons; housing units (dwellings) and places that are not housing units (hospital, dormitory, prison, military quarter, hotel, etc.)

ADRESE DAYALI NÜFUS KAYIT SİSTEMİ (ADNKS), 2007-2011

ADDRESS BASED POPULATION REGISTRATION SYSTEM (ABPRS), 2007-2011

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS), Nisan 2006 tarih ve 5490 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Nüfus Hizmetleri Kanunu" çerçevesinde kurulmuştur. Bu kanun, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ni kurma görevini Türkiye İstatistik Kurumu'na, sistemin güncellenmesi ve sürekliliğinin sağlanması görevlerini de İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'ne vermiştir.

Population Services Law No. 5490 dated April 2006 is the legal base for the Address Based Population Registration System (ABPRS). This law charged Turkish Statistical Institute (TurkStat) for establishing the Address Based Population Registration System and Ministry of Interior, General Directorate of Civil Registration and Nationality for updating and maintaining the system.

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi çalışması kapsamında öncelikle ülke genelindeki tüm adres bilgilerinin kaydedildiği "Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT)" oluşturulmuştur. Daha sonra Türkiye'de ikamet eden T.C. vatandaşlarının ikamet adresleri Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) Veri Tabanındaki T.C. kimlik numarası ile, Türkiye'de ikamet eden yabancı uyruklu kişilerin ikamet adresleri ise pasaport numarası ile eşleştirilerek sistem kurulmuştur.

First of all, National Address Database (NAD) was developed that covers all addresses within the boundaries of the country. After that the address information of Turkish citizens were matched with the Turkish Republic identification numbers in the MERNIS database and the address information of foreigners living in Turkey were matched with the passport numbers thereby the system was established.

ADNKS'de ülke sınırları içinde ikamet eden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ve yabancı uyruklu kişilerin tamamı kapsamaktadır. Kurumsal yerlerde (kışla, cezaevi, huzurevi, üniversite öğrenci yurtları vb.) kalanlar uluslararası tanım gereği ikamet adreslerinin bulunduğu yerleşim yeri nüfusuna değil, kurumsal yerlerin bulunduğu yerleşim yeri nüfusuna dahil edilmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından kurulan ADNKS ve UAVT, 5490 sayılı Kanun gereği İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir. ADNKS'ye göre ilk nüfus bilgileri 31 Aralık 2007 tarihi itibarıyla 21 Ocak 2008 tarihinde kamuoyuna açıklanmıştır. Resmi İstatistik Programı gereği bu sisteme dayalı olarak temel nüfus bilgileri her yıl açıklanmaktadır.

Tanım ve Kavramlar

Yıllık nüfus artış hızı: İki sayım tarihi arasındaki dönemde her 1 000 nüfus için yıllık artan nüfustur.

Nüfus yoğunluğu: Bir kilometrekareye düşen nüfustur.

İl ve ilçe merkezi nüfusu: İl ve ilçe merkezleri sınırları içindeki nüfustur.

Belde ve köy nüfusu: İl ve ilçe merkezleri dışındaki (belde ve köyler) nüfustur.

Cinsiyet oranı: Her 100 kadın için erkek sayısıdır.

Yaş: Kişinin bitirmiş (tamamlamış) olduğu yaştr.

Ortanca yaş: Bir nüfusu oluşturan kişilerin yaşları küçükten büyüğe sıralandığında ortada kalan kişinin yaşıdır. Buna göre, nüfusun yarısı bu yaştan küçük, diğer yarısı da bu yaştan büyüktür.

Toplam yaş bağımlılık oranı: "15-64" yaş grubundaki her 100 kişi için "0-14" ve "65 ve daha yukarı" yaş gruplarındaki kişi sayısıdır.

Genç bağımlılık oranı: "15-64" yaş grubundaki her 100 kişi için "0-14" yaş grubundaki kişi sayısıdır.

Yaşlı bağımlılık oranı: "15-64" yaş grubundaki her 100 kişi için "65 ve daha yukarı" yaş grubundaki kişi sayısıdır.

Okuryazar nüfus: Okuma ve yazma bilen nüfustur.

Hanehalkı: Aralarında akrabalık bağı bulunsun veya bulunmasın, aynı konutta veya aynı konutun bir kısmında yaşayan, hanehalkı hizmet ve yönetimine katılan, gelir ve giderlerini ayırmayan, bir veya birkaç kişinin oluşturduğu topluluktur.

Ortalama hanehalkı büyüklüğü: Bir hanehalkını oluşturan kişilerin ortalama sayısıdır.

In Address Based Population Registration System, all Turkish citizens and foreigners living in Turkey are covered. Persons who live in institutional places (military barracks, prisons, nursing homes, university dormitories, etc.) are included in the population of localities where the institutional places are founded according to the international definitions.

Address Based Population Registration System (ABPRS) and National Address Database (NAD), which were established by TurkStat, were transferred to the Ministry of Interior, General Directorate of Civil Registration and Nationality in accordance with the Law No.5490. First results referring December 31, 2007 based on the new system were announced to the public on January 21, 2008. The results of the system is announced annually in accordance with the Official Statistics Programme.

Definitions and Concepts

Annual growth rate of population: In the period between two census dates, population increase per 1 000 population per year.

Population density: Population per one square kilometer.

Province and district centers population: Population within the boundaries of province and district centers.

Towns and villages population: Population of the places (towns and villages) outside the province and district centers.

Sex ratio: The number of males per 100 females.

Age: Age completed by the person.

Median age: The age of the person in the middle when all the persons in the population are arranged in ascending order. In this aspect, half of the population is younger than this age and half of it is older than this age.

Total age dependency ratio: The number of persons at "0-14" and "65 and over" age groups per 100 persons at "15-64" age group.

Youth dependency ratio: The number of persons at "0-14" age group per 100 persons at "15-64" age group.

Elderly dependency ratio: The number of persons at "65 and over" age group per 100 persons at "15-64" age group.

Literate population: The persons who know how to read and write.

Household: One person or group of persons with or without a family relationship who live in the same house or in the same part of a house, who share their earnings and expenditures, who take part in the management of the household and who render services to the household.

Average size of households: The average number of persons in a household.

GÖÇ İSTATİSTİKLERİ**Genel Nüfus Sayımları, 1975-2000**

Sayım günündeki daimi ikametgah yeri ile sayımdan beş yıl önceki daimi ikametgah yeri farklı olan kişiler, göç eden nüfus olarak tanımlanmıştır. Bu tanım gereği göç eden nüfus, 5 ve daha yukarı yaştaki nüfusu kapsamaktadır.

Daimi ikametgah: Bir kişinin ikamet ettiği yer, yıl içerisinde en uzun süre yaşadığı yerleşim yeridir.

Yerleşim yerleri arası göç: İl merkezi, ilçe merkezi ve bucak-köyler arasında göç eden nüfus olarak tanımlanmıştır.

İller arası göç: İdari olarak tanımlanmış iller arasındaki göçü kapsamaktadır. Yerleşim yeri ve iller arası göç arasındaki fark, aynı il içinde yerleşim yerleri arasındaki hareketliliği vermektedir.

İç göç: Ülke sınırları içindeki belirli alanlar (il, bölge vb.) arasındaki nüfus hareketliliği iç göç olarak tanımlanmaktadır.

Aldığı göç: Ülke sınırları içindeki, belirli bir alana diğer alanlardan gelen göçtür.

Verdiği göç: Ülke sınırları içindeki belirli bir alandan, diğer alanlara giden göçtür.

Net göç: Belirli bir alanın aldığı göç ile verdiği göç arasındaki farktır. Belirli bir alanın aldığı göç verdiği göçten fazla ise net göç pozitif, verdiği göç aldığı göçten fazla ise net göç negatiftir.

Net göç hızı: Göç edebilecek her bin kişi için net göç sayısıdır. Net göç hızı aşağıdaki formüle göre hesaplanmıştır.

$$m_{(i,i)} = [(M_i - M_i) / P_{i,t+n} - 0.5(M_i - M_i)] * k$$

Burada;

$m_{(i,i)}$: Net göç hızı

M_i : Aldığı göç

M_i : Verdiği göç

$M_i - M_i$: Net göç

$P_{i,t+n}$: i'nin t+n zamandaki daimi ikametgah nüfusu

i : Göçün incelendiği alan

k : Sabit sayı (k=1000)

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2007-2011

Son bir yıl içinde, ülke sınırları içinde belirli alanlardaki (bölge, il, ilçe, vb.) daimi ikametgah adres değişiklikleri iç göç olarak tanımlanmıştır.

Kapsam: Ülke sınırları içinde ikamet eden Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşları.

MIGRATION STATISTICS**Population Censuses, 1975-2000**

The person whose place of permanent residence on the census day was different from the place of permanent residence five years ago is defined as migrant. Migrant population covers the population 5 years of age and over.

Permanent residence: The place of residence of a person is the place that a person lives most of the time within a year.

Migration across places of residence: It is defined as migrated population across province centers, district centers and subdistricts-villages.

Migration across provinces: It covers the migration across provinces which was defined administratively. Difference between migration across places of residence and provinces gives the movement across places of residence within the same province.

Internal migration: Internal migration is defined as population movement between the specific areas (province, region, etc.) inside the country.

In-migration: Migrants who arrive a specific area from other areas within the country.

Out-migration: Migrants who depart from a specific area to the other areas within the country.

Net migration: The difference between in-migration and out-migration for a specific area. If in-migration is more than out-migration, net migration is positive. If out-migration is more than in-migration, net migration is negative.

Net migration rate: It is the number of net migration per thousand persons who are able to migrate. Net migration rate is calculated by the following formula.

$$m_{(i,i)} = [(M_i - M_i) / P_{i,t+n} - 0.5(M_i - M_i)] * k$$

Where;

$m_{(i,i)}$: Net migration rate

M_i : In-migration

M_i : Out-migration

$M_i - M_i$: Net migration

$P_{i,t+n}$: Population residing in "i" at the time "t+n"

i : The place in which migration is defined

k : Constant (k=1000)

Address Based Population Registration System, 2007- 2011

Internal migration is defined as changes in usual residence addresses of population within one year in the specific areas (region, province, district, etc.) inside the country.

Coverage: Turkish citizens residing within the borders of the country.

3.1 Nüfus, yıllık nüfus artış hızı, il, ilçe, belde, köy sayısı ve nüfus yoğunluğu, 1927-2000

Population, annual growth rate of population, number of provinces, districts, towns, villages and population density, 1927-2000

Sayım yılı Census year	Nüfus Population	Yıllık nüfus artış hızı Annual growth rate of population (%)		İl sayısı Number of provinces	İlçe sayısı Number of districts	Belde ve köy sayısı Number of towns and villages	Nüfus yoğunluğu Population density ^{(1) (2)}
1927	13 648 270	-		63	328	40 600	18
1935	16 158 018	21.10		57	356	34 876	21
1940	17 820 950	⁽³⁾ 17.03		63	370	34 024	23
1945	18 790 174	10.59		63	396	34 063	24
1950	20 947 188	21.73		63	422	34 252	27
1955	24 064 763	27.75		66	493	34 787	31
1960	27 754 820	28.53		67	570	35 441	36
1965	31 391 421	24.62		67	571	35 638	41
1970	35 605 176	25.19		67	572	35 996	46
1975	40 347 719	25.00		67	572	36 115	52
1980	44 736 957	20.65		67	572	36 155	58
1985	50 664 458	24.88		67	580	36 022	65
1990	56 473 035	21.71		73	829	36 226	73
2000	67 803 927	18.28		81	850	37 367	88

(1) Türkiye'nin yüzölçümü 769 604 km²'dir.

(2) Yüzölçümüne doğal göller ve baraj gölleri dahil değildir.

Harita Genel Komutanlığı'ndan temin edilen 1/1 000 000

ölçekli harita baz alınarak hesaplanmıştır.

(3) Hatay ilinin nüfusu toplama dahil edilerek hesaplanmıştır.

(1) Surface area of Turkey is 769 604 km².

(2) Lakes and dams are excluded from the surface area.

It was calculated according to 1/1 000 000 scaled map provided from General Command of Mapping.

(3) It was calculated by including the population of Hatay province to total population.

3.2 Belediye sayısı ve nüfusu, 1927-2000

Number and population of municipalities, 1927-2000

Sayım yılı Census year	Toplam - Total		Belediye sayısı - Number of municipalities					Belediye nüfusu Population of municipalities	
	Sayı Number	Nüfus Population	Büyükşehir Metropolitan	İl, ilçe ve ilk kademe Province, district and submunicipality			Belde Town	Belde Town	
				İl Province	İlçe District	İlk kademe Submunicipality			
1927	460	...	-	63	328	-	69	3 305 879	...
1935	505	4 174 542	-	57	356	-	92	3 802 642	371 900
1940	549	4 753 304	-	63	370	-	116	4 346 249	407 055
1945	583	5 145 020	-	63	396	-	124	4 687 102	457 918
1950	628	5 768 665	-	63	422	-	143	5 244 337	524 328
1955	809	7 804 354	-	66	493	-	250	6 927 343	877 011
1960	995	9 994 644	-	67	570	-	358	8 859 731	1 134 913
1965	1 062	12 787 663	-	67	571	-	424	10 805 817	1 981 846
1970	1 303	16 753 979	-	67	572	-	664	13 691 101	3 062 878
1975	1 654	20 500 442	-	67	572	-	1 015	16 869 068	3 631 374
1980	1 725	25 523 604	-	67	572	-	1 086	19 645 007	5 878 597
1985	1 715	30 994 747	3	65	580	-	1 067	26 865 757	4 128 990
1990	2 053	37 889 728	8	65	829	-	1 151	33 326 351	4 563 377
2000	3 228	53 403 840	16	65	850	31	2 266	44 006 184	9 397 656

3.3 Cinsiyete göre il/ilçe merkezi ve belde/köy nüfusu, 1927-2000

Province/district centers and towns/villages population by sex, 1927-2000

Sayım yılı Census year	Toplam - Total			İl ve ilçe merkezi nüfusunun toplam nüfus içindeki oranı Proportion of province and district centers population in total			Belde ve köy nüfusunun toplam nüfus içindeki oranı Proportion of towns and villages population in total			Cinsiyet oranı Sex ratio
	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	
1927	13 648 270	6 563 879	7 084 391	24.22	26.06	22.52	75.78	73.94	77.48	92.65
1935	16 158 018	7 936 770	8 221 248	23.53	24.82	22.29	76.47	75.18	77.71	96.54
1940	17 820 950	8 898 912	8 922 038	24.39	26.21	22.57	75.61	73.79	77.43	99.74
1945	18 790 174	9 446 580	9 343 594	24.94	26.50	23.37	75.06	73.50	76.63	101.10
1950 ⁽¹⁾	20 947 188	10 572 557	10 374 631	25.04	26.65	23.39	74.96	73.35	76.61	101.91
1955	24 064 763	12 233 421	11 831 342	28.79	30.60	26.91	71.21	69.40	73.09	103.40
1960	27 754 820	14 163 888	13 590 932	31.92	33.69	30.08	68.08	66.31	69.92	104.22
1965	31 391 421	15 996 964	15 394 457	34.42	36.16	32.62	65.58	63.84	67.38	103.91
1970	35 605 176	18 006 986	17 598 190	38.45	40.61	36.24	61.55	59.39	63.76	102.32
1975	40 347 719	20 744 730	19 602 989	41.81	43.41	40.12	58.19	56.59	59.88	105.82
1980	44 736 957	22 695 362	22 041 595	43.91	45.26	42.52	56.09	54.74	57.48	102.97
1985	50 664 458	25 671 975	24 992 483	53.03	54.58	51.44	46.97	45.42	48.56	102.72
1990	56 473 035	28 607 047	27 865 988	59.01	60.29	57.70	40.99	39.71	42.30	102.66
2000	67 803 927	34 346 735	33 457 192	64.90	65.30	64.50	35.10	34.70	35.50	102.66

(1) Cinsiyete göre nüfus 1945 ve 1955 yılı cinsiyet oranlarından tahmin edilmiştir.

(1) Population by sex has been estimated by the sex ratios of years 1945 and 1955.

3.4 Ortanca yaş ve yaş bağımlılık oranı, 1935-2000

Median age and age dependency ratio, 1935-2000

Sayım yılı Census year	Ortanca yaş - Median age			Toplam yaş bağımlılık oranı Total age dependency ratio	Yaşlı bağımlılık oranı (65+yaş) Elderly dependency ratio (age 65 and over)	Genç bağımlılık oranı (0-14 yaş) Youth dependency ratio (age 0-14)
	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females			
1935	21.21	19.11	23.40	82.89	7.14	75.75
1940	19.58	17.73	22.39	84.12	6.51	77.60
1945	19.95	18.80	21.68	75.09	5.85	69.24
1950	20.14	19.19	21.34	71.32	5.66	65.66
1955	20.44	19.64	21.33	75.00	5.99	69.01
1960	20.26	19.52	21.07	81.09	6.40	74.69
1965	19.34	18.74	20.01	84.89	7.33	77.56
1970	18.95	18.55	19.39	85.85	8.17	77.68
1975	19.46	19.19	19.76	82.33	8.39	73.94
1980	19.88	19.53	20.32	78.12	8.45	69.67
1985	20.91	20.58	21.24	71.81	7.22	64.59
1990	22.21	21.88	22.55	64.68	7.06	57.62
2000	24.83	24.41	25.30	55.10	8.83	46.27

3.5 İBBS'ye göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu ve yıllık nüfus artış hızı, 1990-2000

Province/district centers, towns/villages population and annual growth rate of population by SR, 1990-2000

İBBS - SR	Nüfus - Population						Yıllık nüfus artış hızı Annual growth rate of population (%)		
	1990			2000			Toplam Total	İl ve ilçe merkezi Province and district centers	Belde ve köy Town and villages
	Toplam Total	İl ve ilçe merkezi Province and district centers	Belde ve köy Town and villages	Toplam Total	İl ve ilçe merkezi Province and district centers	Belde ve köy Town and villages			
TR Türkiye - Turkey	56 473 035	33 656 275	22 816 760	67 803 927	44 006 274	23 797 653	18.28	26.81	4.21
TR1 İstanbul	7 195 773	6 779 594	416 179	10 018 735	9 085 599	933 136	33.09	29.27	80.72
TR10	7 195 773	6 779 594	416 179	10 018 735	9 085 599	933 136	33.09	29.27	80.72
TR100 İstanbul	7 195 773	6 779 594	416 179	10 018 735	9 085 599	933 136	33.09	29.27	80.72
TR2 Batı Marmara									
West Marmara	2 589 490	1 255 780	1 333 710	2 895 980	1 608 653	1 287 327	11.18	24.76	-3.54
TR21	1 182 953	618 393	564 560	1 354 658	815 487	539 171	13.55	27.66	-4.60
TR211 Tekirdağ	468 842	258 440	210 402	623 591	395 377	228 214	28.52	42.51	8.12
TR212 Edirne	404 599	210 421	194 178	402 606	230 908	171 698	-0.49	9.29	-12.30
TR213 Kırklareli	309 512	149 532	159 980	328 461	189 202	139 259	5.94	23.52	-13.87
TR22	1 406 537	637 387	769 150	1 541 322	793 166	748 156	9.15	21.86	-2.77
TR221 Balıkesir	974 274	468 758	505 516	1 076 347	577 595	498 752	9.96	20.87	-1.35
TR222 Çanakkale	432 263	168 629	263 634	464 975	215 571	249 404	7.29	24.55	-5.55
TR3 Ege - Aegean	7 594 977	4 344 471	3 250 506	8 938 781	5 495 575	3 443 206	16.29	23.50	5.76
TR31	2 694 770	2 137 721	557 049	3 370 866	2 732 669	638 197	22.38	24.55	13.60
TR310 İzmir	2 694 770	2 137 721	557 049	3 370 866	2 732 669	638 197	22.38	24.55	13.60
TR32	2 138 507	920 207	1 218 300	2 516 114	1 175 369	1 340 745	16.26	24.47	9.57
TR321 Aydın	824 816	384 711	440 105	950 757	493 114	457 643	14.21	24.82	3.91
TR322 Denizli	750 882	337 416	413 466	850 029	413 914	436 115	12.40	20.43	5.33
TR323 Muğla	562 809	198 080	364 729	715 328	268 341	446 987	23.97	30.35	20.33
TR33	2 761 700	1 286 543	1 475 157	3 051 801	1 587 537	1 464 264	9.99	21.02	-0.74
TR331 Manisa	1 154 418	590 374	564 044	1 260 169	714 760	545 409	8.76	19.11	-3.36
TR332 Afyonkarahisar	738 979	306 209	432 770	812 416	371 868	440 548	9.47	19.42	1.78
TR333 Kütahya	577 905	243 151	334 754	656 903	318 869	338 034	12.81	27.10	0.97
TR334 Uşak	290 398	146 809	143 589	322 313	182 040	140 273	10.42	21.50	-2.34
TR4 Doğu Marmara									
East Marmara	4 688 514	3 005 754	1 682 760	5 741 241	3 867 055	1 874 186	20.25	25.19	10.77
TR41	2 413 259	1 720 914	692 345	3 025 475	2 312 348	713 127	22.60	29.53	2.96
TR411 Bursa	1 596 161	1 153 007	443 154	2 125 140	1 630 940	494 200	28.62	34.67	10.90
TR412 Eskişehir	641 301	477 436	163 865	706 009	557 028	148 981	9.61	15.41	-9.52
TR413 Bilecik	175 797	90 471	85 326	194 326	124 380	69 946	10.02	31.82	-19.87
TR42	2 275 255	1 284 840	990 415	2 715 766	1 554 707	1 161 059	17.69	19.06	15.89
TR421 Kocaeli	920 255	579 681	340 574	1 206 085	722 905	483 180	27.04	22.07	34.97
TR422 Sakarya	683 281	404 742	278 539	756 168	459 824	296 344	10.13	12.76	6.19
TR423 Düzce	273 679	105 834	167 845	314 266	130 632	183 634	13.82	21.05	8.99
TR424 Bolu	262 919	107 551	155 368	270 654	142 685	127 969	2.90	28.26	-19.40
TR425 Yalova	135 121	87 032	48 089	168 593	98 661	69 932	22.13	12.54	37.44
TR5 Batı Anadolu									
West Anatolia	5 204 217	3 905 981	1 298 236	6 443 236	4 975 251	1 467 985	21.35	24.19	12.29
TR51	3 236 378	2 836 802	399 576	4 007 860	3 540 522	467 338	21.37	22.15	15.66
TR510 Ankara	3 236 378	2 836 802	399 576	4 007 860	3 540 522	467 338	21.37	22.15	15.66
TR52	1 967 839	1 069 179	898 660	2 435 376	1 434 729	1 000 647	21.31	29.40	10.75
TR521 Konya	1 752 658	963 128	789 530	2 192 166	1 294 817	897 349	22.37	29.59	12.80
TR522 Karaman	215 181	106 051	109 130	243 210	139 912	103 298	12.24	27.70	-5.49

3.5 İBBS'ye göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu ve yıllık nüfus artış hızı, 1990-2000 (devam)

Province/district centers, towns/villages population and annual growth rate of population by SR, 1990-2000 (continued)

İBBS - SR	Nüfus - Population						Yıllık nüfus artış hızı Annual growth rate of population (‰)		
	1990			2000			Toplam Total	İl ve ilçe merkezi Province and district centers	Belde ve köy Towns and villages
	Toplam Total	İl ve ilçe merkezi Province and district centers	Belde ve köy Towns and villages	Toplam Total	İl ve ilçe merkezi Province and district centers	Belde ve köy Towns and villages			
TR6 Akdeniz									
Mediterranean	7 026 489	4 051 596	2 974 893	8 706 005	5 204 203	3 501 802	21.43	25.03	16.30
TR61	1 821 881	961 102	860 779	2 490 235	1 377 788	1 112 447	31.24	36.01	25.64
TR611 Antalya	1 132 211	602 194	530 017	1 719 751	936 330	783 421	41.79	44.13	39.07
TR612 Isparta	434 771	229 796	204 975	513 681	301 561	212 120	16.67	27.17	3.43
TR613 Burdur	254 899	129 112	125 787	256 803	139 897	116 906	0.74	8.02	-7.32
TR62	2 816 486	1 913 725	902 761	3 500 878	2 397 073	1 103 805	21.75	22.51	20.10
TR621 Adana	1 549 233	1 125 149	424 084	1 849 478	1 397 853	451 625	17.71	21.70	6.29
TR622 Mersin	1 267 253	788 576	478 677	1 651 400	999 220	652 180	26.47	23.67	30.92
TR63	2 388 122	1 176 769	1 211 353	2 714 892	1 429 342	1 285 550	12.82	19.44	5.94
TR631 Hatay	1 109 754	531 707	578 047	1 253 726	581 341	672 385	12.19	8.92	15.11
TR632 Kahramanmaraş	894 264	407 215	487 049	1 002 384	536 007	466 377	11.41	27.47	-4.34
TR633 Osmaniye	384 104	237 847	146 257	458 782	311 994	146 788	17.76	27.13	0.36
TR7 Orta Anadolu									
Central Anatolia	3 818 444	1 925 361	1 893 083	4 189 268	2 365 571	1 823 697	9.27	20.58	-3.73
TR71	1 528 813	724 581	804 232	1 690 826	896 257	794 569	10.07	21.26	-1.21
TR711 Kırıkkale	350 360	243 378	106 982	383 508	285 294	98 214	9.04	15.89	-8.55
TR712 Aksaray	330 569	144 217	186 352	396 084	200 216	195 868	18.08	32.80	4.98
TR713 Niğde	301 691	97 286	204 405	348 081	126 812	221 269	14.30	26.50	7.93
TR714 Nevşehir	289 509	112 955	176 554	309 914	136 523	173 391	6.81	18.95	-1.81
TR715 Kırşehir	256 684	126 745	129 939	253 239	147 412	105 827	-1.35	15.10	-20.52
TR72	2 289 631	1 200 780	1 088 851	2 498 442	1 469 314	1 029 128	8.73	20.18	-5.64
TR721 Kayseri	944 091	606 001	338 090	1 060 432	732 354	328 078	11.62	18.93	-3.01
TR722 Sivas	766 821	384 832	381 989	755 091	421 804	333 287	-1.54	9.17	-13.64
TR723 Yozgat	578 719	209 947	368 772	682 919	315 156	367 763	16.55	40.61	-0.27
TR8 Batı Karadeniz									
West Black Sea	4 889 323	2 024 087	2 865 236	4 895 744	2 418 065	2 477 679	0.13	17.78	-14.53
TR81	1 103 750	431 677	672 073	1 024 879	456 040	568 839	-7.41	5.49	-16.67
TR811 Zonguldak	653 739	235 546	418 193	615 599	250 282	365 317	-6.01	6.07	-13.51
TR812 Karabük	244 177	152 469	91 708	225 102	157 756	67 346	-8.13	3.41	-30.87
TR813 Bartın	205 834	43 662	162 172	184 178	48 002	136 176	-11.11	9.47	-17.47
TR82	937 703	339 434	598 269	871 405	416 491	454 914	-7.33	20.45	-27.39
TR821 Kastamonu	423 206	148 861	274 345	375 476	174 020	201 456	-11.96	15.61	-30.87
TR822 Çankırı	249 344	104 132	145 212	270 355	141 186	129 169	8.09	30.43	-11.70
TR823 Sinop	265 153	86 441	178 712	225 574	101 285	124 289	-16.16	15.84	-36.31
TR83	2 847 870	1 252 976	1 594 894	2 999 460	1 545 534	1 453 926	5.18	20.98	-9.25
TR831 Samsun	1 161 207	527 362	633 845	1 209 137	635 254	573 883	4.04	18.61	-9.94
TR832 Tokat	718 738	308 999	409 739	828 027	401 762	426 265	14.15	26.24	3.95
TR833 Çorum	608 660	254 272	354 388	597 065	311 897	285 168	-1.92	20.42	-21.73
TR834 Amasya	359 265	162 343	196 922	365 231	196 621	168 610	1.65	19.15	-15.52

3.5 İBBS'ye göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu ve yıllık nüfus artış hızı, 1990-2000 (devam)

Province/district centers, towns/villages population and annual growth rate of population by SR, 1990-2000 (continued)

İBBS - SR	Nüfus - Population						Yıllık nüfus artış hızı Annual growth rate of population (%)		
	1990			2000					
	Toplam Total	İl ve ilçe merkezi Province and district centers	Belde ve köy Towns and villages	Toplam Total	İl ve ilçe merkezi Province and district centers	Belde ve köy Towns and villages	Toplam Total	İl ve ilçe merkezi Province and district centers	Belde ve köy Towns and villages
TR9 Doğu Karadeniz									
East Black Sea	2 852 806	1 162 757	1 690 049	3 131 546	1 545 914	1 585 632	9.32	28.47	-6.38
TR90	2 852 806	1 162 757	1 690 049	3 131 546	1 545 914	1 585 632	9.32	28.47	-6.38
TR901 Trabzon	795 849	331 321	464 528	975 137	478 954	496 183	20.31	36.84	6.59
TR902 Ordu	826 886	348 028	478 858	887 765	416 631	471 134	7.10	17.99	-1.63
TR903 Giresun	499 617	223 678	275 939	523 819	283 316	240 503	4.73	23.63	-13.74
TR904 Rize	348 776	134 082	214 694	365 938	205 245	160 693	4.80	42.56	-28.96
TR905 Artvin	212 833	66 097	146 736	191 934	84 198	107 736	-10.33	24.20	-30.89
TR906 Gümüşhane	168 845	59 551	109 294	186 953	77 570	109 383	10.18	26.43	0.08
TRA Kuzeydoğu Anadolu									
North East Anatolia	2 354 030	965 156	1 388 874	2 507 738	1 289 874	1 217 864	6.32	28.99	-13.14
TRA1	1 254 782	586 422	668 360	1 351 588	774 113	577 475	7.43	27.76	-14.61
TRA11 Erzurum	848 201	400 983	447 218	937 389	560 551	376 838	10.00	33.49	-17.12
TRA12 Erzincan	299 251	144 144	155 107	316 841	172 206	144 635	5.71	17.78	-6.99
TRA13 Bayburt	107 330	41 295	66 035	97 358	41 356	56 002	-9.75	0.15	-16.48
TRA2	1 099 248	378 734	720 514	1 156 150	515 761	640 389	5.05	30.87	-11.79
TRA21 Ağrı	437 093	158 758	278 335	528 744	252 309	276 435	19.03	46.31	-0.68
TRA22 Kars	355 823	130 391	225 432	325 016	142 145	182 871	-9.05	8.63	-20.92
TRA23 Iğdır	142 601	55 547	87 054	168 634	81 582	87 052	16.76	38.43	0.00
TRA24 Ardahan	163 731	34 038	129 693	133 756	39 725	94 031	-20.22	15.45	-32.15
TRB Ortadoğu Anadolu									
Central East Anatolia	3 101 812	1 361 937	1 739 875	3 727 034	2 007 378	1 719 656	18.36	38.78	-1.17
TRB1	1 585 242	780 735	804 507	1 770 597	1 041 933	728 664	11.05	28.85	-9.90
TRB11 Malatya	704 359	369 243	335 116	853 658	499 713	353 945	19.22	30.25	5.46
TRB12 Elazığ	498 225	274 045	224 180	569 616	364 274	205 342	13.39	28.45	-8.77
TRB13 Bingöl	249 074	86 648	162 426	253 739	123 470	130 269	1.86	35.40	-22.06
TRB14 Tunceli	133 584	50 799	82 785	93 584	54 476	39 108	-35.58	6.99	-74.97
TRB2	1 516 570	581 202	935 368	1 956 437	965 445	990 992	25.46	50.74	5.78
TRB21 Van	637 433	262 562	374 871	877 524	446 976	430 548	31.96	53.19	13.84
TRB22 Muş	376 543	103 089	273 454	453 654	159 503	294 151	18.63	43.64	7.29
TRB23 Bitlis	330 115	144 029	186 086	388 678	219 511	169 167	16.33	42.13	-9.53
TRB24 Hakkari	172 479	71 522	100 957	236 581	139 455	97 126	31.59	66.76	-3.87
TRC Güneydoğu Anadolu									
South East Anatolia	5 157 160	2 873 801	2 283 359	6 608 619	4 143 136	2 465 483	24.79	36.57	7.67
TRC1	1 651 421	1 047 566	603 855	2 023 784	1 423 050	600 734	20.33	30.62	-0.52
TRC11 Gaziantep	1 010 396	738 245	272 151	1 285 249	1 009 126	276 123	24.05	31.25	1.45
TRC12 Adıyaman	510 827	222 102	288 725	623 811	338 939	284 872	19.98	42.26	-1.34
TRC13 Kilis	130 198	87 219	42 979	114 724	74 985	39 739	-12.65	-15.11	-7.84
TRC2	2 097 902	1 147 054	950 848	2 806 130	1 659 821	1 146 309	29.08	36.94	18.69
TRC21 Şanlıurfa	1 001 455	551 614	449 841	1 443 422	842 129	601 293	36.55	42.30	29.01
TRC22 Diyarbakır	1 096 447	595 440	501 007	1 362 708	817 692	545 016	21.73	31.71	8.42
TRC3	1 407 837	679 181	728 656	1 778 705	1 060 265	718 440	23.38	44.53	-1.41
TRC31 Mardin	558 275	249 032	309 243	705 098	391 249	313 849	23.34	45.16	1.48
TRC32 Batman	344 121	194 664	149 457	456 734	304 166	152 568	28.30	44.62	2.06
TRC33 Şırnak	262 006	125 264	136 742	353 197	211 328	141 869	29.86	52.28	3.68
TRC34 Siirt	243 435	110 221	133 214	263 676	153 522	110 154	7.98	33.13	-19.00

Not. 1990 Genel Nüfus Sayımı sonuçları, 2000 Genel Nüfus Sayımı günündeki idari bölünüşe göre yeniden düzenlenmiştir.

Note. The results of 1990 Population Census were adjusted according to the administrative division on the day of 2000 Population Census.

3.6 Okuryazarlık ve cinsiyete göre nüfus, 1975-2000

Population by literacy and sex, 1975-2000

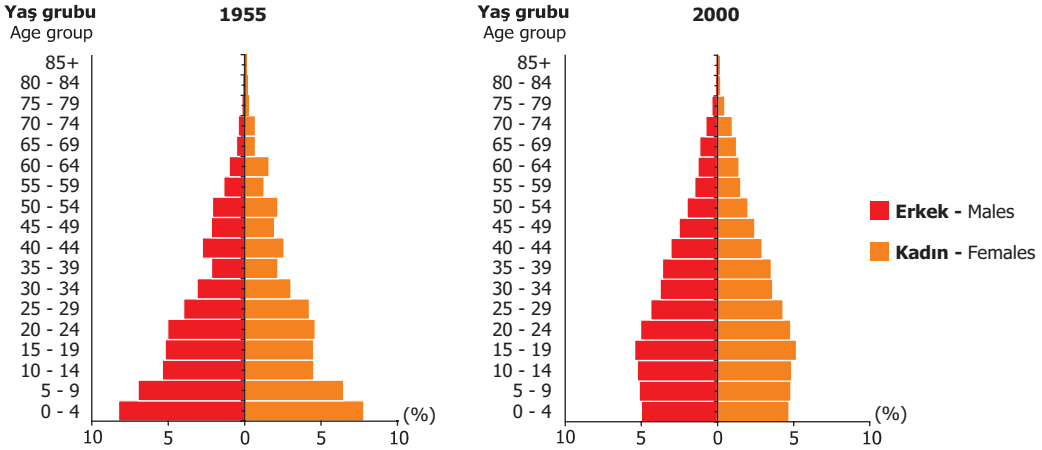
[6 ve daha yukarı yaştaki nüfus - Population 6 years of age over]

Okuryazarlık - Literacy	1975	1980	1985	1990	2000
Erkek - Males					
Okuma yazma bilmeyen - Illiterate	4 096 110	3 802 455	2 932 964	2 779 172	1 857 132
(%)	23.79	20.02	13.48	11.19	6.14
Okuma yazma bilen - Literate	13 118 658	15 188 078	18 824 697	22 066 860	28 384 266
(%)	76.21	79.98	86.52	88.81	93.86
Bilinmeyen - Unknown	41 645	8 568	43 193	10 496	4 047
Kadın - Females					
Okuma yazma bilmeyen - Illiterate	8 048 078	8 394 868	6 770 698	6 808 809	5 732 525
(%)	49.49	45.33	31.84	28.02	19.36
Okuma yazma bilen - Literate	8 212 708	10 123 133	14 497 065	17 488 623	23 875 115
(%)	50.51	54.67	68.16	71.98	80.64
Bilinmeyen - Unknown	13 406	6 521	43 720	9 150	6 158

Not. Oranlar hesaplanırken bilinmeyen kapsamamıştır.

Note. Proportions are calculated by excluding unknown.

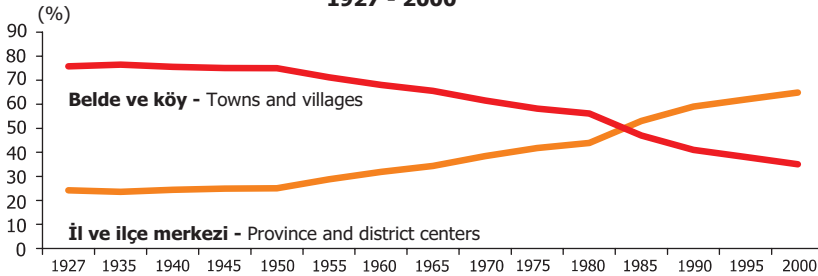
3.1 Nüfus piramidi - Population pyramide

3.2 İl ve ilçe merkezi - belde ve köy nüfus oranı

Proportion of province and district centers - towns and villages population

1927 - 2000

Veri için tablo 3.3'e bakınız

For data, see table 3.3.

3.7 İBBS'ye göre hanehalkı büyüklüğü ve hanehalkı sayısı, 2000

Number of households and size of households by SR, 2000

İBBS - SR	Toplam hanehalkı sayısı Total number of households	Toplam yerleşik nüfus Total resident population	Ortalama hanehalkı büyüklüğü Average size of households	Hanehalkı büyüklüğü - Size of household				
				1	2	3	4	5+
TR Türkiye - Turkey	15 070 093	67 809 048	4.50	803 120	2 097 823	2 578 281	3 534 911	6 055 958
TR1 İstanbul	2 550 607	9 822 210	3.85	161 860	403 314	553 816	693 998	737 619
TR10	2 550 607	9 822 210	3.85	161 860	403 314	553 816	693 998	737 619
TR100 İstanbul	2 550 607	9 822 210	3.85	161 860	403 314	553 816	693 998	737 619
TR2 Batı Marmara								
West Marmara	800 031	2 844 363	3.56	64 614	162 189	177 677	216 457	179 094
TR21	348 973	1 304 850	3.74	22 266	62 144	77 928	97 014	89 621
TR211 Tekirdağ	159 569	604 689	3.79	9 040	27 527	35 674	45 392	41 936
TR212 Edirne	103 229	384 950	3.73	6 990	18 486	23 228	27 957	26 568
TR213 Kırklareli	86 175	315 211	3.66	6 236	16 131	19 026	23 665	21 117
TR22	451 058	1 539 513	3.41	42 348	100 045	99 749	119 443	89 473
TR221 Balıkesir	314 022	1 090 252	3.47	29 156	67 405	67 322	83 628	66 511
TR222 Çanakkale	137 036	449 261	3.28	13 192	32 640	32 427	35 815	22 962
TR3 Ege - Aegean	2 311 716	8 813 668	3.81	169 159	406 565	481 258	629 366	625 368
TR31	922 729	3 304 379	3.58	73 641	170 530	217 130	260 813	200 615
TR310 İzmir	922 729	3 304 379	3.58	73 641	170 530	217 130	260 813	200 615
TR32	665 966	2 447 793	3.68	52 500	124 841	140 011	185 336	163 278
TR321 Aydın	251 330	924 889	3.68	20 843	47 830	51 550	69 322	61 785
TR322 Denizli	223 089	858 676	3.85	14 674	37 873	44 996	62 110	63 436
TR323 Muğla	191 547	664 228	3.47	16 983	39 138	43 465	53 904	38 057
TR33	723 021	3 061 496	4.23	43 018	111 194	124 117	183 217	261 475
TR331 Manisa	323 491	1 246 050	3.85	21 661	55 213	65 478	90 250	90 889
TR332 Afyonkarahisar	164 452	819 414	4.98	8 251	19 813	19 573	33 441	83 374
TR333 Kütahya	152 276	660 756	4.34	8 017	22 518	23 866	37 338	60 537
TR334 Uşak	82 802	335 276	4.05	5 089	13 650	15 200	22 188	26 675
TR4 Doğu Marmara								
East Marmara	1 407 936	5 677 462	4.03	79 522	218 399	270 798	375 503	463 714
TR41	785 454	3 012 452	3.84	49 995	133 090	162 911	219 043	220 415
TR411 Bursa	545 391	2 130 744	3.91	31 457	87 779	112 389	152 107	161 659
TR412 Eskişehir	190 284	696 215	3.66	14 483	35 557	40 967	53 827	45 450
TR413 Bilecik	49 779	185 493	3.73	4 055	9 754	9 555	13 109	13 306
TR42	622 482	2 665 010	4.28	29 527	85 309	107 887	156 460	243 299
TR421 Kocaeli	283 708	1 181 086	4.16	12 363	37 809	54 043	77 071	102 422
TR422 Sakarya	167 487	755 980	4.51	7 177	20 675	25 852	39 190	74 593
TR423 Düzce	65 720	299 837	4.56	2 796	8 118	9 660	14 845	30 301
TR424 Bolu	62 802	265 875	4.23	3 926	10 962	9 944	14 150	23 820
TR425 Yalova	42 765	162 232	3.79	3 265	7 745	8 388	11 204	12 163
TR5 Batı Anadolu								
West Anatolia	1 520 632	6 347 467	4.17	83 341	217 756	280 252	397 549	541 734
TR51	1 018 371	3 887 844	3.82	64 142	160 623	215 779	293 659	284 168
TR510 Ankara	1 018 371	3 887 844	3.82	64 142	160 623	215 779	293 659	284 168
TR52	502 261	2 459 623	4.90	19 199	57 133	64 473	103 890	257 566
TR521 Konya	444 354	2 208 563	4.97	16 076	48 893	55 412	90 809	233 164
TR522 Karaman	57 907	251 060	4.34	3 123	8 240	9 061	13 081	24 402

3.7 İBBS'ye göre hanehalkı büyüklüğü ve hanehalkı sayısı, 2000 (devam)

Number of households and size of households by SR, 2000 (continued)

İBBS - SR	Toplam hanehalkı sayısı Total number of households	Toplam yerleşik nüfus Total resident population	Ortalama hanehalkı büyüklüğü Average size of households	Hanehalkı büyüklüğü - Size of household				
				1	2	3	4	5+
TR6 Akdeniz								
Mediterranean	1 870 351	8 602 188	4.60	81 529	224 865	296 546	439 561	827 850
TR61	563 476	2 266 271	4.02	34 581	89 473	109 446	152 657	177 319
TR611 Antalya	383 339	1 524 142	3.98	22 007	58 104	78 959	108 348	115 921
TR612 Isparta	109 015	483 502	4.44	6 656	16 480	16 911	25 452	43 516
TR613 Burdur	71 122	258 627	3.64	5 918	14 889	13 576	18 857	17 882
TR62	769 688	3 538 543	4.60	31 662	86 848	122 986	186 049	342 143
TR621 Adana	402 243	1 880 398	4.67	15 692	43 844	62 720	94 888	185 099
TR622 Mersin	367 445	1 658 145	4.51	15 970	43 004	60 266	91 161	157 044
TR63	537 187	2 797 374	5.21	15 286	48 544	64 114	100 855	308 388
TR631 Hatay	260 027	1 293 835	4.98	8 671	26 389	34 027	52 810	138 130
TR632 Kahramanmaraş	185 792	1 035 089	5.57	4 039	13 955	18 936	30 340	118 522
TR633 Osmaniye	91 368	468 450	5.13	2 576	8 200	11 151	17 705	51 736
TR7 Orta Anadolu								
Central Anatolia	867 717	4 315 996	4.97	35 079	99 034	108 234	173 926	451 444
TR71	357 941	1 730 644	4.83	15 872	42 668	46 915	74 811	177 675
TR711 Kırıkkale	78 760	383 882	4.87	2 661	9 459	10 616	17 234	38 790
TR712 Aksaray	78 455	413 441	5.27	2 536	6 971	8 776	14 604	45 568
TR713 Niğde	74 911	356 185	4.75	4 473	9 254	10 136	15 220	35 828
TR714 Nevşehir	69 178	310 239	4.48	3 881	10 049	9 886	15 235	30 127
TR715 Kırşehir	56 637	266 897	4.71	2 321	6 935	7 501	12 518	27 362
TR72	509 776	2 585 352	5.07	19 207	56 366	61 319	99 115	273 769
TR721 Kayseri	236 030	1 095 693	4.64	9 185	27 360	33 622	55 082	110 781
TR722 Sivas	147 831	779 054	5.27	6 377	17 536	16 297	24 944	82 677
TR723 Yozgat	125 915	710 605	5.64	3 645	11 470	11 400	19 089	80 311
TR8 Batı Karadeniz								
West Black Sea	1 074 677	5 132 487	4.78	54 029	150 275	148 839	219 756	501 778
TR81	247 291	1 099 199	4.44	11 844	34 969	39 980	58 584	101 914
TR811 Zonguldak	145 593	662 174	4.55	6 237	18 291	23 318	35 494	62 253
TR812 Karabük	58 413	234 123	4.01	3 393	10 518	10 484	14 532	19 486
TR813 Bartın	43 285	202 902	4.69	2 214	6 160	6 178	8 558	20 175
TR82	197 644	902 821	4.57	14 223	37 547	27 295	34 748	83 831
TR821 Kastamonu	91 673	398 253	4.34	7 029	17 997	13 279	16 371	36 997
TR822 Çankırı	51 123	263 393	5.15	3 167	8 512	6 152	8 689	24 603
TR823 Sinop	54 848	241 175	4.40	4 027	11 038	7 864	9 688	22 231
TR83	629 742	3 130 467	4.97	27 962	77 759	81 564	126 424	316 033
TR831 Samsun	265 702	1 279 064	4.81	11 368	32 109	37 497	57 391	127 337
TR832 Tokat	147 277	852 132	5.79	4 619	13 343	14 096	23 222	91 997
TR833 Çorum	135 438	631 993	4.67	7 488	20 205	18 575	28 084	61 086
TR834 Amasya	81 325	367 278	4.52	4 487	12 102	11 396	17 727	35 613

3.7 İBBS'ye göre hanehalkı büyüklüğü ve hanehalkı sayısı, 2000 (devam)

Number of households and size of households by SR, 2000 (continued)

İBBS - SR	Toplam hanehalkı sayısı Total number of households	Toplam yerleşik nüfus Total resident population	Ortalama hanehalkı büyüklüğü Average size of households	Hanehalkı büyüklüğü - Size of household					
				1	2	3	4	5+	
TR9 Doğu Karadeniz									
East Black Sea	639 847	3 272 382	5.11	26 844	76 788	75 548	114 551	346 116	
TR90	639 847	3 272 382	5.11	26 844	76 788	75 548	114 551	346 116	
TR901 Trabzon	192 851	1 009 041	5.23	7 015	20 523	22 258	34 115	108 940	
TR902 Ordu	175 998	922 222	5.24	6 388	20 465	20 365	32 315	96 465	
TR903 Giresun	114 269	551 150	4.82	6 137	16 495	14 393	20 199	57 045	
TR904 Rize	75 484	389 357	5.16	3 349	8 316	8 985	13 694	41 140	
TR905 Artvin	46 210	210 032	4.55	2 324	6 953	6 332	9 425	21 176	
TR906 Gümüşhane	35 035	190 580	5.44	1 631	4 036	3 215	4 803	21 350	
TRA Kuzeydoğu Anadolu									
North East Anatolia	421 041	2 528 896	6.01	11 025	33 080	40 297	60 895	275 744	
TRA1	242 115	1 342 681	5.55	7 871	22 695	25 489	38 096	147 964	
TRA11 Erzurum	163 147	934 266	5.73	4 476	13 583	16 668	25 127	103 293	
TRA12 Erzincan	61 028	307 734	5.04	2 824	7 332	7 209	10 519	33 144	
TRA13 Bayburt	17 940	100 681	5.61	571	1 780	1 612	2 450	11 527	
TRA2	178 926	1 186 215	6.63	3 154	10 385	14 808	22 799	127 780	
TRA21 Ağrı	70 475	538 272	7.64	784	2 640	4 292	6 520	56 239	
TRA22 Kars	55 506	333 054	6.00	1 051	3 581	5 342	8 685	36 847	
TRA23 Iğdır	28 167	173 554	6.16	630	1 924	2 770	4 076	18 767	
TRA24 Ardahan	24 778	141 335	5.70	689	2 240	2 404	3 518	15 927	
TRB Ortadoğu Anadolu									
Central East Anatolia	586 003	3 771 153	6.44	13 755	40 030	54 961	83 656	393 601	
TRB1	335 117	1 822 052	5.44	10 847	30 234	38 787	59 610	195 639	
TRB11 Malatya	163 718	884 118	5.40	5 153	14 514	18 689	29 734	95 628	
TRB12 Elazığ	112 463	586 361	5.21	3 915	11 038	13 834	21 565	62 111	
TRB13 Bingöl	39 870	257 158	6.45	720	2 212	3 541	5 013	28 384	
TRB14 Tunceli	19 066	94 415	4.95	1 059	2 470	2 723	3 298	9 516	
TRB2	250 886	1 949 101	7.77	2 908	9 796	16 174	24 046	197 962	
TRB21 Van	118 514	892 072	7.53	1 425	4 880	8 183	12 675	91 351	
TRB22 Muş	55 926	458 256	8.19	602	1 923	3 181	4 572	45 648	
TRB23 Bitlis	49 046	381 983	7.79	546	1 924	2 889	4 326	39 361	
TRB24 Hakkari	27 400	216 790	7.91	335	1 069	1 921	2 473	21 602	
TRC Güneydoğu Anadolu									
South East Anatolia	1 019 535	6 680 776	6.55	22 363	65 528	90 055	129 693	711 896	
TRC1	375 545	2 067 821	5.51	10 523	31 735	41 938	62 333	229 016	
TRC11 Gaziantep	248 213	1 298 806	5.23	7 369	22 746	30 482	45 121	142 495	
TRC12 Adıyaman	104 577	654 178	6.26	2 026	6 312	8 721	13 445	74 073	
TRC13 Kilis	22 755	114 837	5.05	1 128	2 677	2 735	3 767	12 448	
TRC2	415 254	2 841 655	6.84	7 905	22 737	32 710	46 828	305 074	
TRC21 Şanlıurfa	210 046	1 455 261	6.93	3 933	11 073	15 259	22 429	157 352	
TRC22 Diyarbakır	205 208	1 386 394	6.76	3 972	11 664	17 451	24 399	147 722	
TRC3	228 736	1 771 300	7.74	3 935	11 056	15 407	20 532	177 806	
TRC31 Mardin	92 440	713 874	7.72	1 748	4 568	6 238	8 356	71 530	
TRC32 Batman	61 550	467 799	7.60	948	2 881	4 235	5 689	47 797	
TRC33 Şırnak	39 873	328 833	8.25	549	1 695	2 383	3 075	32 171	
TRC34 Siirt	34 873	260 794	7.48	690	1 912	2 551	3 412	26 308	

3.8 Nüfus, yıllık nüfus artış hızı, il, ilçe, belde belediyesi, köy sayısı ve nüfus yoğunluğu, 2007-2011

Population, annual growth rate of population, number of provinces, districts, towns, villages and population density, 2007-2011

Yıl - Year	Nüfus Population	Yıllık nüfus artış hızı-Annual growth rate of population		İl sayısı Number of provinces	İlçe sayısı Number of districts	Belde/ilk kademe belediyesi sayısı		Nüfus yoğunluğu Population density
		(%)				Number of towns and submunicipalities	Köy sayısı Number of villages ⁽²⁾	
2007 ⁽¹⁾	70 586 256	-		81	850	2 294	34 438	92
2008 ⁽¹⁾	71 517 100	13.10		81	892	1 981	34 349	93
2009 ⁽¹⁾	72 561 312	14.50		81	892	1 978	34 367	94
2010 ⁽¹⁾	73 722 988	15.88		81	892	1 977	34 402	96
2011 ⁽¹⁾	74 724 269	13.49		81	892	1 977	34 425	97

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Sonuçları

(1) İl, ilçe, belediye ve köylere göre sayı ve nüfuslar belirlenirken; Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİGM) tarafından, ilgili mevzuat ve idari kayıtlar uyarınca Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT)'nda yerleşim yerlerine yönelik olarak yapılan idari bağlılık ve tüzel kişilik değişiklikleri dikkate alınmıştır.

(2) ADNKS'ye göre ikamet eden kişi kaydı olmayan köyler köy sayısına dahil edilmiştir.

Source: Results of Address Based Population Registration System (ABPRS)

(1) Number and population of provinces, districts, municipalities and villages are determined by taking into account administrative attachment and legal entity changes recorded by the General Directorate of Civil Registration and Nationality (GDCRN) in the National Address Database (NAD) in accordance with the related regulation and administrative registers.

(2) Number of villages, in which there is no residing population according to ABPRS, are included.

3.9 Belediye sayısı ve nüfusu, 2007-2011

Number and population of municipalities, 2007-2011

Yıl - Year	Belediye sayısı - Number of municipalities						
	Belediye - Municipality		Büyükşehir Metropolitan	İl Province	İlçe District	Belde ve ilk kademe	
	Sayı Number	Nüfus Population				Town and submunicipality	
2007 ⁽¹⁾	3 225	58 538 501	16	65	850	2 294	
2008 ⁽¹⁾⁽²⁾	2 954	59 093 094	16	65	892	1 981	
2009 ⁽¹⁾	2 951	60 264 546	16	65	892	1 978	
2010 ⁽¹⁾	2 950	61 571 332	16	65	892	1 977	
2011 ⁽¹⁾	2 950	62 678 751	16	65	892	1 977	

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları

(1) Belediyelere göre sayı ve nüfuslar belirlenirken; Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİGM) tarafından, ilgili mevzuat ve idari kayıtlar uyarınca Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT)'nda yerleşim yerlerine yönelik olarak yapılan idari bağlılık ve tüzel kişilik değişiklikleri dikkate alınmıştır.

(2) 5747 sayılı Yasa ile kurulan ve belediye organlarının seçimi 29/03/2009 tarihli Mahalli İdareler Seçiminde yapılan 43 ilçe, belediye sayısına dâhil edilmiştir.

Source: Results of Address Based Population Registration System (ABPRS)

(1) Number and population of municipalities are determined by taking into account administrative attachment and legal entity changes recorded by the General Directorate of Civil Registration and Nationality (GDCRN) in the National Address Database (NAD) in accordance with the related regulation and administrative registers.

(2) In addition, 43 new districts; which are established according to the Law No. 5747 (the election of municipal bodies of these districts was held at Local Government Elections dated 29/03/2009), are included in the number of municipalities.

3.10 Cinsiyete göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu ve nüfus yoğunluğu, 2007-2011

Population of province/district centers, towns/villages by sex and population density, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Toplam - Total	70 586 256	71 517 100	72 561 312	73 722 988	74 724 269
Erkek - Males	35 376 533	35 901 154	36 462 470	37 043 182	37 532 954
Kadın - Females	35 209 723	35 615 946	36 098 842	36 679 806	37 191 315
İl ve ilçe merkezi					
Province and district center					
Erkek - Males	24 928 985	26 946 806	27 589 487	28 308 856	28 853 575
Kadın - Females	24 818 874	26 664 917	27 217 732	27 913 500	28 532 131
Belde ve köy - Towns and villages					
Erkek - Males	10 447 548	8 954 348	8 872 983	8 734 326	8 679 379
Kadın - Females	10 390 849	8 951 029	8 881 110	8 766 306	8 659 184
Nüfus yoğunluğu					
Population density	92	93	94	96	97

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Sonuçları

Source: Results of Address Based Population Registration System (ABPRS)

3.11 Ortanca yaş ve yaş bağımlılık oranı, 2007-2011

Median age and age dependency ratio, 2007-2011

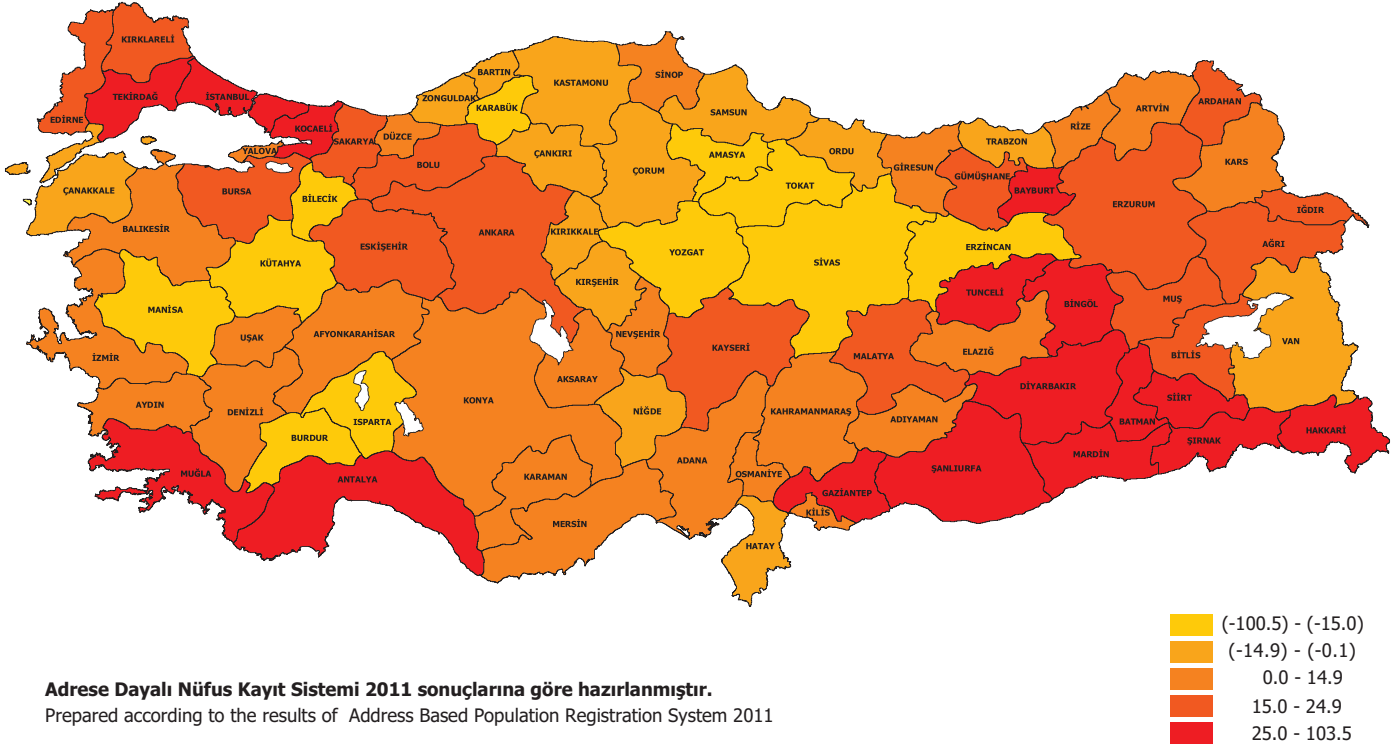
	2007	2008	2009	2010	2011
Toplam nüfus - Total population	70 586 256	71 517 100	72 561 312	73 722 988	74 724 269
Ortanca yaş - Median age	28.27	28.47	28.77	29.22	29.70
0-14	18 642 391	18 788 587	18 859 334	18 878 582	18 886 575
15-64	46 943 690	47 835 090	48 618 564	49 516 670	50 346 979
65+	5 000 175	4 893 423	5 083 414	5 327 736	5 490 715
Toplam yaş bağımlılık oranı					
Total age dependency ratio	50.36	49.51	49.25	48.89	48.42
Yaşlı bağımlılık oranı					
Elderly dependency ratio (65+)	10.65	10.23	10.46	10.76	10.91
Genç bağımlılık oranı					
Youth dependency ratio (0-14)	39.71	39.28	38.79	38.13	37.51

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Sonuçları

Source: Results of Address Based Population Registration System (ABPRS)

3.2 Yıllık nüfus artış hızı (‰)

Annual growth rate of population (‰)

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2011 sonuçlarına göre hazırlanmıştır.

Prepared according to the results of Address Based Population Registration System 2011

3.12 İBBS'ye göre yıllık nüfus artış hızı, 2007-2011

Annual growth rate of population by SR, 2007-2011

İBBS - SR	Toplam nüfus - Total population					Yıllık nüfus artış hızı Annual growth rate of population (‰)			
	2007	2008	2009	2010	2011	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011
TR Türkiye - Turkey	70 586 256	71 517 100	72 561 312	73 722 988	74 724 269	13.10	14.50	15.88	13.49
TR1 İstanbul	12 573 836	12 697 164	12 915 158	13 255 685	13 624 240	9.76	17.02	26.02	27.42
TR10	12 573 836	12 697 164	12 915 158	13 255 685	13 624 240	9.76	17.02	26.02	27.42
TR100 İstanbul	12 573 836	12 697 164	12 915 158	13 255 685	13 624 240	9.76	17.02	26.02	27.42
TR2 Batı Marmara									
West Marmara	3 052 555	3 107 425	3 129 772	3 164 048	3 210 147	17.82	7.17	10.89	14.46
TR21	1 458 114	1 502 358	1 511 952	1 521 328	1 569 388	29.89	6.37	6.18	31.10
TR211 Tekirdağ	728 396	770 772	783 310	798 109	829 873	56.55	16.14	18.72	39.03
TR212 Edirne	396 462	394 644	395 463	390 428	399 316	-4.60	2.07	-12.81	22.51
TR213 Kırklareli	333 256	336 942	333 179	332 791	340 199	11.00	-11.23	-1.17	22.02
TR22	1 594 441	1 605 067	1 617 820	1 642 720	1 640 759	6.64	7.91	15.27	-1.19
TR221 Balıkesir	1 118 313	1 130 276	1 140 085	1 152 323	1 154 314	10.64	8.64	10.68	1.73
TR222 Çanakkale	476 128	474 791	477 735	490 397	486 445	-2.81	6.18	26.16	-8.09
TR3 Ege - Aegean	9 299 322	9 384 848	9 517 153	9 693 594	9 687 692	9.15	14.00	18.37	-0.61
TR31	3 739 353	3 795 978	3 868 308	3 948 848	3 965 232	15.03	18.88	20.61	4.14
TR310 İzmir	3 739 353	3 795 978	3 868 308	3 948 848	3 965 232	15.03	18.88	20.61	4.14
TR32	2 620 452	2 674 760	2 707 898	2 739 188	2 779 765	20.51	12.31	11.49	14.70
TR321 Aydın	946 971	965 500	979 155	989 862	999 163	19.38	14.04	10.88	9.35
TR322 Denizli	907 325	917 836	926 362	931 823	942 278	11.52	9.25	5.88	11.16
TR323 Muğla	766 156	791 424	802 381	817 503	838 324	32.45	13.75	18.67	25.15
TR33	2 939 517	2 914 110	2 940 947	3 005 558	2 942 695	-8.68	9.17	21.73	-21.14
TR331 Manisa	1 319 920	1 316 750	1 331 957	1 379 484	1 340 074	-2.40	11.48	35.06	-28.98
TR332 Afyonkarahisar	701 572	697 365	701 326	697 559	698 626	-6.01	5.66	-5.39	1.53
TR333 Kütahya	583 910	565 884	571 804	590 496	564 264	-31.36	10.41	32.17	-45.44
TR334 Uşak	334 115	334 111	335 860	338 019	339 731	-0.01	5.22	6.41	5.05
TR4 Doğu Marmara									
East Marmara	6 417 153	6 579 426	6 701 343	6 841 607	6 952 685	24.97	18.36	20.71	16.11
TR41	3 368 502	3 442 871	3 508 133	3 595 460	3 637 222	21.84	18.78	24.59	11.55
TR411 Bursa	2 439 876	2 507 963	2 550 645	2 605 495	2 652 126	27.52	16.88	21.28	17.74
TR412 Eskişehir	724 849	741 739	755 427	764 584	781 247	23.03	18.29	12.05	21.56
TR413 Bilecik	203 777	193 169	202 061	225 381	203 849	-53.46	45.00	109.22	-100.41
TR42	3 048 651	3 136 555	3 193 210	3 246 147	3 315 463	28.43	17.90	16.44	21.13
TR421 Kocaeli	1 437 926	1 490 358	1 522 408	1 560 138	1 601 720	35.81	21.28	24.48	26.30
TR422 Sakarya	835 222	851 292	861 570	872 872	888 556	19.06	12.00	13.03	17.81
TR423 Düzce	323 328	328 611	335 156	338 188	342 146	16.21	19.72	9.01	11.64
TR424 Bolu	270 417	268 882	271 545	271 208	276 506	-5.69	9.86	-1.24	19.35
TR425 Yalova	181 758	197 412	202 531	203 741	206 535	82.62	25.60	5.96	13.62
TR5 Batı Anadolu									
West Anatolia	6 651 887	6 748 952	6 875 349	7 018 194	7 163 453	14.49	18.56	20.56	20.49
TR51	4 466 756	4 548 939	4 650 802	4 771 716	4 890 893	18.23	22.15	25.67	24.67
TR510 Ankara	4 466 756	4 548 939	4 650 802	4 771 716	4 890 893	18.23	22.15	25.67	24.67
TR52	2 185 131	2 200 013	2 224 547	2 246 478	2 272 560	6.79	11.09	9.81	11.54
TR521 Konya	1 959 082	1 969 868	1 992 675	2 013 845	2 038 555	5.49	11.51	10.57	12.20
TR522 Karaman	226 049	230 145	231 872	232 633	234 005	17.96	7.48	3.28	5.88

3.12 İBBS'ye göre yıllık nüfus artış hızı, 2007-2011 (devam)

Annual growth rate of population by SR, 2007-2011 (continued)

İBBS - SR	Toplam nüfus - Total population					Yıllık nüfus artış hızı Annual growth rate of population (%)			
	2007	2008	2009	2010	2011	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011
TR6 Akdeniz-Mediterranean	8 906 427	9 050 691	9 252 902	9 423 231	9 495 788	16.07	22.10	18.24	7.67
TR61	2 460 321	2 514 175	2 592 075	2 685 499	2 705 254	21.65	30.51	35.41	7.33
TR611 Antalya	1 789 295	1 859 275	1 919 729	1 978 333	2 043 482	38.36	32.00	30.07	32.40
TR612 Isparta	419 845	407 463	420 796	448 298	411 245	-29.94	32.20	63.31	-86.27
TR613 Burdur	251 181	247 437	251 550	258 868	250 527	-15.02	16.49	28.68	-32.75
TR62	3 602 588	3 629 227	3 703 114	3 733 124	3 776 744	7.40	20.15	8.07	11.62
TR621 Adana	2 006 650	2 026 319	2 062 226	2 085 225	2 108 805	9.82	17.57	11.09	11.24
TR622 Mersin	1 595 938	1 602 908	1 640 888	1 647 899	1 667 939	4.36	23.42	4.26	12.09
TR63	2 843 518	2 907 289	2 957 713	3 004 608	3 013 790	22.13	17.20	15.73	3.05
TR631 Hatay	1 386 224	1 413 287	1 448 418	1 480 571	1 474 223	19.33	24.55	21.96	-4.30
TR632 Kahramanmaraş	1 004 414	1 029 298	1 037 491	1 044 816	1 054 210	25.14	7.93	7.04	8.95
TR633 Osmaniye	452 880	464 704	471 804	479 221	485 357	24.01	15.16	15.60	12.72
TR7 Orta Anadolu									
Central Anatolia	3 776 927	3 792 508	3 831 373	3 849 267	3 843 731	4.23	10.20	4.69	-1.44
TR71	1 481 248	1 492 804	1 504 789	1 496 296	1 495 630	7.77	8.00	-5.66	-0.45
TR711 Kırıkkale	280 234	279 325	280 834	276 647	274 992	-3.25	5.39	-15.02	-6.00
TR712 Aksaray	366 109	370 598	376 907	377 505	378 823	12.19	16.88	1.59	3.49
TR713 Niğde	331 677	338 447	339 921	337 931	337 553	20.21	4.35	-5.87	-1.12
TR714 Nevşehir	280 058	281 699	284 025	282 337	283 247	5.84	8.22	-5.96	3.22
TR715 Kırşehir	223 170	222 735	223 102	221 876	221 015	-1.95	1.65	-5.51	-3.89
TR72	2 295 679	2 299 704	2 326 584	2 352 971	2 348 101	1.94	11.64	11.32	-2.07
TR721 Kayseri	1 165 088	1 184 386	1 205 872	1 234 651	1 255 349	16.43	17.98	23.59	16.63
TR722 Sivas	638 464	631 112	633 347	642 224	627 056	-10.90	3.59	14.08	-23.90
TR723 Yozgat	492 127	484 206	487 365	476 096	465 696	-16.23	6.50	-23.39	-22.09
TR8 Batı Karadeniz									
West Black Sea	4 477 457	4 478 029	4 512 288	4 518 786	4 477 107	0.03	7.61	1.41	-9.27
TR81	1 016 484	1 020 767	1 026 825	1 035 071	1 019 425	4.20	5.92	8.00	-15.23
TR811 Zonguldak	615 890	619 151	619 812	619 703	612 406	5.28	1.07	-0.18	-11.84
TR812 Karabük	218 463	216 248	218 564	227 610	219 728	-10.19	10.65	40.55	-35.24
TR813 Bartın	182 131	185 368	188 449	187 758	187 291	17.62	16.48	-3.67	-2.49
TR82	732 790	737 308	745 976	743 029	739 997	6.15	11.68	-3.97	-4.16
TR821 Kastamonu	360 366	360 424	359 823	361 222	359 759	0.16	-1.67	3.88	-4.06
TR822 Çankırı	174 012	176 093	185 019	179 067	177 211	11.89	49.45	-32.70	-10.42
TR823 Sinop	198 412	200 791	201 134	202 740	203 027	11.92	1.69	7.91	1.15
TR83	2 728 183	2 719 954	2 739 487	2 740 686	2 717 685	-3.18	7.14	0.39	-8.41
TR831 Samsun	1 228 959	1 233 677	1 250 076	1 252 693	1 251 729	4.09	13.21	2.10	-0.73
TR832 Tokat	620 722	617 158	624 439	617 802	608 299	-6.46	11.67	-10.89	-15.50
TR833 Çorum	549 828	545 444	540 704	535 405	534 578	-8.01	-8.73	-9.85	-1.55
TR834 Amasya	328 674	323 675	324 268	334 786	323 079	-16.28	1.83	31.92	-35.59
TR9 Doğu Karadeniz									
East Black Sea	2 488 652	2 507 387	2 526 619	2 516 167	2 513 021	7.50	7.64	-4.15	-1.25
TR90	2 488 652	2 507 387	2 526 619	2 516 167	2 513 021	7.50	7.64	-4.15	-1.25
TR901 Trabzon	740 569	748 982	765 127	763 714	757 353	11.30	21.33	-1.85	-8.36
TR902 Ordu	715 409	719 278	723 507	719 183	714 390	5.39	5.86	-5.99	-6.69
TR903 Giresun	417 505	421 766	421 860	419 256	419 498	10.15	0.22	-6.19	0.58
TR904 Rize	316 252	319 410	319 569	319 637	323 012	9.94	0.50	0.21	10.50
TR905 Artvin	168 092	166 584	165 580	164 759	166 394	-9.01	-6.05	-4.97	9.87
TR906 Gümüşhane	130 825	131 367	130 976	129 618	132 374	4.13	-2.98	-10.42	21.04

3.12 İBBS'ye göre yıllık nüfus artış hızı, 2007-2011 (devam)

Annual growth rate of population by SR, 2007-2011 (continued)

İBBS - SR	Toplam nüfus - Total population					Yıllık nüfus artış hızı			
	2007	2008	2009	2010	2011	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011
TRA Kuzeydoğu Anadolu									
North East Anatolia	2 212 759	2 201 862	2 198 061	2 202 106	2 230 394	-4.94	-1.73	1.84	12.76
TRA1	1 075 088	1 061 287	1 062 205	1 068 446	1 072 848	-12.92	0.86	5.86	4.11
TRA11 Erzurum	784 941	774 967	774 207	769 085	780 847	-12.79	-0.98	-6.64	15.18
TRA12 Erzincan	213 538	210 645	213 288	224 949	215 277	-13.64	12.47	53.23	-43.95
TRA13 Bayburt	76 609	75 675	74 710	74 412	76 724	-12.27	-12.83	-4.00	30.60
TRA2	1 137 671	1 140 575	1 135 856	1 133 660	1 157 546	2.55	-4.15	-1.94	20.85
TRA21 Ağrı	530 879	532 180	537 665	542 022	555 479	2.45	10.25	8.07	24.52
TRA22 Kars	312 205	312 128	306 536	301 766	305 755	-0.25	-18.08	-15.68	13.13
TRA23 Iğdır	181 866	184 025	183 486	184 418	188 857	11.80	-2.93	5.07	23.79
TRA24 Ardahan	112 721	112 242	108 169	105 454	107 455	-4.26	-36.96	-25.42	18.80
TRB Ortadoğu Anadolu									
Central East Anatolia	3 558 432	3 618 056	3 638 401	3 647 531	3 709 838	16.62	5.61	2.51	16.94
TRB1	1 598 897	1 623 891	1 626 357	1 625 158	1 663 811	15.51	1.52	-0.72	23.51
TRB11 Malatya	722 065	733 789	736 884	740 643	757 930	16.10	4.21	5.13	23.07
TRB12 Elazığ	541 258	547 562	550 667	552 646	558 556	11.58	5.65	3.59	10.64
TRB13 Bingöl	251 552	256 091	255 745	255 170	262 263	17.88	-1.35	-2.25	27.42
TRB14 Tunceli	84 022	86 449	83 061	76 699	85 062	28.48	-39.98	-79.69	103.49
TRB2	1 959 535	1 994 165	2 012 044	2 022 373	2 046 027	17.52	8.93	5.12	11.63
TRB21 Van	979 671	1 004 369	1 022 310	1 035 418	1 022 532	24.90	17.71	12.74	-12.52
TRB22 Muş	405 509	404 309	404 484	406 886	414 706	-2.96	0.43	5.92	19.04
TRB23 Bitlis	327 886	326 897	328 489	328 767	336 624	-3.02	4.86	0.85	23.62
TRB24 Hakkari	246 469	258 590	256 761	251 302	272 165	48.01	-7.10	-21.49	79.75
TRC Güneydoğu Anadolu									
South East Anatolia	7 170 849	7 350 752	7 462 893	7 592 772	7 816 173	24.78	15.14	17.25	29.00
TRC1	2 261 242	2 318 281	2 364 249	2 414 833	2 471 979	24.91	19.63	21.17	23.39
TRC11 Gaziantep	1 560 023	1 612 223	1 653 670	1 700 763	1 753 596	32.91	25.38	28.08	30.59
TRC12 Adıyaman	582 762	585 067	588 475	590 935	593 931	3.95	5.81	4.17	5.06
TRC13 Kilis	118 457	120 991	122 104	123 135	124 452	21.17	9.16	8.41	10.64
TRC2	2 983 813	3 067 052	3 128 748	3 192 329	3 287 197	27.51	19.92	20.12	29.28
TRC21 Şanlıurfa	1 523 099	1 574 224	1 613 737	1 663 371	1 716 254	33.02	24.79	30.29	31.30
TRC22 Diyarbakır	1 460 714	1 492 828	1 515 011	1 528 958	1 570 943	21.75	14.75	9.16	27.09
TRC3	1 925 794	1 965 419	1 969 896	1 985 610	2 056 997	20.37	2.28	7.95	35.32
TRC31 Mardin	745 778	750 697	737 852	744 606	764 033	6.57	-17.26	9.11	25.76
TRC32 Batman	472 487	485 616	497 998	510 200	524 499	27.41	25.18	24.21	27.64
TRC33 Şırnak	416 001	429 287	430 424	430 109	457 997	31.44	2.65	-0.73	62.82
TRC34 Siirt	291 528	299 819	303 622	300 695	310 468	28.04	12.60	-9.69	31.98

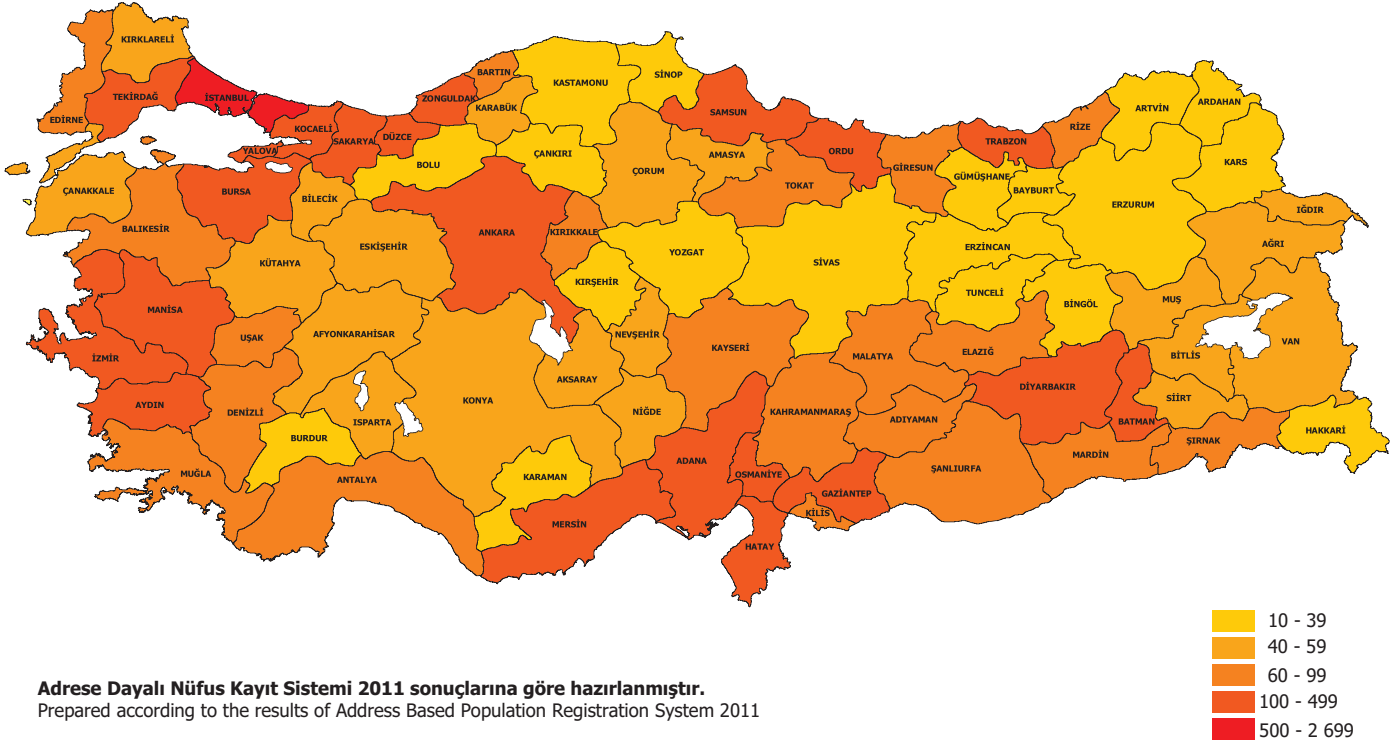
Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Sonuçları

Not. Yıllık nüfus artış hızları hesaplanırken 2011 yılı idari bölünüş yapısı dikkate alınmıştır.

Source: Results of Address Based Population Registration System (ABPRS)

Note. In the calculation of annual growth rate of population, administrative division in 2011 was taken into consideration.

3.3 Nüfus yoğunluğu (kişi/km²) Population density (person per km²)

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2011 sonuçlarına göre hazırlanmıştır.
Prepared according to the results of Address Based Population Registration System 2011

3.13 İBBS'ye ve cinsiyete göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu ve nüfus yoğunluğu, 2011

Province/district centers, towns/villages population by SR and sex and population density, 2011

İBBS - SR	Toplam - Total			İl ve ilçe merkezleri Province and district centers		Belde ve köy Towns and villages		Nüfus yoğunluğu Population density
	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	
TR Türkiye - Turkey	74 724 269	37 532 954	37 191 315	28 853 575	28 532 131	8 679 379	8 659 184	97
TR1 İstanbul	13 624 240	6 845 981	6 778 259	6 774 602	6 708 450	71 379	69 809	2 622
TR10	13 624 240	6 845 981	6 778 259	6 774 602	6 708 450	71 379	69 809	2 622
TR100 İstanbul	13 624 240	6 845 981	6 778 259	6 774 602	6 708 450	71 379	69 809	2 622
TR2 Batı Marmara								
West Marmara	3 210 147	1 634 265	1 575 882	1 045 884	997 064	588 381	578 818	75
TR21	1 569 388	807 519	761 869	554 917	518 736	252 602	243 133	84
TR211 Tekirdağ	829 873	427 452	402 421	295 258	277 101	132 194	125 320	131
TR212 Edirne	399 316	204 389	194 927	140 187	132 107	64 202	62 820	66
TR213 Kırklareli	340 199	175 678	164 521	119 472	109 528	56 206	54 993	54
TR22	1 640 759	826 746	814 013	490 967	478 328	335 779	335 685	68
TR221 Balıkesir	1 154 314	577 658	576 656	351 677	349 536	225 981	227 120	81
TR222 Çanakkale	486 445	249 088	237 357	139 290	128 792	109 798	108 565	49
TR3 Ege - Aegean	9 687 692	4 843 600	4 844 092	3 544 413	3 549 489	1 299 187	1 294 603	109
TR31	3 965 232	1 979 088	1 986 144	1 807 181	1 816 359	171 907	169 785	330
TR310 İzmir	3 965 232	1 979 088	1 986 144	1 807 181	1 816 359	171 907	169 785	330
TR32	2 779 765	1 397 335	1 382 430	810 206	807 602	587 129	574 828	86
TR321 Aydın	999 163	499 194	499 969	299 320	300 653	199 874	199 316	127
TR322 Denizli	942 278	470 027	472 251	326 393	328 929	143 634	143 322	81
TR323 Muğla	838 324	428 114	410 210	184 493	178 020	243 621	232 190	65
TR33	2 942 695	1 467 177	1 475 518	927 026	925 528	540 151	549 990	66
TR331 Manisa	1 340 074	671 361	668 713	447 927	443 157	223 434	225 556	102
TR332 Afyonkarahisar	698 626	347 311	351 315	184 555	185 856	162 756	165 459	49
TR333 Kütahya	564 264	279 162	285 102	180 286	181 988	98 876	103 114	47
TR334 Uşak	339 731	169 343	170 388	114 258	114 527	55 085	55 861	64
TR4 Doğu Marmara								
East Marmara	6 952 685	3 490 077	3 462 608	2 963 663	2 931 474	526 414	531 134	143
TR41	3 637 222	1 821 286	1 815 936	1 610 849	1 602 327	210 437	213 609	127
TR411 Bursa	2 652 126	1 325 715	1 326 411	1 180 977	1 178 827	144 738	147 584	254
TR412 Eskişehir	781 247	388 880	392 367	348 166	352 189	40 714	40 178	56
TR413 Bilecik	203 849	106 691	97 158	81 706	71 311	24 985	25 847	47
TR42	3 315 463	1 668 791	1 646 672	1 352 814	1 329 147	315 977	317 525	164
TR421 Kocaeli	1 601 720	812 302	789 418	760 985	738 973	51 317	50 445	443
TR422 Sakarya	888 556	445 863	442 693	333 968	330 845	111 895	111 848	184
TR423 Düzce	342 146	170 306	171 840	98 684	100 072	71 622	71 768	133
TR424 Bolu	276 506	137 385	139 121	88 257	87 296	49 128	51 825	33
TR425 Yalova	206 535	102 935	103 600	70 920	71 961	32 015	31 639	244
TR5 Batı Anadolu								
West Anatolia	7 163 453	3 565 475	3 597 978	3 213 967	3 238 573	351 508	359 405	99
TR51	4 890 893	2 439 058	2 451 835	2 375 040	2 387 076	64 018	64 759	199
TR510 Ankara	4 890 893	2 439 058	2 451 835	2 375 040	2 387 076	64 018	64 759	199
TR52	2 272 560	1 126 417	1 146 143	838 927	851 497	287 490	294 646	48
TR521 Konya	2 038 555	1 009 855	1 028 700	757 969	769 968	251 886	258 732	52
TR522 Karaman	234 005	116 562	117 443	80 958	81 529	35 604	35 914	26

3.13 İBBS'ye ve cinsiyete göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu ve nüfus yoğunluğu, 2011 (devam)
Province/district centers, towns/villages population by SR and sex and population density, 2011 (continued)

İBBS - SR	Toplam - Total			İl ve ilçe merkezleri Province and district centers		Belde ve köy Towns and villages		Nüfus yoğunluğu Population density
	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	
TR6 Akdeniz - Mediterranean	9 495 788	4 768 952	4 726 836	3 400 999	3 390 193	1 367 953	1 336 643	107
TR61	2 705 254	1 364 056	1 341 198	946 198	933 746	417 858	407 452	75
TR611 Antalya	2 043 482	1 034 655	1 008 827	730 799	719 410	303 856	289 417	99
TR612 Isparta	411 245	205 423	205 822	139 362	137 965	66 061	67 857	50
TR613 Burdur	250 527	123 978	126 549	76 037	76 371	47 941	50 178	37
TR62	3 776 744	1 884 117	1 892 627	1 576 454	1 591 155	307 663	301 472	128
TR621 Adana	2 108 805	1 052 873	1 055 932	929 442	935 149	123 431	120 783	152
TR622 Mersin	1 667 939	831 244	836 695	647 012	656 006	184 232	180 689	108
TR63	3 013 790	1 520 779	1 493 011	878 347	865 292	642 432	627 719	129
TR631 Hatay	1 474 223	741 695	732 528	368 402	364 400	373 293	368 128	253
TR632 Kahramanmaraş	1 054 210	534 845	519 365	332 453	324 330	202 392	195 035	73
TR633 Osmaniye	485 357	244 239	241 118	177 492	176 562	66 747	64 556	155
TR7 Orta Anadolu								
Central Anatolia	3 843 731	1 922 072	1 921 659	1 370 264	1 366 012	551 808	555 647	42
TR71	1 495 630	743 434	752 196	473 360	477 650	270 074	274 546	48
TR711 Kırıkkale	274 992	137 666	137 326	116 882	116 886	20 784	20 440	61
TR712 Aksaray	378 823	187 892	190 931	116 023	116 982	71 869	73 949	50
TR713 Niğde	337 553	168 125	169 428	84 386	84 210	83 739	85 218	46
TR714 Nevşehir	283 247	139 955	143 292	77 432	80 030	62 523	63 262	53
TR715 Kırşehir	221 015	109 796	111 219	78 637	79 542	31 159	31 677	35
TR72	2 348 101	1 178 638	1 169 463	896 904	888 362	281 734	281 101	39
TR721 Kayseri	1 255 349	631 165	624 184	548 190	542 340	82 975	81 844	74
TR722 Sivas	627 056	314 206	312 850	212 892	212 405	101 314	100 445	22
TR723 Yozgat	465 696	233 267	232 429	135 822	133 617	97 445	98 812	33
TR8 Batı Karadeniz								
West Black Sea	4 477 107	2 216 944	2 260 163	1 340 655	1 360 492	876 289	899 671	61
TR81	1 019 425	504 786	514 639	260 363	261 223	244 423	253 416	107
TR811 Zonguldak	612 406	302 370	310 036	141 810	144 222	160 560	165 814	185
TR812 Karabük	219 728	110 575	109 153	86 080	83 618	24 495	25 535	53
TR813 Bartın	187 291	91 841	95 450	32 473	33 383	59 368	62 067	90
TR82	739 997	366 733	373 264	209 800	210 902	156 933	162 362	28
TR821 Kastamonu	359 759	177 666	182 093	98 503	99 201	79 163	82 892	27
TR822 Çankırı	177 211	88 472	88 739	56 938	56 253	31 534	32 486	24
TR823 Sinop	203 027	100 595	102 432	54 359	55 448	46 236	46 984	35
TR83	2 717 685	1 345 425	1 372 260	870 492	888 367	474 933	483 893	72
TR831 Samsun	1 251 729	617 701	634 028	407 763	420 033	209 938	213 995	138
TR832 Tokat	608 299	302 449	305 850	178 682	180 190	123 767	125 660	61
TR833 Çorum	534 578	265 163	269 415	179 240	182 004	85 923	87 411	42
TR834 Amasya	323 079	160 112	162 967	104 807	106 140	55 305	56 827	57
TR9 Doğu Karadeniz								
East Black Sea	2 513 021	1 248 739	1 264 282	716 027	721 916	532 712	542 366	71
TR90	2 513 021	1 248 739	1 264 282	716 027	721 916	532 712	542 366	71
TR901 Trabzon	757 353	374 426	382 927	210 023	211 481	164 403	171 446	162
TR902 Ordu	714 390	356 675	357 715	203 545	205 743	153 130	151 972	120
TR903 Giresun	419 498	207 579	211 919	123 215	125 332	84 364	86 587	61
TR904 Rize	323 012	159 304	163 708	100 329	102 307	58 975	61 401	82
TR905 Artvin	166 394	83 732	82 662	46 294	45 592	37 438	37 070	23
TR906 Gümüşhane	132 374	67 023	65 351	32 621	31 461	34 402	33 890	21

3.13 İBBS'ye ve cinsiyete göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu ve nüfus yoğunluğu, 2011 (devam)

Province/district centers, towns/villages population by SR and sex and population density, 2011 (continued)

İBBS - SR	Toplam - Total			İl ve ilçe merkezleri Province and district centers		Belde ve köy Towns and villages		Nüfus yoğunluğu Population density
	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	
TRA Kuzeydoğu Anadolu								
North East Anatolia	2 230 394	1 147 712	1 082 682	638 521	589 336	509 191	493 346	32
TRA1	1 072 848	542 956	529 892	341 875	329 057	201 081	200 835	26
TRA11 Erzurum	780 847	393 081	387 766	255 056	250 198	138 025	137 568	31
TRA12 Erzincan	215 277	109 583	105 694	64 636	60 688	44 947	45 006	19
TRA13 Bayburt	76 724	40 292	36 432	22 183	18 171	18 109	18 261	21
TRA2	1 157 546	604 756	552 790	296 646	260 279	308 110	292 511	39
TRA21 Ağrı	555 479	291 340	264 139	155 454	135 450	135 886	128 689	48
TRA22 Kars	305 755	159 179	146 576	68 361	60 686	90 818	85 890	30
TRA23 Iğdır	188 857	97 770	91 087	51 750	47 800	46 020	43 287	53
TRA24 Ardahan	107 455	56 467	50 988	21 081	16 343	35 386	34 645	22
TRB Ortadoğu Anadolu								
Central East Anatolia	3 709 838	1 901 062	1 808 776	1 101 861	1 021 982	799 201	786 794	48
TRB1	1 663 811	840 377	823 434	565 746	546 660	274 631	276 774	46
TRB11 Malatya	757 930	379 563	378 367	249 701	248 887	129 862	129 480	64
TRB12 Elazığ	558 556	277 151	281 405	204 689	205 936	72 462	75 469	66
TRB13 Bingöl	262 263	134 647	127 616	77 229	69 852	57 418	57 764	32
TRB14 Tunceli	85 062	49 016	36 046	34 127	21 985	14 889	14 061	11
TRB2	2 046 027	1 060 685	985 342	536 115	475 322	524 570	510 020	49
TRB21 Van	1 022 532	525 144	497 388	273 183	253 542	251 961	243 846	53
TRB22 Muş	414 706	212 717	201 989	79 848	72 216	132 869	129 773	51
TRB23 Bitlis	336 624	175 257	161 367	95 622	83 166	79 635	78 201	48
TRB24 Hakkari	272 165	147 567	124 598	87 462	66 398	60 105	58 200	38
TRC Güneydoğu Anadolu								
South East Anatolia	7 816 173	3 948 075	3 868 098	2 742 719	2 657 150	1 205 356	1 210 948	104
TRC1	2 471 979	1 243 397	1 228 582	1 008 721	991 962	234 676	236 620	162
TRC11 Gaziantep	1 753 596	883 086	870 510	784 979	771 170	98 107	99 340	257
TRC12 Adıyaman	593 931	298 204	295 727	179 937	176 658	118 267	119 069	84
TRC13 Kilis	124 452	62 107	62 345	43 805	44 134	18 302	18 211	87
TRC2	3 287 197	1 654 303	1 632 894	1 056 423	1 027 853	597 880	605 041	97
TRC21 Şanlıurfa	1 716 254	858 409	857 845	478 982	472 943	379 427	384 902	91
TRC22 Diyarbakır	1 570 943	795 894	775 049	577 441	554 910	218 453	220 139	104
TRC3	2 056 997	1 050 375	1 006 622	677 575	637 335	372 800	369 287	79
TRC31 Mardin	764 033	384 735	379 298	226 738	219 488	157 997	159 810	87
TRC32 Batman	524 499	263 901	260 598	196 300	192 223	67 601	68 375	113
TRC33 Şırnak	457 997	240 487	217 510	154 535	135 772	85 952	81 738	64
TRC34 Siirt	310 468	161 252	149 216	100 002	89 852	61 250	59 364	57

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS), 2011

Source: Address Based Population Registration System (ABPRS), 2011

3.14 Yaş grubu ve cinsiyete göre il/ilçe merkezi ve belde/köy nüfusu, 2011

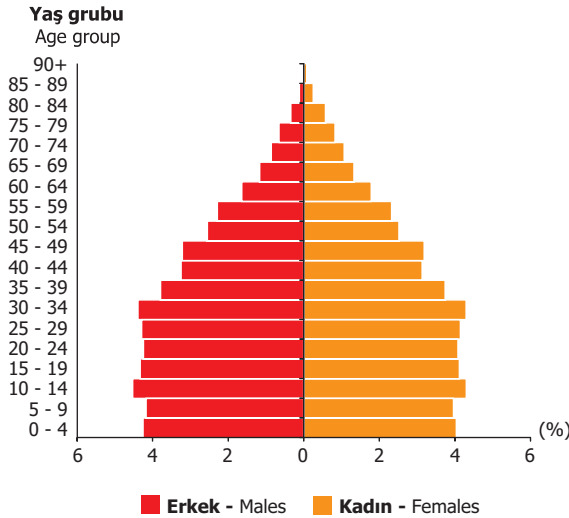
Province/district centers and towns/villages population by age group and sex, 2011

Yaş grubu Age group	Toplam - Total			İl ve ilçe merkezleri Province and district centers		Belde ve köy Towns and villages	
	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females
Toplam - Total	74 724 269	37 532 954	37 191 315	28 853 575	28 532 131	8 679 379	8 659 184
0 - 4	6 199 824	3 184 160	3 015 664	2 436 198	2 307 814	747 962	707 850
5 - 9	6 084 146	3 123 697	2 960 449	2 365 667	2 238 164	758 030	722 285
10 - 14	6 602 605	3 386 882	3 215 723	2 534 915	2 401 792	851 967	813 931
15 - 19	6 317 583	3 240 196	3 077 387	2 446 389	2 323 733	793 807	753 654
20 - 24	6 224 591	3 173 618	3 050 973	2 568 373	2 429 532	605 245	621 441
25 - 29	6 306 233	3 210 343	3 095 890	2 576 265	2 544 712	634 078	551 178
30 - 34	6 495 634	3 285 387	3 210 247	2 677 967	2 640 020	607 420	570 227
35 - 39	5 632 742	2 837 182	2 795 560	2 301 250	2 267 024	535 932	528 536
40 - 44	4 770 774	2 430 841	2 339 933	1 939 808	1 873 947	491 033	465 986
45 - 49	4 786 084	2 405 435	2 380 649	1 874 528	1 854 827	530 907	525 822
50 - 54	3 792 436	1 909 912	1 882 524	1 469 792	1 440 993	440 120	441 531
55 - 59	3 454 415	1 716 102	1 738 313	1 272 143	1 269 773	443 959	468 540
60 - 64	2 566 487	1 231 274	1 335 213	873 278	931 870	357 996	403 343
65 - 69	1 868 175	876 489	991 686	586 923	659 883	289 566	331 803
70 - 74	1 451 368	649 739	801 629	409 047	515 425	240 692	286 204
75 - 79	1 118 310	497 023	621 287	296 894	394 757	200 129	226 530
80 - 84	688 840	260 355	428 485	153 913	272 735	106 442	155 750
85 - 89	284 594	94 160	190 434	57 510	125 402	36 650	65 032
90+	79 428	20 159	59 269	12 715	39 728	7 444	19 541

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS), 2011

Source: Address Based Population Registration System (ABPRS), 2011

3.3 Nüfus piramidi

Population pyramide
2011

3.15 İBBS'ye göre ortalanca yaş, yaş grubuna göre nüfus ve yaş bağımlılık oranı, 2011

Median age, population by age group and age dependency ratio by SR, 2011

İBBS - SR	Toplam nüfus	Ortalanca yaş	Toplam yaş bağımlılık oranı			Yaşlı bağımlılık oranı - Elderly dependency ratio (65+)	Genç bağımlılık oranı - Youth dependency ratio (0-14)	
	Total population	Median age	0-14	15-64	65+	Total age dependency ratio		
TR Türkiye - Turkey	74 724 269	29.70	18 886 575	50 346 979	5 490 715	48.42	10.91	37.51
TR1 İstanbul	13 624 240	30.36	3 203 848	9 654 326	766 066	41.12	7.93	33.19
TR10	13 624 240	30.36	3 203 848	9 654 326	766 066	41.12	7.93	33.19
TR100 İstanbul	13 624 240	30.36	3 203 848	9 654 326	766 066	41.12	7.93	33.19
TR2 Batı Marmara								
West Marmara	3 210 147	35.19	594 955	2 269 673	345 519	41.44	15.22	26.21
TR21	1 569 388	33.71	300 880	1 124 697	143 811	39.54	12.79	26.75
TR211 Tekirdağ	829 873	31.84	178 039	591 734	60 100	40.24	10.16	30.09
TR212 Edirne	399 316	36.77	65 675	288 295	45 346	38.51	15.73	22.78
TR213 Kırklareli	340 199	36.05	57 166	244 668	38 365	39.05	15.68	23.36
TR22	1 640 759	36.87	294 075	1 144 976	201 708	43.30	17.62	25.68
TR221 Balıkesir	1 154 314	36.83	212 687	800 950	140 677	44.12	17.56	26.55
TR222 Çanakkale	486 445	36.97	81 388	344 026	61 031	41.40	17.74	23.66
TR3 Ege - Aegean	9 687 692	33.52	2 004 216	6 775 000	908 476	42.99	13.41	29.58
TR31	3 965 232	33.67	781 333	2 834 427	349 472	39.90	12.33	27.57
TR310 İzmir	3 965 232	33.67	781 333	2 834 427	349 472	39.90	12.33	27.57
TR32	2 779 765	33.88	580 881	1 926 647	272 237	44.28	14.13	30.15
TR321 Aydın	999 163	34.41	204 651	689 051	105 461	45.01	15.31	29.70
TR322 Denizli	942 278	32.82	206 977	649 692	85 609	45.03	13.18	31.86
TR323 Muğla	838 324	34.51	169 253	587 904	81 167	42.60	13.81	28.79
TR33	2 942 695	32.93	642 002	2 013 926	286 767	46.12	14.24	31.88
TR331 Manisa	1 340 074	33.18	289 319	925 300	125 455	44.83	13.56	31.27
TR332 Afyonkarahisar	698 626	30.94	170 484	462 447	65 695	51.07	14.21	36.87
TR333 Kütahya	564 264	34.22	110 955	393 097	60 212	43.54	15.32	28.23
TR334 Uşak	339 731	33.76	71 244	233 082	35 405	45.76	15.19	30.57
TR4 Doğu Marmara								
East Marmara	6 952 685	31.70	1 556 569	4 854 282	541 834	43.23	11.16	32.07
TR41	3 637 222	32.30	782 667	2 559 183	295 372	42.12	11.54	30.58
TR411 Bursa	2 652 126	31.87	597 391	1 855 232	199 503	42.95	10.75	32.20
TR412 Eskişehir	781 247	33.90	144 927	561 491	74 829	39.14	13.33	25.81
TR413 Bilecik	203 849	32.51	40 349	142 460	21 040	43.09	14.77	28.32
TR42	3 315 463	31.06	773 902	2 295 099	246 462	44.46	10.74	33.72
TR421 Kocaeli	1 601 720	30.07	389 244	1 118 598	93 878	43.19	8.39	34.80
TR422 Sakarya	888 556	31.29	208 293	609 791	70 472	45.71	11.56	34.16
TR423 Düzce	342 146	31.72	80 205	233 423	28 518	46.58	12.22	34.36
TR424 Bolu	276 506	34.02	53 726	189 882	32 898	45.62	17.33	28.29
TR425 Yalova	206 535	34.16	42 434	143 405	20 696	44.02	14.43	29.59
TR5 Batı Anadolu								
West Anatolia	7 163 453	30.80	1 676 661	4 975 663	511 129	43.97	10.27	33.70
TR51	4 890 893	31.49	1 078 591	3 475 765	336 537	40.71	9.68	31.03
TR510 Ankara	4 890 893	31.49	1 078 591	3 475 765	336 537	40.71	9.68	31.03
TR52	2 272 560	29.08	598 070	1 499 898	174 592	51.51	11.64	39.87
TR521 Konya	2 038 555	28.95	539 624	1 345 743	153 188	51.48	11.38	40.10
TR522 Karaman	234 005	30.25	58 446	154 155	21 404	51.80	13.88	37.91

3.15 İBBS'ye göre ortalama yaş, yaş grubuna göre nüfus ve yaş bağımlılık oranı, 2011 (devam)
Median age, population by age group and age dependency ratio by SR, 2011 (continued)

İBBS - SR	Toplam nüfus		Ortalama yaş Median age	Toplam yaş bağımlılık oranı			Yaşlı bağımlılık oranı - Elderly dependency ratio (65+)	Genç bağımlılık oranı - Youth dependency ratio (0-14)
	Total population	Median age		0-14	15-64	65+		
TR6 Akdeniz - Mediterranean	9 495 788	29.53	2 504 566	6 356 242	634 980	49.39	9.99	39.40
TR61	2 705 254	32.24	613 562	1 880 862	210 830	43.83	11.21	32.62
TR611 Antalya	2 043 482	31.66	479 548	1 429 242	134 692	42.98	9.42	33.55
TR612 Isparta	411 245	33.47	84 717	283 088	43 440	45.27	15.35	29.93
TR613 Burdur	250 527	36.33	49 297	168 532	32 698	48.65	19.40	29.25
TR62	3 776 744	29.51	985 919	2 549 370	241 455	48.14	9.47	38.67
TR621 Adana	2 108 805	28.82	565 649	1 418 246	124 910	48.69	8.81	39.88
TR622 Mersin	1 667 939	30.41	420 270	1 131 124	116 545	47.46	10.30	37.16
TR63	3 013 790	26.86	905 085	1 926 010	182 695	56.48	9.49	46.99
TR631 Hatay	1 474 223	27.16	437 341	952 150	84 732	54.83	8.90	45.93
TR632 Kahramanmaraş	1 054 210	26.17	326 654	659 743	67 813	59.79	10.28	49.51
TR633 Osmaniye	485 357	27.56	141 090	314 117	30 150	54.51	9.60	44.92
TR7 Orta Anadolu								
Central Anatolia	3 843 731	29.66	981 484	2 539 159	323 088	51.38	12.72	38.65
TR71	1 495 630	30.18	376 148	990 970	128 512	50.93	12.97	37.96
TR711 Kırıkkale	274 992	32.11	60 414	188 972	25 606	45.52	13.55	31.97
TR712 Aksaray	378 823	28.04	105 655	246 522	26 646	53.67	10.81	42.86
TR713 Niğde	337 553	28.41	92 803	217 046	27 704	55.52	12.76	42.76
TR714 Nevşehir	283 247	31.65	68 754	187 456	27 037	51.10	14.42	36.68
TR715 Kırşehir	221 015	32.71	48 522	150 974	21 519	46.39	14.25	32.14
TR72	2 348 101	29.35	605 336	1 548 189	194 576	51.67	12.57	39.10
TR721 Kayseri	1 255 349	28.95	334 770	833 655	86 924	50.58	10.43	40.16
TR722 Sivas	627 056	29.90	153 288	410 486	63 282	52.76	15.42	37.34
TR723 Yozgat	465 696	29.81	117 278	304 048	44 370	53.17	14.59	38.57
TR8 Batı Karadeniz								
West Black Sea	4 477 107	33.52	968 048	3 012 894	496 165	48.60	16.47	32.13
TR81	1 019 425	34.39	204 802	713 398	101 225	42.90	14.19	28.71
TR811 Zonguldak	612 406	33.80	126 140	432 429	53 837	41.62	12.45	29.17
TR812 Karabük	219 728	35.32	42 017	151 983	25 728	44.57	16.93	27.65
TR813 Bartın	187 291	35.48	36 645	128 986	21 660	45.20	16.79	28.41
TR82	739 997	36.35	143 654	483 040	113 303	53.20	23.46	29.74
TR821 Kastamonu	359 759	36.68	68 249	236 282	55 228	52.26	23.37	28.88
TR822 Çankırı	177 211	35.17	35 783	115 757	25 671	53.09	22.18	30.91
TR823 Sinop	203 027	36.81	39 622	131 001	32 404	54.98	24.74	30.25
TR83	2 717 685	32.50	619 592	1 816 456	281 637	49.61	15.50	34.11
TR831 Samsun	1 251 729	31.99	289 323	847 581	114 825	47.68	13.55	34.14
TR832 Tokat	608 299	31.87	143 361	401 203	63 735	51.62	15.89	35.73
TR833 Çorum	534 578	33.41	118 730	351 686	64 162	52.00	18.24	33.76
TR834 Amasya	323 079	34.25	68 178	215 986	38 915	49.58	18.02	31.57
TR9 Doğu Karadeniz								
East Black Sea	2 513 021	33.27	542 180	1 681 683	289 158	49.43	17.19	32.24
TR90	2 513 021	33.27	542 180	1 681 683	289 158	49.43	17.19	32.24
TR901 Trabzon	757 353	32.24	165 110	514 587	77 656	47.18	15.09	32.09
TR902 Ordu	714 390	33.36	161 639	470 953	81 798	51.69	17.37	34.32
TR903 Giresun	419 498	35.25	84 119	277 641	57 738	51.09	20.80	30.30
TR904 Rize	323 012	33.18	69 480	219 953	33 579	46.86	15.27	31.59
TR905 Artvin	166 394	35.63	32 035	111 311	23 048	49.49	20.71	28.78
TR906 Gümüşhane	132 374	30.44	29 797	87 238	15 339	51.74	17.58	34.16

3.15 İBBS'ye göre ortanca yaş, yaş grubuna göre nüfus ve yaş bağımlılık oranı, 2011 (devam)

Median age, population by age group and age dependency ratio by SR, 2011 (continued)

İBBS - SR	Toplam nüfus	Ortanca yaş	Toplam yaş bağımlılık oranı			Yaşlı bağımlılık oranı - Elderly dependency ratio (65+)	Genç bağımlılık oranı - Youth dependency ratio (0-14)	
	Total population	Median age	0-14	15-64	65+	Total age dependency ratio	Young dependency ratio (0-14)	
TRA Kuzeydoğu Anadolu								
North East Anatolia	2 230 394	23.97	704 328	1 379 984	146 082	61.62	10.59	51.04
TRA1	1 072 848	26.36	297 940	689 574	85 334	55.58	12.37	43.21
TRA11 Erzurum	780 847	25.17	231 579	494 510	54 758	57.90	11.07	46.83
TRA12 Erzincan	215 277	30.69	47 718	144 404	23 155	49.08	16.03	33.04
TRA13 Bayburt	76 724	27.17	18 643	50 660	7 421	51.45	14.65	36.80
TRA2	1 157 546	22.04	406 388	690 410	60 748	67.66	8.80	58.86
TRA21 Ağrı	555 479	19.51	220 882	314 614	19 983	76.56	6.35	70.21
TRA22 Kars	305 755	24.43	95 108	190 338	20 309	60.64	10.67	49.97
TRA23 Iğdır	188 857	23.03	63 278	115 976	9 603	62.84	8.28	54.56
TRA24 Ardahan	107 455	28.23	27 120	69 482	10 853	54.65	15.62	39.03
TRB Ortadoğu Anadolu								
Central East Anatolia	3 709 838	23.16	1 217 595	2 293 612	198 631	61.75	8.66	53.09
TRB1	1 663 811	28.26	425 322	1 107 837	130 652	50.19	11.79	38.39
TRB11 Malatya	757 930	28.97	193 284	502 673	61 973	50.78	12.33	38.45
TRB12 Elazığ	558 556	29.18	140 459	373 619	44 478	49.50	11.90	37.59
TRB13 Bingöl	262 263	24.14	78 775	168 969	14 519	55.21	8.59	46.62
TRB14 Tunceli	85 062	30.13	12 804	62 576	9 682	35.93	15.47	20.46
TRB2	2 046 027	19.82	792 273	1 185 775	67 979	72.55	5.73	66.81
TRB21 Van	1 022 532	19.50	403 696	587 263	31 573	74.12	5.38	68.74
TRB22 Muş	414 706	19.42	163 740	235 206	15 760	76.32	6.70	69.62
TRB23 Bitlis	336 624	20.31	127 381	195 858	13 385	71.87	6.83	65.04
TRB24 Hakkari	272 165	20.83	97 456	167 448	7 261	62.54	4.34	58.20
TRC Güneydoğu Anadolu								
South East Anatolia	7 816 173	20.88	2 932 125	4 554 461	329 587	71.62	7.24	64.38
TRC1	2 471 979	23.83	833 665	1 512 365	125 949	63.45	8.33	55.12
TRC11 Gaziantep	1 753 596	23.57	608 950	1 064 270	80 376	64.77	7.55	57.22
TRC12 Adıyaman	593 931	24.27	185 794	371 953	36 184	59.68	9.73	49.95
TRC13 Kilis	124 452	25.02	38 921	76 142	9 389	63.45	12.33	51.12
TRC2	3 287 197	19.92	1 285 376	1 879 683	122 138	74.88	6.50	68.38
TRC21 Şanlıurfa	1 716 254	18.71	717 823	940 269	58 162	82.53	6.19	76.34
TRC22 Diyarbakır	1 570 943	21.38	567 553	939 414	63 976	67.23	6.81	60.42
TRC3	2 056 997	19.47	813 084	1 162 413	81 500	76.96	7.01	69.95
TRC31 Mardin	764 033	20.38	287 559	440 221	36 253	73.56	8.24	65.32
TRC32 Batman	524 499	19.40	206 973	297 920	19 606	76.05	6.58	69.47
TRC33 Şırnak	457 997	18.26	194 616	250 324	13 057	82.96	5.22	77.75
TRC34 Siirt	310 468	19.29	123 936	173 948	12 584	78.48	7.23	71.25

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS), 2011

Source: Address Based Population Registration System (ABPRS), 2011

3.16 Okuryazarlık ve cinsiyete göre nüfus, 2008-2011

Population by literacy and sex, 2008-2011

[6 ve daha yukarı yaşta nüfus - Population 6 years of age over]

Okuryazarlık - Literacy	2008	2009	2010	2011
Toplam - Total				
Okuma yazma bilmeyen - Illiterate	4 930 012	4 672 257	3 825 644	3 171 270
(%)	8.22	7.53	6.04	4.87
Okuma yazma bilen - Literate	55 061 785	57 344 379	59 525 746	61 889 739
(%)	91.78	92.47	93.96	95.13
Erkek - Males				
Okuma yazma bilmeyen - Illiterate	986 790	915 054	700 400	553 704
(%)	3.30	2.96	2.21	1.70
Okuma yazma bilen - Literate	28 873 257	30 039 678	30 983 102	32 013 033
(%)	96.70	97.04	97.79	98.30
Kadın - Females				
Okuma yazma bilmeyen - Illiterate	3 943 222	3 757 203	3 125 244	2 617 566
(%)	13.09	12.10	9.87	8.06
Okuma yazma bilen - Literate	26 188 528	27 304 701	28 542 644	29 876 706
(%)	86.91	87.90	90.13	91.94

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Sonuçları

Source: Results of Address Based Population Registration System (ABPRS)

Not. 1. Oranlar hesaplanırken bilinmeyen kapsamamıştır.

Note. 1. Proportions are calculated by excluding unknown.

2. Yabancılar kapsama alınmamıştır.

2. Foreigners are not included.

3.17 Yaş grubu, okuryazarlık ve cinsiyete göre nüfus, 2011

Population by age group, literacy and sex, 2011

[6 ve daha yukarı yaşta nüfus - Population 6 years of age over]

Yaş grubu Age group	Toplam Total	Okuma yazma bilen - Literate				Bilinmeyen Unknown
		Okuma yazma bilmeyen Illiterate	Okuma yazma bilen toplamı Literate	Okul bitiren Graduate	Okul bitirmeyen No school completed	
Toplam - Total	67 045 635	3 171 270	61 889 739	48 079 424	13 810 315	1 984 626
Erkek - Males	33 602 627	553 704	32 013 033	25 545 599	6 467 434	1 035 890
6-13	5 189 353	1 424	5 171 894	28 834	5 143 060	16 035
14-17	2 634 967	4 226	2 619 890	2 337 641	282 249	10 851
18-21	2 515 583	15 718	2 445 551	2 298 672	146 879	54 314
22-24	1 910 218	15 050	1 806 225	1 726 901	79 324	88 943
25-29	3 198 083	26 582	2 916 716	2 825 642	91 074	254 785
30-34	3 274 697	26 611	3 114 847	3 057 968	56 879	133 239
35-39	2 827 102	19 585	2 725 388	2 691 460	33 928	82 129
40-44	2 421 405	16 936	2 352 526	2 324 645	27 881	51 943
45-49	2 397 565	22 907	2 319 426	2 281 536	37 890	55 232
50-54	1 904 306	25 277	1 820 169	1 778 806	41 363	58 860
55-59	1 711 573	39 532	1 608 150	1 543 856	64 294	63 891
60-64	1 227 240	46 774	1 127 741	1 047 587	80 154	52 725
65+	2 390 535	293 082	1 984 510	1 602 051	382 459	112 943
Kadın - Females	33 443 008	2 617 566	29 876 706	22 533 825	7 342 881	948 736
6-13	4 923 843	3 940	4 902 124	33 664	4 868 460	17 779
14-17	2 493 906	15 582	2 461 949	2 138 119	323 830	16 375
18-21	2 409 752	52 298	2 291 156	2 074 692	216 464	66 298
22-24	1 836 726	56 826	1 704 032	1 563 130	140 902	75 868
25-29	3 074 079	91 158	2 874 638	2 739 242	135 396	108 283
30-34	3 192 774	95 511	3 008 884	2 895 530	113 354	88 379
35-39	2 782 769	87 020	2 629 871	2 530 218	99 653	65 878
40-44	2 330 312	94 286	2 182 502	2 079 280	103 222	53 524
45-49	2 373 097	152 757	2 150 480	1 997 762	152 718	69 860
50-54	1 876 427	175 423	1 636 263	1 474 578	161 685	64 741
55-59	1 733 039	267 109	1 392 233	1 169 193	223 040	73 697
60-64	1 330 636	306 228	959 623	739 194	220 429	64 785
65+	3 085 648	1 219 428	1 682 951	1 099 223	583 728	183 269

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS), 2011

Source: Address Based Population Registration System (ABPRS), 2011

Not. Yabancılar kapsama alınmamıştır.

Note. Foreigners are not included.

3.18 Yasal medeni durum, yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus, 2011

Population by legal marital status, age group and sex, 2011

[15 ve daha yukarı yaştaki nüfus - Population 15 years of age over]

Yaş grubu - Age group	Toplam Total	Hiç evlenmedi Never married	Evli Married	Boşandı Divorced	Eşi öldü Widowed
Toplam - Total	55 618 439	15 260 068	35 667 658	1 673 661	3 017 052
Erkek - Males	27 738 198	8 768 359	17 848 866	692 716	428 257
15-19	3 229 353	3 214 336	14 896	116	5
20-24	3 156 339	2 796 147	353 932	6 096	164
25-29	3 198 083	1 540 730	1 618 631	37 866	856
30-34	3 274 697	633 847	2 553 861	85 020	1 969
35-39	2 827 102	251 548	2 469 443	102 924	3 187
40-44	2 421 405	124 487	2 186 531	105 427	4 960
45-49	2 397 565	80 107	2 202 575	105 249	9 634
50-54	1 904 306	49 277	1 755 058	85 378	14 593
55-59	1 711 573	32 276	1 586 925	67 156	25 216
60-64	1 227 240	18 503	1 132 911	41 475	34 351
65+	2 390 535	27 101	1 974 103	56 009	333 322
Kadın - Females	27 880 241	6 491 709	17 818 792	980 945	2 588 795
15-19	3 069 445	2 856 913	210 740	1 647	145
20-24	3 032 015	1 736 813	1 263 456	29 551	2 195
25-29	3 074 079	735 121	2 249 706	81 322	7 930
30-34	3 192 774	385 415	2 655 630	131 768	19 961
35-39	2 782 769	237 578	2 363 481	144 000	37 710
40-44	2 330 312	156 172	1 976 338	136 414	61 388
45-49	2 373 097	127 232	1 997 202	131 695	116 968
50-54	1 876 427	77 940	1 533 404	105 059	160 024
55-59	1 733 039	60 352	1 341 569	82 032	249 086
60-64	1 330 636	39 631	931 843	52 530	306 632
65+	3 085 648	78 542	1 295 423	84 927	1 626 756
Toplam - Total (%)		27.44	64.13	3.01	5.42
Erkek - Males		31.61	64.35	2.50	1.54
15-19		99.53	0.46	0.00	0.00
20-24		88.59	11.21	0.19	0.01
25-29		48.18	50.61	1.18	0.03
30-34		19.36	77.99	2.60	0.06
35-39		8.90	87.35	3.64	0.11
40-44		5.14	90.30	4.35	0.20
45-49		3.34	91.87	4.39	0.40
50-54		2.59	92.16	4.48	0.77
55-59		1.89	92.72	3.92	1.47
60-64		1.51	92.31	3.38	2.80
65+		1.13	82.58	2.34	13.94
Kadın - Females		23.28	63.91	3.52	9.29
15-19		93.08	6.87	0.05	0.00
20-24		57.28	41.67	0.97	0.07
25-29		23.91	73.18	2.65	0.26
30-34		12.07	83.18	4.13	0.63
35-39		8.54	84.93	5.17	1.36
40-44		6.70	84.81	5.85	2.63
45-49		5.36	84.16	5.55	4.93
50-54		4.15	81.72	5.60	8.53
55-59		3.48	77.41	4.73	14.37
60-64		2.98	70.03	3.95	23.04
65+		2.55	41.98	2.75	52.72

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS), 2011

Not. Yabancılar kapsama alınmamıştır.

Source: Address Based Population Registration System (ABPRS), 2011

Note. Foreigners are not included.

3.19 Yerleşim yerleri ve iller arası göç eden nüfus, 1975-2000

Migrated population across places of residence and provinces, 1975-2000

Sayım yılı Census year	Daimi ikametgah nüfusu - Population of place of residence ⁽¹⁾	Dönem Period	Yerleşim yerleri arası göç eden nüfus Migrated population across places of residence		İller arası göç eden nüfus Migrated population across provinces	
			Sayı - Number ⁽²⁾	(%)	Sayı - Number	(%)
1985	44 078 033	1980-1985	⁽³⁾ 3 819 910	8.67	2 885 873	6.55
1990	49 986 117	1985-1990	⁽³⁾ 5 402 690	10.81	4 065 173	8.13
2000	60 752 995	1995-2000	6 692 263	11.02	4 788 193	7.88

(1) Daimi ikametgah nüfusu içinde yurt dışından gelen göç kapsamamıştır.

(2) Aynı ilçeye bağlı köyler arasındaki göç kapsamamıştır.

(3) Aynı ile bağlı ilçe merkezleri ve köyler arasındaki göç kapsamamıştır. 1995-2000 döneminde; aynı ile bağlı ilçeler arasında göç eden toplam nüfus 125 896, aynı ile bağlı köyler arasında göç eden toplam nüfus 99 823'tür.

(1) Population by place of residence does not cover immigrant population.

(2) Migration across the villages belonging to the same district is not covered.

(3) Migration across the district centers and villages belonging to the same province is not covered. In the period of 1995-2000, total migrant population across the districts belonging to the same province is 125 896, and migrant population across the villages belonging to the same province is 99 823.

3.20 Yerleşim yerlerine göre göç eden nüfus, 1975-2000

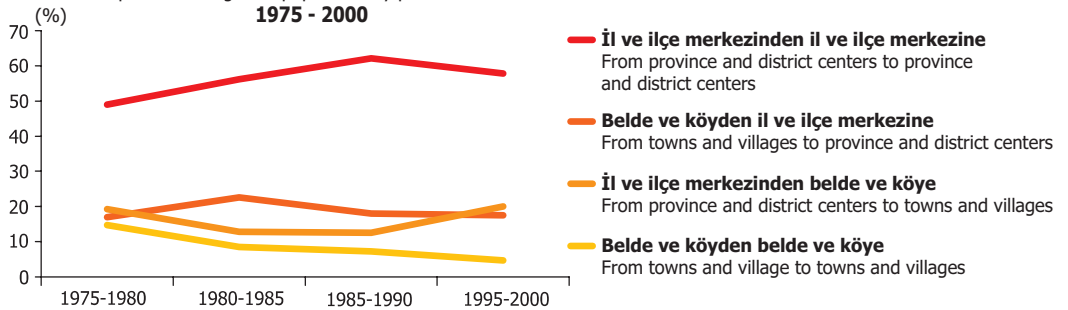
Migrated population by places of residence, 1975-2000

Yerleşim yeri - Places of residence	1975-1980	1980-1985	1985-1990	1995-2000
Toplam - Total	3 584 421	3 819 910	5 402 690	6 692 263
İl ve ilçe merkezinden il ve ilçe merkezine From province and district centers to province and district centers	1 752 817 (%) 48.90	2 146 110 56.18	3 359 357 62.18	3 867 979 57.80
Belde ve köyden il ve ilçe merkezine From towns and villages to province and district centers	610 067 (%) 17.02	860 438 22.53	969 871 17.95	1 168 285 17.46
İl ve ilçe merkezinden belde ve köye From province and district centers to towns and villages	692 828 (%) 19.33	490 653 12.84	680 527 12.60	1 342 518 20.06
Belde ve köyden belde ve köye From towns and villages to towns and villages	528 709 (%) 14.75	322 709 8.45	392 935 7.27	313 481 4.68

3.4 Yerleşim yerlerine göre göç eden nüfus oranı

Proportion of migrated population by places of residence

1975 - 2000

3.21 İllerin 1995-2000 dönemi net göç hızına göre sıralanışı, 1975-2000

Order of provinces according to the net migration rate of 1995-2000 period, 1975-2000

Büyük- lük	sıra no Order number by size	İl - Province	1975-1980		1980-1985		1985-1990		1995-2000	
			Net göç Net migration	Rate of net migration (‰)	Net göç Net migration	Rate of net migration (‰)	Net göç Net migration	Rate of net migration (‰)	Net göç Net migration	Rate of net migration (‰)
1	Tekirdağ	4 849	16.5	3 438	10.3	17 907	46.7	51 335	96.8	
2	Muğla	1 659	4.3	3 058	7.0	15 998	32.9	42 921	70.2	
3	Antalya	17 142	26.5	25 339	32.8	82 737	89.7	90 457	64.3	
4	Bilecik	-394	-3.0	1 095	7.9	3 009	19.6	10 105	57.9	
5	İstanbul	288 653	73.4	297 598	60.5	656 677	107.6	407 448	46.1	
6	Bursa	58 720	61.0	47 434	41.1	83 641	61.6	85 325	45.1	
7	İzmir	119 896	73.7	82 173	41.9	146 208	63.8	120 375	39.9	
8	İsparta	- 2 792	-9.3	- 5 148	-15.4	- 6 495	-17.0	13 869	30.7	
9	Çanakkale	- 1 408	-4.0	- 1 834	-4.9	- 2 042	-5.2	11 491	27.4	
10	Ankara	49 499	20.6	36 631	13.0	69 511	24.9	90 884	25.6	
11	Aydın	9 382	16.7	9 365	14.7	19 077	27.1	21 553	25.5	
12	Şırnak ⁽¹⁾	-	-	-	-	- 5 165	-24.7	5 950	21.8	
13	Denizli	- 3 040	-5.7	2 095	3.5	10 570	15.4	15 205	19.9	
14	Kırklareli	- 3 170	-13.4	- 2 252	-8.9	- 5 510	-20.7	5 270	18.0	
15	Eskişehir	7 759	16.4	8 506	16.0	6 510	11.3	9 582	14.8	
16	Mersin	40 273	57.5	49 593	56.5	74 717	68.3	18 429	12.4	
17	Düzce ⁽¹⁾	-	-	-	-	-	-	2 243	8.0	
18	Balıkesir	- 6 020	-7.8	3 260	3.9	4 848	5.4	4 804	4.9	
19	Yalova ⁽¹⁾	-	-	-	-	-	-	514	3.5	
20	Manisa	8 980	11.1	6 499	7.1	20 946	20.6	3 687	3.2	
21	Gaziantep	- 1 256	-1.8	- 4 256	-5.2	-481	-0.5	3 499	3.1	
22	Konya	- 10 152	-7.5	- 10 623	-6.8	- 27 184	-17.2	2 787	1.4	
23	Kocaeli	53 640	112.9	41 287	67.0	83 262	108.2	211	0.2	
24	Kütahya	383	0.9	37	0.1	- 4 609	-8.7	- 1 064	-1.8	
25	Niğde	- 7 311	-16.6	- 11 167	-22.6	- 15 857	-55.7	-699	-2.2	
26	Kayseri	10 698	16.3	- 5 145	-6.9	- 16 005	-18.9	- 3 307	-3.5	
27	Erzincan	- 9 369	-38.4	- 11 583	-45.4	- 25 574	-93.3	- 1 325	-4.7	
28	Uşak	- 1 108	-5.0	- 2 909	-11.8	570	2.1	- 2 058	-6.9	
29	Nevşehir	- 3 412	-15.5	- 1 399	-5.8	- 10 708	-41.0	- 1 954	-7.1	
30	İğdir ⁽¹⁾	-	-	-	-	-	-	- 1 361	-9.3	
31	Trabzon	- 17 143	-26.2	- 25 496	-35.6	- 51 495	-67.9	- 9 977	-11.1	
32	Giresun	- 17 523	-40.6	- 19 955	-43.4	- 34 828	-73.9	- 5 849	-12.1	
33	Hakkari	- 2 064	-16.5	- 1 052	-7.6	- 4 472	-32.9	- 2 346	-12.5	
34	Karaman ⁽¹⁾	-	-	-	-	934	4.7	- 2 771	-12.6	
35	Aksaray ⁽¹⁾	-	-	-	-	- 2 391	-8.2	- 4 769	-13.4	
36	Edirne	- 2 783	-9.0	- 5 515	-16.5	- 7 493	-21.2	- 5 106	-14.0	
37	Çankırı	- 13 828	-59.2	- 9 135	-38.1	- 15 503	-61.0	- 4 471	-18.3	
38	Bitlis	- 17 653	-81.9	- 9 240	-37.0	- 20 509	-71.9	- 7 104	-21.2	
39	Malatya	- 23 183	-43.2	- 12 944	-22.0	- 35 207	-54.2	- 16 823	-21.5	
40	Rize	- 8 624	-26.1	- 11 257	-32.6	- 28 726	-84.0	- 7 473	-21.9	
41	Afyonkarahisar	- 13 379	-25.4	- 15 855	-26.5	- 25 779	-37.7	- 16 616	-22.5	
42	Burdur	- 1 580	-7.5	- 4 045	-17.8	- 8 825	-36.8	- 5 374	-22.7	
43	Sakarya	4 315	9.1	7 082	13.2	6 353	10.5	- 15 898	-23.1	
44	Gümüşhane	- 21 762	-86.2	- 14 075	-54.1	- 22 305	-135.3	- 4 003	-23.5	
45	Elazığ	- 17 366	-44.2	- 13 683	-31.6	- 21 164	-46.1	- 12 363	-23.8	
46	Adana	819	0.7	23 829	16.4	26 934	15.8	- 40 497	-24.0	

3.21 İllerin 1995-2000 dönemi net göç hızına göre sıralanışı, 1975-2000 (devam)

Order of provinces according to the net migration rate of 1995-2000 period, 1975-2000 (continued)

Büyük- lük	sıra no Order number by size	İl - Province	1975-1980		1980-1985		1985-1990		1995-2000		
			Net göç Net migration	Rate of net migration (%)	Net göç Net migration	Rate of net migration (%)	Net göç Net migration	Rate of net migration (%)	Net göç Net migration	Rate of net migration (%)	
47	Osmaniye ⁽¹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	- 10 385	-24.7
48	Amasya	- 7 368	-24.5	- 10 463	-32.5	- 19 916	-59.7	- 9 099	-26.8	- 25 530	-28.3
49	Kahramanmaraş	- 8 206	-13.0	- 10 500	-14.2	- 33 949	-41.6	- 25 530	-28.3	- 25 530	-28.3
50	Kırıkkale ⁽¹⁾	-	-	-	-	- 8 813	-27.7	- 11 626	-32.7	- 11 626	-32.7
51	Kastamonu	- 10 717	-26.5	- 11 094	-26.9	- 26 777	-66.1	- 11 689	-32.8	- 11 689	-32.8
52	Hatay	14 046	20.0	4 869	5.7	- 4 002	-4.1	- 38 241	-33.9	- 38 241	-33.9
53	Tunceli	- 13 318	-93.7	- 17 797	-123.9	- 20 332	-153.8	- 3 123	-36.7	- 3 123	-36.7
54	Kilis ⁽¹⁾	-	-	-	-	-	-	- 4 042	-38.9	- 4 042	-38.9
55	Şanlıurfa	- 35 253	-60.1	- 14 509	-20.9	- 26 800	-30.0	- 49 312	-38.9	- 49 312	-38.9
56	Diyarbakır	- 15 795	-24.2	- 12 550	-16.1	- 32 212	-34.8	- 48 064	-40.0	- 48 064	-40.0
57	Karabük ⁽¹⁾	-	-	-	-	-	-	- 8 640	-40.7	- 8 640	-40.7
58	Bolu	- 505	-1.2	- 4 902	-10.9	- 4 149	-8.6	- 10 254	-40.8	- 10 254	-40.8
59	Yozgat	- 21 905	-49.2	- 14 279	-29.3	- 34 502	-64.3	- 26 275	-41.9	- 26 275	-41.9
60	Van	- 7 627	-19.7	- 11 994	-26.3	- 20 780	-37.9	- 32 353	-43.6	- 32 353	-43.6
61	Ordu	- 20 668	-32.3	- 24 230	-34.5	- 42 910	-54.6	- 36 958	-44.7	- 36 958	-44.7
62	Kırşehir	- 8 330	-39.3	- 6 080	-26.4	- 19 647	-80.4	- 10 748	-45.1	- 10 748	-45.1
63	Batman ⁽¹⁾	-	-	-	-	3 925	13.9	- 18 032	-45.2	- 18 032	-45.2
64	Samsun	- 11 144	-12.6	- 13 709	-13.8	- 31 222	-29.1	- 51 644	-45.5	- 51 644	-45.5
65	Tokat	- 16 772	-30.0	- 16 782	-27.3	- 45 746	-67.5	- 37 172	-48.4	- 37 172	-48.4
66	Bingöl	- 10 678	-54.6	- 9 286	-44.1	- 19 888	-87.7	- 11 407	-50.1	- 11 407	-50.1
67	Sivas	- 50 302	-75.4	- 37 687	-54.6	- 76 451	-105.8	- 35 627	-51.0	- 35 627	-51.0
68	Erzurum	- 46 093	-66.3	- 48 745	-64.8	- 88 298	-113.2	- 46 491	-54.8	- 46 491	-54.8
69	Ağrı	- 24 986	-80.5	- 19 005	-53.5	- 37 312	-95.4	- 26 213	-56.4	- 26 213	-56.4
70	Çorum	- 23 753	-46.3	- 17 712	-32.6	- 33 897	-58.5	- 33 022	-58.4	- 33 022	-58.4
71	Bayburt ⁽¹⁾	-	-	-	-	- 13 808	-133.2	- 5 360	-59.5	- 5 360	-59.5
72	Muş	- 16 937	-66.4	- 14 346	-49.4	- 33 829	-100.5	- 24 069	-59.8	- 24 069	-59.8
73	Kars	- 70 872	-113.1	- 50 426	-77.9	- 105 025	-163.5	- 18 331	-61.1	- 18 331	-61.1
74	Artvin	- 12 687	-61.2	- 10 855	-51.1	- 20 372	-98.6	- 11 560	-63.6	- 11 560	-63.6
75	Mardin	- 28 919	-59.8	- 17 495	-31.2	- 34 750	-70.2	- 42 082	-67.6	- 42 082	-67.6
76	Adıyaman	- 11 371	-34.7	- 13 614	-35.4	- 17 372	-37.5	- 40 745	-70.2	- 40 745	-70.2
77	Zonguldak	8 679	10.8	- 18 551	-20.0	- 29 368	-29.4	- 44 009	-73.8	- 44 009	-73.8
78	Siirt	- 10 922	-29.5	- 18 232	-41.7	- 31 311	-140.7	- 17 062	-75.1	- 17 062	-75.1
79	Sinop	- 7 944	-32.6	- 9 777	-38.4	- 22 569	-88.7	- 16 387	-75.7	- 16 387	-75.7
80	Bartın ⁽¹⁾	-	-	-	-	-	-	- 15 658	-86.8	- 15 658	-86.8
81	Ardahan ⁽¹⁾	-	-	-	-	-	-	- 13 526	-106.7	- 13 526	-106.7

(1) İl olmadan önceki dönemlere ilişkin bilgi verilememiştir.

(1) The information related with the previous periods before establishment of the province could not be given.

3.22 İllerin aldığı, verdiği, net göç ve net göç hızı, 2010-2011

Provincial in-migration, out-migration, net migration, rate of net migration, 2010-2011

İller Provinces	Toplam nüfus Total population	Aldığı göç In-migration	Verdiği göç Out-migration	Net göç Net migration	Net göç hızı Rate of net migration (%o)
Toplam - Total	74 724 269	2 420 181	2 420 181	0	0.00
Adana	2 108 805	50 523	62 402	- 11 879	-5.62
Adıyaman	593 931	13 873	23 939	- 10 066	-16.81
Afyonkarahisar	698 626	17 219	24 063	- 6 844	-9.75
Ağrı	555 479	15 508	25 182	- 9 674	-17.27
Amasya	323 079	11 424	14 142	- 2 718	-8.38
Ankara	4 890 893	191 864	137 385	54 479	11.20
Antalya	2 043 482	89 731	62 875	26 856	13.23
Artvin	166 394	7 948	7 948	0	0.00
Aydın	999 163	32 077	31 056	1 021	1.02
Balıkesir	1 154 314	37 143	36 638	505	0.44
Bilecik	203 849	9 250	8 914	336	1.65
Bingöl	262 263	9 292	10 782	- 1 490	-5.67
Bitlis	336 624	11 419	16 610	- 5 191	-15.30
Bolu	276 506	12 545	11 386	1 159	4.20
Burdur	250 527	8 873	9 712	- 839	-3.34
Bursa	2 652 126	74 243	58 258	15 985	6.05
Çanakkale	486 445	17 278	15 623	1 655	3.41
Çankırı	177 211	10 582	14 322	- 3 740	-20.88
Çorum	534 578	15 174	22 441	- 7 267	-13.50
Denizli	942 278	23 454	23 853	- 399	-0.42
Diyarbakır	1 570 943	36 622	46 834	- 10 212	-6.48
Edirne	399 316	14 494	14 588	- 94	-0.24
Elazığ	558 556	16 862	20 054	- 3 192	-5.70
Erzincan	215 277	11 523	14 218	- 2 695	-12.44
Erzurum	780 847	27 719	33 599	- 5 880	-7.50
Eskişehir	781 247	35 045	27 908	7 137	9.18
Gaziantep	1 753 596	45 991	38 634	7 357	4.20
Giresun	419 498	17 058	19 346	- 2 288	-5.44
Gümüşhane	132 374	10 426	8 988	1 438	10.92
Hakkari	272 165	8 775	9 133	- 358	-1.31
Hatay	1 474 223	29 509	37 164	- 7 655	-5.18
Isparta	411 245	15 325	18 269	- 2 944	-7.13
Mersin	1 667 939	51 328	54 630	- 3 302	-1.98
İstanbul	13 624 240	450 445	328 663	121 782	8.98
İzmir	3 965 232	110 364	101 420	8 944	2.26
Kars	305 755	10 654	16 376	- 5 722	-18.54
Kastamonu	359 759	15 023	15 482	- 459	-1.28
Kayseri	1 255 349	34 387	31 787	2 600	2.07
Kırklareli	340 199	11 979	11 829	150	0.44
Kırşehir	221 015	9 598	11 870	- 2 272	-10.23
Kocaeli	1 601 720	63 314	50 070	13 244	8.30
Konya	2 038 555	52 134	54 533	- 2 399	-1.18
Kütahya	564 264	17 547	20 655	- 3 108	-5.49
Malatya	757 930	32 925	29 515	3 410	4.51
Manisa	1 340 074	33 312	36 021	- 2 709	-2.02
Kahramanmaraş	1 054 210	21 716	31 005	- 9 289	-8.77

3.22 İllerin aldığı, verdiği, net göç ve net göç hızı, 2010-2011 (devam)

Provincial in-migration, out-migration, net migration, rate of net migration, 2010-2011 (continued)

İller Provinces	Toplam nüfus Total population	Aldığı göç In-migration	Verdiği göç Out-migration	Net göç Net migration	Net göç hızı Rate of net migration (‰)
Mardin	764 033	25 447	31 302	- 5 855	-7.63
Muğla	838 324	35 409	29 604	5 805	6.95
Muş	414 706	12 895	18 663	- 5 768	-13.81
Nevşehir	283 247	8 995	11 374	- 2 379	-8.36
Niğde	337 553	11 769	17 023	- 5 254	-15.44
Ordu	714 390	23 963	34 472	- 10 509	-14.60
Rize	323 012	14 558	14 560	-2	-0.01
Sakarya	888 556	28 537	24 633	3 904	4.40
Samsun	1 251 729	35 103	43 408	- 8 305	-6.61
Siirt	310 468	10 274	14 228	-3954	-12.66
Sinop	203 027	10 038	10 618	- 580	-2.85
Sivas	627 056	22 884	30 131	- 7 247	-11.49
Tekirdağ	829 873	42 265	28 620	13 645	16.58
Tokat	608 299	29 576	36 342	- 6 766	-11.06
Trabzon	757 353	24 858	38 446	- 13 588	-17.78
Tunceli	85 062	6 187	6 419	- 232	-2.72
Şanlıurfa	1 716 254	35 888	41 570	- 5 682	-3.31
Uşak	339 731	8 653	10 138	- 1 485	-4.36
Van	1 022 532	23 415	72 273	- 48 858	-46.67
Yozgat	465 696	15 251	26 921	- 11 670	-24.75
Zonguldak	612 406	15 822	23 658	- 7 836	-12.71
Aksaray	378 823	10 778	13 142	- 2 364	-6.22
Bayburt	76 724	3 997	4 570	- 573	-7.44
Karaman	234 005	7 593	9 365	- 1 772	-7.54
Kırıkkale	274 992	12 190	17 482	- 5 292	-19.06
Batman	524 499	18 429	19 902	- 1 473	-2.80
Şırnak	457 997	13 403	13 957	- 554	-1.21
Bartın	187 291	6 560	7 619	- 1 059	-5.64
Ardahan	107 455	4 908	6 673	- 1 765	-16.29
İğdır	188 857	6 915	8 579	- 1 664	-8.77
Yalova	206 535	10 267	9 782	485	2.35
Karabük	219 728	8 239	9 066	-827	-3.76
Kilis	124 452	4 692	6 420	- 1 728	-13.79
Osmaniye	485 357	15 675	18 420	- 2 745	-5.64
Düzce	342 146	11 253	10 679	574	1.68

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS), 2011

Source: Address Based Population Registration System (ABPRS), 2011

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page	
Açıklama	62	Explanation
Tablo		Table
4.1 İBBS'ye göre doğumlar, 2006-2010	66	4.1 Births by SR, 2006-2010
4.2 Yaşa özel doğurganlık hızı, 2006-2010	68	4.2 Age specific fertility rate, 2006-2010
4.3 İBBS'ye göre evlenmeler, 2006-2010	69	4.3 Marriages by SR, 2006-2010
4.4 İBBS'ye göre boşanmalar, 2006 -2010	72	4.4 Divorces by SR, 2006-2010
4.5 Evlilik süresine göre boşanmalar, 2006-2010	75	4.5 Divorces by duration of marriage, 2006-2010
4.6 Nedenlerine göre boşanmalar, 2006-2010	75	4.6 Divorces by causes, 2006-2010
4.7 Eşlerin yaş farkına göre boşanmalar, 2006-2010	75	4.7 Divorces by age difference of spouses, 2006-2010
4.8 İBBS'ye göre ölümler, 2005-2009	76	4.8 Deaths by SR, 2005-2009
4.9 Nedenlerine ve cinsiyete göre ölümler, 2004-2008 [İl ve ilçe merkezleri]	79	4.9 Deaths by causes and sex, 2004-2008 [Province and district centers]
4.10 Nedenlerine ve cinsiyete göre ölümler, 2009	80	4.10 Distribution of causes of death by gender, 2009
4.11 Yaş grubu ve cinsiyete göre ölümler, 2005-2009	80	4.11 Deaths by age group and sex, 2005-2009
4.12 Nedenlere göre intiharlar, 2006-2010	81	4.12 Suicides by causes, 2006-2010
4.13 Yaş grubuna göre intiharlar, 2006-2010	81	4.13 Suicides by age group, 2006-2010
4.14 Demografik göstergeler, 2006-2010	82	4.14 Demographic indicators, 2006-2010
4.15 Demografik göstergeler, 2011, 2012, 2015, 2020, 2025	82	4.15 Demographic indicators, 2011, 2012, 2015, 2020, 2025
4.16 Ülkemize gelen göçmenler, 2007-2011	83	4.16 Immigrants by country of origin, 2007-2011

AÇIKLAMA

HAYATI İSTATİSTİKLER

Nüfus yapısının incelenmesinde yararlanılan hayati istatistiklere ilişkin veriler genellikle evlenme, boşanma, doğum, ölüm ve göçe ait kayıtlardan derlenmektedir. Nüfus sayımları belli aralarla nüfusun belli anlardaki görüntüsünü vermektedir. Oysa hayati istatistiklerde amaç, sayımlar arasındaki yıllarda nüfus hareketlerinde meydana gelen değişimleri sürekli olarak izlemektir.

Hayati istatistiklerin kapsamında yer alan doğum, evlenme, boşanma ve ölüm olaylarına ilişkin veriler İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) veri tabanından elde edilmektedir. Ölüm nedenine ilişkin veriler Türkiye İstatistik Kurumu tarafından derlenmektedir. İntihar olaylarına ilişkin veriler ise Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı'ndan manyetik ortamda alınmaktadır.

Göçmenlere ilişkin bilgiler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan alınmaktadır.

Doğum İstatistikleri

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), doğum olaylarına ilişkin bilgileri, 1964 yılında nüfusu en fazla olan 25 il için sağlık personeli aracılığı ile derlemeye başlamıştır. 1981 yılında il sayısı 49'a çıkartılmıştır. Daha sonra, ileriye dönük plan ve programların yapılabilmesi için doğum olaylarına ilişkin bilgilerin Türkiye genelinde derlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmış, bu nedenle ilgili kurum ve kuruluşlarla bir dizi toplantılar yapılarak doğum olaylarına ilişkin bilgilerin "Nüfus Teşkilatları" kanalı ile derlenmesine karar verilerek 1 Kasım 1983 tarihinde doğum istatistiklerinin ülke geneli için derlenmesine başlanmıştır. Ancak, TÜİK tarafından yapılan değerlendirmelerden sonra, bu yöntemle derlenen doğum istatistiklerine ilişkin verilerin idari kayıtlardan eksik ve sağlıklı derlendiği, bundan dolayı doğum istatistiklerinin derlenmesine, yeni bir sistem kuruluncaya kadar 1 Ocak 1986 tarihinde ara verilmiştir.

Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS)'nin 2001 yılında çevrim-içi (on-line) uygulanmasına geçmesiyle doğum olaylarına ilişkin bilgilerin bu veri tabanından elde edilmesine karar verilmiştir. Bu amaca yönelik olarak, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile TÜİK arasında 7 Şubat 2006 tarihinde veri değişimine ilişkin bir protokol imzalanmıştır. Bu protokol çerçevesinde, 2001 yılı ve sonrasında ait doğum olaylarına ilişkin bilgiler, MERNİS veri tabanından elde edilerek TÜİK tarafından yayımlanmaya başlanmıştır.

Evlenme İstatistikleri

Evlenme istatistikleri sadece yasal evlenmeleri içermektedir. Evlenme olaylarına ilişkin bilgiler, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 1927 yılından itibaren derlenmeye başlanmış ve 1967 yılı sonuna kadar il ve ilçe merkezlerinden, 1968-1981 yılları arasında il ve ilçe merkezleri ile belediyesi olan bucak ve köylerden, 1982 yılı başından itibaren ise ülke geneli için derlenmeye başlanmıştır.

2003 yılına kadar evlenme olaylarına ilişkin bilgiler, TÜİK tarafından belediye teşkilatı olan yerlerde "Belediye Evlendirme Memurlukları", belediye teşkilatı bulunmayan bucak ve köylerde ise "Nüfus Müdürlükleri" kanalıyla aylık ve üçer aylık dönemler halinde derlenmekteydi. İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile Türkiye İstatistik Kurumu arasında 7 Şubat 2006 tarihinde yapılan bir protokol ile 2003 yılından itibaren evlenme olaylarına ilişkin bilgiler, Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) veri tabanından elde edilerek yayımlanmaya başlanmıştır.

EXPLANATION

VITAL STATISTICS

Vital statistics used in the interpretation of the population structure are taken from the records of marriages, divorces, births, deaths and migrations. The population censuses provide, at certain intervals, an instantaneous picture of the population, whereas the aim pursued in vital statistics is to follow population movements which continuously during intercensal years.

Data on birth, marriage, divorce and death events involved in vital statistics are gotten from The Central Population Administrative System (MERNIS) data base of The Ministry of Interior, The General Directorate of Civil Registration and Nationality. Data on cause of death are gathered by Turkish Statistical Institute. Data related to suicide events have been gotten as electronically from The General Police Headquarters and The General Gendarme Commandership.

Data on immigrants is taken from the Ministry of Environment and Urbanization.

Birth Statistics

Turkish Statistical Institute (TurkStat) collected data on birth events from 1964 to 1980 by health personnel for the most populous 25 provinces. The number of provinces increased to 49 provinces in 1981. Then, it was needed to collect data on birth events for the whole country to make plans and programmes for future. Therefore, TurkStat had meeting with related organizations and decided to collect data on birth events by population directorates and also they started to collect data on birth events for the whole country on 1 November 1983. But, after TurkStat evaluated birth data, it was seen that data on birth events collected from administrative registers were missing and unreliable. Therefore, it was decided to stop collecting data on birth events on 1 January 1986 until the new system will be able to establish.

The Central Population Administrative System (MERNIS) was converted to the on-line system in 2001. Because of this, it was decided to get data on birth events from MERNIS database. Then, it was signed a protocol related to data change between the Ministry of Interior, The General Directorate of Civil Registration and Nationality and TurkStat on 7 February 2006. In the framework of this protocol, for 2001 and later, the data related to birth events taken from MERNIS database are started to publish by TurkStat.

Marriage Statistics

Marriage statistics include only legal marriages. Information related to marriage events has been gathered by Turkish Statistical Institute (TurkStat) from 1927 to 1967 for province and district centers, in addition to sub-districts and villages with a municipal organization between 1968-1981 and for the whole country since the beginning of 1982.

Up to 2003, information related to the marriage events were collected from marriage offices of a municipal organization and population offices in sub-districts and villages without a municipal organization in a period of monthly and trimester by TurkStat. A protocol was signed between The Ministry of Interior, The General Directorate of Civil Registration and Nationality and Turkish Statistical Institute on 7 February, 2006 to get data on marriage events. These data have been gotten from The Central Population Administrative System (MERNIS) data base since 2003 and published by TurkStat.

Boşanma İstatistikleri

Boşanma olaylarına ilişkin bilgiler, Medeni Kanun'un 4 Ekim 1926 tarihinde yürürlüğe girmesinden itibaren Türkiye geneli için derlenmektedir.

2003 yılına kadar boşanma olaylarına ilişkin bilgiler, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aslıye hukuk ve aile mahkemeleri kanalıyla üçer aylık dönemler halinde derlenmekteydi. İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile Türkiye İstatistik Kurumu arasında 7 Şubat 2006 tarihinde yapılan bir protokol ile 2003 yılından itibaren boşanma olaylarına ilişkin bilgiler, Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) veri tabanından elde edilerek yayımlanmaya başlanmıştır.

Ölüm İstatistikleri

Ölüm olaylarına ilişkin bilgiler, 1931-1949 yılları arasında nüfusu en fazla olan 25 il merkezinde, 1950-1956 yılları arasında bütün il merkezlerinde, 1957-2008 yılları arasında bütün il ve ilçe merkezlerinde, 2009 yılından itibaren ise Türkiye geneli için derlenmeye başlanmıştır.

2008 yılına kadar ölüm olaylarına ilişkin bilgiler, "Ölü gömme izin kağıdı" vermekle yükümlü görevlilerce doldurulan illerde sağlık müdürlükleri, ilçelerde ise sağlık ocakları kanalı ile TÜİK Bölge Müdürlüklerine aylık olarak gönderilen "Ölüm istatistik formları" ile derlenmektedir.

2009 yılından itibaren MERNİS veri tabanından elde edilen ölüm olaylarına ilişkin bilgiler MERNİS ölüm bildirim formuna dayanmaktadır. Sağlık kurumlarında meydana gelen ölüm olayları 10 gün içinde bağlı oldukları ilçe nüfus müdürlüğüne bildirilmektedir. Sağlık kurumu dışında meydana gelen ölüm olayları ise defin ruhsatı vermeye yetkili kişi (aile hekimi, belediye tabibi, köy muhtarı, vb) tarafından bağlı oldukları ilçe nüfus müdürlüğüne bildirilmektedir. İlçe nüfus müdürlüklerine bildiri yapılan bu ölüm olayları, aile nüfus kütükleri ile MERNİS veri tabanına işlenmektedir.

Ölüm Nedeni İstatistikleri

2008 yılına kadar ölüm istatistikleri ile birlikte üretilen ölüm nedeni istatistikleri, 2009 yılından itibaren ayrı bir istatistik olarak yayımlanmaya başlanmıştır. 2008 yılına kadar il ve ilçe merkezlerinden derlenen ölüm nedeni istatistikleri, 2009 yılından itibaren il ve ilçe merkezleri ile hekimli olan tüm yerleşim yerlerinde, hekimler tarafından görülen ölüm vakalarını kapsamaktadır. Bu vakalar için doldurulan "Ölüm Belgesi", hekimlerin bağlı bulunduğu sağlık kurumu aracılığıyla Türkiye İstatistik Kurumu'na bildirilmektedir.

2008 yılına kadar ölüm nedenleri Uluslararası Hastalık Sınıflaması sekizinci versiyonuna (UHS 8) göre 50 ve 150 Uluslararası Hastalık Sınıflamasına göre ayrıma tabi tutularak değerlendirilmiş olup yıllıkta yer alan ölüm nedenleri UHS 8'de yer alan başlıklara göre gruplandırılmıştır.

2009 yılında ilk defa olmak üzere, ölüm vakalarında ölüme sebebiyet veren ve ölüme ilgili tüm hastalıklar alandan derlenmekte, bu hastalıklar Uluslararası Hastalık Sınıflaması-10 (UHS-10)'a göre kodlanmakta, ölümün alta yatan nedeni de Dünya Sağlık Örgütü kurallarına göre bulunmaktadır.

Divorce Statistics

Information related to divorce events have been gathered for the whole Turkey, since the enforcement of the Civil Code on October 4, 1926.

Up to 2003, information related to the divorce events were collected from civil courts of general jurisdiction and family courts in a period of trimester by TurkStat. A protocol was signed between The Ministry of Interior, The General Directorate of Civil Registration and Nationality and Turkish Statistical Institute on 7 February, 2006 to get data on divorce events. These data have been gotten from The Central Population Administrative System (MERNİS) data base since 2003 and published by TurkStat.

Death Statistics

The information related to death events were collected from 1931 to 1949 for the most populous 25 provincial centers. From 1950 to 1956 all the provincial centers were covered. From 1957 to 2008 all the province and district centers were covered. Since 2009, the information related to death events have been compiled for the whole Turkey.

Until 2008, Death events were collected by death statistics forms, filled out by the municipal officials responsible for issuing burial permits. Death statistics forms were then transmitted to TurkStat Regional Offices by health directorates in provinces and by health clinics in district monthly.

From 2009 onwards, Information related to death events placed in MERNİS database is based on MERNİS death form. Death events occurring in health institutions are compulsory to be notified in 10 days to the related district population directorates. Death events occurring outside the health institutions are compulsory to be notified in 10 days to the related district population directorates by the authorized personnel in charge of issuing the death certificate. These authorized personnel can be family physician, municipal physician, head of village (Muhtar), etc. These death events declared to the related district population directorates are registered to the family ledger and MERNİS database.

Cause of Death Statistics

Causes of death (CoD) statistics have been produced with death statistics until 2008. With this publication, CoD statistics have been started to be produced separately. CoD statistics collected from province and district center until 2008, cover all death cases detected by physicians from all localities including provinces and sub-district centers since 2009. The Death Certificate filled by physicians from these cases are sent to Turkish Statistical Institute via health institutions of these physicians.

Until 2008 the causes of death are classified by the International Disease Categories eight version (ICD 8) 50 and 150 internationally accepted diseases. In the yearbook causes of deaths are grouped by ICD 8.

In 2009, causes of death cases including all diseases have started to be collected from the field for the first time. After coding with using International Classification of Diseases (ICD)-10, the underlying causes have been determined with the rule set out by World Health Organization.

İntihar İstatistikleri

İntihar olaylarına ilişkin bilgiler, 1962 yılından bu yana derlenmekte olup ülke geneline kapsamaktadır. Yerleşim yerlerinde meydana gelen her bir intihar olayı için "İntihar istatistik formu" emniyet veya jandarma teşkilatı personeli tarafından doldurulur ve her ayın sonunda valilik ve kaymakamlıklar kanalı ile topluca TÜİK'e gönderilir.

Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı ile Türkiye İstatistik Kurumu arasında yapılan bir protokol ile 2009 yılından itibaren intihar olaylarına ilişkin bilgiler manyetik ortamda alınmaya başlanmıştır.

Nüfus Projeksiyonları

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu gereği, 2007 yılında Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) kurulmuştur. Nüfus projeksiyonları, 2008 yılı ADNKS yaş ve cinsiyet yapısına ve 2008 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması sonuçlarına göre üretilmiştir. Ulusal nüfus projeksiyonları, kuşak-bileşenler yöntemi ile yapılmıştır.

Tanım ve Kavramlar

Canlı doğum: Çocuğun doğduğu andan itibaren en az birkaç dakika yaşadığı, ağlama, nefesi alma ve hareket etme gibi hayat belirtileri gösterdiği doğumdur.

Kaba doğum hızı: Belli bir yıl içinde her 1000 nüfus başına düşen doğum sayısıdır.

Genel doğurganlık hızı: Belli bir yıl içinde 15-44 yaş grubunda her 1000 kadın başına düşen doğum sayısıdır.

Yaşa özel doğurganlık hızı: Belli bir yaş grubunda kadın başına düşen ortalama canlı doğan çocuk sayısıdır.

Toplam doğurganlık hızı: Bir kadının doğurgan olduğu dönem boyunca (15-49 yaşları arasında) yaşayacağı ve belirli yaşa özel doğurganlık hızını takip edeceği varsayımı altında ortalama doğurabileceği canlı çocuk sayısıdır.

Katkılı yenilenme hızı: Bir kadının doğurgan olduğu dönem boyunca (15-49 yaşları arasında) yaşayacağı ve belirli yaşa özel doğurganlık hızını takip edeceği varsayımı altında ortalama doğurabileceği kız çocuk sayısıdır.

Net yenilenme hızı: Bir nüfusta çocuk doğuran kadınların, kendi çocukları ile yenilenmesini, ölümlülüğü de dikkate alarak gösteren bir ölçümdür. Bu ölçüm tam olarak bir kadının, belli bir yaşa özel doğurganlık hızı, yaşa özel ölüm hızı ve doğuştaki cinsiyet oranına göre doğurduğu ortalama kız çocuk sayısıdır.

Çocuk doğurmada ortalama yaş: Kadınların yaşa özel doğurganlık hızlarına göre çocuklarını doğurduğu ortalama yaşır. Ölümlülüğün olmadığı bir kuşak ölçümüdür.

Doğuşta beklenen yaşam süresi: Yeni doğmuş bir bireyin yaşamı boyunca belirli bir dönemdeki yaşa özel ölümlülük hızlarına maruz kalması durumunda yaşaması beklenen ortalama yıl sayısıdır.

Evlenme: Türk Medeni Kanunu'na göre evlenmeye ehil erkek ve kadının, yetkili kanuni merci önünde yapmış oldukları çift taraflı bir akittir.

Suicide Statistics

The information related to suicide events have been compiled for the whole country since 1962. For every suicide event occurring in an inhabited place, a suicide statistics form is filled out by the police officer or gendarme and is sent to TurkStat through the governor's offices in provinces and districts at the end of every month.

The information related to suicide events have been started to get as electronically since 2009 in the framework of the protocol signed between The General Police Headquarters, The General Gendarme Commandership and Turkish Statistical Institute on suicide events.

Population Projections

Address Based Population Registration System (ABPRS) was established in 2007 according to the Population Registration Law No. 5490. Population projections was produced in accordance with the age and sex structure of 2008 ABPRS and result of the 2008 Turkey Population and Health Survey. The national population projections are made by the cohort-component method.

Definitions and Concepts

Live birth: The births where the child lives at least a few minutes and shows evidence of life like crying, breathing or moving.

Crude birth rate: The number of births per 1000 population in a given year.

General fertility rate: The number of births per 1000 females in 15-44 age group in a given year.

Age specific fertility rate: The average number of live births per certain age group of a woman.

Total fertility rate: The average number of live births that a woman would have under the assumption that she survived to the end of her reproductive life (15 to 49 years of age) and bore according to a given age specific fertility rate.

Gross reproduction rate: The average number of female children that a woman would have under the assumption that she survived to the end of reproductive life (15 to 49 years of age) and bore according to a given age specific fertility rate.

Net reproduction rate: Measures the extent to which a population of childbearing women replaces itself with their own children, after allowing for mortality. Precisely, it is the average number of female children born per woman when there is a specified set of age-specific fertility rates, age specific mortality rates and sex ratio at birth.

Mean age of childbearing: The average age at which women bear their children according to the age specific fertility rates. It is a mortality-free cohort measure.

Expectation of life at birth: It is the average number of years an infant is supposed to live having been exposed to age specific mortality rates at certain periods all through his/her life.

Marriage: In accordance with the Turkish Civil Code, is a contract made between a man and woman to live together, sanctioned by a legal authority.

Boşanma: Evlenmenin yasal olarak sona erdirilmesidir. Erkek ile kadının yeni bir evlenme yapacak şekilde hukuki bir kararla evliliklerini tamamen sona erdirmeleridir.

Ölüm: Canlı doğum olayı gerçekleşikten sonraki herhangi bir zamanda yaşamsal fonksiyonların tamamen yitirilmesidir.

İntihar: İnsanın psikik tabakalarında meydana gelen bir iç çatışma sonucunda kendi kendini bilerek ve isteyerek öldürme şeklidir.

Divorce: A final legal dissolution of a marriage, that is, separation of husband and wife by a judicial decree which confers on the parties the right to civil re-marriage.

Death: Death is the permanent disappearance of all evidence of life at any time after live birth has taken place.

Suicide: Suicide is a method of killing of oneself knowingly and willingly as a result of psychological conflict.

4.1 İBBS'ye göre doğumlar, 2006-2010

Births by SR, 2006-2010

[31/08/2011 tarihi itibarıyla - Date as of 31/08/2011]

İBBS - SR	Doğum yerine göre - By the place of birth			İkametgah yerine göre By the place of permanent residence	
	2006	2007	2008	2009	2010
TR Türkiye - Turkey	1 251 370	1 284 543	1 288 772	1 254 946	1 238 970
TR1 İstanbul	207 187	221 198	225 094	208 947	211 088
TR10	207 187	221 198	225 094	208 947	211 088
TR100 İstanbul	207 187	221 198	225 094	208 947	211 088
TR2 Batı Marmara - West Marmara	35 567	36 572	36 305	36 200	35 898
TR21	17 625	18 527	18 545	18 527	18 379
TR211 Tekirdağ	9 943	10 638	10 824	11 092	11 127
TR212 Edirne	4 472	4 570	4 621	4 063	3 898
TR213 Kırklareli	3 210	3 319	3 100	3 372	3 354
TR22	17 942	18 045	17 760	17 673	17 519
TR221 Balıkesir	13 271	13 288	12 948	12 480	12 589
TR222 Çanakkale	4 671	4 757	4 812	5 193	4 930
TR3 Ege - Aegean	129 490	135 293	135 248	129 302	126 678
TR31	50 599	53 759	54 336	50 568	49 757
TR310 İzmir	50 599	53 759	54 336	50 568	49 757
TR32	37 109	38 588	38 802	36 696	35 747
TR321 Aydın	12 577	12 796	13 035	12 902	12 643
TR322 Denizli	14 125	14 853	14 937	13 123	12 449
TR323 Muğla	10 407	10 939	10 830	10 671	10 655
TR33	41 782	42 946	42 110	42 038	41 174
TR331 Manisa	18 766	19 618	19 356	18 653	18 266
TR332 Afyonkarahisar	10 863	10 959	10 650	11 761	11 253
TR333 Kütahya	7 358	7 437	7 257	7 178	7 210
TR334 Uşak	4 795	4 932	4 847	4 446	4 445
TR4 Doğu Marmara - East Marmara	92 986	99 305	101 652	100 527	99 395
TR41	48 159	50 980	52 132	50 193	50 030
TR411 Bursa	36 593	39 462	40 516	38 788	38 841
TR412 Eskişehir	9 617	9 721	10 054	8 800	8 660
TR413 Bilecik	1 949	1 797	1 562	2 605	2 529
TR42	44 827	48 325	49 520	50 334	49 365
TR421 Kocaeli	21 609	24 185	25 354	25 762	25 621
TR422 Sakarya	13 200	13 523	13 494	13 286	12 890
TR423 Düzce	4 723	5 025	4 853	5 048	4 937
TR424 Bolu	3 195	3 335	3 445	3 448	3 356
TR425 Yalova	2 100	2 257	2 374	2 790	2 561
TR5 Batı Anadolu - West Anatolia	107 947	113 838	115 242	107 254	105 815
TR51	68 098	72 883	74 714	68 064	67 666
TR510 Ankara	68 098	72 883	74 714	68 064	67 666
TR52	39 849	40 955	40 528	39 190	38 149
TR521 Konya	36 346	37 302	36 892	35 201	34 576
TR522 Karaman	3 503	3 653	3 636	3 989	3 573

4.1 İBBS'ye göre doğumlar, 2006-2010 (devam)

Births by SR, 2006-2010 (continued)

[31/08/2011 tarihi itibarıyla - Date as of 31/08/2011]

İBBS - SR	Doğum yerine göre - By the place of birth			İkametgah yerine göre By the place of permanent residence	
	2006	2007	2008	2009	2010
TR6 Akdeniz - Mediterranean	165 665	170 046	173 056	166 424	163 969
TR61	38 189	39 737	40 567	39 223	38 617
TR611 Antalya	29 104	30 546	31 294	30 425	30 298
TR612 Isparta	5 940	6 095	6 261	5 729	5 309
TR613 Burdur	3 145	3 096	3 012	3 069	3 010
TR62	65 632	66 907	68 752	64 423	63 655
TR621 Adana	39 309	39 704	41 076	37 485	36 773
TR622 Mersin	26 323	27 203	27 676	26 938	26 882
TR63	61 844	63 402	63 737	62 778	61 697
TR631 Hatay	29 258	30 122	30 199	30 192	29 549
TR632 Kahramanmaraş	22 554	23 231	23 141	23 037	22 596
TR633 Osmaniye	10 032	10 049	10 397	9 549	9 552
TR7 Orta Anadolu - Central Anatolia	68 374	68 087	66 880	66 671	63 283
TR71	25 592	24 936	24 340	25 652	24 234
TR711 Kırıkkale	4 210	4 250	4 074	3 851	3 633
TR712 Aksaray	7 327	7 066	6 992	7 513	7 219
TR713 Niğde	6 999	6 649	6 704	6 631	6 196
TR714 Nevşehir	3 812	3 691	3 509	4 686	4 347
TR715 Kırşehir	3 244	3 280	3 061	2 971	2 839
TR72	42 782	43 151	42 540	41 019	39 049
TR721 Kayseri	24 990	25 325	25 876	22 075	21 467
TR722 Sivas	10 458	10 710	10 080	10 485	10 079
TR723 Yozgat	7 334	7 116	6 584	8 459	7 503
TR8 Batı Karadeniz - West Black Sea	63 607	64 324	63 372	63 787	60 877
TR81	13 326	14 124	14 226	13 947	13 205
TR811 Zonguldak	8 057	8 751	8 832	8 816	8 272
TR812 Karabük	2 994	2 991	2 978	2 703	2 542
TR813 Bartın	2 275	2 382	2 416	2 428	2 391
TR82	8 776	8 614	8 233	9 637	9 245
TR821 Kastamonu	4 474	4 487	4 098	4 467	4 319
TR822 Çankırı	2 062	1 982	1 960	2 522	2 439
TR823 Sinop	2 240	2 145	2 175	2 648	2 487
TR83	41 505	41 586	40 913	40 203	38 427
TR831 Samsun	19 009	19 529	19 425	18 549	17 762
TR832 Tokat	9 511	9 538	9 194	9 366	8 940
TR833 Çorum	8 702	8 150	7 998	7 948	7 557
TR834 Amasya	4 283	4 369	4 296	4 340	4 168
TR9 Doğu Karadeniz - East Black Sea	34 133	34 504	34 071	35 410	33 980
TR90	34 133	34 504	34 071	35 410	33 980
TR901 Trabzon	11 018	11 269	11 361	11 149	10 753
TR902 Ordu	10 010	10 082	10 153	10 423	9 978
TR903 Giresun	4 871	4 892	4 701	5 227	5 124
TR904 Rize	4 793	4 861	4 799	4 519	4 331
TR905 Artvin	1 698	1 656	1 431	2 050	1 997
TR906 Gümüşhane	1 743	1 744	1 626	2 042	1 797

4.1 İBBS'ye göre doğumlar, 2006-2010 (devam)

Births by SR, 2006-2010 (continued)

[31/08/2011 tarihi itibarıyla - Date as of 31/08/2011]

İBBS - SR	Doğum yerine göre - By the place of birth			İkametgah yerine göre By the place of permanent residence	
	2006	2007	2008	2009	2010
TRA Kuzeydoğu Anadolu					
North East Anatolia	50 912	48 912	46 768	49 281	49 291
TRA1	21 381	20 959	19 907	20 293	19 823
TRA11 Erzurum	17 032	16 625	15 816	15 929	15 523
TRA12 Erzincan	3 098	3 079	2 922	3 007	2 997
TRA13 Bayburt	1 251	1 255	1 169	1 357	1 303
TRA2	29 531	27 953	26 861	28 988	29 468
TRA21 Ağrı	16 346	15 369	14 717	15 917	16 393
TRA22 Kars	7 009	6 700	6 527	6 906	6 986
TRA23 Iğdır	4 188	4 148	4 014	4 274	4 348
TRA24 Ardahan	1 988	1 736	1 603	1 891	1 741
TRB Ortadoğu Anadolu					
Central East Anatolia	87 423	85 616	83 750	85 218	83 300
TRB1	29 292	29 392	28 986	28 541	27 778
TRB11 Malatya	13 423	13 533	13 511	12 660	12 340
TRB12 Elazığ	9 957	10 048	9 969	9 426	9 122
TRB13 Bingöl	5 357	5 314	5 020	5 512	5 452
TRB14 Tunceli	555	497	486	943	864
TRB2	58 131	56 224	54 764	56 677	55 522
TRB21 Van	29 948	29 233	29 104	29 677	29 061
TRB22 Muş	12 205	11 516	11 058	11 624	11 586
TRB23 Bitlis	9 165	8 945	8 529	9 242	9 054
TRB24 Hakkari	6 813	6 530	6 073	6 134	5 821
TRC Güneydoğu Anadolu					
South East Anatolia	208 079	206 848	207 334	205 925	205 396
TRC1	57 721	59 765	61 289	58 630	57 899
TRC11 Gaziantep	41 622	44 198	45 938	42 529	41 751
TRC12 Adıyaman	13 261	12 911	12 886	13 309	13 292
TRC13 Kilis	2 838	2 656	2 465	2 792	2 856
TRC2	91 648	91 293	92 031	91 694	92 519
TRC21 Şanlıurfa	52 976	52 167	52 592	53 015	53 581
TRC22 Diyarbakır	38 672	39 126	39 439	38 679	38 938
TRC3	58 710	55 790	54 014	55 601	54 978
TRC31 Mardin	20 174	19 217	18 948	19 660	19 574
TRC32 Batman	14 159	14 064	13 981	13 525	13 599
TRC33 Şırnak	15 012	13 774	12 679	13 596	13 177
TRC34 Siirt	9 365	8 735	8 406	8 820	8 628

Not. 2009 yılından itibaren doğum istatistikleri ikametgah yerine göre yayımlanmaya başlanmıştır.

Note. Birth statistics have been started to publish by the permanent residence since 2009.

4.2 Yaşa özel doğurganlık hızı, 2006-2010

Age specific fertility rate, 2006-2010

[31/08/2011 tarihi itibarıyla - Date as of 31/08/2011]

Annenin yaş grubu - Age group of mother	2006	2007	2008	2009	2010
15-19	40	40	39	36	32
20-24	121	122	122	116	111
25-29	126	131	128	125	123
30-34	83	86	87	83	86
35-39	36	38	40	42	43
40-44	14	13	11	10	10
45-49	2	2	2	2	2

Not. 2009 yılından itibaren doğum istatistikleri ikametgah yerine göre yayımlanmaya başlanmıştır.

Note. Birth statistics have been started to publish by the permanent residence since 2009.

4.3 İBBS'ye göre evlenmeler, 2006-2010

Marriages by SR, 2006-2010

İBBS - SR	2006	2007	2008	2009	2010
TR Türkiye - Turkey	636 121	638 311	641 973	591 742	582 715
TR1 İstanbul	96 629	100 535	107 963	100 406	104 055
TR10	96 629	100 535	107 963	100 406	104 055
TR100 İstanbul	96 629	100 535	107 963	100 406	104 055
TR2 Batı Marmara - West Marmara	22 382	22 803	22 944	21 513	21 597
TR21	10 397	10 715	11 154	10 139	10 284
TR211 Tekirdağ	5 404	5 793	6 094	5 417	5 612
TR212 Edirne	2 787	2 715	2 780	2 573	2 553
TR213 Kırklareli	2 206	2 207	2 280	2 149	2 119
TR22	11 985	12 088	11 790	11 374	11 313
TR221 Balıkesir	8 788	8 750	8 495	8 173	8 201
TR222 Çanakkale	3 197	3 338	3 295	3 201	3 112
TR3 Ege - Aegean	79 327	79 866	80 170	72 993	73 922
TR31	30 534	30 960	31 985	29 582	30 369
TR310 İzmir	30 534	30 960	31 985	29 582	30 369
TR32	22 419	22 606	22 693	20 342	20 584
TR321 Aydın	8 004	8 347	8 167	7 439	7 526
TR322 Denizli	8 433	8 320	7 917	6 854	6 937
TR323 Muğla	5 982	5 939	6 609	6 049	6 121
TR33	26 374	26 300	25 492	23 069	22 969
TR331 Manisa	11 482	11 435	10 981	9 951	10 302
TR332 Afyonkarahisar	6 946	7 058	6 877	6 196	6 026
TR333 Kütahya	4 764	4 799	4 625	4 175	4 005
TR334 Uşak	3 182	3 008	3 009	2 747	2 636
TR4 Doğu Marmara - East Marmara	52 075	53 783	54 460	49 276	49 723
TR41	25 984	26 811	27 650	24 906	25 749
TR411 Bursa	18 943	19 563	20 325	18 260	19 017
TR412 Eskişehir	5 635	5 871	5 909	5 407	5 491
TR413 Bilecik	1 406	1 377	1 416	1 239	1 241
TR42	26 091	26 972	26 810	24 370	23 974
TR421 Kocaeli	12 084	12 813	13 046	11 779	11 745
TR422 Sakarya	7 226	7 473	7 227	6 608	6 429
TR423 Düzce	3 081	2 909	2 791	2 574	2 542
TR424 Bolu	2 157	2 150	2 061	1 908	1 734
TR425 Yalova	1 543	1 627	1 685	1 501	1 524
TR5 Batı Anadolu - West Anatolia	55 740	56 993	56 699	53 241	53 281
TR51	34 421	35 081	36 013	34 098	34 445
TR510 Ankara	34 421	35 081	36 013	34 098	34 445
TR52	21 319	21 912	20 686	19 143	18 836
TR521 Konya	19 040	19 550	18 417	17 079	16 937
TR522 Karaman	2 279	2 362	2 269	2 064	1 899

4.3 İBBS'ye göre evlenmeler, 2006-2010 (devam)

Marriages by SR, 2006-2010 (continued)

İBBS - SR	2006	2007	2008	2009	2010
TR6 Akdeniz - Mediterranean	83 774	83 126	86 968	79 125	77 094
TR61	19 637	20 288	21 688	20 173	20 026
TR611 Antalya	14 261	15 104	16 401	15 517	15 518
TR612 Isparta	3 393	3 269	3 326	2 995	2 838
TR613 Burdur	1 983	1 915	1 961	1 661	1 670
TR62	34 251	32 138	34 777	31 477	30 209
TR621 Adana	19 645	17 855	19 617	17 921	16 669
TR622 Mersin	14 606	14 283	15 160	13 556	13 540
TR63	29 886	30 700	30 503	27 475	26 859
TR631 Hatay	13 851	14 093	14 210	13 203	12 973
TR632 Kahramanmaraş	11 261	11 659	11 344	9 966	9 658
TR633 Osmaniye	4 774	4 948	4 949	4 306	4 228
TR7 Orta Anadolu - Central Anatolia	44 578	42 834	40 631	35 981	34 003
TR71	18 736	17 745	16 904	15 036	14 083
TR711 Kırıkkale	3 454	3 329	2 843	2 688	2 533
TR712 Aksaray	4 948	4 796	4 915	4 338	4 043
TR713 Niğde	4 016	3 785	3 608	3 229	3 005
TR714 Nevşehir	3 205	3 011	2 976	2 599	2 494
TR715 Kırşehir	3 113	2 824	2 562	2 182	2 008
TR72	25 842	25 089	23 727	20 945	19 920
TR721 Kayseri	11 848	11 764	11 329	10 291	10 049
TR722 Sivas	6 871	6 642	6 268	5 384	5 040
TR723 Yozgat	7 123	6 683	6 130	5 270	4 831
TR8 Batı Karadeniz - West Black Sea	44 409	43 571	40 886	37 854	35 560
TR81	10 345	10 074	9 557	9 538	8 218
TR811 Zonguldak	6 494	6 094	5 960	6 192	5 033
TR812 Karabük	1 977	1 898	1 784	1 692	1 583
TR813 Bartın	1 874	2 082	1 813	1 654	1 602
TR82	7 040	6 861	6 377	5 570	5 344
TR821 Kastamonu	3 068	2 946	2 846	2 472	2 448
TR822 Çankırı	1 995	1 944	1 616	1 463	1 350
TR823 Sinop	1 977	1 971	1 915	1 635	1 546
TR83	27 024	26 636	24 952	22 746	21 998
TR831 Samsun	11 813	11 698	11 109	10 083	10 015
TR832 Tokat	5 984	5 871	5 582	5 221	4 775
TR833 Çorum	6 166	5 998	5 496	4 909	4 766
TR834 Amasya	3 061	3 069	2 765	2 533	2 442
TR9 Doğu Karadeniz - East Black Sea	22 222	21 584	20 882	18 859	17 617
TR90	22 222	21 584	20 882	18 859	17 617
TR901 Trabzon	6 304	6 480	6 609	5 784	5 449
TR902 Ordu	7 126	6 724	6 128	5 547	5 211
TR903 Giresun	3 528	3 408	3 233	3 095	2 802
TR904 Rize	2 673	2 482	2 413	2 236	2 088
TR905 Artvin	1 351	1 253	1 305	1 138	1 146
TR906 Gümüşhane	1 240	1 237	1 194	1 059	921

4.3 İBBS'ye göre evlenmeler, 2006-2010 (devam)

Marriages by SR, 2006-2010 (continued)

İBBS - SR	2006	2007	2008	2009	2010
TRA Kuzeydoğu Anadolu					
North East Anatolia	24 350	22 516	22 576	20 394	19 756
TRA1	10 944	10 173	9 799	8 865	8 821
TRA11 Erzurum	8 238	7 539	7 205	6 687	6 619
TRA12 Erzincan	1 868	1 776	1 813	1 579	1 597
TRA13 Bayburt	838	858	781	599	605
TRA2	13 406	12 343	12 777	11 529	10 935
TRA21 Ağrı	6 569	6 242	6 370	5 978	5 488
TRA22 Kars	3 665	3 325	3 443	2 831	2 754
TRA23 Iğdır	1 923	1 636	1 872	1 833	1 761
TRA24 Ardahan	1 249	1 140	1 092	887	932
TRB Ortadoğu Anadolu					
Central East Anatolia	36 338	35 824	34 510	31 796	30 509
TRB1	16 254	15 801	15 287	13 991	13 099
TRB11 Malatya	7 394	7 328	6 743	6 169	5 680
TRB12 Elazığ	5 568	5 344	5 473	4 841	4 613
TRB13 Bingöl	2 689	2 530	2 398	2 343	2 202
TRB14 Tunceli	603	599	673	638	604
TRB2	20 084	20 023	19 223	17 805	17 410
TRB21 Van	9 610	9 989	9 890	9 467	9 172
TRB22 Muş	5 111	5 041	4 587	3 926	3 672
TRB23 Bitlis	3 721	3 361	3 080	2 790	2 855
TRB24 Hakkari	1 642	1 632	1 666	1 622	1 711
TRC Güneydoğu Anadolu					
South East Anatolia	74 297	74 876	73 284	70 304	65 598
TRC1	25 494	25 502	24 677	22 975	22 767
TRC11 Gaziantep	17 000	17 035	16 948	15 741	15 540
TRC12 Adıyaman	6 933	7 023	6 417	6 042	5 951
TRC13 Kilis	1 561	1 444	1 312	1 192	1 276
TRC2	31 225	32 427	32 053	30 826	27 700
TRC21 Şanlıurfa	17 589	18 718	17 117	16 666	15 107
TRC22 Diyarbakır	13 636	13 709	14 936	14 160	12 593
TRC3	17 578	16 947	16 554	16 503	15 131
TRC31 Mardin	6 903	6 815	6 652	6 486	6 132
TRC32 Batman	4 411	4 035	4 336	4 501	3 825
TRC33 Şırnak	3 387	3 529	3 054	3 012	2 962
TRC34 Siirt	2 877	2 568	2 512	2 504	2 212

4.4 İBBS'ye göre boşanmalar, 2006 -2010

Divorces by SR, 2006-2010

İBBS - SR	2006	2007	2008	2009	2010
TR Türkiye - Turkey	93 489	94 219	99 663	114 162	118 568
TR1 İstanbul	20 679	20 323	20 703	24 492	24 952
TR10	20 679	20 323	20 703	24 492	24 952
TR100 İstanbul	20 679	20 323	20 703	24 492	24 952
TR2 Batı Marmara - West Marmara	4 340	4 507	4 703	5 467	5 740
TR21	2 007	2 051	2 276	2 680	2 744
TR211 Tekirdağ	996	1 034	1 195	1 477	1 486
TR212 Edirne	529	527	579	702	674
TR213 Kırklareli	482	490	502	501	584
TR22	2 333	2 456	2 427	2 787	2 996
TR221 Balıkesir	1 774	1 829	1 763	2 042	2 194
TR222 Çanakkale	559	627	664	745	802
TR3 Ege - Aegean	17 718	17 518	19 232	21 320	22 381
TR31	8 820	8 563	9 531	10 475	10 986
TR310 İzmir	8 820	8 563	9 531	10 475	10 986
TR32	4 955	4 896	5 358	6 112	6 376
TR321 Aydın	1 617	1 669	1 851	2 087	2 129
TR322 Denizli	1 800	1 749	1 893	2 155	2 214
TR323 Muğla	1 538	1 478	1 614	1 870	2 033
TR33	3 943	4 059	4 343	4 733	5 019
TR331 Manisa	1 710	1 855	1 869	2 234	2 239
TR332 Afyonkarahisar	948	912	932	961	1 133
TR333 Kütahya	608	624	735	811	876
TR334 Uşak	677	668	807	727	771
TR4 Doğu Marmara - East Marmara	8 247	8 512	9 194	10 354	11 323
TR41	4 541	4 798	4 904	5 475	6 148
TR411 Bursa	3 049	3 200	3 298	3 679	4 236
TR412 Eskişehir	1 274	1 358	1 378	1 524	1 595
TR413 Bilecik	218	240	228	272	317
TR42	3 706	3 714	4 290	4 879	5 175
TR421 Kocaeli	1 604	1 766	2 205	2 450	2 608
TR422 Sakarya	1 034	1 028	1 026	1 274	1 282
TR423 Düzce	429	315	437	422	532
TR424 Bolu	315	283	297	347	371
TR425 Yalova	324	322	325	386	382
TR5 Batı Anadolu - West Anatolia	11 282	11 137	11 913	13 612	14 057
TR51	8 132	8 202	8 894	9 998	10 260
TR510 Ankara	8 132	8 202	8 894	9 998	10 260
TR52	3 150	2 935	3 019	3 614	3 797
TR521 Konya	2 833	2 637	2 712	3 186	3 318
TR522 Karaman	317	298	307	428	479

4.4 İBBS'ye göre boşanmalar, 2006-2010 (devam)

Divorces by SR, 2006-2010 (continued)

İBBS - SR	2006	2007	2008	2009	2010
TR6 Akdeniz - Mediterranean	12 287	12 892	13 906	16 041	16 878
TR61	4 378	4 520	4 762	5 857	6 257
TR611 Antalya	3 517	3 686	3 905	4 870	5 290
TR612 Isparta	493	501	484	563	541
TR613 Burdur	368	333	373	424	426
TR62	4 942	5 324	5 789	6 507	6 524
TR621 Adana	2 629	2 862	3 042	3 546	3 445
TR622 Mersin	2 313	2 462	2 747	2 961	3 079
TR63	2 967	3 048	3 355	3 677	4 097
TR631 Hatay	1 439	1 496	1 691	1 745	2 002
TR632 Kahramanmaraş	1 178	1 109	1 184	1 412	1 492
TR633 Osmaniye	350	443	480	520	603
TR7 Orta Anadolu - Central Anatolia	5 320	5 400	5 653	6 342	6 506
TR71	2 513	2 442	2 740	3 061	3 079
TR711 Kırıkkale	494	416	528	605	627
TR712 Aksaray	813	716	989	996	897
TR713 Niğde	307	394	351	401	484
TR714 Nevşehir	436	472	472	669	627
TR715 Kırşehir	463	444	400	390	444
TR72	2 807	2 958	2 913	3 281	3 427
TR721 Kayseri	1 576	1 664	1 745	1 945	2 092
TR722 Sivas	539	610	541	649	654
TR723 Yozgat	692	684	627	687	681
TR8 Batı Karadeniz - West Black Sea	5 081	5 270	5 491	6 167	6 226
TR81	1 513	1 648	1 693	1 875	1 647
TR811 Zonguldak	1 007	1 106	1 176	1 173	1 023
TR812 Karabük	286	280	282	360	327
TR813 Bartın	220	262	235	342	297
TR82	771	705	805	917	929
TR821 Kastamonu	353	294	360	438	431
TR822 Çankırı	167	179	166	191	207
TR823 Sinop	251	232	279	288	291
TR83	2 797	2 917	2 993	3 375	3 650
TR831 Samsun	1 341	1 385	1 364	1 531	1 794
TR832 Tokat	517	539	564	670	643
TR833 Çorum	627	651	704	797	834
TR834 Amasya	312	342	361	377	379
TR9 Doğu Karadeniz - East Black Sea	2 003	2 108	2 115	2 393	2 321
TR90	2 003	2 108	2 115	2 393	2 321
TR901 Trabzon	494	534	552	681	596
TR902 Ordu	673	655	654	736	701
TR903 Giresun	432	505	477	469	532
TR904 Rize	186	199	210	267	238
TR905 Artvin	132	127	126	148	155
TR906 Gümüşhane	86	88	96	92	99

4.4 İBBS'ye göre boşanmalar, 2006-2010 (devam)

Divorces by SR, 2006-2010 (continued)

İBBS - SR	2006	2007	2008	2009	2010
TRA Kuzeydoğu Anadolu					
North East Anatolia	1 072	1 087	1 104	1 267	1 283
TRA1	586	579	600	730	715
TRA11 Erzurum	319	336	338	407	434
TRA12 Erzincan	201	215	213	276	237
TRA13 Bayburt	66	28	49	47	44
TRA2	486	508	504	537	568
TRA21 Ağrı	107	126	114	116	114
TRA22 Kars	125	126	130	142	165
TRA23 Iğdır	211	221	211	220	242
TRA24 Ardahan	43	35	49	59	47
TRB Ortadoğu Anadolu					
Central East Anatolia	1 778	1 765	1 784	2 153	2 135
TRB1	1 491	1 460	1 479	1 732	1 696
TRB11 Malatya	651	716	678	800	807
TRB12 Elazığ	574	493	578	681	608
TRB13 Bingöl	158	137	135	156	156
TRB14 Tunceli	108	114	88	95	125
TRB2	287	305	305	421	439
TRB21 Van	164	167	161	239	267
TRB22 Muş	63	56	76	90	70
TRB23 Bitlis	34	52	38	55	66
TRB24 Hakkari	26	30	30	37	36
TRC Güneydoğu Anadolu					
South East Anatolia	3 682	3 700	3 865	4 554	4 766
TRC1	2 034	2 003	2 145	2 552	2 769
TRC11 Gaziantep	1 553	1 509	1 621	1 942	2 228
TRC12 Adıyaman	387	419	417	504	435
TRC13 Kilis	94	75	107	106	106
TRC2	1 248	1 335	1 281	1 509	1 463
TRC21 Şanlıurfa	803	877	743	877	784
TRC22 Diyarbakır	445	458	538	632	679
TRC3	400	362	439	493	534
TRC31 Mardin	206	186	209	227	289
TRC32 Batman	94	86	112	136	115
TRC33 Şırnak	54	62	74	68	70
TRC34 Siirt	46	28	44	62	60

4.5 Evlilik süresine göre boşanmalar, 2006-2010

Divorces by duration of marriage, 2006-2010

Evlilik süresi (yıl) Duration of marriage (year)	2006		2007		2008		2009		2010	
		(%)		(%)		(%)		(%)		(%)
Toplam - Total	93 489	100.00	94 219	100.00	99 663	100.00	114 162	100.00	118 568	100.00
-1	3 948	4.22	3 779	4.01	3 910	3.92	4 020	3.52	3 967	3.35
1	8 862	9.48	9 231	9.80	9 672	9.70	10 439	9.14	10 559	8.91
2	7 958	8.51	7 687	8.16	8 136	8.16	9 174	8.04	9 295	7.84
3	7 026	7.52	6 984	7.41	7 252	7.28	8 095	7.09	8 634	7.28
4	6 220	6.65	6 214	6.60	6 681	6.70	7 379	6.46	7 821	6.60
5	5 803	6.21	5 525	5.86	5 577	5.60	6 696	5.87	7 001	5.90
6 - 10	20 387	21.81	20 870	22.15	21 335	21.41	23 879	20.92	24 940	21.03
11-15	12 660	13.54	12 757	13.54	13 863	13.91	16 628	14.57	17 528	14.78
16+	20 625	22.06	21 172	22.47	22 997	23.08	27 426	24.02	28 433	23.98
Bilinmeyen - Unknown	-	-	-	-	240	0.24	426	0.37	390	0.33

4.6 Nedenlerine göre boşanmalar, 2006-2010

Divorces by causes, 2006-2010

Boşanma nedeni Cause of divorce	2006		2007		2008		2009		2010	
		(%)		(%)		(%)		(%)		(%)
Toplam - Total	93 489	100.00	94 219	100.00	99 663	100.00	114 162	100.00	118 568	100.00
Zina - Adultery	78	0.08	77	0.08	73	0.07	76	0.07	90	0.08
Canı kast ve pek fena muamele Attempt against life, cruelty and serious insult	26	0.03	24	0.03	37	0.04	29	0.03	32	0.03
Cürüm ve haysiyetsizlik - Infamous crime and dishonorable conduct	36	0.04	29	0.03	24	0.02	42	0.04	37	0.03
Terk - Willfull desertion	283	0.30	230	0.24	258	0.26	285	0.25	317	0.27
Akıl hastalığı - Insanity	37	0.04	56	0.06	37	0.04	38	0.03	42	0.04
Geçimsizlik - Incompatibility	88 455	94.62	88 533	93.97	94 567	94.89	108 560	95.09	113 039	95.34
Diğer - Other	684	0.73	551	0.58	882	0.88	1 156	1.01	1 414	1.19
Bilinmeyen - Unknown	3 890	4.16	4 719	5.01	3 785	3.80	3 976	3.48	3 597	3.03

4.7 Eşlerin yaş farkına göre boşanmalar, 2006-2010

Divorces by age difference of spouses, 2006-2010

Yaş farkı - Age difference	2006		2007		2008		2009		2010	
		(%)		(%)		(%)		(%)		(%)
Toplam - Total	93 489	100.00	94 219	100.00	99 663	100.00	114 162	100.00	118 568	100.00
Erkeğin yaşı büyük Husband older	70 911	75.85	71 621	76.02	74 490	74.74	86 190	75.50	90 416	76.26
Erkeğin yaşı küçük Husband younger	14 042	15.02	14 010	14.87	14 152	14.20	15 966	13.99	16 328	13.77
Yaşları eşit - Same age	8 536	9.13	8 588	9.11	6 416	6.44	7 347	6.44	7 553	6.37
Bilinmeyen - Unknown	-	-	-	-	4 605	4.62	4 659	4.08	4 271	3.60

4.8 İBBS'ye göre ölümler, 2005-2009
Deaths by SR, 2005-2009

İBBS - SR	Türkiye geneli The whole Turkey (31/07/2011 tarihi itibarıyla) (Date as of 31/07/2011)				
	İl ve ilçe merkezleri - Province and district centers (Date as of 31/07/2011)				
	2005	2006	2007	2008	2009
TR Türkiye - Turkey	197 520	210 146	212 731	215 562	367 971
TR1 İstanbul	49 621	50 436	50 830	50 403	53 682
TR10	49 621	50 436	50 830	50 403	53 682
TR100 İstanbul	49 621	50 436	50 830	50 403	53 682
TR2 Batı Marmara - West Marmara	8 554	9 231	9 217	9 703	22 664
TR21	4 250	4 622	4 576	4 859	9 956
TR211 Tekirdağ	1 946	2 047	2 023	2 214	4 463
TR212 Edirne	1 497	1 705	1 667	1 751	2 959
TR213 Kırklareli	807	870	886	894	2 534
TR22	4 304	4 609	4 641	4 844	12 708
TR221 Balıkesir	3 252	3 512	3 538	3 722	8 756
TR222 Çanakkale	1 052	1 097	1 103	1 122	3 952
TR3 Ege - Aegean	29 582	32 125	31 657	31 568	56 987
TR31	18 396	19 089	18 714	18 208	21 902
TR310 İzmir	18 396	19 089	18 714	18 208	21 902
TR32	4 489	5 665	5 935	6 037	15 605
TR321 Aydın	2 190	2 488	2 574	2 550	6 211
TR322 Denizli	1 604	2 242	2 467	2 651	5 228
TR323 Muğla	695	935	894	836	4 166
TR33	6 697	7 371	7 008	7 323	19 480
TR331 Manisa	3 315	3 474	3 264	3 458	8 487
TR332 Afyonkarahisar	1 315	1 499	1 441	1 464	4 650
TR333 Kütahya	1 382	1 583	1 527	1 597	4 068
TR334 Uşak	685	815	776	804	2 275
TR4 Doğu Marmara - East Marmara	19 707	24 265	24 165	24 484	37 308
TR41	12 557	16 060	15 387	15 712	20 535
TR411 Bursa	8 111	11 424	11 027	11 297	14 166
TR412 Eskişehir	4 048	4 167	3 963	3 992	4 885
TR413 Bilecik	398	469	397	423	1 484
TR42	7 150	8 205	8 778	8 772	16 773
TR421 Kocaeli	3 722	4 158	4 386	4 644	6 621
TR422 Sakarya	1 956	2 426	2 346	2 036	5 027
TR423 Düzce	331	346	602	602	1 921
TR424 Bolu	601	678	760	803	1 954
TR425 Yalova	540	597	684	687	1 250
TR5 Batı Anadolu - West Anatolia	25 700	26 560	26 777	26 773	32 930
TR51	19 455	20 477	20 947	20 747	21 296
TR510 Ankara	19 455	20 477	20 947	20 747	21 296
TR52	6 245	6 083	5 830	6 026	11 634
TR521 Konya	5 862	5 664	5 420	5 542	10 330
TR522 Karaman	383	419	410	484	1 304

4.8 İBBS'ye göre ölümler, 2005-2009 (devam)

Deaths by SR, 2005-2009 (continued)

İBBS - SR	Türkiye geneli The whole Turkey (31/07/2011 tarihi itibarıyla) (Date as of 31/07/2011)				
	İl ve ilçe merkezleri - Province and district centers				
	2005	2006	2007	2008	2009
TR6 Akdeniz - Mediterranean	20 457	21 508	22 646	22 845	41 092
TR61	5 891	6 445	6 443	6 605	11 944
TR611 Antalya	4 164	4 605	4 605	4 648	7 653
TR612 Isparta	1 146	1 224	1 253	1 415	2 494
TR613 Burdur	581	616	585	542	1 797
TR62	10 347	10 233	10 913	10 935	16 617
TR621 Adana	6 882	6 739	7 078	6 908	8 963
TR622 Mersin	3 465	3 494	3 835	4 027	7 654
TR63	4 219	4 830	5 290	5 305	12 531
TR631 Hatay	1 745	2 233	2 520	2 530	6 277
TR632 Kahramanmaraş	1 607	1 849	1 933	1 885	4 234
TR633 Osmaniye	867	748	837	890	2 020
TR7 Orta Anadolu - Central Anatolia	8 608	8 875	9 265	9 628	21 489
TR71	3 102	3 187	3 068	3 243	8 534
TR711 Kırıkkale	1 042	1 010	957	1 011	1 750
TR712 Aksaray	627	726	644	658	1 814
TR713 Niğde	530	572	518	594	1 820
TR714 Nevşehir	467	466	486	478	1 719
TR715 Kırşehir	436	413	463	502	1 431
TR72	5 506	5 688	6 197	6 385	12 955
TR721 Kayseri	3 252	3 225	3 781	3 904	5 799
TR722 Sivas	1 661	1 779	1 732	1 736	4 089
TR723 Yozgat	593	684	684	745	3 067
TR8 Batı Karadeniz - West Black Sea	11 122	11 742	11 562	12 351	31 225
TR81	2 156	2 355	2 459	2 823	6 827
TR811 Zonguldak	1 052	1 130	1 341	1 582	3 835
TR812 Karabük	835	863	828	885	1 605
TR813 Bartın	269	362	290	356	1 387
TR82	1 570	1 633	1 870	1 746	6 841
TR821 Kastamonu	776	850	954	859	3 519
TR822 Çankırı	388	378	434	443	1 491
TR823 Sinop	406	405	482	444	1 831
TR83	7 396	7 754	7 233	7 782	17 557
TR831 Samsun	3 858	3 900	3 467	3 728	7 089
TR832 Tokat	1 403	1 521	1 547	1 616	4 233
TR833 Çorum	1 392	1 512	1 482	1 602	3 946
TR834 Amasya	743	821	737	836	2 289
TR9 Doğu Karadeniz - East Black Sea	4 312	4 614	4 625	5 197	16 120
TR90	4 312	4 614	4 625	5 197	16 120
TR901 Trabzon	1 914	2 164	2 196	2 210	4 541
TR902 Ordu	1 054	1 001	1 030	1 362	4 463
TR903 Giresun	533	629	531	644	3 111
TR904 Rize	498	492	552	621	1 866
TR905 Artvin	216	246	208	217	1 288
TR906 Gümüşhane	97	82	108	143	851

4.8 İBBS'ye göre ölümler, 2005-2009 (devam)

Deaths by SR, 2005-2009 (continued)

İBBS - SR	Türkiye geneli The whole Turkey (31/07/2011 tarihi itibarıyla) (Date as of 31/07/2011)				
	İl ve ilçe merkezleri - Province and district centers (Date as of 31/07/2011)				2009
	2005	2006	2007	2008	
TRA Kuzeydoğu Anadolu					
North East Anatolia	3 198	3 298	3 573	3 675	10 985
TRA1	2 632	2 722	2 816	2 837	5 952
TRA11 Erzurum	2 107	2 186	2 266	2 278	4 121
TRA12 Erzincan	435	444	455	475	1 353
TRA13 Bayburt	90	92	95	84	478
TRA2	566	576	757	838	5 033
TRA21 Ağrı	152	190	286	298	2 055
TRA22 Kars	226	180	191	249	1 519
TRA23 Iğdır	96	90	161	168	740
TRA24 Ardahan	92	116	119	123	719
TRB Ortadoğu Anadolu					
Central East Anatolia	5 511	5 633	5 817	6 093	16 207
TRB1	3 978	4 102	4 408	4 441	8 390
TRB11 Malatya	2 274	2 278	2 465	2 382	3 839
TRB12 Elazığ	1 435	1 503	1 615	1 743	2 813
TRB13 Bingöl	181	230	208	223	1 221
TRB14 Tunceli	88	91	120	93	517
TRB2	1 533	1 531	1 409	1 652	7 817
TRB21 Van	1 044	1 088	1 028	1 238	3 635
TRB22 Muş	152	106	111	136	2 001
TRB23 Bitlis	239	204	118	143	1 313
TRB24 Hakkari	98	133	152	135	868
TRC Güneydoğu Anadolu					
South East Anatolia	11 148	11 859	12 597	12 842	27 282
TRC1	6 087	6 162	6 474	6 417	9 798
TRC11 Gaziantep	5 026	5 026	5 449	5 268	6 865
TRC12 Adıyaman	747	820	745	803	2 182
TRC13 Kilis	314	316	280	346	751
TRC2	3 757	4 184	4 544	4 699	10 888
TRC21 Şanlıurfa	1 975	2 160	2 227	2 198	5 670
TRC22 Diyarbakır	1 782	2 024	2 317	2 501	5 218
TRC3	1 304	1 513	1 579	1 726	6 596
TRC31 Mardin	535	576	622	550	2 503
TRC32 Batman	301	401	428	607	1 569
TRC33 Şırnak	351	403	378	428	1 453
TRC34 Siirt	117	133	151	141	1 071

Kaynak : TÜİK, Ölüm İstatistikleri

Source: TurkStat, Death Statistics

Not.1. 2005-2008 ölümün meydana geldiği yere göre

Note.1. By the place of death event occurred for 2005-2008

2. 2009 İkametgah yerine göre

2. By the place of permanent residence for 2009

4.9 Nedenlerine ve cinsiyete göre ölümler, 2004-2008

Deaths by causes and sex, 2004-2008

[İl ve ilçe merkezleri - Province and district centers]

Ölüm nedeni - Cause of death ICD 8	2004	2005	2006	2007	2008
Erkek - Males	104 852	110 253	116 923	118 059	119 391
Enfeksiyon ve parazit hastalıkları					
Infectious and parasitic diseases	2 163	2 705	2 565	2 487	2 289
Umlar - Neoplasms	16 605	18 938	20 294	21 206	21 838
İç salgı hastalıkları - Endocrine diseases	1 072	1 346	1 495	1 465	1 309
Kan ve kan yapıcı organların hastalıkları					
Diseases of blood and forming organs	75	92	89	78	78
Sinir sistemi hastalıkları - Nervous system diseases	95	110	84	70	77
Dolaşım sistemi hastalıkları - Circulatory system diseases	47 207	49 254	51 689	51 682	53 056
Solunum sistemi hastalıkları - Respiratory system diseases	899	1 015	1 130	1 251	1 295
Sindirim sistemi hastalıkları - Digestive system diseases	1 568	2 028	1 898	1 435	1 379
Üro-genital sistemi hastalıkları - Genito-urinary system diseases	52	110	84	58	81
Doğuştan gelme anomaliler - Congenital anomalies	433	556	557	541	622
Perinatal mortalite - Perinatal mortality	1 819	1 956	1 945	2 100	1 868
Semptomlar ve iyi tanımlanmayan haller					
Symptoms and ill-defined conditions	12 634	10 584	12 689	11 940	12 145
Bütün diğer hastalıklar - All other diseases	15 934	17 332	18 032	18 801	19 106
Kazalar - Accidents	2 891	2 796	2 863	3 476	2 819
Kendini öldürme (intihar) ve kendini travmatize etme					
Suicide and self - inflicted injury	1 101	1 190	1 204	1 188	1 153
Bütün diğer dış sebepler - All other external causes	304	241	305	281	276
Kadın - Females	82 234	87 267	93 223	94 672	96 171
Enfeksiyon ve parazit hastalıkları					
Infectious and parasitic diseases	1 702	2 073	1 888	2 060	1 937
Umlar - Neoplasms	8 521	9 770	10 592	10 950	11 350
İç salgı hastalıkları - Endocrine diseases	1 570	1 879	2 067	2 075	1 928
Kan ve kan yapıcı organların hastalıkları					
Diseases of blood and forming organs	85	91	86	78	80
Sinir sistemi hastalıkları - Nervous system diseases	73	104	94	66	55
Dolaşım sistemi hastalıkları - Circulatory system diseases	41 641	44 438	47 383	47 897	49 472
Solunum sistemi hastalıkları - Respiratory system diseases	674	734	834	930	962
Sindirim sistemi hastalıkları - Digestive system diseases	836	1 006	1 045	929	977
Üro-genital sistemi hastalıkları - Genito-urinary system diseases	3	21	18	12	13
Gebelik, doğurma ve lohusalık halinin komplikasyonları					
Complications of pregnancy, childbirth and the puerperium	9	48	34	64	37
Doğuştan gelme anomaliler - Congenital anomalies	392	494	451	426	452
Perinatal mortalite - Perinatal mortality	1 664	1 404	1 464	1 568	1 434
Semptomlar ve iyi tanımlanmayan haller					
Symptoms and ill-defined conditions	11 618	10 299	11 543	11 072	11 009
Bütün diğer hastalıklar - All other diseases	11 671	13 086	13 977	14 762	14 763
Kazalar - Accidents	1 146	1 188	1 103	1 204	1 200
Kendini öldürme (intihar) ve kendini travmatize etme					
Suicide and self - inflicted injury	566	580	582	514	442
Bütün diğer dış sebepler - All other external causes	63	52	62	65	60

4.10 Nedenlerine ve cinsiyete göre ölümler, 2009

Distribution of causes of death by gender, 2009

UHS-10 Kodu	Ölüm nedeni	Toplam	Erkek	Kadın
ICD-10 Code	Cause of death	Total	Males	Females
	Tüm nedenler - All causes	280 531	155 274	125 257
A00-B99	Enfeksiyon ve parazit hastalıkları - Infectious and parasitic diseases	4 539	2 565	1 974
C00-D48	Urlar (İyi huylu ve habis urlar dahil) - Neoplasms	59 239	38 639	20 600
D50-D89	Kan ve kan yapıcı organların hastalıkları ve immün sistemin bazı bozuklukları Diseases of the blood(-forming organs), immunodisorders	1 233	588	645
E00-E90	Endokrin (iç salgı bezi), beslenme ve metabolizmaya ilgili hastalıklar Endocrine, nutritional and metabolic diseases	17 905	7 470	10 435
F00-F99	Mental (Zihinsel) ve davranışsal bozukluklar - Mental and behavioural disorders	498	298	200
G00-H95	Sinir sistemi ve duyu organları hastalıkları Diseases of the nervous system and the sense organs	8 269	4 121	4 148
I00-I99	Dolaşım sistemi hastalıkları - Diseases of the circulatory system	111 830	56 232	55 598
J00-J99	Solunum sistemi hastalıkları - Diseases of the respiratory system	24 948	15 622	9 326
K00-K93	Sindirim sistemi hastalıkları - Diseases of the digestive system	7 065	3 909	3 156
L00-L99	Deri ve deri altı dokunun hastalıkları - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	181	69	112
M00-M99	Kas-iskelet sistemi ve bağ dokusunun hastalıkları Diseases of the musculoskeletal system/connective tissue	1 349	505	844
N00-N99	Genitouriner sistem hastalıkları - Diseases of the genitourinary system	7 691	4 093	3 598
O00-O99	Gebelik, doğurma ve lohusalık halinin komplikasyonları Complications of pregnancy, childbirth and puerperium	37	-	37
P00-P96	Perinatal dönemden kaynaklanan belirli durumlar Certain conditions originating in the perinatal period	7 098	3 953	3 145
Q00-Q99	Konjenital bozukluk ve kromozomla ilgili anomaliler Congenital malformations and chromosomal abnormalities	3 840	1 990	1 850
R00-R99	Semptomlar, belirtiler ve anormal bulgular, kötü tanımlanmış nedenler Symptoms, signs, abnormal findings, ill-defined causes	13 633	7 584	6 049
V01-Y89	Dışsal yaralanma nedenleri ve zehirlenmeler-External causes of injury and poisoning	11 176	7 636	3 540

4.11 Yaş grubu ve cinsiyete göre ölümler, 2005-2009

Deaths by age group and sex, 2005-2009

Yaş grubu	Türkiye geneli - The whole Turkey (31/07/2011 tarihi itibarıyla) (Date as of 31/07/2011)			
	İl ve ilçe merkezleri - Province and district centers			2009
Age group	2005	2006	2007	2008
Erkek - Males	110 253	116 923	118 059	119 391
0	6 298	6 423	6 443	6 266
1-4	1 213	1 175	1 154	1 103
5-14	1 185	1 155	1 144	995
15-24	2 302	2 332	2 149	2 012
25-34	2 869	3 067	2 995	2 804
35-44	4 967	5 200	4 984	4 802
45-54	11 814	12 131	12 037	12 259
55-64	18 614	19 352	19 210	20 166
65 +	57 718	62 775	64 297	66 205
Bilinmeyen - Unknown	3 273	3 313	3 646	2 779
Kadın - Females	87 267	93 223	94 672	96 171
0	4 706	4 682	4 841	4 764
1-4	1 036	1 045	861	914
5-14	907	838	834	723
15-24	1 241	1 211	1 079	1 097
25-34	1 535	1 595	1 549	1 491
35-44	2 688	2 829	2 687	2 773
45-54	5 488	5 588	5 592	5 756
55-64	9 582	9 875	9 483	9 982
65 +	57 710	63 040	64 957	66 471
Bilinmeyen - Unknown	2 374	2 520	2 789	2 200

4.12 Nedenlere göre intiharlar, 2006-2010

Suicides by causes, 2006-2010

İntihar nedeni Cause of suicide	2006		2007		2008		2009		2010	
		(%)		(%)		(%)		(%)		(%)
Toplam - Total	2 829	100.00	2 793	100.00	2 816	100.00	2 898	100.00	2 933	100.00
Hastalık - Illness	512	18.10	581	20.80	648	23.01	559	19.29	595	20.29
Aile geçimsizliği										
Family incompatibility	373	13.18	408	14.61	382	13.56	266	9.18	296	10.09
Geçim zorluğu										
Economic problems	215	7.60	263	9.42	289	10.26	318	10.97	273	9.31
Ticari başarısızlık										
Business failure	56	1.98	60	2.15	119	4.23	90	3.11	62	2.11
Hissi ilişki ve istediği ile evlenememe - Emotional relationship and not marrying the person wanted										
	154	5.44	161	5.76	173	6.14	123	4.24	136	4.64
Öğrenim başarısızlığı										
Educational failure	33	1.17	27	0.97	34	1.21	15	0.52	22	0.75
Diğer - Other	107	3.78	59	2.11	139	4.94	176	6.07	195	6.65
Bilinmeyen - Unknown	1 379	48.75	1 234	44.18	1 032	36.65	1 351	46.62	1 354	46.16

4.13 Yaş grubuna göre intiharlar, 2006-2010

Suicides by age group, 2006-2010

Yaş grubu Age group	2006		2007		2008		2009		2010	
		(%)		(%)		(%)		(%)		(%)
Toplam - Total	2 829	100.00	2 793	100.00	2 816	100.00	2 898	100.00	2 933	100.00
-15	77	2.72	92	3.29	76	2.70	95	3.28	107	3.65
15-24	778	27.50	690	24.70	721	25.60	603	20.81	692	23.59
25-34	576	20.36	604	21.63	544	19.32	589	20.32	619	21.10
35-44	415	14.67	413	14.79	444	15.77	480	16.56	478	16.30
45-54	343	12.12	347	12.42	354	12.57	475	16.39	417	14.22
55-64	214	7.56	199	7.13	219	7.78	303	10.46	270	9.20
65-74	128	4.53	139	4.98	178	6.32	180	6.21	158	5.39
75+	119	4.21	129	4.62	147	5.22	159	5.49	163	5.56
Bilinmeyen - Unknown	179	6.33	180	6.44	133	4.72	14	0.48	29	0.99

4.14 Demografik göstergeler, 2006-2010

Demographic indicators, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Doğum sayısı - Number of births					
Toplam - Total	1 251 370	1 284 543	1 288 772	1 254 946	1 238 970
Erkek - Males	642 139	659 671	661 664	645 761	636 722
Kız - Females	609 231	624 872	627 108	609 185	602 248
Kaba doğum hızı - Crude birth rate (‰)	18.0	18.3	18.1	17.4	17.0
Genel doğurganlık hızı - General fertility rate (‰)	74.8	76.2	75.8	72.9	71.5
Toplam doğurganlık hızı (kadın başına)					
Total fertility rate (per woman)	2.12	2.15	2.15	2.07	2.03
Katkılı yenilenme hızı (kadın başına)					
Gross reproduction rate (per woman) ⁽¹⁾	1.06	1.05	1.04	1.04	1.03
Net yenilenme hızı (kadın başına)					
Net reproduction rate (per woman) ⁽¹⁾	1.03	1.02	1.02	1.01	1.01
Çocuk doğurmada ortalama yaş					
Mean age of childbearing ⁽¹⁾	27.4	27.3	27.3	27.2	27.2
Bebek ölüm hızı - Infant mortality rate (‰) ⁽¹⁾					
Toplam - Total	16.9	15.9	14.9	14.0	13.2
Erkek - Males	19.7	18.5	17.3	16.3	15.3
Kız - Females	14.0	13.1	12.4	11.6	11.0
Doğuşta beklenen yaşam süresi (yıl)					
Expectation of life at birth (year) ⁽¹⁾					
Toplam - Total	73.3	73.6	73.8	74.0	74.3
Erkek - Males	71.2	71.4	71.5	71.7	71.8
Kadın - Females	75.6	75.9	76.2	76.5	76.8

(1) 2008 Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine Göre Nüfus Projeksiyonları. Nüfus Projeksiyonları, 2008 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması kesin sonuçlarına göre revize edilmiştir.
Not.1. MERNİS'in dinamik bir yapıya sahip olması nedeniyle önceki yıllara ait doğum verileri her yıl güncellenmektedir.
2. 2009 yılından itibaren doğum istatistikleri ikametgah yerine göre yayımlanmaya başlanmıştır.

(1) Population Projections were based on 2008 Address Based Population Registration System. Population projections have been revised according to the final result of 2008 Turkey Demographic and Health Survey.
Note.1. Birth data related to previous years are updated annually because MERNIS has dynamic structure.
2. Birth statistics have been started to publish by the permanent residence since 2009.

4.15 Demografik göstergeler, 2011, 2012, 2015, 2020, 2025

Demographic indicators, 2011, 2012, 2015, 2020, 2025

	2011	2012	2015	2020	2025
Toplam doğurganlık hızı (kadın başına)					
Total fertility rate (per woman)	2.09	2.08	2.05	2.01	1.97
Katkılı yenilenme hızı (kadın başına)					
Gross reproduction rate (per woman)	1.02	1.02	1.00	0.98	0.96
Net yenilenme hızı (kadın başına)					
Net reproduction rate (per woman)	1.00	1.00	0.98	0.97	0.95
Çocuk doğurmada ortalama yaş					
Mean age of childbearing	27.1	27.1	26.9	26.8	26.6
Bebek ölüm hızı - Infant mortality rate (‰)					
Toplam - Total	12.6	12.2	11.0	9.9	8.8
Erkek - Males	14.5	14.1	12.7	11.4	10.0
Kız - Females	10.5	10.2	9.2	8.4	7.5
Doğuşta beklenen yaşam süresi (yıl)					
Expectation of life at birth (year)					
Toplam - Total	74.5	74.6	74.9	75.4	75.9
Erkek - Males	72.0	72.0	72.3	72.7	73.1
Kadın - Females	77.1	77.2	77.7	78.3	78.9

Not. 2008 Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine göre Nüfus Projeksiyonları. Nüfus Projeksiyonları, 2008 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması kesin sonuçlarına göre revize edilmiştir.

Note. Population Projections were based on 2008 Address Based Population Registration System. Population projections have been revised according to the final result of 2008 Turkey Demographic and Health Survey.

4.16 Ülkemize gelen göçmenler, 2007-2011

Immigrants by country of origin, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Toplam - Total					
Hanehalkı - Household	18	4	20	30	29
Nüfus - Population	72	16	63	97	89
Bulgaristan - Bulgaria					
Hanehalkı - Household	2	0	0	0	0
Nüfus - Population	6	0	0	0	0
Yugoslavya - Yugoslavia					
Hanehalkı - Household	2	0	0	0	0
Nüfus - Population	8	0	0	0	0
Sırbistan - Karadağ - Serbia and Montenegro					
Hanehalkı - Household	1	1	2	1	1
Nüfus - Population	1	2	8	1	1
Makedonya - Macedonia					
Hanehalkı - Household	13	3	16	24	22
Nüfus - Population	57	14	49	83	72
Bosna Hersek - Bosnia Herzegovina					
Hanehalkı - Household	0	0	1	0	0
Nüfus - Population	0	0	3	0	0
Kosova - Kosovo					
Hanehalkı - Household	0	0	1	5	6
Nüfus - Population	0	0	3	13	16

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Source: Ministry of Environment and Urbanization

İÇİNDEKİLER	Sayfa Page	CONTENTS
Açıklama	87	Explanation
Grafik		Graph
5.1 Kadınlarda en sık görülen 10 kanser türünün insidansı (100 000 nüfusta), Türkiye, 2006-2007	98	5.1 Incidence of the most common 10 types of cancer in women (per 100 000 population), Turkey, 2006-2007
5.2 Erkeklerde en sık görülen 10 kanser türünün insidansı (100 000 nüfusta), Türkiye, 2006-2007	98	5.2 Incidence of the most common 10 types of cancer in men (per 100 000 population), Turkey, 2006-2007
5.3 Kayıtlı olan özürli bireylerin kamu kurum ve kuruluşlarından beklentileri, 2010	106	5.3 Registered disabled individuals' expectations from governmental institutions & organizations, 2010
Tablo		Table
5.1 Dallara göre hastane sayıları, Türkiye, 2006-2010	94	5.1 Number of hospitals by branches, Turkey, 2006-2010
5.2 Dallara göre hastane yatağı sayısı, Türkiye, 2006-2010	94	5.2 Number of hospital beds by branches, Turkey, 2006-2010
5.3 Sağlık Bakanlığı birinci basamak kuruluşları, Türkiye, 2006-2010	95	5.3 Number of MoH primary health care facilities, Turkey, 2006-2010
5.4 Bazı sağlık personelinin sayıları, Türkiye, 2006-2010	95	5.4 Number of some health professionals, Turkey, 2006-2010
5.5 Bazı sağlık personelinin sektörlere dağılımı, Türkiye, 2009-2010	96	5.5 Distribution of some health professionals by sectors, Turkey, 2009-2010
5.6 Bazı seçilmiş enfeksiyon hastalıklarının vaka sayıları, Türkiye, 2006-2010	96	5.6 Number of cases of some infectious diseases, Turkey, 2006-2010
5.7 Aşılama oranları, Türkiye, 2006-2010	97	5.7 Immunization coverage, Turkey, 2006-2010
5.8 Bebek, neonatal, postneonatal ve 5 yaş altı ölüm hızları, Türkiye, 1998-2010	97	5.8 Infant, neonatal, postneonatal and under-5 mortality rate, Turkey, 1998-2010
5.9 Anne ölüm oranı, Türkiye, 2006-2010	97	5.9 Maternal mortality rate, Turkey, 2006-2010
5.10 Organ nakli sayısı, Türkiye, 2006-2010	97	5.10 Number of organ transplantation, Turkey, 2006-2010
5.11 Cinsiyete göre toplam kanser insidansı, Türkiye, 2004-2007	98	5.11 Total cancer incidence by sex, Turkey, 2004-2007
5.12 Seçilmiş OECD ülkelerinde sağlık harcamaları, 2006-2008	99	5.12 Health expenditures in selected OECD countries, 2006-2008
5.13 Özürlülük oranı, 2002	99	5.13 The proportion of disability, 2002
5.14 Özürlü türüne göre özürli nüfus oranı, 2002	100	5.14 The proportion of disabled population by type of disability, 2002
5.15 İşgücü durumuna göre özürli nüfus oranı, 2002	100	5.15 The proportion of disabled population by labour force status, 2002
5.16 0-6 yaş grubundaki çocukların son 6 ay içinde geçirdiği hastalıkların cinsiyet ve yerleşim yerine göre dağılımı, 2010	101	5.16 Percentage of children in 0-6 age group who were exposed to diseases/accidents in the past 6 months by sex and residence, 2010

	Sayfa	
	Page	
5.17 7-14 yaş grubundaki çocukların son 6 ay içinde geçirdiği sorun/hastalıkların cinsiyet ve yerleşim yerine göre dağılımı, 2010	101	5.17 Percentage of children in 7-14 age group who were exposed to health conditions/diseases in the past 6 months by sex and residence, 2010
5.18 Hekim tarafından teşhis edilen hastalık/sağlık sorunlarının cinsiyet ve yerleşim yerine göre dağılımı, 2010	102	5.18 The percentage of diseases/health problems diagnosed by a medical doctor by sex and residence, 2010
5.19 Pratisyen hekim/aile hekimi, uzman hekim ve diş hekiminden hizmet alanların cinsiyet ve yerleşim yerine göre dağılımı, 2010	103	5.19 Percentage of individuals receiving health care service from general practitioner/family doctor, specialist and dentist by sex and residence, 2010
5.20 Son 12 ay içerisinde tansiyon, kolesterol veya kan şekeri ölçümü yaptırılan bireylerin cinsiyet ve yerleşim yerine göre dağılımı, 2010	103	5.20 Percentage of individuals made blood pressure, blood cholesterol or blood sugar during the past 12 months by sex and residence, 2010
5.21 Bireylerin tütün kullanma durumunun cinsiyete göre dağılımı, 2010	103	5.21 Percentage of persons by detailed smoking status and sex, 2010
5.22 Her gün ve ara sıra tütün kullanan ile halen tütün kullanmayanların cinsiyet ve yaş grubuna göre dağılımı, 2010	104	5.22 Percentage distribution of persons who are daily, occasional or non-smokers by sex and age group, 2010
5.23 Bireylerin alkol kullanma durumunun cinsiyete göre dağılımı, 2010	104	5.23 The status of alcohol consumption percentages of individuals by sex, 2010
5.24 Bireylerin alkol kullanma durumunun cinsiyet ve yaş grubuna göre dağılımı, 2010	105	5.24 The status of consuming alcoholic drinks percentages of individuals by sex and age group, 2010
5.25 Fiziksel çevre düzenlemelerinin özürli bireyin kullanımına uygun olmadığını düşünenler, 2010	105	5.25 Registered disabled individuals who think that physical environmental arrangements are not appropriate for their disabilities, 2010
5.26 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türlerine göre, sağlık hizmetlerinden yararlanırken karşılaştıkları sorunlar, 2010	106	5.26 Registered disabled individuals' faced troubles as getting health care services by type of disability, 2010

AÇIKLAMA

SAĞLIK

Bu bölümde yer alan bazı bilgiler Sağlık Bakanlığı'ndan alınmaktadır. Bakanlık, genellikle koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerini yürütmek, sağlık personeli yetiştirmek, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim yapmak, sağlık kurumları kurmak ve işletmek, diğer kamu kuruluşları ile özel kesime sağlık kurumları kurma ve işletme izni vermek ve bunları denetlemekle yükümlüdür. Ayrıca ilaç fiyatlarını düzenlemek, ilaç üretimini ve eczaneleri denetlemek de Bakanlığın görevleri arasındadır.

Halk Sağlığı Hizmetleri

Halk sağlığı hizmetleri, görülen hizmetin niteliğine göre ikiye ayrılır.

Koruyucu sağlık hizmetleri: Bu hizmetler çevre sağlık koşullarının düzeltilmesi, halkın sağlık konusunda eğitilmesi, bulaşıcı hastalıkların yok edilmesi, beslenme koşullarının geliştirilmesi, ana-çocuk sağlığı ve aile planlaması gibi konuları kapsamaktadır.

Tedavi edici sağlık hizmetleri: Muayene, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon çalışmaları bu tür hizmetlerin kapsamındadır.

Ülkemizde devlet adına koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerini yürütmek yukarıda da bahsedildiği gibi Sağlık Bakanlığının görevleri içerisindedir. Bunun yanısıra, tedavi edici hizmetlere diğer bakanlıklar, iktisadi kamu kuruluşları, tıp fakülteleri ve diğer özel kuruluşlar da katılmaktadır. Koruyucu sağlık hizmetleri ise sadece Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Verem Savaş Çalışmaları

Koruyucu sağlık hizmeti içinde özellikle bulaşıcı hastalıklarla mücadele önemli yer tutmaktadır. Geçmişte verem kontrol faaliyetlerinin en önemli prensibini "koruma" oluşturmaktaydı, ancak günümüzde "başarılı vaka bulma ve tedavi yöntemi" verem kontrol programında önemli hale gelmiştir. Bu nedenle, verem ilaçlarının yanı sıra teşhis de ücretsiz olarak sağlanmaktadır.

Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Çalışmaları

Ana-çocuk sağlığı ile ilgili sorunları çözmek için, öncelikler dikkate alınarak yapılan programlar doğrultusunda hizmetler yürütülmektedir. Anne ve çocuk ölümlerine neden olan ve basit, ucuz yöntemlerle önenebilecek sağlık sorunlarının giderilmesi, mevcut hizmetlerin daha etkili hale getirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla ülke genelinde ve hizmet önceliği olan bölgelerde özel programlar uygulanmaktadır.

Ana-çocuk ve kadın grubuna verilen hizmetler: Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezleri ile Aile Sağlığı Merkezleri ve sağlık evlerinde, ayrıca doğumevi/hastaneler bünyesinde kurulan nüfus planlaması kliniklerinde yürütülmektedir.

Aktif Kanser Kayıt Sistemi

Kanser kayıt elemanları tarafından tek tek hasta dosyaları ve elektronik veri tabanları araştırılarak bilgiler, kanser kayıt formlarına aktarılır. Bu formların İl Sağlık Müdürlüğü Kanser Kayıt Merkezlerinde Canreg-4 bilgisayar programına girilmesinin ardından dublikasyon kontrolü ve diğer kalite kontrol çalışmaları yapıldıktan sonra veriler Başkanlığa elektronik ortamda gönderilir.

EXPLANATION

HEALTH

Some of the data presented in this section is obtained from the Ministry of Health. The Ministry is vested with the authority to provide medical care and preventive health services, train health personnel, provide pre-service and in-service training, establish and operate health institutions and authorize the establishment and oversee medical institutions by other public and private organizations. The Ministry also regulates prices of medical drugs and controls drug production and operations of pharmacies.

Public Health Services

Public health services are grouped in two categories according to the type of services offered.

Preventive health services: These services include the improvement of sanitary conditions in the community, public instruction on health care, elimination of communicable diseases, improvement of nutrition conditions, maternal and child health and family planning.

Curative health care services: This type of service includes examination, diagnosis, treatment and rehabilitation service.

As mentioned above, the responsibility for providing curative and preventive health care services in the country is undertaken by the Ministry of Health. In addition, other ministries, public economic enterprises, faculties of medicine, and private institutions also take part in providing curative services. Preventive health services are provided only by the Ministry of Health.

Activities for Tuberculosis Control

Information is given on the work carried out in Turkey for the control of communicable diseases which constitutes an important part of preventive health services. In the past, prevention used to be the main part of tuberculosis control activities in Turkey, but at the present, successful case detection and treatment have become major components of tuberculosis control program. Therefore, besides anti-tuberculosis drugs, diagnosis is also been provided free of charge to patients.

Works on Maternal Child Health and Family Planning

In order to solve the problems related to Maternal and Child Health, services are given in line with the programs developed by considering priorities. Special programs are being implemented in order to prevent health problems leading to maternal and child mortality which could be prevented by simple and cheap methods in fact, and to promote and increase the effectiveness of existing services. These programs are implemented in both national and in service-priority regions.

Health care services offered for mothers-children and the female population: Provided in the Mother and Child Health Care and Family Planning Centers (MCH-FP), Family Health Centers and also in family planning clinics established at obstetrical centers and hospitals.

Active Cancer Registration System

Cancer registry personnel search for patient files and electronic data bases one by one and transfer the information to the cancer registry forms. Then, these forms are entered in to the Canreg-4 computer programs in the cancer registry centers of the provincial Health Directorates and controlled for duplication and other quality checks. Finally, data are electronically transmitted to the Presidency.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de profesyonel kanser kayıtçılığı yapabilecek ve ülkenin en az %20 nüfusunu yansıtabilecek bölgeler (iller) seçilir. Ülkemizde bu sistemde veri toplayan 12 Aktif Kanser Kayıt Merkezimiz bulunmaktadır. Bu iller Ankara, İzmir, Antalya, Samsun, Eskişehir, Erzurum, Edirne, Trabzon, Bursa, Kocaeli, Malatya ve Gaziantep illeridir.

Sağlık Kurumları ve Sağlık Personeli

Tedavi edici ve koruyucu sağlık hizmetlerini yürütmek için kurulan sağlık kurumları, yataklı ve yataksız olmak üzere ikiye ayrılır. Yataklı sağlık kurumlarının başlıcaları hastaneler, sağlık merkezleri ve revirlerdir. Ayrıca, ülkemizde çok az sayıda yataklı tedavi yapan dispanserler de vardır. Yataksız sağlık kurumları içerisinde sağlık ocakları, sağlık evleri, ana ve çocuk sağlığı merkezleri ve dispanserler yer almaktadır.

SSK Hastaneleri: 2002 yılında SSK hastane sayısı 120 olup hastanelerin yatak sayısı 28 979'dur. Hastanelere toplam müracaat sayısı 43 561 287, yatan hasta sayısı 1 363 191'dir. Toplam ameliyat sayısı 553 839 olup bunlardan 265 252'si büyük ameliyat, 168 604'ü orta ameliyat, 119 983'ü ise küçük ameliyattır. Yatılan gün sayısı 7 736 937, ölen hasta sayısı 19 360'tur. 2005 yılında SSK'dan 146 hastane, 35 059 hastane yatağı devralınmıştır.

Tanım ve Kavramlar

Hastane: Yatırılarak veya ayakta hasta muayene ve tedavi eden, gerekli sıhhi ve fenni şartlara uygun kuruluşlardır.

Hasta yatağı: Hasta yatağı hastaların 24 saatten fazla bakım ve tedavilerinin sağlanması amacıyla yatırıldığı, hasta odalarında ya da hastalara devamlı tıbbi bakım hizmeti verilen birimlere yerleştirilen yataklara verilen addır. Hasta yatak sayısına; yoğun bakım, prematüre ve yenidoğan ünitesindeki yataklar (kuvöz, açık bebek yatağı) ile yanık merkezi ve yanık odalarındaki yataklar dahil edilmiştir. Yataklarla ilgili tüm hesaplamalarda kurumların fiili yatakları kullanılmıştır.

Hekim: En az orta öğretimden sonra 6 yıllık tıp öğrenimini bitirenlere hekim denir. Özel alanlarda belirli bir süre ihtisas yapmış olanlara ise müteahhas (uzman hekim) denir.

Aile hekimi: Kişiyi yönelik koruyucu sağlık hizmetleri ile birinci basamak teşhis, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetlerini yaş, cinsiyet ve hastalık ayrımı yapmaksızın her kişiyi kapsamlı ve devamlı olarak belli bir mekânda vermekle yükümlü, gerektiği ölçüde gezici sağlık hizmeti veren ve tam gün esasına göre çalışan aile hekimliği uzmanı veya Sağlık Bakanlığının öngördüğü eğitimleri alan uzman tabip veya tabiptir.

Sağlık memuru: İlköğretim üzerine 4 yıllık lise ile ortaöğretim üzerine 2 yıllık ön lisans ve 4 yıllık lisans düzeyinde toplum sağlığı bölümünden mezun sağlık meslek mensubudur.

As all over the world, regions (provinces) are selected in our country, which could register cancer data in professional terms and represent minimum 20% of total population. In our country, there are 12 Active Cancer Registry Centers, which collect data through this system. These provinces are Ankara, İzmir, Antalya, Samsun, Eskişehir, Erzurum, Edirne, Trabzon, Bursa, Kocaeli, Malatya and Gaziantep.

Health Institutions and Health Personnel

Health institutions, which are established to give curative and preventive health care services, are divided into 2 groups as in-patient and out-patient institutions. In-patient institutions cover hospitals, health centers and clinics. Moreover, there are very few dispensaries that offer inpatient care in Turkey. Out-patients institutions include health units, health posts, mother-child health and family planning centers and dispensaries.

SII (Social Insurance Institution) Hospitals: There were 120 SSI hospitals with 28 979 beds in 2002. Total 43 561 287 visits were made to the hospitals and 1 363 191 patients were hospitalized. 553 839 surgical operations were performed; 265 252 of them were minor surgeries while 168 604 were intermediate and 119 983 were major surgeries. The number of days stayed in hospital was 7 736 937 and 19 360 patients died. In 2005, 146 hospitals with 35 059 hospital beds were devolved to the MoH.

Definitions and Concepts

Hospital: Institutions, which provide in-patient or out-patient medical care, in compliance with the medical and sanitary conditions required.

Patient bed: A patient bed is a bed, in which a patient lies down for more than 24 hours for the purpose of care and treatment, and which is located in a patient room or patient wards/units, where patients are provided with continuous medical care services. Patient beds include the beds in intensive care units, premature units and newborn units (incubator, open infant bed), and in burn centers and burn rooms. Active beds in health care facilities were used in all calculations relevant to beds.

Physician: The person who has completed 6 years of higher education in medicine after graduation from high school. Those, who have had a further period of residency training in a special field/branch of medicine, are called specialists (specialized physicians).

Family physician: A specialist physician, who has had family medicine training after basic medical education, or a specialist physician or a physician, who has attended training programs envisaged by the Ministry of Health. A family physician is liable to provide all people (regardless of age, sex and disease) with individually tailored preventive health services and diagnostic, curative and rehabilitative services in primary care level regularly. A family physician works in a certain place on full-time basis and when necessary, also gives ambulatory/mobile health care services.

Health officer: After primary education at the level of 4 years high school or after secondary education 2 years of undergraduate or after secondary education 4 years of bachelor's degree is a member of health profession graduated from public health department.

Not: 2007 yılında yayımlanan 5634 sayılı Hemşirelik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümleri doğrultusunda; sağlık memurluğu hemşireliğe eşdeğer tutularak sağlık memurluğu programı hemşirelik programıyla birleştirilmiş olup sağlık memurluğu eğitimi sonlandırılmıştır.

Hemşire: İlköğretim üzerine 4 yıllık lise ile ortaöğretim üzerine 2 yıllık ön lisans ve 4 yıllık lisans düzeyinde hemşirelik bölümünden mezun sağlık meslek mensubudur.

Not: 2007 yılında yayımlanan 5634 sayılı Hemşirelik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümleri doğrultusunda; hemşirelik eğitimi lisans düzeyinde tanımlanmakta olup geçici maddeyle 2012 yılı sonuna kadar lise düzeyinde eğitime devam edileceği belirtilmektedir.

Ön lisans düzeyinde hemşirelik eğitimi devam etmemektedir.

Ebe: İlköğretim üzerine 4 yıllık lise ile ortaöğretim üzerine 2 yıllık ön lisans ve 4 yıllık lisans düzeyinde ebeklik bölümünden mezun sağlık meslek mensubudur.

Not: Lise ve ön lisans düzeyinde ebeklik eğitimi devam etmemektedir.

Toplum sağlığı merkezi: Bölgesinde yaşayan toplumun sağlığını geliştirmeyi ve korumayı ön plana alarak sağlıkla ilgili risk ve sorunları belirleyen, bu sorunları gidermek için planlamayı ön plana alarak sağlıkla ilgili risk ve sorunları belirleyen, bu sorunları gidermek için planlama yapan ve bu planları uygulayan, uygulatan; birinci basamak koruyucu, iyileştirici ve rehabilite edici sağlık hizmetlerini müdürlüğün sevk ve idaresinde organize eden, bu hizmetlerin verimli şekilde sunulmasını izleyen, değerlendiren ve destekleyen, bölgesinde bulunan sağlık kuruluşları ile diğer kurum ve kuruluşlar arasındaki koordinasyonu sağlayan sağlık kuruluşudur.

Aile sağlığı merkezi: Aile hekiminin hizmet verdiği birimdir.

Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi (KETEM): Devlet hastaneleri bünyelerinde faaliyet gösteren, meme, serviks (rahimağzı) ve kolorektal kanserler ile ilgili tarama programları yürüten merkezlerdir. Bu merkezlerde kanserden korunma ve tarama yöntemleri hakkında eğitim verilmiş olan doktor, hemşire, ebe, röntgen teknisyeni ve tıbbi teknologlar görevlendirilmiştir.

Genel hastanelere dahil edilen diğer hastaneler: Milli Savunma Bakanlığı hastaneleri, yerel idarelere ait belediye hastaneleri ve diğer kamu kuruluşlarına ait hastanelerdir.

ÖZÜRLÜLER ARAŞTIRMASI

Özürlüler konusundaki bilgi ve veri eksikliğini gidermek amacıyla Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı ve Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı işbirliği ile "Türkiye Özürlüler Araştırması" 2002 yılında gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada, Türkiye'de özürlülerin sayısı, oranı, sosyo-ekonomik yapısı, sosyal yaşamda karşılaştıkları sorunlar, beklentileri, özürlülük türü, özrün oluş sebebi, bölgesel farklılıkların ölçülmesi ile süregelen hastalığa sahip olma oranlarının ölçülmesi hedeflenmiştir.

Note: Through the provisions of Law on Making Amendments of Nursing Law numbered 5634 published in 2007; making equal of health officer position to nursing position, health officer program has been connected to nursing program and health officer training has been finalized.

Nurse: After primary education at the level of 4 years high school or after secondary education 2 years of undergraduate or after secondary education 4 years of bachelor's degree is a member of health profession graduated from nursing department.

Note: Through the provisions of Law on Making Amendments of Nursing Law numbered 5634 published in 2007; nursing training has been completed at undergraduate level and it has been declared that through a temporary subject until 2012 education will continue at high school level.

Nursing education has not been continued at the undergraduate level.

Midwife: After primary education at the level of 4 years high school or after secondary education 2 years of undergraduate or after secondary education 4 years of bachelor's degree is a member of health profession graduated from midwifery department.

Note: Midwifery education at the level of high school and undergraduate level has not been continued.

Community health center: Health care facilities that identify health-related risks and problems by prioritizing the protection and promotion of health status of individuals registered in their responsible area/region; develop and implement plans in order to solve these problems; organize preventive, curative and rehabilitative health services in primary care level under the governance of the provincial health directorate; monitor, supervise and support efficient delivery of these services; and ensure coordination between the health care facilities in their responsible fields and other organizations.

Family health center: The unit, where a family physician practices.

Cancer Early Diagnosis, Screening and Training Center (KETEM): The centers running in state hospitals, which implement screening programs for breast, cervical and colorectal cancers. Physicians, nurses, midwives, x-ray technicians and medical technicians trained with protection from cancer and screening methods are employed in these centers.

Other hospitals included in general hospitals: Hospitals affiliated with the Ministry of Defense, municipal hospitals managed by local administrations and other hospitals owned by other public agencies.

DISABILITY SURVEY

For eliminating information and data deficiency in this field, Turkey Disability Survey was carried out in 2002 by the collaboration of Turkish Statistical Institute and Presidency of Administration on Disabled People.

In this survey, it has been targeted to measure number of disabled people, disability proportion, their socio-economic characteristics, their problems in social life, expectations, type of disability, causes of disability and regional differences and also the proportion of population having chronic illnesses.

Kapsam: Türkiye genelinde, her bir yerleşim yerindeki haneler, örnek seçimi için kapsama dahil edilmiştir. Nüfusu 100'ün altında olan yerleşim yerleri yeterli hane sayısı içermediği varsayılarak kapsam dışı bırakılmıştır. Ancak, genişletme katsayıları hesaplanırken bu yerleşim yerleri toplama dahil edilmiştir. Kurumsal nüfus, bu araştırmanın kapsamında yer almamaktadır.

Örnek hacmi: Hedeflenen tahmini vermek için 1 206 blok örneğe seçilmiştir. Alan çalışması sonucunda 97 433 hane ile görüşme gerçekleştirilmiştir.

Örnekleme yöntemi: Örnek tasarımı, Türkiye, 7 coğrafi bölge ve kent-kır tahminlerini verecek şekilde oluşturulmuştur. Örnekleme yöntemi tek aşamalı küme örneklemesidir.

Tanım ve Kavramlar

Özürlü: Doğuştan veya sonradan herhangi bir hastalık veya kaza sonucu bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşsal ve sosyal yetilerini çeşitli derecelerde kaybetmiş, normal yaşamın gereklerine uyamayan kişilerdir.

Özürlülük oranı: Özürlü olan nüfusun toplam nüfusa oranıdır.

Ortopedik özürlü: Kas ve iskelet sisteminde yetersizlik, eksiklik ve fonksiyon kaybı olan kişidir. El, kol, ayak, bacak, parmak ve omurgalarında, kısıklık, eksiklik, fazlalık, yokluk, hareket kısıtlılığı, şekil bozukluğu, kas güçsüzlüğü, kemik hastalığı olanlar, felçiller, serebral palsi, spastikler ve spina bifida olanlar bu gruba girmektedir.

Görme özürlü: Tek veya iki gözünde tam veya kısmi görme kaybı veya bozukluğu olan kişidir. Görme kaybıyla birlikte göz protezi kullananlar, renk körlüğü, gece körlüğü (tavuk karası) olanlar bu gruba girer.

İşitme özürlü: Tek veya iki kulağında tam veya kısmi işitme kaybı olan kişidir. İşitme cihazı kullananlar da bu gruba girmektedir.

Dil ve konuşma özürlü: Herhangi bir nedenle konuşamayan veya konuşmanın hızında, akıcılığında, ifadesinde bozukluk olan ve ses bozukluğu olan kişidir. İşıttığı halde konuşamayan, gırtlığı alınanlar, konuşmak için alet kullananlar, kekemeler, afazi, dil-dudak-damak çene yapısında bozukluk olanlar bu gruba girmektedir.

Zihinsel özürlü: Çeşitli derecelerde zihinsel yetersizliği olan kişidir. Zeka geriliği olanlar (mental retardasyon), Down Sendromu, Fenilketonüri (zeka geriliğine yol açmıssa) bu gruba girer.

Süreğen hastalık: Kişinin çalışma kapasitesi ve fonksiyonlarının engellenmesine neden olan, sürekli bakım ve tedavi gerektiren hastalıklardır (Kan hastalıkları, kalp-damar hastalıkları, solunum sistemi hastalıkları, sindirim sistemi hastalıkları, idrar yolları ve üreme organı hastalıkları, cilt ve deri hastalıkları, kanserler, endokrin ve metabolik hastalıklar, ruhsal davranış bozuklukları, sinir sistemi hastalıkları, HIV).

Coverage: Countrywide, houses in each residential area are included in the coverage for selecting samples. Place of residence with population less than 100 are excluded because it is assumed that they have inadequate number of households. Yet, these place of residences are included in total population while factor coefficients (weighting) are calculated. Institutional population is excluded in this survey.

Sample size: To targeted estimation, it is selected 1 206 blocks for the sampling. At the result of field study, it was interviewed with 97 433 households.

Sampling method: Sampling is constituted to be given estimations based on Turkey, 7 geographical regions and urban-rural. Sampling method is a single-stage stratified cluster sampling.

Definitions and Concepts

Disabled person: Person unable to ensure by himself or herself, wholly or partly, the necessities of a normal individual and/or social life, as a result of deficiency, either congenital or not, in his or her physical capabilities.

Disability proportion: The proportion of disabled population to the total population.

Orthopedically disabled person: Person having a functional limitation as a result of a deficiency in his/her muscular and skeleton system. This orthopedical group includes lack of shortness and excess of hands, arms, foets, legs, fingers, backbones and also with restricted movement, disfigurement, weakness of muscle, bone disease, paralysis, cerebral palsy, spastic and/or spina bifida.

Seeing disabled person: Person who have partial or no vision in one or both eyes. This group includes the persons using eye prosthesis who have color blindness and/or night blindness.

Hearing disabled person: Person who is completely deaf or has partial hearing in one or both ears. The using hearing apparatus is also included in this hearing group.

Speaking disabled person: Persons who can not speak or have a deficiency in speech flow. Person not speaking but hearing, who lack of throat, who use apparatus, who stammer, and who have deficiency in tongue-lip-palate-chin are all included in this group.

Mentally disabled person: Persons who have a mental impairment at different levels. Persons having mental retardation and down syndrome are also included in this group.

Chronic illness: It is illness which obstructs a person's capacity to work and functions and which makes necessary for the person's continuous care and treatment (Blood diseases, heart-vein diseases, respiratory system diseases, digestive system diseases, urethra and productory organ disease, skin diseases, cancers, metabolic diseases, the deficiency of psychological behaviour, nerves system diseases and HIV).

Ruhsal ve Duygusal Özürlü: Duygu, düşünce ve davranışlardaki normalden farklı örüntüler nedeni ile günlük yaşam aktivitelerine tamamlamada, kişiler arası ilişkilerini devam ettirmede güçlükle yaşayan kişilerdir. Depresyon, şizofreni gibi hastalıklar bu gruba girmektedir.

Çoklu özürlülük: Birden fazla özür türüne sahip olan kişilerin oluşturduğu çoklu gruptur.

SAĞLIK ARAŞTIRMASI

Sağlık Araştırması ile bebek, çocuk ve yetişkinlerin sağlık durumunun yanı sıra 15 ve daha yukarı yaşta bireylerin sağlık hizmetinden faydalanma durumları ve memnuniyet düzeyleri, günlük aktivitelerini gerçekleştirirken yaşadıkları zorlukların derecesi ile sigara ve alkol kullanma alışkanlıkları başta olmak üzere sağlık alanındaki birçok gösterge elde edilmektedir.

Amaç: 2010 Sağlık Araştırması ile bireylerin genel sağlık profilinin ortaya çıkarılması ve ülkelerin gelişmişlik düzeylerini gösteren kalkınma göstergeleri içerisinde önemli bir paya sahip olan sağlık göstergesine yönelik bilgilerin elde edilmesi ile mevcut yapıdaki bilgi açığının kapatılması amaçlanmıştır. Araştırma, hem uluslararası karşılaştırmalara imkan veren hem de ulusal ihtiyaçlara ışık tutan bir araştırma olma özelliğini taşımaktadır.

Kapsam: Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilinde bulunan tüm yerleşim yerleri örnek seçimi için kapsama dahil edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan hanelerde yaşayan ve son bir yıl içinde sağlık hizmeti almış tüm fertler kapsamıştır. Araştırmada toplam nüfusun yaklaşık %2'sini oluşturan kurumsal nüfus kapsam dışı bırakılmıştır (Kurumsal nüfus; okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastane ve hıfızhanede bulunanlar ile kışla ve ordu evlerinde ikamet eden nüfusu içermektedir).

Yöntem

Tahmin düzeyi ve örneklem hacmi: Araştırmanın örneklem büyüklüğü Türkiye toplam, kent ve kırsal bazında tahminler üretecek şekilde hesaplanmıştır. Tasarım gereği toplam örneklem hacmi 7 886 hane olarak belirlenmiştir.

Örnekleme yöntemi: Tabakalı iki aşamalı küme örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Dışsal tabakalama kriteri olarak kır-kent ayrımı kullanılmıştır (nüfusu 20 000 ve altında olan yerleşim yerleri kır, nüfusu 20 001 ve üstünde olan yerleşim yerleri kent olarak ele alınmıştır). Birinci aşama örnekleme birimi ortalama 100 hanekaldan oluşmuş bloklar, ikinci aşama örnekleme birimi ise her blokta sistematik olarak seçilen hanekaldır.

Adres çerçevesi: Araştırmanın örneklem çalışmasında kullanılan çerçeve 2007 yılında tamamlanan "Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS)"ne aitlik oluşturan "Ulusal Adres Veri Tabanı"dır (UAVT). Adres çerçevesi, UAVT'den 2010 yılı Mart ayında alınarak oluşturulmuştur. Nüfusu 133'ün altında olan yerleşim yerleri, yeterli örnek hane sayısına ulaşamayacağı düşünüldüğünden kapsam dışı bırakılmıştır.

Tabakalama kriteri: Nüfusu 20 000 ve daha az olan yerleşim yerleri "Kır", 20 001 ve daha fazla olanlar "Kent" olarak tanımlanmıştır.

Persons with Mental and Emotional Disabilities: Those who have difficulties in completing daily activities and maintaining interpersonal relations due to abnormal patterns in their emotions, thinking and behaviours. Depression, Schizophrenia, etc. are in this group.

Multiple Disability: It is a multiple group consisting of more than one type of disability.

HEALTH SURVEY

Health Survey derives many indicators on health including health conditions of infants, children and adults and also the utilization of health services, satisfaction levels from these services, difficulties faced during daily activities and cigarette and alcohol using habits for individuals 15 years old and over.

Purpose: The aim of the 2010 Health Survey is to introduce the health profile of individuals and to get information about health indicators which constitutes a big part of the development indicators that shows the degree of development of the countries and also to close the lack of information in current system. This survey has the specialty that held out to reflect the country in general and being comparable internationally.

Coverage: All settlements in the territory of Republic of Turkey were covered in sample selection. All the individuals living in Turkey and who received health service in the previous year were covered. In the survey, institutional population which consists of 2% of the total population were not included in the coverage (institutional population includes the population living in; schools, residents of dormitories, hotels, kinder-gardens, rest homes for elderly persons, special hospitals, military barracks and recreation quarters for officers).

Methodology

Estimation level and sample size: The survey is designed in order to produce estimators for total of Turkey, urban and rural. Thus, the total sample size necessary was found to be 7 886 households.

Sampling Method: Strata and two phase cluster sampling method was used. For external stratification rural – urban difference was used (settlements with population 20 000 and less were listed as rural and settlements with population 20 001 and over were listed as urban). First phase sampling unit were blocks consisting of an average of 100 households and second phase sampling unit were households selected systematically from each block.

Address Frame: The frame used in the sampling of the survey was the "National Address Database" (NADB) which constitutes a base for "Address Based Registry System" (ABRS) which was completed in 2007. (Address frame was composed from NADB in March, 2010). Settlements with population less than 133 were not included in the frame because it was considered that adequate number of sample households wouldn't be reached.

Stratification Criterion: Settlements with population 20 000 and below defined as "rural", settlements with population 20 001 and over defined as "urban".

Örneklem dağılımı: Kent yerleşim yerlerinde; örnek seçilen 356 blokta toplam 5 696 hane seçilmiştir (her blokta 15 hane). Seçilen hanelerden 4 682'si ile anket tamamlanmıştır. Kırsal yerleşim yerlerinde ise; örnek seçilen 219 blokta toplam 2 190 hane seçilmiştir (her blokta 10 hane). Seçilen hanelerden 1 869'u ile anket tamamlanmıştır.

Ağırlıklandırma: Örneklem sonucunda elde edilen veri setinden kitleyi temsil edecek değerlere ulaşabilmek için ağırlıklandırma işlemi gerçekleştirilmiştir. İlk olarak, her örnek cevaplayıcı için nihai seçim olasılıkları ile ters orantılı olan temel ağırlıklar hesaplanmıştır. Bu aşamada küme seçim olasılıkları, hane seçim olasılıkları hesaplanmış ve bu olasılıklar kullanılarak hane ve fert bazında temel ağırlıklar bulunmuştur. Ağırlıklandırmanın ikinci aşamasında, cevapsızlıktan dolayı örnek hacmindeki kaybı karşılamak üzere temel ağırlıklar düzeltilmiştir. Ağırlıklandırmanın son aşamasında ise, projekte nüfus oranlarını kullanan Integrated Calibrasyon yöntemi ile iterasyonlar yapılarak nihai düzeltme katsayısı yardımıyla tahmin edilmesi gereken projekte nüfusa (kurumsal nüfus hariç) ve Türkiye genelindeki tüm hanehalkı sayısına ulaşılmıştır.

Tanım ve Kavramlar

Hanehalkı: Aralarında akrabalık bağı bulunsun ya da bulunmasın aynı konutta veya konutlarda, aynı konutun bir bölümünde yaşayan, kazanç ve masraflarını ayırmayan, hanehalkı hizmet ve yönetimine katılan bir veya birden fazla kişiden oluşan topluluktur.

Vücut Kitle İndeksi (VKİ): Vücut kitle indeksi, vücut ağırlığının (kg), boy uzunluğunun metre cinsinden karesine bölünmesiyle hesaplanır.

Düşük Kilolu : $VKİ < 18,50$

Normal Kilolu : $18,50 \leq VKİ < 25,00$

Fazla Kilolu : $25,00 \leq VKİ < 30,00$

Obez : $VKİ \geq 30,00$

ÖZÜRLÜLERİN SORUN VE BEKLENTİLERİ ARAŞTIRMASI

Araştırma ülke genelinde ilk kez 2010 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma ile, Ulusal Özürlüler Veri Tabanında kayıtlı olan özürlü bireylerin eğitim, sağlık, çalışma hayatı, sosyal hizmetler vb. alanlarda genel yapısını özetleyen temel göstergeler ve bunun yanı sıra günlük yaşam içinde karşılaştıkları sorunlarını ve beklentilerini yansıtan çeşitli istatistikler elde edilerek, kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

Amaç: "Özürlülerin Sorun ve Beklentileri Araştırması, 2010" ile, özürlü bireylerin sayısı ya da nitelikleri değil, Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan Ulusal Özürlüler Veri Tabanına kayıtlı bulunan özürlü bireylerin günlük yaşam içindeki sorun ve beklentilerinin tespit edilerek, bu alandaki politikaların etkin bir biçimde oluşturulması hedeflenmektedir.

Sampling Distribution: In urban settlements; 5 696 households were selected from 356 blocks which were previously selected (15 households in each block). In 4 682 of these households the questionnaire was completed. In rural settlements; 2 190 households were selected from 219 blocks which were previously selected (10 households from each block). In 1 869 of these households the questionnaire was completed.

Weighting: Weighting procedures were carried out to obtain parameters from the data set resulting from sampling so as to represent the universe. Firstly, base weights which are inversely proportional to the overall selection probabilities were calculated for each sample respondent. In this stage, it was calculated probabilities of selection of clusters, selection of households and then base weights were calculated by using these probabilities based on household and individual. In the second stage of weighting, base weights were adjusted to compensate the losses in the sample outcome due to non response. In the final stage the weights are calibrated to the projected population distributions, using integrated calibration ratio method. The calibration is iterated and trimmed until any relative changes in the weights are within a pre-specified range. The final weights are then inflated by an overall inflation factor.

Definitions and Concepts

Household: The group consisting of one or more people, whether they are related or not, living in the same housing, sharing their earnings and expenditures and participating in household management and services.

Body Mass Index (BMI): Body mass index is calculated by dividing weight (kg) by the square of height in meters.

Underweight: $BMI < 18,50$

Normal Weight: $18,50 \leq BMI < 25,00$

Overweight: $25,00 \leq BMI < 30,00$

Obese: $BMI \geq 30,00$

SURVEY ON PROBLEMS AND EXPECTATIONS OF DISABLED PEOPLE

Survey has been implemented by national level for the first time in 2010. In this study, basic indicators summarized the general structure of registered disabled individuals in the National Disabled People Database by education, health, working status, social services etc., and also several statistics reflected problems and expectations of them in their daily lives have been obtained and they are presented to users.

Purpose: The general aim of the survey is to determine the problems and expectations of disabled people in their daily lives (except numbers and characteristics of disabled individuals), who are registered in the National Disabled People Database created by General Directorate of Services for Disabled Persons and Elderly, and to make effective policies in the related fields.

Kapsam: Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilindeki tüm yerleşim yerleridir. Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan Ulusal Özürlüler Veri Tabanında kayıtlı ve Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilindeki hanelerde yaşayan ve sağlık raporunda en az %20 özürlü oranına sahip olduğu bildirilen 280 014 özürlü fert kapsamıştır. Araştırmada kurumsal alanda yaşayan özürlü fertler kapsam dışı tutulmuştur (Kurumsal alan olarak; yaşlılar evi, huzur evleri, yurt, hapishane, askeri kışla, hastane, otel ve çocuk yuvaları alınmaktadır).

Yöntem

Pre-test ve Pilot Çalışma: Taslak anket formunun pre-test çalışması, Ankara ve Van Bölge Müdürlüklerinin desteğiyle, Ankara ve Van İllerinde gerçekleştirilmiştir. Pre-test sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda, anket formu yeniden dizayn edilmiştir. Çalışmanın pilot uygulaması, 26 TÜİK Bölge Müdürlüğünde gerçekleştirilmiştir. Pilot çalışma sonrasında, anket formu yeniden revize edilmiştir. Araştırmanın alan uygulaması ise, 2010 yılı Haziran ayında, toplam, kır-kent tahmini verebilecek düzeyde gerçekleştirilmiştir.

Tahmin Düzeyi ve Örneklem Hacmi: Araştırmanın örneklem büyüklüğü sağlanan çerçeve dikkate alınarak, özürlü türleri ve özürlü oranları (%20-%39, %40-%69, %70 ve üstü) "toplam, kent-kır" tahmini verebilecek şekilde tasarlanmıştır. Örneklem hacmi hesaplanırken cevapsızlık durumu da göz önüne alındığında araştırmada hane ve fert için ikame kullanılmamıştır.

Örneklem Yöntemi: Her bir tahmin tabakasından hesaplanan örneklem büyüklükleri, tahmin tabakaları göz önüne alınarak, basit tesadüfi örneklem yöntemi ile belirlenmiştir.

Örneklem Birimi: Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından özürlü olduğuna dair özürlü türü ve özürlü oranı en az %20 olduğuna dair sağlık raporu bulunan fertlerdir.

Adres Çerçevesi: Araştırmanın örneklem çalışmasında kullanılan çerçeve, Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Özürlülere ait idari kayıtlardan özürlü türü; görme, işitme, dil ve konuşma, ortopedik, zihinsel, ruhsal ve duygusal, süregelen hastalık ve birden fazla özürlü türüne sahip olan ve özürlü oranı en az %20 olan fertlerin adresleri çerçeveyi oluşturmuştur. Özürlü fertlerin adresleri, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nden (ADNKS) güncellenmiştir.

Ağırlıklandırma: Tahminlere ulaşmak amacıyla örneklem yöntemleri kullanıldığından, ağırlıklandırma işlemi yapılması gerekmektedir. Tespit edilecek nihai ağırlık birçok etmenin birleşiminden oluşmaktadır. Öncelikli olarak seçim olasılıklarının tersi alınarak, tasarım ağırlıkları hesaplanmıştır. İkinci aşamada, kapsam dışında kalan her bir özürlü fert ağırlıklarıyla birlikte çerçeve dışında bırakıldıktan sonra, cevapsızlık düzeltilmesi yapılmıştır. Cevapsızlık düzeltilmesi ise; özürlü türü, özürlü oranı ve kır-kent bazında hesaplanmıştır. Nihai ağırlıklar ise, tasarım tabakaları bazında tasarım ağırlıklarının cevapsızlık düzeltilme katsayılarıyla çarpılmasıyla elde edilmiştir. Örnekteki cevaplı her bir özürlü fert için, ilgili özürlü grubu, özürlü derecesi ve kır kent ayrımına göre ağırlıklandırılmıştır.

Coverage: It is all residential places inside borders of Republic of Turkey. 280 014 disabled individuals, recorded in the National Disabled People Database created by General Directorate of Services for Disabled Persons and Elderly, are covered that they have got a health report about type of disability and being disabled at least 20 percent and they have lived in households inside borders of Republic of Turkey. Disabled persons living in institutional areas are out of coverage in the research (almshouses, nursing homes, hostels, jails, military posts, hospitals, hotels and kindergartens are taken as institutional areas).

Methodology

Pre-test and Pilot Study: Pre-testing of draft questionnaire was implemented in Ankara and Van by supports of Regional Offices in Ankara and Van. According to the results of pre-testing, the draft questionnaire was redesigned. Pilot study was carried out in 26 TurkStat Regional Offices. After the pilot study, the questionnaire was revised. Field study of the survey was implemented in June, 2010 by given estimations of "total, urban-rural".

Estimation Level and Sample Size: Sampling size of the research, regarding provided frame, was designed to give types of disability, and proportion of disability (20%-39%, 40%-69%, 70% and over) by estimations of "total, urban-rural". Since non-response is also taken into account when calculating the sample size, substitution for household or individual were not used in the survey.

Sampling Method: Sample sizes calculated from each estimation strata was determined by simple random sampling method regarding estimation stratas.

Sampling Unit: It is disabled persons having health report about the type of disability and being disabled at least 20 percent declared by General Directorate of Services for Disabled Persons and Elderly.

Address Frame: The sampling frame about disabled persons is prepared by General Directorate of Services for Disabled Persons and Elderly. Addresses of disabled persons whose proportion of disability are at least 20 percent and who have visual, hearing, language and speech, orthopedic, intellectual, mental and emotional, chronic illness and more than one disability type form the frame from administrative records belonging to disabled persons. Addresses of disabled persons are updated from Address Based Population Registration System (ABPRS).

Weighting: Weighting procedures must be done owing to the fact that sampling method is used to obtain the estimates. The final weight to be applied is a combination of weighting procedures applied. Firstly, design weights which are inversely proportional to the overall selection probabilities were calculated. In the second stage, after excluding the out of scope for each disabled persons in the frame, non response adjustment was done. In this stage, non response adjustment was calculated for type of disability, proportion of disability and rural/urban base. The final weights were calculated by multiplied the design weights with non response adjustment factor on the basis of design domains. Each respondent disabled persons in the sample in the related got the same grossing up factor with the related by type of disability, proportion of disability and urban/rural.

5.1 Dallara göre hastane sayıları, Türkiye, 2006-2010

Number of hospitals by branches, Turkey, 2006-2010

Dallar - Branches	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam - Total	1 203	1 317	1 350	1 389	1 439
Genel hastane - General hospital	1 032	1 140	1 171	1 219	1 266
Acil yardım ve travm. hast. - Emergency and traumatology hospital	5	5	5	3	2
Çocuk hastalıkları hastanesi - Child diseases hospital	10	10	8	6	7
Diş hastanesi - Dental hospital	3	4	3	5	5
Diyabet hastanesi - Diabetes hospital	2	2	2	2	2
Fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezleri					
Physical treatment and rehabilitation centers	14	13	12	12	14
Göğüs hastalıkları hastanesi - Chest diseases hospital	23	22	22	19	18
Göğüs kalp damar cerrahisi merkezleri					
Chest and cardiovascular diseases centers	6	6	7	11	11
Göz hastalıkları hastanesi - Ophthalmology hospital	10	15	18	24	26
Kadın doğum ve çocuk hast. hastanesi - Obstetric and child hospital	71	73	74	63	63
Kardiyoloji hastanesi - Cardiology hospital	5	5	5	1	1
Kemik hastalıkları hastanesi - Bone diseases hospital	3	3	3	3	3
Lepra hastanesi - Lepra hospital	2	2	2	1	1
Meslek hastalıkları hastanesi - Occupational diseases hospital	2	2	2	2	2
Onkoloji hastanesi - Oncology hospital	4	4	4	5	5
Psikiyatri hastanesi - Psychiatry hospital	10	10	11	12	12
Zührevi hastalıklar hastanesi - Venereal diseases hospital	1	1	1	1	1

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not. Diğer kamu kuruluşları ve yerel idarelere ait hastaneler genel hastanelere dahil edilmmiştir.

Note. Hospitals owned by other public establishments and local administrations were included in general hospitals.

5.2 Dallara göre hastane yatağı sayısı, Türkiye, 2006-2010

Number of hospital beds by branches, Turkey, 2006-2010

Dallar - Branches	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam - Total	182 851	186 191	188 065	195 549	199 950
Genel hastane - General hospital	153 292	157 162	157 778	166 002	170 710
Acil yardım ve travm. hast. - Emergency and traumatology hospital	317	320	320	186	115
Çocuk hastalıkları hastanesi - Child diseases hospital	2 407	2 563	2 333	2 056	2 260
Diş hastanesi - Dental hospital	38	38	55	77	75
Diyabet hastanesi - Diabetes hospital	64	64	64	66	61
Fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezleri					
Physical treatment and rehabilitation centers	1 642	1 704	1 660	1 660	1 736
Göğüs hastalıkları hastanesi - Chest diseases hospital	4 940	4 506	4 468	4 090	3 916
Göğüs kalp damar cerrahisi merkezleri					
Chest and cardiovascular diseases centers	2 056	2 058	2 403	2 983	2 950
Göz hastalıkları hastanesi - Ophthalmology hospital	357	366	475	559	598
Kadın doğum ve çocuk hast. hastanesi - Obstetric and child hospital	10 353	11 473	11 527	10 662	10 554
Kardiyoloji hastanesi - Cardiology hospital	316	331	605	200	116
Kemik hastalıkları hastanesi - Bone diseases hospital	762	714	635	686	636
Lepra hastanesi - Lepra hospital	150	150	175	50	50
Meslek hastalıkları hastanesi - Occupational diseases hospital	160	152	156	156	156
Onkoloji hastanesi - Oncology hospital	1 475	1 004	973	1 295	1 294
Psikiyatri hastanesi - Psychiatry hospital	4 443	3 507	4 359	4 742	4 692
Zührevi hastalıklar hastanesi - Venereal diseases hospital	79	79	79	79	31

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

Not. Diğer kamu kuruluşları ve yerel idarelere ait hastaneler genel hastanelere dahil edilmiştir. 2008 yılından önceki yıllara ait yatak sayıları tanıma göre yeniden düzenlenmiştir.

Note. Hospitals owned by other public establishments and local administrations were included in general hospitals. The number of beds for the years before 2008 was rearranged in compliance with the description.

5.3 Sağlık Bakanlığı birinci basamak kuruluşları, Türkiye, 2006-2010

Number of MoH primary health care facilities, Turkey, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Sağlık ocağı - Health center	5 250	4 627	3 941	3 842	0
Aile sağlığı merkezi - Family health center	-	943	1 765	2 086	6 367
AÇSAP merkez - MCHFP center	239	237	225	222	188
Toplum sağlığı merkezi - Population health center	-	180	373	429	961
Verem savaşı dispanseri - Tuberculosis control dispensary	249	247	243	229	198
Kanser erken teşhis, tarama ve eğitim merkezleri Cancer early diagnosis, screening and training centers	40	50	84	122	122
112 Acil yardım istasyonu - 112 Emergency care station	1 175	1 264	1 308	1 317	1 375

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, AÇSAP Genel Müd., Verem Savaşı Daire Başkanlığı, Kanserle Savaş Daire Başkanlığı

Not 1. Aile hekimliği uygulaması 15 Ekim 2005 yılında Düzce ilinde başlamış olup 2006 yılında 7 ilde uygulandığından aile hekimliği ile ilgili veriler 2007 yılından itibaren değerlendirmeye alınmıştır. 2007 yılından önceki yıllara ait veriler sağlık ocakları içerisinde gösterilmiştir. 13 Aralık 2010 tarihi itibarı ile 81 ilde aile hekimliği uygulamasına geçildiğinden tüm sağlık ocakları kapatılmıştır. Kurum sayıları 31.12.2010 tarihi baz alınarak verilmiştir.

2. KETEM faaliyetlerine 2004 yılında başlamıştır.

2009 yılında Sağlık Bakanlığına bağlı Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığınca 81 ilde 88 KETEM kurulmuştur. Ayrıca KETEM faaliyetlerini yürütmek üzere İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına bağlı 34 adet Kadın ve Aile Sağlığı Merkezi ile toplam 122 KETEM kurulmuştur.

Source: General Directorate of Primary Care Services, GD-MCHFP, Tuberculosis Control Department, Department of Cancer Control

Note 1. Family medicine implementation was launched on 15 October 2005 in Düzce province and since family medicine was implemented in 7 provinces in 2006, data on family medicine were considered starting in the year 2007 onwards. Available as of 31.12.2010. Data prior to 2007 were presented in the health center line. All health centers were closed down since family medicine was put into implementation in 81 provinces across the country on 13 December 2010. The number of facilities is based on the information.

2. KETEM started its activities in 2004. In 2009, the Ministry of Health-affiliated Cancer Control Departments established 88 KETEMs in 81 provinces. Besides, 34 Women and Family Health Centers and total 122 KETEMs were established in association with the Istanbul Metropolitan Municipality in order to provide people with KETEM services.

5.4 Bazı sağlık personelinin sayıları, Türkiye, 2006-2010

Number of some health professionals, Turkey, 2006-2010

[Tüm sektörler - All sectors]

	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam hekim - Physicians total	104 475	108 402	113 151	118 641	123 447
Uzman hekim - Specialist physician	52 868	54 439	56 973	60 655	63 563
Pratisyen hekim - General practitioner	33 383	34 559	35 763	35 911	38 818
Asistan hekim - Medical resident	18 224	19 404	20 415	22 075	21 066
Hemşire - Nurse	87 587	97 336	101 516	105 754	116 979
Ebe - Midwife	44 766	47 717	48 145	49 603	51 293
Diş hekimi - Dentist	18 332	19 278	19 959	20 589	21 432
Eczacı - Pharmacist	23 140	23 977	24 778	25 201	26 506
Sağlık memuru - Health officer	69 420	83 866	86 540	92 373	94 900

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü

Not. Özel Sektöre ait bazı sağlık personeli sayıları Sağlık Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü tarafından geriye dönük olarak güncellenmiştir.

Source: General Directorate of Personnel

Note. The numbers of some health professionals relevant to the private sector were retrospectively updated by the Ministry of Health's General Directorate of Personnel.

5.5 Bazı sağlık personelinin sektörlere dağılımı, Türkiye, 2009-2010

Distribution of some health professionals by sectors, Turkey, 2009-2010

	Toplam Total	Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	Üniversite University	Özel Private	Diğer Other ⁽¹⁾
2009					
Toplam hekim - Physicians total	118641	66985	24983	24454	2219
Uzman hekim - Specialist physician	60655	27537	11800	20104	1214
Pratisyen hekim - General practitioner	35911	30417	243	4350	901
Asistan hekim - Medical resident	22075	9031	12940	0	104
Hemşire - Nurse	105754	72142	15198	18414	-
Ebe - Midwife	49603	44468	534	4601	-
Diş hekimi - Dentist	20589	5795	1255	13539	-
Eczacı - Pharmacist	25201	1535	200	23466	-
Sağlık memuru - Health officer	92373	64703	6351	21319	-
2010					
Toplam hekim - Physicians total	123447	72435	25445	24077	1490
Uzman hekim - Specialist physician	63563	31527	11843	19749	444
Pratisyen hekim - General practitioner	38818	33229	262	4328	999
Asistan hekim - Medical resident	21066	7679	13340	0	47
Hemşire - Nurse	116979	77472	15852	19416	4239
Ebe - Midwife	51293	45515	561	5203	14
Diş hekimi - Dentist	21432	7069	1219	12987	157
Eczacı - Pharmacist	26506	1854	218	23499	935
Sağlık memuru - Health officer	94900	65842	7086	21972	-

Kaynak: Personel Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Personnel

(1) Diğer, kamu kurumları ve yerel idarelere bağlı sağlık personelinin içermektedir. MSB'ye bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan sağlık personeli sayıları dahil değildir.

(1) Other covers personnel assigned in other health establishments and local administrations. Health care personnel working in the MoD-affiliated facilities are not included.

Not. Özel sektöre ait bazı sağlık personeli sayıları Sağlık Bakanlığı

Note. The numbers of some health professionals relevant to the private

Personel Genel Müdürlüğü tarafından geriye dönük olarak güncellenmiştir.

sector were retrospectively updated by the Ministry of Health's General Directorate of Personnel.

5.6 Bazı seçilmiş enfeksiyon hastalıklarının vaka sayıları, Türkiye, 2006-2010

Number of cases of some infectious diseases, Turkey, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Kızamık - Measles	34	3	4	4	7
Tetanoz - Tetanus	10	14	14	12	25
Neonatal tetanoz - Neonatal tetanus	18	5	7	0	2
Boğmaca - Pertussis	57	51	21	10	48
Hepatit B - Hepatitis B	6612	6451	5849	5005	3099
Difteri - Diphtheria	0	0	0	0	0
AİDS - AIDS	35	24	49	75	70
HIV Enfeksiyonu- HIV Infectious	255	352	401	453	557
Tüberküloz - Tuberculosis	19629	18878	17600	16757	15879
Sıtma - Malaria	796	358	215	84	87

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sıtma Savaşı Daire Başkanlığı, Verem Savaşı Daire Başkanlığı

Source: General Directorate of Primary Care Services, Department of Malaria Control, Department of Tuberculosis Control.

Not. 2008 yılı 4 kızamık vakasının 1'i yurt dışı kaynaklı olup diğer 3'ü bu vaka ile ilişkilidir. Yerli vaka sayısı "0" (sıfır) dir. 2009 yılı 4 kızamık vakasının 3'ü yurt dışı kaynaklı olup 1'i bu vaka ile ilişkilidir. Yerli vaka sayısı "0" (sıfır) dir. 2010 yılı 7 kızamık vakasının tamamı yurt dışı kaynaklı olup yerli vaka sayısı "0" (sıfır) dir. 2006 yılı sıtma vakalarının 45'i, 2007 yılı sıtma vakalarının 45'i, 2008 yılı sıtma vakalarının 49'u, 2009 yılı sıtma vakalarının 46'sı yurtdışı kaynaklı vakadır. 2010 yılı sıtma vakalarının 78'i yurtdışı kaynaklı, 9'u nüks vaka olup yerli yeni vaka sayımız "0" (sıfır) dir.

Note. 1 of 4 measles cases reported in 2008 was an imported measles case and other 3 cases were import-related cases. No local cases were reported. 3 of 4 measles cases reported in 2009 were imported measles cases and other 1 case was an import-related case. No local cases were reported. All of 7 measles cases reported in 2010 were imported cases and no local cases were reported in 2010. 45 of all malaria cases reported in 2006, 45 of all malaria cases reported in 2007, 49 of all malaria cases reported in 2008 and 46 of all malaria cases reported in 2009 were imported malaria cases. In 2010, 78 imported cases and 9 recurrent cases

5.7 Aşılama oranları, Türkiye, 2006-2010

Immunization coverage, Turkey, 2006-2010

(%)

	2006	2007	2008	2009	2010
DaBT 1 - DaPT 1	92	98	97	97	98
DaBT 2 - DaPT 2	89	96	96	96	98
DaBT 3 - DaPT 3 ⁽¹⁾	90	96	96	96	97
BCG - BCG	88	94	96	96	97
HBV 3 - HBV 3	82	96	92	94	96
KKK - MMR ⁽²⁾	98	96	97	97	97
KPA 3 - CPV 3 ⁽³⁾	-	-	-	97	95

Kaynak: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Not: Oranların hesaplanmasında kullanılan nüfus Sağlık Bakanlığı hedeflenen nüfustur.

(1) Hib-3 aşılmasına 2007 yılında başlanmıştır. 2008'den itibaren DaBT+IPA+Hib 5'li aşı olarak uygulanmaktadır.

(2) 2006'dan önce sadece kızamık aşısı olarak uygulanmıştır.

(3) KPA 3 aşılmasına Kasım 2008 yılında başlanmıştır.

Source: General Directorate of Primary Care Services

Note: Population used in calculating the proportions refers to the population targeted by the MoH.

(1) Hib-3 Immunization started in 2007. DbPT+IPV+Hib have been given in 5-item combined vaccines since 2008.

(2) Given as the Measles Vaccine only before 2006.

(3) CPV 3 Immunization started in November 2008.

5.8 Bebek, neonatal, postneonatal ve 5 yaş altı ölüm hızları, Türkiye, 1998-2010

Infant, neonatal, postneonatal and under-5 mortality rate, Turkey, 1998-2010

(‰)

	1998	2003	2008	2009	2010
Bebek ölüm hızı - Infant mortality rate	42.7	28.5	17.0	13.1	10.1
Neonatal ölüm hızı - Neonatal mortality rate	26.0	17.0	13.0	10.0	8.5
Postneonatal ölüm hızı - Postneonatal mortality rate	17.0	12.0	4.0	3.1	1.6
5 yaş altı ölüm hızı - Under 5 age mortality rate	52.0	37.0	24.0	17.0	13.0

Kaynak: 1998, 2003, 2008 Türkiye Nüfus ve Sağlık

Araştırması; 2009, 2010 AÇSAP Genel Müdürlüğü

Not: TNSA araştırmaları, yapıldığı yıldan önceki 5 yılın ortalama değerini yansıtmaktadır. Araştırma sonuçları yapıldığı yıla göre verilmiştir.

Source: Turkey Demographic and Health Survey, 1998, 2003, 2008; GD-MCHFP 2009, 2010

Note: TDHS studies reflect the mean rate of the last 5 years prior to the survey date. The study results are given by the year when the study was conducted.

5.9 Anne ölüm oranı, Türkiye, 2006-2010

Maternal mortality rate, Turkey, 2006-2010

[Yüz bin canlı doğumda - in 100 000 live births]

	2006	2007	2008	2009	2010
Anne ölüm oranı - Maternal mortality rate	28.5	21.2	19.4	18.4	16.4

Kaynak: 2006 Ulusal Anne Ölümleri Araştırması,

2007, 2008, 2009 ve 2010 AÇSAP Genel Müdürlüğü

Source: National Maternal Mortality Survey 2006,

GD-MCHFP 2007, 2008, 2009 and 2010

5.10 Organ nakli sayısı, Türkiye, 2006-2010

Number of organ transplantation, Turkey, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam - Total	1345	1903	2362	3074	3336
Böbrek - Kidney	949	1302	1665	2362	2495
Karaciğer - Liver	319	473	602	592	697
Kalp - Heart	45	61	50	54	87
Kalp kapakçığı - Heart valve	25	159	29	38	18
Akciğer - Lung	0	1	0	7	3
Kalp-Akciğer - Heart-Lung	0	1	3	0	0
Pankreas - Pancreas	7	9	10	18	29
İnce bağırsak - Small intestine	0	3	3	1	3

Kaynak: Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Curative Services

5.11 Cinsiyete göre toplam kanser insidansı, Türkiye, 2004-2007

Total cancer incidence by sex, Turkey, 2004-2007
[Yüzbin nüfusta - per 100 000 population]

	2004	2005	2006	2007
Erkek - Males	236.3	246.5	256.4	279.0
Kadın - Females	142.9	149.7	158.1	165.1

Kaynak: Kanserle Savaş Daire Başkanlığı

Source: Department of Cancer Control

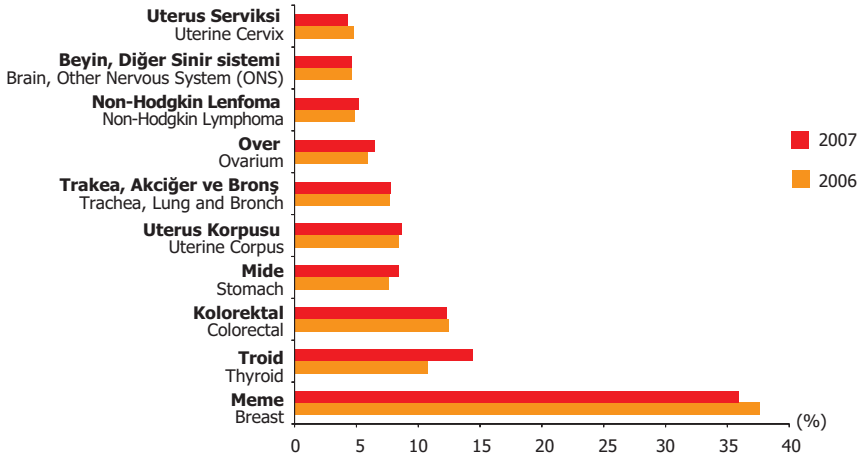
Not. Veriler "Aktif Kanser Kayıt Sistemi"nden alınmıştır.

Note. Data obtained from "Active Cancer Record System".

5.1 Kadınlarda en sık görülen 10 kanser türünün insidansı (100 000 nüfusta), Türkiye

Incidence of the most common 10 types of cancer in women (per 100 000 population), Turkey

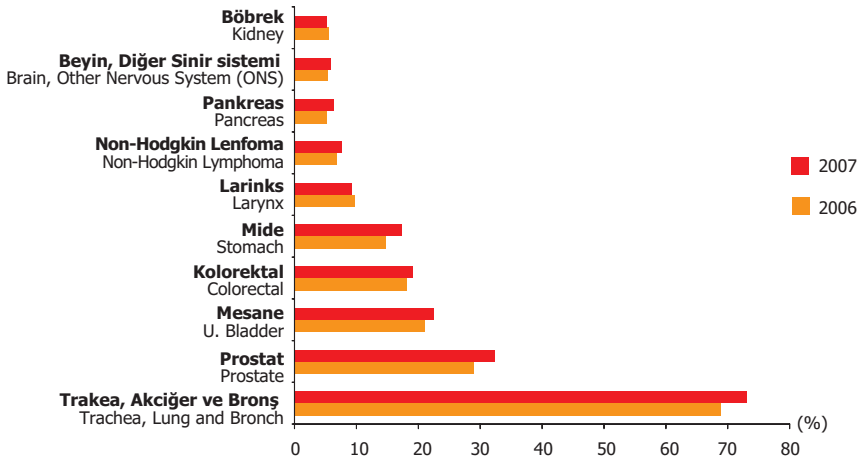
2006-2007

5.2 Erkeklerde en sık görülen 10 kanser türünün insidansı (100 000 nüfusta), Türkiye

Incidence of the most common 10 types of cancer in men (per 100 000 population), Turkey

2006-2007

5.12 Seçilmiş OECD ülkelerinde sağlık harcamaları, 2006-2008

Health expenditures in selected OECD countries, 2006-2008

(%)

	Toplam sağlık harcaması - Total health expenditures								
	Kamu - Public			Özel - Private			GSYH - % of GDP		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
ABD - USA	45.2	45.4	46.5	54.8	54.6	53.5	15.8	16.0	16.0
Almanya - Germany	76.8	76.9	76.8	23.2	23.1	23.2	10.5	10.4	10.5
Çek Cumhuriyeti - Czech Republic	86.7	85.2	82.5	13.3	14.8	17.5	7.0	6.8	7.1
Fransa - France	79.1	79.0	77.8	20.9	21.0	22.2	11.0	11.0	11.2
İngiltere - United Kingdom	82.0	81.7	82.6	18.0	18.3	17.4	8.5	8.4	8.7
İtalya - Italy	76.8	76.5	77.2	23.2	23.5	22.8	9.0	8.7	9.1
İspanya - Spain	71.2	71.8	72.5	28.8	28.2	27.5	8.4	8.5	9.0
Japonya - Japan	81.3	81.3	...	18.7	18.7	...	8.1
Kanada - Canada	69.8	70.0	70.2	30.2	30.0	29.8	10.0	10.1	10.4
Meksika - Mexico	44.2	45.2	46.9	55.8	54.8	53.1	5.8	5.9	5.9
Portekiz - Portugal	71.5	70.6	...	28.5	29.4	...	9.9
Yunanistan - Greece	62.0	60.3	...	38.0	39.7	...	9.5	9.6	...
Türkiye - Turkey	68.3	67.8	73.0	31.7	32.2	27.0	5.8	6.0	6.1

Kaynak: EİKT Sağlık verisi, 2010; Dünya Sağlık Örgütü, 2010

Source: OECD Health Data 2010, June; World Health Statistics (WHO), 2010

5.13 Özürlülük oranı, 2002

The proportion of disability, 2002

(%)

	Toplam özürlü nüfus Total disabled population			Ortopedik, görme, işitme, dil ve konuşma, zihinsel özürlü nüfus - Orthopedically, seeing, hearing, speaking and mentally disabled population			Süreğen hastalığa sahip olan nüfus - Population having chronic illnesses		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
	Total	Males	Females	Total	Males	Females	Total	Males	Females
Türkiye - Turkey	12.29	11.10	13.45	2.58	3.05	2.12	9.70	8.05	11.33
Yaş grubu - Age group									
0-9	4.15	4.69	3.56	1.54	1.70	1.37	2.60	2.98	2.20
10-19	4.63	4.98	4.28	1.96	2.26	1.65	2.67	2.72	2.63
20-29	7.30	7.59	7.04	2.50	3.34	1.74	4.80	4.24	5.30
30-39	11.44	10.43	12.42	2.56	3.18	1.95	8.89	7.26	10.46
40-49	18.07	15.15	21.08	2.65	3.29	1.99	15.43	11.86	19.09
50-59	27.67	22.56	32.67	3.23	3.73	2.74	24.44	18.83	29.94
60-69	36.96	31.60	42.02	5.14	5.65	4.65	31.82	25.95	37.37
70+	43.99	39.77	47.77	7.89	8.45	7.38	36.10	31.32	40.39
Bilinmeyen - Unknown	11.68	6.30	14.17	0.34	0.53	0.25	11.33	5.77	14.09
Yerleşim yeri - Place of residence									
Kent - Urban	12.70	11.38	13.99	2.20	2.60	1.81	10.49	8.78	12.18
Kır - Rural	11.67	10.69	12.63	3.16	3.74	2.59	8.50	6.95	10.04
Bölge - Region									
Marmara - Marmara	13.13	11.66	14.59	2.23	2.60	1.87	10.90	9.05	12.73
Ege - Aegean	11.86	10.69	13.00	2.59	3.15	2.05	9.27	7.55	10.95
Akdeniz - Mediterranean	12.16	11.15	13.15	2.60	2.99	2.21	9.56	8.16	10.93
İç Anadolu - Central Anatolia	12.52	10.78	14.23	2.60	3.01	2.20	9.92	7.77	12.03
Karadeniz - Black Sea	12.98	11.62	14.32	3.22	3.66	2.80	9.76	7.97	11.52
Doğu Anadolu - East Anatolia	11.80	11.29	12.30	2.53	3.18	1.90	9.26	8.10	10.41
Güneydoğu Anadolu South East Anatolia	9.90	9.86	9.94	2.72	3.45	1.99	7.18	6.41	7.96

Kaynak: Türkiye Özürlüler Araştırması, 2002

Source: Turkey, Disability Survey, 2002

5.14 Özrün türüne göre özürsüz nüfus oranı, 2002

The proportion of disabled population by type of disability, 2002

(%)

	Dil ve konuşma				
	Ortopedik özürsüz	Görme özürsüz	İşitme özürsüz	özürsüz	Zihinsel özürsüz
	Orthopedical disability	Seeing disability	Hearing disability	Speaking disability	Mental disability
Türkiye - Turkey	1.25	0.60	0.37	0.38	0.48
Yaş grubu - Age group					
0-9	0.64	0.33	0.20	0.46	0.42
10-19	0.77	0.36	0.29	0.43	0.58
20-29	1.21	0.45	0.32	0.42	0.65
30-39	1.26	0.46	0.35	0.31	0.54
40-49	1.39	0.62	0.35	0.26	0.39
50-59	1.79	0.91	0.41	0.30	0.26
60-69	2.80	1.56	0.77	0.41	0.27
70+	3.94	2.98	1.70	0.39	0.31
Yerleşim yeri - Place of residence					
Kent - Urban	1.09	0.52	0.32	0.33	0.38
Kır - Rural	1.49	0.73	0.45	0.46	0.64
Cinsiyet - Sex					
Erkek - Males	1.48	0.70	0.41	0.48	0.58
Kadın - Females	1.02	0.50	0.33	0.28	0.38
Bölge - Region					
Marmara - Marmara	1.11	0.53	0.37	0.33	0.37
Ege - Aegean	1.19	0.61	0.36	0.38	0.53
Akdeniz - Mediterranean	1.22	0.58	0.34	0.38	0.55
İç Anadolu - Central Anatolia	1.27	0.63	0.37	0.38	0.50
Karadeniz - Black Sea	1.60	0.66	0.45	0.46	0.63
Doğu Anadolu - East Anatolia	1.27	0.57	0.31	0.40	0.44
Güneydoğu Anadolu - South East Anatolia	1.25	0.70	0.36	0.45	0.45

Kaynak: Türkiye Özürsüzler Araştırması, 2002

Source: Turkey, Disability Survey, 2002

5.15 İşgücü durumuna göre özürsüz nüfus oranı, 2002

The proportion of disabled population by labour force status, 2002

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(%)

	Ortopedik, görme, işitme, zihinsel, dil ve konuşma özürsüz nüfus - Orthopedically, seeing, hearing, mentally and speaking disabled population			Süreğen hastalığa sahip olan nüfus - Population having chronic illnesses		
	İşgücüne katılma oranı - Labor force participation rate	İşsizlik oranı - Unemployment rate	İşgücüne dahil olmayan nüfus - Population rate not in labor force	İşgücüne katılma oranı - Labor force participation rate	İşsizlik oranı - Unemployment rate	İşgücüne dahil olmayan nüfus - Population rate not in labor force
Türkiye - Turkey	21.71	15.46	78.29	22.87	10.77	77.13
Yerleşim yeri - Place of residence						
Kent - Urban	25.61	17.43	74.39	23.08	12.72	76.92
Kır - Rural	17.76	12.58	82.24	22.48	7.08	77.52
Cinsiyet - Sex						
Erkek - Males	32.22	14.57	67.78	46.58	10.28	53.42
Kadın - Females	6.71	21.54	93.29	7.21	12.84	92.79
Bölge - Region						
Marmara - Marmara	24.75	10.48	75.25	24.04	10.36	75.96
Ege - Aegean	24.50	15.61	75.50	25.60	11.56	74.40
Akdeniz - Mediterranean	20.03	20.25	79.97	24.10	11.81	75.90
İç Anadolu - Central Anatolia	22.51	16.04	77.49	18.67	7.39	81.33
Karadeniz - Black Sea	17.38	14.42	82.62	19.76	9.23	80.24
Doğu Anadolu - East Anatolia	19.58	25.40	80.42	23.97	12.67	76.03
Güneydoğu Anadolu - South East Anatolia	19.85	16.19	80.15	25.97	15.89	74.03

Kaynak: Türkiye Özürsüzler Araştırması, 2002

Source: Turkey, Disability Survey, 2002

5.16 0-6 yaş grubundaki çocukların son 6 ay içinde geçirdiği hastalıkların cinsiyet ve yerleşim yerine göre dağılımı, 2010
Percentage of children in 0-6 age group who were exposed to diseases/accidents in the past 6 months by sex and residence, 2010

(%)

Hastalık/Kaza türü Diseases/Accidents	Türkiye - Turkey			Kent - Urban			Kır - Rural		
	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females
Üst solunum yolu enfeksiyonu (tonsilit, orta kulak iltihabı, farenjit) Upper respiratory tract infection (tonsillitis, middle ear infections, pharyngitis)	31.6	32.2	31.0	32.6	33.0	32.1	29.6	30.4	28.8
İshal - Diarrhea	25.5	27.1	23.9	25.9	26.5	25.3	24.7	28.6	21.1
Kansızlık - Anemia	9.4	9.6	9.1	9.1	9.1	9.0	10.0	10.9	9.2
Ağız ve diş sağlığı sorunları Oral and dental health problems	7.8	8.2	7.4	7.9	7.5	8.3	7.7	9.8	5.7
Bulaşıcı hastalıklar - Communicable diseases	9.6	10.0	9.3	8.7	8.6	8.8	11.6	13.0	10.4
Alt solunum yolu enfeksiyonu (zatürre) Lower respiratory tract infection (pneumonia)	7.6	8.6	6.6	7.2	7.3	7.1	8.4	11.5	5.6
İdrar yolu enfeksiyonu - Urinary tract infection	5.9	4.6	7.1	5.8	4.7	6.9	6.1	4.5	7.5
Diğer ⁽¹⁾ - Other ⁽¹⁾	3.4	3.2	3.6	3.7	3.2	4.2	2.7	3.1	2.4
D vitamini eksikliğine bağlı kemik bozuklukları (raşitizm) - Bone deformities caused by vitamin D lack (rickets)	2.0	2.0	2.1	1.9	1.9	1.9	2.2	2.1	2.4
Cilt hastalıkları - Skin diseases	3.0	3.2	2.7	2.7	2.8	2.6	3.6	4.2	3.0

Kaynak: Sağlık Araştırması, 2010

Source: Health Survey, 2010

(1) Kalp hastalığı (Kalp romatizması, konjenital kalp hastalığı vb.), diyabet (şeker hastalığı) ve kanser diğer içerisinde kapsamıştır.

(1) Heart disease (cardiac rheumatism, congenital heart disease etc.), diabetes and cancer are included in other.

5.17 7-14 yaş grubundaki çocukların son 6 ay içinde geçirdiği sorun/hastalıkların cinsiyet ve yerleşim yerine göre dağılımı, 2010

Percentage of children in 7-14 age group who were exposed to health conditions/diseases in the past 6 months by sex and residence, 2010

(%)

Hastalık/Kaza türü Diseases/Accidents	Türkiye - Turkey			Kent - Urban			Kır - Rural		
	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females
Enfeksiyöz hastalıklar - Infectious diseases	14.2	14.0	14.3	14.5	14.1	14.9	13.5	13.7	13.2
Ağız ve diş sağlığı sorunları Oral and dental health problems	23.9	24.2	23.7	24.5	24.2	24.8	22.9	24.1	21.5
Göz ile ilgili sorunlar - Visual problems	13.3	12.1	14.6	14.6	13.5	15.8	10.7	9.5	12.0
Beslenme ile ilişkili hastalıklar Diseases related with nutrition	4.7	5.4	3.9	5.2	6.2	4.3	3.6	4.0	3.1
Cilt hastalıkları - Skin diseases	5.6	5.5	5.8	5.4	5.4	5.5	6.1	5.8	6.4
Kas iskelet sistemi hastalıkları Musculoskeletal system diseases	2.2	2.6	1.8	2.2	2.4	1.9	2.3	3.0	1.5
İşitme ile ilgili sorunlar - Hearing problems	3.0	2.8	3.1	3.0	3.0	3.0	2.9	2.4	3.4
Ruh sağlığı sorunları - Mental health problems	1.9	1.8	2.0	2.1	2.4	1.9	1.3	0.6	2.2
Diğer ⁽¹⁾ - Other ⁽¹⁾	2.5	2.4	2.7	3.0	2.7	3.4	1.5	1.8	1.2

Kaynak: Sağlık Araştırması, 2010

Source: Health Survey, 2010

(1) İstismar ve şiddet vakalarına bağlı sağlık sorunları ile sigara kullanımına bağlı sağlık sorunları diğer içerisinde kapsamıştır.

(1) Abuse and violence events related health problems and cigarette smoking related health problems are included in other.

5.18 Hekim tarafından teşhis edilen hastalık/sağlık sorunlarının cinsiyet ve yerleşim yerine göre dağılımı, 2010

The percentage of diseases/health problems diagnosed by a medical doctor by sex and residence, 2010

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(%)

Hastalık/sağlık sorunu Diseases/health problem	Türkiye - Turkey			Kent - Urban			Kır - Rural		
	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females
Bel bölgesi kas iskelet sistem problemleri (bel ağrısı, bel fıtığı, diğer bel defektleri)									
Back musculoskeletal system disorders (lumbago, back hernia, other back deflections)	12.9	9.3	16.5	12.3	8.9	15.6	14.4	10.1	18.2
Romatizmal eklem hastalığı (romatoid artrit)									
Rheumatismal joint disease (romatoid artrit)	9.3	5.4	13.1	8.0	4.5	11.6	12.3	7.7	16.5
Ülser (mide, gastrit veya oniki parmak bağırsağı ülseri)									
Ulcer (stomach, gastrit or duodenum ulcer)	8.8	6.7	10.8	8.1	6.0	10.2	10.4	8.4	12.1
Migren ve benzeri şiddetli baş ağrısı									
Migraine and severe headache	5.6	2.4	8.7	5.5	2.4	8.6	5.8	2.5	8.9
Hipertansiyon - High blood pressure (hypertension)	12.7	8.4	16.8	11.5	7.7	15.3	15.3	10.3	19.9
Kireçlenme (osteoartrit, artroz, dejeneratif eklem hastalığı) - Osteoartrit (artrosis, joint degeneration)	7.5	4.1	10.8	6.7	3.5	9.8	9.5	5.6	13.1
Boyun bölgesi kas iskelet sistem problemleri (boyun ağrısı, boyun fıtığı, diğer boyun defektleri)									
Neck musculoskeletal system disorders (neck pain, neck hernia, other neck deflections)	6.1	3.1	8.9	6.0	2.9	9.0	6.2	3.7	8.5
Kansızlık (demir eksikliği anemisi)									
Anaemia (iron deficiency anaemia)	7.0	1.7	12.2	7.2	1.6	12.7	6.6	1.8	11.1
Sinüzit (sinüs yollarının iltihabı)									
Sinusitis (inflammation of sinus)	6.7	5.4	8.1	6.9	5.5	8.2	6.5	5.0	7.8
Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (Kronik bronşit, amfizem)									
Chronic obstructive pulmonary disease (Chronic bronchitis, emphysema)	4.2	4.2	4.2	3.8	3.8	3.8	4.9	4.9	5.0
Alerji (alerjik rinit, dermatit, yiyecek vb. alerjisi) (alerjik astım hariç)									
Allergy, such as rhinitis, eye inflammation dermatitis, food allergy or other (allergic asthma excluded)	5.1	3.9	6.3	5.4	4.0	6.8	4.5	3.5	5.3
Tiroid hastalığı - Thyroid disease	3.3	1.0	5.5	3.3	0.9	5.6	3.3	1.2	5.3
Koroner kalp hastalığı (anjina, göğüs ağrısı, spazm)									
Coronary heart disease (angina pectoris, chest pain, spasm)	4.2	4.2	4.2	3.7	3.8	3.7	5.3	5.2	5.3
Şeker hastalığı - Diabetes	6.0	4.5	7.5	6.1	4.6	7.6	6.0	4.4	7.5
Astım (alerjik astım dahil)									
Asthma (allergic asthma included)	4.8	3.6	6.0	4.8	3.3	6.2	5.0	4.2	5.7
İdrar kaçırma, idrari tutamama									
Urinary incontinence, problems in controlling the bladder	2.2	1.3	2.9	1.8	1.1	2.6	2.9	2.1	3.7
Kronik depresyon - Chronic depression	2.5	1.2	3.7	2.7	1.2	4.1	2.1	1.3	2.8
Diğer ruhsal sağlık problemleri									
Other psychological health problems	1.7	1.3	2.1	1.6	1.2	2.0	1.8	1.4	2.2
Kronik kaygı - Chronic anxiety	0.5	0.3	0.8	0.5	0.2	0.9	0.5	0.3	0.7
Kaza sonucu sürekli yaralanma ya da sakatlık durumu									
Permanent injury or defect caused by an accident	1.4	2.1	0.7	1.3	1.8	0.7	1.6	2.7	0.6
Kronik kalp yetmezliği - Chronic heart failure	1.7	1.5	2.0	1.5	1.1	1.8	2.3	2.3	2.3
Hepatit - Hepatitis	1.5	1.8	1.2	1.4	1.6	1.1	1.7	2.2	1.3
Enfarktüs (kalp krizi)									
Myocardial infarction (heart attack)	1.2	1.7	0.8	1.0	1.3	0.6	1.7	2.4	1.1
İnme - felç (beyin kanaması, serebral tromboz)									
Stroke (serebral heamorrhage, cerebral thrombosis)	1.1	1.2	1.0	0.9	1.0	0.8	1.6	1.6	1.6
Bağırsak ülseri (duodenal ülser) - Intestinal ulcer	1.1	1.0	1.2	1.0	0.9	1.1	1.2	1.1	1.3
Karaciğer sirozu, karaciğer yetmezliği									
Cirrhosis of the liver, liver dysfunction	0.5	0.5	0.5	0.4	0.4	0.4	0.7	0.6	0.8
Kanser - Cancer	0.5	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.3	0.2	0.3

Kaynak: Sağlık Araştırması, 2010

Source: Health Survey, 2010

5.19 Pratisyen hekim/aile hekimi, uzman hekim ve diş hekiminden hizmet alanların cinsiyet ve yerleşim yerine göre dağılımı, 2010

Percentage of individuals receiving health care service from general practitioner/family doctor, specialist and dentist by sex and residence, 2010 (%)

Hizmet alınan en son dönem Last period that service received	Türkiye - Turkey			Kent - Urban			Kır - Rural		
	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females
Pratisyen hekim/aile hekimi General practitioner/family doctor									
12 aydan kısa süre önce Less than 12 months ago	51.0	42.9	58.7	49.8	41.1	58.3	53.6	47.0	59.6
12 ay ve daha uzun 12 months ago or longer	33.4	38.8	28.1	34.2	40.0	28.5	31.4	35.9	27.3
Hiçbir zaman - Never	15.7	18.3	13.2	16.0	18.9	13.2	15.0	17.1	13.1
Uzman hekim - Specialist									
12 aydan kısa süre önce Less than 12 months ago	58.4	51.1	65.5	58.5	51.1	65.7	58.4	51.1	65.0
12 ay ve daha uzun 12 months ago or longer	36.2	42.3	30.3	36.7	43.0	30.5	35.0	40.5	29.9
Hiçbir zaman - Never	5.4	6.6	4.3	4.9	5.9	3.9	6.7	8.4	5.1
Diş hekimi - Dentist									
12 aydan kısa süre önce Less than 12 months ago	26.2	24.6	27.9	26.9	24.9	28.9	24.7	23.7	25.6
12 ay ve daha uzun 12 months ago or longer	59.0	59.7	58.3	60.7	61.1	60.3	55.2	56.4	54.0
Hiçbir zaman - Never	14.8	15.7	13.8	12.4	14.0	10.9	20.1	19.9	20.3

Kaynak: Sağlık Araştırması, 2010

Source: Health Survey, 2010

5.20 Son 12 ay içerisinde tansiyon, kolesterol veya kan şekeri ölçümü yaptıran bireylerin cinsiyet ve yerleşim yerine göre dağılımı, 2010

Percentage of individuals made blood pressure, blood cholesterol or blood sugar during the past 12 months by sex and residence, 2010 (%)

	Ölçümler - Measurements								
	Tansiyon - Blood pressure			Kolesterol - Blood cholesterol			Kan şekeri - Blood sugar		
	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females
Türkiye - Turkey	47.6	39.1	55.8	28.5	23.2	33.7	30.2	24.2	36.1
Kent - Urban	46.9	38.2	55.5	30.0	24.3	35.6	31.8	25.3	38.2
Kır - Rural	49.1	41.2	56.4	25.1	20.5	29.4	26.7	21.5	31.4

Kaynak: Sağlık Araştırması, 2010

Source: Health Survey, 2010

5.21 Bireylerin tütün kullanma durumunun cinsiyete göre dağılımı, 2010

Percentage of persons by detailed smoking status and sex, 2010
[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over] (%)

	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females
Tütün kullanma durumu - Smoking status			
Halen tütün kullanan - Current tobacco smoker	29.5	43.5	16.0
Her gün kullanan - Daily smoker	25.4	39.0	12.3
Ara sıra kullanan - Occasional smoker	4.1	4.5	3.7
Halen tütün kullanmayan - Non-smoker	17.1	23.0	11.5
Hiç kullanmayan - Never smoker	53.4	33.5	72.6

Kaynak: Sağlık Araştırması, 2010

Source: Health Survey, 2010

5.22 Her gün ve ara sıra tütün kullanan ile halen tütün kullanmayanların cinsiyet ve yaş grubuna göre dağılımı, 2010

Percentage distribution of persons who are daily, occasional or non-smokers by sex and age group, 2010

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(%)

Cinsiyet ve yaş grubu Sex and age group	Tütün kullanma sıklığı - Smoking frequency			
	Her gün Daily	Ara sıra Occasional	Halen tütün kullanmayan Non-smoker	Hiç kullanmamış olan Never smoker
Toplam - Total	25.4	4.1	17.1	53.4
15-24	16.4	3.4	9.4	70.8
25-34	32.7	5.6	13.2	48.6
35-44	34.5	4.6	17.4	43.5
45-54	28.8	4.9	20.7	45.6
55-64	20.4	2.6	27.7	49.3
65-74	11.2	1.5	25.5	61.8
75+	7.3	1.2	29.3	62.2
Erkek - Males	39.0	4.5	23.0	33.5
15-24	27.1	4.3	11.7	56.9
25-34	48.2	5.6	12.6	33.6
35-44	49.2	4.4	21.1	25.2
45-54	43.7	4.8	29.1	22.5
55-64	32.7	4.3	43.1	19.9
65-74	20.6	2.4	47.4	29.6
75+	15.1	1.7	55.3	27.9
Kadın - Females	12.3	3.7	11.5	72.6
15-24	6.1	2.6	7.2	84.2
25-34	17.0	5.6	13.7	63.7
35-44	19.5	4.8	13.7	62.0
45-54	13.8	5.0	12.4	68.8
55-64	8.8	0.9	13.0	77.3
65-74	4.2	0.8	9.3	85.6
75+	0.9	0.9	7.7	90.5

Kaynak: Sağlık Araştırması, 2010

Source: Health Survey, 2010

5.23 Bireylerin alkol kullanma durumunun cinsiyete göre dağılımı, 2010

The status of alcohol consumption percentages of individuals by sex, 2010

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(%)

	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females
Toplam - Total	100.0	100.0	100.0
Kullanan - Consumes	12.6	21.1	4.4
Kullanmayan - Doesn't consume	12.5	20.0	5.2
Hiç kullanmamış olan - Never consumed	74.9	58.8	90.3

Kaynak: Sağlık Araştırması, 2010

Source: Health Survey, 2010

5.24 Bireylerin alkol kullanma durumunun cinsiyet ve yaş grubuna göre dağılımı, 2010

The status of consuming alcoholic drinks percentages of individuals by sex and age group, 2010
[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over] (%)

Cinsiyet ve yaş grubu Sex and age group	Alkol kullanma sıklığı - Alcoholic drinks frequency		
	Kullanan Consumes	Kullanmayan Doesn't consume	Hiç kullanmamış olan Never consumed
Toplam - Total	12.6	12.5	74.9
15-24	8.6	7.5	83.9
25-34	17.0	11.2	71.8
35-44	15.6	14.0	70.3
45-54	13.7	14.8	71.5
55-64	11.6	17.6	70.7
65-74	5.0	14.4	80.5
75+	3.3	16.0	80.7
Erkek - Males	21.1	20.0	58.8
15-24	14.7	10.4	75.0
25-34	26.4	15.4	58.2
35-44	25.5	22.2	52.3
45-54	23.6	24.1	52.3
55-64	20.9	32.5	46.6
65-74	9.8	30.0	60.2
75+	6.5	32.1	61.4
Kadın - Females	4.4	5.2	90.3
15-24	2.8	4.7	92.5
25-34	7.5	7.1	85.4
35-44	5.7	5.7	88.5
45-54	3.8	5.4	90.7
55-64	2.8	3.5	93.7
65-74	1.5	2.9	95.6
75+	0.8	2.6	96.7

Kaynak: Sağlık Araştırması, 2010

Source: Health Survey, 2010

5.25 Fiziksel çevre düzenlemelerinin özürli bireyin kullanımına uygun olmadığını düşünenler, 2010

Registered disabled individuals who think that physical environmental arrangements are not appropriate for their disabilities, 2010 (%)

Fiziksel çevre düzenlemeleri Physical environmental arrangements	Toplam Total	Dil ve konuşma özürli Language disability			Ruhsal ve duygusal özürli Mental and emotional disability			Çoklu özürlilik Multiple disability	
		Görme özürli Visual disability	İşitme özürli Hearing disability	Ortopedik özürli Orthopedic disability	Zihinsel özürli Intellectual disability	Süreçen hastalık Chronic illness			
Oturduğu bina (katlara ulaşma, bina içinde hareketlilik) Inhabited building (accessing floors, mobility in the building)	66.3	69.2	59.5	51.7	70.8	62.6	59.1	69.5	68.3
Kaldırım, yaya yolu ve yaya geçiti Sidewalks, walk ways and crosswalks	66.9	71.3	59.8	54.1	71.9	62.5	59.1	69.8	69.7
Kamu binaları - Public buildings	58.4	62.8	54.1	48.1	63.8	53.5	56.2	60.9	60.0
Postane ve banka, vb. Post offices and banks, etc.	55.4	60.8	52.1	44.9	60.6	49.9	54.2	58.5	56.6
Dükkan, market, mağaza ve lokantalar Shops, markets, stores and restaurants	59.5	64.3	54.3	49.5	63.7	55.5	56.8	61.9	61.0
Spor tesisleri - Sports facilities	38.4	37.6	36.5	34.2	41.5	38.1	40.6	39.1	37.0
Sinema, tiyatro vb. Cinema, theater, etc.	33.4	33.6	33.4	31.4	36.4	32.3	32.6	34.8	31.7
Park ve yeşil alanlar Parks, green areas	43.3	46.2	40.0	38.5	48.2	40.7	43.4	45.2	42.4
Tatil yerleri ve oteller Holiday resort/hotels	28.1	28.4	25.5	27.0	30.6	26.9	29.8	29.6	26.9

Kaynak: Özürli bireylerin Sorun ve Beklentileri Araştırması, 2010

Source: Survey on Problems and Expectations of Disabled People, 2010

5.26 Kayıtlı olan özürli bireylerin özür türlerine göre, sağlık hizmetlerinden yararlanırken karşılaştıkları sorunlar, 2010

Registered disabled individuals' faced troubles as getting health care services by type of disability, 2010

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(%)

	Toplam	Görme özürli	İşitme özürli	Dil ve konuşma özürli	Ortopedik özürli	Zihinsel özürli	Ruhsal ve duygusal özürli	Süreğen hastalık	Çoklu özürlülük
	Total	Visual disability	Hearing disability	Language and speech disability	Orthopedic disability	Intellectual disability	Mental and emotional disability	Chronic illness	Multiple disability
Hastane işlemlerini takip etmede başka birine ihtiyaç duyması Needing for someone else to follow hospital procedures	69.8	61.4	65.9	64.8	56.4	84.2	66.0	64.0	76.2
Sağlık çalışanları ile yeterli düzeyde iletişim kuramaması Having insufficient communication with health personnels	53.3	36.3	71.5	69.8	30.6	78.9	58.2	40.4	59.6
Sağlık personelinin özürünün sağlık sorunu ile ilgili yeterli bilgi vermemesi - Giving insufficient information by health personnels about health problems	47.5	33.1	62.0	57.2	29.5	67.3	51.9	38.2	52.1
Sağlık kuruluşu içinde özürünün hareket güçlüğü yaşaması Having movement difficulties in the health institution	47.4	47.9	26.6	36.6	53.1	45.4	29.6	48.7	54.5
Sağlık kuruluşuna giderken ulaşımında engellerin olması Encountering difficulty on transportation to the health institution	45.6	47.2	29.1	36.3	46.9	44.3	30.8	46.6	52.0

Kaynak: Özürli bireylerin Sorun ve Beklentileri Araştırması, 2010

Not. Karşılaşılan her bir sorun ayrı bir soru biçiminde sorulduğundan, sütun toplamı 100'ü vermemektedir.

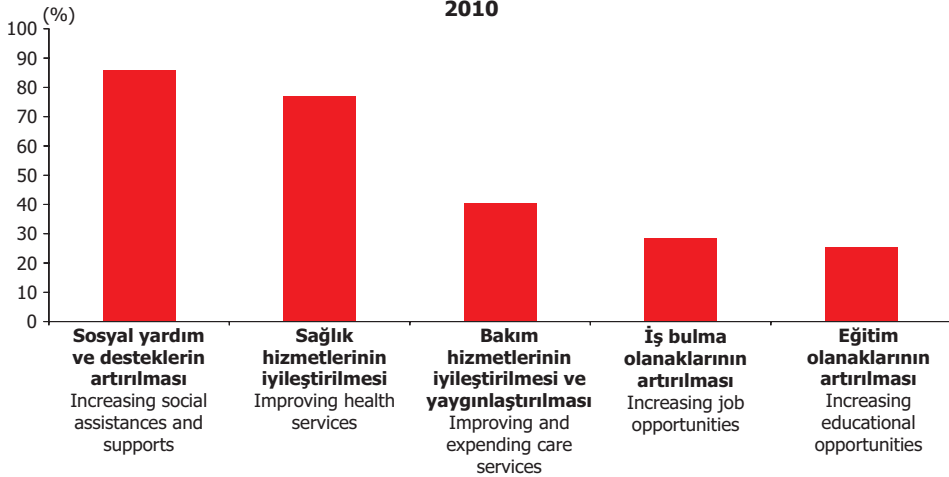
Source: Survey on Problems and Expectations of Disabled People, 2010

Note. Sum of column percentages may not be equal to 100 because every faced troubles were asked as a separate question.

5.3 Kayıtlı olan özürli bireylerin kamu kurum ve kuruluşlarından beklentileri

Registered disabled individuals' expectations from governmental institutions & organizations

2010

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page	
Açıklama	109	Explanation
Grafik		Graph
6.1 Öğrencilerin eğitim kurumlarına göre dağılımı, 2010/'11	114	6.1 The distribution of enrollment by educational institutions, 2010/'11
6.2 Sinema seyirci sayısı, 2006-2010	125	6.2 Cinemas number of attendances, 2006-2010
6.3 Tiyatro seyirci sayısı, 2005/'06-2009/'10	125	6.3 Theaters number of attendances, 2005/'06-2009/'10
Tablo		Table
Eğitim		Education
6.1 Öğretim yılı ve okul grubuna göre okullaşma oranı, 2007/'08-2011/'12	113	6.1 Schooling ratio by group of schools and the education year, 2007/'08-2011/'12
6.2 Eğitim kurumlarına göre öğretmen, öğrenci ve mezunlar, 2007/'08-2011/'12	113	6.2 Teachers, enrollments and graduates by educational institutions, 2007/'08-2011/'12
6.3 İlköğretim okullarında okul, öğretmen, öğrenci ve mezun olanlar, 2007/'08-2011/'12	114	6.3 Schools, teachers, enrollments and graduates in primary education, 2007/'08-2011/'12
6.4 Orta öğretimde öğretmen, öğrenci ve mezun olanlar, 2007/'08-2011/'12	115	6.4 Teachers, enrollments and graduates in secondary education, 2007/'08-2011/'12
6.5 Yüksek öğretim kurumlarında (lisans) öğretim alanına göre öğrenci ve mezun olanlar, 2010/'11-2009/'10	116	6.5 Higher educational institutions enrollments and graduates by fields of study, 2010/'11-2009/'10
6.6 Öğretim elemanlarının akademik görevlerine göre sayıları, 2010/'11	117	6.6 Number of teaching staff by academic title, 2010/'11
6.7 İBBS'ye göre eğitim seviyesine göre okul, öğrenci, öğretmen sayısı [2010/'11 Öğretim yılı]	118	6.7 Number of student, school, teacher by SR and education level [The educational year 2010/'11]
6.8 Ortaöğretim son sınıfta okuyan öğrencilerin ÖSS sonucuna göre fakülte ve yüksekokula yerleşme oranı, 2006-2010	120	6.8 According to Student Selection Examination, the percentage of students entering faculty and vocational training school from last grade in the secondary education, 2006-2010
6.9 Yurtdışında öğrenim yapan özel öğrenci sayıları, 2007-2011	120	6.9 Number of private students educated abroad, 2007-2011
6.10 Yurtdışında öğrenim yapan resmi burslu öğrenci sayıları, 2010-2011	120	6.10 Number of Turkish Government sponsored students educated abroad, 2010-2011
6.11 Yaygın eğitim kurumları [2009/'10 öğretim yılı sonu]	121	6.11 Non-formal education institutions [End of the 2009/'10 education season]
6.12 Seçilmiş ülkelerde eğitim harcamalarının GSYH'deki payı	122	6.12 Share of education expenditures at GDP in selected countries

	Sayfa Page	
Kültür		Culture
6.13 Ktphaneler, kitap sayısı ve ktphanelerden yararlannlar, 2006-2010	122	6.13 Libraries, number of books and library users, 2006-2010
6.14 Konulara göre kitap ve süreli yayınlr, 2007-2011	123	6.14 Books and periodicals by subject, 2007-2011
6.15 Gazetelerin ve dergilerin coğrafi kapsama (yayın bölgesi) göre sayısı, 2006-2010	123	6.15 Number of newspapers and magazines by geographical coverage (region of publishing), 2006-2010
6.16 Gazetelerin ve dergilerin yayın kapsamına göre yıllık tiraj sayısı, 2006-2010	124	6.16 Annual circulation of newspapers and magazines by region of publishing, 2006-2010
6.17 Sinema salonu, gösterilen film ve seyirci sayısı, 2006-2010	124	6.17 Movie houses, movies and attendances, 2006-2010
6.18 Tiyatro salonu, oynanan eser, gösterim ve seyirci sayısı, 2005/'06-2009/'10	124	6.18 Theaters, shows, performances and attendances, 2005/'06-2009/'10
6.19 Opera ve bale salonu, oynanan eser, gösterim ve seyirci sayısı, 2005/'06-2009/'10	124	6.19 Operas and ballets halls, shows, performances and attendances, 2005/'06-2009/'10
6.20 Müzeler ve mevcut eserler, 2006-2010	125	6.20 Museums and artifacts, 2006-2010
6.21 Müze ve müzelere bağlı halka açık ren yeri ziyaretçileri ve gelirleri, 2006-2010	125	6.21 Museums and ruins under the responsibility of the museums open to the public, visitors and receipts, 2006-2010

AÇIKLAMA

EĞİTİM

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Türkiye İstatistik Kurumu ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile ortak çalışarak, veri taleplerindeki değişiklikler doğrultusunda ilgili tablolar her yıl güncellenmektedir.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Yasası ile belirlenmiş olan Millî Eğitim Sistemi, "Örgün Eğitim" ve "Yaygın Eğitim" olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır.

Örgün Eğitim

Örgün eğitim, belirli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireylere, amaca göre hazırlanmış programlarla, okul çatısı altında düzenli olarak yapılan eğitimidir. Örgün eğitim, okulöncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar.

Okul öncesi eğitim: Okulöncesi eğitim; isteğe bağlı olarak zorunlu ilköğretim çağına gelmemiş 3-5 yaş grubundaki çocukların eğitimini kapsar. Okulöncesi eğitim kurumları bağımsız ana okulları olarak kurulabildikleri gibi, gerekli görülen yerlerde ilköğretim okullarına bağlı ana sınıfları halinde veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak da açılmaktadır.

Yaz okulu: Okul öncesi eğitimi yaygınlaştırmak ve geliştirmek, çalışan anne-babanın taleplerini karşılamak amacıyla Okul Öncesi Eğitim Programı doğrultusunda çocuklar için önem ve öncelik arz eden konuları kapsayan, okul öncesi eğitimden yararlanamayan 60-72 aylık çocuklara öncelik tanınarak yaz aylarında uygulanan eğitimidir.

Mobil anaokulu: Okul öncesi eğitimi yaygınlaştırmak ve geliştirmek amacıyla, maddi imkanları yetersiz ailelerin okul öncesi eğitim kurumlarına devam edemeyen 36-72 aylık çocukları için kuruma dayalı okul öncesi eğitimine alternatif olarak uygulanan bir eğitim uygulamasıdır.

Mobil anaokulu projesi, Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü, İl Millî Eğitim Müdürlükleri, belediyeler ve üniversiteler arasında imzalanan protokolle sürdürülmektedir.

İlköğretim: İlköğretim 6-13 yaşlarındaki çocukların eğitim ve öğretimini kapsar. İlköğretim kız ve erkek bütün yurttaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır.

İlköğretim kurumları sekiz yıllık okullardan oluşur. Bu okullarda kesintisiz eğitim yapılır ve bitirenlere ilköğretim diploması verilir.

Açık ilköğretim okulu: Daha önce ilkokuldan mezun olan ancak herhangi bir nedenle ortaokula devam edememiş yurttaşlara yönelik olarak uzaktan öğretim yöntemi ile ilköğretimi tamamlama olanağı sağlayan kurumdur. Sistem gereği okul, şube, öğretmen bulunmamaktadır.

Ortaöğretim: Ortaöğretim; ilköğretime dayalı, en az üç yıllık genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar.

EXPLANATION

EDUCATION

Ministry of National Education (MONE), TurkStat and by working in partnership with the State Planning Organization, in line with changes in demand for data related tables are updated every year.

The National Education System, determined by National Education Basic Act No. 1739, consists of two main parts, namely "Formal Education" and "Non-formal Education".

Formal Education

Formal education is the regular education conducted within a school for individuals in a certain age group and at the same level, under programs developed in accordance with the purpose. Formal education includes pre-primary education, primary education, secondary education and higher education institutions.

Pre-primary education: Pre-primary education; involves the education of children in the age group of 3 to 5 who have not reached the age of compulsory primary education, on an optional basis. Pre-primary education institutions may be established as independent infant schools or, where considered necessary, as nursery classes within a primary education school or as practice classes affiliated to other related education institutions.

Summer preschool: Summer preschool program's targeted to spread and develop pre-primary education and to meet the needs of families that are on work about their child care and education. Summer school program is an education that covers the subjects which have importance and priority in pre-primary curriculum and implemented in summer especially for 60-72 monthly children that can not continue pre-primary education.

Mobile kindergarten: Mobile kindergarten is an alternative implementation to pre-primary education for 36-72 monthly children that can not attend pre-primary institutions and whose families have inadequate conditions.

Mobile kindergarten project has been carried out by MONE, municipalities and universities to provide free and quality preschool services for the purpose on developing and spreading pre-primary education.

Primary education: Primary education involves the education and training of children in the age group of 6 to 13. Primary education is compulsory for all male and female citizens and is free at state schools.

Primary education institutions consist of eight-year schools where continuous education is provided and primary education diplomas are awarded to the graduating students.

Open primary education: It serves for citizens who graduated from primary school before, but not finished junior high school with various reasons. It provides to complete primary education for those people by using open distance education method. School, class and teacher are not available due to system.

Secondary education: Secondary education includes all education institutions of a general or vocational and technical character of at least three years following primary education.

Açıköğretim lisesi: Çeşitli olanaksızlıklar nedeniyle, yüz yüze eğitim yapan örgün eğitim kurumlarına devam edemeyen, örgün eğitim çağını geçiren ve liseye devam ederken açıköğretim lisesine geçmek isteyen öğrencilere hizmet vermektedir. Açıköğretim lisesinde ders geçme ve kredi sistemi ile öğretim verilmektedir. Sistem gereği okul, şube, öğretmen bulunmamaktadır.

Yükseköğretim: Yükseköğretim; ortaöğretime dayalı, en az iki yıllık yüksek öğrenim veren eğitim kurumlarının tümünü kapsar.

Yükseköğretim kurumları; üniversiteler, fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuvarlar, meslek yüksek okulları, uygulama ve araştırma merkezleridir.

Yaygın Eğitim

Yaygın eğitimin amacı, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş veya herhangi bir kademesinde çalışan ve her eğitim seviyesi ile okul bazında bilgi girişi yapılabilen Millî Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri (MEBBİS), 2002/03 eğitim-öğretim yılında başlatılmıştır. Okul müdürlükleri aynı yılın öğretim yılı başı ve bir önceki yılın öğretim yılı sonu bilgilerini okul kayıtlarından almaktadır.

Veri Derleme Şekli

Örgün eğitim istatistiklerinin derlenebilmesi ve yayımlanabilmesi için internet ortamında çalışan ve her eğitim seviyesi ile okul bazında bilgi girişi yapılabilen Millî Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri (MEBBİS), 2002/03 eğitim-öğretim yılında başlatılmıştır. Okul müdürlükleri aynı yılın öğretim yılı başı ve bir önceki yılın öğretim yılı sonu bilgilerini okul kayıtlarından almaktadır.

2008-2009 eğitim ve öğretim yılından itibaren Okulöncesi ve ilköğretim öğrenci ve bina bilgileri e-okul modülünden, internet ortamında alınmaktadır.

2009-2010 eğitim ve öğretim yılından itibaren ortaöğretim öğrenci ve bina bilgileri e-okul modülünden, internet ortamında alınmaktadır.

Kullanılan Sınıflama

ISCED 1997 (Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması) kullanılmaktadır.

Brüt okullaşma oranı: İlgili öğrenim türündeki tüm öğrencilerin, ait olduğu öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan toplam nüfusa bölünmesi ile elde edilir.

A: Toplam öğrenci sayısı

B: Teorik yaş grubundaki toplam nüfus

Brüt okullaşma oranı= A / B

Net okullaşma oranı: İlgili öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan öğrencilerin, ait olduğu öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan toplam nüfusa bölünmesi ile elde edilir.

A: Teorik yaş grubundaki öğrenci sayısı

B: Teorik yaş grubundaki toplam nüfus

Net okullaşma oranı= A / B

Öğrencilerin bitirdiği yaş baz alınarak; ilköğretimde teorik yaş 6-13, ortaöğretimde teorik yaş 14-17, yükseköğretimde teorik yaş 18-22 olarak kabul edilmiştir.

Open education high school: It is served to enrolment that could not be able to enter formal education because of various reasons or of those are not in the formal education age. Passing class and credit system are practiced in the open education high school. School, class and teacher are not available due to system.

Higher education: Higher education comprises of the education institutions at every stage based on secondary education with the term of at least two years.

Higher education institutions; universities, faculties, institutes, higher schools, vocational higher schools, conservatories, research and application centers.

Non-Formal Education

The purpose of the adult education is to give the required knowledge skills and abilities for those who have never had any formal education, or for those who are still attending school or have already completed it, beyond the formal education and through their interest, desire and abilities to increase their social, economic and cultural development by implementing practical training activities, and guiding life time education and vocational training.

Data Collection

In order to be collected and published formal education statistics, Minister of National Education launched the project namely "ILSIS" in the educational year 2002/03. School directors sent their recorded data covering level of education to computer centre of Minister by using internet. Data are taken according to the beginning of educational year and the end of educational year.

As of the educational year 2008-2009, data on students and buildings for pre-primary and primary education are taken via internet from the e-school module.

For the educational year 2009-2010, data on students and buildings for secondary education have been taken via internet from the e-school module.

Classification

ISCED 1997 (International Standard Classification of Education) is used for classification.

Gross schooling ratio: Is obtained by dividing the total number of students in a specific level of education by the population in the theoretical age group.

A: Total number of enrollment

B: Total population in the theoretical age group

Gross schooling ratio= A / B

Net schooling ratio: It is obtained by dividing the number of students of a theoretical age group enrolled in a specific level of education by the population in that age group.

A: Number of enrollment in the theoretical age group

B: Total population in the theoretical age group

Net schooling ratio= A / B

The theoretical age groups at primary education, at secondary education and at higher education are accepted respectively 6-13; 14-17 and 18-22 on the basis of the completed age of enrollments.

Tanım ve Kavramlar

Şube: Okulun aynı düzeydeki sınıflarından herhangi birisidir.

Usta öğretici: Millî Eğitim Bakanlığı kurumlarında sözleşmeli veya ek ders görevi ile görevlendirilecek uzman ve usta öğretmenlere denir.

Finansman kaynakları: Merkezi hükümet, yerel idareler, özel kaynaklar ve uluslararası kaynaklar finansman kaynakları olarak tanımlanmıştır.

Fonksiyonlar: Merkezi hükümetin fonksiyonları, MEB, YÖK, bakanlık ve kurumlar, üniversiteler, eğitim-öğretim kurumları, yerel idarelerin fonksiyonları belediyeler ve il özel idareleri; özel kaynakların fonksiyonları ise vakıf, dernek, şahıs, kar amacı gütmeyen organizasyonlar ile hanehalklarıdır.

Hizmet sunucuları: Eğitim seviyesine göre resmi-özel ayrımında değerlendirilen eğitim-öğretim birimleridir. (okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim, yüksek öğretim vb.)

Eğitim borcu: Eğitim hizmet ücretleri veya fon kaynakları için eğitim amacıyla ödünç alınan ama borç verene henüz geri ödenmemiş olan toplam tutardır.

Aynı yardım: Herhangi bir eğitim seviyesindeki öğrenciyi herhangi bir kaynaktan (devlet, belediye, il özel idareleri, vakıflar, bireyler, dernekler, özel şirketler ve kar amacı gütmeyen kuruluşlar) yapılan mal yardımlarıdır.

Nakdi yardım: Herhangi bir eğitim seviyesindeki öğrenciyi herhangi bir kaynaktan (devlet, belediye, il özel idareleri, vakıflar, bireyler, dernekler, özel şirketler ve kar amacı gütmeyen kuruluşlar) yapılan para yardımlarıdır.

KÜLTÜR

Kültüre ilişkin bilgiler tablo altlarında belirtilen kaynaklardan derlenmektedir.

Tanım ve Kavramlar

Kütüphane: Bünyesinde kitap, süreli yayınlar ile diğer tüm basılı ve yazılı malzemelerin teknik yöntemler ile tasnif edilerek toplandığı, korunduğu, belirli kurallar içinde halkın kullanımına açık olan yerlerdir.

Millî Kütüphane: Millî kültür, eğitim, ilim, sanat çalışma ve araştırmalarına imkan sağlayacak her türlü eser ve belgeleri bir araya getiren ve bilgi birikim merkezi olarak yurt içi veya yurt dışı bilgi akımını temin etmekle görevli bir kuruluştur. Millî Kütüphane; yurt içinde ve yurt dışında araştırma ve çalışma yapan bilim adamlarının kaynak temini başvurularını cevaplandırmakta, yurt içi ve yurt dışındaki kütüphaneler arasında kitap, süreli yayın, mikrofilm, vb. kütüphane malzemelerinin ödünç verilmesi veya gerektiğinde bunların değişiminde yardımcı olmaktadır.

Definitions and Concepts

Division: It is one of the any grades of the same level in the school.

Foreman trainer: It's named teachers other than the staff of MONE and is paid by MONE for each lesson.

Financial sources: The financial sources are defined as central government, local administrations, private and international sources.

Functions: The functions of central government are defined as Ministry of National Education (MNO), Higher Education Council (HEC), other ministries and organizations, universities and education and training institutions; the functions of local administrations are defined as municipalities and provincial special administrations and functions of private sources are defined as foundations, associations, individuals, non-profit institutions and households.

Service providers: They are the units of education and training institutions that are evaluated as being public or private by level of education. (pre-primary school, primary school, general high school, etc.)

Debt of education: It is the total amount of unpaid debt for educational service fee or sources of funds for educational needs in 2002.

Assistance in kind: It covers goods assistance such as clothing, books, notebooks, stationeries made by any source (state, municipalities, provincial special administrations, foundations, individuals, associations, private companies, and non-profit institutions) to individuals enrolled at any education level.

Financial assistance: It covers incentive or financial assistance made by state, municipalities, provincial special administrations, foundations, individuals, associations, private companies and non-profit institutions to individuals enrolled at any education level.

CULTURE

Information related to culture are collected from the sources indicated at the end of the tables.

Definitions and Concepts

Libraries: Places where collection of books, periodicals, pamphlets and other printed or written materials are technically classified, indexed and submitted to the use of public.

The National Library: The Central Library responsible for acquiring and keeping copies of all significant publications and documents in order to provide and facilitate the use of such materials by researchers; serves as a depository library and data center; provides for both domestic and international flow of information. The National Library supplies researchers in Turkey and abroad, with information they demand by lending or borrowing materials on their behalf from other sources.

Halk ktphaneleri: Kadın, erkek, her yaşta, her düzeyde ve her meslekten okuyucunun çeşitli konularda hazırlanmış eserlerden ücretsiz ve serbestçe yararlanmasını sağlayan, hizmet verdikleri bölgenin kültürel, sosyal ve teknik alanda kalkınmasına yardımcı kaynak oluşturan kurumlardır. Halk kütüphaneleri bulunduğu bölgenin özelliklerine göre kütüphane malzeme koleksiyonları hazırlamakta, hizmetlerini okuyucuya daha iyi sunabilmek için kendisine bağlı şubeler ve ödünç kitap verme servisleri açmaktadır.

Üniversite kütüphaneleri: Üniversite içinde ğretim, niversite içinde ve yakın çevresinde bilimsel araştırma ve geliştirme çalışmalarını desteklemek, her geçen gün gelişmekte olan bilimin son verilerini tam olarak izlemek ve yararlanmaya sunmakla görevli kütüphanelerdir.

Kıtap: El yazması, taş veya matbaa baskısı veya teksirle oğaltılmış bir veya birkaç konudan meydana getirilmış yapraklardan meydana gelen ciltli veya ciltsiz müstakil bir yayındır.

Gazete: Politika, ekonomi, kültür ve daha başka konularda haber ve bilgi vermek için yorumlu veya yorumsuz, her gün veya belirli zaman aralıklarıyla çıkarılan yayındır.

Dergi: Siyaset, edebiyat, teknik, ekonomi vb. konuları inceleyen ve belirli aralıklarla çıkan süreli yayındır.

Müzeler: Müzeler; tarih öncesi ve sonrasının kültür ve sanat değerine sahip her türlü taşınır ve taşınmaz eserlerinin korunup tanıtıldığı yerlerdir.

Public libraries: Institutions that make it possible for people whether men or women of every age, every profession to benefit free of charge from works prepared in different subjects and help in the social, cultural and technical development of the region. The public libraries open services in providing collection of materials in different branches according to the features of the region.

University libraries: Libraries that are assigned to monitor and present updated data on science and support academic research and development and education at the university and the periphery.

Books: Independent bound or unbound publications, manuscripts, lithography or machine printed or duplicated, without limitation of the number of pages or subjects.

Newspaper: Publication that is published for supplying news and information on politics, economics, culture and other subjects commenting or not commenting, and that is published every day or periodically.

Magazine: A periodical publication that analyzes issues like politics, literature, technical subjects, economics, etc.

Museums: Places where works of art, history, nature and other curiosities are preserved and exhibited.

6.1 Öğretim yılı ve okul grubuna göre okullaşma oranı, 2007/'08-2011/'12

Schooling ratio by group of schools and the education year, 2007/'08-2011/'12

(%)

Eğitim seviyesi Level of educational	2007/'08		2008/'09		2009/'10		2010/'11		2011/'12	
	Brüt Gross	Net Net	Brüt Gross	Net Net	Brüt Gross	Net Net	Brüt Gross	Net Net	Brüt Gross	Net Net
İlköğretim - Primary education	104.54	97.37	103.84	96.49	106.48	98.17	107.58	98.41	108.42	98.67
Erkek - Males	106.41	98.53	104.91	96.99	107.05	98.47	107.36	98.59	108.21	98.77
Kadın - Females	102.57	96.14	102.71	95.97	105.88	97.84	107.81	98.22	108.65	98.56
Orta öğretim - Secondary education	87.55	58.56	76.62	58.52	84.19	64.95	89.70	66.07	92.56	67.37
Erkek - Males	94.04	61.17	80.96	60.63	89.14	67.55	94.42	68.17	95.68	68.53
Kadın - Females	80.70	55.81	72.05	56.30	78.97	62.21	84.73	63.86	89.26	66.14
Yükseköğretim - Higher education	38.19	21.06	44.27	27.69	53.43	30.42	58.45	33.06	-	-
Erkek - Males	42.62	22.37	49.05	29.40	58.14	31.24	62.65	33.44	-	-
Kadın - Females	33.56	19.69	39.28	25.92	48.48	29.55	54.04	32.65	-	-

Not.1. Yıl ortası nüfus projeksiyonları kullanılmıştır.

Note.1. The mid-year population projections were used.

2. Okullaşma oranları 2007/'08 öğretim yılından itibaren Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre hesaplanmaktadır.

2. Schooling ratios from 2007-2008 educational year were calculated according to the results of the Address Based Population Registration System.

6.2 Eğitim kurumlarına göre öğretmen, öğrenci ve mezunlar, 2007/'08-2011/'12

Teachers, enrollments and graduates by educational institutions, 2007/'08-2011/'12

Eğitim kurumu - Educational institutions	2007/'08	2008/'09	2009/'10	2010/'11	2011/'12
Okul öncesi eğitim - Pre-school ⁽¹⁾					
Okul sayısı - Number of schools	22 506	23 653	26 681	27 606	28 625
Öğretmen - Teachers	25 901	29 342	42 716	48 330	55 883
Öğrenci - Enrollments	701 762	804 765	980 654	1 115 818	1 169 556
İlköğretim - Primary education					
Okul sayısı - Number of schools	34 093	33 769	33 310	32 797	32 108
Öğretmen - Teachers	445 452	453 318	485 677	503 328	515 852
Öğrenci - Enrollments	10 870 570	10 709 920	10 916 643	10 981 100	10 979 301
Mezun olan - Graduates ⁽⁴⁾	1 193 761	1 180 162	1 185 938	1 226 473	-
Genel lise - General high schools ⁽¹⁾					
Okul sayısı - Number of schools	3 830	4 053	4 067	4 102	4 171
Öğretmen - Teachers	106 270	107 789	111 896	118 378	122 716
Öğrenci - Enrollments	1 980 452	2 271 900	2 420 691	2 676 123	2 666 066
Mezun olan - Graduates ⁽⁴⁾	213 506	366 444	399 478	392 064	-
Mesleki ve teknik lise					
Vocational and technical high schools ⁽¹⁾⁽²⁾					
Okul sayısı - Number of schools	4 450	4 622	4 846	5 179	5 501
Öğretmen - Teachers	84 771	88 924	94 966	104 327	113 098
Öğrenci - Enrollments	1 264 870	1 565 264	1 819 448	2 072 487	2 090 220
Mezun olan - Graduates ⁽⁴⁾	108 235	182 450	263 416	314 448	-
Fakülte ve yüksek okul					
Higher educational institutions ⁽³⁾					
Okul sayısı - Number of schools	1 387	1 495	1 617	1 756	-
Öğretmen - Teachers	98 766	100 504	105 427	111 495	-
Öğrenci - Enrollments	2 372 136	2 757 828	3 322 559	3 626 642	-
Mezun olan - Graduates	409 023	447 132	520 614	-	-

Kaynak: Milli Eğitim İstatistikleri, 2011/'12

Source: MONE, National Education Statistics, 2011/'12

(1) Resmî ve özel okulları kapsar.

(1) It covers public and private schools.

(2) Kadrolu öğretmenleri kapsar.

(2) It covers only permanent teaching staff.

(3) Bilgiler YÖK'ten alınmıştır.

(3) Source: General Directorate of Higher Education.

(4) Açık ilköğretim ve açık lise mezunlarını da kapsar.

(4) Enrollment in the open primary education and open high school are included.

6.3 İlköğretim okullarında okul, öğretmen, öğrenci ve mezun olanlar, 2007/'08-2011/'12

Schools, teachers, enrollments and graduates in primary education, 2007/'08-2011/'12

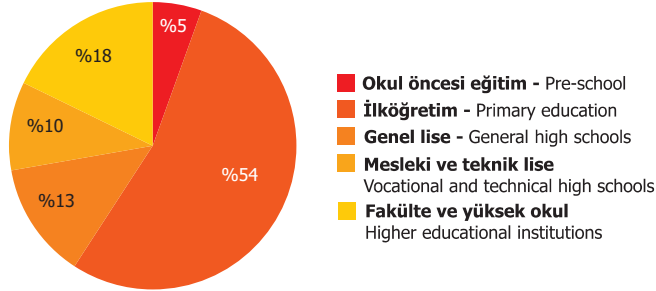
		Okul Öğretmen - Teachers			Öğrenci - Enrollments			Mezun olan - Graduates	
		Okul sayısı Number of schools	Toplam Total	Kadın Females	Şube Division	Toplam Total	Kadın Females	Toplam Total	Kadın Females
				(%)			(%)		
İlköğretim Primary education	2007/'08	34 093	445 452	49.85	392 521	10 870 570	47.78	1 193 761	46.81
	2008/'09	33 769	453 318	50.44	408 221	10 709 920	48.14	1 180 162	46.86
	2009/'10	33 310	485 677	52.03	416 930	10 916 643	48.41	1 185 938	47.09
	2010/'11	32 797	503 328	52.86	418 334	10 981 100	48.79	1 226 473	47.50
	2011/'12	32 108	515 852	53.70	422 751	10 979 301	48.79	-	-
Resmi - Public	2007/'08	33 227	422 264	48.76	379 541	10 644 383	47.73	1 163 458	46.86
	2008/'09	32 862	428 429	49.25	394 733	10 469 932	48.20	1 148 238	46.90
	2009/'10	32 431	458 046	51.04	402 770	10 664 676	48.46	1 153 252	47.11
	2010/'11	31 899	473 904	51.88	403 988	10 713 806	48.86	1 191 939	47.54
	2011/'12	31 177	484 161	52.72	407 563	10 692 329	48.86	-	-
Özel - Private	2007/'08	866	23 188	69.68	12 980	226 187	45.72	30 303	44.61
	2008/'09	907	24 889	71.00	13 488	239 988	45.77	31 924	45.28
	2009/'10	879	27 631	68.61	14 160	251 967	45.97	32 686	45.87
	2010/'11	898	29 424	68.69	14 346	267 294	46.01	34 534	46.13
	2011/'12	931	31 691	68.66	15 188	286 972	46.16	-	-

Kaynak: MEB, Millî Eğitim İstatistikleri, 2011/'12
Not. Açık ilköğretim mezunlarını da kapsar.

Source: MONE, National Education Statistics, 2011/'12
Note. Enrollment in the open primary education is included.

6.1 Öğrencilerin eğitim kurumlarına göre dağılımı

The distribution of enrollment by educational institutions
2010/'11

Veri için tablo 6.2'ye bakınız.
For data, see table 6.2.

6.4 Orta öğretimde öğretmen, öğrenci ve mezun olanlar, 2007/'08-2011/'12

Teachers, enrollments and graduates in secondary education, 2007/'08-2011/'12

		Okul Öğretmen - Teachers			Öğrenci - Enrollments			Mezun olan - Graduates	
		Okul sayısı Number of schools	Kadın Females		Şube Division	Kadın Females		Toplam Total	Kadın Females
			Toplam Total	(%)		Toplam Total	(%)		
Genel toplam	2007/'08	8 280	191 041	41.40	105 606	3 245 322	44.87	321 741	43.42
General total	2008/'09	8 675	196 713	41.52	123 930	3 837 164	45.80	548 894	51.72
	2009/'10	8 913	206 862	41.91	139 420	4 240 139	45.70	662 894	48.41
	2010/'11	9 281	222 705	42.48	146 814	4 748 610	45.54	706 512	48.93
	2011/'12	9 672	235 814	43.11	148 703	4 756 286	46.88	-	-
Genel lise	2007/'08	3 830	106 270	44.66	62 380	1 980 452	47.25	213 506	45.89
General high schools	2008/'09	4 053	107 789	42.67	69 959	2 271 900	47.79	366 444	53.79
	2009/'10	4 067	111 896	42.88	75 180	2 420 691	47.61	399 478	51.49
	2010/'11	4 102	118 378	43.37	77 966	2 676 123	47.37	392 064	51.98
	2011/'12	4 171	122 716	44.14	77 608	2 666 066	48.42	-	-
Resmi - Public	2007/'08	3 119	93 131	41.26	55 946	1 887 625	47.34	200 756	46.08
	2008/'09	3 270	93 073	41.12	63 013	2 161 004	47.91	345 407	54.09
	2009/'10	3 358	95 784	41.72	67 895	2 304 072	47.77	374 200	51.92
	2010/'11	3 328	101 473	42.30	70 121	2 547 677	47.56	363 838	52.59
	2011/'12	3 331	103 330	43.16	69 532	2 532 250	48.66	-	-
Özel - Private	2007/'08	711	13 139	52.64	6 434	92 827	45.42	12 750	42.09
	2008/'09	783	14 716	52.65	6 946	110 896	45.42	21 037	48.72
	2009/'10	709	16 112	49.80	7 285	116 619	45.55	25 278	45.19
	2010/'11	774	16 905	49.77	7 845	128 446	43.55	28 226	44.07
	2011/'12	840	19 386	49.35	8 076	133 816	43.77	-	-
Mesleki ve teknik liseler	2007/'08	4 450	84 771	39.81	43 226	1 264 870	41.13	108 235	38.53
Vocational and technical	2008/'09	4 622	88 924	40.14	53 971	1 565 264	42.90	182 450	47.58
high schools	2009/'10	4 846	94 966	40.76	64 240	1 819 448	43.15	263 416	43.73
	2010/'11	5 179	104 327	41.48	68 848	2 072 487	43.17	314 448	45.14
	2011/'12	5 501	113 098	42.00	71 095	2 090 220	44.92	-	-
Resmi - Public	2007/'08	4 429	84 449	39.75	43 150	1 263 855	41.14	108 032	38.54
	2008/'09	4 595	88 615	40.10	53 876	1 563 885	42.91	182 254	47.58
	2009/'10	4 824	94 649	40.71	64 126	1 817 845	43.15	263 034	43.73
	2010/'11	5 155	104 003	41.44	68 720	2 070 536	43.17	314 015	45.14
	2011/'12	5 456	112 409	41.93	70 841	2 085 872	46.83	-	-
Özel - Private	2007/'08	21	322	55.59	76	1 015	28.08	203	37.93
	2008/'09	27	309	50.81	95	1 379	39.23	196	45.92
	2009/'10	22	317	54.26	114	1 603	40.92	382	39.79
	2010/'11	24	324	52.47	128	1 951	43.67	433	42.73
	2011/'12	45	689	52.54	254	4 348	51.26	-	-

6.5 Yüksek öğretim kurumlarında (lisans) öğretim alanına göre öğrenci ve mezun olanlar, 2010/'11-2009/'10
Higher educational institutions enrollments and graduates by fields of study, 2010/'11-2009/'10

Öğretim alanı - Field of education	Öğrenci - Enrollments 2010/'11			Mezun olan - Graduates 2009/'10		
	Toplam Total	Kadın Females	Erkek Males	Toplam Total	Kadın Females	Erkek Males
Toplam - Total	2 528 332	1 152 779	1 375 553	289 013	130 225	158 788
Eğitim - Education	273 924	153 353	120 571	49 288	27 342	21 946
Öğretmen yetiştirme - Teacher training	263 970	146 871	117 099	47 950	26 460	21 490
Eğitim bilimleri - Educational sciences	9 954	6 482	3 472	1 338	882	456
İnsani bilimler ve sanat - Human sciences and art	204 110	121 769	82 341	18 125	10 844	7 281
İnsani bilimler - Human sciences	181 229	109 645	71 584	14 847	8 967	5 880
Sanat - Art	22 881	12 124	10 757	3 278	1 877	1 401
Sosyal bilimler, iş yönetimi, hukuk - Social sciences, business, law	1 496 491	646 748	849 743	151 253	64 019	87 234
Sosyal ve davranış bilimleri - Social and behavioral sciences	658 026	299 599	358 427	53 021	23 749	29 272
Kitle iletişimi ve araçları - Mass communication and mass media	33 862	14 947	18 915	4 464	2 158	2 306
İş ve yönetim - Business and management	772 115	316 089	456 026	89 481	35 947	53 534
Hukuk - Law	32 488	16 113	16 375	4 287	2 165	2 122
Müspet ve doğa bilimleri - Positive and natural sciences	165 220	81 882	83 338	21 092	9 271	11 821
Yaşam bilimleri - Life sciences	29 568	20 156	9 412	3 456	2 095	1 361
Fiziksel bilimler - Physical sciences	66 846	30 522	36 324	8 564	3 545	5 019
Matematik ve istatistik - Mathematics and statistics	44 034	24 622	19 412	6 015	2 914	3 101
Bilgisayar - Computer	24 772	6 582	18 190	3 057	717	2 340
Mühendislik, üretim ve yapı	195 430	56 931	138 499	24 268	6 491	17 777
Mühendislik ve mühendislik bilimleri	93 320	13 538	79 782	10 858	1 254	9 604
Üretim ve üretim süreci	50 099	24 795	25 304	6 689	3 041	3 648
Mimarlık ve yapı - Architecture and construction	52 011	18 598	33 413	6 721	2 196	4 525
Ziraat, ormancılık, su ürünleri ve veterinerlik	46 599	16 586	30 013	6 016	1 815	4 201
Ziraat, ormancılık ve su ürünleri	37 789	14 656	23 133	4 792	1 650	3 142
Veterinerlik - Veterinary	8 810	1 930	6 880	1 224	165	1 059
Sağlık ve sosyal hizmetler - Health and social services	103 568	61 188	42 380	13 687	8 852	4 835
Sağlık - Health	96 268	56 507	39 761	12 659	8 485	4 174
Sosyal hizmetler - Social services	7 300	4 681	2 619	1 028	367	661
Hizmetler - Services	42 990	14 322	28 668	5 284	1 591	3 693
Personel hizmetleri - Personnel services	23 260	8 652	14 608	2 327	974	1 353
Ulaştırma hizmetleri - Transport services	2 608	422	2 186	382	69	313
Çevre koruma - Environmental protection	10 889	5 026	5 863	1 258	512	746
Güvenlik hizmetleri - Security services	6 233	222	6 011	1 317	36	1 281

Kaynak: ÖSYM, 2010/'11 Öğretim Yılı
Yükseköğretim İstatistikleri

Source: Student Selection and Replacement Center,
2010/'11 Higher Education Statistics

6.6 Öğretim elemanlarının akademik görevlerine göre sayıları, 2010/'11

Number of teaching staff by academic title, 2010/'11

	Profesör	Doçent	Yardımcı doçent	Öğretim görevlisi	Okutman	Uzman	Araştırma görevlisi	Çevirici	Eğitim-öğretim planlamacısı
	Professor	Associate professor	Assistant professor	Instructor	Language instructor	Specialist	Research assistant	Translator	Education-training planner
Toplam - Total	15 529	8 486	21 717	15 520	8 190	3 257	36 669	23	104
Kadın - Females	4 288	2 735	7 705	6 844	4 917	1 466	17 603	15	26
Erkek - Males	11 241	5 751	14 012	10 676	3 273	1 791	19 066	8	78
Üniversiteler									
Universities	15 280	8 252	21 413	15 774	7 992	3 054	36 657	21	19
Kadın - Females	4 280	2 720	7 682	6 688	4 871	1 461	17 598	14	10
Erkek - Males	11 000	5 532	13 731	9 086	3 121	1 593	19 059	7	9
Önlisans programları									
Vocational training school programs	138	128	1 253	7 507	556	219	305	1	-
Kadın - Females	33	39	370	2 771	217	89	140	-	-
Erkek - Males	105	89	883	4 736	339	130	165	1	-
Lisans programları									
Undergraduate programs	14 947	8 033	19 935	8 092	7 151	2 701	31 433	16	18
Kadın - Females	4 173	2 636	7 227	3 849	4 454	1 286	14 891	11	10
Erkek - Males	10 774	5 397	12 708	4 243	2 697	1 415	16 542	5	8
Enstitüler									
Graduate schools and institutes	193	86	208	160	22	70	4 899	3	1
Kadın - Females	74	43	81	63	10	49	2 561	2	-
Erkek - Males	119	43	127	97	8	21	2 338	1	1
Araştırma merkezleri									
Centers for application and research	2	5	17	15	263	64	20	1	-
Kadın - Females	-	2	4	5	186	37	6	1	-
Erkek - Males	2	3	13	10	77	27	14	-	-
Diğer eğitim kurumları									
The other institutions	249	234	304	1 746	198	203	12	2	85
Kadın - Females	8	15	23	156	46	5	5	1	16
Erkek - Males	241	219	281	1 590	152	198	7	1	69
Önlisans programları									
Vocational training school programs	2	2	6	1 211	149	183	-	-	55
Kadın - Females	1	-	-	101	33	-	-	-	8
Erkek - Males	1	2	6	1 110	116	183	-	-	47
Lisans programları									
Undergraduate programs	198	200	255	480	49	15	12	-	9
Kadın - Females	3	8	16	51	13	2	5	-	2
Erkek - Males	195	192	239	429	36	13	7	-	7
Enstitüler									
Graduate schools	49	32	43	55	-	5	-	2	21
Kadın - Females	4	7	7	4	-	3	-	1	6
Erkek - Males	45	25	36	51	-	2	-	1	15

Kaynak: ÖSYM, 2010/'11 Öğretim Yılı
Yükseköğretim İstatistikleriSource: Student Selection and Replacement Center,
2010/'11 Higher Education Statistics

6.7 İBBS'ye göre eğitim seviyesine göre okul, öğrenci, öğretmen sayısı
[2011/'12 Öğretim yılı]

İBBS-2. Düzey SR-Level 2	Okulöncesi - Pre-primary education				İlköğretim - Primary education			
	Öğrenci - Student				Öğrenci - Student			
	Okul School	Erkek Males	Kadın Females	Öğretmen Teacher ⁽¹⁾	Okul School	Erkek Males	Kadın Females	Öğretmen Teacher ⁽¹⁾
TR Türkiye - Turkey	28 625	607 052	562 504	55 883	32 108	5 622 661	5 356 640	515 852
TR10 İstanbul	2 557	69 414	63 208	9 211	1 694	972 785	927 721	67 316
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	536	10 670	10 343	951	479	90 757	85 063	8 600
TR22 Balıkesir, Çanakkale	660	10 252	9 654	1 148	678	88 923	85 188	10 644
TR31 İzmir	1 219	34 180	31 556	2 759	963	237 330	225 156	24 386
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	1 208	21 741	20 346	2 272	1 135	173 005	163 572	20 119
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	1 383	22 656	21 543	2 009	1 492	191 726	179 774	20 824
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	990	24 763	22 616	2 248	897	233 404	221 049	22 154
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	1 165	27 244	25 210	2 458	1 080	229 233	221 017	21 899
TR51 Ankara	1 295	32 614	29 674	4 891	1 007	314 935	301 324	31 736
TR52 Konya, Karaman	1 084	22 433	20 820	1 619	1 111	175 909	167 615	17 825
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	1 089	24 775	23 060	2 545	1 021	182 013	172 703	19 037
TR62 Adana, Mersin	1 235	37 614	34 657	2 844	1 262	297 064	280 647	27 636
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	1 389	42 303	39 443	2 127	1 590	260 950	247 328	24 068
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	792	13 611	12 637	1 227	849	111 670	105 473	12 991
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	1 022	17 115	15 964	1 459	1 402	173 192	166 618	17 917
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	422	6 271	5 812	618	460	61 995	58 357	6 876
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	312	5 191	4 949	516	504	43 395	41 719	5 000
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	1 494	22 797	21 298	2 065	1 717	187 229	180 003	21 288
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	1 136	20 411	19 257	1 805	1 221	160 718	155 183	19 017
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	801	9 241	8 559	865	1 196	88 212	85 971	10 206
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	784	8 772	8 234	921	1 429	123 208	117 755	10 434
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	790	15 611	14 506	1 319	1 184	126 926	120 998	13 470
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	1 418	22 533	20 999	1 910	2 144	226 569	217 787	18 942
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	894	19 795	17 872	1 642	1 328	242 738	229 274	18 546
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	1 844	44 798	41 434	2 653	2 530	384 075	365 159	25 592
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	1 106	20 247	18 853	1 801	1 735	244 700	234 186	19 329

Kaynak: MEB, Millî Eğitim İstatistikleri, 2011/'12
(1) Kadrolu öğretmenleri kapsar.

6.7 Number of student, school, teacher by SR and education level
[The educational year 2011/12]

Ortaöğretim - Secondary education								Mesleki ve Teknik - Vocational and Technical			
Ortaöğretim - Secondary education				Genel - General							
Öğrenci - Student				Öğrenci - Student				Öğrenci - Student			
Okul	Erkek	Kadın	Öğretmen	Okul	Erkek	Kadın	Öğretmen	Okul	Erkek	Kadın	Öğretmen
School	Males	Females	Teacher ⁽¹⁾	School	Males	Females	Teacher ⁽¹⁾	School	Males	Females	Teacher ⁽¹⁾
9 672	2 526 428	2 229 858	235 814	4 171	1 375 231	1 290 835	122 716	5 501	1 151 197	939 023	113 098
1 179	471 205	434 762	33 954	600	275 760	257 886	19 759	579	195 445	176 876	14 195
234	47 573	41 709	4 780	82	20 937	23 843	2 377	152	26 636	17 866	2 403
289	45 797	43 046	6 051	104	21 051	24 287	2 963	185	24 746	18 759	3 088
459	120 930	112 646	12 686	192	59 489	64 494	6 635	267	61 441	48 152	6 051
391	79 752	75 861	9 801	163	39 363	44 467	4 910	228	40 389	31 394	4 891
503	87 734	79 459	9 849	178	35 847	40 161	4 350	325	51 887	39 298	5 499
470	119 368	107 328	12 344	165	49 127	54 587	5 434	305	70 241	52 741	6 910
494	120 346	107 607	11 018	179	51 412	53 379	4 920	315	68 934	54 228	6 098
590	166 309	152 368	18 746	251	94 911	97 115	9 923	339	71 398	55 253	8 823
347	73 303	69 523	7 359	142	35 937	34 423	3 363	205	37 366	35 100	3 996
385	85 610	82 471	9 508	167	47 501	48 005	5 018	218	38 109	34 466	4 490
434	132 799	119 149	12 863	222	74 453	77 934	7 542	212	58 346	41 215	5 321
349	103 124	90 164	9 251	162	53 357	50 273	4 809	187	49 767	39 891	4 442
288	48 653	43 663	5 785	134	23 812	24 628	2 847	154	24 841	19 035	2 938
396	82 360	72 449	8 538	166	41 540	41 258	4 109	230	40 820	31 191	4 429
177	31 430	28 635	3 806	66	13 294	15 742	1 750	111	18 136	12 893	2 056
177	22 266	19 920	2 853	58	8 847	10 709	1 163	119	13 419	9 211	1 690
430	91 607	84 808	10 271	171	43 723	46 926	4 982	259	47 884	37 882	5 289
488	89 995	83 392	10 453	185	37 818	41 112	4 688	303	52 177	42 280	5 765
189	39 342	30 938	3 670	91	22 449	18 067	2 012	98	16 893	12 871	1 658
146	33 405	26 818	2 684	71	21 111	16 459	1 520	75	12 294	10 359	1 164
271	68 305	58 977	6 654	155	44 361	38 542	4 073	116	23 944	20 435	2 581
240	67 059	44 257	4 831	92	40 025	22 740	2 396	148	27 034	21 517	2 435
255	91 667	76 206	6 351	128	65 853	49 100	3 912	127	25 814	27 106	2 439
277	116 743	83 896	6 828	147	86 511	54 523	4 270	130	30 232	29 373	2 558
214	89 746	59 806	4 880	100	66 742	40 175	2 991	114	23 004	19 631	1 889

Source: MONE, National Education Statistics, 2011/12

(1) It covers only permanent teaching staff.

6.8 Ortaöğretim son sınıfta okuyan öğrencilerin ÖSS sonucuna göre fakülte ve yüksekokula yerleşme oranı, 2007-2011

According to Student Selection Examination, the percentage of students entering faculty and vocational training school from last grade in the secondary education, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
ÖSS'ye giren öğrenci sayısı Number of student getting selection examination	677 229	209 653	540 635	652 955	729 122
Fakülte ve yüksekokula yerleşen Entering student to faculty and vocational training school	205 641	131 768	315 531	365 849	396 190
(%)	30.37	62.85	58.36	56.03	54.34
Önlisans - Vocational training school (%)	105 236	39 351	118 157	158 283	179 734
(%)	51.17	29.86	37.45	43.26	45.37
Lisans - Undergraduate (%)	67 446	72 054	152 921	166 132	169 661
(%)	32.80	54.68	48.46	45.41	42.82
Açıköğretim - Open education (%)	32 959	20 363	44 453	41 434	46 795
(%)	16.03	15.45	14.09	11.33	11.81

Kaynak: ÖSYM, ortaöğretim kurumlarına göre 2007-2011
Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Sonuçları

Source: Student Selection and Placement Center, Student Selection and Placement Center Examination Results by secondary education institutions, 2007-2011

6.9 Yurtdışında öğrenim yapan özel öğrenci sayıları, 2007-2011

Number of private students educated abroad, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Erkek - Males	19385	21 692	19 742	18 518	16 047
Lisans - Undergraduate	14330	16 646	15 562	14 576	12 775
Yüksek lisans - Master	3541	3 501	2 959	2 729	2 285
Doktora - Doctorate	1514	1 545	1 221	1 213	987
Kadın - Females	1857	2 199	2 129	1 918	1 738
Lisans - Undergraduate	1569	1 904	1 854	1 665	1 487
Yüksek lisans - Master	224	222	213	205	197
Doktora - Doctorate	64	73	62	48	54

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı; Ortaöğretim Genel Müd.
Not. 01.06.2009 tarihi itibarıyla yurtdışı eğitim ataşelikleri ve müşavirliklere devredilmiştir.

Source: The Ministry of National Education; General Directorate of Secondary Education
Note: This has been transferred to attaches and undersecretariats of abroad education as of 01.06.2009

6.10 Yurtdışında öğrenim yapan resmi burslu öğrenci sayıları, 2010-2011

Number of Turkish Government sponsored students educated abroad, 2010-2011

	2010					2011				
	Dil Language	Lisans Undergraduate	Y. lisans Master	Doktora Doctorate	Staj Internship	Dil Language	Lisans Undergraduate	Y. lisans Master	Doktora Doctorate	Staj Internship
Toplam - Total	419	-	875	510	1	420	-	1054	751	1
ABD - USA	302	-	627	302	1	248	-	696	462	1
Almanya - Germany	12	-	36	20	-	16	-	36	26	-
Avustralya - Australia	-	-	9	21	-	2	-	8	22	-
Fransa - France	1	-	8	18	-	4	-	7	16	-
İngiltere - UK	92	-	181	147	-	136	-	283	207	-
Hollanda - Netherlands	1	-	1	-	-	-	-	1	3	-
Japonya - Japan	2	-	1	-	-	-	-	3	2	-
Kanada - Canada	9	-	8	2	-	14	-	17	7	-
Çin - China	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
İsveç - Sweden	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
İsviçre - Switzerland	-	-	2	-	-	-	-	-	4	-
Finlandiya - Finland	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
İtalya - Italy	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
İspanya - Spain	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Rusya - Russia	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı; Yükseköğretim Genel Müdürlüğü

Source: The Ministry of National Education; General Directorate of Higher Education

6.11 Yaygın eğitim kurumları - Non-formal education institutions
[2009/10 öğretim yılı sonu - End of the 2009/10 education season]

Kurum/merkez türü - Kind of institution/center	Kurum Institution	Kursiyer - Participant			Öğretmen - Teacher			Derslik Classroom
		Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	
Yaygın eğitim toplamı								
Non-formal education total	13 452	7 786 303	4 035 324	3 750 979	102 029	59 471	42 558	87 459
Resmî yaygın eğitim toplamı								
Public non-formal education total	2 065	4 127 139	1 725 996	2 401 143	13 939	8 775	5 164	6 248
Özel yaygın eğitim toplamı								
Private non-formal education total	11 387	3 659 164	2 309 328	1 349 836	88 090	50 696	37 394	81 211
Mesleki Eğitim Merkezi								
Vocational Training Center ⁽³⁾	302	284 543	232 629	51 914	4 470	3 620	850	2 107
Kız Teknik Genel Müdürlüğü toplamı - General								
Directorate of Technical Education for Girls total	353	45 257	2 711	42 546	646	37	609	173
Pratik Kız Sanat Okulu (Kız Teknik)								
Practical Trade Schools (for girls)	338	44 031	2 704	41 327	111	4	107	64
Olgunlaşma Enstitüsü - Maturation Institutions								
	15	1 226	7	1 219	535	33	502	109
Erkek Teknik Genel Müdürlüğü								
General Directorate of Technical Education for Boys ⁽¹⁾	21	752	-	752	-	-	-	-
Pratik Kız Sanat Okulu (Erkek teknik)								
Practical Trade Schools (for boys) ⁽¹⁾	9	752	-	752	-	-	-	-
Yetişkinler Teknik Eğitim Merkezi								
Adults Technical Education Center ⁽¹⁾	12	-	-	-	-	-	-	-
Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü - General								
Directorate of Apprenticeship and non-formal Educatic	969	3 702 723	1 425 493	2 277 230	6 257	3 572	2 685	3 267
Halk Eğitimi Merkezi - Public Training Center								
	969	3 702 723	1 425 493	2 277 230	6 257	3 572	2 685	3 267
Özel Eğitim Genel Müdürlüğü								
General Directorate of Special Education	199	13 234	7 400	5 834	786	482	304	605
İş Eğitim Merkezi [öğretilebilir zihinsel engelliler								
(iş eğitim merkezi)] - Job Training Centers								
(for teachable mental handicap)	131	3 680	2 427	1 253	111	51	60	33
Otistik Çocuklar İş Eğitim Merkezi								
Job Training Centers for Autistic Children ⁽¹⁾	7	339	273	66	-	-	-	-
Bilim ve Sanat Merkezi (üstün yetenekliler)								
Arts and Science Centers (for gifted)	61	9 215	4 700	4 515	675	431	244	572
Rehberlik Araştırma Merkezi								
Guidance Research Center	212	326 423	195 171	131 252	1 690	1 004	686	51
Turizm Eğitim Merkezi (Tic. Turz. Gn. Md.)								
Tourism Training Center (General Directorate of Commerce and Tourism Education)	9	1 320	1 014	306	90	60	30	45
Meslek Kursları (3308 sayılı yasaya göre)								
Vocational Courses (by law of 3308) ^{(1) (2)}		79 310	56 749	22 561	-	-	-	-
Özel Öğretim Genel Müdürlüğü								
General Directorate of Private Education	11 387	3 659 164	2 309 328	1 349 836	88 090	50 696	37 394	81 211
Muhtelif Kurslar - Various Courses								
	2 012	292 991	161 085	131 906	4 846	2 346	2 500	8 198
Motorlu Taşıt Sürücüler Kursları								
Motor Vehicle Driving Courses	3 066	1 909 420	1 393 659	515 761	20 040	15 809	4 231	8 505
Özel Dersaneler - Private Education Centers								
	4 099	1 234 738	624 212	610 526	50 209	28 060	22 149	44 446
Özel Eğitim Okulu (Yaygın Eğitim)								
Special Education School (Non-formal Education)	111	19 025	11 483	7 542	-	-	-	-
Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi								
Special Education and Rehabilitation Center	1 591	186 634	110 048	76 586	11 930	4 038	7 892	18 447
Etüt Eğitim Merkezi								
Preliminary Study Education Center	508	16 356	8 841	7 515	1 065	443	622	1 615

Not. Yaygın eğitim bilgileri, biten eğitim ve öğretim yılı itibarıyla alınmaktadır, 2009/10.

(1) Bağlı buldukları meslek lisesinde gösterilmiştir.

(2) Bu kurslar, mesleki ve teknik okullar ile yaygın eğitim kurumlarının açıldığından kurum ve öğretmen sayısı verilmemiştir.

(3) Mesleki eğitim merkezleri bağımsız olarak gösterilmiştir.

Note. Non-formal education data are given by the end of educational year 2009/10.

(1) Shown in their vocational high schools.

(2) Since vocational courses opened in their institutions, number of institutions and teachers are not shown.

(3) Vocational training centers are shown independently.

6.12 Seçilmiş ülkelerde eğitim harcamalarının GSYH'deki payı
Share of education expenditures at GDP in selected countries

(%)

	Toplam Total	Kamu harcamaları (Merkezi hükümet, Yerel idareler) Public expenditure (Central government, Local government)	Özel harcamalar (vakıf, şahıs, hanehalkı, v.b.) Private expenditure (foundations, individuals, households etc.)
Türkiye (2002 yılı verileri) Turkey (data of the year 2002)	7.26	4.76	2.5
Türkiye (2000 yılı verileri) Turkey (data of the year 2000)	3.4	3.4	-
OECD ülkeleri (2000 yılı verileri) OECD countries (data of the year 2000)	5.9	4.6	1.3
ABD - USA	7.0	4.8	2.2
İngiltere - United Kingdom	5.2	4.5	0.7
Norveç - Norway	5.9	5.8	0.1
Avustralya - Australia	6.0	4.6	1.4
Kanada - Canada	6.4	5.2	1.2
Almanya - Germany	5.3	4.3	1.0
Yunanistan - Greece ⁽¹⁾	3.9	3.7	0.2
Kore - Corea	7.1	4.3	2.8
Diğer ülkeler - Other countries			
Arjantin - Argentina ⁽¹⁾	5.9	4.5	1.4
Filipinler - Philippines ⁽²⁾	6.4	3.9	2.5
Jamaika - Jamaica	9.7	6.4	3.3
Hindistan - India ⁽²⁾	4.3	4.1	0.2

Kaynak: Eğitime Bir Bakış 2003-OECD göstergeleri

(1) Devletten hanehalkına yapılan katkılar devlet harcamaları içerisinde gösterilmemiş, özel harcamalar içerisinde gösterilmiştir.
(2) Referans yılı 1999'dur.

Source: Education at a Glance 2003-OECD indicators

(1) Financial Assistance made by State to Households is shown into private expenditure, not public expenditure.
(2) The reference year is 1999.

6.13 Kütüphaneler, kitap sayısı ve kütüphanelerden yararlananlar, 2006-2010
Libraries, number of books and library users, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Milli Kütüphane - National Library					
Kütüphane sayısı - Number of libraries	1	1	1	1	1
Kitap - Books	1 202 087	1 217 692	1 226 676	1 253 232	1 284 639
Kütüphanelerden yararlananlar - Library users	303 384	408 690	468 301	695 782	771 331
Halk kütüphanesi - Public libraries					
Kütüphane sayısı - Number of libraries	1 178	1 162	1 156	1 149	1 136
Kitap - Books	12 958 376	13 198 814	13 662 483	14 093 896	14 528 550
Kütüphanelerden yararlananlar - Library users	21 138 821	20 228 517	19 034 750	19 929 836	19 280 441
Üniversite kütüphanesi - University libraries					
Kütüphane sayısı - Number of libraries	277	320	416	435	473
Kitap - Books	8 043 531	8 565 905	9 313 197	9 929 087	10 837 368

6.14 Konulara göre kitap ve süreli yayınlar, 2007-2011

Books and periodicals by subject, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Kitaplar - Books ⁽¹⁾	19 118	17 110	18 700	21 742	44 635
Süreli yayınlar - Periodical publications	4 511	4 086	5 385	5 550	12 558
Genel konular - General subjects					
Kitap - Book ⁽¹⁾	325	285	586	215	2 313
Süreli yayınlar - Periodical publications	2 474	2 341	201	60	2 549
Felsefe ve ahlak - Philosophy and morals					
Kitap - Book ⁽¹⁾	633	355	678	784	2 878
Süreli yayınlar - Periodical publications	28	25	112	214	809
Din ve ilahiyat - Religion and theology					
Kitap - Book ⁽¹⁾	2 126	1 249	3 074	2 108	4 045
Süreli yayınlar - Periodical publications	72	233	193	256	788
Toplumsal bilimler - Social sciences					
Kitap - Book ⁽¹⁾	6 077	6 266	6 399	6 269	9 714
Süreli yayınlar - Periodical publications	580	651	3 681	3 780	2 260
Dil - Philology					
Kitap - Book ⁽¹⁾	347	384	444	495	2 341
Süreli yayınlar - Periodical publications	13	30	115	42	766
Kuramsal bilimler - Theoretical sciences					
Kitap - Book ⁽¹⁾	354	250	287	449	2 285
Süreli yayınlar - Periodical publications	12	45	164	212	905
Uygulamalı bilimler - Applied sciences					
Kitap - Book ⁽¹⁾	1 656	1 427	1 373	1 614	3 432
Süreli yayınlar - Periodical publications	700	316	308	324	1 657
Güzel sanatlar, spor ve turizm - Fine arts, sport and tourism					
Kitap - Book ⁽¹⁾	753	755	769	944	2 908
Süreli yayınlar - Periodical publications	380	117	162	205	1 089
Edebiyat - Literature					
Kitap - Book ⁽¹⁾	5 183	4 774	3 846	6 597	10 560
Süreli yayınlar - Periodical publications	133	180	395	365	885
Tarih, coğrafya ve biyografi - History, geography and biography					
Kitap - Book ⁽¹⁾	1 664	1 365	1 244	2 267	4 159
Süreli yayınlar - Periodical publications	119	148	54	92	853

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı; Basma Yazı ve Resimleri Derleme Müdürlüğü

(1) Kitap sayıları resmi kuruluş yayınlarını da kapsar.

Source: Ministry of Culture and Tourism; Directorate for Compilation of Printed Works and Pictures

(1) Data on books also covers the publications of official organizations.

6.15 Gazetelerin ve dergilerin coğrafi kapsama (yayın bölgesi) göre sayısı, 2006-2010

Number of newspapers and magazines by geographical coverage (region of publishing), 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
	Gazete - Newspapers				
Toplam - Total	1 993	2 336	2 479	2 604	2 780
Yerel - Local	1 850	2 140	2 304	2 368	2 501
Bölgesel - Regional	52	58	58	73	92
Ulusal - National	91	138	117	163	187
	Dergi - Magazines				
Toplam - Total	2 650	3 338	3 186	3 469	3 679
Yerel - Local	1 029	1 404	1 239	1 284	1 316
Bölgesel - Regional	194	229	258	278	265
Ulusal - National	1 427	1 705	1 689	1 907	2 098

6.16 Gazetelerin ve dergilerin yayın kapsamına göre yıllık tiraj sayısı, 2006-2010

Annual circulation of newspapers and magazines by region of publishing, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Gazete - Newspapers					
Toplam - Total	2 240 851 025	2 341 577 955	2 550 125 909	2 139 981 977	2 432 181 300
Yerel - Local	267 910 951	326 759 547	363 258 695	326 925 950	404 376 944
Bölgesel - Regional	57 701 132	75 892 636	39 782 116	51 737 336	81 191 505
Ulusal - National	1 915 238 942	1 938 925 772	2 147 085 098	1 761 318 691	1 946 612 851
Dergi - Magazines					
Toplam - Total	109 491 539	129 124 644	115 308 545	126 935 310	139 513 004
Yerel - Local	15 784 184	22 751 743	20 623 108	23 676 110	23 335 642
Bölgesel - Regional	2 868 518	3 826 857	3 507 871	3 694 693	4 808 879
Ulusal - National	90 838 837	102 546 044	91 177 566	99 564 507	111 368 483

6.17 Sinema salonu, gösterilen film ve seyirci sayısı, 2006-2010

Movie houses, movies and attendances, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Sinema salonu sayısı - Number of movie houses	1 045	1 140	1 514	1 647	1 834
Gösterilen film sayısı - Number of movies	25 297	28 733	32 003	34 947	35 999
Yerli film - National production	6 829	8 340	9 455	13 275	12 885
Yabancı film - Foreign production	18 468	20 393	22 548	21 672	23 114
Seyirci sayısı - Number of attendances	23 512 599	20 659 569	31 132 231	31 334 447	35 787 380

Kaynak: Sinema müdürlükleri

Source: Directorates of cinemas

6.18 Tiyatro salonu, oynanan eser, gösterim ve seyirci sayısı, 2005/'06-2009/'10

Theaters, shows, performances and attendances, 2005/'06-2009/'10

	2005/'06	2006/'07	2007/'08	2008/'09	2009/'10
Tiyatro salonu sayısı - Number of theater halls	112	130	204	201	430
Oynanan eser sayısı - Number of shows	608	848	2 122	2 217	3 694
Telif - Original	448	607	1 818	1 703	2 918
Çeviri - Translated	160	241	304	514	776
Gösterim sayısı - Number of performances	9 510	10 289	17 410	18 803	25 378
Seyirci sayısı - Number of attendances	2 161 537	2 419 262	3 380 214	4 320 729	5 248 226

Kaynak: Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü,
belediye, resmi kurum ve özel tiyatro müdürlükleriSource: General Directorate of State Theaters,
municipalities, directorates of official and private theaters**6.19 Opera ve bale salonu, oynanan eser, gösterim ve seyirci sayısı 2005/'06-2009/'10**

Operas and ballets halls, shows, performances and attendances, 2005/'06-2009/'10

	2005/'06	2006/'07	2007/'08	2008/'09	2009/'10
Opera ve bale salonu sayısı					
Number of operas and ballets halls	5	7	10	7	12
Oynanan eser sayısı - Number of shows	189	84	203	143	251
Gösterim sayısı - Number of performances	531	289	650	441	757
Seyirci sayısı - Number of attendances	245 448	451 271	325 364	181 605	324 007

Kaynak: Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Operas and Ballets

6.20 Müzeler ve mevcut eserler, 2006-2010

Museums and artifacts, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Müze sayısı - Museums	175	165	159	183	185
Etnografya - Ethnography	37	34	38	39	39
Arkeoloji - Archaeology	65	61	57	60	60
Genel - General	73	70	64	84	86
Mevcut eser sayısı - Available artifacts	2 866 303	2 767 149	2 989 749	3 044 197	3 096 599

Kaynak: Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Cultural Heritage and Museums

6.21 Müze ve müzelere bağlı halka açık ören yeri ziyaretçileri ve gelirleri, 2006-2010

Museums and ruins under the responsibility of the museums open to the public, visitors and receipts, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Ziyaretçi sayısı - Number of visitors	16 086 050	18 023 618	22 736 238	23 000 957	25 107 203
Ücretli - Paying entrance fee	10 375 980	12 111 952	15 823 171	16 504 935	17 209 442
Ücretsiz - Free	5 710 070	5 911 666	6 913 067	6 496 022	7 897 761
Gelir (TL) - Income (TL)	64 827 993	71 890 414	116 331 539	148 955 195	170 817 942

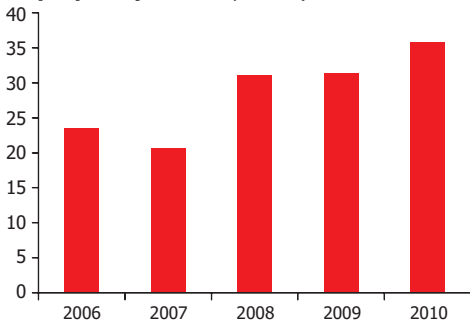
Kaynak: Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Cultural Heritage and Museums

6.2 Sinema seyirci sayısı

Cinemas number of attendances

(Milyon kişi - Million persons)

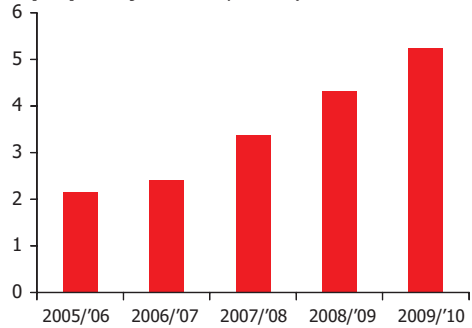
Veri için tablo 6.17'ye bakınız.

For data, see table 6.17.

6.3 Tiyatro seyirci sayısı

Theaters number of attendances

(Milyon kişi - Million persons)

Veri için tablo 6.18'e bakınız.

For data, see table 6.18.

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page	
Açıklama	128	Explanation
Grafik		Graph
7.1 Gelen ve giden yabancılar, 2007-2011	129	7.1 Foreigners arriving and departing, 2007-2011
7.2 Gelen ve giden vatandaşlar, 2007-2011	130	7.2 Citizens arriving and departing, 2007-2011
7.3 Seçilmiş milliyetlere göre gelen yabancı ziyaretçiler, 2007-2011	131	7.3 Foreign visitors arrivals by selected nationalities, 2007-2011
7.4 Turizm gelir ve gideri, 2007-2011	133	7.4 Tourism receipts and expenditures, 2007-2011
Tablo		Table
7.1 Aylara göre gelen ve giden yabancılar, 2007-2011	129	7.1 Foreigners arriving and departing by months, 2007-2011
7.2 Aylara göre gelen ve giden vatandaşlar, 2007-2011	130	7.2 Citizens arriving and departing by months, 2007-2011
7.3 Seçilmiş milliyetlere göre gelen ve giden yabancı ziyaretçiler, 2007-2011	131	7.3 Foreign visitors arrivals and departures by selected nationalities, 2007-2011
7.4 Geliş nedenine göre çıkış yapan yabancı ve vatandaş ziyaretçiler, 2007-2011	132	7.4 Departing foreign and citizen visitors by purpose of visit, 2007-2011
7.5 Aylara göre turizm geliri, 2007-2011	133	7.5 Monthly tourism receipts, 2007-2011
7.6 Aylara göre turizm gideri, 2008-2011	134	7.6 Tourism expenditures by months, 2008-2011
7.7 Giriş yapan vatandaşların seyahat amacına göre dağılımı, 2007-2011	135	7.7 Citizens arriving by purpose of visit, 2007-2011

AÇIKLAMA

TURİZM

Turizm İstatistiklerinde yer alan veriler üç ayrı çalışma ile derlenmektedir;

- Giriş-Çıkış Yapan Ziyaretçi Sınır İstatistikleri
- Çıkış Yapan Ziyaretçiler Anketi Çalışması
- Vatandaş Giriş Anketi Çalışması

Giriş - Çıkış Yapan Ziyaretçi Sınır İstatistikleri

Türkiye'ye gelen-giden yabancı ve vatandaşlarla ilgili, giriş-çıkış sınır kapılarında milliyet ayırımında elde edilen, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından Kültür ve Turizm Bakanlığına gönderilen bu bilgiler Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından aylık haber bülteni olarak yayımlanmaktadır.

Çıkış Yapan Ziyaretçiler Anketi

Çalışma 2001 yılından itibaren yapılmaktadır. Bu çalışma ile; yurt dışında ikamet eden, ülkemizi ziyaret edip yurt dışına çıkış yapan yabancılar ve Türkiye Cumhuriyeti pasaportu taşıyan vatandaşlarımızın profilini (yaş, cinsiyet, eğitim durumu, genel çalışma durumu), gezi karakteristiklerini (seyahat amacı, kalınan il, tesis türleri, geceleme sayıları, harcama durumu vb.) belirlemek ve ülkemiz turizm gelirlerini tespit etmek amaçlanmıştır. 15 yaşından küçükler kapsam dışı tutulmaktadır.

Çalışma yılda dört dönem olarak uygulanmakta ve yayımlanmaktadır. I. Dönem (Ocak-Şubat-Mart), II. Dönem (Nisan-Mayıs-Haziran), III. Dönem (Temmuz-Ağustos-Eylül), IV. Dönem (Ekim-Kasım-Aralık).

Vatandaş Giriş Anketi

Çalışma 2003 yılından itibaren uygulanmaktadır. Bu çalışmada; yurt dışını ziyaret edip ülkemize giriş yapan ve yurt içinde ikamet eden Türkiye Cumhuriyeti pasaportu taşıyan vatandaşlarımızın profilini (yaş, cinsiyet, eğitim durumu, genel çalışma durumu), gezi karakteristiklerini (seyahat amacı, kalınan ülke, tesis türleri, geceleme sayıları, harcama durumları vb.) belirlemek ve ülkemiz turizm giderlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. 15 yaşından küçükler kapsam dışı tutulmaktadır.

Çalışma yılda dört dönem olarak uygulanmakta ve yayımlanmaktadır. I. Dönem (Ocak-Şubat-Mart), II. Dönem (Nisan-Mayıs-Haziran), III. Dönem (Temmuz-Ağustos-Eylül), IV. Dönem (Ekim-Kasım-Aralık)

Tanım ve Kavramlar

Turizm geliri: Yurt dışında ikamet eden vatandaş ve yabancıların ülkemizde turizm amaçlı yapmış oldukları harcamalardır. (Gayrimenkul ve bağış hariç)

Turizm gideri: Türkiye'de ikamet edip yurtdışını ziyaret eden vatandaşlarımızın yapmış oldukları turizm amaçlı harcamalardır.

EXPLANATION

TOURISM

Data on tourism can be classified in 3 main topics;

- Border Statistics
- Departing Visitors Survey
- Citizen Entry Survey

Border Statistics

Getting data on arriving-departing foreign and citizen from entry-exit border gates by nationality is sent by General Directorate of Public Security to Ministry of Culture and Tourism. The data is released monthly news bulletin by the Ministry of Culture and Tourism.

Departing Visitors Survey

The departing visitors survey has been conducted since 2001. With this survey it is aimed to determine the profile of citizens and foreigners (age, sex, education and general occupational status) who are departing from the country, and characteristics of their voyage (purpose of visit, province they stayed, amount of expenditure, etc.) and also tourism receipts of the country. Visitors who are below 15 years of age are being excluded.

Surveys are being conducted and released quarterly. First quarter is (January-February-March), second quarter is (April-May-June) third quarter is (July-August-September), fourth quarter is (October-November-December).

Citizen Entry Survey

The Citizen Entry Survey has been conducted since 2003. With this survey, citizens travelled abroad and entered to country are being compiled. With this survey it is aimed to determine profile of citizens (age, sex, education and general occupational status), characteristics of their voyage (purpose of visit, province they stayed, amount of expenditure, etc.) and tourism expenditures of the country. Citizens who are below 15 years of age are being excluded.

This survey are being conducted and released quarterly. First quarter is (January-February-March), second quarter is (April-May-June) third quarter is (July-August-September), fourth quarter is (October-November-December).

Definitions and Concepts

Tourism income: Tourism income is defined as the total expenditure made in Turkey by a foreign and citizen visitors resident in abroad (excluding real estate and donation expenditures).

Tourism expenditure: Tourism expenditures are defined as the total expenditure made in abroad by citizens resident in Turkey.

7.1 Aylara göre gelen ve giden yabancılar, 2007-2011

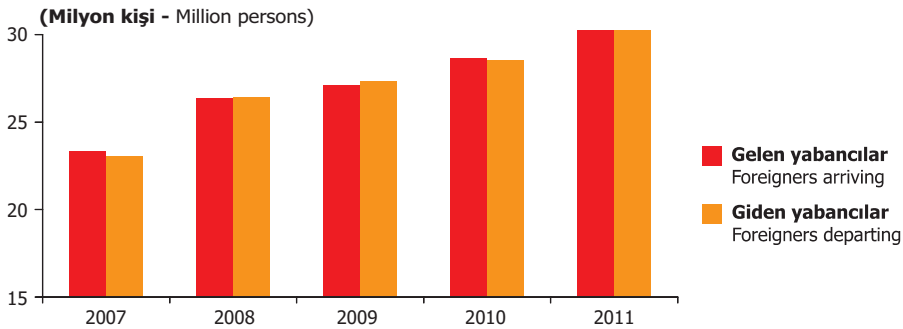
Foreigners arriving and departing by months, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Gelen yabancılar - Foreigners arriving	23 340 911	26 336 677	27 077 114	28 632 204	31 456 076
Ocak - January	714 425	782 786	751 817	809 974	975 723
Şubat - February	787 048	896 482	898 927	953 848	1 079 505
Mart - March	1 099 960	1 305 297	1 207 729	1 414 616	1 617 782
Nisan - April	1 520 954	1 647 903	1 750 281	1 744 628	2 290 722
Mayıs - May	2 287 645	2 748 564	2 718 788	3 148 337	3 283 125
Haziran - June	2 774 076	3 305 832	3 263 089	3 500 024	3 780 637
Temmuz - July	3 624 156	4 084 764	4 343 025	4 358 275	4 597 475
Ağustos - August	3 384 065	3 762 136	3 760 372	3 719 180	4 076 783
Eylül - September	2 799 276	2 981 044	3 136 010	3 486 319	3 923 546
Ekim - October	2 152 908	2 462 497	2 617 193	2 840 095	3 039 754
Kasım - November	1 177 475	1 267 996	1 403 740	1 491 005	1 596 295
Aralık - December	1 018 923	1 091 376	1 226 143	1 165 903	1 194 729
Giden yabancılar - Foreigners departing	23 017 081	26 431 124	27 347 977	28 510 852	31 324 528
Ocak - January	809 424	919 539	906 602	940 379	1 079 135
Şubat - February	738 497	858 751	857 114	897 345	1 004 108
Mart - March	1 004 452	1 221 568	1 179 459	1 269 770	1 515 953
Nisan - April	1 326 008	1 411 495	1 564 694	1 634 199	2 002 607
Mayıs - May	1 994 216	2 509 997	2 416 640	2 711 058	2 988 727
Haziran - June	2 457 171	2 902 948	2 999 541	3 292 445	3 512 503
Temmuz - July	3 010 266	3 545 795	3 615 548	3 809 378	4 250 199
Ağustos - August	3 873 699	4 450 081	4 605 083	4 320 205	4 427 495
Eylül - September	3 057 442	3 286 998	3 349 978	3 612 808	4 142 092
Ekim - October	2 460 696	2 839 973	3 115 112	3 264 167	3 464 540
Kasım - November	1 311 983	1 444 305	1 581 734	1 637 993	1 802 660
Aralık - December	973 227	1 039 674	1 156 472	1 121 105	1 134 509

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

7.1 Gelen ve giden yabancılar - Foreigners arriving and departing

7.2 Aylara göre gelen ve giden vatandaşlar, 2007-2011

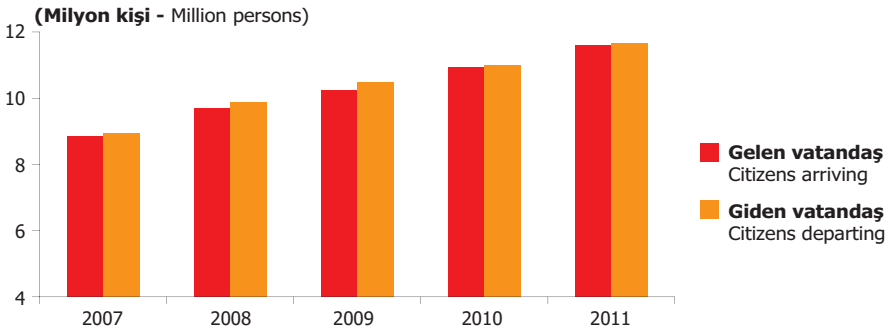
Citizens arriving and departing by months, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Gelen vatandaş - Citizens arriving	8 854 788	9 690 814	10 242 183	10 921 427	11 592 653
Ocak - January	659 664	631 577	594 996	562 832	842 144
Şubat - February	508 507	596 737	602 088	691 153	812 089
Mart - March	558 556	653 941	695 799	802 575	939 315
Nisan - April	686 804	772 970	738 422	826 613	987 846
Mayıs - May	737 864	829 450	840 635	925 865	1 016 975
Haziran - June	881 100	1 045 480	987 544	1 014 804	1 092 361
Temmuz - July	1 297 888	1 270 939	1 408 858	1 415 599	1 327 117
Ağustos - August	834 638	924 622	928 754	957 177	1 024 455
Eylül - September	654 362	698 884	834 527	949 018	971 920
Ekim - October	703 153	776 859	814 008	886 188	850 296
Kasım - November	558 910	623 978	852 608	990 183	913 310
Aralık - December	773 342	865 377	943 944	899 420	814 825
Giden vatandaş - Citizens departing	8 937 660	9 869 521	10 493 175	11 000 817	11 640 532
Ocak - January	639 834	686 669	691 488	622 352	899 394
Şubat - February	509 761	605 603	589 483	720 939	861 376
Mart - March	588 601	712 706	712 892	786 653	931 223
Nisan - April	685 140	739 543	767 620	796 558	915 700
Mayıs - May	645 170	748 758	731 748	818 357	910 916
Haziran - June	658 467	774 636	780 147	835 389	902 201
Temmuz - July	807 304	926 450	947 903	1 049 476	1 151 391
Ağustos - August	1 229 974	1 356 563	1 440 983	1 371 489	1 158 726
Eylül - September	948 195	953 920	995 356	1 057 926	1 188 254
Ekim - October	759 588	857 692	1 036 686	1 062 306	1 029 393
Kasım - November	730 586	781 168	952 826	1 020 109	919 268
Aralık - December	735 040	725 813	846 043	859 263	772 690

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

7.2 Gelen ve giden vatandaşlar - Citizens arriving and departing

7.3 Seçilmiş milliyetlere göre gelen ve giden yabancı ziyaretçiler, 2007-2011

Foreign visitors arrivals and departures by selected nationalities, 2007-2011

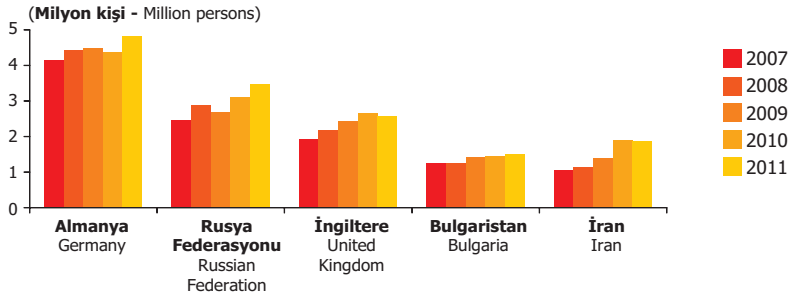
	2007	2008	2009	2010	2011
Gelen yabancılar - Foreigners arriving	23 340 911	26 336 677	27 077 114	28 632 204	31 456 076
ABD - USA	642 911	679 445	667 159	642 768	757 143
Almanya - Germany	4 149 805	4 415 525	4 488 350	4 385 263	4 826 315
Avusturya - Austria	472 482	520 334	548 117	500 321	528 966
Azerbeycan - Azerbaijan	434 577	459 593	424 155	486 381	578 685
Belçika - Belgium	542 712	596 442	592 078	543 003	585 860
Bulgaristan - Bulgaria	1 239 667	1 255 343	1 406 604	1 433 970	1 491 561
Fransa - France	768 167	885 006	932 809	928 376	1 140 459
Gürcistan - Georgia	630 979	830 184	995 381	1 112 193	1 152 661
Hollanda - Netherlands	1 053 403	1 141 580	1 127 150	1 073 064	1 222 823
İngiltere - United Kingdom	1 916 130	2 169 924	2 426 749	2 673 605	2 582 054
İran - Iran	1 058 206	1 134 965	1 383 261	1 885 097	1 879 304
İsrail - Israel	511 435	558 183	311 582	109 559	79 140
İsveç - Sweden	338 182	404 092	401 740	447 270	571 917
İtalya - Italy	514 803	600 261	634 886	671 060	752 238
Romanya - Romania	390 505	447 419	366 698	355 144	390 248
Rusya Federasyonu - Russian Federation	2 465 336	2 879 278	2 694 733	3 107 043	3 468 214
Ukrayna - Ukraine	593 302	730 689	574 700	568 227	602 404
Yunanistan - Greece	447 950	572 212	616 489	670 297	702 017
Diğer ülkeler - Other countries	5 170 359	6 056 202	6 484 473	7 039 563	8 144 067
Giden yabancılar - Foreigners departing	23 017 081	26 431 124	27 347 977	28 510 852	31 324 528
ABD - USA	662 048	693 199	675 566	646 859	761 549
Almanya - Germany	4 192 512	4 396 948	4 481 571	4 370 248	4 815 156
Avusturya - Austria	473 273	505 764	537 721	497 931	530 800
Azerbeycan - Azerbaijan	425 026	467 547	430 241	477 441	565 484
Belçika - Belgium	549 890	578 680	592 651	544 728	594 679
Bulgaristan - Bulgaria	1 347 616	1 512 243	1 623 640	1 448 923	1 488 228
Fransa - France	739 442	877 408	935 047	923 037	1 132 458
Hollanda - Netherlands	1 081 436	1 166 101	1 157 131	1 087 823	1 229 730
İngiltere - United Kingdom	1 940 412	2 190 254	2 445 015	2 680 588	2 592 850
İran - Iran	854 488	1 029 716	1 369 896	1 870 953	1 863 926
İsrail - Israel	503 570	559 737	316 466	110 322	79 420
İsveç - Sweden	338 678	407 590	407 984	447 065	573 963
İsviçre - Switzerland	222 499	255 649	288 529	272 528	329 469
İtalya - Italy	504 914	597 325	629 516	665 478	749 419
Romanya - Romania	382 971	449 206	369 887	356 616	390 395
Rusya Federasyonu - Russian Federation	2 353 333	2 863 857	2 696 784	3 087 737	3 446 915
Ukrayna - Ukraine	578 189	729 370	582 607	566 296	599 427
Yunanistan - Greece	433 337	562 226	607 779	661 260	697 453
Diğer ülkeler - Other countries	5 433 447	6 588 304	7 199 946	7 795 019	8 883 207

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

7.3 Seçilmiş milliyetlere göre gelen yabancı ziyaretçiler

Foreign visitors arrivals by selected nationalities

7.4 Geliş nedenine göre çıkış yapan yabancı ve vatandaş ziyaretçiler, 2007-2011

Departing foreign and citizen visitors by purpose of visit, 2007-2011

	2007	2008	
Giden yabancılar - Foreigners departing	23 017 081	26 431 124	
Gezi, eğlence - Travel, entertainment	10 890 338	12 709 292	
Kültür - Culture	1 154 624	1 388 837	
Sportif ilişkiler - Sports event	303 089	326 201	
Yakınları ziyaret - Visiting relatives and friends	2 068 642	2 411 765	
Sağlık - Health reasons	154 603	162 484	
Dini - Religious	137 787	95 027	
Alışveriş - Shopping	1 093 357	1 042 255	
Toplantı, konferans, kurs, seminer - Meeting, conference, course, seminar	657 342	624 616	
Görev - Job	569 892	592 935	
Ticari ilişkiler, fuar - Commercial relations, exhibitions	865 014	930 947	
Transit - Transit	38 133	232 068	
Eğitim - Education	135 304	145 779	
Diğer - Other	1 171 799	1 068 548	
Berberinde gelen - Accompanying persons	3 777 157	4 700 372	
Giden vatandaşlar - Citizens departing	4 197 907	4 548 855	
Gezi, eğlence - Travel, entertainment	602 109	551 639	
Kültür - Culture	21 814	29 307	
Sportif ilişkiler - Sports event	30 626	26 712	
Yakınları ziyaret - Visiting relatives and friends	2 250 873	2 452 983	
Sağlık - Health reasons	43 951	62 171	
Dini - Religious	6 182	4 014	
Alışveriş - Shopping	32 829	32 598	
Toplantı, konferans, kurs, seminer - Meeting, conference, course, seminar	34 599	36 952	
Görev - Job	48 612	45 936	
Ticari ilişkiler, fuar - Commercial relations, exhibitions	172 086	135 884	
Transit - Transit	-	503	
Eğitim - Education	14 127	11 684	
Diğer - Other	127 561	129 220	
Berberinde gelen - Accompanying persons	812 538	1 029 253	
	2009	2010	2011
Giden yabancılar - Foreigners departing	27 314 205	28 510 852	31 324 528
Gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler Travel, entertainment, sportive or cultural activities	15 680 337	16 726 847	17 850 584
Akraba ve arkadaş ziyareti - Visiting relatives and friends	2 825 952	2 761 520	3 332 706
Eğitim, staj (1 yıldan az) - Education, training (less than a year)	196 409	159 959	223 522
Sağlık ve tıbbi nedenler - Health or medical reasons (less than a year)	132 677	115 223	142 464
Dini / hac - Religion / pilgrimage	124 408	106 690	102 314
Alışveriş - Shopping	1 142 515	1 039 331	1 073 367
Transit - Transit	636 604	769 815	795 915
İş amaçlı - Business (conferences, meetings, assignments etc.)	1 397 262	1 539 647	1 960 614
Diğer - Other	955 733	997 202	1 129 607
Berberinde gelen - Accompanying persons	4 222 309	4 294 618	4 713 435
Giden vatandaşlar - Citizens departing	4 658 172	4 517 091	4 826 799
Gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler Travel, entertainment, sportive or cultural activities	727 031	721 481	752 079
Akraba ve arkadaş ziyareti - Visiting relatives and friends	2 554 834	2 433 264	2 726 082
Eğitim, staj (1 yıldan az) - Education, training (less than a year)	21 255	17 015	17 061
Sağlık ve tıbbi nedenler - Health or medical reasons (less than a year)	68 545	48 028	44 900
Dini / hac - Religion / pilgrimage	3 406	7 651	4 428
Alışveriş - Shopping	33 386	23 478	28 377
Transit - Transit	540	-	-
İş amaçlı - Business (conferences, meetings, assignments etc.)	180 246	184 295	174 011
Diğer - Other	132 107	133 447	36 666
Berberinde gelen - Accompanying persons	936 822	948 432	1 043 195

Not. Bilgiler "Çıkış Yapan Ziyaretçiler Anket" sonuçlarına aittir.

Note. Data cover "The Departing Visitors Survey".

7.5 Aylara göre turizm geliri, 2007-2011

Monthly tourism receipts, 2007-2011

(\$)

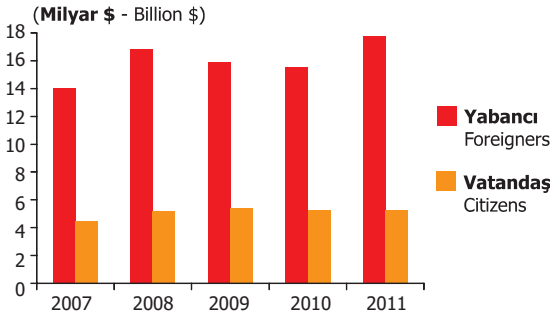
	2007	2008	2009	2010	2011
Yabancı - Foreigners	13 989 952 725	16 801 617 895	15 853 074 448	15 577 356 752	17 798 293 461
Ocak - January	479 702 156	616 090 985	559 525 558	531 414 202	662 238 388
Şubat - February	434 420 532	573 072 193	526 455 761	505 734 288	631 795 805
Mart - March	586 910 342	817 101 538	704 876 687	699 912 233	945 675 548
Nisan - April	702 202 324	806 044 676	765 221 336	751 858 744	1 021 184 965
Mayıs - May	1 070 321 254	1 451 689 514	1 208 600 448	1 308 186 279	1 581 320 675
Haziran - June	1 333 301 018	1 695 774 629	1 520 651 236	1 607 364 687	1 884 755 366
Temmuz - July	1 973 336 741	2 342 955 281	2 201 118 644	2 099 135 647	2 418 604 185
Ağustos - August	2 508 861 431	2 965 776 054	2 784 835 974	2 373 411 380	2 525 631 678
Eylül - September	2 011 874 841	2 190 387 474	2 054 750 800	1 980 773 333	2 338 241 045
Ekim - October	1 512 553 962	1 842 167 952	1 910 240 676	2 114 050 466	2 133 648 822
Kasım - November	808 843 431	886 701 629	938 920 622	961 548 369	1 020 456 120
Aralık - December	567 624 694	613 855 971	677 876 706	643 967 123	634 740 865
Vatandaş - Citizens	4 497 055 373	5 149 188 666	5 396 260 135	5 229 351 692	5 222 098 789
Ocak - January	247 740 640	269 380 922	239 161 096	204 055 065	271 249 217
Şubat - February	189 924 797	227 891 978	195 851 344	215 623 831	277 472 113
Mart - March	223 875 011	272 741 724	240 700 606	256 785 191	311 839 099
Nisan - April	218 755 600	246 622 145	256 192 715	292 421 953	293 988 997
Mayıs - May	199 463 184	240 435 906	235 531 433	292 453 760	293 524 668
Haziran - June	203 312 079	252 640 363	257 347 939	306 564 423	297 414 595
Temmuz - July	609 171 202	711 363 553	705 673 865	641 899 298	677 429 118
Ağustos - August	895 561 699	1 029 235 011	1 028 983 104	824 295 953	672 624 332
Eylül - September	733 402 095	748 259 174	750 957 446	655 374 074	706 498 183
Ekim - October	342 449 619	419 368 864	555 960 720	570 813 243	550 005 800
Kasım - November	326 090 034	382 932 427	502 855 735	555 259 814	484 780 913
Aralık - December	307 309 413	348 316 599	427 044 131	413 805 086	385 271 754

Not. Bilgiler "Çıkış Yapan Ziyaretçiler Anket" sonuçlarına aittir.

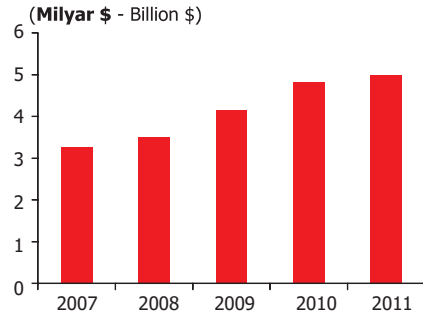
Note. Data cover "The Departing Visitors Survey" results.

7.4 Turizm gelir ve gideri - Tourism receipts and expenditures

Gelir - Receipts

Gider - Expenditures

Veri için tablo 7.6'ya bakınız.

For data, see table 7.6.

7.6 Aylara göre turizm gideri, 2008-2011

Tourism expenditures by months, 2008-2011

	2008	2009	2010	2011
Vatandaş ziyaretçi sayısı - Number of citizen visitors				
Toplam - Total	4 892 717	5 561 355	6 557 233	6 281 972
Ocak - January	352 491	378 771	354 260	555 008
Şubat - February	338 170	384 447	444 881	516 563
Mart - March	374 133	439 320	494 956	575 006
Nisan - April	427 658	364 114	518 761	610 062
Mayıs - May	461 661	413 407	575 820	622 457
Haziran - June	567 063	488 989	617 491	653 460
Temmuz - July	437 854	651 212	770 870	569 553
Ağustos - August	348 552	460 934	547 433	467 089
Eylül - September	262 293	411 943	518 823	428 960
Ekim - October	448 433	490 962	551 749	428 263
Kasım - November	376 187	517 640	599 486	443 020
Aralık - December	498 221	559 614	562 702	412 532
Turizm gideri - Tourism expenditures (\$)				
Toplam - Total	3 506 888 205	4 145 740 850	4 825 214 101	4 976 176 604
Ocak - January	274 058 487	282 105 147	272 349 030	365 160 089
Şubat - February	254 451 447	287 901 482	320 836 151	373 288 612
Mart - March	276 855 813	326 603 864	396 740 807	458 348 772
Nisan - April	296 878 902	268 517 511	350 964 158	419 526 614
Mayıs - May	320 070 319	306 746 195	392 547 210	437 913 168
Haziran - June	389 585 837	361 266 354	425 734 213	468 248 811
Temmuz - July	333 771 377	460 697 011	537 105 301	407 600 269
Ağustos - August	264 061 165	329 229 786	380 132 689	321 880 902
Eylül - September	195 375 294	307 165 477	388 662 216	315 406 828
Ekim - October	310 312 729	374 671 441	423 054 022	463 330 651
Kasım - November	246 989 079	393 619 402	505 229 994	495 649 524
Aralık - December	344 477 755	447 217 180	431 858 310	449 822 363
Kişi başı ortalama harcama - Average expenditure per person (\$)				
Toplam - Total	717	745	736	792
Ocak - January	777	745	769	658
Şubat - February	752	749	721	723
Mart - March	740	743	802	797
Nisan - April	694	737	677	688
Mayıs - May	693	742	682	704
Haziran - June	687	739	689	717
Temmuz - July	762	707	697	716
Ağustos - August	758	714	694	689
Eylül - September	745	746	749	735
Ekim - October	692	763	767	1 082
Kasım - November	657	760	843	1 119
Aralık - December	691	799	767	1 090

Not. Bilgiler "Vatandaş Giriş Anketi" sonuçlarına aittir.

Note. Data cover "The Citizen Entry Survey" results.

7.7 Giriş yapan vatandaşların seyahat amacına göre dağılımı, 2007-2011

Citizens arriving by purpose of visit, 2007-2011

Seyahat amacı - Purpose of visit	Kişi sayısı - Number of persons		
	2007	2008	
Toplam - Total	4 956 069	4 892 717	
Gezi, eğlence - Travel, entertainment	1 045 243	1 003 236	
Kültür - Culture	74 641	28 765	
Sportif ilişkiler - Sports events	32 297	28 753	
Yakınları ziyareti - Visiting relatives	1 116 948	1 206 084	
Sağlık - Health reasons	18 505	20 057	
Alışveriş - Shopping	61 295	73 600	
Toplantı, konferans, kurs, seminer			
Meeting, conference, course, seminar	168 093	165 617	
Görev - Job	612 793	421 529	
Ticari ilişkiler, fuar - Commercial relations, exhibitions	813 563	855 669	
Eğitim - Education	161 041	177 478	
Diğer - Other	566 502	616 681	
Berberinde gelen - Accompanying persons	285 147	295 248	
	2009	2010	2011
Toplam - Total	5 561 355	6 557 233	6 281 972
Gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler			
Travel, entertainment, sportive or cultural activities	993 818	1 447 627	1 381 061
Akraba ve arkadaş ziyareti - Visiting relatives and friends	1 494 840	1 760 992	1 458 443
Eğitim, staj (1 yıldan az) - Education, training (less than a year)	166 416	240 739	146 110
Sağlık ve tıbbi nedenler - Health or medical reasons (less than a year)	30 852	20 643	12 699
Alışveriş - Shopping	125 945	249 406	180 366
İş amaçlı - Business (conferences, meetings, assignments etc.)	1 750 807	1 822 662	1 850 979
Diğer - Other	764 146	730 937	896 630
Berberinde gelen - Accompanying persons	234 531	284 227	355 684

Not. Bilgiler "Vatandaş Giriş Anketi" sonuçlarına aittir.

Note. Data cover "The Citizen Entry Survey" results.

İÇİNDEKİLER	Sayfa Page	CONTENTS
Açıklama	138	Explanation
Grafik		Graph
8.1 Ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2005-2009	140	8.1 Convicts received into prison, 2005-2009
Tablo		Table
8.1 Savcı, hâkim ve Adalet Bakanlığı'nda çalışan diğer personel, 2006-2010	139	8.1 Prosecutor, judge and other personnel in the Ministry of Justice, 2006-2010
8.2 Mahkeme türüne göre mahkemeye gelen, karara bağlanan ve gelecek yıla devredilen davalar, 2006-2010	139	8.2 Cases brought, judged and postponed until next year by type of court, 2006-2010
8.3 Ceza infaz kurumu sayısı ve kapasitesi, 2005-2009	140	8.3 Number and capacity of prisons, 2005-2009
8.4 Yaş grubu, medeni durum ve cinsiyete göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2005-2009	140	8.4 Convicts received into prison by age group, marital status and sex, 2005-2009
8.5 Eğitim durumuna göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2005-2009	141	8.5 Convicts received into prison by educational status, 2005-2009
8.6 Ceza infaz kurumu türüne göre hükümlüler, 2005-2009	141	8.6 Convicts by type of prison, 2005-2009
8.7 Suç türüne göre çocuk ceza infaz kurumuna ve eğitime giren hükümlü çocuklar, 2005-2009	141	8.7 Juvenile convicts received into juvenile prison and reformatory by type of crime, 2005-2009
8.8 İBBS'ye göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2007-2009	142	8.8 Convicts received into prison by SR, 2007-2009

AÇIKLAMA

ADALET

Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay ve Uyuşmazlık Mahkemesi'ne ilişkin bilgiler ilgili kurumlardan alınmakta, savcılık ve mahkemelere ilişkin bilgiler Adalet Bakanlığı tarafından derlenmektedir.

Hükümlülere ilişkin bilgiler, 2009 yılına kadar ceza infaz kurumu müdürlüklerince düzenlenip, Cumhuriyet Başsavcılıkları aracılığıyla aylık olarak TÜİK'e gönderilen hükümlü formları ile derlenmiş olup, 2009 yılından itibaren ise Adalet Bakanlığı tarafından oluşturulan Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi veri tabanından derlenmektedir.

Anayasa Mahkemesi: Kanunların, kanun hükmünde kararname ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasa'ya şekil ve esas bakımından uygunluğunu denetler.

Yargıtay: Adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

Danıştay: İdari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

Uyuşmazlık Mahkemesi: Adli, idari ve askerî yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlenmeye yetkilidir.

Savcı: Toplum adına mahkemelere dava açmak ve iddianame hazırlamakla görevlendirilmiş kamu görevlisidir.

Hakim: Mahkemelere açılan davalarla ilgili olarak karar vermekle görevlendirilmiş kamu görevlisidir.

Hükümlü: Hakkında mahkumiyet kararı kesinleşmiş olan kimsedir.

EXPLANATION

JUSTICE

Data on the Constitutional Court, the Supreme Court, the Council of State and the Court of Jurisdictional Disputes are taken from the related institutions, data on prosecutors' offices and courts are compiled by the Ministry of Justice.

Data on convicts are compiled with the convicts' forms filled in by each prison directorate and sent to TurkStat via Chief Public Prosecutors monthly until the year 2009, but after the year 2009 the data are compiled from the database in the National Judicial Network Information System conducted by the Ministry of Justice.

The Constitutional Court: The Constitutional Court reviews the constitutionality of laws, government decrees with the power of law and the by-laws of the Turkish Grand National Assembly.

The Supreme Court: The Supreme Court is the court of last instance for reviewing the decisions and verdicts rendered by courts of law and in matters not referred by law to other courts of law. It has first and final jurisdiction in specific cases defined by law.

The Council of State: The Council of State is the court of last instance for reviewing the decisions and verdicts rendered by administrative courts and in matters not referred to other courts of administration by law. It has first and final jurisdiction in specific cases defined by law.

The Court of Jurisdictional Disputes: The Court of Jurisdictional Disputes is empowered to settle disputes among juridical administrative and military courts arising from disagreements on jurisdictional matters and verdicts.

Public prosecutor: A public officer appointed as authority to file suits and prepare accusation on behalf of public.

Judge: A public officer appointed as authority to determine litigated questions.

Convict: A person convicted of a crime by the courts.

8.1 Savcı, hâkim ve Adalet Bakanlığı'nda çalışan diğer personel, 2006-2010

Prosecutor, judge and other personnel in the Ministry of Justice, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010*
Savcı - Prosecutor	2 688	3 860	4 003	4 281	4 430
Hâkim - Judge	6 405	6 260	6 444	7 727	7 649
Adli Tıp Kurumu - The Council of Forensic Medicine	1 005	1 081	1 046	1 010	1 092
Diğer personel - Other personnel	30 917	31 763	32 584	33 484	33 323

Kaynak: Adalet Bakanlığı

Source: Ministry of Justice

8.2 Mahkeme türüne göre mahkemeye gelen, karara bağlanan ve gelecek yıla devredilen davalar, 2006-2010

Cases brought, judged and postponed until next year by type of court, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010*
Gelen dava - Cases brought ⁽¹⁾					
Anayasa Mahkemesi - Constitutional Court	628	617	626	509	483
Uyuşmazlık Mahkemesi - Court of Jurisdictional Disputes	379	640	630	525	524
Adli Yargı - Judicial Justice					
Yargıtay - Supreme Court	680 271	745 819	886 188	1 007 023	1 098 485
Ceza Mahkemeleri - Criminal Courts	2 709 769	3 058 701	3 060 639	2 949 079	3 129 326
Hukuk Mahkemeleri - Civil Courts	2 276 843	2 397 875	2 521 418	2 746 968	2 904 853
İdari Yargı - Administrative Justice					
Danıştay - Council of State	⁽²⁾ 169 924	206 701	248 678	275 598	297 841
Bölge İdare Mahkemeleri - District Administrative Courts	82 758	94 424	99 868	109 939	120 372
İdare Mahkemeleri - Administrative Courts	274 442	255 381	229 721	217 541	252 399
Vergi Mahkemeleri - Tax Courts	112 108	128 534	152 662	188 438	212 462
Karara bağlanan dava - Cases judged					
Anayasa Mahkemesi - Constitutional Court	173	158	271	213	194
Uyuşmazlık Mahkemesi - Court of Jurisdictional Disputes	317	456	433	398	421
Adli Yargı - Judicial Justice					
Yargıtay - Supreme Court	462 559	455 548	523 484	553 168	562 171
Ceza Mahkemeleri - Criminal Courts	1 571 930	1 714 883	1 848 906	1 722 284	1 696 635
Hukuk Mahkemeleri - Civil Courts	1 456 265	1 497 250	1 568 170	1 719 228	1 799 427
İdari Yargı - Administrative Justice					
Danıştay - Council of State	73 123	88 278	99 284	106 959	103 880
Bölge İdare Mahkemeleri - District Administrative Courts	67 294	80 301	85 356	98 233	108 459
İdare Mahkemeleri - Administrative Courts	174 506	167 351	153 880	145 336	154 634
Vergi Mahkemeleri - Tax Courts	71 674	79 174	98 292	111 904	123 791
Gelecek yıla devir - Postponed until next year					
Anayasa Mahkemesi - Constitutional Court	455	459	355	296	289
Uyuşmazlık Mahkemesi - Court of Jurisdictional Disputes	62	184	197	127	103
Adli Yargı - Judicial Justice					
Yargıtay - Supreme Court	217 712	290 271	362 704	453 855	536 314
Ceza Mahkemeleri - Criminal Courts	1 137 839	1 343 818	1 211 733	1 226 795	1 432 691
Hukuk Mahkemeleri - Civil Courts	820 578	900 625	953 248	1 027 740	1 105 426
İdari Yargı - Administrative Justice					
Danıştay - Council of State	94 629	118 423	149 394	168 639	193 961
Bölge İdare Mahkemeleri - District Administrative Courts	15 464	14 123	14 512	11 706	11 913
İdare Mahkemeleri - Administrative Courts	99 936	88 030	75 841	72 205	97 765
Vergi Mahkemeleri - Tax Courts	40 434	49 360	54 370	76 534	88 671

(1) Daha önceki yıllardan gelen davaları da kapsar.

(1) Also covers cases of previous years.

(2) Daireler arası devir yapılmıştır.

(2) Turnover between departments.

8.3 Ceza infaz kurumu sayısı ve kapasitesi, 2005-2009

Number and capacity of prisons, 2005-2009

	2005	2006 ⁽¹⁾	2007 ⁽¹⁾	2008 ⁽¹⁾	2009 ⁽¹⁾
Yetişkin - Adult					
Ceza infaz kurumu sayısı - Number of prisons	436	423	386	378	363
Yatak sayısı - Number of beds	69 361	73 396	92 593	95 307	106 359
Çocuk - Juvenile					
Ceza infaz kurumu ve eğitimevi sayısı					
Number of prisons and reformatories	5	5	5	6	7
Yatak sayısı - Number of beds	480	744	744	1 694	1 694

(1) Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, çocuk kapalı ceza infaz kurumu sayısı içinde gösterilmiştir.

(1) Juvenile and Youth Closed Prison is shown in the number of juvenile closed prisons.

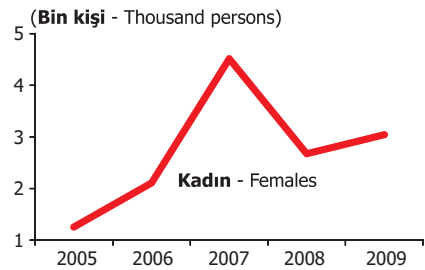
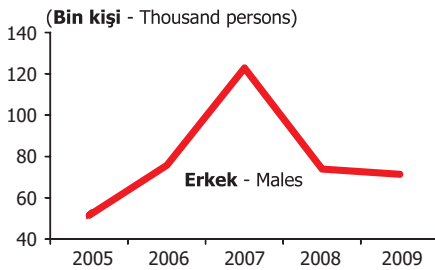
8.4 Yaş grubu, medeni durum ve cinsiyete göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2005-2009

Convicts received into prison by age group, marital status and sex, 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Toplam - Total	52 716	77 884	127 304	76 607	74 404
Yaş grubu - Age group					
11 - 14	94	43	61	123	187
15 - 17	802	470	779	1 065	900
18 - 24	15 332	17 534	24 391	15 636	14 036
25 - 34	17 429	25 614	41 349	25 854	18 638
35 - 44	11 731	20 807	35 807	20 357	15 569
45 - 54	5 334	9 888	18 616	10 002	8 073
55 - 64	1 508	2 792	5 034	2 843	2 373
65 +	486	736	1 267	727	536
Bilinmeyen - Unknown	-	-	-	-	14 092
Medeni durum - Marital status					
Hiç evlenmemiş - Never married	18 914	23 163	35 091	24 210	20 813
Evli - Married	31 882	51 492	86 034	47 074	43 924
Eşi ölmüş - Widowed	211	438	540	216	680
Boşanmış - Divorced	1 709	2 791	5 639	5 107	8 945
Bilinmeyen - Unknown	-	-	-	-	42
Cinsiyet - Sex					
Erkek - Males	51 463	75 777	122 787	73 933	71 349
Kadın - Females	1 253	2 107	4 517	2 674	3 043
Bilinmeyen - Unknown	-	-	-	-	12

Not. 2006 ve sonraki yıllarda, TCK'ya göre ceza sorumluluk yaşı 12 olmuştur.

Note. The criminal responsibility age was 12 years old in the year 2006 and subsequent years by the new TCL.

8.1 Ceza infaz kurumuna giren hükümlüler - Convicts received into prison

8.5 Eğitim durumuna göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2005-2009

Convicts received into prison by educational status, 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Toplam - Total	52 716	77 884	127 304	76 607	74 404
Okuryazar olmayan - Illiterate	1 961	2 373	3 089	2 137	2 040
Okuryazar olup da bir okul bitirmeyen					
Literate but not graduated from a school	1 746	2 053	2 397	1 795	2 375
Bitirilen okul - Completed school	49 009	73 458	121 818	72 675	65 115
İlkokul - Primary school	34 610	49 954	72 844	42 683	31 715
İlköğretim - Primary education	198	754	9 779	8 303	10 377
Ortaokul ve dengi meslek okulu - Junior high school and vocational school at junior high school level	6 519	9 386	15 283	8 078	7 356
Lise ve dengi meslek okulu - High school and vocational school at high school level	6 289	10 898	19 495	11 049	12 675
Yüksek öğretim - Higher education	1 393	2 466	4 417	2 562	2 992
Bilinmeyen - Unknown	-	-	-	-	4 874

8.6 Ceza infaz kurumu türüne göre hükümlüler, 2005-2009

Convicts by type of prison, 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Erkek - Males	24 247	25 618	36 874	44 188	66 329
Kapalı ceza infaz kurumu - Closed prison	19 897	21 046	29 933	35 760	55 077
Açık ceza infaz kurumu - Open prison	4 297	4 516	6 828	8 204	10 898
Çocuk ceza infaz kurumu ve eğitimevi					
Juvenile prison and reformatory	53	56	113	224	354
Kadın - Females	733	782	1 089	1 358	2 057
Kapalı ceza infaz kurumu - Closed prison	604	645	950	1 176	1 841
Açık ceza infaz kurumu - Open prison	129	137	139	179	214
Çocuk ceza infaz kurumu ve eğitimevi					
Juvenile prison and reformatory	-	-	-	3	2

Not. Hükümlü sayıları Aralık ayı sonuna göredir.

Note. The number of convicts in prisons by the end of December.

8.7 Suç türüne göre çocuk ceza infaz kurumuna ve eğitimevine giren hükümlü çocuklar, 2005-2009

Juvenile convicts received into juvenile prison and reformatory by type of crime, 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Toplam - Total	202	78	236	429	652
Öldürme - Homicide	28	17	21	39	34
Hırsızlık - Theft	29	12	47	121	194
Irza geçmek - Rape	20	7	30	7	-
Fiili livata - Sodomy	14	3	5	28	-
Cinsel suçlar - Sexual crimes	-	-	-	-	42
Yaralama - Assault	5	3	14	9	13
Gasp - Robbery	94	28	100	171	271
Diğer - Other	12	8	19	54	97
Bilinmeyen - Unknown	-	-	-	-	1

8.8 İBBS'ye göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2007-2009

Convicts received into prison by SR, 2007-2009

İBBS - 2. Düzey SR - Level 2	2007		2008		2009		
	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Bilinmeyen Unknown
TR Türkiye - Turkey	122 621	4 516	73 897	2 674	71 349	3 043	12
TR10 İstanbul	19 456	938	11 423	485	11 146	557	1
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	3 893	158	1 985	64	2 129	85	-
TR22 Balıkesir, Çanakkale	4 450	194	2 488	118	2 635	131	-
TR31 İzmir	11 068	470	4 691	191	6 050	327	1
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	6 070	287	4 230	179	5 132	267	1
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	6 892	242	4 418	174	4 195	214	4
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	7 001	293	4 288	158	3 488	143	2
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	5 398	172	3 398	114	3 275	103	-
TR51 Ankara	7 028	226	5 022	155	3 949	113	1
TR52 Konya, Karaman	4 282	87	2 430	53	1 924	64	1
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	6 053	282	3 945	183	4 004	210	-
TR62 Adana, Mersin	6 073	243	4 065	183	4 125	174	-
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	2 747	68	2 388	83	1 974	98	-
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	2 087	81	1 559	79	1 375	56	1
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	3 225	95	1 940	63	2 169	58	-
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	2 058	110	1 165	52	1 024	54	-
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	1 365	44	669	21	530	25	-
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	4 923	179	3 142	106	2 571	120	-
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	2 764	82	1 622	45	1 245	61	-
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	1 788	25	850	27	909	18	-
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	1 632	9	916	10	874	8	-
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	2 285	68	1 355	39	1 327	27	-
TRB2 Van, Muş, Bittis, Hakkari	1 841	10	888	6	955	9	-
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	3 724	66	2 254	52	2 093	71	-
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	3 456	56	1 953	21	1 701	30	-
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	1 062	31	813	13	508	19	-
Bilinmeyen - Unknown	-	-	-	-	42	1	-

Not.1. Bölgeler suçun işlendiği ile göre oluşturulmuştur.

2. Yabancı ülkede suç işleyen hükümlüleri kapsamamaktadır.

Note 1. Regions have been formed by the province where the crime was committed.

2. Figures do not cover the convicts committed the crime abroad.

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page	
Açıklama	144	Explanation
Grafik		Graph
9.1 Milletvekili Genel Seçimi sonuçları, 2011	145	9.1 Results of the General Election of Representatives, 2011
9.2 Seçim yılı ve cinsiyete göre milletvekili sayısı, 1995, 1999, 2002, 2007, 2011	147	9.2 Number of representatives by the election year and sex, 1995, 1999, 2002, 2007, 2011
Tablo		Table
9.1 Milletvekili Genel Seçimi sonuçları, 1995, 1999, 2002, 2007, 2011	145	9.1 Results of the General Election of Representatives, 1995, 1999, 2002, 2007, 2011
9.2 İBBS'ye göre 2011 Milletvekili Genel Seçimi	146	9.2 General Election of Representatives, 2011 by SR
9.3 Seçim yılı ve cinsiyete göre milletvekili sayısı ve Meclis'teki temsil oranı, 1935-2011	147	9.3 Number of representatives and the rate of representation in the Assembly by the election year and sex, 1935-2011
9.4 Mahalli İdareler Seçimi sonuçları, 2009	148	9.4 Results of the Local Administration Elections, 2009
9.5 İBBS'ye göre 2009 İl Genel Meclisi Üyeleri Seçimi	149	9.5 The Election of Provincial General Council Members, 2009 by SR
9.6 Halk Oylaması sonuçları, 1982, 1987, 1988, 2007, 2010	150	9.6 Results of the Referendum, 1982, 1987, 1988, 2007, 2010

AÇIKLAMA

SEÇİMLER

Bu bölümde sunulan milletvekili ve mahalli idareler seçimi sonuçlarına ilişkin veriler, il ve ilçe seçim kurullarınca Kurumumuza gönderilen birleştirme tutanaklarına dayanılarak hazırlanmıştır.

İlk kez, 22 Temmuz 2007 tarihinde gerçekleştirilen Milletvekili Genel Seçimi sonuçları, YSK Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Projesi (SEÇSİS) kapsamında, YSK Başkanlığı'ndan elektronik ortamda alınarak yayına hazırlanmıştır.

Milletvekili Genel Seçimi sonuçları, il, ilçe, bucak ve köyler itibarıyla sandık bazında; Mahalli İdareler Seçimi sonuçları, il genel meclisi üyeleri seçiminde, il ve ilçeler bazında, belediye başkanı, belediye meclisi üyeleri ve büyükşehir belediye başkanlığı seçiminde ise belediyeler bazında yayımlanmaktadır.

EXPLANATION

ELECTIONS

The data presented in this section related to the results of the representatives and local administration elections are prepared by the records sent to TurkStat by the provincial and district election committees.

For the first time, the results of the General Election of Representatives held on July 22, 2007 were taken from the High Council of Elections Presidency in electronic media within the content of the Computer Supported Central Register of Voters Project held by the High Council of Elections Presidency and prepared for publication.

The results of the General Election of Representatives are published on the basis of ballot boxes for provinces, districts, sub-districts and villages; the results of the Elections of Local Administrations are published on the basis of provinces and districts for the election of provincial general council members and are published on the basis of municipalities for the elections of mayor, members of municipal council and mayor of metropolitan municipality.

9.1 Milletvekili Genel Seçimi sonuçları, 1995, 1999, 2002, 2007, 2011

Results of the General Election of Representatives, 1995, 1999, 2002, 2007, 2011

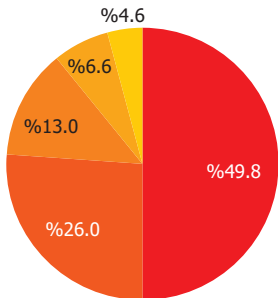
A. Alınan oy - Votes polled B. Kazanılan milletvekilliği - Seats won

	1995	1999	2002	2007	2011
Kayıtlı seçmen - Registered voters	34 155 981	37 495 217	41 407 027	42 799 303	52 806 322
Oy kullanan seçmen - Actual voters	29 101 469	32 656 070	32 768 161	36 056 293	43 914 948
Seçime katılma oranı - Participation rate (%)	85.2	87.1	79.1	84.2	83.2
Geçerli oy sayısı - Number of valid votes	28 126 993	31 184 496	31 528 783	35 049 691	42 941 763
Milletvekili sayısı - Number of representatives	550	550	550	550	550
Erkek - Males	537	527	526	500	471
Kadın - Females	13	23	24	50	79
Oyların siyasi parti ve bağımsızlara göre dağılımı					
Votes polled by political parties and independents					
Adalet ve Kalkınma Partisi (AK PARTİ)	A	-	-	10 808 229	21 399 082
Justice and Development Party	B	-	363	341	327
Anavatan Partisi (ANAP)	A	5 527 288	4 122 929	1 618 465	-
Motherland Party	B	132	86	-	-
Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)	A	3 011 076	2 716 094	6 113 352	7 317 808
Republican People's Party	B	49	-	178	112
Demokratik Sol Parti (DSP)	A	4 118 025	6 919 670	384 009	-
Democratic Left Party	B	76	136	-	-
Doğru Yol Partisi (DYP)	A	5 396 009	3 745 417	3 008 942	-
True Path Party	B	135	85	-	-
Fazilet Partisi (FP)	A	-	4 805 381	-	-
Virtue Party	B	-	111	-	-
Milliyeti Hareket Partisi (MHP)	A	2 301 343	5 606 583	2 635 787	5 001 869
Nationalist Movement Party	B	-	129	-	71
Refah Partisi (RP)	A	6 012 450	-	-	-
Welfare Party	B	158	-	-	-
Sosyaldemokrat Halki Parti (SHP)	A	-	-	-	-
Social Democratic Populist Party	B	-	-	-	-
Bağımsızlar	A	133 895	270 265	314 251	1 835 486
Independents	B	-	3	9	26
Diğer - Other	A	1 626 907	2 998 157	6 645 748	4 567 237
	B	-	-	-	1 808 583

9.1 Milletvekili Genel Seçimi sonuçları

Results of the General Election of Representatives

2011

- **Adalet ve Kalkınma Partisi (AK PARTİ)**
Justice and Development Party
- **Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)**
Republican People's Party
- **Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)**
Nationalist Movement Party
- **Bağımsızlar**
Independents
- **Diğer** - Other

9.2 İBBS'ye göre 2011 Milletvekili Genel Seçimi
General Election of Representatives, 2011 by SR

İBBS - 2. Düzey SR - Level 2	Sandık sayısı Number polling units	Kayıtlı seçmen sayısı - Registered voters	Katılım oranı Participation rate (%)	Milletvekili sayısı Number of representatives
TR Türkiye - Turkey	199 657	50 237 343	87.2	550
TR10 İstanbul	32 213	9 397 323	86.5	85
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	4 388	1 137 631	89.7	12
TR22 Balıkesir, Çanakkale	5 200	1 233 006	90.4	12
TR31 İzmir	10 510	2 906 224	88.3	26
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	7 845	2 005 148	89.4	20
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	8 915	2 118 326	91.1	23
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	9 834	2 595 811	89.6	26
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	9 050	2 303 541	89.2	26
TR51 Ankara	12 355	3 409 758	88.9	31
TR52 Konya, Karaman	6 013	1 505 743	88.3	16
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	7 289	1 873 853	87.2	21
TR62 Adana, Mersin	9 489	2 539 546	86.1	25
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	7 352	1 903 807	86.8	22
TR71 Kırkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	4 370	1 016 990	85.6	14
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	7 315	1 579 430	87.5	18
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	3 266	759 921	88.4	9
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	3 273	549 587	87.5	7
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	8 595	1 918 284	88.3	21
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	8 420	1 807 106	84.5	23
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	3 766	678 133	86.6	9
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	3 030	641 714	77.3	11
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	5 171	1 097 422	85.6	16
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	4 653	1 072 624	82.6	18
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	5 748	1 444 149	84.5	19
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	7 111	1 716 811	81.7	23
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	4 486	1 025 455	83.6	17

Not.1. Türkiye toplamı Resmî Gazete'den alınmış olup, bölge toplamları ve oranlar Kurumumuzda hesaplanmıştır.

2. Toplam seçmen sayısı iinde, yurtdişı seçmen sayısı dahil edilmemiştir.

Note.1. The national total has been taken from the Official Gazette; total of the region and rates have been computed records at TurkStat.

2. The number of voters abroad is not covered the total number of voters.

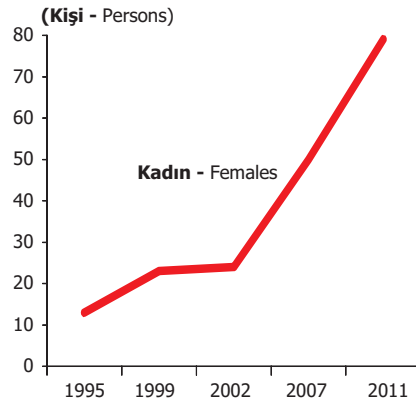
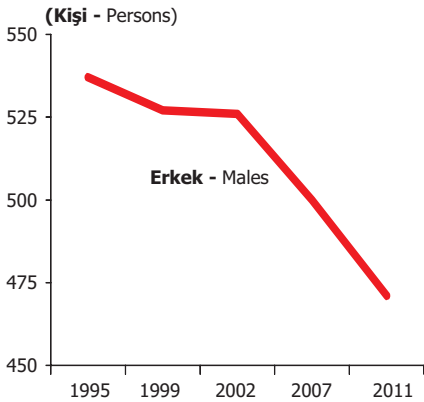
9.3 Seim yılı ve cinsiyete göre milletvekili sayısı ve Meclis'teki temsil oranı, 1935-2011

Number of representatives and the rate of representation in the Assembly by the election year and sex, 1935-2011

Seçim yılı Election year	Toplam milletvekili sayısı - Total number of representatives	Erkek Males	Temsil oranı Rate of representation (%)	Kadın Females	Temsil oranı Rate of representation (%)
1935	399	381	95.5	18	4.5
1939	429	413	96.3	16	3.7
1943	455	439	96.5	16	3.5
1946	465	456	98.1	9	1.9
1950	487	484	99.4	3	0.6
1954	541	537	99.3	4	0.7
1957	610	602	98.7	8	1.3
1961	450	447	99.3	3	0.7
1965	450	442	98.2	8	1.8
1969	450	445	98.9	5	1.1
1973	450	444	98.7	6	1.3
1977	450	446	99.1	4	0.9
1983	399	387	97.0	12	3.0
1987	450	444	98.7	6	1.3
1991	450	442	98.2	8	1.8
1995	550	537	97.6	13	2.4
1999	550	527	95.8	23	4.2
2002	550	526	95.6	24	4.4
2007	550	500	90.9	50	9.1
2011	550	471	85.6	79	14.4

9.2 Seim yılı ve cinsiyete göre milletvekili sayısı

Number of representatives by the election year and sex

9.4 Mahalli İdareler Seçimi sonuçları, 2009

Results of the Local Administration Elections, 2009

		İl genel meclisi üyeleri Provincial general council members	Büyükşehir belediye başkanlığı Mayor of metropolitan municipality	Belediye başkanlığı Mayor	Belediye meclisi üyeleri Municipal council members
Kayıtlı seçmen sayısı - Number of registered voters		48 049 446	22 677 450	39 809 274	39 809 272
Oy kullanan seçmen sayısı - Number of actual voters		40 932 260	18 861 493	33 510 343	33 461 620
Katılım oranı - Participation rate (%)		85.2	83.2	84.2	84.1
Geçerli oy sayısı - Number of valid votes		39 988 763	18 183 894	32 299 515	32 086 214
Siyasi parti ve bağımsızlar					
Political parties and independents					
Adalet ve Kalkınma Partisi Justice and Development Party	AK PARTİ	15 353 553	7 672 280	12 483 171	12 242 083
Anavatan Partisi Motherland Party	ANAP	304 361	48 358	197 454	204 250
Bağımsız Türkiye Partisi Independent Turkey Party	BTP	167 986	49 320	101 206	82 854
Barış ve Demokrasi Partisi Peace and Democracy Party	BDP	36	-	151	203
Büyük Birlik Partisi Great Union Party	BBP	943 765	116 216	384 487	508 076
Cumhuriyet Halk Partisi Republican People's Party	CHP	9 229 936	5 896 884	7 973 640	7 968 843
Demokrat Parti Democrat Party	DP	1 536 847	179 350	1 169 242	1 181 074
Demokratik Sol Parti Democratic Left Party	DSP	1 139 878	381 875	925 645	945 744
Demokratik Toplum Partisi Democratic Society Party	DTP	2 277 777	780 176	1 661 948	1 690 290
Emeğin Partisi Labour Party	EMEP	48 939	801	15 298	21 100
İşçi Partisi Worker's Party	İP	114 243	394	867	2 258
Hak ve Özgürlükler Partisi Rights and Freedoms Party	HAKPAR	29 392	12 966	5 670	4 618
Halkın Yükselişi Partisi People's Ascent Party	HYP	6 197	7 176	8 192	5 566
Liberal Demokrat Parti Liberal Democrat Party	LDP	2 285	8 518	8 608	2 451
Millet Partisi Nation Party	MP	41 818	11 405	5 772	6 685
Milliyetçi Hareket Partisi Nationalist Movement Party	MHP	6 386 279	2 249 039	5 326 953	5 338 339
Özgürlük ve Dayanışma Partisi Freedom and Solidarity Party	ÖDP	67 984	1 039	21 745	25 557
Saadet Partisi Felicity Party	SP	2 079 701	689 025	1 740 852	1 809 181
Türkiye Komünist Partisi Communist Party of Turkey	TKP	85 507	24 812	28 101	3 409
Bağımsızlar Independents	BĞMZ	172 279	54 260	240 513	43 633

9.5 İBBS'ye göre 2009 İI Genel Meclisi yeleri Seçimi

The Election of Provincial General Council Members, 2009 by SR

İBBS - 2. Düzey SR - Level 2	Sandık sayısı Number of polling units	Kayıtlı seçmen sayısı Registered voters	Katılım oranı Participation rate (%)
TR Türkiye - Turkey	177 431	48 049 446	85.2
TR10 İstanbul	28 738	8 805 063	81.7
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	3 831	1 096 611	88.4
TR22 Balıkesir, Çanakkale	4 550	1 196 509	88.7
TR31 İzmir	9 477	2 790 455	85.1
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	6 847	1 940 855	89.3
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	8 043	2 092 942	90.2
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	8 805	2 483 645	86.4
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	7 932	2 186 640	87.6
TR51 Ankara	11 119	3 224 796	85.2
TR52 Konya, Karaman	5 446	1 469 846	86.6
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	6 351	1 772 496	87.4
TR62 Adana, Mersin	8 411	2 424 274	84.8
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	6 363	1 830 667	86.8
TR71 Kırkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kirşehir	3 985	1 007 930	86.2
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	6 670	1 526 721	84.7
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	2 882	751 430	87.4
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	3 086	546 451	87.3
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	7 717	1 892 914	87.3
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	7 587	1 785 546	84.0
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	3 482	662 904	82.3
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	2 640	620 778	80.4
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	4 639	1 060 933	83.2
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	3 918	990 415	81.6
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	5 010	1 355 749	84.1
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	6 010	1 578 061	83.0
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	3 892	954 815	83.8

Not. Türkiye toplamı Resmİ Gazete'den alınmış olup, blge toplamları ve oranlar Kurumumuzda hesaplanmıştır.

Note. The national total has been taken from the Official Gazette; total of the region and rates have been computed at TurkStat.

9.6 Halk Oylaması sonuçları, 1982, 1987, 1988, 2007, 2010

Results of the Referendum, 1982, 1987, 1988, 2007, 2010

A. Alınan oy - Votes polled **B. Oy oranı** - Ratio of vote

		1982	1987	1988	2007	2010
Kayıtlı seçmen - Registered voters		20 690 914	26 095 630	26 739 227	42 690 252	52 051 828
Oy kullanan seçmen - Actual voters		18 885 488	24 436 821	23 750 873	28 819 319	38 369 099
Katılım oranı - Participation rate (%)		91.3	93.6	88.8	67.5	73.7
Geçersiz oy sayısı - Number of unvalid votes		43 498	1 088 965	793 995	651 658	725 062
Oranı - Ratio (%)		0.2	4.5	3.3	2.3	1.9
Geçerli oy sayısı - Number of valid votes		18 841 990	23 347 856	22 956 878	28 167 661	37 644 037
Oranı - Ratio (%)		99.8	95.5	96.7	97.7	98.1
Evet - Yes	A	17 215 559	11 711 461	8 034 933	19 422 714	21 787 244
Oranı - Ratio (%)	B	91.4	50.2	35.0	68.9	57.9
Hayır - No	A	1 626 431	11 636 395	14 921 945	8 744 947	15 856 793
Oranı - Ratio (%)	B	8.6	49.8	65.0	31.1	42.1

Not. Resmi Gazete sonucudur.**Gümrük kapılarındaki halk oylaması sonuçları, Türkiye toplamı içinde gösterilmiştir.**

Note. It is the result of the Official Gazette.

The results of the referendum at customs gates are shown in Turkey total.

İÇİNDEKİLER	Sayfa Page	CONTENTS
Açıklama	152	Explanation
Grafik		Graph
10.1 Türkiye İş Kurumu'na yapılan başvurular ve işe yerleştirilenler, 2007-2011	158	10.1 Applications to and placements by the Turkish Employment Organization, 2007-2011
Tablo		Table
10.1 (4/c) Emekli Sandığı'ndan aylık alanlar, 2006-2010	156	10.1 Persons receiving monthly benefits from the Government Employees Retirement Fund, 2006-2010
10.2 (4/a) Sosyal Sigortalar Kurumu'ndan aylık alanlar, 2006-2010	156	10.2 Persons receiving monthly benefits from the Social Insurance Institution, 2006-2010
10.3 (4/a) Sosyal sigorta uygulamasına tabi işyerleri ve sigortalı sayısı, 2006-2010	156	10.3 Establishments and number of employees covered by the Social Insurance Institution, 2006-2010
10.4 (4/b) Bağ-Kur'dan aylık alanlar, 2006-2010	157	10.4 Persons receiving monthly benefits from Bağ-Kur, 2006-2010
10.5 (4/a, 4/b, 4/c) SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı'na yapılan bütçe transferleri, 2006-2010	157	10.5 Budget transfers to Social Insurance Institution, Bağ-Kur and Government Employees Retirement Fund, 2006-2010
10.6 Sosyal Güvenlik Kurumu toplam sağlık harcamaları, 2006-2010	157	10.6 Total health expenditures of Social Security Institution, 2006-2010
10.7 Sosyal Güvenlik Kurumunun gelir ve gider dengesi, 2006-2010	157	10.7 Revenues and expenditures of Social Security Institution, 2006-2010
10.8 Türkiye İş Kurumu'na yapılan başvurular ve işe yerleştirilenler, 2007-2011	158	10.8 Applications to and placements by the Turkish Employment Organization, 2007-2011
10.9 Mesleklerine göre Türkiye İş Kurumu tarafından yurt dışında işe yerleştirilen işçiler, 2007-2011	158	10.9 Workers placed in a position abroad by the Turkish Employment Organization, 2007-2011
10.10 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü çalışmaları, 2007-2011	159	10.10 Studies of General Directorate of Child Services of Ministry of Family and Social Policies, 2007-2011
10.11 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü çalışmaları, 2007-2011	160	10.11 Studies of General Directorate of Services for Elderly Persons and Persons with Disabilities of Ministry of Family and Social Policies 2007-2011
10.12 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü çalışmaları, 2007-2011	160	10.12 Studies of General Directorate on the Status of Women of Ministry of Family and Social Policies, 2007-2011
10.13 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü çalışmaları, 2007-2011	160	10.13 Studies of General Directorate of Family and Community Services of Ministry of Family and Social Policies, 2007-2011

AÇIKLAMA

SOSYAL GÜVENLİK

Bu bölümdeki veriler TC. Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye İş Kurumu, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nden alınmıştır.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 16.06.2006 tarihli 26200 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış ve yürürlük tarihi 01.01.2007 olarak belirlenmiş, ancak, Kanunun bazı maddeleri Anayasa Mahkemesince iptal edildiğinden, yürürlük tarihi 5724 sayılı Kanunla 01.06.2008 tarihine, 5754 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla ise Kanunun tahsis mevzuatına ilişkin maddeleri 2008/Ekim ayı başı itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

5510 sayılı kanunun 4 üncü maddesinde; Kanuna göre sigortalı sayılanlar belirtilmiş olup, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

- (a) bendi kapsamında olanlar hizmet akdi ile çalışanları (mülga 506 ve 2925 sayılı kanunlara tabii olanlar),
- (b) bendi kapsamında olanlar köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanları (mülga 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabii olanlar),
- (c) bendi kapsamında olanlar ise kamu görevlilerini (5434 sayılı Kanuna tabii olanlar) ifade etmektedir.

Söz konusu sigortalılar 4(a), 4(b), 4(c) sigortalıları olarak nitelendirilmektedir. Kanunla sağlanan yardımlar;

İş kazası ve meslek hastalığı sigortası: 4/a ve 4/b kapsamındaki İş kazası veya meslek hastalığı sonucu bedeni veya ruhi arzuya uğrayan sigortalıya şu hakları tanımaktadır.

- Sigortalıya, geçici iş göremezlik süresince günlük geçici iş göremezlik ödeneği verilmesi,
- Sigortalıya sürekli iş göremezlik geliri bağlanması,
- İş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölen sigortalının hak sahiplerine, gelir bağlanması,
- Gelir bağlanmış olan kız çocuklarına evlenme ödeneği verilmesi,
- İş kazası ve meslek hastalığı sonucu ölen sigortalı için, cenaze ödeneği verilmesidir.

İş kazası ve meslek hastalığı sigortasından sağlanan yardımlar içerisinde tahsis mevzuatını içeren yardımlar, sigortalıya sürekli iş göremezlik geliri verilmesi ve sürekli iş göremezlik geliri almakta iken ölen sigortalının hak sahiplerine ölüm geliri bağlanması, evlenme ve cenaze ödeneği verilmesidir.

EXPLANATION

SOCIAL SECURITY

Data presented in this section are provided by the Social Security Institution, Turkish Employment Organization, General Directorate of Child Services, General Directorate of Services for Elderly Persons and Persons with Disabilities, General Directorate on the Status of Women, General Directorate of Family and Community Services.

SOCIAL SECURITY INSTITUTION

Social Insurance and Universal Health Insurance Law No. 5510 published in Official Journal No. 26200 date 16.06.2006 and the effective date is determined as 01.01.2007. However, because of the some provisions of the Act has been canceled by the Constitutional Court, the date of entry into force postponed to 01.06.2008. Also with the Law of Making Amendments in Social Insurance and Universal Health Insurance Law and Certain Laws and Decree Laws, articles of the Law relating to the allotment regulation came into force as of early October 2008.

In Article 4 of the Law No 5510; individuals deemed to be insurance holders according to the Law has mentioned. 1th subparagraph of Article 4th of the Law, refers.

- under item (a) of paragraph one of Article 4, those employees working with service contracts (those subject to amended 506 and 2925 numbered Laws),
 - under item (b) of paragraph one of Article 4, among the village and quarter headmen and individuals working on his/her own name and account without being bound by a service contract; (those subject to amended 1479 and 2926 numbered Laws),
 - under item (c) of paragraph one of Article 4, the public officials (those subject to 5434 numbered Law).
- Such insured persons are regarded as 4 (a), 4 (b), 4 (c) insurance holders. Benefits provided by the Law;

Work accidents and occupational disease insurance: Following are the rights provided by this insurance for within the scope of 4/a and 4/b insurance holder who have a physical or mental handicap due to work accident or occupational disease.

- Giving daily temporary incapacity allowance to the insurance holder during the period of temporary incapacity to work,
- Putting the insurance holder on permanent incapacity income,
- Putting on income the right holders of the insurance holder who died due to work accident or occupational disease,
- Giving marriage bonuses to female children who were put on income,
- Giving funeral benefit for the insurance holder died of work accident or occupational disease.

Benefits of allotment regulation in work accidents and occupational diseases insurance, are giving permanent incapacity income to the insurance holder and putting on income the right holders of the insurance holder who died while receiving permanent incapacity income, giving marriage bonuses and funeral benefit.

Hastalık ve analık sigortası: 4(a) ve 4(b) kapsamındaki sigortalının, iş kazası ve meslek hastalığı dışında kalan ve işgöremezliğe neden olan rahatsızlıklar hastalık halidir.

Hastalık ve analık sigortasından sigortalıya hastalık veya analık hallerine bağlı olarak ortaya çıkan işgöremezlik süresince günlük geçici iş göremezlik ödeneği verilir.

Sigortalı kadına veya sigortalı olmayan eşine her çocuk için yaşaması şartıyla doğum tarihinde geçerli olan ve Kurum Yönetim Kurulunca belirlenip Bakan tarafından onaylanan tarife üzerinden emzirme ödeneği verilir.

Malullük sigortası: Sigortalının veya işverenin talebi üzerine Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar için çalışma gücünün veya iş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünün en az %60'ını, (c) bendi kapsamındaki sigortalılar için çalışma gücünün en az %60'ını veya vazifelerini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünü kaybettiği Kurum Sağlık Kurulunca tespit edilen sigortalılar, malullük aylığından yararlanır.

Yaşlılık sigortası: Yaşlılık sigortasından yapılan yardımlar yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları taşıyan sigortalılara yaşlılık aylığı bağlanması ve yaş şartının doldurduğu halde diğer yaşlılık aylığı hak kazanma koşullarını taşımayan sigortalılara yaşlılık toptan ödemesi yapılmasıdır.

Ölüm sigortası: Ölüm sigortasından sağlanan yardımlar; ölüm aylığına hak kazanma koşullarını taşıyan sigortalıların hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanması, ölen sigortalıların hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanamaması durumunda ölüm toptan ödemesi yapılması, aylık almakta olan kız çocuklarına evlenme ödeneği verilmesi, cenaze ödeneği verilmesidir.

Genel sağlık sigortası: Genel Sağlık Sigortası ile Sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan genel sağlık sigortalısı ile bakmakla yükümlü olduğu kişiler yararlandırılır. Genel sağlık sigortalısının ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlıklı kalmalarını; hastalanmalar halinde sağlıklarını kazanmalarını; iş kazası ile meslek hastalığı, hastalık ve analık sonucu tıbben gerekli görülen sağlık hizmetlerinin karşılanmasını, iş göremezlik hallerinin ortadan kaldırılmasını veya azaltılmasını temin etmek amacıyla sağlık hizmetleri finansmanı Kurumca sağlanır.

5510 sayılı kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı kanuna tabii iştirakçi olanlar hakkında 5434 sayılı kanuna tabii iştirakçi olanlar hakkında 5434 sayılı kanun hükümlerinin uygulanması devam etmektedir.

Sickness and maternity insurance: Sicknesses of the insurance holder under items (a) and (b) of paragraph one of Article 4, other than work accident or occupational disease and which causes the incapacity to work in the individual are sickness statuses.

Daily temporary incapacity allowance shall be given to the insurance holder, during the temporary incapacity period arising due to sickness or maternity statuses, from the sickness and maternity insurance.

Nursing benefit applicable by the date of delivery, over the tariff determined by the Board of Directors of the Institution and approved by the Minister, shall be payable to the female insurance holder or to the male insurance holder due to his not insured spouse for each newborn, provided that the newborn lives.

Invalidity insurance: The insurance holder, who is determined by the Institutions Health Committee to have lost working power or minimum 60% of the earning power in profession due to work accident or occupational disease for insurance holders under items (a) and (b) under paragraph one of Article 4 and to have lost minimum 60% of the earning power in profession or at a degree which does not allow him/her to carry out his/her duties for the insurance holders under item (c), as a result of examining the reports and the medical documents the report is based on, prepared duly by the providers of health-care services authorized by the Institution, upon request of the insurance holder or the employer, shall benefit from invalidity pension.

Old-age insurance: Rights granted from the old-age insurance to the insurance holder who have conditions to old-age pension benefit are putting on old-age pension and making single payment who do not have conditions to old- age pension benefit.

Survivors insurance: The rights granted from the survivors insurance are, putting on survivors' pension to survivors of insurance holder who have conditions to survivor pension benefit, making single payment to the survivors while not putting the survivor pension, granting marriage support to daughters receiving pension, granting funeral benefit.

Universal health insurance: Universal health insurance holder and their dependants of health insurance holder shall be benefited from universal health insurance. Health-care services to be financed by the Institution in order to ensure that the health of universal health insurance holder and his/her dependants are maintained, that they regain their health in case of sickness, that the health-care services found necessary in medical terms as a result of work accident and occupational disease, sickness and maternity, and that the incapacity status is eliminated or reduced.

Before the date of entry into force of Law no 5510, the Law no 5434 continue to be implemented for individuals who are participants in accord with the Law no 5434.

Vazife malullüğü aylığı: Sigortaların vazifelerini yaptıkları sırada veya vazifeleri dışında idarelerince görevlendirildikleri herhangi bir kamu idaresine ait başka işleri yaparken bu işlerden veya kurumlarının menfaatini korumak amacıyla bir iş yaparken ya da idarelerince sağlanan bir taşıtla işe gelişi ve işten dönüşü sırasında veya işyerinde meydana gelen kazadan dolayı vazife malulü olanlara bağlanan aylıktır. Vazife malullerinden sayılan harp malullerine ayrıca harp malullüğü zammı ödenir ve bazı ek yardımlar yapılır.

TÜRKİYE İŞ KURUMU

Türkiye İş Kurumu iş ve işçi bulma çalışmalarını yurt içinde ve yurt dışında bir kamu hizmeti olarak düzenlemek ve yürütmek, aktif ve pasif işgücü programı uygulamak, iş gücü piyasasını izlemek ve düzenlemekle görevlidir.

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Çocuk Hizmetleri; kişi ve ailelerin kendi bünye ve çevre şartlarından doğan veya kontrolleri dışında oluşan maddi, manevi ve sosyal yoksunluklarının giderilmesine ve ihtiyaçlarının karşılanmasına, sosyal sorunlarının önlenmesi ve çözümlenmesine yardımcı olunmasını ve hayat standartlarının iyileştirilmesi ve yükseltilmesini amaçlayan sistemli ve programlı hizmetler bütünüdür ifade eder.

ÇHGM Genel Müdürlüğü; korunmaya, bakıma veya yardıma muhtaç çocuk ve gençlerimize 24 saat sürekli koruma ve bakım hizmetini yatılı ve gündüzlü olarak vermektedir.

ÇHGM; ÇOGEM, evlat edinme, koruyucu aile hizmetleri, sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocuklara yönelik hizmetleri ile birlikte tüm alanlarda gönüllü katkı ve katılımların organizasyonu gibi koruyucu, önleyici ve eğitici çalışmaların yanında uluslararası sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmekle görevlidir.

Sosyal hizmet kuruluşları; Kanunun amacına ve belirtilen esaslara uygun faaliyette bulunan kuruluşlar olup; Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, İlçe Sosyal Hizmetler Müdürlüğü ve Çocuk Yuvaları; Yetiştirme Yurtları, Kreş ve Gündüz Bakımevleri, Huzurevleri, Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri, Çocuk ve Gençlik Merkezleri, Kadın Konukevleri, Toplum Merkezi ve Aile Danışma Merkezleri, Aile Danışma ve Rehabilitasyon Merkezleri, Yaşlı Hizmet Merkezi, Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi, Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezlerinden oluşmaktadır.

ÖZÜRLÜ VE YAŞLI HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÖYHGM), özürlülerin ve yaşlıların ayrımcılığa uğramadan insan haklarından yararlanarak toplumsal hayata katılmaları için ulusal düzeyde politika ve stratejilerin belirlenmesi çalışmalarını koordine etmek, özürlülere ve yaşlılara yönelik yürütülen sosyal hizmet faaliyetlerine ilişkin ilke, usul ve standartları belirlemek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir.

ÖYHGM, Bakanlığın özürlülere ve yaşlılara yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmekte ve koordine etmektedir.

Duty disability pension: This is the pension putting on disabled of duty during the insurance holders' carrying out their duties or carrying out other duties of any public administration to which they are charged with duty by their won administrations out of their duties, or while carrying out a work for defending the interests of their institutions, or by an accident occurred during going to or coming from work or occurred at the workplace. Disabled veteran increment and some additional benefit pay for disabled veterans whom to be considered within duty disabled.

TURKISH EMPLOYMENT ORGANIZATION

Main aim of Turkish Employment Organization is to organize and execute the studies on finding job and worker both in Turkey and outside of Turkey as a public service and also to apply active and passive labour force programme to follow and arrange labour force market.

GENERAL DIRECTORATE OF CHILD SERVICES

Child Services is described as the integrity of systematic and programmed services aiming at recovery of financial, emotional and social deprivations of; increasing the living standards of persons and families and prevention of and support towards the social issues arising from their inner and environmental conditions or from out of their control.

General Directorate of Child Services, on the residential and day-long services basis, ensures 24 hours of constant protection and care services towards children and youngsters who are in need of protection, care or assistance.

It is authorized on the execution of protective, preventive and training services on adoption, foster family, children living and working on streets and organization of voluntary contribution and participations, as well as the execution of the international social services (ISS).

Social services institutions that perform services pursuant to the objective of the Law and the specified principles are as follows; Family and Social Policies Provincial Management, District Social Services Management, Children's Home, Orphanages, Creche, Day Care Center, Homes for the Elderly Persons, Care and Rehabilitation Centers, Child and Youth Centers, Women Shelters, Community Center and Family Counseling Centers, Family Counseling and Rehabilitation Centers, Elderly Care Center, Protection, Care and Rehabilitation Center and Care and Social Rehabilitation Center.

GENERAL DIRECTORATE OF SERVICES FOR ELDERLY PERSONS AND PERSONS WITH DISABILITIES

The main tasks of General Directorate of Services for Elderly Persons and Persons with Disabilities (OYHGM) are; to coordinate the policy and strategy making activities regarding elderly and disabled people at national level with the purpose of ensuring full participation of them into social life by fully enjoying human rights and without facing any discriminatory actions; to establish principles, procedures and standards to be taken into consideration in the provision of social services to elderly persons and persons with disabilities; and to build coordination and cooperation between related public institutions and voluntary agencies.

OYHGM coordinates and carries out protective, preventive, educational, formative and rehabilitative social services for persons with disabilities and the elderly.

ÖYHGM; korunmaya, bakıma veya yardıma muhtaç özürü ve yaşlılarımız 24 saat süreli koruma ve bakım hizmetini yatılı ve gündüzlü olarak vermektedir. Ayrıca bakıma muhtaç özürülere evde bakım ücreti vermektedir.

ÖYHGM'nin teşkilat yapısı içindeki kuruluşlar; Kanunun amacına ve belirtilen esaslara uygun faaliyette bulunan kuruluşlar olup; İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, İlçe Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, Huzurevleri, Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri, Yaşlı Hizmet Merkezleri, Özel Huzurevleri, Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri, Engelsiz Yaşam Merkezleri, Umutevleri, Aile Danışma ve Rehabilitasyon Merkezleri, Özel Bakım Merkezlerinden oluşmaktadır.

KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

633 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı olarak yeniden yapılandırılan Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında kadınlara yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmek ve koordine etmek bulunmaktadır.

Fiziksel, cinsel, duygusal ve ekonomik şiddete uğrayan kadınların psikososyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi sırasında varsa çocuklarıyla birlikte ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla geçici bir süre kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşları olan kadın konukevlerinde; 12 Temmuz 1998 tarih ve 23400 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunan "Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na Bağlı Kadın Konukevleri Yönetmeliği" uyarınca hizmet verilmektedir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğüne bağlı kadın konukevine kabul edilen kadınların şiddetsiz bir ortamda, yaşadıkları travma ile başa çıkabilmeleri yeniden sağlıklı ilişkiler sürdürebilmelerine destek olmak üzere mesleki çalışmalar yapılmakta, kadın konukevlerinden ayrıldıktan sonra yaşamlarını kendi talepleri doğrultusunda sürdürmeleri için destek olunmaktadır. Verilen hizmetler arasında, psikolojik destek sağlanması, barolar ile işbirliği yapılarak hukuksal rehberlik ve danışmanlık sağlanması, kendilerine yeterli olabilecekleri bir iş ve meslek edindirmelerinde gerekli önlemlerin alınması, aile veya eşle bir araya gelmeyi tercih etmeleri durumunda, il müdürlükleri, aile danışma merkezleri ve toplum merkezleri işbirliği sağlanarak, aile ilişkilerinin sağlıklı sürdürülmesinin sağlanması ve izleme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi, uygulamaları bulunmaktadır.

AİLE VE TOPLUM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü, aile merkezli gündüzlü hizmet vermektedir.

Sosyal politika üretimi, Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün temel görevidir. Ayrıca, araştırma yapmak, eğitim programları hazırlamak ve uygulamak, aile ve topluma yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmekle görevidir.

Sosyal Hizmet Merkezleri, Toplum Merkezleri ve Aile Danışma Merkezleri Genel Müdürlüğümüzle ilişkili olan kuruluşlardır.

OYHGM provides 24 hours of protection and care services, either in residential or day-long basis, to persons with disabilities and elderly people who are in need of special care or support. Furthermore, persons with disabilities in need of special care are provided with home care service.

The institutions included in the organisational structure of OYHGM that perform services pursuant to the objective of the Law and specified principles are as follows; Provincial Directorates of Social Services, District Directorates of Social Services Directorates, Homes for Elderly Persons, Care and Rehabilitation Centers for Elderly Persons, Elderly Care Centers, Private Homes for Elderly Persons, Care and Rehabilitation Centers, Homes for Disabled Persons, Family Counseling and Rehabilitation Centers, Private Care Centers.

GENERAL DIRECTORATE ON THE STATUS OF WOMEN

Among the tasks of the General Directorate on the Status of Women, restructured under the Ministry of Family and Social Policies in pursuant to the Decree Law Nr. 633 is included the provision and coordination of activities of protective, preventive, educational, improving, guidance and rehabilitative social services for women.

The shelters which are the boarding social service institutions where women exposed to physical, sexual, emotional and economic violence can stay temporarily with their children, if any, so that their needs are met as their psychosocial and economic problems are solved provide particular services. These services are rendered in pursuant to "The Regulation on Women's Shelters Associated to The Social Services and Child Protection Agency" which took effect having been published in the Official Gazette numbered 23400 and dated July 12, 1998.

Professional studies are conducted by social workers to support women who have been accepted to the shelters affiliated to the General Directorate on the Status of Women of Ministry of Family and Social Policies, to make them cope with the trauma they have experienced and to maintain healthy relations again and to lead their lives upon their wills after they left the women shelters. Among the services offered in those shelters are ; psychological support, guidance and counseling in collaboration with the bars associations, provision of necessary measures to provide them jobs and vocations which will help them manage their lives, supporting them to sustain healthy family relations in the event that they request reunion with the family or the spouse and conducting monitoring of activities building collaboration with provincial directorates, family counseling centers and social centers.

GENERAL DIRECTORATE OF FAMILY AND COMMUNITY SERVICES

General Directorate of Family and Community Services administers family-based daily services.

Social policy-making is the primary objective of General Directorate of Family and Community Services. Besides, it is authorized on the execution of social services including protective, preventive, guiding, and training.

Centers of Social Services, Community Centers and Family Counseling Centers, are related services of General Directorate of Family and Community Services.

10.1 (4/c) Emekli Sandığı'ndan aylık alanlar, 2006-2010

Persons receiving monthly benefits from the Government Employees Retirement Fund, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam - Total	1 701 543	1 749 378	1 807 419	1 845 351	1 872 373
Emekli - Retired persons	1 107 904	1 147 518	1 198 666	1 221 544	1 239 660
Malül - Disabled persons	22 451	22 883	23 155	23 577	23 703
Görev malülü - Persons disabled on the job	9 406	9 239	6 401	6 543	6 608
Emeklilerin dul ve yetimleri - Widows, widowers and orphans of retired persons	449 696	459 527	477 946	488 672	497 736
Adi malül dul ve yetimleri - Widows, widowers and orphans of disabled persons	21 140	21 188	21 435	21 642	21 741
Görev malülü dul ve yetimleri - Widows, widowers and orphans of persons disabled on the job	39 401	37 970	29 157	33 356	33 282
Vatani hizmet ve madalya aylığı					
Patriotic duty and medal holders benefits	51 545	51 053	50 659	50 017	49 643

Not. Emekli sayısına, sandığa tabi hizmeti olup diğer sosyal güvenlik kurumlarından emekli olanlar kapsamamıştır.

Note. Data concerning the retired persons does not cover persons who are in other social security institutions even though they belong.

10.2 (4/a) Sosyal Sigortalar Kurumu'ndan aylık alanlar, 2006-2010

Persons receiving monthly benefits from the Social Insurance Institution, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam - Total	4 510 701	4 763 434	5 024 696	5 290 270	5 535 411
İş kazası, meslek hastalıkları sigortası					
Work injury and occupational disease insurance	128 232	129 285	129 916	131 976	134 893
Malül - Disable workers	54 857	56 105	56 668	57 422	58 496
Eş - Widow and widowers	32 737	33 191	33 545	34 620	35 897
Çocuk - Children	32 446	31 696	31 392	31 559	32 108
Ana, baba ve kardeş					
Parents, sisters and brothers	8 192	8 293	8 311	8 375	8 392
Malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortası					
Disability, old age and death insurance	4 382 469	4 634 149	4 894 780	5 158 294	5 400 518
Yaşlı - Retired workers	3 151 374	3 297 393	3 467 017	3 665 784	3 850 199
Malül - Disabled workers	63 861	64 883	65 175	66 038	66 902
Eş - Widow and widowers	726 979	798 961	862 074	908 078	949 392
Çocuk - Children	430 207	462 097	488 844	506 398	521 874
Ana, baba - Parents	10 048	10 815	11 670	11 996	12 151

10.3 (4/a) Sosyal sigorta uygulamasına tabi işyerleri ve sigortalı sayısı, 2006-2010

Establishments and number of employees covered by the Social Insurance Institution, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
İşyeri - Establishments ⁽¹⁾	1 036 328	1 116 638	1 170 248	1 216 308	1 325 749
Kamu - Public sector	28 699	31 304	30 369	36 031	37 056
Özel - Private sector	1 007 629	1 085 334	1 139 879	1 180 277	1 288 693
Sigortalı - Employees insured	7 818 642	8 505 390	8 802 989	9 030 202	10 030 810
Kamu - Public sector	659 899	722 015	731 704	852 248	868 753
Özel - Private sector	7 158 743	7 783 375	8 071 285	8 177 954	9 162 057
Erkek - Males	6 191 309	6 603 475	6 774 527	6 870 750	7 599 143
Kadın - Females	1 627 333	1 901 915	2 028 462	2 159 452	2 431 667

Not. 2007 yılı ve sonraki yıllara ait veriler Aralık ayı sonu, daha önceki yıllara ait veriler ise Eylül ayı sonu verileridir.

Note. Data of 2007 and later are by the end of December, data of previous years are by the end of September.

(1) Bildirgesi alınan işyerleridir.

(1) Data relates to business establishments which submitted memoranda.

10.4 (4/b) Bağ-Kur'dan aylık alanlar, 2006-2010

Persons receiving monthly benefits from Bağ-Kur, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Aylık alan - Beneficiary	1 753 025	1 817 685	1 965 247	2 088 146	2 160 507
Yaşlılık aylığı - Old age benefit	1 087 865	1 136 641	1 252 324	1 341 488	1 383 633
Malüllük aylığı - Disability benefit	15 667	15 149	14 917	15 480	16 741
Dul ve yetim aylığı - Widows and orphans benefit	649 493	665 895	698 006	731 178	760 130
Sürekli iş göremezlik geliri alan Receiver of perm. incap. income					3

10.5 (4/a, 4/b, 4/c) SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı'na yapılan bütçe transferleri, 2006-2010

Budget transfers to Social Insurance Institution, Bağ-Kur and Government Employees Retirement Fund, 2006-2010

(Bin TL - Thousand TL)

	2006	2007	2008	2009	2010
SSK - Social Insurance Institution	8 527 000	15 804 628	23 451 270	41 627 730	42 898 409
Bağ-Kur - Bağ-Kur	4 330 000	6 070 873	2 154 482	1 534 110	1 851 724
Emekli Sandığı Government Employees Retirement Fund	10 035 000	7 260 878	9 410 651	9 437 851	10 494 125

10.6 Sosyal Güvenlik Kurumu toplam sağlık harcamaları, 2006-2010

Total health expenditures of Social Security Institution, 2006-2010

(Milyon TL - Million TL)

	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam sağlık - Total health	17 667	19 984	25 346	28 811	32 509
Tedavi - Treatment	8 489	10 267	13 953	15 129	18 469
İlaç - Medicine	8 372	8 858	10 717	13 161	13 547
Diğer - Other	805	859	676	521	493

Not.1. SGK sağlık harcamalarına 2007-2010 yıllarında yoluk giderleri dahil değildir. Yoluk giderleri 2007 yılında 61 milyon TL, 2008 yılında 58 milyon TL, 2009 yılında 53 milyon TL, 2010 yılında 47 milyon TL'dir.

Not.2. 4/a, 4/b ve 4/c kapsamındaki kişilerin sağlık ödemeleri 2008 yılı Ocak ayından itibaren SGK adına tek bir yerden yapılmaktadır.

Note.1. In the years of 2007-2010, SSI health expenditures do not include transportation allowance. Transportation allowance was 61 million TL in 2007, it was 58 million TL in 2008, 53 million TL in 2009, it was 47 million TL in 2010.

Note.2. Health payment of 4/a, 4/b and 4/c has made in a single location for SSI, since 2008 January.

10.7 Sosyal Güvenlik Kurumunun gelir ve gider dengesi, 2006-2010

Revenues and expenditures of Social Security Institution, 2006-2010

(Bin TL - Thousand TL)

	2006	2007	2008	2009	2010
Gelirler - Revenues	53 830 886	56 874 830	67 257 484	78 072 788	95 273 183
Giderler - Expenditures	71 867 475	81 915 401	93 159 462	106 775 443	121 997 301
Açık - Deficit	-18 036 589	-25 040 571	-25 901 978	-28 702 655	-26 724 118

Not. Nakit hareketler tablosu dikkate alınarak hazırlanan geçici gerçekleşme rakamlarıdır.

Note. These are provisional numbers prepared according to the table of cash flows.

10.8 Türkiye İş Kurumu'na yapılan başvurular ve işe yerleştirilenler, 2007-2011

Applications to and placements by the Turkish Employment Organization, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
İş isteyen - Applications	656 969	1 275 674	1 435 024	1 217 936	1 398 355
İşe yerleştirilen - Placements	111 375	109 595	118 278	205 231	363 672

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

Source: Turkish Employment Organization

10.9 Mesleklerine göre Türkiye İş Kurumu tarafından yurt dışında işe yerleştirilen işçiler, 2007-2011

Workers placed in a position abroad by the Turkish Employment Organization, 2007-2011

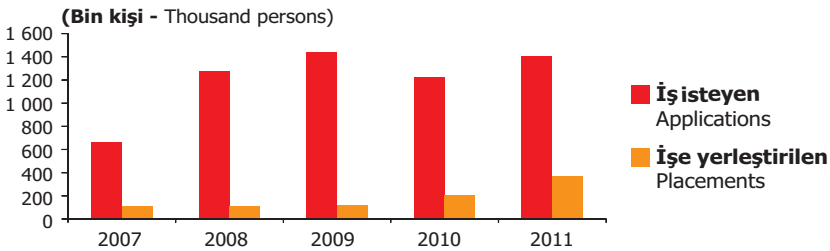
	2007	2008	2009	2010	2011
Toplam - Total	70 024	58 602	59 494	54 848	52 491
Vasıfsız işçiler - Unskilled workers	395	5 676	10 497	12 919	9 775
Vasıflı işçiler - Skilled workers	69 629	52 926	48 997	41 929	42 716
Mimar ve inşaat mühendisi - Architects and civil engineers	20	1 215	1 280	1 306	1 159
Diğer mühendisler - Other engineers	4	774	1 002	902	983
Teknik ressam - Draftsmen	0	71	108	101	117
İnşaat teknisyeni - Technicians (construction)	14	191	175	297	84
Yönetici, muhasebe ve büro elemanı					
Administrators, accountancy and office personnel	4	567	607	565	622
Aşçı ve garson - Cooks and waiters	37	588	370	559	357
Usta ve ustabaşı (inşaat) - Foremen and general foremen (construction)	0	277	630	215	34
Soğuk demirci - Cold iron workers	132	2 215	2 112	1 696	1 383
Makinist ve tamirci (oto) - Mechanics and repairmen (auto)	4	42	46	19	15
Elektrikçi (genel) - Electricians (general)	18	1 522	1 548	1 677	1 729
Sihhi ve boru tesisatçısı - Sanitary facilities installers and plumbers	6	1 569	1 675	1 165	1 293
Kaynakçı - Welder	7	1 260	1 590	1 448	1 710
Metal inşaat hazırlayıcı ve montajcı					
Structural metal preparers and erectors	0	273	126	162	495
İnşaat boyacısı - Construction painters	3	34	81	37	39
Duvarcı (taş-tuğla) - Bricklayers (stone-brick)	33	842	773	687	633
Karofayans ve mermer döşeyici - Marble and falance laying workers	76	949	1 135	703	568
İnşaat beton demircisi - Iron concrete construction workers	4	483	1 089	391	873
Beton kalıpcı ve dökücü - Concrete molders	268	98	235	359	1 387
Marangoz, doğramacı ve dülgere - Carpenters and joiners	3	457	1 882	974	1 279
Sıvacı - Plasterers	16	1 952	2 545	2 357	1 157
Vinç ve inşaat makineleri operatörü - Crane and lift operators	5	400	364	291	453
Ağır taşıt şoförü - Heavy vehicle drivers	24	963	588	540	751
Diğer meslekler - Other qualified workers	68 951	36 184	29 036	25 478	25 595

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

Source: Turkish Employment Organization

10.1 Türkiye İş Kurumu'na yapılan başvurular ve işe yerleştirilenler

Applications to and placements by the Turkish Employment Organization

10.10 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü çalışmaları, 2007-2011
Studies of General Directorate of Child Services of Ministry of Family and Social Policies, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Teşkilat - Organization					
İl sosyal hizmetler müdürlüğü					
Provincial social services management	81	81	81	81	81
İlçe sosyal hizmetler müdürlüğü					
District social services management	35	35	35	35	35
Çocuk yuvası - Children's home	103	103	96	74	68
Çocuk evi - Child home	-	-	160	323	448
Çocuk evi - Child home (0-12 yaş - age)	-	-	(1)122	238	329
Çocuk evi - Child home (13+ yaş - age)	-	-	38	85	119
Sevgi evleri - Affection home	-	-	18	37	53
Sevgi evleri - Affection home (0-12 yaş - age)	-	-	13	22	28
Sevgi evleri - Affection home (13-18 yaş - age)	-	-	5	15	25
Yetiştirme yurdu - Orphanages	113	114	105	97	89
Gözlem evi - Observation home	-	-	6	6	4
Özel Kreş ve Gündüz Bakımevi					
Private kindergarten and day care centers	1 532	1 550	1 616	1 604	1 639
Çocuk ve Gençlik Merkezleri - Child and Youth Center	43	37	38	37	37
Yatılı hizmet veren - In patient	18	10	8	7	7
Gündüzlü hizmet veren - Out-patient	25	24	27	27	27
Yatılı-Gündüzlü hizmet veren-In/Out patient	-	3	3	3	3
Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezleri					
Care and Rehabilitation Center	4	9	18	23	29
Koruma, Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri					
Protection, Care and Rehabilitation Centers	3	6	6	7	9
Hizmet götürülen kişi sayısı - Number of people served					
Sosyal hizmetler müdürlüğü (yardım verilen kişi sayısı)					
Social services management (number of persons served)	28 681	30 909	35 756	35 298	41 778
Çocuk yuvaları - Children's homes	6 190	6 099	5 690	3 945	3 724
Çocuk evi - Child home	-	-	938	1 813	2 592
Çocuk evi - Child home (0-12 yaş - age)	-	-	(1)705	1 394	1 867
Çocuk evi - Child home (13+ yaş - age)	-	-	233	419	725
Sevgi evleri - Affection home	-	-	1 348	2 224	3 004
Sevgi evleri - Affection home (0-12 yaş - age)	-	-	1 139	1 678	2 073
Sevgi evleri - Affection home (13-18 yaş - age)	-	-	209	546	931
Yetiştirme yurdu - Orphanages	5 934	5 512	5 818	4 596	4 342
Gözlem evi - Observation home	-	-	-	-	(3)
Özel Kreş ve Gündüz Bakımevi					
Private kindergarten and day care centers	28 900	37 969	43 399	50 300	52 366
Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezleri					
Care and Rehabilitation Center	-	199	275	417	405
Koruma, Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri					
Protection, Care and Rehabilitation Centers	-	217	123	117	118
Evlad edinme - Adoption	460	(2)349	(2)389	385	378
Koruyucu Aile - Foster Family	973	1 103	1 155	1 227	1 282
Çocuk ve Gençlik Merkezleri - Child and Youth Centers	8 947	10 778	8 756	8 934	8 424
Yatılı hizmet verilen - In patient	-	1 623	723	993	682
Gündüzlü hizmet verilen - Out patient	-	7 795	7 223	6 829	6 640
Yatılı-gündüzlü hizmet verilen - In/out patient	-	1 360	810	1 112	1 102
Bilgi edinme başvurusu - Information application	-	5 516	4 223	3 762	3 178
BİMER başvurusu - Prime Ministry Communication Center Application	-	1 641	1 658	2 106	2 916

Kaynak: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (Mülga)

Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÇHGM)

(1) Yeni hizmet modellerimizden olan Çocuk Evleri 2008 yılı sonuna kadar kuruluşlara bağlı ek ünite şeklinde hizmet vermekte iken gerekli yasal düzenlemeler yapılmış, 2009 yılı itibarıyla kuruluşlardan bağımsız hizmet vermeye başlamıştır. Bu nedenle söz konusu hizmet, çocuk evi sayısı ve evlerde hizmetten yararlanan çocuk sayıları boyutuyla ayrıca eklenmiştir.

(2) Bu rakamlar Kuruma ulaşan kapanmış davalara göre değişebilir.

(3) Gözlem evleri ÇOGEM-Yatılı içinde değerlendirilmiştir.

Source: Social Services and Child Protection Agency (Repealed)

General Directorate of Child Services

(1) The new service models Children's Homes were depending on the companies until the end of 2008. On the other hand, necessary legal arrangements have been made and Children's Homes were began to serve as independent organizations in 2009. For this reason, the service, children's home number and size of homes have added a number of children benefiting from the service.

(2) These figures vary according to the organization can receive, the case closed.

(3) Survey houses was evaluated in COGEM-Boarding Houses.

10.11 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü çalışmaları, 2007-2011
Studies of General Directorate of Services for Elderly Persons and Persons with Disabilities of Ministry of Family and Social Policies, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Teşkilat - Organization					
Huzurevi - Homes for the elderly persons	70	79	81	97	106
Yaşlı Hizmet Merkezi - Elderly Solidarity Center	5	5	5	5	5
Rehabilitasyon Merkezi - Rehabilitation Center number of rehabilitation centers that render treatment	64	72	72	79	91
Yatılı hizmet veren - In-patient	45	55	60	70	82
Gündüzlü hizmet veren - Out-patient	17	15	10	7	7
Devreler halinde hizmet veren - Partial	2	2	2	2	2
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlüğünden ruhsat alan özel bakım merkezleri - Private care centers that received certificate from the provincial directorates of Ministry of Family and Social Policy	-	20	44	77	104
Özürlülerde Evde Bakım Hizmetleri Home Care Services for Persons with Disability	32 874	120 000	210 320	284 595	352 859
Hizmet götürülen kişi sayısı - Number of people served					
Yaşlılar - Elderly	6 477	6 773	8 161	8 929	11 540
Yatılı hizmet verilen - In-patient			7 161	7 979	10 590
Gündüzlü hizmet verilen - Out-patient	978	914	1 000	950	950
Özürlüler - Number of disabled persons who receive treatment	4 515	4 272	4 598	4 905	5 162
Yatılı hizmet verilen - In-patient	3 348	3 747	4 161	4 430	4 654
Gündüzlü hizmet verilen - Out-patient	1 106	470	388	415	454
Devreler halinde hizmet verilen - Partial	61	55	49	60	54
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlüğünden ruhsat alan özel bakım merkezleri - Private care centers that received certificate from the provincial directorates of Ministry of Family and Social Policy	-	768	2 144	4 331	6 872

Kaynak: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (Mülga)
Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: Social Services and Child Protection Agency (Repealed)
General Directorate of Services for Elderly Persons and Persons with Disabilities

10.12 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü çalışmaları, 2007-2011
Studies of General Directorate on the Status of Women of Ministry of Family and Social Policies, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Teşkilat - Organization					
Kadın Konukevi - Women Guest - House	23	26	29	43	53
Hizmet götürülen kişi sayısı - Number of people served					
Kadın Konukevi - Women Shelter	2 548	3 172	4 196	4 262	5 773
Kadınlar - Women	1 551	1 874	2 696	2 824	4 195
Çocuklar - Children	997	1 298	1 500	1 438	1 578

Kaynak: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (Mülga)
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Source: Social Services and Child Protection Agency (Repealed)
General Directorate on the Status of Women

10.13 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü çalışmaları, 2007-2011
Studies of General Directorate of Family and Community Services of Ministry of Family and Social Policies, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Teşkilat - Organization					
Aile Danışma Merkezi - Family Consultation Center	40	42	45	48	48
Toplum Merkezi - Community Center	74	79	86	85	97
Hizmet götürülen kişi sayısı - Number of people served					
Aile Danışma Merkezi - Family Counseling Center	21 306	17 244	21 696	19 039	21 054
Toplum Merkezi - Community Center	94 696	98 190	166 137	114 373	91 606

Kaynak: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (Mülga)
Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Source: Social Services and Child Protection Agency (Repealed)
General Directorate of Family and Community Services.

İÇİNDEKİLER	Sayfa Page	CONTENTS
Açıklama	162	Explanation
Grafik		Graph
11.1 Yaş grubuna göre istihdam edilenler, 2007-2011	167	11.1 Employed persons by age groups, 2007-2011
11.2 İşgücüne dahil olmayan nüfus, 2007-2011	168	11.2 Population not in labour force, 2007-2011
11.3 Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenler, 2011	171	11.3 Employed persons by branch of economic activity, 2011
11.4 İşsizlik oranı, 2007-2011	177	11.4 Unemployed rate, 2007-2011
Tablo		Table
11.1 Kurumsal olmayan nüfusun işgücü durumu, 2007-2011	166	11.1 Labour force status of non-institutional population, 2007-2011
11.2 Yaş grubuna göre istihdam edilenler, 2007-2011	167	11.2 Employed persons by age groups, 2007-2011
11.3 Nedenlerine göre işgücüne dahil olmayanlar, 2007-2011	168	11.3 Persons not in labour force by reason, 2007-2011
11.4 Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenler, 2007-2011	169	11.4 Employed persons by branch of economic activities, 2007-2011
11.5 Meslek gruplarına göre istihdam edilenler, 2007-2011	170	11.5 Employed persons by major occupational groups, 2007-2011
11.6 İşteki durum ve ekonomik faaliyete göre istihdam edilenler, 2010-2011	171	11.6 Employed persons by status in employment and branch of economic activity, 2010-2011
11.7 Fiili çalışma süresi ve ekonomik faaliyete göre istihdam edilenler, 2010-2011	172	11.7 Employed persons by actual hours worked and branch of economic activity, 2010-2011
11.8 İBBS 'ye göre işgücü durumu, 2010	173	11.8 Labour force status by SR , 2010
11.9 İBBS 'ye göre işgücü durumu, 2011	174	11.9 Labour force status by SR , 2011
11.10 İBBS 'ye göre istihdam edilenlerin sektörel dağılımı, 2010	175	11.10 Distribution of employment by sectors SR , 2010
11.11 İBBS 'ye göre istihdam edilenlerin sektörel dağılımı, 2011	176	11.11 Distribution of employment by sectors SR , 2011
11.12 Yaş grubuna göre işsizler, 2007-2011	177	11.12 Unemployed persons by age groups, 2007-2011
11.13 Eğitim durumuna göre işsizler, 2007-2011	178	11.13 Unemployed persons by educational status, 2007-2011
11.14 Toplu sözleşme yapan işyeri ve işçiler, 2007-2011	178	11.14 Establishments and labourers covered by collective bargaining, 2007-2011
11.15 Grev ve lokavt uygulamaları, 2007-2011	179	11.15 Strikes and lockouts, 2007-2011
11.16 Ekonomik faaliyete göre işçi ve işveren sendikaları, 2010	179	11.16 Labour and employers' unions by economic activity, 2010
11.17 Yıl ortalaması asgari ücretin ABD \$ ile karşılaştırılması, 2007-2011	180	11.17 A comparison between average minimum wage and exchange rates (USA \$), 2007-2011

AÇIKLAMA

ÇALIŞMA

İşçi - işveren ilişkileri, 1983 yılında çıkarılan 2 821 sayılı Sendikalar ve 2 822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunları ile daha rasyonel biçimde düzenlenmiştir. Bu konudaki veriler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan alınmıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Hanehalkı İşgücü Anketleri (HİA) 1988 yılında hem kentsel hem kırsal yerleşim yerlerini kapsayacak bir örnek hacmi ve geliştirilmiş bir soru kağıdı kullanılarak uygulanmaya başlanmıştır. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) koordinatörlüğünde yürütülen İşgücü Piyasası Enformasyon Sistemi (İPES) Projesi kapsamında, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) teknik katkıları ile başlatılan çalışmanın bu ilk aşamasında anket yılda iki kez, Nisan ve Ekim aylarının Pazartesi ile başlayıp Pazar ile biten son haftası referans dönemi alınarak gerçekleştirilmiştir.

Bu araştırmalarda iktisaden faal nüfus, istihdam, işsizlik ve eksik istihdamın ölçümünde son uluslararası standartlar kullanılmıştır. Yapılacak anketlerde elde edilecek verilerin hem zaman içinde kendisiyle karşılaştırılabilir hem de uluslararası verilerle kıyaslanabilir nitelikte olması dikkate alınmıştır.

İstihdam ve Eğitim Projesi kapsamında yürütülen İşgücü Piyasası Bilgisi bölümünün temel amacı, işgücü piyasası verilerinin geliştirilmesini sağlamaktır. Bu amaçla, HİA'nin iyileştirilmesi ve uygulama sıklığının artırılması hedeflenmiş ve proje faaliyetleri çerçevesinde mevcut anket ulusal ve uluslararası uzmanlar tarafından çeşitli yönleri ile incelenmiştir. Uzmanlar tarafından hazırlanan raporlarda anketin örnek büyüklüğü, örnekleme ve ağırlıklandırma tekniği, soru kağıdı, alan uygulaması ve yayının içeriği gibi çeşitli konular yer almıştır. Bu konular, ulusal ve uluslararası uzmanların katılımı ile her yönüyle tartışılarak, anket 2000 yılından itibaren yeni bir yapıya kavuşturulmuştur.

Buna göre, HİA'nın; uygulama sıklığı, örnek büyüklüğü, tahmin boyutu ve soru kağıdında bir takım değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler mevcut seri ile karşılaştırma imkanını sağlayacak biçimde geliştirilmiştir.

2000-2003 yılları arasında uygulanan araştırma sonuçları, dönemsel olarak Türkiye, kent ve kır ayrımında, yıllık olarak ise Türkiye, kent ve kır tahminlerinin yanı sıra 7 coğrafi bölge ve 9 seçilmiş il merkezi (Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Samsun) için verilmiştir.

2004 yılından itibaren Avrupa Birliği İstatistik Ofisi'nin (Eurostat) talep ettiği tüm değişkenlerin kapsandığı bir soru kağıdı geliştirilmiş ve Hanehalkı İşgücü Araştırması soru kağıdı AB norm ve standartlarına uyumlu hale getirilmiştir.

Ayrıca, 2004 yılından itibaren örnek hacmi, yıllık düzeyde İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması Düzey-2'ye (26 bölge) göre tahmin vermek üzere aylık yaklaşık 13 000 hanehalkına yükseltilmiştir. 2004 yılından itibaren, araştırmanın dönemsel sonuçları yine Türkiye, kent ve kır düzeyinde; yıllık sonuçlar ise İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması Düzey-1'e (12 bölge) göre kent ve kır ayrımında, Düzey 2'ye göre ise toplam bazda verilmektedir.

EXPLANATION

LABOUR

Laws Number 2 821 and 2 822, passed in 1983 concerning Labour Unions and Collective Bargaining Strikes and Lockouts (close downs) have effectively regulated labour-management relations. Tables related to this subject were prepared by using data obtained from the Ministry of Labour and Social Security.

Household Labour Force Survey (HLFS) launched by Turkish Statistical Institute (TurkStat) in 1988 by using a sampling method covering both urban and rural areas and an improved questionnaire. The survey conducted in the context of the project on Labour Market Information System (LMIS) coordinated by United Nations Development Programme (UNDP) was conducted semiannually with the technical assistance of International Labour Organization (ILO). The survey is implemented using the last weeks of April and October starting with Monday and ending with Sunday as reference periods.

The survey was redesigned using the latest international standards concerning statistics on the economically active population, employment, unemployment and underemployment historical and international comparability of the data were given priority in the survey design.

The main objective of Labour Market information component in the context of Employment and Training Project was to improve the data on labour market. Hence to realize this objective, it was aimed at to improve the HLFS and increase frequency of application. In the context of project activity, existing survey was examined by national and international specialists from different aspects. Report topics prepared by the specialists covered sample size, sampling and weighting method, questionnaire, field application and contents of publication. Following the discussion over these subjects with the participation of national and international specialists, the survey has been redesigned since 2000.

In line with these developments, a number of changes on application frequency, sample size, estimation dimension and questionnaire of HLFS were undertaken. These changes were made taking into account the need of making comparisons with the existent series.

Quarterly estimates for Turkey, urban and rural and yearly estimates for Turkey, urban and rural as well as 7 geographical regions and 9 selected provinces (Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Samsun) were given between 2000-2003.

A new questionnaire covering all variables requested by Eurostat has been used since 2004 and the Household Labour Force Survey questionnaire meeting the standards of EU is attained.

The sample size was increased approximately to monthly 13 000 households to obtain regional yearly estimates on SR - Level 2 (26 regions) in 2004. Since 2004 quarterly results of the survey have been given by Turkey, urban and rural and yearly results have been given by SR Level 1 in urban rural distinction and by SR level 2 in total.

Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçları, 2005 yılı Ocak ayından itibaren hareketli üçer aylık dönemler esas alınarak her ay açıklanmakta ve sonuçlar, ifade kolaylığı açısından ilgili üç aylık dönemin ortasındaki ay adıyla anılmaktadır.

Amaç: HİA'nın temel amacı, ülkedeki işgücünün yapısı konusunda bilgi elde etmektir. Bu bilgiler, istihdam edilenlerin iktisadi faaliyet, meslek, işteki durum ve çalışma süresi; işsizlerin iş arama süresi ve aradıkları meslek konusundaki bilgileri kapsamaktadır.

Tanım ve Kavramlar

Hanehalkı: Aralarında akrabalık bağı bulunsun ya da bulunmasın aynı konutta yaşayan, temel ihtiyaçlarını birlikte karşılayan, hanehalkı hizmet ve yönetimine iştirak eden bir ya da birden çok kişinin oluşturduğu topluluktur.

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

İşgücü: Aşağıda tanımlanan istihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne katılma oranı: İşgücünün, 15 ve daha yukarı yaş nüfus içindeki oranıdır.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan iş başında olanlar ve iş başında olmayanlar grubuna dahil olan 15 ve daha yukarı yaşta ki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İşbaşında olanlar: Ücretli, maaşlı, yevmiyeli, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir ekonomik faaliyette bulunan kişilerdir.

İşbaşında olmayanlar: İş ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına ve işverenler istihdamda kabul edilmektedir.

Ücretli ve maaşlı çalışan ve çeşitli nedenlerle referans döneminde işlerinin başında bulunmayan fertler; ancak 3 ay içinde işlerinin başına geri döneceklerse veya işten uzak kaldıkları süre zarfında maaş veya ücretlerinin en az % 50 ve daha fazlasını almaya devam ediyorlarsa istihdamda kabul edilmektedir.

Referans haftası içinde "1 saat" bile çalışmamış olan ücretsiz aile işçileri ve yevmiyeliler istihdamda kabul edilmemektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, mesleki bilgi ve görgülerini artırmak amacıyla belirli bir menfaat (aynı ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığı çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dahil edilmektedirler.

İşsiz: Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olanlar işsiz nüfusa dahildirler.

Starting with January 2005, Household Labour Force Survey results are announced in every month based on the moving three months. The results are called with the name of the middle month in order to simplify expression.

Objectives: The main objective of the HIFS is to obtain information on the structure of the labour force in the country. This includes information on economic activity, occupation, status in employment and hours worked for employed persons; and information on the duration of unemployment and occupation sought by the unemployed.

Definitions and Concepts

Household: One person or group of persons with or without a family relationship who live in the same house, who meet basic requirements all together and who participate in the management of household.

Non-institutional population: Comprises all the population excluding the residents of dormitories of universities, orphanage, rest homes for elderly persons, special hospitals, prisons and military barracks etc.

Labour force: Comprises all employed persons and all unemployed defined in the below.

Labour force participation rate: Indicates the ratio of the labour force to the population 15 years of age and over.

Persons employed: Comprises all the persons 15 years of age and over who are included in the "persons at work" and "not at work" described below.

Persons at work: Persons economically active during the reference period for at least one hour as a regular employee, casual employee, self employed, employer or unpaid family worker.

Persons not at work: All self-employed and employers who have a job but not at work in the reference week for various reasons are considered as employed.

Regular employees with a job but did not work during the reference period for various reasons are considered as employed only if they have an assurance of return to work within a period of 3 months or if they receive at least 50% of their wage or salary from their employer during their absence.

Unpaid family workers and casual workers who did not work in the reference week even 1 hour, are not considered as employed.

The members of producer cooperatives and apprentices or stajyers who are working to gain any kind of benefit (income in cash or in kind, social security, travelling cost, pocket money etc.) are considered to be employed.

Persons unemployed: The unemployed comprises all persons 15 years of age and over who were not employed (neither worked for profit, payment in kind or family gain at any job even for one hour, who have no job attachment) during the reference period who have used at least one channels for seeking a job during the last three months and were available to start work within two weeks.

Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyen kişiler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşsiz nüfusun işgücü içindeki oranıdır.

İşgücüne dahil olmayanlar: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. İşgücüne dahil olmayanlar alt gruplara şu şekilde ayrılabilir;

İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

İş bulma ümidi olmayanlar: Bölgede iş bulunmadığına veya bölgede kendisine uygun iş olmadığına inandığı ya da nereden iş arayacağını bilmediği için iş aramayıp, ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp, ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

Mevsimlik çalışan: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

Çalışamaz halde: Bedensel özürlü, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

Diğer: Diğer nedenler ile iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

Referans dönemi: 2004 ve sonrası dönemler için her ayın Pazartesi ile başlayıp, Pazar ile biten ilk haftası referans dönemi olarak tanımlanmıştır.

Ücretler: Ortalama günlük ücretler, ödenen primler, fazla mesai ücretleri ve kıdem tazminatları da içine alır. Söz konusu ücretler, sigorta kesintilerine esas olan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

Sendika: İşçilerin ve işverenlerin çalışma ilişkilerinde, ortak ekonomik sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için meydana getirdikleri tüzel kişiliğe sahip kuruluşlardır.

Toplu iş sözleşmesi: Hizmet akdinin yapılması, kapsamı ve sona ermesi ile ilgili hususları düzenlemek üzere işçi sendikası ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren arasında yapılan sözleşmedir. Toplu iş sözleşmeleri, tarafların karşılıklı hak ve borçlarını, sözleşmenin uygulanmasını ve denetimini, uyuşmazlıkların çözümü için başvurulacak yolları düzenleyen hükümleri de içerebilir.

Persons who have already found a job or established his/her own job but has been waiting to complete the process required to start work are also considered to be unemployed.

Unemployed rate: Is the ratio of unemployed persons to the labour force.

Persons not in labour force: Includes persons who are neither unemployed nor employed and 15 years of age and over. The persons not in labour force consist of the following sub-groups;

Not seeking a job but available to start a job: These are the persons who are not seeking a job for different reasons but are available for work within two weeks.

Discouraged workers: These are the persons who are available to start a job but are not seeking a job because of not knowing where to search, or who believe no job is available for him/her in the region.

Other: These are the persons who are not seeking a job for reasons such as being seasonal workers, housewives, students, property income earners, retired, or disabled.

Seasonal workers: Persons not seeking a job or who are not available for work because of being seasonal workers.

Busy doing household chores: Persons not seeking a job or who are not available for work because of doing household chores.

In education or training: Persons not seeking a job or who are not available for work because of attending regular school or training.

Retired persons: Persons not seeking a job or who are not available for work because of being retired.

Disabled, old or ill: Persons not seeking a job or who are not available for work because of being disabled, ill or elderly.

Other: Persons not seeking a job or who are not available for work because of other reasons.

Reference period: The first week of each month starting with Monday and ending with Sunday has been used as the reference period since 2004 application.

Wages: The average daily wages also include premiums, overtime and severance pay. The gross wages have been calculated from the amount subject to insurance deductions.

Labour union: The associations of workers and employers which are established to protect and improve joint economical and social rights and benefits of their members in labour affairs.

Collective bargaining agreement: A written contract between an employer (or an association of employers) union (s) usually for a definite period of time defining conditions of employment (wages, hours, holidays, etc.), rights of workers and unions, and procedures to be followed in settling disputes or handling issues that arise during the validity of the contract.

Grev: İşçilerin, topluca çalışmamak suretiyle işyerinde faaliyeti durdurmak veya işin niteliğine göre önemli ölçüde aksatmak amacıyla aralarında anlaşarak ya da bir kuruluşun aynı amaçla topluca çalışmamaları için verdiği karara uyarak işi bırakmalarına grev denir.

Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde işçilerin iktisadi ve sosyal durumlarıyla çalışma şartlarını korumak veya düzeltmek amacıyla Kanun hükümlerine uygun olarak yapılan greve kanuni grev denir. Kanuni grev için aranan şartlar gerçekleşmeden yapılan greve kanun dışı grev denir.

Lokavt: İşyerinde faaliyetin tamamen durmasına sebep olacak tarzda, işveren veya işveren vekili tarafından kendi teşebbüsü ile veya bir işveren kuruluşunun verdiği karara uyarak işçilerin topluca işten uzaklaştırılmasına lokavt denir. Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması ve işçi sendikası tarafından grev kararı alınması halinde Kanun hükümlerine uygun olarak yapılan lokavta kanuni lokavt denir. Kanuni lokavt için aranan şartlar gerçekleşmeden yapılan lokavta kanun dışı lokavt denir.

Strike: The expression 'strike' means any concerted cessation by workers of their work with the object of halting the activities of a given establishment or of paralysing such activities to a considerable extent, or any abandonment by workers of their work in accordance with a decision taken by an organisation.

The expression 'lawful strike' means any strike called by workers in accordance with this Act with the object of safeguarding or improving their economic and social position and working conditions in the event of a dispute during negotiations to conclude a collective agreement. The expression 'unlawful strike' means any strike called without fulfilling all the conditions for a lawful strike.

Lockout: The expression 'lockout' means any action taken by an employer or his representative, either on his own initiative or in accordance with a decision taken by an employers' association to refuse employment to the workers and so completely halt the activities of a given establishment. The expression 'lawful lockout' means any lockout ordered in accordance with this act where there is a dispute in the course of negotiations for a collective agreement and a decision to call a strike has been taken by the trades union. The expression 'unlawful lockout' means any lockout ordered without fulfilling all the conditions for a lawful lockout.

11.1 Kurumsal olmayan nüfusun işgücü durumu, 2007-2011Labour force status of non-institutional population, 2007-2011
[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(Bin - Thousand)

	2007	2008	2009	2010	2011
Türkiye - Turkey					
Toplam nüfus - Total population	68 901	69 724	70 542	71 343	72 376
15 ≥ yaş nüfus - Population 15 ≥ age	49 994	50 772	51 686	52 541	53 593
İşgücü - Labour force	23 114	23 805	24 748	25 641	26 725
İşgücüne katılma oranı - Labour force participation rate (%)	46.2	46.9	47.9	48.8	49.9
İstihdam edilenler - Employed	20 738	21 194	21 277	22 594	24 110
İşsiz - Unemployed	2 377	2 611	3 471	3 046	2 615
İşsizlik oranı - Unemployed rate (%)	10.3	11.0	14.0	11.9	9.8
İşgücüne dahil olmayanlar - Not in labour force	26 879	26 967	26 938	26 901	26 867
Kent - Urban					
Toplam nüfus - Total population	47 944	48 349	48 747	49 170	49 535
15 ≥ yaş nüfus - Population 15 ≥ age	35 275	35 697	36 197	36 576	36 973
İşgücü - Labour force	15 635	16 063	16 585	17 105	17 594
İşgücüne katılma oranı - Labour force participation rate (%)	44.3	45.0	45.8	46.8	47.6
İstihdam edilenler - Employed	13 764	14 010	13 839	14 679	15 508
İşsiz - Unemployed	1 871	2 053	2 746	2 425	2 087
İşsizlik oranı - Unemployed rate (%)	12.0	12.8	16.6	14.2	11.9
İşgücüne dahil olmayanlar - Not in labour force	19 640	19 634	19 611	19 472	19 378
Kır - Rural					
Toplam nüfus - Total population	20 957	21 375	21 795	22 172	22 841
15 ≥ yaş nüfus - Population 15 ≥ age	14 719	15 075	15 489	15 965	16 620
İşgücü - Labour force	7 479	7 742	8 163	8 536	9 131
İşgücüne katılma oranı - Labour force participation rate (%)	50.8	51.4	52.7	53.5	54.9
İstihdam edilenler - Employed	6 973	7 184	7 438	7 915	8 603
İşsiz - Unemployed	506	558	724	621	528
İşsizlik oranı - Unemployed rate (%)	6.8	7.2	8.9	7.3	5.8
İşgücüne dahil olmayanlar - Not in labour force	7 240	7 332	7 326	7 429	7 489
Erkek - Males					
Toplam nüfus - Total population	34 178	34 589	35 000	35 401	35 909
15 ≥ yaş nüfus - Population 15 ≥ age	24 513	24 917	25 369	25 801	26 320
İşgücü - Labour force	17 098	17 476	17 898	18 257	18 867
İşgücüne katılma oranı - Labour force participation rate (%)	69.8	70.1	70.5	70.8	71.7
İstihdam edilenler - Employed	15 382	15 598	15 406	16 170	17 137
İşsiz - Unemployed	1 716	1 877	2 491	2 088	1 730
İşsizlik oranı - Unemployed rate (%)	10.0	10.7	13.9	11.4	9.2
İşgücüne dahil olmayanlar - Not in labour force	7 415	7 441	7 471	7 544	7 453
Kadın - Females					
Toplam nüfus - Total population	34 722	35 134	35 541	35 941	36 467
15 ≥ yaş nüfus - Population 15 ≥ age	25 480	25 855	26 317	26 740	27 273
İşgücü - Labour force	6 016	6 329	6 851	7 383	7 859
İşgücüne katılma oranı - Labour force participation rate (%)	23.6	24.5	26.0	27.6	28.8
İstihdam edilenler - Employed	5 356	5 595	5 871	6 425	6 973
İşsiz - Unemployed	660	734	979	959	885
İşsizlik oranı - Unemployed rate (%)	11.0	11.6	14.3	13.0	11.3
İşgücüne dahil olmayanlar - Not in labour force	19 464	19 526	19 466	19 357	19 414

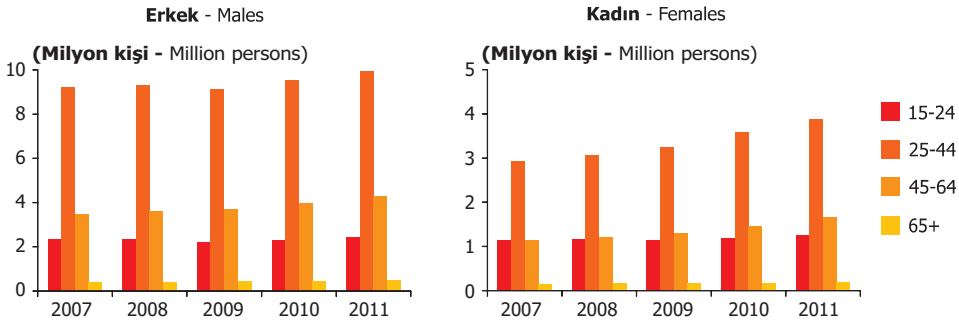
11.2 Yaş grubuna göre istihdam edilenler, 2007-2011

Employed persons by age groups, 2007-2011

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(Bin - Thousand)

	2007	2008	2009	2010	2011
Türkiye - Turkey					
Erkek - Males	15 382	15 598	15 406	16 170	17 137
15-24	2 345	2 320	2 190	2 269	2 446
25-44	9 203	9 299	9 123	9 533	9 950
45-64	3 453	3 577	3 682	3 944	4 282
65+	381	402	411	424	459
Kadın - Females	5 356	5 596	5 871	6 425	6 973
15-24	1 148	1 163	1 137	1 196	1 251
25-44	2 924	3 069	3 257	3 595	3 871
45-64	1 132	1 208	1 314	1 468	1 661
65+	152	156	163	166	191
Kent - Urban					
Erkek - Males	10 817	10 892	10 587	11 104	11 623
15-24	1 686	1 655	1 498	1 525	1 611
25-44	6 899	6 950	6 762	7 085	7 342
45-64	2 118	2 178	2 221	2 374	2 549
65+	114	109	106	120	121
Kadın - Females	2 948	3 117	3 251	3 575	3 886
15-24	715	713	702	728	755
25-44	1 832	1 970	2 075	2 307	2 496
45-64	381	416	456	516	610
65+	20	18	18	24	25
Kır - Rural					
Erkek - Males	4 565	4 706	4 819	5 065	5 514
15-24	659	665	692	744	835
25-44	2 304	2 349	2 361	2 448	2 608
45-64	1 335	1 399	1 461	1 569	1 733
65+	267	293	305	304	338
Kadın - Females	2 408	2 479	2 620	2 850	3 088
15-24	433	450	435	468	496
25-44	1 092	1 099	1 182	1 288	1 375
45-64	751	792	858	952	1 051
65+	132	138	145	142	166

11.1 Yaş grubuna göre istihdam edilenler - Employed persons by age groups
[15 ≥ yaş - age]

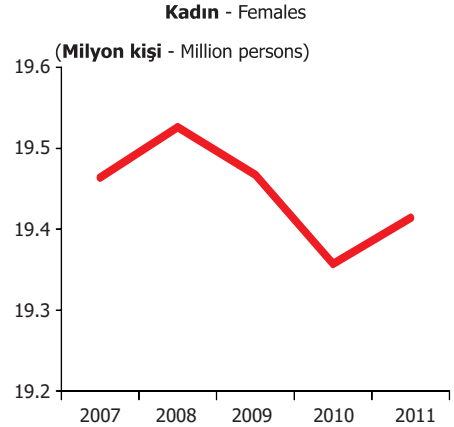
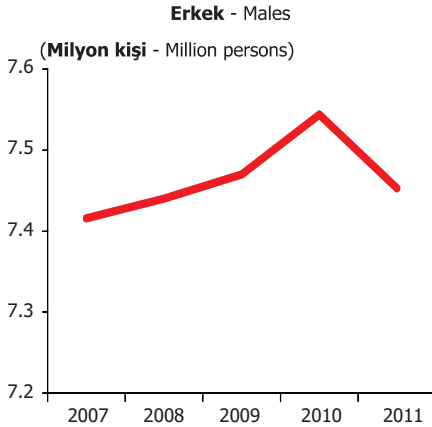
11.3 Nedenlerine göre işgücüne dahil olmayanlar, 2007-2011

Persons not in labour force by reason, 2007-2011

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(Bin - Thousand)

	2007	2008	2009	2010	2011
Erkek - Males					
İşgücüne dahil olmayan nüfus					
Population not in labour force	7 416	7 440	7 470	7 544	7 453
İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar					
Not seeking a job, but available to start	807	831	898	878	852
Mevsimlik çalışan - Seasonal worker					
	82	72	20	16	14
Ev işleriyle meşgul - Housewife					
	-	-	-	-	-
Eğitim/Öğretim - Education/Training					
	2 082	2 086	2 134	2 210	2 175
Emekli - Retired					
	2 824	2 806	2 858	2 847	2 844
Çalışamaz halde - Disabled, old, ill etc.					
	1 196	1 270	1 252	1 238	1 232
Diğer - Other					
	425	375	308	355	336
Kadın - Females					
İşgücüne dahil olmayan nüfus					
Population not in labour force	19 464	19 526	19 467	19 357	19 414
İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar					
Not seeking a job, but available to start	935	1 019	1 164	1 135	1 092
Mevsimlik çalışan - Seasonal worker					
	207	243	67	49	50
Ev işleriyle meşgul - Housewife					
	12 124	12 186	12 101	11 914	11 872
Eğitim/Öğretim - Education/Training					
	1 598	1 670	1 832	1 912	2 043
Emekli - Retired					
	695	682	763	730	772
Çalışamaz halde - Disabled, old, ill etc.					
	2 029	2 144	2 143	2 156	2 174
Diğer - Other					
	1 876	1 582	1 397	1 461	1 410

11.2 İşgücüne dahil olmayan nüfus - Population not in labour force

11.4 Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenler, 2007-2011

Employed persons by branch of economic activities, 2007-2011

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(Bin - Thousand)

NACE Rev.2	2007 ⁽¹⁾	2008 ⁽¹⁾	2009	2010	2011
Erkek - Males	15 382	15 598	15 406	16 170	17 137
Tarım, ormancılık ve balıkçılık - Agriculture, forestry and fishing	2 578	2 663	2 795	2 959	3 199
Madencilik ve taşocaklığı - Mining and quarrying	125	109	95	110	123
İmalat sanayi - Manufacturing	3 249	3 392	3 024	3 265	3 380
Elektrik, gaz, buhar, su ve kanalizasyon					
Electricity, gas, steam, water supply, sewerage etc.	116	105	103	153	198
İnşaat ve bayındırlık işleri - Construction	1 196	1 200	1 266	1 376	1 622
Toptan ve perakende ticaret - Wholesale and retail trade	2 882	2 857	2 779	2 697	2 787
Ulaştırma ve depolama - Transportation and storage	967	931	924	949	978
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri					
Accommodation and food service activities	851	850	889	917	936
Bilgi ve iletişim - Information and communication	133	125	114	153	159
Finans ve sigorta faaliyetleri - Financial and insurance activities	153	154	156	158	158
Gayrimenkul faaliyetleri - Real estate activities	39	46	53	47	126
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler					
Professional, scientific and technical activities	248	251	273	292	283
İdari ve destek hizmet faaliyetleri					
Administrative and support service activities	308	366	470	591	587
Kamu yönetimi ve savunma - Public administration and defence	1 083	1 089	1 031	1 100	1 135
Eğitim hizmetleri - Education	488	503	516	541	593
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri					
Human health and social work activities	255	250	263	259	280
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor					
Arts, entertainment and recreation	115	115	110	84	84
Diğer hizmet faaliyetleri - Other social, community and personal service	596	592	545	518	509
Kadın - Females	5 356	5 595	5 871	6 426	6 973
Tarım, ormancılık ve balıkçılık - Agriculture, forestry and fishing	2 288	2 354	2 445	2 724	2 944
Madencilik ve taşocaklığı - Mining and quarrying	2	3	2	4	2
İmalat sanayi - Manufacturing	816	822	846	950	987
Elektrik, gaz, buhar, su ve kanalizasyon					
Electricity, gas, steam, water supply, sewerage etc.	7	9	9	12	14
İnşaat ve bayındırlık işleri - Construction	36	42	40	56	54
Toptan ve perakende ticaret - Wholesale and retail trade	560	592	602	629	689
Ulaştırma ve depolama - Transportation and storage	54	60	62	59	66
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri					
Accommodation and food service activities	138	148	161	167	204
Bilgi ve iletişim - Information and communication	42	45	42	51	52
Finans ve sigorta faaliyetleri - Financial and insurance activities	97	107	118	116	123
Gayrimenkul faaliyetleri - Real estate activities	8	7	10	14	28
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler					
Professional, scientific and technical activities	111	110	126	136	144
İdari ve destek hizmet faaliyetleri					
Administrative and support service activities	79	99	130	175	191
Kamu yönetimi ve savunma - Public administration and defence	177	176	176	192	202
Eğitim hizmetleri - Education	380	418	451	478	513
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri					
Human health and social work activities	298	337	328	331	413
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor					
Arts, entertainment and recreation	17	19	20	18	16
Diğer hizmet faaliyetleri - Other social, community and personal service	247	247	304	314	331

(1) İktisadi Faaliyet Sınıflamasında 2009 yılına kadar NACE Rev-1 kullanılmış, 2009 yılından itibaren ise NACE Rev-2'ye geçilmiştir. Gerek dönüşüm matrislerinden, gerekse, 2009 yılında her iki kodlamanın birarada yapılmasından yararlanılarak, 2004-2008 yıllarına ilişkin sonuçlar NACE Rev-2'ye göre de verilmiştir. 2004-2008 için NACE Rev-2 kodlaması birebir yapılmayıp, kodlar dışsal olarak atandığından sektörler arasında bazı kaymalar olabileceği dikkate alınmalıdır.

(1) For the codification of economic activities NACE Rev-1 had been used until 2009 and NACE Rev-1 has started to be used from 2009 onwards. Either using correspondence tables or taking the advantage of double-coding made for 2009, results for 2004-2008 were prepared by NACE Rev-2. Since NACE Rev-2 codification for 2004-2008 terms was realized externally, it should be considered that transitions among groups might happen.

11.5 Meslek gruplarına göre istihdam edilenler, 2007-2011

Employed persons by major occupational groups, 2007-2011

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(Bin - Thousand)

Meslek grubu - Major occupational groups ISCO 88	2007	2008	2009	2010	2011
Erkek - Males	15 382	15 598	15 405	16 170	17 137
Kanun yapıcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler Legislators, senior, officials and managers	1 678	1 677	1 661	1 694	1 770
Profesyonel meslek mensupları Professionals	818	799	885	976	1 047
Yardımcı profesyonel meslek mensupları Technicians and associate professionals	988	1 035	919	906	969
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar Clerks	767	822	804	874	930
Hizmet ve satış elemanları Service workers and shop and market sales workers	2 042	2 005	2 054	2 124	2 239
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları - Skilled agricultural, and fishery workers	2 281	2 331	2 452	2 599	2 743
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trades workers	2 758	2 736	2 547	2 702	2 814
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	2 084	2 075	1 875	2 102	2 191
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar Elementary occupations	1 966	2 118	2 208	2 193	2 434
Kadın - Females	5 356	5 595	5 872	6 425	6 973
Kanun yapıcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler Legislators, senior, officials and managers	157	183	189	189	204
Profesyonel meslek mensupları Professionals	515	523	595	632	661
Yardımcı profesyonel meslek mensupları Technicians and associate professionals	413	471	437	435	479
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar Clerks	557	584	601	661	735
Hizmet ve satış elemanları Service workers and shop and market sales workers	524	548	594	634	745
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları - Skilled agricultural, and fishery workers	1 787	1 790	1 852	2 093	2 159
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trades workers	284	287	338	378	360
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	230	207	183	232	239
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar Elementary occupations	889	1 002	1 083	1 171	1 391

11.6 İşteki durum ve ekonomik faaliyete göre istihdam edilenler, 2010-2011

Employed persons by status in employment and branch of economic activity, 2010-2011

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(Bin - Thousand)

İşteki durum - Status in employment ICSE 91	Toplam	Tarım	Sanayi	Hizmetler
	Total	Agriculture	Industry ⁽¹⁾	Services ⁽²⁾
	2010 ⁽³⁾			
Erkek - Males	16 170	2 959	4 905	8 306
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli - Regular and casual employee	10 502	308	4 124	6 070
İşveren - Employer	1 120	85	354	681
Kendi hesabına - Self employed	3 726	1 993	365	1 368
Ücretsiz aile işçisi - Unpaid family worker	822	573	62	187
Kadın - Females	6 425	2 724	1 022	2 679
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli - Regular and casual employee	3 260	219	826	2 215
İşveren - Employer	83	10	9	64
Kendi hesabına - Self employed	822	426	155	241
Ücretsiz aile işçisi - Unpaid family worker	2 260	2 069	32	159
	2011 ⁽³⁾			
Erkek - Males	17 137	3 199	5 322	8 616
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli - Regular and casual employee	11 277	385	4 535	6 357
İşveren - Employer	1 157	92	365	700
Kendi hesabına - Self employed	3 871	2 120	371	1 380
Ücretsiz aile işçisi - Unpaid family worker	832	602	51	179
Kadın - Females	6 973	2 944	1 057	2 972
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli - Regular and casual employee	3 599	238	860	2 502
İşveren - Employer	87	8	10	69
Kendi hesabına - Self employed	816	434	155	226
Ücretsiz aile işçisi - Unpaid family worker	2 472	2 265	32	175

(1) Madencilik ve taşocakçılığı, imalat sanayii, elektrik, gaz, su ve inşaat.

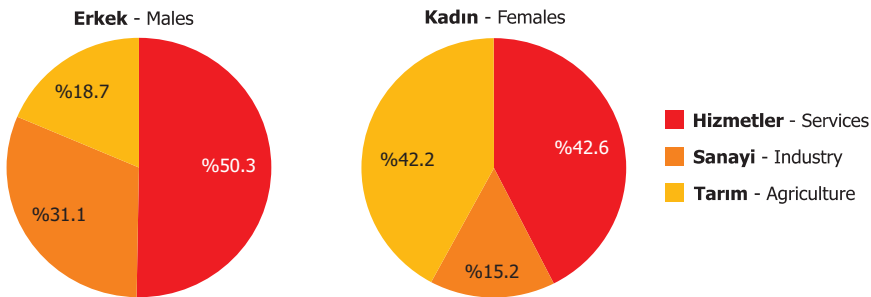
(2) Toptan ve perakende ticaret, lokanta ve oteller, ulaştırma, haberleşme ve depolama, mali kurumlar, sigorta, taşınmaz mallara ait işler, toplum hizmetleri, sosyal ve kişisel hizmetler.

(3) NACE Rev. 2'ye göre verilmiştir.

(1) Mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, water, construction.

(2) Wholesale and retail trade, restaurants and hotels, transportation, communication and storage, financial institutions, insurance, business services related to real estates, community, social and personnel services.

(3) Given by NACE Rev.2.

11.3 Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenler
Employed persons by branch of economic activity
2011Veri için tablo 11.7'ye bakınız.
For data, see table 11.7.

11.7 Fiili çalışma süresi ve ekonomik faaliyete göre istihdam edilenler, 2010-2011

Employed persons by actual hours worked and branch of economic activity, 2010-2011

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(Bin - Thousand)

Fiili çalışma süresi (saat) Actual hours worked (hours)	Toplam	Tarım	Sanayi	Hizmetler
	Total	Agriculture	Industry ⁽¹⁾	Services ⁽²⁾
	2010 ⁽³⁾			
Erkek - Males	16 170	2 959	4 905	8 306
İş başında olanlar - Persons at work	15 572	2 653	4 813	8 107
1-16	521	276	88	157
17-35	1 841	772	385	684
36-39	310	114	57	139
40	1 864	80	341	1 443
41-49	3 255	422	1 374	1 459
50-59	2 486	386	1 006	1 095
60-71	3 587	462	1 165	1 960
72+	1 708	141	397	1 170
İş başında olmayanlar - Persons not at work	597	306	92	199
Kadın - Females	6 425	2 724	1 022	2 679
İş başında olanlar - Persons at work	6 206	2 676	988	2 542
1-16	686	443	80	163
17-35	1 694	1 093	157	444
36-39	154	105	9	40
40	853	76	91	686
41-49	1 098	352	270	476
50-59	800	303	207	290
60-71	718	259	134	325
72+	203	45	40	118
İş başında olmayanlar - Persons not at work	219	48	34	137
	2011 ⁽³⁾			
Erkek - Males	17 137	3 199	5 322	8 616
İş başında olanlar - Persons at work	16 546	2 918	5 219	8 409
1-16	648	292	84	272
17-35	1 989	905	424	660
36-39	344	127	79	138
40	2 007	100	375	1 532
41-49	3 286	428	1 416	1 442
50-59	2 702	425	1 147	1 130
60-71	3 806	491	1 279	2 036
72+	1 763	150	416	1 198
İş başında olmayanlar - Persons not at work	592	281	104	207
Kadın - Females	6 973	2 944	1 057	2 972
İş başında olanlar - Persons at work	6 735	2 898	1 017	2 819
1-16	829	520	72	238
17-35	1 834	1 256	166	412
36-39	146	97	13	36
40	931	70	89	773
41-49	1 100	326	274	500
50-59	882	311	241	330
60-71	779	270	130	379
72+	232	48	32	152
İş başında olmayanlar - Persons not at work	238	46	40	152

(1) Madencilik ve taşocakçılığı, imalat sanayii, elektrik, gaz, su ve inşaat.

(2) Toptan ve perakende ticaret, lokanta ve oteller, ulaştırma, haberleşme ve depolama, mali kurumlar, sigorta, taşınmaz mallara ait işler, toplum hizmetleri, sosyal ve kişisel hizmetler.

(3) NACE Rev. 2'ye göre verilmiştir.

(1) Mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, water and construction

(2) Wholesale and retail trade, restaurants and hotels, transportation, communication and storage, financial institutions, insurance, business services related to real estates, community, social and personnel services.

(3) Given by NACE Rev.2.

11.8 İBBS'ye göre işgücü durumu, 2010

Labour force status by SR, 2010

İBBS - 2. Düzey	15 ≥ yaş	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücüne dahil olmayan nüfus	İşgücüne katılma oranı	İstihdam oranı	İşsizlik oranı
	Population 15 ≥ age	Labour force	Employment	Unemployment	Population not in labour force	Labour force participation rate	Employment rate	Unemploy- ment rate
SR - Level 2	(Bin kişi - Thousand person)						(%)	
Toplam - Total	52 541	25 641	22 594	3 046	26 901	48.8	43.0	11.9
TR10 İstanbul	9 633	4 604	3 947	658	5 029	47.8	41.0	14.3
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	1 194	652	588	64	541	54.6	49.3	9.8
TR22 Balıkesir, Çanakkale	1 274	615	568	48	658	48.3	44.6	7.7
TR31 İzmir	3 066	1 534	1 303	231	1 531	50.1	42.5	15.1
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	2 099	1 150	1 013	137	949	54.8	48.3	11.9
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	2 157	1 039	960	79	1 118	48.2	44.5	7.6
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	2 694	1 268	1 140	128	1 426	47.1	42.3	10.1
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	2 408	1 211	1 053	158	1 197	50.3	43.7	13.0
TR51 Ankara	3 513	1 640	1 442	198	1 872	46.7	41.1	12.1
TR52 Konya, Karaman	1 592	820	751	69	773	51.5	47.2	8.4
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	1 914	1 102	984	118	812	57.6	51.4	10.7
TR62 Adana, Mersin	2 660	1 408	1 173	235	1 252	52.9	44.1	16.7
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	1 989	980	847	133	1 009	49.3	42.6	13.6
TR71 Kırkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	1 093	506	455	51	587	46.3	41.6	10.1
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	1 655	731	631	100	924	44.2	38.1	13.7
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	812	424	378	46	388	52.2	46.6	10.8
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	565	313	287	26	252	55.3	50.8	8.3
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	1 988	1 006	934	72	982	50.6	47.0	7.2
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	1 897	1 104	1 037	68	793	58.2	54.6	6.1
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	716	378	354	24	338	52.8	49.5	6.2
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	665	339	304	35	327	50.9	45.7	10.3
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	1 162	551	485	66	611	47.4	41.8	11.9
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	1 138	500	415	85	639	43.9	36.4	17.0
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	1 559	698	614	85	860	44.8	39.4	12.1
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	1 932	647	563	85	1 285	33.5	29.1	13.1
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	1 165	420	370	49	745	36.0	31.8	11.8

11.9 İBBS'ye göre işgücü durumu, 2011

Labour force status by SR, 2011

İBBS - 2. Düzey	15 ≥ yaş	İşgücü		İşgücüne dahil olmayan nüfus		İşgücüne katılma oranı	İstihdam oranı	İşsizlik oranı	
	Population 15 ≥ age	Labour force	İstihdam Employment	İşsiz Unemployment	Population not in labour force	Labour force participation rate	Employment rate	Unemploy- ment rate	
SR - Level 2	(Bin kişi - Thousand person)						(%)		
Toplam - Total	53 593	26 725	24 110	2 615	26 867	49.9	45.0	9.8	
TR10 İstanbul	9 773	4 773	4 211	562	5 000	48.8	43.1	11.8	
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	1 252	693	632	61	559	55.4	50.5	8.8	
TR22 Balıkesir, Çanakkale	1 289	607	575	32	682	47.1	44.6	5.3	
TR31 İzmir	3 099	1 653	1 410	243	1 446	53.4	45.5	14.7	
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	2 188	1 190	1 088	102	998	54.4	49.8	8.5	
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	2 123	1 119	1 066	53	1 004	52.7	50.2	4.7	
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	2 753	1 339	1 237	102	1 414	48.6	44.9	7.6	
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	2 511	1 373	1 210	163	1 138	54.7	48.2	11.9	
TR51 Ankara	3 590	1 706	1 545	161	1 884	47.5	43.0	9.4	
TR52 Konya, Karaman	1 608	796	742	54	812	49.5	46.1	6.8	
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	1 964	1 138	1 032	106	826	57.9	52.6	9.3	
TR62 Adana, Mersin	2 675	1 390	1 241	149	1 285	52.0	46.4	10.7	
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	2 050	1 010	889	121	1 040	49.3	43.4	12.0	
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	1 110	515	474	41	595	46.4	42.7	8.0	
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	1 661	832	743	89	829	50.1	44.7	10.7	
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	793	451	417	34	342	56.9	52.6	7.6	
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	579	344	324	20	235	59.5	56.0	5.7	
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	2 004	1 052	996	56	953	52.5	49.7	5.3	
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	1 930	1 107	1 036	71	823	57.4	53.7	6.4	
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	689	348	326	22	341	50.5	47.3	6.3	
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	704	383	344	39	321	54.4	48.8	10.2	
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	1 203	578	519	59	624	48.1	43.2	10.2	
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	1 197	566	497	69	630	47.3	41.5	12.3	
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	1 592	679	581	98	914	42.6	36.5	14.4	
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	2 022	663	608	55	1 359	32.8	30.1	8.4	
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	1 234	419	365	53	815	33.9	29.6	12.7	

11.10 İBBS'ye göre istihdam edilenlerin sektörel dağılımı, 2010

Distribution of employment by sectors SR, 2010
(NACE Rev.2)

İBBS - 2. Düzey SR - Level 2	Toplam	Tarım	Sanayi	Hizmetler	Toplam - Total (Dikey - Vertical) (%)	Tarım	Sanayi	Hizmetler
	Total	Agriculture	Industry ⁽¹⁾	Services		Agriculture	Industry	Services
	(Bin kişi - Thousand person)					(Yatay - Horizontal) (%)		
Toplam - Total	22 594	5 683	5 927	10 985	100.0	25.2	26.2	48.6
TR10 İstanbul	3 947	16	1 577	2 354	17.5	0.4	39.9	59.6
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	588	127	224	237	2.6	21.7	38.1	40.3
TR22 Balıkesir, Çanakkale	568	226	112	230	2.5	39.8	19.6	40.5
TR31 İzmir	1 303	153	397	753	5.8	11.8	30.4	57.8
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	1 013	332	221	461	4.5	32.8	21.8	45.5
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	960	383	246	330	4.2	39.9	25.6	34.4
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	1 140	126	501	513	5.0	11.0	44.0	45.0
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	1 053	209	359	485	4.7	19.9	34.1	46.1
TR51 Ankara	1 442	54	340	1 048	6.4	3.8	23.6	72.7
TR52 Konya, Karaman	751	264	185	303	3.3	35.1	24.6	40.3
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	984	329	131	523	4.4	33.5	13.3	53.2
TR62 Adana, Mersin	1 173	355	230	589	5.2	30.2	19.6	50.2
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	847	300	210	336	3.7	35.5	24.8	39.7
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	455	178	69	207	2.0	39.3	15.1	45.5
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	631	186	168	277	2.8	29.5	26.7	43.9
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	378	154	88	137	1.7	40.7	23.2	36.2
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	287	140	44	104	1.3	48.8	15.2	36.2
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	934	426	141	366	4.1	45.6	15.1	39.2
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	1 037	567	131	338	4.6	54.7	12.7	32.6
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	354	200	28	126	1.6	56.3	8.0	35.6
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	304	177	28	99	1.3	58.4	9.2	32.6
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	485	208	76	200	2.1	42.9	15.7	41.2
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	415	159	56	199	1.8	38.4	13.6	48.0
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	614	150	198	265	2.7	24.4	32.3	43.2
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	563	157	97	308	2.5	28.0	17.2	54.7
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	370	104	72	194	1.6	28.2	19.3	52.4

(1) İnşaat sektörü, sanayi sektörü içinde değerlendirilmiştir.

(1) Including construction sector.

11.11 İBBS'ye göre istihdam edilenlerin sektörel dağılımı, 2011

Distribution of employment by sectors SR, 2011
(NACE Rev.2)

İBBS - 2. Düzey SR - Level 2	Toplam	Tarım	Sanayi	Hizmetler	Toplam - Total (Dikey - Vertical) (%)	Tarım	Sanayi	Hizmetler
	Total	Agriculture	Industry ⁽¹⁾	Services		Agriculture	Industry	Services
	(Bin kişi - Thousand person)					(Yatay - Horizontal) (%)		
Toplam - Total	24 110	6 143	6 380	11 587	100.0	25.5	26.5	48.1
TR10 İstanbul	4 211	22	1 677	2 512	17.5	0.5	39.8	59.7
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	632	123	244	265	2.6	19.5	38.6	41.9
TR22 Balıkesir, Çanakkale	575	228	107	240	2.4	39.7	18.6	41.7
TR31 İzmir	1 410	178	433	799	5.8	12.6	30.7	56.7
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	1 088	400	214	474	4.5	36.8	19.7	43.6
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	1 066	477	233	356	4.4	44.7	21.9	33.4
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	1 237	150	536	551	5.1	12.1	43.3	44.5
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	1 210	261	414	536	5.0	21.6	34.2	44.3
TR51 Ankara	1 545	77	352	1 115	6.4	5.0	22.8	72.2
TR52 Konya, Karaman	742	257	179	306	3.1	34.6	24.1	41.2
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	1 032	347	125	560	4.3	33.6	12.1	54.3
TR62 Adana, Mersin	1 241	375	242	624	5.1	30.2	19.5	50.3
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	889	305	210	374	3.7	34.3	23.6	42.1
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	474	170	85	219	2.0	35.9	17.9	46.2
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	743	298	192	253	3.1	40.1	25.8	34.1
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	417	180	90	148	1.7	43.2	21.6	35.5
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	324	174	43	107	1.3	53.7	13.3	33.0
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	996	453	175	368	4.1	45.5	17.6	36.9
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	1 036	555	153	329	4.3	53.6	14.8	31.8
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	326	158	41	126	1.4	48.5	12.6	38.7
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	344	192	47	105	1.4	55.8	13.7	30.5
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	519	193	102	225	2.2	37.2	19.7	43.4
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	497	210	84	202	2.1	42.3	16.9	40.6
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	581	129	204	248	2.4	22.2	35.1	42.7
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	608	171	113	324	2.5	28.1	18.6	53.3
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	365	62	82	221	1.5	17.0	22.5	60.5

(1) İnşaat sektörü, sanayi sektörü içinde değerlendirilmiştir.

(1) Including construction sector.

11.12 Yaş grubuna göre işsizler, 2007-2011

Unemployed persons by age groups, 2007-2011

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(Bin - Thousand)

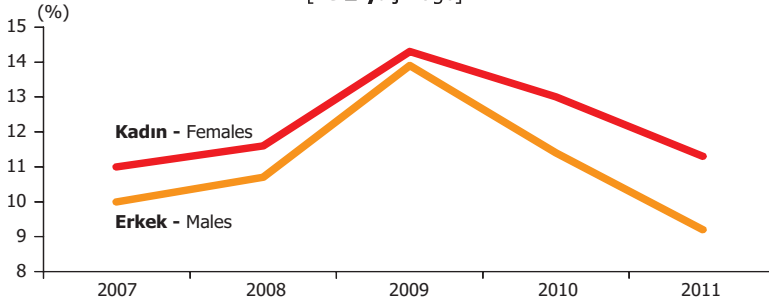
	2007	2008	2009	2010	2011
Türkiye - Turkey					
Erkek - Males	1 716	1 877	2 491	2 088	1 730
15-24	571	584	746	604	505
25-44	878	991	1 334	1 094	888
45-64	263	297	404	381	329
65+	4	5	7	9	8
Kadın - Females	661	734	980	959	885
15-24	301	313	380	359	327
25-44	328	375	537	529	487
45-64	32	45	63	71	71
65+	0	1	0	0	0
Kent - Urban					
Erkek - Males	1 305	1 431	1 914	1 604	1 317
15-24	418	429	544	442	363
25-44	673	754	1 035	843	675
45-64	211	244	329	312	272
65+	3	4	6	7	7
Kadın - Females	566	622	833	821	770
15-24	252	263	320	300	275
25-44	286	320	459	459	431
45-64	28	38	54	62	64
65+	0	1	0	0	0
Kır - Rural					
Erkek - Males	411	446	577	483	413
15-24	153	155	202	161	142
25-44	205	237	299	251	213
45-64	52	53	75	69	57
65+	1	1	1	2	1
Kadın - Females	95	112	147	138	115
15-24	49	50	60	59	52
25-44	42	55	78	70	56
45-64	4	7	9	9	7
65+	0	0	0	0	0

Not. 2 bin kişiden az değerlerde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Note. Sample size is too small for reliable estimates for figures less than two thousand persons.

11.4 İşsizlik oranı - Unemployed rate

[15 ≥ yaş - age]

Veri için tablo 11.1'e bakınız.

For data, see table 11.1.

11.13 Eğitim durumuna göre işsizler, 2007-2011

Unemployed persons by educational status, 2007-2011

[15 ve daha yukarı yaş - 15 years old and over]

(Bin - Thousand)

Eğitim durumu - Educational status ISCED, 97	2007	2008	2009	2010	2011
Erkek - Males	1 716	1 877	2 491	2 088	1 730
Okuma yazma bilmeyen - Illiterate	43	47	65	49	39
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen					
Literate but no school completed	94	109	137	121	108
İlkokul mezunu - Primary school graduate	672	716	933	750	575
İlköğretim mezunu - Primary education graduate	140	200	309	303	262
Ortaokul veya dengi meslek okul mezunu					
Junior high school or equivalent vocational school graduate	200	203	262	200	165
Genel lise - High school	225	242	310	255	196
Lise dengi meslek okul mezunu					
Vocational school at high school level graduate	189	181	248	205	170
Yüksek öğretim - Higher education graduate	153	179	227	205	215
Kadın - Females	661	734	979	958	885
Okuma yazma bilmeyen - Illiterate	12	17	21	20	17
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen					
Literate but no school completed	16	25	42	34	35
İlkokul mezunu - Primary school graduate	131	155	210	209	176
İlköğretim mezunu - Primary education graduate	41	53	86	96	90
Ortaokul veya dengi meslek okul mezunu					
Junior high school or equivalent vocational school graduate	43	45	55	54	45
Genel lise - High school	155	145	188	178	155
Lise dengi meslek okul mezunu					
Vocational school at high school level graduate	105	111	145	127	115
Yüksek öğretim - Higher education graduate	158	183	232	240	252

11.14 Toplu sözleşme yapan işyeri ve işçiler, 2007-2011

Establishments and labourers covered by collective bargaining, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Toplu sözleşme sayısı - Number of collective bargainings	1 975	1 704	1 994	1 652	1 939
Kamu - Public	1 243	1 190	1 416	1 219	1 203
Özel - Private	732	514	578	433	736
İşyeri sayısı - Number of establishments	9 738	9 623	11 528	9 033	14 057
Kamu - Public	7 995	3 328	8 896	4 528	7 039
Özel - Private	1 743	6 295	2 632	4 505	7 018
İşçi sayısı - Number of workers	466 429	262 786	501 451	338 671	422 584
Kamu - Public	322 064	107 258	285 186	166 294	141 740
Özel - Private	144 365	155 528	216 265	172 377	280 844

Kaynak: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Source: Ministry of Labour and Social Security

11.15 Grev ve lokavt uygulamaları, 2007-2011

Strikes and lockouts, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Grev - Strikes					
Sayı - Number	15	15	13	11	9
İşyeri sayısı - Number of establishments	793	38	34	37	26
Katılan işçi - Number of workers involved	25 920	5 040	3 101	808	557
Kaybolan iş günü - Workdays lost	1 353 558	145 725	209 913	37 762	13 273
Lokavt - Lockouts					
Sayı - Number	-	1	-	-	-
İşyeri sayısı - Number of establishments	-	1	-	-	-
Lokavta uğrayan işçi - Workers subjected to lockout	-	1 256	-	-	-
Kaybolan iş günü - Workdays lost	-	16 328	-	-	-

Kaynak: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Not. 2007 yılında Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlüğü'ne ait 768 işyerinde grev uygulamasına gidilmiş ve toplam 1 152 000 işgünü kaybı olmuştur.

Source: Ministry of Labour and Social Security

Note. A strike was set up in the 768 workplaces of Türk Telekomünikasyon A.Ş. in 2007 and a total of 1 152 000 workdays were lost.

11.16 Ekonomik faaliyete göre işçi ve işveren sendikaları, 2010

Labour and employers' unions by economic activity, 2010

	İşçi sendikası Labour unions	İşveren sendikası Employers' unions
Toplam - Total	103	47
Tarım, ormanlık, avcılık ve balıkçılık - Agriculture, forestry, hunting and fishing	6	-
Madencilik - Mining	3	-
İmalat sanayii - Manufacturing industry	64	34
Petrol, kimya ve lastik - Petroleum, chemical and rubber	4	4
Gıda - Food	3	8
Şeker - Sugar	1	1
Dokuma - Textile	10	3
Deri - Leather	1	1
Ağaç - Wood	2	1
Kağıt - Paper	3	1
Basım ve yayım - Printing and publishing	2	-
Çimento, toprak ve cam - Cement, non-metallic and glass	4	4
Metal - Metallic	9	3
Gazetecilik - Journalism	2	1
Gemi - Shipping union	2	-
Banka ve sigorta - Banking and insurance	5	-
İnşaat - Construction	4	5
Enerji - Energy	4	-
Ticaret, büro, eğitim, güzel sanatlar - Commerce, office, education and fine arts	8	2
Ulaştırma, haberleşme ve depolama - Transportation, communication and storage	30	11
Kara taşımacılığı - Highway transportation	4	2
Demiryolu taşımacılığı - Railway transportation	1	1
Deniz taşımacılığı - Shipping	1	-
Hava taşımacılığı - Air transportation	1	-
Ardıye ve antrepoculuk - Storage and warehouses	2	-
Haberleşme - Communication	2	-
Sağlık - Health	3	2
Konaklama ve eğlence yerleri - Lodging and recreational places	7	2
Milli savunma - National defense	1	-
Genel işler - General issues	8	4

Kaynak: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Not. 2821 Sayılı Kanunun 3. Maddesine göre; birden fazla işkolunda faaliyet gösterebilen iki kamu işveren sendikası (Kamu-İş ve TÜHİS) sadece toplama ilave edilmiştir.

Source: Ministry of Labour and Social Security

Note. Two public employers' associations (Kamu-İş and TÜHİS) which may operate in more than one economic activity under article '3 of Act No. 2821 respecting trades unions are shown only in total.

11.17 Yıl ortalaması asgari ücretin ABD \$ ile karşılaştırılması, 2007-2011

A comparison between average minimum wage and exchange rates (USA \$), 2007-2011

(TL)

	2007	2008	2009	2010	2011
Yıl ortalaması asgari ücret (TL / Ay)					
Yearly average minimum wage (TL / Month) ⁽¹⁾	573.75	623.55	679.50	744.75	816.75
Yıl ortalaması asgari ücretin artış oranı					
Increase rate of yearly average minimum wage (%)	8.05	8.68	8.97	9.60	9.67
Bir ABD dolarının TL değeri - (\$ /TL) ⁽²⁾					
ABD Doları cinsinden ortalama asgari ücret (ABD \$ /Ay)	1.30779	1.29915	1.55453	1.50760	1.67806
ABD Doları cinsinden ortalama asgari ücret (ABD \$ /Ay)					
Yearly average minimum wage as USD (USA \$ / Month)	438.7	480.0	437.1	493.9	486.7

Kaynak: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı**(1) Yıl içinde uygulanan asgari ücretin yürürlükte kaldığı ay sayısı ile ağırlıklandırılarak bulunmuştur.****(2) TC. Merkez Bankası yıl ortalaması döviz satış kuru kullanılmıştır.**

Source: Ministry of Labour and Social Security

(1) Weighted by the number of month during which the average minimum wage is valid.

(2) Yearly average exchange rates of the Central Bank of the Republic of Turkey are used.

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page		
Açıklama	182	Explanation	
Harita		Map	
12.1 Türkiye arazi örtüsü	190	12.1 Land cover of Turkey	
Grafik		Graph	
12.1 Et üretimi, 2006-2010	194	12.1 Meat production, 2006-2010	
12.2 Süt üretimi, 2006-2010	194	12.2 Milk production, 2006-2010	
12.3 Su ürünleri üretimi, 2006-2010	195	12.3 Production of fishery products, 2006-2010	
Tablo		Table	
12.1 Tarım ve orman alanları, 2006-2010	184	12.1 Agricultural land and forest area, 2006-2010	
12.2 Seçilmiş tarla ürünleri üretimi, 2007-2011	184	12.2 Selected field crop production, 2007-2011	
12.3 Seçilmiş sebzelerin üretimi, 2007-2011	184	12.3 Selected vegetable production, 2007-2011	
12.4 Seçilmiş meyvelerin üretimi, 2007-2011	185	12.4 Selected fruit production, 2007-2011	
12.5 Çay üretimi, 2006-2010	185	12.5 Tea production, 2006-2010	
12.6 Niteliklerine göre örtüaltı tarım alanları, 2006-2010	185	12.6 Areas for land under protective cover by type, 2006-2010	
12.7 Örtüaltı üretimi, 2006-2010	185	12.7 Production for land under protective cover, 2006-2010	
12.8 Organik bitkisel üretim, 2006-2010	186	12.8 Organic crop production, 2006-2010	
12.9 Organik hayvansal üretim, 2006-2010	186	12.9 Organic animal production, 2006-2010	
12.10 Organik arıcılık, 2006-2010	186	12.10 Organic apiculture, 2006-2010	
12.11 Seçilmiş bitkisel ürünlerin yeterlilik derecesi ve kişi başına tüketimi, 2005/2006 - 2009/2010	187	12.11 Degree of self-sufficiency and human consumption per capita of selected crop production, 2005/2006-2009/2010	
12.12 Kimyasal gübre kullanımı, 2007-2011	188	12.12 Chemical fertilizer use, 2007-2011	
12.13 Orman alanları, 1973, 1999, 2005, 2009, 2010	188	12.13 Forest land, 1973, 1999, 2005, 2009, 2010	
12.14 Seçilmiş orman ürünleri üretimi, 2006-2010	188	12.14 Production of selected forest products, 2006-2010	
12.15 Orman yangınları, 2006-2010	188	12.15 Forest fires, 2006-2010	
12.16 Arazi kullanımı, 2001	189	12.16 Land use, 2001	
12.17 İşletme tipi ve büyüklüğüne göre işletmeler, 2001	189	12.17 Agricultural holdings by size and type of holdings, 2001	
12.18 Arazinin tasarruf şekli ve işletme büyüklüğüne göre işletmeler, 2001	191	12.18 Agricultural holdings by size of holdings and land tenure forms, 2001	
12.19 Arazi parça sayısı ve işletme büyüklüğüne göre işletmeler, 2001	192	12.19 Agricultural holdings by size of holdings and number of parcels, 2001	
12.20 Tarımsal krediler, 2007-2011	192	12.20 Agricultural credits by type, 2007-2011	
12.21 Seçilmiş tarımsal alet ve makine sayıları, 2006-2010	193	12.21 Selected number of agricultural equipment and machinery, 2006-2010	
12.22 Türlerine göre hayvanlar, 2006-2010	193	12.22 Livestocks by type, 2006-2010	
12.23 Kesilen hayvan sayısı ve et üretimi, 2006-2010	193	12.23 Number of slaughtered animals and meat production, 2006-2010	
12.24 Sağılan hayvan sayısı ve süt üretimi, 2006-2010	194	12.24 Number of animals milked and milk production, 2006-2010	
12.25 Deri üretimi, 2006-2010	194	12.25 Hide production, 2006-2010	
12.26 Kümes hayvancılığı, 2006-2010	195	12.26 Poultry and egg production, 2006-2010	
12.27 Arıcılık, 2006-2010	195	12.27 Apiculture, 2006-2010	
12.28 İpekböcekçiliği, 2006-2010	195	12.28 Sericulture, 2006-2010	
12.29 Seçilmiş su ürünlerinde üretim miktarı, 2006-2010	196	12.29 Quantity of selected fishery products, 2006-2010	

AÇIKLAMA

TARIM

Genel Tarım Sayımları

Türkiye'de 1927, 1950, 1963, 1970, 1980, 1991 ve 2001 yıllarında olmak üzere yedi kez tarım sayımı yapılmıştır.

2001 Genel Tarım Sayımında bilgiler, muhtarlık ve tarımsal işletme (hanehalkı) olmak üzere iki kaynaktan derlenmiştir.

Köy Genel Bilgi Anketi ile tüm köyler ve nüfusu 25 000'den az olan il ve ilçe merkezinin muhtarlarından yerleşim yerleri bazında bilgi derlenmiştir. Köy Genel Bilgi Anketi tam sayımdır.

Tarımsal İşletmeler (Hanehalkı) Anketi ile tüm köyler ve nüfusu 5 000'den az olan ilçe merkezlerindeki tüm tarımsal işletmeler kapsanmıştır. Anket, 5 000 örnek köy ve her köyden de 10 tarımsal işletme sistematik örnekleme yöntemi ile seçilerek uygulanmıştır. Aynı çalışma için, nüfusu 5 001 ve daha fazla olan il ve ilçe merkezlerinde ise arazi büyüklüğü ve hayvan varlığı itibariyle getirilen kıstaslar kullanılarak tam sayım yöntemi uygulanmıştır.

Cari Tarım İstatistikleri

Yayındaki veriler Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı aracılığı ile derlenmiştir.

Tarla ürünleri: Tarla ürünlerine ilişkin ekilen ve hasat edilen alan ile üretim ve verim verileri, Temmuz ve Ekim aylarında derlenmektedir.

Meyve üretimi: Meyve üretimine ilişkin veriler Temmuz ve Ekim aylarında; turunçgiller üretimine ilişkin veriler ise Temmuz, Ekim ve bir sonraki yılın Ocak, Şubat aylarında derlenmektedir.

Zeytin üretimi: Zeytin üretimine ilişkin veriler Temmuz, Ekim ve bir sonraki yılın Ocak ayında derlenmektedir.

Sebze üretimi: Açıkta sebze yetiştiriciliğine ilişkin veriler Temmuz ve Ekim aylarında, süs bitkileri yetiştiriciliğine ilişkin veriler ise Ekim ayında derlenmektedir.

Örtüaltı üretimi (sebze ve meyve): Örtüaltı sebze ve meyve üretimine ilişkin veriler Mayıs ve Haziran aylarında derlenmektedir.

Çay üretimi: Karadeniz bölgesinin beş ilinde ekimi yapılan çay hakkındaki bilgiler Rize Ticaret Borsası ve Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nden alınmaktadır.

Organik tarım: Üretimde kimyasal girdi kullanmadan, üretimden tüketime kadar her aşaması kontrollü ve sertifikalı tarımsal üretim biçimidir.

Geçiş süreci: Organik tarım faaliyetine başlanmasından, ürünün organik olarak sertifikalandırılmasına kadar geçen dönemdir.

Yeterlilik derecesi: Ürün denge tabloları gözönüne alındığında yeterlilik derecesi, kullanılabilir üretimin yurt içi kullanımı karşılama derecesini yüzdesel ifade ile gösterir.

Değerin, 100'den küçük olması, üretimin yurt içi talebi tam olarak karşılayamadığı durumu temsil eder. 100'den büyük olan bir değer, normal iç ihtiyaçları geçen, ihraç edilebilir ve/veya stoklanabilir miktarların varlığını gösterir.

EXPLANATION

AGRICULTURE

Censuses of Agriculture

Agricultural censuses have been conducted seven times in Turkey, namely in 1927, 1950, 1963, 1970, 1980, 1991 and 2001.

In the 2001 Census of Agriculture information was compiled from two sources as muhtarlık and agricultural holding (household).

By Village Information Survey, information based on settlements was compiled from the muhtars of all the villages and centers of provinces and districts having less than 25 000 inhabitants. Village Information Survey is a complete enumeration.

By Agricultural Holdings (Household) Survey, all agricultural holdings in centers of districts having less than 5 000 inhabitants were covered. The survey was applied to 10 agricultural holdings from each of the 5 000 villages selected by systematic sampling. For the same survey, complete enumeration method was used in centers of provinces and districts having 5 001 and more inhabitants using restricts related to size of land and livestock ownership.

Current Agricultural Statistics

The data given in this publication has been collected with the collaboration of the Ministry of Food, Agriculture and Livestock.

Field crops: Data related to cultivated and harvested area of field products and yield are compiled in July and October.

Fruit production: Data related to fruit production are compiled in July and October and data related to citrus are compiled in July, October and January, February in the following year.

Olive production: Data for olive production are compiled in July, October and January in the following year.

Vegetable production: Data related to open air growing are compiled in July and October, data related to ornamental plant growing are compiled October.

Crop under productive cover (vegetable and fruit): These data are compiled in May and June.

Tea production: Data related to tea production cultivated in five provinces of the Blacksea Region are compiled from Rize Trade Market and General Directorate of Tea Establishments.

Organic farming: It is defined as method of certificated agricultural production that controlled at every step from production to consumption without using of chemical input.

Transition period: A period from initiation of activities to certification.

Degree of self-sufficiency: Considering the balance sheets, degree of self-sufficiency indicates the degree of usable production that meets the domestic use in percentage.

The case that the percentage is less than 100 reflects a shortfall in supplies. A percentage higher than 100 indicates the existence of quantities, which exceed the normal domestic needs and can be exported and/or stored.

Kişi başına tüketim: Belirli bir dönem için ürün tüketiminin nüfusa oranıdır.

Gübre kullanımı: Kullanılan gübre miktarı yıl sonu itibarıyla ve yılda bir defa Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan alınmaktadır.

Orman alanı: Üzerinde orman ağacı bulunan alanın büyüklüğüdür. Bilgiler Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan temin edilmektedir.

Tarımsal alet ve makineler: Tarımsal alet ve makine sayıları yıl sonu itibarıyla ve yılda bir defa toplanmaktadır.

İpekböcekçiliği: İpekböcekçiliğine ait bilgiler Bursa Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliği'nden alınmaktadır.

Canlı hayvan sayıları: Canlı hayvan sayılarına ilişkin bilgiler yıl sonu itibarıyla hayvan yaş ve türlerine göre elde edilir.

Sağılan hayvan sayıları: Büyükbaş hayvanlarda 2+ yaş, küçükbaş hayvanlarda 1+ yaşta ki dişi hayvanlar üzerinden hesaplanır.

Süt üretimi: Sağılan hayvan sayısının süt verimleri ile değerlendirilmesinden elde edilir. 2003 yılına kadar hesaplamalarda 1984 yılı süt verimleri kullanılırken, 2003 yılından itibaren 2001 yılı Genel Tarım Sayımı sonuçlarından elde edilen süt verimleri kullanılmaktadır.

Yapağı, kıl ve tiftik üretimi: Kırkılan hayvan sayısının yapağı, kıl ve tiftik verimleri ile değerlendirilmesinden elde edilir. Hesaplamalarda 1984 yılı yapağı, kıl ve tiftik verimleri kullanılırken, 2003 yılından itibaren 2001 yılı Genel Tarım Sayımı sonuçlarından elde edilen yapağı, kıl ve tiftik verimleri kullanılmaktadır.

Kesilen hayvan sayıları: 2010 yılına kadar mezbanesi olan ve kesim yapılan ilçelerden derlenen mezbahane kesimlerini ve derisi Türk Hava Kurumu'na verilen kurban bayramı kesimlerini kapsamaktadır.

Et üretimi: Kesilen hayvan sayısının karkas ağırlıkları ile değerlendirilmesinden elde edilir. Hesaplamalarda ilgili yıla ait karkas ağırlıkları kullanılmaktadır. 2010 yılından itibaren mezbahane ve mezbahane dışı üretimi kapsamaktadır.

Tavuk eti üretimi: Kesimhanelerde yıl boyunca kesilen tavukların etlerinin toplamından oluşur.

Deri üretimi: Deri üretimi, 2010 yılına kadar kesilen hayvan sayısına, mezbaha ve kombinalarda kesilen hayvan sayılarının %10'u kadar ölü hayvanlardan elde edilen deriler ilave edilerek hesaplanır. 2010 yılından itibaren mezbahane ve mezbahane dışı kesilen hayvanların derilerini kapsamaktadır.

Su Ürünleri İstatistikleri: Su Ürünleri İstatistikleri, deniz ürünleri ile tatlısu (içsu) ve yetiştiricilik bilgilerinden oluşmaktadır. Kurumumuz, deniz ürünlerine ait bilgileri her yıl Ocak-Mayıs aylarında balıklara uyguladığı anketler yoluyla, tatlısu ürünleri ve yetiştiricilik üretimine ait bilgileri ise Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan doğrudan temin etmektedir.

Human consumption per capita: It is obtained by dividing the consumption by the number of inhabitants.

Fertilizer use: Data for fertilizer quantity used is taken once a year and compiled at the end of the year from the Ministry of Food, Agriculture and Livestock.

Forest land: The area of the land with forest trees. Data are taken from the Ministry of Forestry and Water Affairs.

Agricultural equipment and machinery: Data of agricultural equipment and machinery are collected only once at the end of the year.

Sericulture: Data for sericulture is obtained from the Bursa Silk Cocoon Association of Agriculture Sales Cooperatives.

The number of livestock: Data on the number of livestock is collected at the end of the year according to age and type.

The number of milked animals: The number of milked animals is calculated at female animals of age 2+ for bovine animals, and of 1+ for sheep and goat.

Milk production: Milk production is obtained by multiplying the number of animals milked by milk yields. In the computations, milk yields for 1984 have been used until 2003. After 2003 milk yields obtained from the 2001 Census of Agriculture have been used.

Production of wool, hair and angora : It is obtained by multiplying the number of trimmed animals by wool, hair and angora yields. In the computations, wool, hair and angora yields for the year 1984 had been used until 2003. After 2003, wool, hair and angora yields obtained from the 2001 Census of Agriculture have been used.

The number of slaughtered animals: It covers slaughterings compiled from districts which have slaughterhouses and Kurban Festival slaughterings of which hides of animals given to Turkish Air Association until 2010.

Meat production: Meat production is obtained by multiplying the number of slaughtered animals by carcass weights. In the computations, carcass weights of the related year have been used. It covers slaughterings in and out of slaughterhouses from 2010.

Chicken meat production: It is obtained by total amount of meat of slaughtered chicken in slaughterhouses during the year.

Hide production: Total Hide Production is calculated by adding the hides obtained from dead animals to 10 % of the number of animals slaughtered in the slaughterhouses until 2010. It covers hides of animals slaughtered in and out of slaughterhouses from 2010.

Fishery Statistics: Fishery statistics cover data on sea products, freshwater and aquaculture products. Turkish Statistical Institute compiles data on sea products by annual surveys applied during January and May. Data on freshwater products and aquaculture production are taken directly from Ministry of Food, Agriculture and Livestock.

12.1 Tarım ve orman alanları, 2006-2010

Agricultural land and forest area, 2006-2010

(Bin hektar - Thousand hectare)

	2006 ⁽¹⁾	2007	2008	2009	2010
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin alanı					
Area of cereals and other crop products	22 131	21 164	20 719	20 540	20 582
Ekilen alan - Sown area	17 440	16 945	16 460	16 217	16 333
Nadas - Fallow land	4 691	4 219	4 259	4 323	4 249
Sebze bahçeleri alanı - Area of vegetable gardens	850	815	836	811	802
Bağ alanı - Area of vineyard	513	485	483	479	478
Meyveler, içecek ve baharat bitkileri alanı					
Area of fruits, beverage and spices crops	1 670	1 671	1 693	1 686	1 749
Zeytin ağaçlarının kapladığı alan					
Area of olive trees	712	753	774	778	826
Daimi çayır ve mera arazisi					
Permanent meadow and pasture ⁽²⁾	14 617	14 617	14 617	14 617	14 617
Orman alanı - Forest area	21 189	21 189	21 189	21 390	21 537

(1) 2006 yılından itibaren Avrupa Birliğinin faaliyetlere göre Ürünlerin İstatistik Sınıflaması (CPA 2002) kullanılmaya başlanmıştır.
(2) 2001 Genel Tarım Sayımı, Köy Genel Bilgi Anketi sonucudur.

(1) Statistical Classification of Products by Activity in European Economic Community (CPA 2002) has been using for crop products since 2006.
(2) 2001 Census of Agriculture, results of Village Information Survey.

12.2 Seçilmiş tarla ürünleri üretimi, 2007-2011

Selected field crop production, 2007-2011

(Ton - Tons)

	2007	2008	2009	2010	2011
Buğday - Wheat	17 234 000	17 782 000	20 600 000	19 674 000	21 800 000
Mısır (Dane) - Maize (Seed)	3 535 000	4 274 000	4 250 000	4 310 000	4 200 000
Çeltik - Rice in the husk	648 000	753 325	750 000	860 000	900 000
Arpa - Barley	7 306 800	5 923 000	7 300 000	7 250 000	7 600 000
Patates - Potatoes	4 227 726	4 196 522	4 397 711	4 513 453	4 613 071
Nohut - Chick pea	505 366	518 026	562 564	530 634	487 477
Mercimek (Kırmızı-Yeşil) - Lentils (Red-Green)	535 181	131 188	302 181	447 400	325 952
Ayçiçeği - Sunflower	854 407	992 000	1 057 125	1 320 000	1 335 000
Tütün - Tobacco	74 584	93 403	81 053	53 018	55 000
Şeker pancarı - Sugar beet	12 414 715	15 488 332	17 274 674	17 942 112	16 126 489
Pamuk (Kütlü) - Cotton (Raw)	2 275 000	1 820 000	1 725 000	2 150 000	2 580 000

12.3 Seçilmiş sebzelerin üretimi, 2007-2011

Selected vegetable production, 2007-2011

(Ton - Tons)

	2007	2008	2009	2010	2011
Soğan (Kuru) - Onion (Dry)	1 859 442	2 007 118	1 849 582	1 900 000	2 141 373
Domates - Tomatoes	9 936 552	10 985 355	10 745 572	10 052 000	11 003 433
Hıyar - Cucumber	1 670 459	1 682 776	1 735 010	1 739 191	1 749 174
Biber - Pepper	1 757 226	1 796 177	1 837 003	1 986 700	1 975 269
Patlıcan - Eggplant	863 737	813 686	816 134	846 998	821 770
Fasulye (Taze) - Bean (Green)	519 968	563 056	603 653	587 967	614 948
Kavun - Melon	1 661 130	1 749 935	1 679 191	1 611 695	1 647 988
Karpuz - Watermelon	3 796 680	4 002 285	3 810 205	3 683 103	3 864 489
Lahana - Cabbages	647 678	674 617	706 855	693 002	710 056
Marul - Lettuce	428 059	439 641	438 038	419 298	424 252

12.4 Seçilmiş meyvelerin üretimi, 2007-2011

Selected fruit production, 2007-2011

(Ton - Tons)

	2007	2008	2009	2010	2011
Üzüm - Grapes	3 612 781	3 918 442	4 264 720	4 255 000	4 296 351
Portakal - Oranges	1 426 965	1 427 156	1 689 921	1 710 500	1 730 146
Mandalina - Mandarin	744 339	756 473	846 390	858 699	872 251
Limon - Lemons	651 767	672 452	783 587	787 063	790 211
Elma - Apples	2 457 845	2 504 494	2 782 365	2 600 000	2 680 075
Armud - Pears	356 281	355 476	384 244	380 003	386 382
Şeftali - Peaches	539 435	551 906	547 219	539 403	545 902
Kayısı - Apricots	557 572	716 415	660 894	450 000	650 000
Fındık - Hazelnuts	530 000	800 791	500 000	600 000	430 000
Zeytin üretimi - Olive production	1 075 854	1 464 248	1 290 654	1 415 000	1 750 000
Sofralık - Olive (For table)	455 385	512 103	460 013	375 000	550 000
Yağlık - Olive (For oil)	620 469	952 145	830 641	1 040 000	1 200 000

12.5 Çay üretimi, 2006-2010

Tea production, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Çay yetiştiren çiftçi sayısı					
Number of tea growers	203 431	203 901	199 231	200 798	202 494
Çay fidanı dikilen alan (Hektar)					
Area under tea plantation (Hectares)	76 614	76 581	75 826	75 851	75 864
Elde edilen yaş çay yaprağı (Ton)					
Production of green tea leaves (Tons)	1 121 206	1 145 321	1 100 257	1 103 340	1 305 566

Kaynak: Rize Ticaret Borsası ve Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü

Source: Rize Trade Market and General Directorate of Tea Establishments

12.6 Niteliklerine göre örtüaltı tarım alanları, 2006-2010

Areas for land under protective cover by type, 2006-2010

(Dekar - Decare)

	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam - Total	469 081	494 239	542 158	567 180	563 805
Cam sera - Glass greenhouses	68 353	75 793	82 253	82 932	80 772
Plastik sera - Plastic greenhouses	182 354	195 180	211 680	220 186	230 543
Yüksek tünel - High tunnel	69 834	65 307	66 960	77 046	81 521
Alçak tünel - Low tunnel	148 540	157 959	181 265	187 016	170 969

12.7 Örtüaltı üretimi, 2006 -2010

Production for land under protective cover, 2006-2010

(Ton - Tons)

Ürünler - Crops	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam - Total	4 716 862	5 052 796	5 063 265	5 524 777	5 750 466
Sebzeler - Vegetables	4 489 160	4 817 616	4 811 689	5 257 257	5 478 566
Meyveler - Fruits	227 702	235 180	251 576	267 520	271 900

12.8 Organik bitkisel üretim, 2006-2010

Organic crop production, 2006-2010

[Geçiş süreci dahil - Transition period included]

	2006	2007	2008	2009	2010
Ürün sayısı (Adet) - Number of crops (Number)	203	201	247	212	216
Çiftçi sayısı (Adet) - Number of holdings (Number)	14 256	16 276	14 926	35 565	42 097
Değişim - Change (%)	-1.0	14.2	-8.3	138.3	18.4
Alan (Hektar) - Area (Hectares) ⁽¹⁾	192 789	174 283	166 883	501 641	510 033
Değişim - Change (%)	-5.4	-9.6	-4.2	200.6	1.7
Üretim (Ton) - Production (Tons)	458 095	568 128	530 224	983 715	1 343 737
Değişim - Change (%)	8.6	24.0	-6.7	85.5	36.6

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

(1) Doğal toplama alanları dahildir.

(1) Natural harvest areas are included.

12.9 Organik hayvansal üretim, 2006-2010

Organic animal production, 2006-2010

[Geçiş süreci dahil - Transition period included]

	2006	2007	2008	2009	2010
Çiftçi sayısı (Adet) - Number of holdings (Number)	12	27	37	150	174
Büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısı (Adet) Number of bovine, sheep and goats (Number)	13 402	21 208	16 758	23 581	58 886
Kümes hayvanları sayısı (Adet) Number of poultry (Number)	5 894	22 747	22 428	111 760	342 329
Kırmızı et üretimi (Ton) Meat production (Tons) ⁽¹⁾	510.00	-	553.87	342.08	6 253.01
Beyaz et üretimi (Ton) Poultry meat production (Tons) ⁽¹⁾	2.39	-	1.00	34.50	550.00
Süt üretimi (Ton) Milk production (Tons) ⁽¹⁾	4 156	-	9 971	17 111	11 605
Yumurta üretimi (Adet) Eggs production (Number) ⁽¹⁾	241 940	-	4 424 000	11 767 400	17 889 808

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

(1) 2007 yılı verileri mevcut değildir.

(1) Data not available for 2007.

12.10 Organik arıcılık, 2006-2010

Organic apiculture, 2006-2010

[Geçiş süreci dahil - Transition period included]

	2006	2007	2008	2009	2010
Çiftçi sayısı (Adet) - Number of holdings (Number)	188	241	281	465	416
Kovan sayısı (Adet) - Number of hives (Number)	33 278	31 183	27 380	25 531	27 957
Bal üretimi (Ton) - Honey production (Tons)	737.58	592.06	380.46	314.05	204.62
Balmumu üretimi (Ton) - Wax production (Tons) ⁽¹⁾	0.575	-	0.370	3.705	0.780
Polen üretimi (Ton) - Pollen production (Tons) ⁽¹⁾	3.248	-	0.750	2.200	2.690
Propolis üretimi (Ton) - Propolis production (Tons) ⁽¹⁾	0.020	-	0.080	0.152	0.041
Arı sütü üretimi (Ton) - Royal jelly production (Tons) ⁽¹⁾	0.001	-	0.010	0.004	0.017

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

(1) 2007 yılı verileri mevcut değildir.

(1) Data not available for 2007.

12.11 Seçilmiş bitkisel ürünlerin yeterlilik derecesi ve kişi başına tüketimi, 2005/2006 - 2009/2010

Degree of self-sufficiency and human consumption per capita of selected crop production, 2005/2006 - 2009/2010

Ürün - Products ⁽¹⁾	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Buğday - Wheat					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	108.92	100.71	97.32	98.09	122.05
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	0.97	0.78	0.95
Mısır - Maize					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	93.15	86.53	81.43	79.92	79.99
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	14.53	14.55	16.58
Pirinç - Rice					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	63.82	71.28	60.46	75.66	60.50
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	8.68	7.79	9.68
Patates - Potatoes					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	99.11	102.89	104.56	100.60	100.21
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	49.41	50.77	53.04
Kuru fasulye - Dry bean					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	82.71	86.15	70.95	83.7	78.79
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	2.82	2.35	2.93
Mercimek (Kırmızı) - Lentils (Red)					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	132.00	185.00	121.61	45.18	82.90
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	5.22	2.80	4.13
Nohut - Chick pea					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	123.00	125.00	120.99	127.68	118.20
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	4.84	4.61	5.65
Ayçiçeği - Sunflower					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	40.34	56.87	38.29	46.60	49.44
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	30.61	28.82	28.53
Şeker pancarı - Sugar beet					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	99.58	99.85	99.88	100.00	100.00
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	-	-	-	-	-
Domates - Tomato					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	109.4	111.26	111.46	112.00	113.81
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	109.78	119.11	113.01
Hıyar - Cucumber					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	106.2	106.00	108.33	109.49	110.47
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	19.22	18.86	18.99
Kuru soğan - Dry onion					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	102.2	114.22	111.20	110.01	103.53
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	21.19	22.85	22.07
Elma - Apple					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	126.30	111.29	116.69	110.51	114.71
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	26.02	27.64	29.15
Üzüm - Grape					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	133.33	140.39	138.13	148.44	135.96
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	29.47	29.35	35.11
Kayısı - Apricot					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	774.72	512.99	802.14	318.24	495.43
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	0.92	2.91	1.61
Portakal - Orange					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	114.63	103.44	108.72	117.44	110.97
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	16.49	15.07	18.61
Fındık - Hazelnut					
Yeterlilik derecesi - Degree of self-sufficiency (%)	4 180.44	1 632.00	993.17	1 474.85	904.87
Kişi başına tüketim - Human consumption per capita (kg)	0.73	0.73	0.73

(1) Bitkisel ürün denge tabloları sonuçlarıdır.

(1) Results of crop products balance sheets.

12.12 Kimyasal gübre kullanımı, 2007-2011

Chemical fertilizer use, 2007-2011

(Ton - Tons)

	2007	2008	2009	2010	2011
Kullanılan gübre (Ton) - Fertilizer used (Tons)	9 709 855	7 506 783	10 278 731	9 592 752	9 074 308
Azotlu (%21 N) - Nitrogen (21% N)	6 454 491	5 394 306	6 730 852	6 397 089	5 995 500
Fosforlu (%17 P₂O₅) - Phosphorous (17% P ₂ O ₅)	3 036 612	1 933 529	3 416 978	3 028 666	2 882 296
Potash (%50 K₂O) - Potash (50% K ₂ O)	218 752	178 948	130 901	166 997	196 512

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Source: Ministry of Food, Agriculture and Livestock

Not. Satış miktarı esas alınmıştır.

Note. Figures are predicated on sales amounts.

12.13 Orman alanları, 1973, 1999, 2005, 2009, 2010

Forest land, 1973, 1999, 2005, 2009, 2010

(Hektar - Hectare)

	1973	1999	2005	2009	2010
Toplam - Total	20 199 296	20 763 248	21 188 747	21 389 783	21 537 091
Koru ormanı - High forest	10 934 607	14 418 340	15 439 595	16 305 210	16 662 379
Baltalık ormanı - Coppice forest	9 264 689	6 344 908	5 749 152	5 084 573	4 874 712

Kaynak: Orman ve Su İşleri Bakanlığı

Source: Ministry of Forestry and Water Affairs

12.14 Seçilmiş orman ürünleri üretimi, 2006-2010

Production of selected forest products, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Ana ürün - Principal product					
Tomruk - Log (m ³)	3 479 647	3 731 711	3 945 851	3 757 859	4 374 840
Tel direği - Telephone pole (m ³)	73 273	76 758	75 129	66 923	55 618
Maden direği - Mining pole (m ³)	490 619	522 354	522 372	502 406	576 790
Sanayi odunu - Other industrial wood (m ³)	749 951	734 399	754 687	657 531	787 562
Kağıtlık odun - Pulpwood (m ³)	1 514 472	1 702 870	2 407 156	2 432 602	2 145 606
Lif-yonga odunu - Fibre-chip wood (m ³)	2 964 647	3 265 092	3 816 522	4 033 257	4 608 171
Sırıık - Thin pole (m ³)	26 087	19 793	19 367	12 503	19 932
Yakacak odun (Ster) - Fuel wood (Stere)	7 003 026	6 834 024	7 303 889	7 427 596	7 194 372

Orman tali ürünleri üretimi (Ton)

The production of non wood forest products (Tons)

Defne yaprağı - Laurus nobilis	7 746	11 686	7 025	19 781	15 418
Fıstık çamı kozalağı - Cone of semen pine	3 546	3 772	3 052	6 266	6 091
Kekik - Thymus	892	3 863	2 050	1 176	1 412
Adaçayı - Salvia sp.	390	910	1 489	708	702
Laden - Cistus	585	752	518	75	332
Kestane - Chesnuts	113	61	116	87	56
Keçiboynuzu - Carobs	529	128	115	181	322

Kaynak: Orman ve Su İşleri Bakanlığı

Source: Ministry of Forestry and Water Affairs

12.15 Orman yangınları, 2006-2010

Forest fires, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam yangın çıkış nedeni (Adet)					
Causes of fire in total (Number)	2 227	2 829	2 135	1 793	1 861
Kasıt - Intentional	166	292	377	231	146
İhmal - Negligence	1 315	1 642	1 018	884	861
Doğal - Natural	330	407	330	333	281
Faili meçhul - Unknown	416	488	410	345	573
Yanan alan (Hektar) - Area burned (Hectare)	7 762	11 664	29 749	4 679	3 317

Kaynak: Orman ve Su İşleri Bakanlığı

Source: Ministry of Forestry and Water Affairs

12.16 Arazi kullanımı, 2001

Land use, 2001

(Bin Dekar - Thousand Decare)

	2001	(%)
Toplam - Total	668 820	100.00
Ekilen tarla arazisi - Area sown	152 376	22.78
Sebze ve çiçek bahçeleri (Örtüaltı dahil) Vegetable and flower gardens (Including land under protective cover)	5 867	0.88
Meyve ve diğer uzun ömürlü bitkilerin kapladığı alan (Örtüaltı dahil) (Kavaklık ve söğütlik dahil) Fruit orchards and other permanent crops (Land under protective cover is included) (Including poplar - willow grove)	25 865	3.87
Nadas - Fallow land	37 460	5.60
Tarım elverişli olduğu halde kullanılmayan arazi Unused and undeveloped potentially productive land	19 443	2.91
Daimi çayır ve otlak arazisi - Permanent meadow and pasture	146 167	21.85
Koruluk ve orman arazisi (Fundalık ve makilik dahil) Forest and woodland (Shrubbery and maquis included)	184 846	27.64
Tarım elverişsiz arazi (Taşlık, bataklık, çorak arazi, köy yerleşim yeri vb.) Non-agricultural land (Stony land, swamp, land occupied by buildings etc.)	96 796	14.47

Not. 2001 Genel Tarım Sayımı; Köy Genel Bilgi Anketi sonuçlarıdır.

Note. 2001 Census of Agriculture; results of Village Information Survey.

12.17 İşletme tipi ve büyüklüğüne göre işletmeler, 2001

Agricultural holdings by size and type of holdings, 2001

	Toplam Total	Arazisi olmayan Holdings without land	İşletme büyüklüğü (Dekar) Size of holdings (Decare)				
			- 5	5-9	10-19		
Toplam işletme - Total number of holdings	3 076 650	54 523	178 006	290 461	539 816		
Bitkisel üretim ve hayvancılık yapan işletme Holdings engaged in both crop production and animal husbandry	2 074 439	-	86 229	167 908	348 260		
Yalnız bitkisel üretim yapan işletme Holdings engaged only in crop production	929 582	-	89 070	121 186	186 079		
Yalnız hayvancılık yapan işletme Holdings engaged only in animal husbandry	72 629	54 523	2 707	1 367	5 477		
			İşletme büyüklüğü (Dekar) - Size of holdings (Decare)				
			20-49	50-99	100-199	200-499	500+
Toplam işletme - Total number of holdings	950 840	560 049	327 363	153 685	21 907		
Bitkisel üretim ve hayvancılık yapan işletme Holdings engaged in both crop production and animal husbandry	681 095	422 906	244 552	109 522	13 967		
Yalnız bitkisel üretim yapan işletme Holdings engaged only in crop production	262 528	136 366	82 293	44 120	7 940		
Yalnız hayvancılık yapan işletme Holdings engaged only in animal husbandry	7 217	777	518	43	-		

Not. 2001 Genel Tarım Sayımı; Tarımsal İşletmeler (Hanehalkı) Anketi sonuçlarıdır.

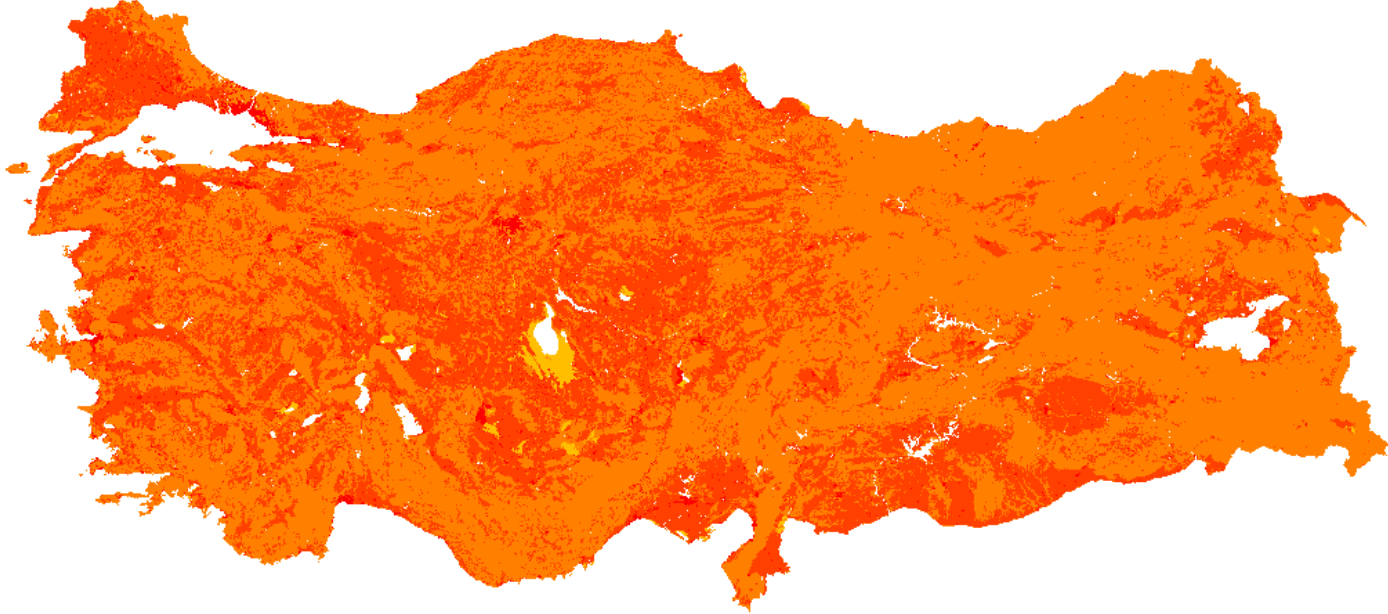
Note. 2001 Census of Agriculture; results of the Agricultural Holdings (Households) Survey.

(1) Örnekleme ile yapılan bu çalışmanın genişletme katsayısı desimalli kullanıldığından ve yuvarlama işlemi tablolar oluşturulduktan sonra bir kez yapıldığından tablolar arası farklılıklar olabilmektedir. Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

(1) There may be some differences between tables since the expansion coefficient was used with decimal and after forming tables rounding procedure was made once. Total numbers may not be exact due to rounding of the numbers.

12.1 Türkiye arazi örtüsü

Land cover of Turkey

■ Yapay bölgeler
Artificial surfaces

■ Tarımsal alanlar
Agricultural areas

■ Ormanlar ve yarı doğal alanlar
Forests and semi natural areas

■ Islak alanlar
Wetlands

□ Su yapıları
Water bodies

12.18 Arazinin tasarruf şekli ve işletme büyüklüğüne göre işletmeler, 2001

Agricultural holdings by size of holdings and land tenure forms, 2001

Arazi tasarruf şekli - Land tenure forms	İşletme büyüklüğü (Dekar) - Size of holdings (Decare)				
	Total	- 5	5-9	10-19	20-49
Toplam işletme sayısı - Total number of holdings	3 022 127	178 006	290 461	539 816	950 840
Kendi arazisi olan işletmeler Holdings having their own land					
Yalnız kendi arazisini işletenler Holdings operating only their own land	2 458 263	160 851	256 675	463 448	784 611
Yalnız zilyetliğe dayalı arazi işletenler Holdings operating only owner-like possessed land	94 791	8 808	11 044	19 508	30 668
Hem kendi arazisini hem de zilyetliğe dayalı arazi işletenler Holdings operating both their own land and owner-like possessed land	44 057	1 170	2 089	7 067	15 295
Hem kendi arazisini hem de başkasının arazisini işletenler Holdings operating both their own land and other's land	317 327	2 007	11 271	28 786	84 722
Kendi arazisi olmayan işletmeler Holdings not having their own land					
Yalnız kira ile arazi işletenler Holdings operating only rented land	54 959	2 939	4 574	11 891	17 282
Yalnız ortakçılık ile arazi işletenler Holdings operating land only on share basis	37 833	1 376	3 778	7 170	12 546
Diğer şekilde arazi işletenler Holdings operating land in other types of tenure	9 604	856	994	1 152	4 084
İki ya da daha fazla tasarruf şekli ile arazi işletenler Holdings operating land by more than one type of tenure	5 290	-	35	794	1 631
Arazi tasarruf şekli - Land tenure forms	İşletme büyüklüğü (Dekar) - Size of holdings (Decare)				
	50-99	100-199	200-499	500+	
Toplam işletme sayısı - Total number of holdings	560 049	327 363	153 685	21 907	
Kendi arazisi olan işletmeler Holdings having their own land					
Yalnız kendi arazisini işletenler Holdings operating only their own land	436 456	238 767	103 692	13 763	
Yalnız zilyetliğe dayalı arazi işletenler Holdings operating only owner-like possessed land	15 521	7 450	1 414	378	
Hem kendi arazisini hem de zilyetliğe dayalı arazi işletenler Holdings operating both their own land and owner-like possessed land	8 933	6 238	3 020	245	
Hem kendi arazisini hem de başkasının arazisini işletenler Holdings operating both their own land and other's land	81 929	62 407	39 545	6 660	
Kendi arazisi olmayan işletmeler Holdings not having their own land					
Yalnız kira ile arazi işletenler Holdings operating only rented land	8 609	6 774	2 591	299	
Yalnız ortakçılık ile arazi işletenler Holdings operating land only on share basis	5 802	4 290	2 541	330	
Diğer şekilde arazi işletenler Holdings operating land in other types of tenure	1 759	492	259	8	
İki ya da daha fazla tasarruf şekli ile arazi işletenler Holdings operating land by more than one type of tenure	1 040	945	623	222	

Not. 2001 Genel Tarım Sayımı; Tarımsal İşletmeler (Hanehalkı) Anketi sonuçlarıdır.

(1) Örnekleme ile yapılan bu çalışmanın genişletme katsayısı desimalli kullanıldığından ve yuvarlama işlemi tablolar oluşturulduktan sonra bir kez yapıldığından tablolar arası farklılıklar olabilmektedir. Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note. 2001 Census of Agriculture; results of the Agricultural Holdings (Households) Survey.

(1) There may be some differences between tables since the expansion coefficient was used with decimal and after forming tables rounding procedure was made once. Total numbers may not be exact due to rounding of the numbers.

12.21 Seçilmiş tarımsal alet ve makine sayıları, 2006-2010

Selected number of agricultural equipment and machinery, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Kulaklı traktör pulluğu					
Mouldboard type tractor plough	983 275	986 291	996 013	1 002 734	1 014 188
Kültivatör - Cultivator	443 776	451 214	457 711	466 727	479 972
Diskli tırmık (Diskaro, gobledisk vb.)					
Disc harrows	191 360	198 548	204 665	205 804	213 909
Dişli tırmık - Toothed harrow	353 205	355 991	353 128	348 587	351 866
Kombine hububat ekim makinesi					
Combined seed drill	164 524	169 695	173 654	179 048	187 459
Üniversal ekim makinesi - Universal drill	63 392	62 979	62 892	61 634	61 487
Kimyevi gübre dağıtma makinesi					
Fertilizer broadcaster	334 461	339 461	346 471	354 973	366 781
Sapdöver harman makinesi (Batöz) - Thresher	196 346	194 847	192 440	190 856	187 978
Kuyruk milinden hareketli pulverizatör					
PTO driven sprayer	245 311	255 582	259 475	264 421	278 761
Tarım arabası (Römork) - Trailer	1 011 577	1 026 389	1 036 613	1 041 239	1 061 656
Traktör - Tractor	1 037 383	1 056 128	1 070 746	1 073 538	1 096 683
Biçerdöver - Combine harvester	12 359	12 775	13 084	13 360	13 799
Sırt pulverizatörü - Knapsack sprayer	586 685	587 821	590 590	588 556	591 373
Hayvan pulluğu - Animal drawn plough	196 278	181 974	170 797	155 196	137 526

12.22 Türlerine göre hayvanlar, 2006-2010

Livestocks by type, 2006-2010

(Baş - Head)

	2006	2007	2008	2009	2010
Sığır - Cattle	10 871 364	11 036 753	10 859 942	10 723 958	11 369 800
Manda - Buffalo	100 516	84 705	86 297	87 207	84 726
Koyun - Sheep	25 616 912	25 462 293	23 974 591	21 749 508	23 089 691
Kıl keçi - Ordinary goat	6 433 744	6 095 292	5 435 393	4 981 299	6 140 627
Tiftik keçi - Angora goat	209 550	191 066	158 168	146 986	152 606
At - Horse	204 352	188 640	179 855	166 753	154 702
Eşek - Donkey	329 475	296 114	273 520	234 182	211 529
Katır - Mule	75 018	68 199	62 248	51 548	48 076
Deve - Camel	1 004	1 057	970	1 041	1 254
Domuz - Pig	1 362	1 813	1 717	1 896	1 558

Not. Veriler yıl sonu hayvan sayılarıdır.

Note. Data is end of year livestock numbers.

12.23 Kesilen hayvan sayısı ve et üretimi, 2006-2010

Number of slaughtered animals and meat production, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Kesilen hayvan (Baş) - Animals slaughtered (Head)					
Sığır - Cattle	1 750 997	2 003 991	1 736 107	1 502 073	-
Manda - Buffalo	9 658	9 532	7 251	4 857	-
Koyun - Sheep	4 763 394	6 428 866	5 588 906	3 997 348	-
Keçi - Goats	803 063	1 256 348	767 522	606 042	-
Deve - Camel	55	33	47	55	-
Domuz - Pig	-	-	-	47	-
Et üretimi (Ton) - Meat production (Tons)	438 530	575 622	482 458	412 621	780 718
Sığır - Cattle	340 705	431 963	370 619	325 286	618 584
Manda - Buffalo	1 774	1 988	1 334	1 005	3 387
Koyun - Sheep	81 899	117 524	96 738	74 633	135 687
Keçi - Goats	14 133	24 136	13 753	11 675	23 060
Deve - Camel	19	11	14	18	-
Domuz - Pig	-	-	-	3	-

Not.1. Tablolardaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note.1. Figures in tables may not be equal to total due to rounding.

2. 2010 yılından itibaren kırmızı et üretimi mezbahane ve mezbahane dışı kesimleri kapsamaktadır.

2. Data on red meat production covers slaughterings in slaughterhouses and outside slaughterhouses starting from 2010.

3. 2010 yılına kadar genel toplama deve ve domuz eti dahildir.

3. Data on meat of camel and pig are included until 2010.

12.24 Sağılan hayvan sayısı ve süt üretimi, 2006-2010

Number of animals milked and milk production, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Sağılan hayvan (Baş) - Animals milked (Head)					
İnek - Cow	4 187 931	4 229 440	4 080 243	4 133 148	4 361 840
Manda - Buffalo	36 353	30 460	31 440	32 361	35 362
Koyun - Sheep	10 245 894	10 109 987	9 642 170	9 407 866	10 583 608
Keçi - Goats	2 420 642	2 263 629	1 997 689	1 830 814	2 582 539
Süt üretimi (Bin ton) - Milk production (Thousand tons)					
İnek - Cow	11 952	12 330	12 243	12 542	13 544
Manda ineği - Buffalo cow	10 867	11 279	11 255	11 583	12 419
Koyun - Sheep	36	30	31	32	35
Keçi - Goats	795	783	747	734	817
	254	237	210	192	273

Not. Tablolardaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Note. Figures in tables may not be equal to total due to rounding.

12.25 Deri üretimi, 2006-2010

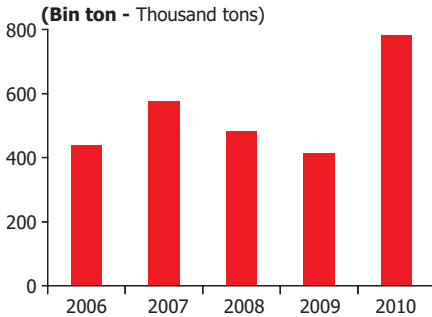
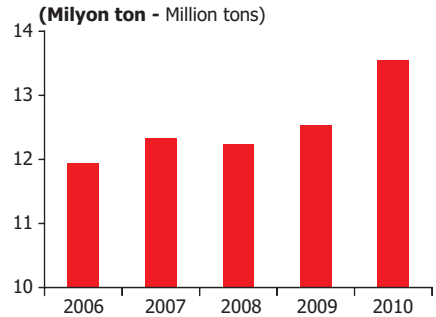
Hide production, 2006-2010

(Adet - Number)

	2006	2007	2008	2009	2010
Sığır ve dana - Cattle and calf	1 912 969	2 178 805	1 897 350	1 639 905	2 602 246
Manda ve manda yavrusu - Buffalo and buffalo calves	10 624	10 485	7 976	5 343	15 720
Koyun ve kuzu - Sheep and lamb	5 168 738	6 884 829	6 051 011	4 319 367	6 873 626
Keçi ve oğlağı - Goat and kid	841 112	1 293 280	802 208	633 456	1 219 504
Deve - Camel	61	36	52	61	-

Not. Deri üretimi, 2010 yılına kadar kesilen hayvan sayısına, mezbaha ve kombinalarda kesilen hayvan sayılarının %10'u kadar ölü hayvanlardan elde edilen deriler ilave edilerek hesaplanır. 2010 yılından itibaren mezbahane ve mezbahane dışı kesilen hayvanların derilerini kapsamaktadır.

Note. Total hide production is calculated by adding the hides obtained from dead animals to 10 % of the number of animals slaughtered in the slaughterhouses until 2010. It covers hides of animals slaughtered in and out of slaughterhouses from 2010.

12.1 Et üretimi - Meat production**12.2 Süt üretimi - Milk production**

Veri için tablo 12.23'e bakınız
For data, see table 12.23.

12.26 Kümes hayvancılığı, 2006-2010

Poultry and egg production, 2006-2010

(Bin adet - Thousand number)

	2006	2007	2008	2009	2010
Tavuk - Hen	344 820	269 369	244 280	229 969	234 918
Et tavuğu - Broiler	286 121	205 082	180 916	163 469	163 985
Yumurta tavuğu - Laying hen	58 699	64 286	63 365	66 500	70 934
Hindi - Turkey	3 227	2 675	3 230	2 755	2 942
Ördek - Duck	525	482	470	413	397
Kaz - Geese	830	1 023	1 063	945	716
Tavuk eti (Bin ton) - Chicken meat (Thousand tons)	918	1 068	1 088	1 293	1 444
Tavuk yumurtası - Number of hen eggs	11 733 572	12 724 959	13 190 696	13 832 726	11 840 396

(1) 2010 yılından itibaren yumurta miktarına köy tavukçuluğu dahil değildir.

(1) Egg production in villages are excluded starting from 2010.

12.27 Arıcılık, 2006-2010

Apiculture, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Kovan sayısı (Bin) - Number of hive (Thousand)	4 852	4 826	4 889	5 339	5 603
Yeni tip - Modern type	4 705	4 690	4 751	5 210	5 466
Eski tip - Old type	147	135	138	129	137
Bal üretimi (Ton) - Honey production (Tons)	83 842	73 935	81 364	82 003	81 115
Balmumu üretimi (Ton) - Wax production (Tons)	3 484	3 837	4 539	4 385	4 148

Not. Tablolardaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

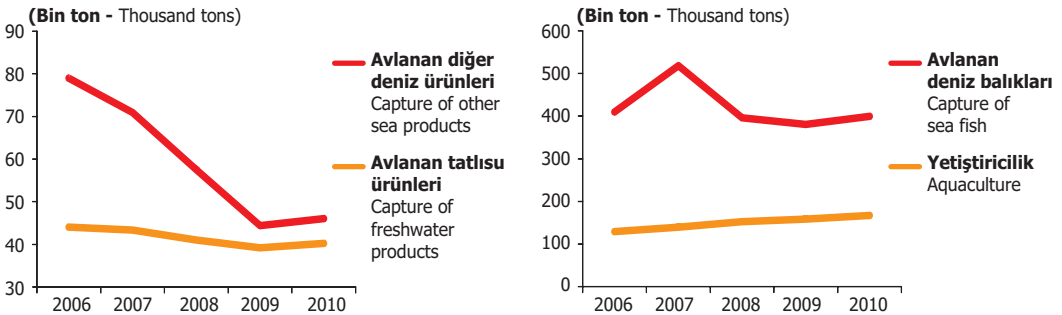
Note. Figures in tables may not be equal to total due to rounding.

12.28 İpekböcekçiliği, 2006-2010

Sericulture, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Açılan ipekböceği kutusu (Adet)					
Silkworm box opened (Number)	5 699	5 273	5 564	5 683	5 477
İpek kozası (Ton) - Silk cocoon (Tons)	127	125	125	136	126

12.3 Su ürünleri üretimi - Production of fishery products

Veri için tablo 12.29'a bakınız
For data, see table 12.29.

12.29 Seçilmiş su ürünlerinde üretim miktarı, 2006-2010
Quantity of selected fishery products, 2006-2010

(Ton - Tons)

	2006	2007	2008	2009	2010
Avlanan deniz balıkları miktarı - Catch of sea fish	409 945	518 201	395 660	380 636	399 656
Hamsi - Anchovy	270 000	385 000	251 675	204 699	229 023
Palamut - Torik - Atlantic bonito	29 690	5 965	6 448	7 036	9 401
Sardalya - Pilchard	15 586	20 941	17 531	30 091	27 639
İstavrit (Kraça) - Horse mackerel	14 127	22 991	22 134	20 373	14 392
İstavrit (Karagöz) - Scad	11 800	9 030	10 043	7 895	6 055
Çaça - Sprat	7 311	11 921	39 303	53 385	57 023
Mezgit - Whiting	9 112	12 940	12 231	11 146	13 558
Kefal - Grey mullet	8 915	8 291	3 345	2 987	3 119
Lüfer - Blue fish	8 399	6 858	4 048	5 999	4 744
Bakalorya-Berlam - Hake-European hake	3 460	3 337	1 252	1 557	1 256
Diğer deniz balıkları - Other sea fish	31 545	30 927	27 650	35 468	33 446
Avlanan diğer deniz ürünleri miktarı (Kabuklu, yumuşakça)					
Catch of other sea products (Crustaceas, molluscs)	79 021	70 928	57 453	44 410	46 024
Akivades (Kum midyesi) - Carpet shell	1 266	1 334	1 255	68	56
Beyaz kum midyesi - Striped venus	48 344	47 215	36 896	24 574	26 931
Kara-Kıllı midye - Mediterranean mussel-Bearded horse mussel	9 234	1 493	342	6 261	981
Kalamerya - Squid	972	844	537	576	528
Deniz salyangozu - Sea snail	11 613	13 791	11 442	6 085	8 437
Karides - Prawn	3 856	3 917	4 668	4 614	4 705
Diğer deniz ürünleri - Other sea products	3 736	2 334	2 313	2 232	4 386
Yetiştiricilik üretimi - Aquaculture production	128 943	139 873	152 186	158 729	167 141
İçsu - Inland water	56 694	59 033	66 557	76 248	78 568
Alabalık - Trout	56 026	58 433	65 928	75 657	78 165
Aynalı sazın - Carp	668	600	629	591	403
Deniz - Marine water	72 249	80 840	85 629	82 481	88 573
Alabalık - Trout	1 633	2 740	2 721	5 229	7 079
Çipura - Sea bream	28 463	33 500	31 670	28 362	28 157
Levrek - Sea bass	38 408	41 900	49 270	46 554	50 796
Midye - Mussel	1 545	1 100	196	89	340
Diğer - Other	2 200	1 600	1 772	2 247	2 201
Avlanan tatlısu ürünleri miktarı					
Catch of freshwater products	44 082	43 321	41 011	39 187	40 259
İnci kefalı - Tarek	11 978	11 623	11 758	10 685	11 382
Sazın - Common carp	12 116	12 286	11 625	10 964	12 058
Siraz - Transcaucasian barb	967	985	993	891	962
Levrek (Sudak) - Pike perch	1 656	1 586	1 346	1 234	1 476
Gümüş - Sand smelt	6 677	6 540	6 630	6 184	4 438
Salyangoz - Snail	1 462	1 397	1 007	2 227	1 991
Kerevit - Cray fish	797	816	783	734	1 030
Diğer tatlısu ürünleri - Other freshwater products	8 429	8 088	6 869	6 268	6 922

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page	
Açıklama	199	Explanation
Grafik		Graph
13.1 Kat sayına göre binaların oranı, 2000	240	13.1 Rate of buildings by number of storeys, 2000
Tablo		Table
13.1 Sanayi ve hizmet sektörlerinde kısımlara göre istihdam ve temel göstergeler, 2009	208	13.1 Employment and basic indicators by section in industry and service sectors, 2009
13.2 Mali sektörlerde istihdam ve temel göstergeler, 2006-2010	212	13.2 Employment and basis indicators in financial sectors, 2006-2010
13.3 Yayın türlerine göre bazı temel göstergeler, 2009-2010	214	13.3 Some of basic indicators by type of broadcasting, 2009-2010
13.4 Sanayi sektöründe faaliyette bulunan ve 20+ kişi çalışan girişimlerden elde edilen, seçilmiş bazı sanayi ürünlerinin üretimleri, 2007-2011	216	13.4 Production figures of some selected industrial products, derived from enterprises active in industrial sectors with 20 or more employees, 2007-2011
13.5 Sanayi üretim endeksi, 2007-2011	222	13.5 Industrial production index, 2007-2011
13.6 Sanayi ciro endeksi, 2007-2011	223	13.6 Industrial turnover index, 2007-2011
13.7 Sanayi istihdam endeksi, 2007-2011	224	13.7 Industrial employment index, 2007-2011
13.8 Sanayide çalışılan saat endeksi, 2007-2011	225	13.8 Hours worked index in industry, 2007-2011
13.9 Sanayide brüt ücret-maaş endeksi, 2007-2011	226	13.9 Gross wages-salaries index in industry, 2007-2011
13.10 Ticaret - Hizmet ciro endeksi, 2007-2011	227	13.10 Trade and Services turnover index, 2007-2011
13.11 Ticaret - Hizmet istihdam endeksi, 2007-2011	228	13.11 Trade and Services number of persons employed index, 2007-2011
13.12 Ticaret - Hizmet çalışılan saat endeksi, 2007-2011	229	13.12 Trade and Services hours worked index, 2007-2011
13.13 Ticaret - Hizmet brüt ücret - maaş endeksi, 2007-2011	230	13.13 Trade and Services gross wages and salaries index, 2007-2011
13.14 Yapı sahipliği ve kullanma amacına göre yapılacak yeni ve ilave yapılar [İnşaat ruhsatlarına göre], 2007-2011	231	13.14 New buildings and additions by use of building and type of investor [According to construction permits], 2007-2011
13.15 Yapı sahipliği ve kullanma amacına göre tamamen veya kısmen biten yeni ve ilave yapılar [Yapı kullanma izin belgelerine göre], 2007-2011	232	13.15 Completed or partially completed new buildings and additions by use of building and type of investor [According to occupancy permits], 2007-2011
13.16 Kullanma amacı ve kat sayısına göre tamamen veya kısmen biten yeni ve ilave yapılar [Yapı kullanma izin belgelerine göre], 2007-2011	233	13.16 Completed or partially completed new buildings and additions by use and number of storeys [According to occupancy permits], 2007-2011
13.17 Oda sayısına göre tamamen veya kısmen biten yeni ve ilave konutlar [Yapı kullanma izin belgelerine göre], 2007-2011	233	13.17 Completed or partially completed new residential buildings and additions by number of rooms [According to occupancy permits], 2007-2011

	Sayfa	
	Page	
13.18 Ortalama alan ve maliyetine göre tamamen veya kısmen biten yeni ve ilave yapılar [Yapı kullanma izin belgelerine göre], 2007-2011	233	13.18 Completed or partially completed new buildings and additions by average floor area and cost [According to occupancy permits], 2007-2011
13.19 Üç aylık inşaat sektörü istihdam endeksi, 2007-2011	234	13.19 Quarterly number of persons employed index in construction, 2007-2011
13.20 Üç aylık inşaat sektörü brüt ücret - maaş endeksi, 2007-2011	234	13.20 Quarterly gross wages and salaries index in construction, 2007-2011
13.21 Üç aylık inşaat sektörü çalışılan saat endeksi, 2007-2011	235	13.21 Quarterly hours worked index in construction, 2007-2011
13.22 Üç aylık inşaat sektörü ciro endeksi, 2007-2011	235	13.22 Quarterly turnover index in construction, 2007-2011
13.23 Üç aylık inşaat sektörü üretim endeksi, 2007-2011	236	13.23 Quarterly production index in construction, 2007-2011
13.24 Bina inşaatı maliyet endeksi, 2007-2011	236	13.24 Building construction cost index, 2007-2011
13.25 İBBS'ye göre belediye sınırları içinde bina, konut ve belediyeler, 1984, 2000	237	13.25 Buildings, dwelling units and municipalities inside the boundaries of municipalities by SR, 1984, 2000
13.26 Kullanım amacı, taban alanı ve kat sayısına göre bina sayısı, 2000	240	13.26 Number of buildings by use of buildings, floor area and number of storeys, 2000

AÇIKLAMA

YILLIK İŞ İSTATİSTİKLERİ

Yıllık iş istatistikleri genellikle belirli bir referans yılına ilişkin bilgileri sağlar. Bu istatistikler bir yıldan gelecek yıla olan değişimleri gösterir. Yıllık iş istatistikleri faaliyete dayalı istatistiklerdir ve girişimlerin faaliyetleri vasıtasıyla ekonomiyi tanımlar.

2002 Genel Sanayi ve İşyerleri Sayım çalışmasının ardından yıllık iş istatistiklerinin derlenmesi çalışmalarına başlanmıştır.

İşyeri bazlı sektörler itibarıyla yayınlar en son 2001 referans yılı itibarıyla yayımlanmıştır.

Yıllık iş istatistikleri: Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması NACE Rev.2 (kısmi düzeyinde) esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler yıllık iş istatistikleri kapsamını oluşturmaktadır.

Madencilik ve taş ocaklığı

İmalat

Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı

Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri

İnşaat

Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve

Ulaştırma ve depolama

Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri

Bilgi ve iletişim

Finans ve sigorta faaliyetleri

Gayrimenkul faaliyetleri

Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler

İdari ve destek hizmet faaliyetleri

Eğitim

İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri

Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor

Diğer hizmet faaliyetleri

Bu yayında Finans ve sigorta faaliyetleri ile Bilgi ve iletişim kısmında yer alan Radyo - Televizyon faaliyetlerine ilişkin tablolar ayrı ayrı verilmektedir.

Girişim: Kaynakların tahsisine ilişkin karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim bir veya birden fazla yerde bir veya birden fazla faaliyet yürüterek piyasaya mal ve hizmet üreten gerçek veya tüzel kişiliklerdir. Girişim ve yasal birim arasındaki ilişki şu tanımla doğrudan ifade edilir. "Bir girişim ya yasal birime yada yasal birimlerin birleşimine karşı gelmektedir."

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır.

Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Bu yerde ekonomik faaliyet tek bir girişim için bir ya da daha çok kişinin tam gün ya da kısmi olarak çalışmasıyla yürütülür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.

EXPLANATION

ANNUAL BUSINESS STATISTICS

Annual business statistics generally provide information referring to a whole reference year. These statistics show change in a year to following year. Annual business statistics are activity based statistics and they describe the economy through the activity of the enterprises.

Studies of compiling annual business statistics have begun following up 2002 General Census of Industry and Business Establishments.

The latest publications of the sectors based on the establishments are published considering 2001 as base year.

Annual business statistics: The following sectors given below based on (section level) Classification of Economic Activities in the European Community, NACE Rev.2 constitute the coverage of annual business statistics.

Mining and Quarrying

Manufacturing

Electricity, gas, steam and air conditioning supply

Water supply; sewerage, waste management and remediation

Construction

Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and

Transportation and storage

Accommodation and food service activities

Information and communication

Financial and insurance activities

Real estate activities

Professional, scientific and technical activities

Administrative and support service activities

Education

Human health and social work activities

Arts, entertainment and recreation

Other service activities

In this publication, statistical tables on activities of Financial Intermediaries and Radio and Television Institution Statistics in Information and Communication section are given separately.

Enterprise: An enterprise is an organizational unit that produces goods and services using decision autonomy concerning allocation of resources. An enterprise is real or legal personality that produces goods and services on the market by carrying out one or more activities at one or more locations. The relation between enterprise and legal unit is directly stated by this definition: "An enterprise corresponds to a legal unit or combination of legal units."

Local unit: Local unit is an enterprise or part thereof carrying out activities corresponding to goods and services situated in a geographically identified place.

Local unit is a part of enterprise that has a geographically defined address like center of the enterprise, office, store, canteen, factory, workshop, mine, construction site, hotel, restaurant, cafe, school, hospital, and depot. At or from this place economic activity is carried out for which one or more persons work full time or part time for one enterprise. The center of the enterprise is also a local unit.

Ulusal yayın kurumu: Birden fazla verici istasyonu ile bir program kanalı üzerinden yapılan ve her coğrafi bölgede en az bir ili içermek üzere ülkemizdeki yerleşim alanının en az %70'ini kapsayacak şekilde yayın yapan yayın kuruluşudur

Bölgesel yayın kurumu: Herhangi bir ulusal yayın şebekesinden bağımsız olarak, bir veya kapsama alanları birbirine bitişik birden fazla verici istasyonu ile bir program kanalı üzerinden yapılan ve en az üç komşu ili veya en fazla bir coğrafi bölgeyi kapsayacak şekilde yayın yapan yayın kuruluşudur.

Yerel yayın kurumu: Yayınları bir yerleşim birimini (kent, kasaba vb.) kısmen ya da tamamen kapsayan yayın kuruluşudur.

Kablolu yayın yapan yayın kurumu: Radyo ve televizyon yayınına veya abonelere ücreti karşılığı ve/veya talebe bağlı olarak verilen radyo ve/veya televizyon yayınlarından herhangi birisini, kablo platformu üzerinden kamuya yönelik olarak yayınlanmak üzere program tertip eden ve içeriğinden sorumlu olan yayın kuruluşudur.

Uydu üzerinden yayın yapan yayın kurumu: Radyo ve televizyon yayınına veya abonelere ücreti karşılığı verilen radyo ve/veya televizyon yayınlarından herhangi birisini uydu platformu ve uydu üzerinden doğrudan kamuya yönelik olarak iletilmek üzere program tertip eden ve içeriğinden sorumlu olan yayın kuruluşudur.

Tanım ve Kavramlar

Girişim sayısı: Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri kapsamında olan sektörlerde faaliyet gösteren ve referans dönemde aktif olan tüm birimlerin sayısıdır.

Çalışanlar sayısı: Ücretle çalışanların yıllık ortalama sayısına iş sahibi ve ortaklarla, ücretsiz çalışan aile fertlerinin ve çırakların yıllık ortalama sayısının eklenmesi ile bulunmaktadır.

Ücretli çalışanların sayısı: Ücretli çalışanların sayısı, maaş, ücret, komisyon, ikramiye, parça başı ödeme veya aynı karşılıklar şeklinde yapılan ödemeleri alan, iş akdine sahip ve işveren için çalışan kişilerin sayısıdır.

Özellikle aşağıdakiler de ücretli çalışanlar sayısına dahil edilmektedir:

- Bir ücret karşılığında çalışan iş sahipleri,
- Ücret ve/veya eğitim hizmetlerine karşılık olarak birimin üretim sürecinde katkıda bulunan öğrenciler,
- Kamu otoriteleri veya başka organizasyonlar tarafından işsizlerin işe alınmasını teşvik için özellikle düzenlenmiş bir anlaşma altında çalışanlar,
- Bordro da gösterilen ve yapılan iş karşılığında ücret aldığına dair açık bir anlaşması olan evde çalışanlar,

Personel maliyetleri: Personele yapılan brüt ödemeler ve sosyal güvenlik masraflarının toplamıdır.

National broadcasting institution: A broadcasting institution which provides broadcasting services with more than one transmitter stations, intended to cover at least one province in every geographical region and 70% percentage of settlement area of our country.

Regional broadcasting institution: A broadcasting institution which provides regional broadcasting, independent from national broadcasting network, with more than one adjacent transmitter stations and intended to cover at least three province or one geographical region.

Local broadcasting institution: A broadcasting institution which provides partly or completely a local broadcasting service (in province, town, etc.)

Broadcasting institution broadcasting via cable: A broadcasting institution which is responsible for the contents and arranges radio and television broadcast or to subscribers against fee and/or any of radio and/or television broadcasts given depending on demand to be broadcasted to public via cable.

Broadcasting institution broadcasting via satellite: A broadcasting institution which is responsible for the contents and arranges radio and television broadcast or any of radio and/or television broadcast given to subscribers against fee to be transmitted to directly public via satellite platform and satellite.

Definitions and Concepts

Number of enterprise: The number of enterprises is count of all units that active at the sectors in coverage of Annual Industry and Service Statistics during the reference period.

Number of persons employed: This value is obtained by adding the annual average number of owners, partners and unpaid family workers and apprentices active in the enterprise to the annual average number of employees.

Number of employees: The number of employees is count of persons who work for an employer and who have a contract of employment and receive compensation in the form of wages, salaries, fees, gratuities, piecework pay or remuneration in kind.

In particular the following are considered as employees:

- Paid working proprietors,
- Students who have a formal commitment whereby they contribute to the unit's process of production in return for remuneration and/or education services,
- Employees engaged under a contract specifically designed to encourage the recruitment of unemployed persons by public authorities or another organizations,
- Homeworkers if there is an explicit agreement that the homemaker is remunerated on the basis of the work done and they are included on the pay-roll,

Personnel costs: This value is obtained by adding the gross payments made to personnel and social security costs.

Maaş ve ücretler: Hesap dönemi boyunca yapılan iş karşılığında, bordroda sayılan (evde çalışanlar dahil) bütün kişilere ödenebilir aynı veya nakdi toplam karşılıklar olarak tanımlanmıştır.

Mal ve hizmetlerin toplam satın alışı: Mal ve hizmetlerin satın alışı, sabit sermaye tüketimi olarak kaydedilen sermaye mallarının tüketimi hariç, üretim sürecindeki tüketim veya yeniden satış için hesap dönemi boyunca satın alınan tüm mal ve hizmetlerin değerini içermektedir.

Ciro: Ciro referans dönemde gözlem birimi tarafından fatura edilmiş mal ve hizmet satışlarının toplamıdır.

Üretim değeri: Üretim değeri, satışa dayalı, stok değişmelerini ve mal ve hizmetlerin yeniden satışını içeren, birim tarafından fiilen üretilen miktarın parasal değeridir.

Faktör maliyetiyle katma değer: Faktör maliyeti ile katma değer işletme sübvansiyonları ve dolaylı vergilerdeki düzeltmelerden sonra, işletme faaliyetlerinden elde edilen gayri safi gelirdir.

Maddi mallara ilişkin brüt yatırım: Referans dönemi süresince tüm maddi mallara yapılan yatırımdır.

Yıllık Sanayi Ürün İstatistikleri

Yıllık Sanayi Ürün (PRODCOM) İstatistikleri; sanayi kesimince (imalat sanayi ve madencilik & taşocaklığı) üretilen ürünlerin ve az sayıda birtakım sınıf hizmetin, yıllık periyotta ve Türkiye düzeyinde miktar ve değer olarak üretimini ortaya koymaktadır.

Sanayi Ürün İstatistikleri, Avrupa Birliği'nin 19 Aralık 1991 tarihli 3924/91 sayılı (EEC) Konsey Yönetmeliğine dayanılarak 2005 yılından itibaren üretilmeye başlanmıştır.

Coğrafi kapsam: Türkiye

Sektörel kapsam: Yıllık Sanayi Ürün İstatistiklerinde, Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflamasına (EFİS Rev.2) göre İmalat Sanayi (C), Madencilik ve Taşocaklığı (B) sektörlerinde faaliyet gösteren ve 20+ kişi çalışan girişimler kapsamaktadır.

İstatistik birim

Yıllık Sanayi Ürün İstatistikleri Anketinde kullanılan istatistiksel birim girişimdir.

Girişim: Kaynakların tahsisine ilişkin karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişimler bir veya birden fazla faaliyet yürüterek piyasaya mal ve hizmet üreten gerçek veya tüzel kişiliklerdir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri veya bunların bir kısmını yürüten bir girişim veya girişimin bir parçasıdır.

Wages and salaries: Wages and salaries are defined as "the total remuneration, in cash or in kind, payable to all persons counted on the payroll (including homeworkers), in return for work done during the accounting period".

Total purchases of goods and services: Purchases of goods and services include the value of all goods and services purchased during the accounting period for resale or consumption in the production process, excluding capital goods the consumption of which is registered as consumption of fixed capital.

Turnover: Turnover is the total of the sales of goods and services invoiced by the observation unit during the reference period.

Production value: The production value is monetary value of the amount actually produced by the unit, based on sales, including changes in stocks and the resale of goods and services.

Value-added at factor cost: Value-added at factor cost is the gross income from operating activities after adjusting for operating subsidies and indirect taxes.

Gross investment in tangible goods: Investment during the reference period in all tangible goods

Annual Industry Product Statistics

Annual Industrial Production (PRODCOM) Statistics, exhibit the value and volume of goods and a small number of industrial services produced by industrial sectors (manufacturing industry and mining & quarrying) in Turkey on an annual basis.

Industrial Products Statistics has been produced since 2005 with regard to EU Council Regulation 3924/91 dated 19 December 1991.

Geographical coverage: Turkey

Sectoral coverage: Annual Industrial Products Statistics covers enterprises with 20 or more persons employed and primary or secondary activity of which is in Manufacturing Industry (C) and/or Mining and Quarrying (B) section of Industrial Classification of Economic Activities (NACE Rev.2).

Statistical unit

Statistical Unit of the Annual Industrial Products Statistic is enterprise.

Enterprise: The enterprise is an organizational unit producing goods or services, which benefits from autonomy in decision making, for the allocation of its current resources. Enterprises are real and legal personality which displays one or more activity producing goods and services for markets.

Local unit: The local unit is an enterprise or part there of situated in a geographically identified place, which execute the activities for all or part of goods and services.

Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane ve depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.

Gözlem birimi: Girişim ve yerel birim

Analiz birimi: Girişim

Adres kaynağı

Yıllık Sanayi Ürün İstatistikleri Anketi için İş Kayıtları adres çerçevesi kullanılmıştır.

Yöntem

Yıllık Sanayi Ürün İstatistikleri Anketi; sanayi sektöründe faaliyeti bulunan ve 20+ çalışanı olan tüm girişimlere uygulanmıştır. Birden fazla yerel birimi olan girişimler için, anket aynı vergi kimlik numarası ile imalat sanayi, madencilik ve taşocakçılığı sektörlerinde faaliyet gösteren tüm yerel birimlerin bilgilerini kapsayacak şekilde girişim merkezinde doldurulmuştur.

Yıllık Sanayi Ürün İstatistikleri adıyla kullanıcılara sunulan bilgiler, 2005 yılı için girişimlerden TÜİK'in "Yıllık Sanayi Ürün Anketi" sonraki yıllar için ise "Yıllık Sanayi Ürün" ve "Aylık Sanayi Üretim" anketleri aracılığı ile derlenmiştir.

Tanım ve Kavramlar

Girişim sayısı: Yıllık Sanayi Ürün Anketine bilgi veren ve süresi içinde cevap alınmadığından bilgisi tahmin edilen girişimlerin sayısıdır.

Üretim miktarı: Satılmasına, stoklara konulmasına veya kendi üretiminde hammadde veya malzeme olarak kullanılmasına bakılmaksızın referans yılı içerisinde üretilen ürünlerin miktarıdır.

2005-2009 dönemi için kullanılmış olan Nace Rev 1.1 sınıflaması ve buna bağlı Prodtr 2006 Listesi yerine; tüm yıllar için Nace Rev 2 sınıflaması ve Prodtr 2010 Listesi kullanılmıştır. Sınıflama değişikliğine bağlı olarak bütün seri revize edilmiştir.

KISA DÖNEMLİ İŞ İSTATİSTİKLERİ

Kısa Dönemli Sanayi İstatistikleri

1966 yılından başlayarak yıllık anketlerin yanı sıra 2005 yılına kadar üçer aylık imalat sanayi anketleri yapılmaktaydı. 2005 yılından itibaren üç aylık kapsam aylık kapsama taşınarak, aylık sanayi üretim anketi yapılmaya başlanıldı. Bu anket büyük sanayinin katma değer yönünden %90'ını temsil eden işyerlerinde uygulanmaktadır. 2005 yılına kadar çeşitli sektörlerde bu orana ulaşmak için 25, 50 ve 100 kişi çalışan işyerleri kapsamakta iken 2005 yılından sonra tüm sektörlerde 20+ işyerleri kapsama dahil edilmiştir.

Local unit could be a part of enterprise which is defined geographically such a place as center, office, shop, canteen, factory, workshop, mine, construction site, hotel, restaurants, cafe, school, hospital and granary. The place of enterprise centre is the local unit too.

Observation unit: Local unit and enterprise

Analysis unit: Enterprise

Source of address

Business Registers' address framework has been used for Annual Industrial Products Statistics.

Method

Annual Industrial Production Survey was applied to every enterprise in the industrial sectors with 20 or more persons employed. For enterprises having multiple local units, the questionnaire was filled in the headquarters, so as to include data of all local units operating in the manufacturing industry and/or mining and quarrying sectors with the same tax number.

Data used in the Annual Industrial Products Statistics were collected through TurkStat's "Annual Industrial Products Survey" and "Monthly Industrial Production Survey". Exceptionally the latter is not used for 2005.

Definitions and Concepts

Number of enterprises: The number of enterprises who responded to Annual Industrial Products Survey and those which are estimated due to non-response.

Volume of production: Volume of production carried out within the reference year; regardless of sold, kept as stocks or further processed.

NACE Rev.1.1 based Prodtr 2006 List which had been used in previous publications for 2005-2009 period has been replaced by NACE Rev.2 based Prodtr 2010 List for the whole series. Due to this classification change, the previous years' data have been revised.

SHORT-TERM BUSINESS STATISTICS

Short-Term Industry Statistics

Besides annual manufacturing industry surveys quarterly surveys are also held from 1966 to 2005. Monthly industrial production survey was started by using the coverage of quarterly survey in 2005. This survey is conducted on 90% of large scale manufacturing industries from a "value added" point of view. In order to achieve this ratio in different sectors, establishments employing 25, 50, 100 persons were covered till 2005. Establishments employing 20+ persons in all activities have been also covered since 2005.

Sanayi Üretim Endeksi

Sanayi sektöründe meydana gelen gelişmelerin kısa aralıklarla izlenebilmesi amacıyla, 1981 yılından 2005 yılına kadar üçer aylık dönemlere göre Sanayi Üretim Endeksi hesaplanmaktaydı. 2005 yılından itibaren ise Aylık Sanayi Üretim anketlerine göre sanayi üretim endeksi hesaplanmaya başlanmıştır. 2008 Aralık ayından itibaren, 2005=100 temel yıllık Sanayi Üretim Endeksi NACE Rev.1.1 ekonomik faaliyet sınıflamasına göre hesaplanmış olup, 2010 yılı Eylül ayından itibaren NACE Rev.2 faaliyeti sınıflamasına geçilmiştir. Sanayi Üretim Endeksinde NACE Rev.2'nin Madencilik ve Taşocaklığı (B), İmalat (C), ile Enerji (D) sektörleri kapsamaktadır. 07.21, 38, 35.12, 35.13, 35.14, 35.2, 35.3 ve 38 sektörleri kapsamamaktadır.

Sanayi Ciro Endeksi

Ülkemiz ekonomisi içerisinde önemli bir paya sahip olan sanayi sektöründe faaliyet gösteren orta ve büyük ölçekli girişimlerin ciro değerlerinde meydana gelen gelişmelerin belirlenebilmesi için Ciro Endeksleri hesaplanmaktadır. NACE Rev.2 Ekonomik Faaliyetlerin Sınıflamasına göre Madencilik ve taşocaklığı (B) ve İmalat sanayi (C) sektörlerini kapsamaktadır. NACE Rev.2'de yer alan 09 faaliyeti kapsamamaktadır. Veri kaynağı: "Aylık Sanayi Üretim Soru Kağıdı" dır.

Sanayi İşgücü Girdi Endeksleri (İstihdam, Çalışılan Saat ve Brüt Ücret-Maaş Endeksleri)

Ülkemiz ekonomisi içerisinde önemli bir paya sahip olan sanayi sektöründe faaliyet gösteren orta ve büyük ölçekli girişimlerin çalışanlar sayısı, çalışılan saat sayısında ve brüt ücret-maaş yapısında meydana gelen gelişmelerin belirlenebilmesi, dönemler ve yıllar arasındaki değişimlerin izlenebilmesi için Sanayi İşgücü Girdi Endeksleri (Üç Aylık Sanayi İstihdam, Çalışılan Saat ve Brüt Ücret-Maaş Endeksleri) derlenmektedir. Sanayi İşgücü Girdi Endeksleri 2005=100 temel yıllık olarak hesaplanmakta ve NACE Rev.2 faaliyeti sınıflamasına göre madencilik ve taş ocaklığı (B), imalat sanayi (C), elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı (D) ve suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması (E - yalnızca bölüm 36) sektörlerini kapsamaktadır.

Ticaret ve Hizmet Endeksleri (Ciro, İstihdam, Çalışılan Saat ve Brüt Ücret - Maaş Endeksleri)

Ülkemizin ekonomik yapısı içinde önemli paya sahip olan ticaret ve hizmet sektörlerindeki girişimlerin ciro, istihdam, çalışılan saat ve brüt ücret - maaş göstergelerinin zaman içindeki gelişiminin takibi, dönemler ve yıllar itibarıyla değişimlerinin izlenebilmesi, Avrupa Birliği mevzuatına uyumlu ve uluslararası karşılaştırmalara olanak sağlanması, çeşitli araştırmalara kaynak teşkil etmesi amacıyla üç aylık ticaret - hizmet verileri derlenmektedir. Ticaret - Hizmet endeksleri 2005=100 temel yıllık olarak ve NACE Rev.2 iktisadi faaliyet sınıflamasına göre hesaplanmaktadır.

Industrial Production Index

In order to monitor developments in industry in short periods, Industrial Production Index was calculated quarterly from 1981 to 2005. Industrial Production Index has been calculated by using Monthly Industrial Production Questionnaire since 2005. Industrial production Index with base year 2005=100 with NACE Rev.1.1 was calculated in December 2008. In September 2010 the classification was changed to NACE Rev.2. The coverage of Industrial Production Index is mining and quarrying(B), manufacture(C) and energy(D) except 07.21, 38, 35.15, 35.13, 35.14, 35.2, 35.3 and 38 classifications.

Industrial Turnover Index

In order to measure the developments of turnover values of medium and large scale enterprises in Industry, Industrial Turnover Indices are calculated. The coverage is mining and quarrying(B) and manufacture(C) in NACE Rev.2 except 09. The source of data is "Monthly Industrial Production Questionnaire".

Industrial Labour Input Indices (Indices of Quarterly Industrial Employment, Hours Worked and Gross Wages and Salaries)

Industrial Labour Input Indices (Quarterly Indices of Industrial Employment, Hours Worked and Gross Wages-Salaries) are calculated to measure the development of the number of persons employed and the number of hours worked and gross wages-salaries structure and also to observe the changes between the years and quarters of this development in the medium-scale and large-scale enterprises of industry which has a major share in the economy of Turkey. Industrial Labour Input Indices have been calculated with the base year 2005=100 and mining and quarrying (B), manufacturing (C), electricity, gas, steam and air conditioning supply (D) and water collection, treatment and supply (E -only division 36) sectors have been covered according to NACE Rev.2 activity classification.

Trade and Services Indices (Turnover, Number of Persons Employed, Hours Worked, Gross Wages and Salaries Indices)

The quarterly trade and services indicators are compiled as to follow the development in quarterly and yearly basis, have data consistent with the European Union regulations, ensure the possibility of international comparisons and form a resource for various researches for the turnover, number of persons employed, hours worked, gross wages and salaries data of the enterprises in the trade and services sectors which constitute an important part in economic structure of our country. The indices are calculated with the base year 2005 and according to the NACE Rev.2 economic activity classification.

İnşaat İstatistikleri

Yapı İzin İstatistikleri ile ilgili bilgiler, 1580 Sayılı Belediyeler Kanunu gereğince kurulan il, ilçe, bucak ve köy belediyelerinin, belediye sınırları dışında İl Özel İdaresinin, organize sanayi bölge müdürlükleri sınırları içinde Organize Sanayi Bölge Müdürlüklerinin, UAVT üzerinden düzenledikleri; "Yapı Ruhsatı", "Yapı Kullanma İzin Belgesi" "Yanan ve Yıkılan Yapılar" formlarından derlenmektedir.

TÜİK tarafından standart hale getirilen "İnşaat Ruhsatnameleri Formu" 1954 yılından, "Yapı Kullanma İzin Kağıtları Formu" ise 1964 yılından itibaren kullanılmaya başlanmıştır.

Daha sonra formlar günümüze kadar aşağıdaki tarihsel sırada tadil edilmiştir;

1. "İnşaat Ruhsatnameleri Formu" 1992 yılı TS 8737 numara ile Yapı Ruhsatı olarak, "Yapı Kullanma İzin Kağıtları Formu" 1993 yılında TS 10970 numara ile "Yapı Kullanma İzin Belgesi" olarak,
2. "Yapı Ruhsatı Formu" 1 Ocak 2002 tarihinden itibaren, "Yapı Kullanma İzin Belgesi Formu" da 6 Ekim 2001 tarihinden itibaren,
3. Yapı izinlerinin, 25/04/2006 tarih ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 50. maddesi ile Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT) ile ilişkilendirilerek düzenlenmesi zorunlu hale getirilmiştir.

Bu kapsamda 7/12/2006 tarihinde Yapı Ruhsatı formu ve Yapı Kullanma İzin Belgesi formu Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından tadil edilerek 30/01/2007 tarih ve 26419 sayılı tebliğ ile yürürlüğe girmiştir. Aynı tebliğ, tüm yetkili idarelerin formların UAVT üzerinden düzenlemelerini mecburi hale getirmiştir.

Yapı İzin İstatistiklerinde yalnız binalar kapsamıştır. Yol, baraj, köprü gibi diğer inşaat türleri ile belediye örgütü olmayan bucak ve köy sınırları içindeki ruhsatsız yapılar ve kentlerde yapılan gecekondulara ilişkin bilgiler kapsamamıştır.

Kullanılan sınıflamalar

İnşaat Tipleri Sınıflaması (CC): Söz konusu sınıflama Birleşmiş Milletler tarafından 1991 yılında yayınlanan geçici Merkezi Ürün Sınıflaması (CPC) temel alınarak geliştirilen bir sınıflama tipidir. CPC'de inşaatlar binalar ve bina dışı inşaat işleri olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması: Bölgesel istatistiklerin toplanması, geliştirilmesi, bölgelerin sosyo-ekonomik analizlerinin yapılması, bölgesel politikaların çerçevesinin belirlenmesi ve Avrupa Birliği Bölgesel İstatistik Sistemine uygun karşılaştırılabilir istatistik veri tabanı oluşturulması amacıyla ülke genelinde tanımlanan sınıflamaya denir.

Tanım ve Kavramlar

İnşaat: Şantiyede yapılan veya hazır bölümlerinin montajı ile meydana getirilen yapı bölümüdür.

Construction Statistics

Data pertaining to building permit statistics are obtained from "Construction Permit", "Occupancy Permit" and "Burned or Demolished Buildings" forms compiled over NDAB by municipalities of provinces, districts, sub-districts and villages, Special Provincial Administrations out of municipalities, Industrial Zone District Offices in the boundaries of industrial zones.

The Construction Permits designed as standard forms by TurkStat had been used since 1954 and the Occupancy Permits designed by TurkStat had been utilized since 1964.

Forms are redesigned respectively as shown below;

1. Construction Permit forms went into effect with No. TS 8737 in 1992 and Occupancy Permit forms went into effect with No. TS 10970 in 1993.
2. Construction Permit Forms have been compulsory to be filled since 1 January 2002 and Occupancy Permit Forms have been compulsory to be filled since 6 October 2001.
3. Construction Permits have been compulsory to be filled associated with National Data Address Base of Population Services (NDAB) Regulation 25/04/2006 dated and 5490 numbered.

In this context, Construction Permit forms and Occupancy Permit forms are redesigned in 07.12.2006 by Turkish Standards Institution (TSE) and went into effect in 30.01.2007 with No. 26419. With the same declaration all authorized administrations are obliged to set their forms over NDAB.

Building construction statistics cover buildings only. Other types of construction such as roads, dams and bridges are excluded. Furthermore, buildings without permits in subdistricts and villages which do not have municipal organization and squatter houses in large cities are excluded.

Classifications used

Classification of Types of Constructions (CC): The Classification of Types of Constructions (CC) has been developed on the basis of the provisional Central Product Classification (CPC) published in 1991 by the United Nations. CPC distinguishes between two main categories buildings and civil engineering works.

Statistical Regions: It is a classification to collect and develop regional statistics, to make the socio economic analyses of regions, to determine the framework of regional politics and to develop a convenient comparable statistics data base with European Union Regional Statistical System.

Definitions and Concepts

Construction: It is a part of construction which is done at construction site or formed by mounting the available parts.

Yapı: Karada ve suda, daimi veya muvakkat, resmi ve hususi yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve sabit olmayan tesislerdir. (3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 5. Maddesi).

Bina: Kendi başına kullanılabilen, bir veya daha fazla odayı iç ve dış duvarların çevirdiği, diğer alanları da kapsayan çatı ile örtülmüş, temelden çatıya kadar uzanan; konut, tarımsal, endüstriyel, sinai, kültürel, dini, idari ve ulaştırma amacı için tasarlanmış taşınmayacak yapılardır.

Yapı ruhsatı: Yapı ruhsatı, 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 21. maddesi gereğince, yapımına başlanacak yapılar için belediye sınırları içinde belediyelerce, belediye sınırları dışında ise Valiliklerce (İl Özel İdaresi), organize sanayi bölge sınırları içinde Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri, serbest bölge sınırları içinde Serbest Bölge Müdürlükleri tarafından verilmesi zorunlu bir belgedir.

Yapı kullanma izin belgesi: Yapı kullanma izin belgesi, 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 30. maddesi gereğince tamamen veya kısmen biten yapılar için belediye sınırları içinde belediyelerce, belediye sınırları dışında ise Valiliklerce (İl Özel İdaresi), organize sanayi bölge sınırları içinde Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri, serbest bölge sınırları içinde Serbest Bölge Müdürlükleri tarafından verilmesi zorunlu bir belgedir.

Yapı sahibi: Yapının hangi kişi veya kuruluş hesabına yapıldığını gösterir. Yapının fiilen kimin tarafından yapıldığı önemli değildir. Yapı sahipleri;

1. Özel kişi ve kuruluşlar,
2. Yapı kooperatifleri,
3. Genel bütçeli kurumlar,
4. Katma bütçeli kurumlar,
5. Özel idareler,
6. Belediyeler ve bağlı işletmeler,
7. İktisadi devlet teşekkülleri,
8. Sermayesinin %50'den fazlası devlet veya iktisadi devlet teşekküllerine ait kuruluşlar,
9. Sermayesinin %50'den azı devlet veya iktisadi devlet teşekküllerine ait kuruluşlardır.

Yapı sayısı: Belediyelerce ve valiliklerce (İl Bayındırlık ve İskan Müdürlüklerince) verilen Yapı Ruhsatı ile Yapı Kullanma İzin Belgesi'nde yazılı olan sayı yapı sayısıdır.

Yapının yüzölçümü: Yapının dış duvarları içinde kalan, balkonlar hariç bodrum ve çatı katları dahil iskan (kullanımı) mümkün olan bütün katların kullanım alanlarının toplamıdır.

m² birim fiyatının değeri: Taşıyıcı sistemi betonarme ve yığma, kullanma amacı apartman, ev, diğer (ticari, sinai, sihi ve sosyal, kültürel, dini, idari ve diğer) olan yapıların il düzeyinde m² birim fiyatları yılda dört kez olmak üzere hesaplanmaktadır.

Construction: As defined in Article 5 of Construction Law No. 3194 it covers construction on land and in water, permanent and temporary, public and private, above ground and underground, including additions, alterations and repairs as well as immovable and movable establishments.

Building: A building is any independent structure comprising one or more rooms or other spaces, covered by a roof, enclosed with external walls or dividing walls which extend from the foundations to the roof, and intended for residential, agricultural, industrial, commercial, or cultural purposes.

Construction permit: Construction permit is a certificate which must be given by municipalities to be constructed in boundaries of municipalities, by industrial zone district offices in boundaries of industrial zones, free trade zone offices in boundaries of free trade zones and it must be given by governorships (Directorates of Public Works and Settlement) if the construction is out of boundaries of municipalities before beginning to a construction according to Article 21 of Construction Law No.3194.

Occupancy permit: Occupancy permit is a certificate which must be given by municipalities to be constructed in boundaries of municipalities, by industrial zone district offices in boundaries of industrial zones, free trade zone offices in boundaries of free trade zones and it must be given by governorships (Directorates of Public Works and Settlement) if the construction is out of boundaries of municipalities before beginning to a construction according to Article 30 of Construction Law No.3194.

Investor: The term investor denotes for whom the building was constructed. It does not indicate by who the building was constructed.

1. Private enterprises,
2. Construction cooperatives,
3. Government under organizations,
4. Government and private funded organizations,
5. Special administrations,
6. Municipalities,
7. State economic enterprises,
8. Establishments more than 50% of whose capital belongs to the state or state economic enterprises,
9. Establishments less than 50% of whose capital belongs to the state or state economic enterprises.

Number of buildings: The number of buildings is determined on Construction Permits and Occupancy Permits issued by municipalities and governorships.

Floor area: It is sum of floor area of all floors within the outer walls of buildings which can be occupied, including basements and penthouse floors, but excluding balconies, light spaces, and inner courtyards.

Value of unit prices of m²: Unit prices of m² are calculated four times a year for reinforced concrete and bearing wall construction, for building that their use of buildings include apartment houses, houses, other buildings (commercial, industrial, medical and social, cultural, religious, administrative and other) by province.

m² birim fiyatı: 2005 temel yılı "Bina İnşaatı Maliyet İndeksi"nde yer alan 121 madde (işçilik ve malzeme) üzerinden 26 bölge müdürlüğü için maliyet endeksi hesaplanmaktadır. Hesaplama yapılmayan diğer iller için İstatistik Bölge Birimler Sınıflaması Düzey 3'e göre buldukları bölgenin endeksi esas alınmaktadır. Endeksleri hesaplanan bir dönem önceye göre değişim hızları 2005 yılı son döneminde bulunan m² birim fiyatına uygulanarak m² birim maliyetler hesaplanmaktadır.

Daire (konut birimi): Etrafı kapalı, tavanı örtülmüş bir aile veya bir grup insanın diğer fertlerden ayrı yaşamasına olanak tanıyan, direkt olarak sokağa, koridora veya genel bir yere açılan, kendisine ait kapısı bulunan yerdir.

Kat sayısı

Binanın toplam kat sayısı: Binanın toprak zemin üzerindeki katları, varsa inşaat kot farkından meydana gelen zemin (giriş kat) altındaki katlar, bodrum katları ve çatı katları dahil toplam kat sayısını ifade etmektedir.

Kat sayısı: Bodrum, zemin, normal ve çatı katlarının toplam sayıdır.

Oda: Döşemeden tavana kadar dört tarafı duvarla çevrili ve büyüklüğü en az 4 m² olan ve tavan yüksekliği 2 metreden az olmayan bir yerdir. Genişliği ne olursa olsun banyo, hela, yalnız gelip geçilen antre, koridor, balkon ve kömürlük oda sayılmaz.

Kullanma amacı: Yapının projesinde gösterilmiş olan ve hangi amaç için kullanılacağını ifade eden bir deyim olup, kullanma amacı İnşaat Tipleri Sınıflamasına (CC) göre yapılmaktadır.

İkamet amaçlı binalar: İkamet amaçlı binalar en az yarısı ikamet amaçlı kullanılan inşaatlardır. Eğer kullanılabilir taban alanının yarısından daha azı ikamet amacı için kullanılıyor ise, bina düzenleme amacına göre ikamet amaçlı bina dışındaki bina olarak tanımlanır.

İkamet amaçlı olmayan binalar: İkamet amaçlı olmayan binalar, temel olarak ikamet dışı amaçlar için tasarlanan veya bu amaçlar için kullanılan inşaatlardır. Eğer kullanılabilir taban alanının en az yarısı ikamet amaçlı kullanılıyor ise, bina ikamet amaçlı bina olarak tanımlanır.

İnşaat Sektörü Endeksleri (İstihdam, Çalışılan Saat, Brüt Ücret-Maaş, Ciro ve Üretim Endeksleri): Ülkemizin ekonomik yapısı içinde önemli paya sahip olan inşaat sektöründeki girişimlerin istihdam, çalışılan saat, brüt ücret-maaş, ciro ve üretim göstergelerinin zaman içindeki gelişiminin takibi, dönemler ve yıllar itibarıyla değişimlerinin izlenebilmesi amacıyla Üç Aylık İnşaat verileri derlenmektedir. Üretim Endeksi İnşaat Tipleri sınıflamasına göre hesaplanmaktadır. Diğer endeksler ise, 2005=100 temel yılı olarak ve NACE Rev. 2 iktisadi faaliyet sınıflamasına ve inşaat tipleri sınıflamasına göre hesaplanmaktadır.

Unit prices of m²: Construction cost index is calculated for 26 regional offices over 121 item (labour and material) which takes place in "Building Construction Cost Index" with base year 2005. For the provinces which the index is not calculated the index of the related region which the province takes place according to NUTS 3 level is taken into account. Rate of changes indices of which of them are calculated according to previous quarter are applied to the m² unit prices which are found in the last quarter of 2005 and m² unit costs are calculated.

Dwelling unit: A separate and independent enclosure used for residence by a single person, a family, or a group of persons having a covered roof and separate access to a street, corridor, or common place.

Number of story

Total number of stories of building: Total number of stories including stories above ground level, stories below ground level (entrance story) formed because of difference of construction spot height (if there is), basement and garret story.

Number of stories: Sum of basement, ground, normal and garret story.

Room: A room is a space of at least four square meters in size enclosed by walls reaching from the floor to the ceiling and two meters high. Bathrooms, toilets, passageways, corridors, balconies, cellars, and woodsheds, regardless of their size, are not considered rooms.

Use of building: This shows the use to which the building will be put. Use of building is done according to the Classification of Construction (CC).

Residential building: Residential buildings are constructions at least half of which is used for residential purposes. If less than half of the overall useful floor area is used for residential purposes, it is called non residential building.

Non-residential buildings: Non-residential buildings are constructions which are mainly used or intended for non residential purposes. If at least half of the overall useful floor area is used for residential purposes, it is called residential building.

Construction Indices (Number of Persons Employed, Hours Worked, Gross Wages and Salaries, Turnover and Production Indices): The Quarterly Construction Indicators are compiled as to follow the development in quarterly and yearly basis, for the number of persons employed, hours worked, gross wages and salaries, turnover and production data of the enterprises in the Construction sector which constitute an important part in economic structure of our country. The production index has been calculated according to Classification of Types of Constructions and other indices have been calculated according to the NACE Rev.2 economic activity classification and Classification of Types of Constructions with the base year 2005.

Bina İnşaatı Maliyet Endeksi (2005=100)

Bina inşaatlarında kullanılan girdi maddelerinin dönemlere göre maliyet değişimlerini belirlemek amacıyla bir Bina İnşaatı Maliyet Endeksi (BİME) oluşturulması hedeflenmiş ve bu doğrultuda 1987 yılında İnşaat Maliyet Endeksi Hazırlık Çalışmaları adı altında, 1984-1985 yıllarını içeren bir inceleme çalışması yapılmıştır. Benzer bir çalışma 1989-1990 yıllarında da tekrar ele alınarak, 1986-1989 yıllarını kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir. Bu iki çalışma 1992 yılında birlikte ele alınarak, 1987-1991 yıllarına ait bilgiler değerlendirilmiştir.

Oluşturulan BİME 1991 temel yılı olarak 1992 yılı Kasım ayından, 2006 yılı dördüncü dönemine (üçer aylık) kadar yayımlanmıştır. Revize çalışmaların sonucunda oluşturulan 2005 temel yılı yeni endeks, 2007 yılı birinci döneminden itibaren yayımlanmaya başlanmıştır. 1991 temel yılı BİME'de, Türkiye'nin inşaat yapım işlemlerine göre ayrılan dört iklim bölgesine bağlı kalınarak, bu bölgelerden seçilen iller için; ev, apartman, ticari, sıhhi, okul ve idari kullanım amaçlı bina tipleri ve bu bina tiplerinin belirlenen özellikte olanları için hesaplanmıştır. 2005 temel yılı BİME'de ise dört iklim bölgesi için değil, Türkiye için endeksler hesaplanmaktadır.

BİME hesaplamalarında kullanılan 121 maddeden 12'si işçilik, 59'u genel inşaat malzemeleri ve 50'si tesisat malzemeleridir. Fiyatlar TÜİK Bölge Müdürlükleri'nin bulunduğu iller ve bu illere bağlı diğer illerden derlenmektedir. Bu fiyatlar, her dönemin 3. ayının 15'i itibari ile üretici, toptancı ya da perakendecilerden toplanmaktadır. BİME üçer aylık dönemler halinde hesaplanıp yayımlanmaktadır.

Bina Sayımı

2000 Bina Sayımı, ülkemiz sınırları içinde belediye teşkilatı olan 3200 belediye ile 1999 yılında belediye olan fakat belediye teşkilatı kurulmamış 12 yerleşim yerinde olmak üzere toplam 3212 il, ilçe, bucağ ve köy belediyesinin belediye mücavir alan sınırları içindeki binalarda tamsayım yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.

Building Construction Cost Index (2005=100)

The aim of forming a building construction cost index was to determine the quantities of inputs used in building construction and show the yearly cost changes of these quantities of inputs. This study began in 1987 which include the year of 1984 and 1985 then it was revised in 1990 by using the data between 1986 and 1989. Then these two study were combined in 1992.

The construction cost index with base 1991 was started publishing from November 1992 to the fourth quarter of 2006 by quarterly. The new index with base 2005, was started publishing the first quarter of 2007. 1991 based index was compiled for Turkey and four different climatic regions regarding building process for different type of building (house, apartment, commercial, administrative, school and medical use), 2005 based index is compiled for whole Turkey.

Out of a total of 121 items in the building construction cost index, 12 encompass workmanship, 59 are construction materials and 50 are installation materials. Prices of these items are gathered from 26 provinces of Turkey. These prices are collected on the 15th of the last month of every quarter from which are producers, wholesalers or retailers. The building construction cost index is calculated and published quarterly.

Building Census

2000 Building Census was applied to 3200 municipalities which have municipality organisation and 12 settlement places which became municipality in 1999 but not having municipality organisation. So the census was applied to buildings in areas under responsibilities of total 3212 provinces districts, subdistrict and villages municipalities.

13.1 Sanayi ve hizmet sektörlerinde kısımlara göre istihdam ve temel göstergeler, 2009

NACE Rev.2	Genel Toplam General Total	Madencilik ve taşocakçılığı Mining and quarrying	İmalat Manufacturing
Girişim sayısı	2 483 300	2 393	320 815
Çalışanlar sayısı	9 526 769	101 411	2 584 773
Ücretli çalışanlar sayısı	6 921 035	99 150	2 264 238
Maaş ve ücretler	102 564 968 742	2 110 915 204	35 898 326 401
Ciro	1 640 231 919 667	13 221 626 028	449 456 575 288
Toplam mal ve hizmet satın alımları	1 394 687 020 027	8 915 082 572	364 088 606 448
Üretim değeri	959 651 294 368	13 923 968 426	420 380 698 940
Faktör maliyetiyle katma değer	258 386 157 884	5 518 707 591	84 735 484 301
Maddi mallara ilişkin brüt yatırım	103 966 792 060	1 886 222 349	36 597 062 531
	Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	Ulaştırma ve depolama Transportation and storage	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri Accommodation and food service activities
Girişim sayısı	1 052 078	408 190	201 767
Çalışanlar sayısı	2 801 965	923 375	608 773
Ücretli çalışanlar sayısı	1 664 025	482 540	395 403
Maaş ve ücretler	20 519 223 069	9 316 378 289	4 073 390 058
Ciro	757 532 848 652	95 585 535 748	25 901 828 080
Toplam mal ve hizmet satın alımları	715 002 353 055	75 953 177 652	18 584 356 155
Üretim değeri	124 038 548 553	80 935 299 751	25 568 493 075
Faktör maliyetiyle katma değer	55 869 832 200	20 692 444 504	7 697 951 882
Maddi mallara ilişkin brüt yatırım	16 496 041 429	15 970 885 452	2 916 539 972

13.1 Employment and basic indicators by section in industry and service sectors, 2009

Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı Electricity, gas, steam and air conditioning supply	Su temini; Kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	İnşaat Construction	NACE Rev.2
279	2 942	106 878	Number of enterprises
62 139	69 006	681 797	Number of persons employed
62 001	68 771	582 447	Number of
2 255 287 273	1 524 410 190	5 747 797 711	Wages and salaries
75 768 319 260	7 649 056 596	98 455 348 547	Turnover
64 639 810 298	3 976 789 997	77 217 332 307	Total purchases of goods and services
75 904 548 191	7 610 976 023	95 372 181 443	Production value
11 351 219 906	3 615 496 311	18 932 620 641	Value-added at factor cost
5 400 984 232	1 518 949 005	5 630 707 548	Gross investment in tangible goods

Bilgi ve iletişim Information and communication	Gayrimenkul faaliyetleri Real estate activities	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri Professional, scientific and technical activities	NACE Rev.2
25 783	20 043	130 882	Number of enterprises
143 796	41 021	354 740	Number of persons employed
118 787	19 667	227 065	Number of
4 530 125 262	342 741 753	3 958 247 208	Wages and salaries
35 194 013 633	3 330 828 566	32 507 093 640	Turnover
19 694 495 816	2 743 442 358	16 975 045 914	Total purchases of goods and services
34 931 192 487	3 391 810 838	32 313 344 637	Production value
14 190 406 091	836 356 918	15 696 697 662	Value-added at factor cost
12 145 159 147	348 670 348	1 409 290 969	Gross investment in tangible goods

13.1 Sanayi ve hizmet sektörlerinde kısımlara göre istihdam ve temel göstergeler, 2009 (devam)

NACE Rev.2	İdari ve destek hizmet faaliyetleri Administrative and support service activities	Eğitim Education	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri Human health and social work activities
Girişim sayısı	22 504	9 675	32 498
Çalışanlar sayısı	560 374	169 472	189 314
Ücretli çalışanlar sayısı	537 473	160 405	158 681
Maaş ve ücretler	5 958 825 559	2 609 509 974	2 861 347 587
Ciro	23 118 476 143	6 027 314 353	10 745 518 580
Toplam mal ve hizmet satın alışları	14 474 990 502	2 569 164 651	5 446 803 709
Üretim değeri	22 841 097 863	6 014 878 932	10 772 627 816
Faktör maliyetiyle katma değer	8 927 417 230	3 498 910 082	5 371 122 562
Maddi mallara ilişkin brüt yatırım	1 225 381 287	921 917 637	1 255 640 829

13.1 Employment and basic indicators by section in industry and service sectors, 2009 (continued)

Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor Arts, entertainment and recreation	Diğer hizmet faaliyetleri Other service activities	NACE Rev.2
13 584	132 989	Number of enterprises
33 531	201 282	Number of persons employed
20 016	60 366	Number of
367 928 135	490 515 069	Wages and salaries
2 617 159 963	3 120 376 590	Turnover
2 169 685 684	2 235 882 909	Total purchases of goods and services
2 602 274 604	3 049 352 789	Production value
460 352 279	991 137 724	Value-added at factor cost
137 014 791	106 324 534	Gross investment in tangible goods

13.2 Mali sektörlerde istihdam ve temel göstergeler, 2006-2010

Yıl	NACE, Rev.2	Girişim sayısı Number of enterprises	İstihdam - Employment	
			Çalışanların yıllık ortalama sayısı Annual average number of persons engaged	Ücretle çalışan- ların yıllık ortalama sayısı Annual average number of employees
2006	Finans ve sigorta faaliyetleri	6 620	213 439	208 704
	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç) ⁽¹⁾⁽⁴⁾	197	159 471	159 397
	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç) ⁽²⁾	47	13 192	13 192
	Finansal hizmetler ve sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler ⁽³⁾	6 376	40 776	36 115
2007	Finans ve sigorta faaliyetleri	7 243	232 700	226 936
	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)	192	175 012	174 952
	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç)	51	14 387	14 387
	Finansal hizmetler ve sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	7 000	43 301	37 597
2008	Finans ve sigorta faaliyetleri	8 234	258 282	251 491
	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)	169	192 473	192 407
	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç)	54	15 520	15 520
	Finansal hizmetler ve sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler ⁽⁵⁾	8 011	50 289	43 564
2009	Finans ve sigorta faaliyetleri	17 666	285 806	270 636
	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç) ⁽⁶⁾	269	198 529	198 469
	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç)	57	15 815	15 815
	Finansal hizmetler ve sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler ⁽⁷⁾	17 340	71 462	56 352
2010	Finans ve sigorta faaliyetleri	17 945	294 603	279 897
	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)	274	205 440	205 371
	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç)	58	15 875	15 875
	Finansal hizmetler ve sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler ⁽⁸⁾	17 613	73 288	58 651

Kaynak: TÜİK, Mali Aracı Kuruluş İstatistikleri

- Bankalar, Özel Finans Kurumları, Finansal Kiralama, Faktoring Şirketleri, Tarım Kredi Kooperatifleri, Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri kapsanmaktadır. Tarım Kredi Kooperatifleri tek bir girişim olarak alınmıştır. Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatiflerinin her biri bir girişim olarak alınmıştır.
- (2) Hayat Sigortası, Hayatdışı Sigorta ve Reasürans dahildir.
- (3) Menkul Değerler Aracılık Şirketleri, Döviz Büroları, Sigorta Acenteleri (tüzel kişi) kapsanmaktadır.
- (4) 2006 yılından itibaren Özel Finans Kurumları, Katılım Bankaları ifadesi kullanılarak kapsanmaktadır.
- (5) 2008 yılında Sigorta Brokerleri dahil edilmiştir.
- (6) 2009 yılında Tüketici Finansman Şirketleri, İKrazatçılar, Varlık Yönetim Şirketleri, Menkul Kıymet, Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları kapsama dahil edilmiştir.
- (7) 2009 yılında Sigorta Acenteleri (gerçek kişi) ve Sigorta Eksperleri, Borsalar (İMKB, VOB VE İAB), Vadeli İşlemler Aracılık Şirketleri, Portföy Yönetim Şirketleri, Kredi Garanti Fonu A.Ş. ve Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. kapsama dahil edilmiştir.
- (8) 2010 yılında Bankalararası Kart Merkezi ve KDV Geri Ödeme Şirketleri kapsama dahil edilmiştir.

13.2 Employment and basic indicators in financial sectors, 2006-2010

Personel maliyeti Personnel cost	Mal ve hizmet satın alışı Purchase of goods and services	Üretim değeri Production value	Faktör maliyetiyle katma değer Value added at factor cost	NACE, Rev.2	Year
(TL)					
8 181 984 097	13 274 322 664	42 528 680 082	29 254 357 418	Financial and insurance activities	2006
				Financial service activities	
6 858 140 214	10 830 652 358	36 253 051 612	25 422 399 254	(Except insurance and pension funding) ⁽¹⁾⁽⁴⁾	
				Insurance, reinsurance and pension funding	
552 791 919	1 540 619 853	3 934 029 526	2 393 409 673	(Except compulsory social security) ⁽²⁾	
				Activities auxiliary	
771 051 964	903 050 453	2 341 598 944	1 438 548 491	to financial services and insurance activities ⁽³⁾	
9 771 497 668	15 521 930 019	44 859 336 303	29 337 406 284	Financial and insurance activities	2007
				Financial service activities	
8 210 655 566	12 490 879 658	37 279 800 277	24 788 920 619	(Except insurance and pension funding)	
				Insurance, reinsurance and pension funding	
695 862 008	2 086 739 496	4 917 988 700	2 831 249 204	(Except compulsory social security)	
				Activities auxiliary	
864 980 094	944 310 865	2 661 547 326	1 717 236 461	to financial services and insurance activities	
12 120 315 902	18 874 940 952	51 137 841 573	32 262 900 621	Financial and insurance activities	2008
				Financial service activities	
10 269 296 528	14 824 013 177	43 478 839 408	28 654 826 231	(except insurance and pension funding)	
				Insurance, reinsurance and pension funding	
841 462 663	2 904 879 104	5 098 099 705	2 193 220 601	(Except compulsory social security)	
				Activities auxiliary	
1 009 556 711	1 146 048 671	2 560 902 460	1 414 853 789	to financial services and insurance activities ⁽⁵⁾	
13 530 527 611	17 020 745 872	76 897 541 033	59 876 795 161	Financial and insurance activities	2009
				Financial service activities	
11 249 313 373	12 635 961 856	68 178 697 301	55 542 735 445	(except insurance and pension funding) ⁽⁶⁾	
				Insurance, reinsurance and pension funding	
913 900 414	2 622 079 854	4 890 702 651	2 268 622 797	(Except compulsory social security)	
				Activities auxiliary	
1 367 313 824	1 762 704 162	3 828 141 081	2 065 436 919	to financial services and insurance activities ⁽⁷⁾	
14 749 749 261	21 063 264 700	74 900 763 691	53 837 498 991	Financial and insurance activities	2010
				Financial service activities	
12 136 711 881	14 103 833 324	63 010 513 003	48 906 679 679	(Except insurance and pension funding)	
				Insurance, reinsurance and pension funding	
1 013 079 519	4 342 340 933	6 775 881 657	2 433 540 724	(Except compulsory social security)	
				Activities auxiliary	
1 599 957 861	2 617 090 443	5 114 369 031	2 497 278 588	to financial services and insurance activities ⁽⁸⁾	

Source: TurkStat, Financial Intermediary Institution Statistics

(1) Included Banks, Special Finance Houses, Financial Leasing Companies, Factoring, Agricultural Credit Cooperatives, Credit Surety Cooperatives of Turkish Craftsmen and Artisans. Agricultural Credit Cooperatives are taken as one enterprise. Each of Credit Surety Cooperatives of Turkish Craftsmen and Artisans is an enterprise.

(2) Life Insurance, Non Life Insurance and Reassurance are included.

(3) Included Mutual Funds Companies, Foreign Exchange Office and Activities of Insurance Agents (legal entity)

(4) Special Finance Houses have been defined as Participation Banks since 2006

(5) Activities of Insurance Brokers are included in 2008

(6) In 2009, Consumer Financing Companies, Lenders, Asset Management Companies, Securities Investment Associations, Real Estate Investment Associations and Venture Capital Trusts are included

(7) In 2009, Insurance Experts and Insurance Agents (real entity), Stock markets (Istanbul Stock Exchange, Derivatives Exchange and Istanbul Gold Exchange), Futures Brokerage Firms, Portfolio Management Companies, Credit Guarantee Fund, Central Institution of Record are included

(8) Interbank Card Center and VAT Repayment Companies were included in 2010

13.3 Yayın türlerine göre bazı temel göstergeler, 2009-2010

A. Tüm yayın türleri B. Ulusal yayın C. Bölgesel yayın D. Yerel yayın
E. Uydu, kablolu ve internet üzerinden yayın

Yıl	Ekonomik faaliyet NACE Rev.2	Yayın türü	Yayın		Çalışanların yıllık ortalama sayısı Annual average number of persons engaged	Personel maliyeti Personnel cost			
			kurumu sayısı Number of broadcasting institutions	Ücretli çalışanların yıllık ortalama sayısı Annual average number of employees					
2009	Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri ⁽¹⁾ (Karasal, uydu, kablolu ve internet üzerinden yayın yapan kurumlar)	Toplam	A	1 098	14 278	16 312	552 433 217		
			B	46	9 759	9 777	454 049 411		
			C	82	1 024	1 097	35 980 892		
			D	877	2 091	3 964	22 937 246		
			E	93	1 404	1 474	39 465 668		
		Radyo	A	794	1 720	3 329	41 490 216		
			B	26	418	430	15 882 822		
			C	66	448	512	16 808 145		
			D	702	854	2 387	8 799 249		
		Radyo - Televizyon	A	196	11 039	11 275	456 105 245		
			B	9	8 684	8 685	396 927 503		
			C	10	360	369	12 304 394		
			D	84	591	747	7 407 680		
			E	93	1 404	1 474	39 465 668		
		Televizyon	A	108	1 519	1 708	54 837 756		
			B	11	657	662	41 239 086		
			C	6	216	216	6 868 353		
			D	91	646	830	6 730 317		
		2010	Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri (Karasal, uydu, kablolu ve internet üzerinden yayın yapan kurumlar)	Toplam	A	1 117	15 510	17 621	692 886 418
					B	47	11 070	11 093	589 271 794
C	78				813	903	25 707 704		
D	876				2 022	3 821	25 877 350		
E	116				1 605	1 804	52 029 570		
Radyo	A			789	1 733	3 287	43 624 202		
	B			25	444	460	17 508 156		
	C			61	380	456	14 712 062		
	D			703	909	2 371	11 403 984		
Radyo - Televizyon	A			213	11 561	11 902	540 091 640		
	B			10	9 278	9 280	477 469 070		
	C			10	204	212	3 616 632		
	D			77	474	606	6 976 368		
	E			116	1 605	1 804	52 029 570		
Televizyon	A			115	2 216	2 432	109 170 576		
	B			12	1 348	1 353	94 294 568		
	C			7	229	235	7 379 010		
	D			96	639	844	7 496 998		

Kaynak: TÜİK, Radyo ve Televizyon Kurum İstatistikleri

(1) Uydu ve kablolu yayın yapan kurumlar 2009 referans yılından itibaren kapsama dahil edilmiştir.

13.3 Some of basic indicators by type of broadcasting, 2009-2010

A. All type of broadcasting B. National broadcasting C. Regional broadcasting D. Local broadcasting
E. Satellite, cable and internet broadcasting

Mal ve hizmet satın alışları Purchases of goods and services	Ciro Turnover (TL)	Üretim değeri Production value	Faktör maliyetiyle katma değer Value added at factor costs	Type of broad casting	Economic activity NACE Rev.2	Year
						2009
2 303 671 602	2 112 049 679	2 878 981 491	642 456 492	A	Programming and broadcasting activities ⁽¹⁾	2009
1 897 254 187	1 720 470 512	2 485 412 216	644 429 622	B	(institutions broadcasting via terrestrial,	
131 004 754	104 360 153	104 399 119	- 26 502 993	Total	satellite, cable and over the internet)	
44 009 090	50 329 627	50 430 357	5 591 219	D		
231 403 571	236 889 387	238 739 799	18 938 644	E		
156 843 765	162 130 491	160 185 558	2 285 780	A		
52 201 021	73 212 415	73 418 811	21 050 907	B		
79 902 975	64 231 528	62 016 934	- 18 111 749	Radio	C	
24 739 769	24 686 548	24 749 813	- 653 378	D		
1 077 769 871	848 811 034	1 586 032 836	519 495 571	A		
802 669 874	580 402 731	1 313 523 286	510 276 605	B		
32 624 940	17 596 000	19 846 835	- 12 437 378	Radio -	C	
11 071 486	13 922 916	13 922 916	2 717 700	Television	D	
231 403 571	236 889 387	238 739 799	18 938 644	E		
1 069 057 966	1 101 108 154	1 132 763 097	120 675 141	A		
1 042 383 292	1 066 855 366	1 098 470 119	113 102 110	B		
18 476 839	22 532 625	22 535 350	4 046 134	Television	C	
8 197 835	11 720 163	11 757 628	3 526 897	D		
2 248 669 405	2 657 095 014	3 687 547 423	1 446 117 459	A	Programming and broadcasting activities	2010
1 850 714 876	2 209 704 801	3 240 493 443	1 389 470 038	B	(institutions broadcasting via terrestrial,	
80 234 764	88 530 298	87 889 381	7 475 176	Total	satellite, cable and over the internet)	
44 838 144	55 870 866	56 033 447	11 237 311	D		
272 881 621	302 989 049	303 131 152	37 934 934	E		
145 179 888	173 335 533	173 913 805	30 313 804	A		
60 148 420	83 684 916	84 807 309	26 499 907	B		
54 769 991	57 410 334	56 700 829	1 706 923	Radio	C	
30 261 477	32 240 283	32 405 667	2 106 974	D		
1 275 604 988	1 198 431 861	2 233 357 718	961 208 074	A		
991 193 692	877 419 238	1 912 125 354	916 530 516	B		
5 196 793	7 487 171	7 555 759	2 427 948	Radio -	C	
6 332 882	10 536 403	10 545 453	4 314 676	Television	D	
272 881 621	302 989 049	303 131 152	37 934 934	E		
827 884 529	1 285 327 620	1 280 275 900	454 595 581	A		
799 372 764	1 248 600 647	1 243 560 780	446 439 615	B		
20 267 980	23 632 793	23 632 793	3 340 305	Television	C	
8 243 785	13 094 180	13 082 327	4 815 661	D		

Source: TurkStat, Radio and Television Institution Statistics

(1) Institutions broadcasting via satellite and cable have been included since the reference year 2009.

13.4 Sanayi sektöründe faaliyette bulunan ve 20 + kişi çalışan girişimlerden elde edilen, seçilmiş bazı sanayi ürünlerinin üretimleri, 2007-2011

Production figures of some selected industrial products, derived from enterprises active in industrial sectors with 20 or more employees, 2007-2011

Ürün Tanımı-Description	Ölçü Birimi Volume unit	2007	2008	2009	2010	2011*
Taşkömürü - Tuvenan	Kg					
Hard Coal (Run of Mine)		(*)	(*)	(*)	4 272 186 718	3 614 824 536
Linyit - Tuvenan -Lignite (Run of Mine)	Kg	75 162 973 367	75 586 993 154	71 693 076 045	75 024 253 474	79 045 451 680
Doğalgaz - Natural gas	Terajul	33 844	44 715	23 490	19 455	25 672
Demir-Tuvenan -Iron-Run of Mine	Kg	5 460 215 703	5 104 239 024	3 765 769 130	5 378 455 159	5 754 426 055
Krom - Tuvenan -Chromium-Run of Mine	Kg	1 247 986 055	2 206 249 919	1 564 809 817	2 461 314 021	2 281 980 530
Büyükbaş hayvan eti, taze veya soğutulmuş - Fresh or chilled cuts, of beef and veal	Kg	99 073 830	101 598 586	71 020 858	107 567 464	91 718 875
Tavuk etleri, taze veya soğutulmuş, parça halde						
Meat of poultry, fresh or chilled	Kg	977 836 918	1 055 222 918	1 112 125 144	1 291 336 150	1 418 285 784
Kümes hayvanları etleri, dondurulmuş						
Meat of poultry, frozen	Kg	32 783 985	39 311 681	56 248 445	87 307 379	107 147 389
Meyve ve sebze suları						
Fruit and vegetable juices	Litre	907 925 674	937 640 426	852 877 546	918 542 560	754 935 506
Sebze konserveleri						
Vegetables preserved	Kg	474 527 674	579 883 041	496 149 454	544 019 716	345 223 839
Sert kabuklu yemişler ve yerfıstığı						
Nuts, groundnuts	Kg	556 171 146	524 986 795	548 292 268	582 789 480	561 683 445
Kuru üzüm ler - Dried grapes	Kg	258 692 914	261 460 348	268 783 571	263 309 820	212 702 712
Ayçiçeği yağı, ham						
Sunflower-seed oil, crude	Kg	383 997 126	333 392 792	330 849 963	528 603 198	199 111 062
Rafine ayçiçeği yağı						
Sunflower-seed oil, refined	Kg	747 613 130	844 202 280	891 866 088	816 380 153	764 719 477
İşlenmiş sıvı süt - Processed liquid milk	Kg	917 974 787	1 061 749 788	982 700 229	1 149 499 405	957 847 541
Yoğurt ve ayran - Yoghurt and ayran	Kg	843 466 663	904 435 751	900 631 905	1 040 171 520	927 879 626
Buğday veya meslin unu						
Wheat or maslin flour	Kg	5 084 721 803	5 719 710 977	5 692 919 378	7 106 045 221	4 785 093 408
Kepek, kavuz ve diğer artıklar						
Bran, sharps and other residues	Kg	1 695 421 359	1 951 521 437	1 925 366 506	2 480 993 206	1 833 751 003
Mısır yağı - Maize oil	Kg	149 006 372	130 417 082	147 338 548	115 797 553	99 928 174
Bisküviler - Biscuits	Kg	489 524 584	628 541 380	583 547 481	570 274 392	624 567 994
Makarna, şehriye, erişte vb. unlu mamuller - Macaroni, noodles and similar farinaceous products	Kg	571 292 134	640 985 186	595 160 137	732 410 683	625 158 779
Şeker-kristal ve küp (rafine edilmiş)						
Sugar-crystal and cube (refined)	Kg	1 760 606 380	2 165 592 221	2 489 065 745	2 436 748 303	2 390 925 341
Çokolatalar - Chocolates	Kg	288 168 592	363 398 565	363 030 446	409 771 246	412 173 551
Çay; siyah, yeşil - Tea; green, black	Kg	209 881 533	288 041 860	186 838 923	218 283 078	212 967 916
Mayalar (aktif veya inaktif)						
Yeasts (active or inactive)	Kg	196 961 283	212 329 542	193 502 013	337 504 755	374 777 634
Küçük baş hayvan yemleri						
Premixtures for farm animal feeds	Kg	1 015 855 995	1 344 701 376	1 212 443 419	1 477 502 342	1 191 371 038
Büyük baş hayvan yemleri - Preparations used for farm animal feeding: cattle	Kg	3 245 892 511	3 651 105 018	3 277 716 521	4 278 100 537	3 691 700 796
Kümes hayvanları için yemler						
Preparations used for farm animal feeding: poultry	Kg	1 135 167 413	1 769 071 372	1 756 119 630	2 567 117 685	2 657 413 941
Damıtılmış alkollü içecekler						
Distilled alcoholic beverages	Litre	57 059 637	72 685 948	77 979 431	95 586 752	(*)

13.4 Sanayi sektöründe faaliyette bulunan ve 20 + kişi çalışan girişimlerden elde edilen, seçilmiş bazı sanayi ürünlerinin üretimleri, 2007-2011 (devam)

Production figures of some selected industrial products, derived from enterprises active in industrial sectors with 20 or more employees, 2007-2011 (continued)

Ürün Tanımı-Description	Ölçü Birimi Volume unit	2007	2008	2009	2010	2011*
Kaliteli şarap ve üzüm sırası Quality wine and grape must	Litre	26 039 242	39 323 357	32 575 046	42 889 147	32 276 150
Bira malttan üretilen Beer made from malt	Litre	925 891 100	1 040 018 056	1 020 772 999	1 038 132 310	1 020 179 582
Maden suları ve içme sular Mineral waters and drinking waters	Litre	4 662 966 357	5 419 161 675	5 711 887 998	6 809 139 045	4 741 508 752
Diğer alkolsüz içecekler Other non alcoholic beverages	Litre	3 055 483 495	3 149 285 836	3 134 326 663	3 436 795 711	3 441 868 621
Yün iplikler - Yarn of wool	Kg	64 897 493	70 167 349	53 077 917	75 776 314	36 711 596
Pamuktan iplikler - Cotton yarn	Kg	1 223 767 753	966 920 100	931 584 032	1 077 642 656	830 826 781
Dikiş iplikleri - Sewing thread	Kg	20 975 243	29 373 847	29 202 005	45 498 414	29 641 923
Suni ve sentetik filament iplikler Man made filaments yarn	Kg	555 241 168	549 773 599	469 167 214	598 579 019	581 391 684
İplikler, ağırlığına göre sentetik devamsız elyaf içeriği ≥ % 85 olanlar Yarn other than sewing thread synthetic staple fibres >= 85 % by weight	Kg	75 766 970	66 779 746	75 671 404	90 434 834	46 619 796
İplikler, ağırlığına göre sentetik devamsız elyaf içeriği < % 85 olanlar Yarn other than sewing thread synthetic staple fibres < 85 % by weight	Kg	427 231 584	335 557 103	285 718 884	385 075 260	343 079 623
Dokuma kumaşlar, pamuktan Woven fabrics of cotton	m²	1 032 765 663	967 724 281	874 227 460	986 412 369	1 334 448 451
Dokuma kumaşlar, suni ve sentetik filament ipliklerden- Woven fabrics of artificial and synthetic filament yarn	m²	998 695 230	1 096 445 193	924 555 165	1 600 184 470	2 337 538 302
Dokuma kumaşlar, suni ve sentetik devamsız elyaftan- Woven fabrics of artificial and synthetic staple fibres	m²	589 464 658	591 209 461	773 840 639	824 074 198	466 800 848
Örme kumaşlar - Knitted fabrics	Kg	256 876 131	252 234 242	249 264 619	321 271 369	184 821 578
Battaniyeler Blankets	Adet	12 331 810	12 228 761	8 225 382	27 769 246	8 184 652
Yatak örtüleri - Bed linens	Kg	116 941 656	90 803 821	80 666 621	86 843 501	61 801 684
Perdeler ve iç storlar Curtains and interior blinds	m²	227 819 953	167 446 934	120 819 231	139 980 871	118 023 311
Çuval, torba, çanta ve benzerleri (polipropilenden) Sacks and bags etc., of polypropylene	Kg	337 229 146	333 862 355	310 197 044	359 980 966	295 485 520
El halıları - Hand carpets	m²	51 999 915	52 179 759	35 492 592	72 347 455	(*)
Halı ve diğer tekstil yer döşemeleri Carpets and other textile floor coverings	m²	166 044 287	169 744 127	175 463 917	208 948 853	66 632 447
Erkekler veya erkek çocuklar için pantolonlar Men's or boys' trousers	Adet	125 082 205	125 468 009	110 398 927	122 132 663	81 253 896
Tişört T-shirts	Adet	747 105 329	664 765 606	645 852 103	663 850 816	406 933 040
Ayakkabılar sayısı deri olan Footwear with uppers of leather	Çift	28 865 914	23 721 297	25 478 111	37 921 900	20 241 648
Kontrplak - Plywood	m³	333 062	102 277	65 101	233 341	53 039
Yonga levhalar ve benzeri levhalar Particle boards and similar boards	m³	5 805 251	5 459 501	4 312 391	6 806 914	5 711 030

13.4 Sanayi sektöründe faaliyette bulunan ve 20 + kişi çalışan girişimlerden elde edilen, seçilmiş bazı sanayi ürünlerinin üretimleri, 2007-2011 (devam)

Production figures of some selected industrial products, derived from enterprises active in industrial sectors with 20 or more employees, 2007-2011 (continued)

Ürün Tanımı-Description	Ölçü					
	Birimi Volume unit	2007	2008	2009	2010	2011*
Lif levhalar - Fibreboards	m²	157 351 633	151 966 199	229 950 593	284 377 133	344 524 259
Diğer kağıt ve mukavvalar Other paper and paperboard	Kg	288 914 325	265 252 325	258 749 075	202 242 907	219 930 507
Yarı kimyasal fluting kağıtlar Semi-chemical fluting	Kg	471 596 422	562 764 757	577 510 342	634 256 566	407 773 891
Süfitle ambalaj ve diğer kaplanmamış kağıtlar -Sulphite wrapping and other uncoated papers	Kg	301 893 836	334 834 670	313 630 056	409 822 202	443 953 427
Kompozit kağıt ve mukavvalar Composite paper and paperboard	Kg	166 797 000	(*)	23 727 628	33 946 638	48 414 154
Oluklu kağıt ve mukavvalar Corrugated paper and paperboard	Kg	118 754 698	145 370 846	124 275 326	105 373 134	72 856 210
Torbalar ve çantalar, kağıttan Sacks and bags of paper	Kg	378 102 966	361 339 647	321 649 434	392 996 077	67 750 883
Koli, kutu ve benzeri muhafazalar, mukavvalardan - Cartons, boxes and cases, of corrugated paper	Kg	1 565 493 777	1 394 777 554	1 476 527 167	1 813 912 931	1 396 476 883
Katlanır koli, kutu vb muhafazalar Folding cartons, boxes and cases	Kg	226 963 056	205 155 529	198 455 125	364 245 831	465 498 258
Temizlik kağıtları - Hygienic papers	Kg	329 584 183	349 613 522	502 928 893	426 562 446	477 850 400
Hijyenik havlu ve tamponlar ve bebek bezleri - Sanitary towels and tampons, napkins and napkin liners for babies	Kg	447 190 650	419 010 800	427 975 237	407 660 239	580 383 026
Makine ve motor yağları Lubricating petroleum oils	Kg	798 149 325	843 521 407	746 392 712	820 811 188	912 923 121
Sudkostik (%100 Na OH) Caustic soda (Na OH 100 %)	Kg	173 422 375	181 312 495	192 362 186	222 838 465	296 826 235
Azotlu gübreler (%100 N) Nitrogenous fertilizers (N 100 %)	Kg	1 585 984 285	1 451 592 478	1 482 585 211	1 696 947 286	2 122 364 460
B.y.s. diğer gübreler Other potassic fertilizers n.e.c.	Kg	1 594 417 507	2 667 995 096	1 452 126 185	1 782 150 625	1 651 984 920
Akrilik polimerler - Acrylic polymers	Kg	193 307 212	217 603 855	190 490 040	240 785 507	265 080 868
Boya ve vernikler, akrilik ve vinil polimer esaslı - Paints and varnishes based on acrylic or vinyl polymers	Kg	385 294 250	416 945 716	378 518 241	513 066 158	499 130 532
Boya ve vernikler, polyester, akrilik ve vinil polimer esaslı Paints and varnishes based on polyesters, acrylic or vinyl polymers	Kg	363 915 739	280 484 867	249 935 915	329 973 589	344 381 000
Diğer boya ve vernikler; hazır kurutucu maddeler - Other paints and varnishes; prepared driers	Kg	573 486 565	565 388 749	662 677 083	643 731 005	429 470 356
Sabunlar - Soaps	Kg	299 909 034	337 410 464	342 385 651	402 246 984	337 518 680
Deterjanlar ve yıkama müstahzarları Detergents and washing preparations	Kg	1 376 063 317	1 152 900 626	1 279 140 456	1 343 411 012	1 428 242 325
Binek oto dış lastikleri Tyres of rubber	Adet Piece	17 557 928	18 753 205	15 373 854	18 390 763	20 119 039
Kamyon, otobüs veya hava taşıtlarında kullanılan dış lastikler Rubber tyres for buses, lorries or aircraft	Adet Piece	6 765 192	6 312 818	4 940 276	6 084 771	7 014 614

13.4 Sanayi sektöründe faaliyette bulunan ve 20 + kişi çalışan girişimlerden elde edilen, seçilmiş bazı sanayi ürünlerinin üretimleri, 2007-2011 (devam)

Production figures of some selected industrial products, derived from enterprises active in industrial sectors with 20 or more employees, 2007-2011 (continued)

Ürün Tanımı-Description	Ölçü Birimi Volume unit	2007	2008	2009	2010	2011*
Traktör dış lastikleri	Adet					
Rubber tyres for tractor	Piece	1 550 261	2 107 670	1 624 000	2 646 470	3 007 577
Plastikten profil ve çubuklar, enine kesiti > 1 mm - Rods, sticks and profile shapes > 1 mm, of plastics	Kg					
395 756 142		415 832 780	378 490 157	454 158 791	425 348 401	
Sert boru ve hortumlar, plastikten	Kg					
Tubes, pipes and hoses, rigid of plastics		574 980 239	589 429 948	585 594 406	570 683 413	614 528 954
Diğer boru ve hortumlar, plastikten	Kg					
Other tubes, pipes and hoses, rigid of plastics		109 452 567	212 205 014	171 287 160	258 183 187	182 448 337
Tabakalar, levhalar, filmler, folyolar ve şeritler, plastikten- Plates, sheets, film, foil and strip, of plastics	Kg					
378 323 368		385 173 491	376 313 555	453 621 372	478 753 598	
Torba ve çantalar, etilen polimerlerinden	Kg					
Sacks and bags of polymers of ethylene		222 788 199	239 051 798	257 807 756	367 119 910	298 687 136
Torba ve çantalar, diğer plastiklerden	Kg					
Sacks and bags of others plastics		105 392 020	107 567 791	96 727 554	122 083 137	64 894 508
Damacana, şişe, matara ve benzerleri, plastikten- Carboys, bottles, flasks and similar articles of plastics	Adet					
3 692 004 687	Piece	4 134 291 049	4 897 798 290	9 190 124 420	11 681 274 793	
Sofra, mutfak, diğer ev eşyası ile tuvalet eşyası, plastikten-Tableware and kitchenware of plastic	Kg					
283 952 534		166 027 443	137 075 925	160 488 219	119 785 762	
Bardaklar, camdan	Adet					
Drinking, glasses	Piece	795 229 587	934 507 615	769 877 759	978 460 412	1 564 931 366
Cam tülü - Glass fibre voiles	Kg					
114 859 958		104 236 995	79 733 908	83 146 890	(*)	
Cam eşyalar, laboratuvar, hijyen veya eczacılık ile ilgili olanlar - Laboratory, hygienic or pharmaceutical glassware	Adet					
447 075 988	Piece	584 877 912	600 268 237	560 177 200	756 337 405	
Tuğlalar, bloklar, karolar ve diğer seramik ürünler - Bricks, blocks, tiles and other ceramic goods	Kg					
560 969 296		498 646 074	607 442 835	358 376 194	(*)	
Ateşe dayanıklı inşaat amaçlı tuğlalar-karolar - Refractory bricks, constructional blocks, tiles	Kg					
1 192 485 683		1 024 596 388	888 811 602	855 945 001	263 478 205	
Seramik karo ve kaldırım taşları	m²					
285 860 951		262 792 006	239 444 447	301 124 551	287 558 058	
İnşaat tuğlaları, zemin döşeme blokları, destek veya dolgu karoları	Kg					
2 526 872 859		1 946 067 014	1 983 008 138	2 414 939 464	2 727 750 375	
Seramik sıhhi ürünler	Adet					
Sanitary ceramic fixtures	Piece	17 133 986	14 113 321	12 056 367	12 715 048	15 119 530
Klinker - Clinker	Kg					
39 181 889 745		41 190 831 311	43 419 242 000	54 222 939 000	50 530 503 000	
Portland, alüminli (şaplı), cüruf çimentosu vb. hidrolik çimentolar	Kg					
53 413 668 891		56 307 141 004	58 893 680 067	70 800 656 688	65 558 405 290	
Kireç - Quicklime	Kg					
2 328 593 452		2 364 456 222	2 940 675 804	3 657 894 283	3 370 337 731	
Alçı - Plaster	Kg					
3 004 686 536		2 797 697 640	2 826 146 526	3 298 278 233	3 155 253 823	
Karolar, döşeme taşları, tuğlalar ve benzeri ürünler - Tiles, flagstones, bricks and similar articles	Kg					
2 544 974 814		3 044 915 031	2 521 059 281	4 257 274 051	2 216 985 734	
Hazır beton - Ready-mixed concrete	Kg					
79 800 621 127		75 771 489 178	81 418 145 548	107 850 883 438	121 195 781 616	

13.4 Sanayi sektöründe faaliyette bulunan ve 20 + kişi çalışan girişimlerden elde edilen, seçilmiş bazı sanayi ürünlerinin üretimleri, 2007-2011 (devam)

Production figures of some selected industrial products, derived from enterprises active in industrial sectors with 20 or more employees, 2007-2011 (continued)

Ürün Tanımı-Description	Ölçü					
	Birimi Volume unit	2007	2008	2009	2010	2011*
İşlenmiş mermer, traverten, su mermeri						
Marble, travertine, alabaster, worked	Kg	1 915 420 289	1 912 610 908	1 745 167 908	2 285 037 341	1 864 612 751
Alaşsız çelik kütük (ingot)						
Non alloy steel in ingots	Kg	13 208 500 694	16 844 428 529	16 618 156 819	14 503 261 799	17 188 797 948
Diğer alaşımli çelikten yarı mamul ürünler- Other alloy steel in ingot						
	Kg	15 945 356 752	16 484 124 415	13 510 591 930	11 214 536 283	11 780 617 367
Paslanmaz çelik dışındaki sıcak haddelenmiş yassı ürünler						
Hot rolled flat products, of other than stainless steel	Kg	3 746 661 360	3 551 751 372	2 691 563 838	4 960 059 249	10 013 339 721
Alaşsız çelikten Haddelenmiş yassı ürünler, genişliği ≥ 600 mm						
Non alloy steel, of a width of a ≥ 600 mm,	Kg	1 440 816 666	1 654 143 016	1 457 549 875	1 782 016 927	2 137 914 544
Bar ve çubuklar, sıcak haddelenmiş						
Bars and rods, hot rolled	Kg	1 346 912 774	870 253 740	514 536 580	1 283 307 297	445 521 029
Paslanmaz çelik dışındaki sıcak haddeden geçirilmiş barlar - Hot rolled bars, of other than stainless steel						
	Kg	20 342 471 954	22 482 856 393	19 602 013 146	17 695 311 827	19 963 658 157
Profiller, alaşımli ve alaşımli çelikten						
Sections, not further worked than hot rolled	Kg	2 106 393 751	2 125 505 395	2 093 009 397	2 336 084 561	2 424 371 208
Demir ya da çelikten borular, dirsekler ve çukur profiller - Tubes, pipes and hollow profiles, of iron or steel						
	Kg	3 529 996 457	3 494 200 544	2 911 730 124	3 787 588 357	3 848 527 599
Alaşsız çelikten barlar ve profiller, soğuk çekilmiş - Cold drawn bars and solid profiles of non alloy steel						
	Kg	555 110 713	679 091 052	548 397 874	682 462 970	702 624 837
Levhalar, alaşımli çelikten						
Sheets, non alloy steel	Kg	615 030 398	628 177 836	430 521 211	550 714 942	547 542 581
Çelik teller, soğuk çekilmiş						
Alloy steel wire, cold drawn	Kg	233 140 666	285 036 204	240 663 729	369 687 309	309 634 052
Alüminyum, işlenmemiş						
Aluminium, unwrought	Kg	109 187 472	123 093 546	93 345 886	153 170 426	143 195 513
Bar, çubuk ve profiller, alüminyumdan						
Aluminium bars, rods and profiles	Kg	312 118 965	305 424 526	289 558 824	383 059 386	379 116 621
Alüminyumdan tabakalar, levhalar ve şeritler, kalınlığı > 0,2 mm						
Aluminium plates, sheets and strips > 0.2 mm thick	Kg	190 026 660	194 330 742	223 915 222	302 802 033	330 837 816
Bakır barlar, çubuklar ve profiller						
Copper bars, rods and profiles	Kg	250 995 549	252 394 333	210 544 569	251 669 253	269 798 364
Bakır teller - Copper wire						
	Kg	172 689 822	184 790 341	158 527 795	184 158 440	226 456 973
Demir veya çelikten radyatörler						
Radiators for central heating, of iron or steel	Kg	475 170 226	453 070 710	348 261 101	388 228 408	510 787 806
Sofra çatal bıçak takımları						
Silverware (forks, spoons etc)	Adet	32 598 045	29 479 986	24 482 984	41 921 285	49 409 223
Kutular (demirden veya çelikten, kapasitesi < 50 litre)						
Cans, of iron or steel, of a capacity < 50 l	Adet	1 102 343 972	1 239 224 643	1 397 424 776	1 329 522 037	1 473 177 770

13.4 Sanayi sektöründe faaliyette bulunan ve 20 + kişi çalışan girişimlerden elde edilen, seçilmiş bazı sanayi ürünlerinin üretimleri, 2007-2011 (devam)

Production figures of some selected industrial products, derived from enterprises active in industrial sectors with 20 or more employees, 2007-2011 (continued)

Ürün Tanımı-Description	Ölçü					
	Birimi Volume unit	2007	2008	2009	2010	2011*
Alüminyum muhafazalar, (kapasitesi ≤ 300 litre) - Aluminium casks, of a capacity ≤ 300 l	Adet Piece	2 774 445 428	2 823 472 979	2 833 214 284	2 784 469 812	2 718 909 221
Demir veya çelikten yaylar Springs, of iron or steel	Kg	145 049 766	143 231 899	113 642 014	133 969 008	113 777 221
Bilgi işlem makineleri Automatic data processing machines	Adet Piece	463 594	471 950	799 985	761 708	756 996
Renkli televizyonlar Colour televisions	Adet Piece	12 935 099	11 428 129	9 206 417	9 266 668	10 626 439
Jeneratörler (gücü ≤ 37,5 W) Generators of an output ≤ 37.5 W	Adet Piece	1 044 683	1 178 746	738 170	1 091 117	1 504 511
Kurşun asitli akümülatörler Lead-acid accumulators	Adet Piece	5 278 252	6 088 696	5 622 543	7 141 112	7 905 375
Yalıtılmış bobin telleri Insulated winding wire	Kg	30 685 015	30 481 978	33 985 206	33 360 041	30 097 527
Koaksiyel kablo ve diğer koaksiyel elektrik iletkenleri - Coaxial cable and other coaxial electric conductors	Kg	194 103 589	168 168 428	134 291 523	81 940 693	51 805 393
Diğer elektrik iletkenleri Other electric conductors	Kg	517 020 390	552 882 876	528 802 984	627 425 734	599 054 152
Buzdolapları Refrigerators	Adet Piece	6 661 410	5 914 434	5 351 047	7 164 718	7 883 469
Çamaşır makineleri ve kurutma makinelere, ev tipi Cloth washing and drying machines, of the household type	Adet Piece	5 430 666	4 800 417	5 052 253	5 560 194	5 849 609
Vantilatör ve aspiratörlü davlumbazlar, ev tipi Fans and ventilating or recycling hoods of the domestic type	Adet Piece	2 535 415	2 219 318	1 808 201	3 533 433	2 231 649
Elektrikli süpürgeler Vacuum cleaners	Adet Piece	2 411 153	2 406 621	2 343 170	3 289 326	3 220 328
Fırınlara Ovens	Adet Piece	6 437 076	6 842 746	6 377 057	6 778 377	6 373 663
Traktörler Tractors	Adet Piece	40 733	31 110	21 212	45 200	71 223
Otomobiller Automobiles	Adet Piece	856 651	900 389	753 276	886 201	935 254
Minibüs-Midibüs ve Otobüs Minibus-Midibus and Bus	Adet Piece	47 156	44 023	25 169	28 909	37 865
Kamyon Truck	Adet Piece	35 703	36 216	8 376	16 573	25 468
Jantlar Tire rim	Kg	127 796 857	100 661 507	69 677 208	110 460 015	315 284 838
Bisikletler Bicycles	Adet Piece	823 934	772 102	587 570	1 038 107	873 018

13.5 Sanayi üretim endeksi, 2007-2011

Industrial production index, 2007-2011

(2005=100)

NACE Rev.2	2007	2008	2009	2010	2011
TOPLAM SANAYİ - TOTAL INDUSTRY	114.8	114.2	102.9	116.4	126.8
ARM ARM aramalı imalatı - IG intermediate goods	116.2	112.4	101.8	118.9	128.7
DLT DLT dayanıklı tüketim malı imalatı - DCG durable consumer goods	113.6	117.8	111.8	127.1	143.3
DZT DZT dayanıksız tüketim malı imalatı - UCG undurable consumer goods	108.6	106.9	103.5	109.5	114.2
E E Enerji - ENG Energy	115.1	120.1	115.4	122.5	131.5
SEM SEM sermaye malı imalatı - CG capital goods	122.8	124.7	89.9	113.2	134.2
B MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI - MINING AND QUARRYING	116.3	125.9	124.9	127.5	131.3
05 Kömür ve linyit çıkarılması - Mining of coal and lignite	119.6	137.1	133.1	120.4	126.6
06 Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı					
Extraction of crude petroleum and natural gas	92.4	96.6	103.7	107.4	101.1
07 Metalik cevherleri madenciliği - Mining of metal ores	169.6	172.5	186.5	206.2	221.9
08 Diğer madencilik ve taş ocakçılığı - Other mining and quarrying	112.1	120.0	110.0	122.1	126.8
C İMALAT SANAYİİ - MANUFACTURING INDUSTRY	114.4	112.7	99.9	114.3	124.8
10 Gıda ürünlerinin imalatı - Manufacture of food products	109.1	112.7	112.3	120.5	128.0
11 İçeceklerin imalatı - Manufacture of beverages	105.4	113.1	110.9	119.9	121.7
12 Tütün ürünleri imalatı - Manufacture of tobacco products	110.1	117.8	116.0	100.6	97.8
13 Tekstil ürünleri imalatı - Manufacture of textiles	101.0	88.9	78.2	88.2	88.2
14 Giyim eşyası imalatı - Manufacture of wearing apparel	103.1	93.3	85.4	92.4	91.8
15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı - Manufacture of leather and related products	106.8	101.6	93.0	109.5	117.9
16 Ağaç, ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)					
Manufacture of wood and of products of wood and cork (except furniture)	150.1	161.1	161.5	207.7	246.4
17 Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı					
Manufacture of paper and paper products	113.6	114.9	112.5	122.8	133.6
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması					
Printing and reproduction of recorded media	118.8	122.7	126.8	127.0	147.7
19 Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı					
Manufacture of coke and refined petroleum products	106.2	106.7	84.6	89.9	96.1
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı					
Manufacture of chemicals and chemical products	114.3	107.1	106.6	123.6	130.5
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı					
Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	132.1	143.5	147.4	146.0	158.6
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı					
Manufacture of rubber and plastic products	113.9	110.7	100.6	121.0	135.0
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı					
Manufacture of other non-metallic mineral products	112.6	110.2	97.0	111.3	118.8
24 Ana metal sanayii - Manufacture of basic metals	126.1	123.5	104.5	115.4	123.3
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)					
Manufacture of fabricated metal products, (except machinery and equipment)	120.5	112.8	95.7	114.5	131.9
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı					
Manufacture of computer, electronic and optical products	72.0	61.7	51.7	69.8	79.6
27 Elektrikli teçhizat imalatı					
Manufacture of electrical equipment	124.4	122.8	121.6	154.6	182.0
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı					
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	115.6	110.7	85.4	113.2	138.2
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı					
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	118.9	126.3	88.4	117.9	136.8
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı					
Manufacture of other transport equipment	200.5	230.5	126.4	117.3	152.9
31 Mobilya imalatı					
Manufacture of furniture	124.4	140.3	129.9	136.2	166.3
32 Diğer imalatlar - Other manufacturing	131.2	155.5	146.8	163.9	173.8
33 Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı					
Repair and installation of machinery and equipment	169.1	132.0	97.5	100.0	108.1
D ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI					
ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY	118.1	122.6	119.8	129.8	141.0

13.6 Sanayi ciro endeksi, 2007-2011

Industrial turnover index, 2007-2011

(2005=100)

NACE Rev.2	2007	2008	2009	2010	2011
TOPLAM SANAYİ - TOTAL INDUSTRY	133.9	151.8	138.2	162.7	208.4
ARM ARM aramalı imalatı - IG intermediate goods	144.0	164.9	144.4	178.8	235.2
DLT DLT dayanıklı tüketim malı imalatı - DCG durable consumer goods	130.2	135.6	116.6	126.9	157.8
DZT DZT dayanıksız tüketim malı imalatı - UCG undurable consumer goods	121.9	134.3	137.0	154.1	182.3
E ENJ Enerji - ENG Energy	114.8	160.8	125.3	148.2	216.5
SEM SEM sermaye malı imalatı - CG capital goods	139.8	156.4	138.8	159.0	210.7
B MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI - MINING AND QUARRYING	147.8	187.8	180.5	227.6	305.5
05 Kömür ve linyit çıkartılması - Mining of coal and lignite	160.1	205.5	204.4	188.7	250.6
06 Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı Extraction of crude petroleum and natural gas	127.1	178.4	164.6	222.6	327.8
07 Metalik cevherleri madenciliği - Mining of metal ores	165.2	224.8	187.1	328.0	504.4
08 Diğer madencilik ve taş ocaçlığı - Other mining and quarrying	143.9	166.6	167.2	232.6	277.8
C İMALAT SANAYİİ - MANUFACTURING INDUSTRY	133.6	151.0	137.3	161.2	206.3
10 Gıda ürünlerinin imalatı - Manufacture of food products	123.9	152.5	160.7	186.7	227.5
11 İçeceklerin imalatı - Manufacture of beverages	115.9	128.6	136.5	146.9	167.3
12 Tütün ürünleri imalatı - Manufacture of tobacco products	122.7	137.2	148.2	135.6	147.6
13 Tekstil ürünleri imalatı - Manufacture of textiles	116.3	114.3	110.1	133.0	167.8
14 Giyim eşyası imalatı - Manufacture of wearing apparel	122.9	126.9	122.7	135.7	169.4
15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı - Manufacture of leather and related products	128.4	130.6	120.9	141.6	185.1
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) Manufacture of wood and of products of wood and cork (except furniture)	161.7	172.5	175.2	220.6	273.3
17 Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı Manufacture of paper and paper products	136.1	147.4	150.7	170.5	213.3
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması Printing and reproduction of recorded media	117.3	123.8	124.5	132.5	157.3
19 Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı Manufacture of coke and refined petroleum products	106.4	151.9	108.8	134.0	199.3
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı Manufacture of chemicals and chemical products	136.8	149.2	139.1	167.7	214.0
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	118.7	138.3	152.3	152.8	150.2
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı Manufacture of rubber and plastic products	136.9	147.5	142.7	170.4	225.4
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı Manufacture of other non-metallic mineral products	136.8	139.7	125.9	142.3	168.6
24 Ana metal sanayii - Manufacture of basic metals	170.4	226.1	156.9	200.9	285.1
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç) Manufacture of fabricated metal products, (except machinery and equipment)	138.2	158.6	151.0	171.2	221.3
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı Manufacture of computer, electronic and optical products	122.4	101.6	101.6	165.4	195.0
27 Elektrikli teçhizat imalatı Manufacture of electrical equipment	156.5	179.8	147.5	158.9	204.2
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	133.4	148.0	128.8	157.2	221.8
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	133.3	137.4	120.1	149.9	199.5
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı Manufacture of other transport equipment	319.9	548.4	566.8	442.5	534.5
31 Mobilya imalatı Manufacture of furniture	125.5	135.9	144.3	161.9	204.7
32 Diğer imalatlar - Other manufacturing	146.9	139.1	126.5	139.7	162.2
33 Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı Repair and installation of machinery and equipment	176.8	271.4	207.2	157.4	148.4

13.7 Sanayi istihdam endeksi, 2007-2011

Industrial employment index, 2007-2011

(2005=100)

NACE Rev.2	2007	2008	2009	2010	2011
Genel endeks - All items	106.7	106.3	96.2	100.5	105.9
ARM aramalı imalatı - IG intermediate goods	109.4	107.7	97.1	104.3	109.8
DLT dayanıklı tüketim malı imalatı - DCG durable consumer goods	107.3	106.5	96.3	101.8	110.2
DZT dayanıksız tüketim malı imalatı - UCG undurable consumer goods	101.7	101.3	93.3	96.2	99.5
E Enerji - E Energy	107.5	106.6	102.3	100.0	97.2
SEM sermaye malı imalatı - CG capital goods	113.2	117.2	99.6	102.6	115.2
Madencilik ve taş ocakçılığı - Mining and quarrying	122.2	124.4	118.0	124.4	127.8
Kömür ve linyit çıkartılması - Mining of coal and lignite	121.0	122.3	119.3	122.2	119.5
Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı - Extraction of crude petroleum and natural gas	103.7	100.7	99.0	102.3	107.6
Metalik cevheri madenciliği - Mining of metal ores	145.2	158.6	138.9	175.1	206.5
Diğer madencilik ve taş ocakçılığı - Other mining and quarrying	121.2	123.0	113.9	117.8	122.1
İmalat sanayii - Manufacturing industry	106.3	106.0	95.5	100.1	105.9
Gıda ürünlerinin imalatı - Manufacture of food products	111.0	116.1	118.3	124.1	128.8
İçeceklerin imalatı - Manufacturing of beverages	96.5	96.6	95.7	116.2	121.8
Tütün ürünleri imalatı - Manufacture of tobacco products	86.5	76.9	84.6	68.8	71.3
Tekstil ürünlerinin imalatı - Manufacture of textiles	102.2	94.0	80.6	85.7	89.2
Giyim eşyalarının imalatı - Manufacture of wearing apparel	96.2	94.2	81.0	82.6	84.5
Deri ile ilgili ürünlerin imalatı - Manufacture of leather and related products	112.2	109.6	97.0	104.4	113.2
Ağaç ve ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)					
Manufacture of wood and of products of wood and cork	114.3	105.0	87.3	97.5	99.5
Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı - Manufacture of paper and paper products	106.4	108.7	98.0	104.7	109.5
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması					
Printing and reproduction of printed media	103.9	105.8	99.5	100.2	105.6
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı					
Manufacture of coke and refined petroleum products	100.0	107.3	103.0	104.6	100.4
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı					
Manufacture of chemicals and chemical products	98.1	98.0	94.4	100.6	105.6
Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı					
Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	110.9	116.5	114.4	114.4	121.3
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı					
Manufacture of rubber and plastics products	113.3	115.7	106.1	116.4	124.9
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı					
Manufacture of non-metallic mineral products	110.3	107.1	93.4	98.2	102.1
Ana metal sanayii - Manufacture of basic metals	111.2	115.0	104.5	109.2	118.6
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)					
Manufacture of fabricated metal products	111.1	112.1	104.1	110.4	117.2
Bilgisayarın, elektronik ve optik ürünlerin imalatı					
Manufacture of computer, electronic and optical products	96.9	88.0	79.9	81.7	86.3
Elektrikli teçhizat imalatı					
Manufacture of electrical equipment	116.3	123.0	118.0	128.9	139.4
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı					
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	109.9	115.6	100.1	105.4	120.7
Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı					
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	114.6	122.2	98.3	103.9	116.2
Diğer ulaşım araçlarının imalatı - Manufacture of other transport equipments	106.4	116.5	102.6	93.3	93.7
Mobilya imalatı - Manufacture of furniture	107.4	105.1	94.9	100.1	108.3
Diğer İmalat - Other Manufacturing	109.8	109.5	98.4	95.7	99.7
Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı					
Repair and installation of machinery and equipment	132.5	139.8	107.6	101.5	121.7
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı					
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	96.3	92.1	85.5	80.4	75.8
Suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması					
Water collection, treatment and supply	116.5	118.4	116.5	112.4	111.8

13.8 Sanayide çalışılan saat endeksi, 2007-2011

Hours worked index in industry, 2007-2011

(2005=100)

NACE Rev.2	2007	2008	2009	2010	2011
Genel endeks - All items	106.8	105.9	94.3	98.6	103.6
ARM aramalı imalatı - IG intermediate goods	109.3	107.3	95.4	102.3	107.6
DLT dayanıklı tüketim malı imalatı - DCG durable consumer goods	107.3	105.9	93.3	98.5	108.5
DZT dayanıksız tüketim malı imalatı - UCG undurable consumer goods	101.5	100.7	92.0	94.5	96.9
E Enerji - E Energy	108.2	106.0	101.1	99.1	97.0
SEM sermaye malı imalatı - CG capital goods	114.2	116.9	95.3	100.2	113.0
Madencilik ve taş ocakçılığı - Mining and quarrying	123.5	125.1	118.4	124.1	127.8
Kömür ve linyit çıkartılması - Mining of coal and lignite	122.0	122.2	118.1	120.8	119.6
Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı - Extraction of crude petroleum and natural gas	112.5	109.5	116.8	116.2	122.7
Metalik cevheri madenciliği - Mining of metal ores	143.9	155.1	134.2	169.3	199.8
Diğer madencilik ve taş ocakçılığı - Other mining and quarrying	121.9	123.9	114.5	117.1	120.1
İmalat sanayii - Manufacturing industry	106.3	105.5	93.5	98.1	103.5
Gıda ürünlerinin imalatı - Manufacture of food products	111.4	116.1	117.8	121.1	124.7
İçeceklerin imalatı - Manufacture of beverages	93.4	93.1	89.6	108.6	114.0
Tütün ürünleri imalatı - Manufacture of tobacco products	93.9	81.0	85.6	69.2	69.7
Tekstil ürünlerinin imalatı - Manufacture of textiles	101.8	93.6	79.5	84.8	88.0
Giyim eşyalarının imalatı - Manufacture of wearing apparel	95.8	93.3	79.5	81.9	83.2
Deri ile ilgili ürünlerin imalatı - Manufacture of leather and related products	112.6	110.1	97.2	104.0	111.7
Ağaç ve ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) Manufacture of wood and of products of wood and cork	106.7	104.6	93.4	106.1	110.0
Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı - Manufacture of paper and paper products	105.6	107.2	96.9	102.0	105.4
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması Printing and reproduction of printed media	105.4	106.7	99.4	100.5	103.1
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı Manufacture of coke and refined petroleum products	104.3	111.9	107.4	106.2	103.8
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı Manufacture of chemicals and chemicals products	97.6	95.5	91.2	96.2	101.2
Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	114.3	117.7	114.3	112.6	114.2
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı Manufacture of rubber and plastics products	112.6	115.4	103.9	113.7	121.5
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı Manufacture of non-metallic mineral products	111.3	107.5	93.1	97.5	101.6
Ana metal sanayii - Manufacture of basic metals	111.2	115.1	100.3	104.7	112.3
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç) Manufacture of fabricated metal products	113.6	114.2	101.5	109.4	116.2
Bilgisayarın, elektronik ve optik ürünlerin imalatı Manufacture of computer, electronic and optical products	97.0	84.6	72.8	74.0	83.3
Elektrikli teçhizat imalatı Manufacture of electrical equipment	116.6	122.5	115.1	125.5	137.2
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	110.2	114.3	95.4	103.1	118.4
Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	111.5	115.1	87.4	96.5	109.4
Diğer ulaşım araçlarının imalatı - Manufacture of other transport equipments	114.3	124.1	106.9	94.3	96.4
Mobilya imalatı - Manufacture of furniture	107.0	104.9	93.3	97.8	104.9
Diğer İmalat - Other Manufacturing	110.6	110.4	96.6	94.9	96.1
Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı Repair and installation of machinery and equipment	144.2	148.5	110.2	103.0	128.5
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı Electricity, gas, steam and air conditioning supply	98.0	91.5	85.5	80.4	76.1
Suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması Water collection, treatment and supply	112.5	114.3	108.9	106.9	107.3

13.9 Sanayide brüt ücret-maaş endeksi, 2007-2011

Gross wages-salaries index in industry, 2007-2011

(2005=100)

NACE Rev.2	2007	2008	2009	2010	2011
Genel endeks - All items	129.9	143.6	140.9	163.2	187.6
ARM aramalı imalatı - IG intermediate goods	131.2	143.1	136.4	164.8	192.4
DLT dayanıklı tüketim malı imalatı - DCG durable consumer goods	137.2	152.1	151.9	178.9	211.5
DZT dayanıksız tüketim malı imalatı - UCG undurable consumer goods	123.7	136.0	139.8	159.7	180.7
E Enerji - E Energy	130.6	144.5	147.3	153.1	160.3
SEM sermaye malı imalatı - CG capital goods	136.9	157.6	144.5	170.6	207.1
Madencilik ve taş ocakçılığı - Mining and quarrying	147.5	166.9	164.4	183.9	207.3
Kömür ve linyit çıkartılması - Mining of coal and lignite	148.3	165.3	160.8	169.2	178.6
Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı - Extraction of crude petroleum and natural gas	124.9	139.6	143.2	154.6	177.2
Metalik cevheri madenciliği - Mining of metal ores	172.9	216.0	215.4	290.4	363.4
Diğer madencilik ve taş ocakçılığı - Other mining and quarrying	142.7	156.4	154.0	175.8	210.4
İmalat sanayii - Manufacturing industry	129.2	142.7	139.3	163.4	189.8
Gıda ürünlerinin imalatı - Manufacture of food products	131.5	150.5	163.5	187.2	210.2
İçeceklerin imalatı - Manufacturing of beverages	121.7	142.1	154.0	235.3	252.1
Tütün ürünleri imalatı - Manufacture of tobacco products	105.5	106.6	138.2	126.1	146.2
Tekstil ürünlerinin imalatı - Manufacture of textiles	119.4	117.1	106.4	129.1	147.6
Giyim eşyalarının imalatı - Manufacture of wearing apparel	116.4	125.5	116.2	136.0	156.6
Deri ile ilgili ürünlerin imalatı - Manufacture of leather and related products	139.2	147.1	138.2	161.9	193.5
Ağaç ve ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)					
Manufacture of wood and of products of wood and cork	128.4	138.7	137.7	173.5	206.5
Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı - Manufacture of paper and paper products	132.9	145.0	136.7	164.0	187.6
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması					
Printing and reproduction of printed media	128.3	150.4	162.6	180.1	219.5
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı					
Manufacture of coke and refined petroleum products	118.3	133.9	140.2	144.3	152.9
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı					
Manufacture of chemicals and chemical products	116.9	127.7	129.2	153.3	174.9
Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı					
Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	142.2	161.5	177.3	195.4	208.5
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı					
Manufacture of rubber and plastics products	139.8	158.2	154.8	192.3	228.0
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı					
Manufacture of non-metallic mineral products	135.0	147.1	140.8	167.3	186.3
Ana metal sanayii - Manufacture of basic metals	133.2	152.4	132.8	154.6	190.8
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)					
Manufacture of fabricated metal products	137.3	154.6	153.4	179.9	209.5
Bilgisayarın, elektronik ve optik ürünlerin imalatı					
Manufacture of computer, electronic and optical products	111.2	118.9	119.3	144.5	177.5
Elektrikli teçhizat imalatı					
Manufacture of electrical equipment	141.3	161.4	169.8	202.5	238.4
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı					
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	134.4	160.8	146.5	176.5	225.9
Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı					
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	134.6	149.9	134.6	162.2	191.6
Diğer ulaşım araçlarının imalatı - Manufacture of other transport equipments	135.4	166.4	164.1	176.6	192.5
Mobilya imalatı - Manufacture of furniture	142.9	163.4	158.5	187.3	224.8
Diğer İmalat - Other Manufacturing	131.6	143.0	138.1	159.7	178.8
Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı					
Repair and installation of machinery and equipment	187.3	221.1	155.2	176.8	248.4
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı					
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	118.0	127.1	128.9	129.5	128.5
Suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması					
Water collection, treatment and supply	151.6	174.3	187.5	203.6	225.9

13.10 Ticaret - Hizmet ciro endeksi, 2007-2011
 Trade and Services turnover index, 2007-2011

[2005=100]

NACE Rev.2	2007	2008	2009	2010	2011
Ticaret - Hizmet - Trade and Services	127.8	136.5	133.7	159.4	191.0
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	126.9	136.0	133.8	161.8	192.8
45 Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı - Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles	102.4	100.9	89.3	119.1	149.2
46 Toptan ticaret (motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) - Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	129.6	137.3	141.8	173.4	210.7
47 Perakende ticaret (motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) - Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	129.0	143.7	132.2	152.8	172.3
H Ulaştırma ve depolama - Transportation and storage	135.7	137.2	132.6	150.6	206.8
49 Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı - Land transport and transport via	138.9	119.0	119.9	138.8	197.1
50 Su yolu taşımacılığı - Water transport	126.1	151.5	125.6	136.8	194.7
51 Hava yolu taşımacılığı - Air transport	135.0	160.3	181.0	210.5	285.1
52 Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler - Warehousing and support activities for transportation	134.3	173.4	150.9	167.6	206.0
53 Posta ve kurye faaliyetleri - Postal and courier activities	128.5	153.6	142.6	148.5	185.7
I Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri - Accommodation and food service	118.6	156.2	144.0	153.1	170.7
55 Konaklama - Accommodation	106.5	130.1	122.0	138.1	163.4
56 Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri - Food and beverage service activities	126.0	172.3	157.6	162.3	175.1
J Bilgi ve iletişim - Information and communication	122.2	131.7	131.0	141.3	155.1
58 Yayıncılık faaliyetleri - Publishing activities	121.5	127.8	113.4	118.9	131.3
59 Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama faaliyetleri - Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	148.6	145.3	135.8	183.1	176.9
60 Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri - Programming and broadcasting activities	138.3	162.6	133.8	164.9	197.5
61 Telekomünikasyon - Telecommunications	118.4	126.7	129.2	133.9	144.1
62 Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler - Computer programming, consultancy and related activities	117.2	146.4	173.9	177.7	250.6
63 Bilgi hizmet faaliyetleri - Information service activities	88.9	103.4	104.4	105.6	119.3
M Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler- Professional, scientific and technical activities	147.2	124.3	104.0	123.9	135.7
69 Hukuk, muhasebe ve idari danışmanlık faaliyetleri - Legal, accounting and management consultancy activities	145.6	169.7	164.6	168.6	183.6
71 Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri - Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	197.5	106.9	127.8	137.2	160.0
73 Reklamcılık ve piyasa araştırması - Advertising and market research	146.7	118.7	85.4	113.1	122.3
74 Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler - Other professional, scientific and technical activities	69.7	59.5	61.5	66.5	78.7
N İdari ve destek hizmet faaliyetleri - Administrative and support service activities	140.5	165.3	170.1	179.0	214.6
77 Kiralama ve leasing faaliyetleri - Rental and leasing activities	224.3	231.7	199.0	226.1	331.8
78 İstihdam faaliyetleri - Employment activities	121.2	120.2	109.2	116.8	134.8
79 Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler - Travel agency, tour operator reservation service and related activities	143.9	181.3	185.7	186.2	221.2
80 Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri - Security and investigation activities	208.9	253.7	279.2	271.2	280.7
812 Temizlik faaliyetleri - Cleaning activities	169.6	170.7	195.4	242.4	293.4
82 Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri - Office administrative, office support and other business support activities	34.4	39.1	36.6	40.9	51.0

13.11 Ticaret - Hizmet istihdam endeksi, 2007-2011

Trade and Services number of persons employed index, 2007-2011

[2005=100]

NACE Rev.2	2007	2008	2009	2010	2011
Ticaret - Hizmet - Trade and Services	112.5	114.2	107.6	109.4	115.1
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	112.5	115.6	109.6	111.2	115.9
45 Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı - Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles	108.4	113.5	103.9	103.5	106.2
46 Toptan ticaret (motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) - Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	111.2	112.9	109.1	115.8	125
47 Perakende ticaret (motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) - Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	113.9	117.4	110.9	110.2	113
H Ulaştırma ve depolama - Transportation and storage	112.6	105.7	102.1	103.9	116.9
49 Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı - Land transport and transport via pipelines	107.1	97.4	93.6	96.6	111.9
50 Su yolu taşımacılığı - Water transport	92.1	110.4	114.2	111.0	112.9
51 Hava yolu taşımacılığı - Air transport	96.6	103.0	108.8	119.4	130.8
52 Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler - Warehousing and support activities for transportation	144.6	149.5	145.5	145.0	154.2
53 Posta ve kurye faaliyetleri - Postal and courier activities	123.4	104.3	98.0	92.9	97.8
I Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri - Accommodation and food service activities	109.4	110.3	99.0	99.1	103
55 Konaklama - Accommodation	104.5	102.5	93.9	99.6	104.2
56 Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri - Food and beverage service activities	111.0	112.7	100.7	98.9	102.6
J Bilgi ve iletişim - Information and communication	96.5	95.1	88.4	90.5	89.9
58 Yayıncılık faaliyetleri - Publishing activities	113.3	120.2	108.2	107.0	112
59 Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımçılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama faaliyetleri - Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	108.8	107.7	101.7	104.4	103.6
60 Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri - Programming and broadcasting activities	96.4	103.7	103.1	110.3	110.5
61 Telekomünikasyon - Telecommunications	83.4	78.1	72.9	70.4	68.7
62 Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler - Computer programming, consultancy and related activities	140.2	143.4	128.0	135.9	142.7
63 Bilgi hizmet faaliyetleri - Information service activities	84.7	82.4	76.1	95.7	82.4
M Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler- Professional, scientific and technical activities	114.2	124.5	108.4	106.1	115.1
69 Hukuk, muhasebe ve idari danışmanlık faaliyetleri - Legal, accounting and management consultancy activities	107.9	128.4	114.6	116.0	124.9
71 Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri - Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	135.6	138.7	127.5	113.1	133.4
73 Reklamcılık ve piyasa araştırması - Advertising and market research	116.4	109.3	81.3	80.6	81.9
74 Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler - Other professional, scientific and technical activities	101.6	111.2	100.7	96.6	103.3
N İdari ve destek hizmet faaliyetleri - Administrative and support service activities	123.4	131.3	125.9	136.6	137.3
77 Kiralama ve leasing faaliyetleri - Rental and leasing activities	120.7	143.2	132.1	114.1	124.5
78 İstihdam faaliyetleri - Employment activities	107.9	100.9	79.7	79.3	82.2
79 Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler - Travel agency, tour operator reservation service and related activities	126.6	105.4	83.5	79.2	75.3
80 Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri - Security and investigation activities	178.1	198.0	196.6	193.2	181.6
812 Temizlik faaliyetleri - Cleaning activities	134.4	154.6	159.6	187.6	191.9
82 Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri - Office administrative, office support and other business support activities	51.9	49.2	41.4	38.5	35.9

13.12 Ticaret - Hizmet çalışılan saat endeksi, 2007-2011

Trade and Services hours worked index, 2007-2011

[2005=100]

NACE Rev.2	2007	2008	2009	2010	2011
Ticaret - Hizmet - Trade and Services	119.2	122.8	116.8	116.7	123.2
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	118.9	124.8	121.1	119.8	126.4
45 Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı - Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles	113.0	121.5	110.1	107.1	111.8
46 Toptan ticaret (motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) - Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	111.1	112.9	110.5	110.0	117.2
47 Perakende ticaret (motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) - Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	126.7	135.5	132.2	130.6	137
H Ulaştırma ve depolama - Transportation and storage	122.8	116.3	112.0	109.0	122.7
49 Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı - Land transport and transport via pipelines	116.1	102.0	96.4	99.3	121.1
50 Su yolu taşımacılığı - Water transport	97.8	118.4	119.1	112.0	111.1
51 Hava yolu taşımacılığı - Air transport	89.5	99.3	100.3	104.9	112.5
52 Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler - Warehousing and support activities for transportation	150.9	159.2	161.2	152.0	159
53 Posta ve kurye faaliyetleri - Postal and courier activities	128.9	112.3	100.7	86.3	90.9
I Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri - Accommodation and food service activities	116.1	118.5	106.7	104.7	109.7
55 Konaklama - Accommodation	107.8	105.3	98.6	101.0	103.8
56 Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri - Food and beverage service activities	121.0	126.4	111.5	106.9	113.1
J Bilgi ve iletişim - Information and communication	95.1	93.3	86.6	88.3	87.8
58 Yayıncılık faaliyetleri - Publishing activities	113.5	119.6	106.4	102.1	104.7
59 Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımcılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama faaliyetleri - Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	113.9	113.3	110.0	104.6	103.2
60 Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri - Programming and broadcasting activities	95.4	101.4	102.4	107.4	106.6
61 Telekomünikasyon - Telecommunications	78.9	71.9	67.3	71.5	70.3
62 Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler - Computer programming, consultancy and related activities	153.2	160.6	137.0	122.2	131.3
63 Bilgi hizmet faaliyetleri - Information service activities	84.3	82.6	77.7	95.1	80.1
M Meslekî, bilimsel ve teknik faaliyetler- Professional, scientific and technical activities	121.1	133.3	117.4	108.8	119.1
69 Hukuk, muhasebe ve idari danışmanlık faaliyetleri - Legal, accounting and management consultancy activities	118.2	145.8	135.6	129.2	139.4
71 Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri - Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	136.8	140.7	126.1	109.6	132.1
73 Reklamcılık ve piyasa araştırması - Advertising and market research	120.1	111.4	81.2	74.3	76.7
74 Diğer meslekî, bilimsel ve teknik faaliyetler - Other professional, scientific and technical activities	103.7	114.5	105.2	98.1	103.9
N İdari ve destek hizmet faaliyetleri - Administrative and support service activities	129.5	135.6	126.4	141.1	141.2
77 Kiralama ve leasing faaliyetleri - Rental and leasing activities	127.5	152.9	138.2	114.3	124.6
78 İstihdam faaliyetleri - Employment activities	105.2	100.5	80.2	78.6	81.2
79 Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler - Travel agency, tour operator reservation service and related activities	140.1	107.0	84.5	75.8	73.1
80 Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri - Security and investigation activities	185.8	208.9	201.2	194.9	179.4
812 Temizlik faaliyetleri - Cleaning activities	136.2	151.8	149.5	185.8	189.8
82 Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri - Office administrative, office support and other business support activities	46.3	43.8	38.4	37.9	32.5

13.13 Ticaret - Hizmet brüt ücret-maaş endeksi, 2007-2011

Trade and Services gross wages and salaries index, 2007-2011

[2005=100]

NACE Rev.2	2007	2008	2009	2010	2011
Ticaret - Hizmet - Trade and Services	138.6	158.5	166.5	188.6	221.0
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	143.2	164.2	174.8	201.3	236.3
45 Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı - Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and	136.0	158.6	162.7	183.7	211.2
46 Toptan ticaret (motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) - Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	136.0	151.3	161.3	187.9	220.8
47 Perakende ticaret (motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) - Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	154.3	182.2	195.1	222.8	262.4
H Ulaştırma ve depolama - Transportation and storage	140.8	151.9	162.9	181.3	221.1
49 Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı - Land transport and transport via pipelines	140.8	132.6	141.4	157.9	205.2
50 Su yolu taşımacılığı - Water transport	104.9	161.7	185.2	184.6	194.5
51 Hava yolu taşımacılığı - Air transport	112.1	137.7	170.5	216.1	247.2
52 Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler - Warehousing and support activities for transportation	170.0	206.2	211.7	246.7	287.9
53 Posta ve kurye faaliyetleri - Postal and courier activities	156.6	165.4	165.1	164.9	204.8
I Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri - Accommodation and food service activities	138.6	159.2	158.5	178.3	209.5
55 Konaklama - Accommodation	127.4	144.0	146.8	171.9	198.5
56 Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri - Food and beverage service activities	146.7	170.4	167.2	183.1	217.6
J Bilgi ve iletişim - Information and communication	109.7	132.7	132.8	143.6	158.1
58 Yayıncılık faaliyetleri - Publishing activities	145.5	185.7	185.7	205.2	244.6
59 Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımçılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama faaliyetleri - Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	141.5	175.3	192.3	213.0	229.0
60 Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri - Programming and broadcasting	111.6	153.0	138.3	152.8	173.2
61 Telekomünikasyon - Telecommunications	94.5	105.7	107.7	112.7	116.7
62 Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler - Computer programming, consultancy and related activities	170.3	229.3	234.1	263.4	321.3
63 Bilgi hizmet faaliyetleri - Information service activities	114.9	134.2	136.0	159.2	165.0
M Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler- Professional, scientific and technical activities	142.6	169.9	171.4	189.3	222.2
69 Hukuk, muhasebe ve idari danışmanlık faaliyetleri - Legal, accounting and management consultancy activities	144.6	189.9	207.8	238.8	271.9
71 Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri - Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	165.8	183.0	193.9	198.9	268.1
73 Reklamcılık ve piyasa araştırması - Advertising and market research	134.3	145.0	117.2	128.8	141.8
74 Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler - Other professional, scientific and technical activities	108.7	130.7	140.5	143.6	169.7
N İdari ve destek hizmet faaliyetleri - Administrative and support service activities	148.2	175.7	185.9	215.9	242.7
77 Kiralama ve leasing faaliyetleri - Rental and leasing activities	164.0	218.1	227.2	236.6	335.7
78 İstihdam faaliyetleri - Employment activities	124.9	131.1	116.1	125.2	144.5
79 Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler - Travel agency, tour operator reservation service and related activities	135.0	127.8	117.3	131.9	143.9
80 Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri - Security and investigation activities	239.0	304.9	330.1	363.9	368.3
812 Temizlik faaliyetleri - Cleaning activities	163.9	211.3	244.0	303.5	351.0
82 Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri - Office administrative, office support and other business support activities	53.0	64.1	65.7	57.5	59.3

13.14 Yapı sahipliği ve kullanma amacına göre yapılacak yeni ve ilave yapılar, 2007-2011

New buildings and additions by use of building and type of investor, 2007-2011

[İnşaat ruhsatlarına göre - According to construction permits]

A. Yapı sayısı - Number of buildings**B. Yüzölçüm** - Floor area (m²) units**C. Değer** - Value (TL)**D. Daire sayısı** - Number of dwelling units

		2007	2008	2009	2010	2011*
Genel toplam - General total	A	106 659	95 193	92 342	141 371	100 327
	B	125 067 023	103 846 233	100 726 544	178 776 701	123 639 732
	C	61 300 286 560	59 006 449 177	54 367 862 313	103 256 212 659	80 801 643 949
	D	584 955	503 565	518 475	916 504	645 655
Kamu sektörü - Public sector	A	4 625	6 462	4 977	7 672	6 126
	B	10 994 700	15 194 004	13 826 570	21 081 107	17 232 422
	C	5 479 262 434	8 630 082 260	7 489 150 777	12 155 032 888	11 312 625 928
	D	37 136	59 291	53 597	82 335	52 958
Konut - Residential buildings	A	2 735	4 227	2 718	4 246	2 861
	B	5 600 343	7 929 078	7 360 592	10 739 780	6 966 001
	C	2 831 204 295	4 601 906 867	4 102 503 797	6 339 174 484	4 728 589 825
	D	36 945	58 684	53 520	81 891	52 568
Konut dışı yapı Non residential buildings	A	1 890	2 235	2 259	3 426	3 265
	B	5 394 357	7 264 926	6 465 978	10 341 327	10 266 421
	C	2 648 058 139	4 028 175 393	3 386 646 980	5 815 858 404	6 584 036 103
	D	191	607	77	444	390
Özel sektör - Private sector	A	96 840	85 175	81 839	127 400	92 617
	B	105 763 741	82 567 705	79 963 328	146 961 007	103 389 059
	C	51 846 694 149	46 943 638 432	43 186 496 663	84 869 840 404	67 577 715 442
	D	507 003	412 290	432 950	780 277	578 913
Konut - Residential buildings	A	84 779	74 121	73 281	112 734	81 553
	B	78 095 626	62 162 095	65 915 851	120 789 640	83 567 159
	C	39 131 393 962	35 468 152 385	35 724 959 611	70 188 601 088	54 967 101 821
	D	503 515	410 357	430 797	775 909	576 627
Konut dışı yapı Non residential buildings	A	12 061	11 054	8 558	14 666	11 064
	B	27 668 115	20 405 610	14 047 477	26 171 367	19 821 900
	C	12 715 300 187	11 475 486 047	7 461 537 052	14 681 239 316	12 610 613 621
	D	3 488	1 933	2 153	4 368	2 286
Yapı kooperatifi Construction cooperatives	A	5 194	3 556	5 526	6 299	1 584
	B	8 308 582	6 084 524	6 936 646	10 734 587	3 018 251
	C	3 974 329 977	3 432 728 485	3 692 214 873	6 231 339 367	1 911 302 579
	D	40 816	31 984	31 928	53 892	13 784
Konut - Residential buildings	A	4 424	3 029	3 368	4 058	1 322
	B	6 861 923	5 068 083	5 616 506	9 209 105	2 539 376
	C	3 285 629 779	2 873 322 408	3 000 031 195	5 355 428 189	1 617 456 610
	D	40 570	31 979	31 917	53 872	13 777
Konut dışı yapı Non residential buildings	A	770	527	2 158	2 241	262
	B	1 446 659	1 016 441	1 320 140	1 525 482	478 875
	C	688 700 198	559 406 077	692 183 678	875 911 178	293 845 969
	D	246	5	11	20	7

13.15 Yapı sahipliği ve kullanma amacına göre tamamen veya kısmen biten yeni ve ilave yapılar, 2007-2011

Completed or partially completed new buildings and additions by use of building and type of investor, 2007-2011

[Yapı kullanma izin belgelerine göre - According to occupancy permits]

A. Yapı sayısı - Number of buildings**B. Yüzölçüm** - Floor area (m²) units**C. Değer** - Value (TL)**D. Daire sayısı** - Number of dwelling units

		2007	2008	2009	2010	2011*
Genel toplam - General total	A	68 056	76 069	79 577	81 952	97 211
	B	63 403 212	70 957 036	80 763 646	85 438 877	105 402 979
	C	30 416 729 696	39 002 256 405	42 160 011 308	47 465 954 812	66 900 947 421
	D	326 484	357 286	404 058	429 591	549 920
Kamu sektörü - Public sector	A	1 723	3 794	5 612	4 871	4 251
	B	5 011 962	8 756 921	12 242 556	11 973 907	10 480 909
	C	2 506 895 767	4 914 878 052	6 598 466 090	6 880 990 532	6 818 796 863
	D	23 561	40 367	63 598	55 214	45 119
Konut - Residential buildings	A	953	2 704	4 251	3 312	2 747
	B	3 204 948	5 373 313	8 413 770	7 102 851	5 520 135
	C	1 635 934 013	3 092 658 289	4 608 458 856	4 197 800 060	3 700 961 079
	D	23 477	40 302	63 538	55 034	45 020
Konut dışı yapı Non residential buildings	A	770	1 090	1 361	1 559	1 504
	B	1 807 014	3 383 608	3 828 786	4 871 056	4 960 774
	C	870 961 754	1 822 219 763	1 990 007 234	2 683 190 472	3 117 835 784
	D	84	65	60	180	99
Özel sektör - Private sector	A	60 989	67 120	68 161	70 711	88 696
	B	52 212 250	55 483 121	61 482 695	65 946 526	89 679 054
	C	24 936 728 117	30 350 384 286	31 873 919 093	36 460 380 735	56 801 584 522
	D	264 922	281 581	304 571	337 375	473 736
Konut - Residential buildings	A	51 556	57 313	58 930	62 043	78 148
	B	39 039 879	42 028 762	46 232 163	49 866 909	69 394 388
	C	18 580 401 225	23 173 765 126	24 045 544 338	27 806 440 300	44 420 313 657
	D	263 956	280 728	303 184	335 849	471 567
Konut dışı yapı Non residential buildings	A	9 433	9 807	9 231	8 668	10 548
	B	13 172 371	13 454 359	15 250 532	16 079 617	20 284 666
	C	6 356 326 892	7 176 619 160	7 828 374 755	8 653 940 435	12 381 270 865
	D	966	853	1 387	1 526	2 169
Yapı kooperatifi Construction cooperatives	A	5 344	5 155	5 804	6 370	4 264
	B	6 179 000	6 716 994	7 038 395	7 518 444	5 243 016
	C	2 973 105 812	3 736 994 067	3 687 626 125	4 124 583 545	3 280 566 036
	D	38 001	35 338	35 889	37 002	31 065
Konut - Residential buildings	A	4 230	4 077	4 310	4 918	3 543
	B	5 307 959	5 059 323	5 454 302	5 928 799	4 639 274
	C	2 559 677 618	2 876 853 247	2 851 682 460	3 296 960 052	2 914 351 027
	D	37 822	35 328	35 869	36 995	31 048
Konut dışı yapı Non residential buildings	A	1 114	1 078	1 494	1 452	721
	B	871 041	1 657 671	1 584 093	1 589 645	603 742
	C	413 428 194	860 140 820	835 943 665	827 623 493	366 215 009
	D	179	10	20	7	17

13.16 Kullanma amacı ve kat sayısına göre tamamen veya kısmen biten yeni ve ilave yapılar, 2007-2011

Completed or partially completed new buildings and additions by use and number of storeys, 2007-2011

[Yapı kullanma izin belgelerine göre - According to occupancy permits]

Kullanma amacı - Use of building	Kat sayısı	2007	2008	2009	2010	2011 *
	Number of storeys					
Toplam - Total	-2	25 801	26 837	29 000	30 911	34 949
	3-5	27 763	32 004	32 660	36 403	43 353
	6+	14 492	17 228	17 917	14 638	18 909
Konut - Residential buildings	-2	19 280	20 301	21 618	23 543	26 867
	3-5	24 300	28 488	29 502	33 252	39 940
	6+	13 159	15 305	16 371	13 478	17 631
Konut dışı yapı - Non residential buildings	-2	6 521	6 536	7 382	7 368	8 082
	3-5	3 463	3 516	3 158	3 151	3 413
	6+	1 333	1 923	1 546	1 160	1 278

13.17 Oda sayısına göre tamamen veya kısmen biten yeni ve ilave konutlar, 2007-2011

Completed or partially completed new residential buildings and additions by number of rooms, 2007-2011

[Yapı kullanma izin belgelerine göre - According to occupancy permits]

Daire sayısı - Number of dwelling units	2007	2008	2009	2010	2011 *
Toplam - Total	326 484	324 830	402 591	429 591	549 920
1 Odalı - With 1 room	13 792	25 839	30 819	25 790	43 694
2 Odalı - With 2 rooms	22 467	19 383	22 861	23 626	37 964
3 Odalı - With 3 rooms	101 056	83 717	110 392	115 833	161 931
4 Odalı - With 4 rooms	139 670	160 957	196 097	219 988	255 555
5 ve daha fazla odalı - With 5 rooms and over	49 499	34 934	42 422	44 354	50 776

13.18 Ortalama alan ve maliyetine göre tamamen veya kısmen biten yeni ve ilave yapılar, 2007-2011

Completed or partially completed new buildings and additions by average floor area and cost, 2007-2011

[Yapı kullanma izin belgelerine göre - According to occupancy permits]

	2007	2008	2009	2010	2011 *
Ortalama konut birimi alanı					
Average floor area of dwelling unit (m ²)	146	147	149	147	145
Ortalama maliyet (cari fiyatlarla) (TL)					
Average cost per unit (at current prices) (TL)	70 025	81 781	78 257	82 503	93 193
Metrekare maliyeti (TL)					
Cost per square meter (TL)	479	556	524	561	642
1 000 nüfusa düşen, yılda üretilen konut birimi					
Production of dwelling units per thousand population	4.6	5.0	5.5	5.9	7.4

13.19 Üç aylık inşaat sektörü istihdam endeksi, 2007-2011

Quarterly number of persons employed index in construction, 2007-2011

(2005=100)

İnşaat Tipleri Sınıflaması						
NACE Rev.2	Classification of Types of Constructions (CC)	2007	2008	2009	2010	2011
F	İnşaat - Construction					
	Toplam - Total	115.7	109.4	88.1	90.4	92.8
	Bina - Building	115.4	104.2	75.5	76.3	80.0
	Bina dışı - Civil engineering	116.1	118.9	110.9	115.8	115.9
41	Bina inşaatı - Construction of buildings					
	Toplam - Total	114.9	101.3	71.7	72.9	74.7
	Bina - Building	114.9	101.3	71.7	72.9	74.7
	Bina dışı - Civil engineering	-	-	-	-	-
42	Bina dışı yapıların inşaatı - Civil engineering					
	Toplam - Total	113.7	109.7	99.5	106.4	108.9
	Bina - Building	-	-	-	-	-
	Bina dışı - Civil engineering	113.7	109.7	99.5	106.4	108.9
43	Özel inşaat faaliyetleri - Specialised construction activities					
	Toplam - Total	118.8	123.7	107.2	107.4	110.7
	Bina - Building	116.9	113.0	87.0	86.8	96.2
	Bina dışı - Civil engineering	121.5	138.8	135.5	136.2	131.0

13.20 Üç aylık inşaat sektörü brüt ücret - maaş endeksi, 2007-2011

Quarterly gross wages and salaries index in construction, 2007-2011

(2005=100)

İnşaat Tipleri Sınıflaması						
NACE Rev.2	Classification of Types of Constructions (CC)	2007	2008	2009	2010	2011
F	İnşaat - Construction					
	Toplam - Total	140.9	154.7	144.8	164.7	187.4
	Bina - Building	143.3	151.3	125.0	139.1	160.8
	Bina dışı - Civil engineering	137.1	160.2	175.8	204.8	229.1
41	Bina inşaatı - Construction of buildings					
	Toplam - Total	143.1	149.9	121.7	135.7	155.4
	Bina - Building	143.1	149.9	121.7	135.7	155.4
	Bina dışı - Civil engineering	-	-	-	-	-
42	Bina dışı yapıların inşaatı - Civil engineering					
	Toplam - Total	134.4	149.7	161.8	189.7	215.1
	Bina - Building	-	-	-	-	-
	Bina dışı - Civil engineering	134.4	149.7	161.8	189.7	215.1
43	Özel inşaat faaliyetleri - Specialised construction activities					
	Toplam - Total	145.6	177.1	181.9	205.2	231.7
	Bina - Building	144.4	158.4	142.8	157.8	189.6
	Bina dışı - Civil engineering	146.9	198.7	227.0	259.9	280.3

13.21 Üç aylık inşaat sektörü çalışılan saat endeksi, 2007-2011

Quarterly hours worked index in construction, 2007-2011

(2005=100)

İnşaat Tipleri Sınıflaması						
NACE Rev.2	Classification of Types of Constructions (CC)	2007	2008	2009	2010	2011
F	İnşaat - Construction					
	Toplam - Total	116.8	109.2	88.9	90.3	91.8
	Bina - Building	116.0	102.8	75.1	75.0	77.2
	Bina dışı - Civil engineering	118.3	120.4	113.0	116.9	117.2
41	Bina inşaatı - Construction of buildings					
	Toplam - Total	116.2	101.1	72.3	72.5	73.3
	Bina - Building	116.2	101.1	72.3	72.5	73.3
	Bina dışı - Civil engineering	-	-	-	-	-
42	Bina dışı yapıların inşaatı - Civil engineering					
	Toplam - Total	116.7	112.9	103.7	110.0	112.1
	Bina - Building	-	-	-	-	-
	Bina dışı - Civil engineering	116.7	112.9	103.7	110.0	112.1
43	Özel inşaat faaliyetleri - Specialised construction activities					
	Toplam - Total	118.3	123.7	109.7	108.1	110.6
	Bina - Building	114.9	110.2	87.0	85.8	93.9
	Bina dışı - Civil engineering	122.5	140.3	137.6	135.5	131.0

13.22 Üç aylık inşaat sektörü ciro endeksi, 2007-2011

Quarterly turnover index in construction, 2007-2011

(2005=100)

İnşaat Tipleri Sınıflaması						
NACE Rev.2	Classification of Types of Constructions (CC)	2007	2008	2009	2010	2011
F	İnşaat - Construction					
	Toplam - Total	147.8	161.5	139.2	132.7	145.3
	Bina - Building	150.6	163.5	136.8	119.2	132.3
	Bina dışı - Civil engineering	143.3	158.3	143.1	154.5	166.4
41	Bina inşaatı - Construction of buildings					
	Toplam - Total	150.0	166.8	141.2	122.8	134.6
	Bina - Building	150.0	166.8	141.2	122.8	134.6
	Bina dışı - Civil engineering	-	-	-	-	-
42	Bina dışı yapıların inşaatı - Civil engineering					
	Toplam - Total	141.4	159.3	146.9	162.5	172.9
	Bina - Building	-	-	-	-	-
	Bina dışı - Civil engineering	141.4	159.3	146.9	162.5	172.9
43	Özel inşaat faaliyetleri - Specialised construction activities					
	Toplam - Total	152.0	149.6	121.0	112.4	131.0
	Bina - Building	153.7	145.0	113.0	99.7	119.5
	Bina dışı - Civil engineering	150.0	154.8	129.8	126.6	143.9

13.23 Üç aylık inşaat sektörü üretim endeksi, 2007-2011

Quarterly production index in construction, 2007-2011

(2005=100)

İnşaat Tipleri Sınıflaması						
NACE Rev.2	Classification of Types of Constructions (CC)	2007	2008	2009	2010	2011
F İnşaat - Construction						
	Toplam - Total	124.9	115.5	96.6	114.6	127.6
	Bina - Building	125.1	111.8	88.7	105.0	121.6
	Bina dışı - Civil engineering	124.2	135.1	137.7	164.7	158.7

13.24 Bina inşaatı maliyet endeksi, 2007-2011

Building construction cost index, 2007-2011

(2005=100)

		Bina İki ve daha fazla daireli bir daireli ikamet					Diğer ⁽¹⁾
		(Konut+Diğer) Building (Residential buildings+ Other usage)	İkamet amaçlı binalar Two and more dwelling residential buildings (A)	amaçlı binalar One dwelling residential buildings (E)	Konut Residential buildings (A+E)		
Ortalama endeks - Average index							
Genel toplam - General total							
	2007	125.68	125.51	125.82	125.55	126.06	
	2008	142.84	143.21	140.69	142.94	142.56	
	2009	136.73	137.06	137.63	137.12	135.62	
	2010	144.59	144.85	144.79	144.84	143.89	
	2011	162.53	162.91	161.34	162.74	161.94	
İşçilikler toplamı - Labour total							
	2007	137.78	137.84	137.45	137.80	137.74	
	2008	153.84	153.88	153.59	153.85	153.81	
	2009	158.54	158.57	158.26	158.53	158.56	
	2010	167.40	167.34	167.28	167.34	167.58	
	2011	178.37	178.32	178.24	178.31	178.54	
Malzemeler toplamı - Materials total							
	2007	122.54	122.29	122.56	122.32	123.14	
	2008	139.98	140.42	137.07	140.06	139.74	
	2009	131.06	131.44	131.85	131.48	129.89	
	2010	138.67	138.97	138.48	138.92	137.97	
	2011	158.41	158.88	156.60	158.64	157.79	
Bir önceki yılın aynı dönemine göre							
değişim oranları - Rates of change according							
to the same period of the previous year (%)							
Genel toplam - General total							
	2007	8.36	8.31	8.48	8.33	8.45	
	2008	13.65	14.10	11.82	13.85	13.09	
	2009	-4.28	-4.29	-2.17	-4.07	-4.86	
	2010	5.75	5.68	5.20	5.63	6.10	
	2011	12.41	12.47	11.43	12.36	12.54	
İşçilikler toplamı - Labour total							
	2007	13.09	13.06	13.02	13.06	13.16	
	2008	11.65	11.63	11.75	11.65	11.66	
	2009	3.06	3.04	3.04	3.04	3.09	
	2010	5.59	5.54	5.70	5.55	5.69	
	2011	6.55	6.56	6.55	6.56	6.54	
Malzemeler toplamı - Materials total							
	2007	7.06	6.99	7.12	7.00	7.21	
	2008	14.23	14.82	11.84	14.50	13.48	
	2009	-6.37	-6.40	-3.81	-6.12	-7.05	
	2010	5.80	5.73	5.03	5.65	6.22	
	2011	14.24	14.33	13.08	14.20	14.36	

(1) Ticari, idari, okul ve sıhhi binaları kapsar.

(1) Covers commercial, administrative, school and medical buildings.

13.25 İBBS'ye göre belediye sınırları içinde bina, konut ve belediyeler, 1984, 2000

Buildings, dwelling units and municipalities inside the boundaries of municipalities by SR, 1984, 2000

İBBS - SR	Bina sayısı Number of buildings			Konut sayısı Number of dwelling units			Belediye sayısı Number of municipalities		
	1984	2000	(%)	1984	2000	(%)	1984	2000	(%)
TR Türkiye - Turkey	4 387 971	7 838 675	78.6	7 096 277	16 235 830	128.8	1 699	3 212	89.1
TR1 İstanbul									
TR10	505 224	869 444	72.1	1 378 115	3 393 077	146.2	24	73	204.2
İstanbul	505 224	869 444	72.1	1 378 115	3 393 077	146.2	24	73	204.2
TR2 Batı Marmara - West Marmara									
TR21	233 358	443 651	90.1	326 811	854 397	161.4	115	172	49.6
Tekirdağ	102 639	202 927	97.7	142 931	400 770	180.4	53	85	60.4
Edirne	36 878	99 408	169.6	56 827	222 641	291.8	16	33	106.3
Kırklareli	36 191	58 545	61.8	47 892	94 979	98.3	18	26	44.4
	29 570	44 974	52.1	38 212	83 150	117.6	19	26	36.8
TR22	130 719	240 724	84.2	183 880	453 627	146.7	62	87	40.3
Balikesir	94 193	176 067	86.9	137 933	340 750	147.0	39	53	35.9
Çanakkale	36 526	64 657	77.0	45 947	112 877	145.7	23	34	47.8
TR3 Ege - Aegean									
TR31	835 276	1 449 131	73.5	1 186 503	2 557 077	115.5	331	596	80.1
	325 092	522 243	60.6	536 988	1 140 731	112.4	53	88	66.0
İzmir	325 092	522 243	60.6	536 988	1 140 731	112.4	53	88	66.0
TR32	234 807	456 983	94.6	298 693	703 048	135.4	130	215	65.4
Aydın	94 733	172 103	81.7	128 014	274 260	114.2	43	54	25.6
Denizli	89 905	143 737	59.9	114 020	234 168	105.4	61	100	63.9
Muğla	50 169	141 143	181.3	56 659	194 620	243.5	26	61	134.6
TR33	275 377	469 905	70.6	350 822	713 298	103.3	148	293	98.0
Manisa	128 782	191 806	48.9	156 373	304 817	94.9	51	84	64.7
Afyonkarahisar	71 573	132 924	85.7	90 620	171 512	89.3	57	108	89.5
Kütahya	45 954	94 943	106.6	63 541	154 313	142.9	27	77	185.2
Uşak	29 068	50 232	72.8	40 288	82 656	105.2	13	24	84.6
TR4 Doğu Marmara - East Marmara									
TR 41	396 172	711 552	79.6	640 980	1 566 178	144.3	125	222	77.6
	247 368	419 314	69.5	376 570	891 585	136.8	63	100	58.7
Bursa	147 334	270 023	83.3	236 628	640 197	170.5	34	54	58.8
Eskişehir	85 668	123 501	44.2	121 265	207 717	71.3	21	31	47.6
Bilecik	14 366	25 790	79.5	18 677	43 671	133.8	8	15	87.5
TR42	148 804	292 238	96.4	264 410	674 593	155.1	62	122	96.8
Kocaeli	62 906	140 613	123.5	128 411	352 079	174.2	19	44	131.6
Sakarya	53 412	86 127	61.3	78 865	156 386	98.3	24	39	62.5
Düzce ⁽¹⁴⁾	9 122	19 617	115.1	14 341	37 197	159.4	3	11	266.7
Bolu	17 609	22 612	28.4	26 081	48 647	86.5	15	13	-13.3
Yalova ⁽¹⁰⁾	5 755	23 269	304.3	16 712	80 284	380.4	1	15	1 400.0
TR5 Batı Anadolu - West Anatolia									
TR51	470 537	750 717	59.5	897 916	1 654 401	84.2	173	287	65.9
	266 879	384 489	44.1	625 962	1 128 625	80.3	54	66	22.2
Ankara	266 879	384 489	44.1	625 962	1 128 625	80.3	54	66	22.2
TR52	203 658	366 228	79.8	271 954	525 776	93.3	119	221	85.7
Konya	191 057	333 645	74.6	250 426	469 894	87.6	117	205	75.2
Karaman ⁽³⁾	12 601	32 583	158.6	21 528	55 882	159.6	2	16	700.0
TR6 Akdeniz - Mediterranean									
TR61	561 424	1 169 316	108.3	770 917	2 078 908	169.7	202	459	127.2
	160 409	355 363	121.5	225 142	643 815	186.0	100	182	82.0
Antalya	82 578	233 802	183.1	120 581	456 371	278.5	38	102	168.4
Isparta	48 327	75 476	56.2	65 019	122 422	88.3	41	50	22.0
Burdur	29 504	46 085	56.2	39 542	65 022	64.4	21	30	42.9
TR62	238 890	459 536	92.4	340 854	909 373	166.8	55	121	120.0
Adana	146 862	253 447	72.6	200 176	469 189	134.4	26	52	100.0
Mersin	92 028	206 089	123.9	140 678	440 184	212.9	29	69	137.9

13.25 İBBS'ye göre belediye sınırları içinde bina, konut ve belediyeler, 1984, 2000 (devam)

Buildings, dwelling units and municipalities inside the boundaries of municipalities by SR, 1984, 2000 (continued)

İBBS - SR	Bina sayısı			Konut sayısı			Belediye sayısı		
	Number of buildings			Number of dwelling units			Number of municipalities		
	1984	2000	(%)	1984	2000	(%)	1984	2000	(%)
TR63	162 125	354 417	118.6	204 921	525 720	156.5	47	156	231.9
Hatay	79 098	176 048	122.6	107 508	273 294	154.2	21	76	261.9
Kahramanmaraş	53 371	111 772	109.4	66 430	166 693	150.9	22	64	190.9
Osmaniye ⁽¹³⁾	29 656	66 597	124.6	30 983	85 733	176.7	4	16	300.0
TR7 Orta Anadolu - Central Anatolia	319 811	536 815	67.9	432 231	878 085	103.2	202	380	88.1
TR71	141 161	247 847	75.6	178 623	375 885	110.4	99	202	104.0
Kırkkale ⁽⁴⁾	24 650	49 119	99.3	37 717	83 177	120.5	4	27	575.0
Aksaray ⁽¹⁾	13 045	55 305	324.0	15 975	81 540	410.4	2	48	2 300.0
Niğde	46 258	52 710	13.9	54 501	79 757	46.3	44	52	18.2
Nevşehir	34 435	55 009	59.7	40 534	75 838	87.1	33	45	36.4
Kırşehir	22 773	35 704	56.8	29 896	55 573	85.9	16	30	87.5
TR72	178 650	288 968	61.8	253 608	502 200	98.0	103	178	72.8
Kayseri	93 622	142 399	52.1	139 913	273 620	95.6	42	67	59.5
Sivas	47 753	73 125	53.1	67 161	117 149	74.4	26	46	76.9
Yozgat	37 275	73 444	97.0	46 534	111 431	139.5	35	65	85.7
TR8 Batı Karadeniz - West Black Sea	300 334	506 099	68.5	473 856	962 584	103.1	148	306	106.8
TR81	63 548	105 082	65.4	126 320	229 477	81.7	19	49	157.9
Zonguldak	40 576	64 849	59.8	81 994	142 825	74.2	13	32	146.2
Karabük ⁽¹¹⁾	17 480	25 632	46.6	34 007	56 725	66.8	3	8	166.7
Bartın ⁽⁷⁾	5 492	14 601	165.9	10 319	29 927	190.0	3	9	200.0
TR82	53 422	80 041	49.8	81 344	153 878	89.2	43	63	46.5
Kastamonu	27 740	39 292	41.6	40 858	69 899	71.1	17	21	23.5
Çankırı	15 173	24 549	61.8	22 456	43 616	94.2	19	31	63.2
Sinop	10 509	16 200	54.2	18 030	40 363	123.9	7	11	57.1
TR83	183 364	320 976	75.0	266 192	579 229	117.6	86	194	125.6
Samsun	58 602	115 595	97.3	106 819	255 042	138.8	17	50	194.1
Tokat	49 594	92 906	87.3	63 329	133 690	111.1	30	77	156.7
Çorum	40 836	65 761	61.0	53 238	114 547	115.2	17	38	123.5
Amasya	34 332	46 714	36.1	42 806	75 950	77.4	22	29	31.8
TR9 Doğu Karadeniz - East Black Sea	162 957	313 116	92.1	244 838	586 438	139.5	131	233	77.9
TR90	162 957	313 116	92.1	244 838	586 438	139.5	131	233	77.9
Trabzon	42 989	96 698	124.9	68 290	195 111	185.7	35	77	120.0
Ordu	49 322	103 014	108.9	68 755	163 529	137.8	37	72	94.6
Giresun	28 610	46 978	64.2	42 715	95 659	123.9	18	33	83.3
Rize	23 257	31 511	35.5	35 621	75 972	113.3	17	21	23.5
Artvin	8 997	14 987	66.6	16 614	30 190	81.7	10	12	20.0
Gümüşhane	9 782	19 928	103.7	12 843	25 977	102.3	14	18	28.6
TRA Kuzeydoğu Anadolu	141 469	210 880	49.1	160 248	280 453	75.0	70	116	65.7
North East Anatolia	141 469	210 880	49.1	160 248	280 453	75.0	70	116	65.7
TRA1	82 285	121 019	47.1	104 121	180 975	73.8	38	77	102.6
Erzurum	54 057	75 258	39.2	67 680	117 810	74.1	25	39	56.0
Erzincan	22 467	37 765	68.1	29 928	51 796	73.1	12	29	141.7
Bayburt ⁽²⁾	5 761	7 996	38.8	6 513	11 369	74.6	1	9	800.0
TRA2	59 184	89 861	51.8	56 127	99 478	77.2	32	39	21.9
Ağrı	21 688	36 428	68.0	19 484	41 151	111.2	8	12	50.0
Kars	22 856	26 194	14.6	24 936	29 557	18.5	16	10	-37.5
İğdir ⁽⁹⁾	8 966	19 091	112.9	6 969	20 691	196.9	3	8	166.7
Ardahan ⁽⁸⁾	5 674	8 148	43.6	4 738	8 079	70.5	5	9	80.0

13.25 İBBS'ye göre belediye sınırları içinde bina, konut ve belediyeler, 1984, 2000 (devam)

Buildings, dwelling units and municipalities inside the boundaries of municipalities by SR, 1984, 2000 (continued)

İBBS - SR	Bina sayısı Number of buildings			Konut sayısı Number of dwelling units			Belediye sayısı Number of municipalities		
	1984	2000	(%)	1984	2000	(%)	1984	2000	(%)
TRB Ortadoğu Anadolu									
Central East Anatolia	162 526	305 680	88.1	211 300	477 859	126.2	90	174	93.3
TRB1	103 312	161 919	56.7	150 508	305 198	102.8	60	103	71.7
Malatya	52 920	84 029	58.8	76 022	154 466	103.2	28	54	92.9
Elazığ	33 709	52 354	55.3	54 519	109 729	101.3	15	26	73.3
Bingöl	9 815	17 209	75.3	11 476	28 073	144.6	8	13	62.5
Tunceli	6 868	8 327	21.2	8 491	12 930	52.3	9	10	11.1
TRB2	59 214	143 761	142.8	60 792	172 661	184.0	30	71	136.7
Van	29 118	66 678	129.0	26 918	80 101	197.6	10	20	100.0
Muş	9 896	31 898	222.3	11 320	36 019	218.2	5	28	460.0
Bitlis	13 554	30 402	124.3	15 010	36 149	140.8	7	15	114.3
Hakkari	6 646	14 783	122.4	7 544	20 392	170.3	8	8	0.0
TRC Güneydoğu Anadolu									
South East Anatolia	298 883	572 274	91.5	372 562	946 373	154.0	88	194	120.5
TRC1	117 173	221 148	88.7	158 412	375 704	137.2	32	60	87.5
Gaziantep	80 541	155 343	92.9	114 817	279 617	143.5	17	27	58.8
Adıyaman	26 285	52 006	97.9	30 415	75 690	148.9	14	28	100.0
Kilis ⁽¹²⁾	10 347	13 799	33.4	13 180	20 397	54.8	1	5	400.0
TRC2	111 986	204 232	82.4	138 566	358 996	159.1	26	58	123.1
Şanlıurfa	60 665	113 612	87.3	63 113	158 645	151.4	12	27	125.0
Diyarbakır	51 321	90 620	76.6	75 453	200 351	165.5	14	31	121.4
TRC3	69 724	146 894	110.7	75 584	211 673	180.1	30	76	153.3
Mardin	40 493	62 925	55.4	42 256	87 668	107.5	17	31	82.4
Batman ⁽⁵⁾	17 234	34 853	102.2	19 016	55 577	192.3	4	12	200.0
Şırnak ⁽⁶⁾	1 493	28 089	1781.4	1 699	38 184	2147.4	1	20	1900.0
Siirt	10 504	21 027	100.2	12 613	30 244	139.8	8	13	62.5

Not. Aşağıdaki iller ve bunlara bağlı belediyeler 1984 yılında yapılan Bina Sayımında başlı oldukları toplamından düşülerek kendi illerine eklenmiştir.

- (1) Niğde ilinden ayrılan Aksaray İlçesi Ortaköy belediyesi ile birlikte Aksaray iline dahil olmuştur.
- (2) Gümüşhane ilinden ayrılan Bayburt İlçesi il olmuştur.
- (3) Konya ilinden ayrılan Karaman İlçesi Ermenek belediyesi ile birlikte Karaman iline dahil olmuştur.
- (4) Ankara ilinden ayrılan Kırıkkale İlçesi Delice, Keskin ve Sulakyurt belediyeleri ile birlikte Kırıkkale iline dahil olmuştur.
- (5) Siirt ilinden ayrılan Batman İlçesi Beşeri, Kozluk ve Sason belediyeleri ile birlikte Batman iline dahil olmuştur.
- (6) Siirt ilinden ayrılan Şırnak İlçesi il olmuştur.
- (7) Zonguldak ilinden ayrılan Bartın İlçesi Kurucaşile ve Ulus belediyeleri ile birlikte Bartın iline dahil olmuştur.
- (8) Kars ilinden ayrılan Ardahan İlçesi Çıldır, Göle, Hanak ve Posof belediyeleri ile birlikte Ardahan iline dahil olmuştur.
- (9) Kars ilinden ayrılan Iğdır İlçesi Aralık ve Tuzluca belediyeleri ile birlikte Iğdır iline dahil olmuştur.
- (10) İstanbul ilinden ayrılan Yalova İlçesi il olmuştur.
- (11) Zonguldak ilinden ayrılan Karabük İlçesi Eflani ve Safranbolu belediyeleri ile birlikte Karabük iline dahil olmuştur.
- (12) Gaziantep ilinden ayrılan Kilis İlçesi il olmuştur.
- (13) Adana ilinden ayrılan Osmaniye İlçesi Bahçe, Düziçi ve Kadiri belediyeleri ile birlikte Osmaniye iline dahil olmuştur.
- (14) Bolu ilinden ayrılan Düzce İlçesi Akçakoca ve Yığılca belediyeleri ile birlikte Düzce iline dahil olmuştur.

Note. Following provinces and municipalities which had been dependent on these provinces are subtracted from sum of provinces (sum of provinces refers to total number of municipalities of the provinces at the moment of 1984 Building Census). Then these provinces and municipalities were added to their provinces.

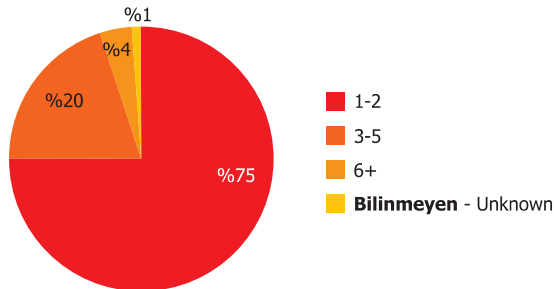
- (1) Aksaray district (separated from Niğde) and Ortaköy municipality together had been included in Aksaray province.
- (2) Bayburt district (separated from Gümüşhane) had been province.
- (3) Karaman district (separated from Konya) and Ermenek municipality together had been included in Karaman province.
- (4) Kırıkkale district (separated from Ankara) and Delice, Keskin, Sulakyurt municipalities together had been included in Kırıkkale province.
- (5) Batman district (separated from Siirt) and Beşeri, Kozluk, Sason municipalities together had been included in Batman province.
- (6) Şırnak district (separated from Siirt) had been province.
- (7) Bartın district (separated from Zonguldak) and Kurucaşile, Ulus municipalities together had been included in Bartın province.
- (8) Ardahan district (separated from Kars) and Çıldır, Göle, Hanak, Posof municipalities together had been included in Ardahan province.
- (9) Iğdır district (separated from Kars) and Aralık, Tuzluca municipalities together had been included in Iğdır province.
- (10) Yalova district (separated from İstanbul) had been province.
- (11) Karabük district (separated from Zonguldak) and Eflani, Safranbolu municipalities together had been included in Karabük province.
- (12) Kilis district (separated from Gaziantep) had been province.
- (13) Osmaniye district (separated from Adana) and Bahçe, Düziçi, Kadiri municipalities together had been included in Osmaniye province.
- (14) Düzce district (separated from Bolu) and Akçakoca, Yığılca municipalities together had been included in Düzce province.

13.26 Kullanım amacı, taban alanı ve kat sayısına göre bina sayısı, 2000

Number of buildings by use of buildings, floor area and number of storeys, 2000

	Toplam bina sayısı Total number of building	Binanın kat sayısı - Number of storeys of building			Bilinmeyen Unknown
		1-2	3-5	6+	
Bina sayısı - Number of buildings	7 838 675	5 910 015	1 585 233	291 649	51 778
Kullanım amacı - Use of buildings					
Konut - Residential building	5 872 808	4 567 536	1 117 193	153 719	34 360
Çoğunluğu konut Mostly residential buildings	863 005	421 204	325 956	113 741	2 104
Çoğunluğu konut dışı Mostly out of residential buildings	84 926	55 777	24 044	3 658	1 447
Ticari - Commercial	470 524	383 708	62 355	14 507	9 954
Sanayi - Industrial	143 209	125 304	16 191	1 066	648
Eğitim - Education	28 820	15 364	12 541	761	154
Kültür - Culture	1 529	1 040	439	40	10
Sağlık - Health	6 600	4 252	1 896	411	41
Sosyal - Social	9 215	6 749	1 990	387	89
Spor - Sport	2 187	1 895	258	3	31
Resmi daire - Administrative buildings	33 124	23 931	7 629	1 183	381
Dini - Religious	26 952	22 997	3 585	110	260
Konut dışı karışık Mixed out of residential buildings	37 598	26 254	8 924	1 990	430
Tarımsal - Agricultural	179 527	178 986	536	5	-
Diğer - Other	74 788	73 314	1 459	15	-
Bilinmeyen - Unknown	3 863	1 704	237	53	1 869
Taban alanı - Floor area (m ²)					
0-49	662 939	600 640	48 982	1 018	12 299
50-74	1 229 760	1 118 236	105 401	5 985	138
75-99	2 116 742	1 701 548	385 798	29 163	233
100-149	2 643 382	1 967 812	589 815	60 570	25 185
150-199	459 939	251 439	157 935	46 192	4 373
200-299	404 367	151 848	174 160	75 859	2 500
300-499	197 121	61 880	81 701	52 521	1 019
500+	114 555	55 074	39 250	19 895	336
Bilinmeyen - Unknown	9 870	1 538	2 191	446	5 695

13.1 Kat sayısına göre binaların oranı

Rate of buildings by number of storeys
2000

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page	
Açıklama	242	Explanation
Grafik		Graph
14.1 Elektrik tüketimi, 2010	248	14.1 Consumption of electricity, 2010
Tablo		Table
14.1 Sektöre ve kullanım alanına göre nihai enerji tüketimi, 2005	243	14.1 Final energy consumption by sectors and usage areas, 2005
14.2 Elektrik santrallerinin kurulu gücü ve enerji kaynaklarına göre elektrik enerjisi üretimi, 2006-2010	244	14.2 Installed capacity of electricity power plants and electricity generation by energy resources, 2006-2010
14.3 Türkiye net elektrik tüketiminin tüketici gruplara dağılımı, 2006-2010	244	14.3 Net electricity consumption of Turkey by consumer group, 2006-2010
14.4 İBBS'ye göre elektrik tüketimi, 2010	245	14.4 Electricity consumption by SR, 2010

AÇIKLAMA

ENERJİ

Bu bölümde yer alan sektörlere ve kullanım alanlarına göre nihai enerji tüketimi Türkiye İstatistik Kurumu tarafından üretilmiştir. Elektrik üretim ve tüketim bilgileri ise Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) ve Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) Genel Müdürlüklerinden alınmaktadır.

Tanım ve Kavramlar

Kurulu güç: Santrallerde bulunan bütün gruplara ilişkin jeneratörlerin etiket güçlerinin toplamıdır.

Brüt üretim: Jeneratör çıkışlarında ölçülen enerji üretimidir.

TEP (Ton Eşdeğer Petrol): 1 TEP, 1 ton ham petrolden elde edilebilecek enerji miktarıdır.

Nihai enerji tüketimi: Bir enerji kaynağının en son tüketim şeklidir.

Girişim: Birinci derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon biçimidir. Girişim bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

EXPLANATION

ENERGY

Information presented in this section on final energy consumption by sectors and usage areas is produced by TurkStat. Production and consumption of electricity is provided by the General Management of Turkish Electricity Transmission Corporation (TETC) and Turkish Electricity Distribution Corporation (TEDC).

Definitions and Concepts

Installed capacity: The sum of nominal ratings of generators existing in the plants.

Gross production: The amount of energy production measured at the generator terminals.

TOE (Tonne of Oil Equivalent): 1 TOE is equal to the energy which can be obtained from 1 ton crude oil.

Final energy consumption: It is the last consumption form of an energy source.

Enterprise: The enterprise is an organizational form that produces goods and services using decision autonomy at first degree. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations.

14.1 Sektöre ve kullanım alanına göre nihai enerji tüketimi, 2005

Final energy consumption by sectors and usage areas, 2005

(TEP - TOE)

NACE Rev.1.1	Girişim sayısı Number of enterprises	Kullanım alanı - Usage areas				
		Mal ve hizmet üretimi			Alan ısıtma Space heating	Ulaştırma Transportation
		Toplam - Total	Production of goods and services	(%)		
TEP-TOE	TEP-TOE	TEP-TOE	TEP-TOE	TEP-TOE		
Toplam - Total	35 270	25 085 711	100.00	20 018 175	1 533 519	3 534 017
C Madencilik ve taşocaklığı						
Mining and quarrying	592	458 927	1.83	370 724	18 580	69 623
D İmalat - Manufacturing	9 970	18 266 371	72.82	17 157 368	728 934	380 069
E Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı - Electricity, gas and water supply	279	829 431	3.31	773 208	32 266	23 957
F İnşaat - Construction	2 075	467 081	1.86	332 798	28 235	106 047
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu taşıt, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı						
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles, personal and household goods	9 586	927 769	3.70	384 339	149 353	394 077
H Otel ve lokantalar						
Hotels and restaurants	2 561	474 644	1.89	256 189	174 786	43 669
I Ulaştırma, depolama ve haberleşme						
Transport, storage and communication	2 808	2 807 997	11.19	318 818	101 844	2 387 335
J Mali aracı kuruluşların faaliyetleri						
Financial intermediation	376	158 536	0.63	67 977	70 634	19 925
K Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri						
Real estate, renting and business activities	3 930	266 654	1.06	162 654	45 414	58 585
M Eğitim - Education	1 470	117 298	0.47	28 397	78 564	10 337
N Sağlık işleri ve sosyal hizmetler						
Health and social work	866	76 556	0.31	32 329	35 276	8 951
O Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri (kar amacı olmayan kurumlar hariç)						
Other community, social and personal service activities (excluding non-profit organizations)	757	234 446	0.93	133 374	69 632	31 440

Not. Bilgiler "2005 Enerji Tüketim Anketi" sonuçlarına aittir. Alt sektörler itibarıyla enerji satın alımlarının en az %80'ini oluşturan, çalışanlar sayısı 20 ve üstü ya da 50 ve üstü olan girişimler kapsama alınmıştır. Bu kapsam, toplam enerji satın alımlarının yaklaşık %90'ını oluşturmaktadır.

Note. Data cover "2005 Energy Consumption Survey" results. In each subsector, the enterprises purchasing the energy percentage of 80% and more and the number of employees 20 and more or 50 and more were covered. This coverage constitutes 90% of the total energy purchased.

14.2 Elektrik santrallerinin kurulu gücü ve enerji kaynaklarına göre elektrik enerjisi üretimi, 2006 -2010

Installed capacity of electricity power plants and electricity generation by energy resources, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Kurulu güç - Installed capacity (MW)	40 564.8	40 835.7	41 817.2	44 761.2	49 524.1
Brüt üretim - Gross production (GWh)	176 299.8	191 558.1	198 418.0	194 812.9	211 207.7
Taşkömürü+ithal kömür+asfaltit - Hard coal+ imported coal+asphaltite	14 216.6	15 136.2	15 857.5	16 595.6	19 104.3
Linyit - Lignite	32 432.9	38 294.7	41 858.1	39 089.5	35 942.1
Fuel oil - Fuel oil	4 232.4	6 469.6	7 208.6	4 439.8	2 143.8
Motorin - Diesel oil	57.7	13.3	266.3	345.8	4.3
Doğal gaz - Natural gas	80 691.2	95 024.8	98 685.3	96 094.7	98 143.7
Hidrolik+jeotermal+rüzgar - Hydraulic+geothermal+wind	44 464.7	36 361.9	34 278.7	37 889.5	55 380.1
Diğer - Other ⁽¹⁾	204.3	257.6	263.5	358.1	489.4

Kaynak: TEİAŞ, Türkiye Elektrik Üretim - İletim İstatistikleri

(1) Nafta, LPG, biyogaz, endüstriyel atık vb.

14.3 Türkiye net elektrik tüketiminin tüketici gruplarına dağılımı, 2006-2010

Net electricity consumption of Turkey by consumer group, 2006-2010

(GWh)

	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam - Total	143 070.5	155 135.2	161 947.5	156 894.1	172 050.6
Tarım, ormancılık, avcılık ve balıkçılık Agriculture, forestry, hunting and fishing	4 441.2	4 980.9	5 806.5	4 878.7	5 585.5
Maden kömürü ve linyit üretimi Coal and lignite mining	486.5	540.6	547.5	723.1	739.7
Maden kömürü ve linyit dışı diğer madenler üretimi Mining industries other than coal and lignite mining	591.4	636.3	709.5	645.6	972.9
Gıda, meşrubat, içki ve tütün sanayi Food, beverage and tobacco industries	4 072.1	4 932.0	4 828.5	4 916.1	5 129.5
Tekstil, deri ve giyim sanayi Manufacture of textiles, leather and clothing	12 527.8	13 452.9	11 552.2	12 008.4	13 890.5
Ağaç işleri, kağıt ve bağımlı benzer sanayi Manufacture of wood, paper and allied industries	2 785.8	3 523.4	3 584.1	3 471.9	4 063.1
Kauçuk, lastik ve plastik sanayi Manufacture of rubber and plastic products	2 146.6	3 212.9	2 540.1	2 462.1	3 134.3
Kimya sanayi - Manufacture of chemicals	4 963.1	5 822.6	5 621.8	4 480.3	5 621.5
Toprak ve çimento sanayi Manufacture of earthenware and cement	7 072.0	8 508.4	9 752.8	9 672.7	11 009.8
Demir, çelik üretimi ve demir işleme sanayi Iron and steel basic industries	13 398.4	15 477.3	16 014.9	16 000.3	16 574.8
Demir dışı metal üretimi ve işleme sanayi Non-ferrous metal basic industries	2 785.2	3 035.6	2 471.8	1 924.4	2 307.1
Makine, elektrikli aletler ve ulaşım araçları yapımı Manufacture of electrical machinery and transport equipment	2 518.0	2 733.2	3 647.4	3 997.5	4 808.0
Organize ve diğer fabrikasyon sanayi Manufacturing industries not elsewhere classified	13 102.7	9 864.7	11 409.8	8 247.7	8 818.6
İnşaat ve bayındırlık - Building and public works	1 577.3	2 054.6	2 169.8	1 920.0	2 260.8
İdari ve kamu hizmet sektörü Public administration and public utilities	10 981.6	12 046.7	12 835.5	12 431.3	13 717.3
Ticaret, el sanatları, turizm ve diğer hizmetler Commerce, services and handicrafts	19 869.5	22 127.4	23 058.1	24 494.9	26 280.9
Ulaştırma ve haberleşme Transportation and communication	1 335.0	1 657.3	1 843.3	1 626.8	1 957.3
Aydınlatma - Illumination	3 950.4	4 052.6	3 970.2	3 844.8	3 768.3
Mesken - Household	34 466.0	36 475.8	39 583.6	39 147.5	41 410.7

Kaynak: TEDAŞ, Türkiye Elektrik Dağıtım ve Tüketim İstatistikleri Source: TEDC, Electricity Distribution and Consumption Statistics of Turkey statistics of Turkey

14.4 İBBS'ye göre elektrik tüketimi, 2010

Electricity consumption by SR, 2010

Miktar - Quantity (MWh)

İBBS - SR	Toplam Total	Mesken Household	Ticaret Commercial	Resmi daire Government		Tarımsal sulama		Diğer Other
				Government offices	Sanayi Industrial	Irrigate	Aydınlatma Illumination	
TR Türkiye - Turkey	172 050 628	41 410 705	27 732 000	7 101 983	79 330 651	4 360 331	3 768 280	8 346 678
TR1 İstanbul	30 525 034	10 114 227	9 657 472	979 954	7 697 593	2 800	528 241	1 544 748
TR10	30 525 034	10 114 227	9 657 472	979 954	7 697 593	2 800	528 241	1 544 748
TR100 İstanbul	30 525 034	10 114 227	9 657 472	979 954	7 697 593	2 800	528 241	1 544 748
TR2 Batı Marmara								
West Marmara	13 775 979	1 922 812	1 054 362	256 118	9 444 709	160 211	222 028	715 740
TR21	7 902 817	970 824	547 332	114 796	5 709 894	100 390	103 512	356 069
TR211 Tekirdağ	5 326 923	515 393	254 877	51 089	4 210 017	6 429	49 610	239 509
TR212 Edirne	1 001 818	244 865	203 164	36 270	348 539	90 789	30 805	47 385
TR213 Kırklareli	1 574 076	210 566	89 291	27 437	1 151 338	3 172	23 097	69 176
TR22	5 873 162	951 988	507 030	141 322	3 734 815	59 821	118 516	359 671
TR221 Balıkesir	2 469 181	670 768	355 653	90 570	959 156	29 905	85 693	277 436
TR222 Çanakkale	3 403 981	281 219	151 378	50 751	2 775 659	29 916	32 823	82 234
TR3 Ege - Aegean	27 158 004	6 336 637	3 778 377	869 551	13 465 337	676 502	465 313	1 566 288
TR31	14 902 574	3 215 344	1 720 131	451 265	8 255 881	263 192	143 494	853 266
TR310 İzmir	14 902 574	3 215 344	1 720 131	451 265	8 255 881	263 192	143 494	853 266
TR32	6 157 148	1 764 371	1 417 023	202 167	2 080 717	133 508	175 578	383 783
TR321 Aydın	1 662 543	623 860	354 658	56 213	387 670	65 022	66 305	108 814
TR322 Denizli	2 486 518	491 826	285 571	54 296	1 503 517	43 273	46 041	61 994
TR323 Muğla	2 008 087	648 685	776 793	91 658	1 899 530	25 213	63 232	212 975
TR33	6 098 282	1 356 922	641 222	216 119	3 128 739	279 802	146 240	329 239
TR331 Manisa	2 911 462	676 525	271 719	76 657	1 435 558	173 603	54 493	222 907
TR332 Afyonkarahisar	1 116 419	276 030	147 708	52 460	432 581	91 318	39 538	76 785
TR333 Kütahya	1 165 541	248 567	137 825	43 569	688 348	2 891	35 514	8 827
TR334 Uşak	904 860	155 800	83 970	43 433	572 252	11 990	16 695	20 720
TR4 Doğu Marmara								
East Marmara	26 814 888	3 945 325	2 584 661	604 252	18 486 120	174 248	307 717	712 565
TR41	11 691 386	2 068 995	1 501 355	250 694	7 343 538	162 220	134 360	230 223
TR411 Bursa	8 573 704	1 581 839	1 107 150	112 953	5 397 200	78 152	93 028	203 383
TR412 Eskişehir	1 950 433	394 446	329 461	120 062	990 822	80 365	26 652	8 625
TR413 Bilecik	1 167 249	92 711	64 744	17 680	955 517	3 703	14 679	18 215
TR42	15 123 502	1 876 330	1 083 306	353 557	11 142 581	12 028	173 357	482 342
TR421 Kocaeli	10 847 569	915 181	576 642	202 630	8 878 923	4 387	64 371	205 434
TR422 Sakarya	1 965 821	482 576	262 202	65 995	944 341	4 621	47 183	158 902
TR423 Düzce	725 679	171 722	80 047	21 357	394 916	282	22 650	34 705
TR424 Bolu	807 088	138 637	86 677	31 865	447 739	1 056	23 528	77 588
TR425 Yalova	777 345	168 213	77 738	31 711	476 663	1 682	15 626	5 713
TR5 Batı Anadolu								
West Anatolia	14 824 326	4 112 664	2 857 431	1 389 548	5 011 323	847 744	321 909	283 707
TR51	9 565 913	3 146 867	2 320 362	1 138 325	2 477 678	100 642	208 296	173 742
TR510 Ankara	9 565 913	3 146 867	2 320 362	1 138 325	2 477 678	100 642	208 296	173 742
TR52	5 258 414	965 796	537 069	251 223	2 533 645	747 102	113 612	109 965
TR521 Konya	4 776 247	868 937	482 179	241 273	2 376 296	632 302	101 713	73 547
TR522 Karaman	482 166	96 859	54 890	9 950	157 349	114 800	11 899	36 418

14.4 İBBS'ye göre elektrik tüketimi, 2010 (devam)

Electricity consumption by SR, 2010 (continued)

Miktar - Quantity (MWh)

İBBS - SR	Toplam Total	Mesken Residential	Ticaret Commercial	Resmi daire Government offices	Sanayi Industrial	Tarımsal sulama Irrigate	Aydınlatma Illumination	Diğer Other
TR6 Akdeniz Mediterranean	23 197 276	5 302 684	3 809 008	1 199 460	11 049 282	577 640	476 402	782 800
TR61	6 850 284	1 834 620	2 289 523	576 396	1 694 799	186 854	160 059	108 034
TR611 Antalya	5 223 958	1 518 244	2 185 190	477 586	736 267	118 362	111 892	76 417
TR612 Isparta	869 063	203 248	56 999	74 624	437 128	46 592	33 185	17 286
TR613 Burdur	757 263	113 129	47 334	24 186	521 404	21 899	14 981	14 330
TR62	7 083 602	2 194 630	1 024 457	429 897	2 650 622	189 029	218 576	376 390
TR621 Adana	4 003 428	1 218 864	614 182	163 018	1 486 207	81 169	168 512	271 476
TR622 Mersin	3 080 174	975 766	410 275	266 879	1 164 415	107 860	50 064	104 915
TR63	9 263 390	1 273 434	495 027	193 167	6 703 861	201 758	97 768	298 375
TR631 Hatay	5 062 553	725 206	261 472	95 032	3 665 942	142 645	48 131	124 125
TR632 Kahramanmaraş	2 999 913	348 620	150 314	53 158	2 213 148	47 799	32 834	154 039
TR633 Osmaniye	1 200 923	199 608	83 241	44 976	824 770	11 313	16 802	20 212
TR7 Orta Anadolu Central Anatolia	7 207 680	1 628 234	830 380	179 270	3 096 809	636 758	248 173	588 056
TR71	2 749 668	634 752	398 498	79 938	886 453	503 743	87 464	158 821
TR711 Kırıkkale	525 445	129 088	59 200	25 546	254 035	3 591	14 814	39 171
TR712 Aksaray	553 243	145 560	92 954	10 786	103 945	164 157	11 551	24 289
TR713 Niğde	776 934	125 442	102 297	20 720	296 851	183 642	24 337	23 645
TR714 Nevşehir	553 832	133 182	102 874	12 891	97 059	142 423	20 929	44 473
TR715 Kırşehir	340 215	101 480	41 172	9 996	134 563	9 929	15 833	27 243
TR72	4 458 012	993 482	431 882	99 332	2 210 357	133 015	160 709	429 235
TR721 Kayseri	2 828 059	572 158	269 065	29 432	1 452 813	72 268	81 697	350 626
TR722 Sivas	1 121 969	252 425	108 740	49 261	620 392	14 509	44 450	32 191
TR723 Yozgat	507 985	168 899	54 076	20 639	137 152	46 238	34 563	46 419
TR8 Batı Karadeniz West Black Sea	8 441 277	2 220 131	908 945	299 600	4 368 415	59 291	288 941	295 954
TR81	3 604 992	549 585	225 584	66 256	2 599 838	1 553	96 185	65 991
TR811 Zonguldak	2 548 789	338 385	136 236	37 672	1 929 992	635	60 990	44 880
TR812 Karabük	774 472	114 933	46 637	16 071	568 018	472	18 349	9 991
TR813 Bartın	281 731	96 266	42 711	12 513	101 828	446	16 846	11 120
TR82	1 155 720	359 820	145 613	61 046	490 090	6 234	51 841	41 076
TR821 Kastamonu	636 222	175 230	75 272	30 978	308 024	3 865	27 869	14 983
TR822 Çankırı	251 107	77 738	34 569	14 473	97 604	1 764	14 211	10 748
TR823 Sinop	268 391	106 853	35 772	15 595	84 461	605	9 761	15 345
TR83	3 680 566	1 310 726	537 748	172 298	1 278 488	51 504	140 915	188 887
TR831 Samsun	1 908 558	659 011	293 697	91 465	706 623	21 766	50 894	85 103
TR832 Tokat	629 125	261 318	98 521	42 772	152 028	5 008	39 055	30 423
TR833 Çorum	676 744	224 659	90 573	26 663	263 621	12 063	23 712	35 454
TR834 Amasya	466 139	165 739	54 957	11 399	156 216	12 668	27 253	37 906
TR9 Doğu Karadeniz East Black Sea	3 389 044	1 372 952	501 524	199 018	908 414	1 059	241 829	164 248
TR90	3 389 044	1 372 952	501 524	199 018	908 414	1 059	241 829	164 248
TR901 Trabzon	1 030 115	474 445	182 548	62 457	154 500	504	67 345	88 315
TR902 Ordu	881 991	350 929	116 786	50 504	273 604	90	67 776	22 304
TR903 Giresun	451 094	205 142	69 739	23 071	82 368	34	43 901	26 840
TR904 Rize	573 172	199 996	78 180	28 085	211 199	-	32 773	22 939
TR905 Artvin	299 328	88 172	30 833	25 774	138 209	78	16 119	143
TR906 Gümüşhane	153 344	54 268	23 439	9 128	48 534	353	13 915	3 707

14.4 İBBS'ye göre elektrik tüketimi, 2010 (devam)

Electricity consumption by SR, 2010 (continued)

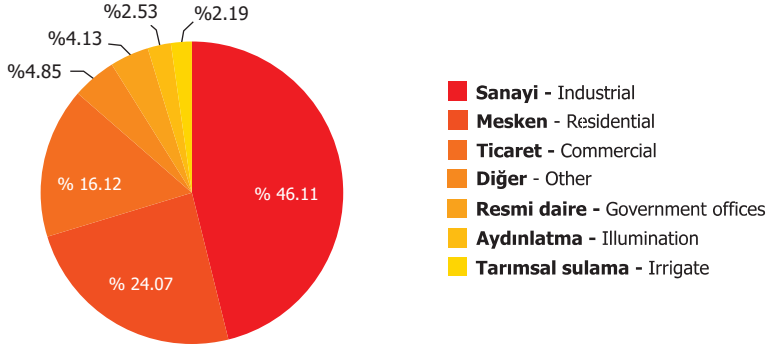
Miktar - Quantity (MWh)

İBBS - SR	Toplam Total	Mesken Residential	Ticaret Commercial	Resmi daire	Sanayi Industrial	Tarımsal		Diğer Other
				Government offices		sulama Irrigate	Aydınlatma Illumination	
TRA Kuzeydoğu Anadolu								
North East Anatolia	2 030 746	805 430	263 905	291 442	362 139	18 942	153 321	135 568
TRA1	1 262 720	486 468	164 862	163 034	283 485	18 616	68 468	77 787
TRA11 Erzurum	927 531	361 758	119 460	130 619	226 369	3 839	48 363	37 122
TRA12 Erzincan	265 546	91 492	36 600	25 932	48 021	14 684	14 688	34 129
TRA13 Bayburt	69 643	33 219	8 802	6 483	9 095	92	5 417	6 536
TRA2	768 026	318 962	99 044	128 408	78 654	326	84 853	57 781
TRA21 Ağrı	311 838	119 992	40 087	67 935	11 011	90	47 219	25 504
TRA22 Kars	266 459	103 093	27 379	33 211	61 553	68	23 990	17 166
TRA23 Iğdır	107 477	52 929	19 304	15 773	5 533	168	6 596	7 174
TRA24 Ardahan	82 251	42 948	12 273	11 489	556	-	7 048	7 936
TRB Ortadoğu Anadolu								
Central East Anatolia	3 666 130	1 182 397	405 709	338 089	1 105 778	107 164	247 110	279 884
TRB1	2 299 722	648 315	268 162	192 631	887 585	86 661	59 260	157 108
TRB11 Malatya	1 124 362	312 104	148 317	87 887	425 780	61 612	28 759	59 902
TRB12 Elazığ	953 660	236 805	93 905	52 673	446 007	24 730	17 827	81 714
TRB13 Bingöl	140 624	71 182	17 764	25 383	11 471	194	6 842	7 787
TRB14 Tunceli	81 077	28 224	8 175	26 688	4 327	124	5 833	7 705
TRB2	1 366 408	534 082	137 547	145 457	218 194	20 503	187 850	122 776
TRB21 Van	725 509	324 458	82 215	53 979	84 684	558	127 734	51 882
TRB22 Muş	299 351	90 388	20 942	22 578	116 581	514	19 462	28 886
TRB23 Bitlis	217 354	75 105	21 700	30 247	15 844	19 427	16 397	38 633
TRB24 Hakkari	124 194	44 130	12 691	38 653	1 084	5	24 257	3 375
TRC Güneydoğu Anadolu								
South East Anatolia	11 020 243	2 467 212	1 080 226	495 681	4 334 732	1 097 972	267 297	1 277 122
TRC1	5 250 310	992 247	541 860	139 957	3 121 027	130 151	109 362	215 707
TRC11 Gaziantep	4 221 841	748 476	457 616	100 194	2 589 295	78 208	82 268	165 784
TRC12 Adıyaman	900 381	193 166	70 949	28 241	509 496	42 626	19 237	36 666
TRC13 Kilis	128 088	50 605	13 296	11 521	22 237	9 317	7 857	13 257
TRC2	3 702 303	1 048 987	367 907	207 629	615 021	763 522	94 772	604 463
TRC21 Şanlıurfa	2 489 184	673 974	197 523	33 576	386 929	681 064	41 280	474 838
TRC22 Diyarbakır	1 213 119	375 014	170 383	174 053	228 092	82 458	53 493	129 626
TRC3	2 067 630	425 978	170 459	148 095	598 684	204 299	63 163	456 951
TRC31 Mardin	1 019 911	133 466	66 378	44 841	272 363	199 313	13 286	290 264
TRC32 Batman	467 839	160 606	61 192	18 498	157 434	2 776	36 593	30 740
TRC33 Şırnak	276 260	60 072	21 094	52 479	11 893	1 601	2 918	126 203
TRC34 Siirt	303 620	71 834	21 796	32 278	156 993	608	10 366	9 745

Kaynak: TEDAŞ, Türkiye Elektrik Dağıtım ve Tüketim İstatistikleri

Source: TEDC, Electricity Distribution and Consumption Statistics of Turkey

14.1 Elektrik tüketimi Consumption of electricity 2010

Veri için tablo 14.4'e bakınız.
For data, see table 14.4.

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page		Explanation
Açıklama	251	Explanation	
Ulaştırma	251	Transportation	
Grafik		Graph	
15.1 Seyir ve taşıma, 2006-2010	252	15.1 Circulation and transportation, 2006-2010	
15.2 Yıl içinde kaydı yapılan ve kaydı silinen motorlu kara taşıt sayısı, 2007-2011	254	15.2 Number of road motor vehicles registered and erased in the year, 2007-2011	
15.3 Karayolu trafik kazaları, 2006-2010	256	15.3 Road traffic accidents, 2006-2010	
Tablo		Table	
15.1 Otoyol, devlet, il ve köy yolları uzunluğu, 2006-2010	252	15.1 Length of motorways, state highways, provincial roads and village roads, 2006-2010	
15.2 Otoyol, devlet ve il yolları üzerinde seyir ve taşımalar, 2006-2010	252	15.2 Circulation and transportation on motorways, state highways and provincial roads, 2006-2010	
15.3 Kullanım amacına göre motorlu kara taşıtları, 2007-2011	253	15.3 Motor vehicles by use, 2007-2011	
15.4 Kullanılan yakıt türüne göre motorlu kara taşıt sayısı, 2007-2011	254	15.4 Number of road motor vehicles by kind of fuel used, 2007-2011	
15.5 Yıl içinde kaydı yapılan ve kaydı silinen motorlu kara taşıt sayısı, 2007-2011	254	15.5 Number of road motor vehicles registered and erased in the year, 2007-2011	
15.6 Markalara göre otomobil sayısı, 2007-2011	255	15.6 Number of cars by trademark, 2007-2011	
15.7 Oluş şekline göre karayolu trafik kaza sayısı, 2006-2010	255	15.7 Number of road traffic accidents by formation of the accident, 2006-2010	
15.8 Yaş gruplarına göre karayolu trafik kazalarında ölü sayısı, 2006-2010	256	15.8 Number of persons killed in road traffic accidents by age groups, 2006-2010	
15.9 Yaş gruplarına göre karayolu trafik kazalarında yaralı sayısı, 2006-2010	256	15.9 Number of persons injured in road traffic accidents by age groups, 2006-2010	
15.10 İBBS'ye göre motorlu kara taşıtları ve trafik kazaları, 2010	257	15.10 Motor vehicles and traffic accidents in road by SR, 2010	
15.11 Demiryolu uzunluğu ve tren-kilometreler, 2006-2010	258	15.11 Length of railways and train-kilometers, 2006-2010	
15.12 Demiryollarında koltuk-kilometre, yolcu sayısı ve yolcu-kilometre, 2006-2010	258	15.12 Seat-kilometers, number of passengers carried and passenger-kilometers in railways, 2006-2010	
15.13 Demiryollarında ton-kilometre ve yük taşıma, 2006-2010	258	15.13 Train-kilometers and freight transport on railways, 2006-2010	
15.14 Demiryollarındaki kazalar, 2006-2010	258	15.14 Railway accidents, 2006-2010	
15.15 Havayolu istatistikleri, 2006-2010	259	15.15 Air transport statistics, 2006-2010	
15.16 Hava trafiği, yolcu sayısı ve taşınan yük, 2006-2010	259	15.16 Air traffic, number of passengers and freight carried, 2006-2010	
15.17 Kazaya karışan uçak sayısı ve kaza sonuçları, 2006-2010	259	15.17 Aircraft involved in accidents and results of accidents, 2006-2010	
15.18 Denizyollarında meydana gelen kazalar ve sonuçları, 2006-2010	260	15.18 Number of maritime accidents and results of them, 2006-2010	

	Sayfa	
	Page	
15.19 Doğalgaz boru hattı uzunluğu ve taşınan doğalgaz miktarı, 2006-2010	260	15.19 Length of natural gas pipeline and volume of transported natural gas, 2006-2010
15.20 Petrol boru hattı uzunluğu ve taşınan petrol miktarı, 2006-2010	260	15.20 Length of pipeline and volume of transported petroleum, 2006-2010
Haberleşme	260	Communication
Tablo		Table
15.21 Haberleşme araçları abone sayıları, 2006-2010	260	15.21 Number of subscribers of communication activities, 2006-2010

AÇIKLAMA

EXPLANATION

ULAŞTIRMA

Bu bölümdeki veriler; karayolları, motorlu kara taşıtları, trafik kazaları, demiryolları, havayolları, hava meydanları ve haberleşme araçları verilerini kapsamaktadır. Verilerin bir bölümü Kurumumuz tarafından düzenlenmiş, bir bölümü de ilgili kuruluşlardan toplanmıştır.

Kara Ulaşımı

Karayolları: Bu kısımdaki bilgiler Karayolları Genel Müdürlüğü çalışmalarını kapsamakta olup, ilgili Genel Müdürlükten alınmaktadır. Köy yollarına ait istatistikler 2006 yılına kadar Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı'nın idari kayıtlarından elde edilmekte iken 2006 yılından itibaren Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nden alınmaktadır.

Motorlu kara taşıtları: İl trafik tescil ve denetleme şube müdürlükleri ve ilçe trafik tescil ve denetleme büro amirlikleri tarafından kaydı yapılan ve kaydı silinen motorlu kara taşıtlarına ait bilgiler, 1987 yılından itibaren Emniyet Genel Müdürlüğü'nce uygulamaya konulan ve taşıt sahibi tarafından usulüne uygun olarak doldurularak gerekli yasal işlemin yapılması için trafik tescil kuruluşlarına ibrazı zorunlu olan ve bu kuruluşlar tarafından bir nüshası her ay sonu itibarıyla Kurumumuza gönderilen "Araç Trafik Tescil Müracaat ve İşlem Formu"ndan yararlanılarak elde edilmekte iken 15 Nisan 2004 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğü ile Kurumumuz arasında yapılan veri değişim protokolü gereğince 2004 yılından itibaren motorlu kara taşıtlarına ait veriler ilgili genel müdürlüğün veri tabanından elde edilmektedir.

Trafik kazaları: Karayolu Trafik Kaza İstatistikleri 2918 sayılı Karayolları Kanunu gereğince hem adli hem de istatistik amaçlı olarak hazırlanan ve her kaza için doldurulan Trafik Kazası Tespit Tutanağı ile derlenmektedir. Veriler Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı idari kayıtlarından derlenmektedir.

Demiryolları: Bilgiler, Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü'nden alınmıştır. Verilen tren-kilometre bilgileri, her tren için düzenlenen hareket formları esas alınarak hazırlanan belgelerin tasnifi sonucunda elde edilmektedir. Yolcu sayısı ve yolcu-kilometreler, satılan biletler esas alınarak hazırlanmaktadır. Ton, ton-kilometre ve taşınan eşyaya ait bilgiler, eşya taşınması için kullanılan yük senetlerinden sağlanmaktadır.

Hava ulaşımı: Bilgiler Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nden alınmıştır.

Denizyolu kazaları: Denizyolu kazalarına ait veriler Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'ndan alınmıştır.

Boruhattı ile taşıma: Petrol ve doğalgaz taşınmasına ilişkin veriler Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'ndan derlenmiştir.

HABERLEŞME

Haberleşme araçları: Haberleşme araçlarına ait istatistikler Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu idari kayıtlarından üretilmiştir.

TRANSPORTATION

This section covers data on highways, motor vehicles, traffic accidents, railways, airways, airports and communication activities. Some of the data are collected directly by TurkStat and some are compiled from the concerned organizations.

Land Transportation

Highways: The data in this section covers the operations of the General Directorate of Highways and are collected from the General Directorate of Highways. Until 2006, statistics about the rural roads were taken from the administrative records of Strategy Development Department of Ministry of Agriculture and Rural Affairs. Since 2006, statistics about rural roads are taken from General Directorate For Local Authorities.

Motor vehicles: Information obtained on motor vehicles entered in or deleted from the registers at Traffic Registration and Control Division or Offices in provinces and district are taken from "The Application and Action Form of Vehicles for Traffic Registration". This form is introduced in 1987 by the General Directorate of Public Security to be filled and submitted to traffic registration agencies by vehicle owners according to the law. A copy of this form was sent to TurkStat at the end of each month. Since 15 April 2004, the data on the road motor vehicle has been taken from the data base of General Directorate of Public Security according to the protocol signed between two associations.

Traffic accidents: Road Traffic Accident Statistics are compiled with the "Traffic Accidents Report" which is filled out after all accidents for judicial and statistical purposes according to the Law 2918 of Highways. Data are taken from the administrative records of General Directorate of Security and the General Command of Gendarmerie.

Railways: Data related to rail transport is provided by the General Directorate of State Railways. Data on train-kilometers are compiled from the operating forms of each train. Data on the number of passenger and passenger-kilometers are based on the number of tickets sold. Data on tons, ton-kilometers, and freight carried are based on freight bills used in goods transport.

Air transportation: Data are compiled from the General Directorate of State Airports Administration and Civil Aviation Authority.

Maritime accidents: Data on maritime accidents are compiled from Ministry of Transport, Maritime Affairs and Communications.

Pipeline transport: Data on pipeline and natural gas transport are compiled from Petroleum Pipelines Corporation and Turkish Petroleum Corporation.

COMMUNICATION

Communication tools: Statistics of communication tools are produced from the administrative records of Information and Communication Technologies Authority.

15.1 Otoyol, devlet, il ve köy yolları uzunluğu, 2006-2010

Length of motorways, state highways, provincial roads and village roads, 2006-2010

(km)

	2006	2007	2008	2009	2010
Otoyol - Motorways ⁽¹⁾	1 908	1 908	1 922	2 036	2 080
Devlet yolu - State highways	31 335	31 333	31 311	31 271	31 395
İl yolu - Provincial roads	30 429	30 579	30 712	30 948	31 390
Köy yolu - Village roads	285 632	286 888	288 013	298 405	302 398

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Highways, General Directorate for Local Authorities

(1) Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğundaki yol ağı uzunluk istatistikleri belediyelere devredilen otoyol uzunlukları ile otoyol yapım şubesince yapımı gerçekleştirilen ancak devlet yolu statüsünde bulunan yol uzunluklarının listeden çıkarılması nedeniyle otoyol bilgileri her yıl Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından geçmişe dönük olarak revize edilmektedir.

(1) Every year statistics of road network lengths in the responsibility area of General Directorate of Highways are revised due to handover of some motorway parts to municipalities and elimination of some state road lengths that are constructed by motorway construction unit of General Directorate of Highways.

15.2 Otoyol, devlet ve il yolları üzerinde seyir ve taşımalar, 2006-2010

Circulation and transportation on motorways, state highways and provincial roads, 2006-2010

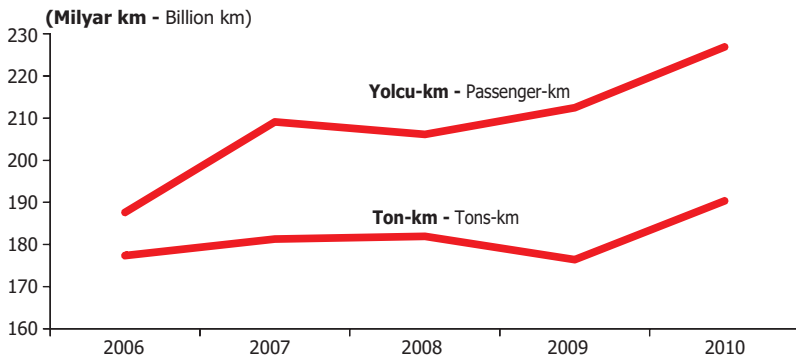
(Milyon - Million)

	2006	2007	2008	2009	2010
Taşıt-km - Vehicle-km	64 577	69 609	69 771	72 432	80 124
Otoyol - Motorways	11 528	12 727	13 131	13 908	14 949
Devlet yolu - State highways	47 055	50 459	50 255	51 932	58 159
İl yolu - Provincial roads	5 994	6 423	6 385	6 592	7 016
Ton-km - Tons-km	177 399	181 330	181 935	176 455	190 365
Otoyol - Motorways	32 926	34 452	36 925	40 515	42 941
Devlet yolu - State highways	134 361	136 967	135 607	127 211	138 921
İl yolu - Provincial roads	10 112	9 911	9 403	8 729	8 503
Yolcu-km - Passenger-km	187 593	209 115	206 098	212 464	226 913
Otoyol - Motorways	37 994	43 873	44 394	47 481	50 378
Devlet yolu - State highways	133 608	147 694	144 378	147 253	158 072
İl yolu - Provincial roads	15 991	17 548	17 326	17 730	18 463

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Highways

15.1 Seyir ve taşıma - Circulation and transportation

15.3 Kullanım amacına göre motorlu kara taşıtları, 2007-2011

Motor vehicles by use, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011*
Yolcu taşıtları - Passenger vehicles					
Otomobil - Car	6 472 156	6 796 629	7 093 964	7 544 871	8 113 111
Özel - Private	6 280 062	6 621 513	6 926 546	7 382 192	7 952 533
Ticari - Commercial	144 543	127 349	119 314	115 170	113 246
Resmi - Official	47 551	47 767	48 104	47 509	47 332
Minibüs - Minibus	372 601	383 548	384 053	386 973	389 435
Özel - Private	210 663	218 519	219 078	220 886	218 985
Ticari - Commercial	149 613	152 831	153 291	154 748	159 355
Resmi - Official	12 325	12 198	11 684	11 339	11 095
Otobüs - Bus	189 128	199 934	201 033	208 510	219 906
Özel - Private	30 956	30 308	28 265	27 318	25 812
Ticari - Commercial	142 282	152 858	155 193	163 347	175 945
Resmi - Official	15 890	16 768	17 575	17 845	18 149
Yük taşıtları - Cargo vehicles					
Kamyonet - Pick-up truck	1 890 459	2 066 007	2 204 951	2 399 038	2 611 104
Özel - Private	1 764 441	1 917 330	2 041 017	2 198 601	2 367 451
Ticari - Commercial	98 271	118 897	131 992	165 546	205 271
Resmi - Official	27 747	29 780	31 942	34 891	38 382
Kamyon - Truck	729 202	744 217	727 302	726 359	728 458
Özel - Private	222 922	208 780	191 453	176 191	155 754
Ticari - Commercial	463 721	492 534	493 815	508 386	530 970
Resmi - Official	42 559	42 903	42 034	41 782	41 734
Diğer yolcu ve yük taşıtları					
Other passenger and cargo vehicles					
Motosiklet - Motorcycle	2 003 492	2 181 383	2 303 261	2 389 488	2 527 190
Özel - Private	1 970 374	2 150 220	2 273 697	2 360 015	2 497 919
Ticari - Commercial	18 818	16 264	14 077	13 695	13 122
Resmi - Official	14 300	14 899	15 487	15 778	16 149
Özel amaçlı taşıtlar					
Special purpose vehicles	38 573	35 100	34 104	35 492	34 116
Özel - Private	18 937	15 868	14 927	15 077	11 873
Ticari - Commercial	6 171	5 045	4 954	5 668	5 992
Resmi - Official	13 465	14 187	14 223	14 747	16 251

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

15.4 Kullanılan yakıt türüne göre motorlu kara taşıt sayısı, 2007-2011

Number of road motor vehicles by kind of fuel used, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011*
Genel toplam - General total	13 022 945	13 765 395	14 316 700	15 095 603	16 089 528
Benzin - Gasoline	5 980 516	5 952 746	5 887 559	5 762 156	5 709 606
Dizel - Diesel	4 850 837	5 323 478	5 654 350	6 195 898	6 899 420
Lpg - Lpg	1 880 023	2 276 283	2 592 695	2 973 832	3 335 566
Bilinmiyor - Unknown	311 569	212 888	182 096	163 717	144 936

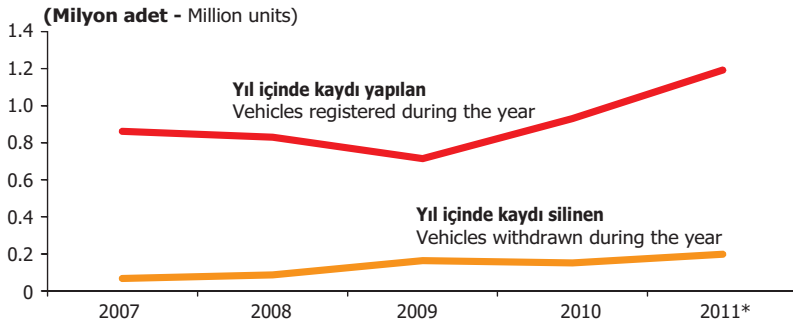
15.5 Yıl içinde kaydı yapılan ve kaydı silinen motorlu kara taşıt sayısı, 2007-2011

Number of road motor vehicles registered and withdrawn in the year, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011*
Yıl içinde kaydı yapılan - Vehicles registered during the year	862 392	829 680	715 090	930 603	1 192 726
Otomobil - Car	353 495	353 168	357 986	485 619	602 248
Minibüs - Minibus	18 731	16 318	9 526	10 628	13 542
Otobüs - Bus	16 944	16 111	9 322	12 708	19 302
Kamyonet - Small truck	203 182	186 368	163 355	219 167	250 962
Kamyon - Truck	35 127	29 923	14 787	26 347	43 272
Motosiklet - Motorcycle	191 810	192 534	141 663	135 608	199 083
Özel amaçlı taşıtlar - Special purpose vehicles	4 686	1 781	1 449	2 277	1 682
Traktör - Tractor	38 417	33 477	17 002	38 249	62 635
Yıl içinde kaydı silinen - Vehicles withdrawn during the year	66 840	87 230	163 785	151 700	198 801
Otomobil - Car	22 331	28 695	60 651	34 712	34 008
Minibüs - Minibus	3 653	5 371	9 021	7 708	11 080
Otobüs - Bus	3 765	5 305	8 223	5 231	7 906
Kamyonet - Small truck	8 347	10 820	24 411	25 080	38 896
Kamyon - Truck	15 460	14 908	31 702	27 290	41 173
Motosiklet - Motorcycle	11 149	14 643	19 785	49 381	61 381
Özel amaçlı taşıtlar - Special purpose vehicles	373	5 254	2 445	889	3 058
Traktör - Tractor	1 762	2 234	7 547	1 409	1 299

15.2 Yıl içinde kaydı yapılan ve kaydı silinen motorlu kara taşıt sayısı

Number of road motor vehicles registered and withdrawn in the year

15.6 Markalara göre otomobil sayısı, 2007-2011

Number of cars by trademark, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	6 472 156	6 796 629	7 093 964	7 544 871	8 113 111
Alfa Romeo	10 615	11 083	11 322	11 886	12 815
Anadol	10 252	10 034	9 650	9 344	8 827
Audi	40 930	48 249	54 757	64 780	77 051
BMW	85 100	92 005	98 069	108 656	124 920
Chevrolet	38 639	44 744	54 443	70 505	93 294
Citroen	53 755	61 995	68 519	79 385	93 725
Dacia	25 848	30 865	36 393	48 281	65 989
Daihatsu	10 903	12 046	12 843	13 192	13 360
Dodge	1 921	2 358	2 604	2 653	2 600
Fiat	499 730	529 666	555 312	594 437	651 837
Ford	382 514	411 255	439 694	486 724	545 222
Honda	149 375	171 722	187 579	202 708	217 701
Hyundai	248 874	278 845	330 581	382 696	427 632
İsuzu	1 393	1 377	1 300	1 076	931
Kia	46 457	52 975	57 893	66 574	76 032
Lada	94 225	95 667	95 466	95 203	94 829
Landrover	21 652	24 425	26 097	28 265	30 291
Mazda	43 066	43 515	45 657	47 744	49 342
Mercedes	145 983	151 338	159 685	170 085	182 303
Mitsubishi	24 762	26 782	28 070	29 781	32 700
Murat (Tofaş)	1 247 653	1 241 487	1 222 985	1 213 976	1 205 804
Nissan	54 583	59 449	64 606	74 545	92 291
Opel	437 009	464 722	485 159	520 249	570 545
Peugeot	168 323	181 492	194 166	211 443	227 433
Renault	1 741 619	1 792 933	1 831 504	1 896 922	1 984 801
Rover	8 350	8 245	8 080	7 960	7 882
Seat	42 207	45 590	48 154	52 972	58 954
Skoda	89 502	93 466	96 244	101 825	109 056
Suzuki	29 166	32 376	33 931	35 476	36 705
Toyota	298 876	325 013	348 607	383 016	420 720
Volkswagen	297 394	322 228	348 729	387 439	441 221
Volvo	21 111	24 279	26 735	29 755	34 488
Diğer - Other	100 369	104 403	109 130	115 318	121 810

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

15.7 Oluş şekline göre karayolu trafik kaza sayısı, 2006-2010

Number of road traffic accidents by formation of the accident, 2006-2010

[Ölümlü, yaralanmalı kaza - Accident involving death and personal injury]

	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam - Total	79 177	86 947	84 431	91 729	97 412
Çarpışma, trene çarpma, duran araca veya sabit cisme çarpma					
Hitting, with train, a standing vehicle or an immovable object	46 618	52 056	50 979	55 821	60 015
Yayaya çarpma - Hitting pedestrian	15 540	16 614	15 977	16 678	16 972
Devrilme - Overtum	3 490	3 662	6 381	7 015	7 361
Hayvana çarpma - Hitting animal	270	308	255	317	328
Araçtan düşme - Falling from vehicle	358	337	374	381	474
Yoldan çıkma - Running off road	12 901	13 970	10 465	11 517	12 262

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Public Security

Not. Jandarma sorumluluk bölgesindeki trafik kaza sayılarını kapsamaz.

Note. Data does not cover the number of road traffic accidents occure in the responsibility area of Gendarmerie

15.8 Yaş gruplarına göre karayolu trafik kazalarında ölü sayısı, 2006-2010

Number of persons killed in road traffic accidents by age groups, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam - Total	3 365	3 462	2 948	2 993	2 738
0-9	178	179	151	167	131
10-14	89	89	80	84	77
15-17	74	95	65	78	59
18-20	149	144	121	169	142
21-24	208	224	179	181	165
25-64	2 173	2 251	1 949	1 939	1 848
65+	339	380	311	318	256
Bilinmeyen - Unknown	155	100	92	57	60

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Not. Jandarma sorumluluk bölgesindeki ölü sayılarını kapsamaz.

Source: General Directorate of Public Security

Note. Data does not cover the number of killed persons in the responsibility area of Gendarmerie.

15.9 Yaş gruplarına göre karayolu trafik kazalarında yaralı sayısı, 2006-2010

Number of persons injured in road traffic accidents by age groups, 2006-2010

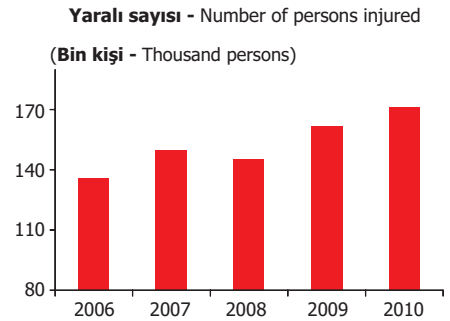
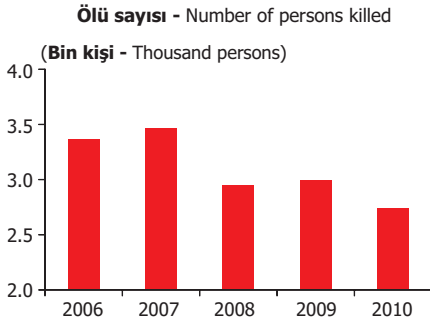
	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam - Total	135 754	149 814	145 163	161 719	171 475
0-9	9 237	10 333	9 486	11 160	11 371
10-14	6 133	6 790	6 689	7 173	7 873
15-17	6 673	7 337	6 930	7 965	8 846
18-20	9 782	11 197	11 138	12 535	13 468
21-24	13 780	15 888	15 416	17 068	18 017
25-64	81 720	89 201	86 686	96 273	101 214
65+	6 423	7 331	7 176	8 047	8 775
Bilinmeyen - Unknown	2 006	1 737	1 642	1 498	1 911

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Not. Jandarma sorumluluk bölgesindeki yaralı sayılarını kapsamaz.

Source: General Directorate of Public Security

Note. Data does not cover the number of injured persons in the responsibility area of Gendarmerie.

15.3 Karayolu trafik kazaları - Road traffic accidents

15.10 İBBS'ye göre motorlu kara taşıtları ve trafik kazaları, 2010

Motor vehicles and traffic accidents in road by SR, 2010

İBBS - Düzey.2 SR-Level 2	Motorlu kara taşıtları sayısı Motor vehicles	Toplam kaza Total accident	Ölümlü, yaralanmalı kaza - Accident involving death and personal injury	Ölü sayısı Number of persons killed	Yaralı sayısı Number of persons injured
TR - Türkiye - Turkey	15 095 603	1 106 201	116 804	4 045	211 496
TR10 İstanbul	2 794 236	338 378	11 934	265	18 335
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	345 092	16 253	2 371	112	4 370
TR22 Balıkesir, Çanakkale	467 044	17 280	3 348	155	5 981
TR31 İzmir	971 366	87 078	6 827	140	10 316
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	876 542	37 246	6 338	208	10 743
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	796 809	28 479	5 919	290	11 244
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	768 305	63 406	6 406	216	10 738
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	592 531	53 657	6 404	249	11 958
TR51 Ankara	1 285 661	125 261	9 490	206	15 957
TR52 Konya, Karaman	554 650	25 698	4 670	161	8 405
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	921 618	43 748	6 912	247	11 462
TR62 Adana, Mersin	850 617	47 095	7 006	187	11 625
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	570 013	19 658	4 296	108	7 924
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	303 557	13 519	3 205	137	6 646
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	421 197	29 209	4 580	150	9 544
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	189 826	11 639	1 606	58	3 382
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	158 314	7 624	1 700	71	3 914
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	546 678	31 012	5 117	212	10 748
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	328 566	27 389	3 776	183	7 446
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	128 931	11 184	1 990	98	4 099
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	86 251	4 480	1 153	34	2 800
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	196 937	14 367	2 433	112	4 887
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	109 203	8 040	1 533	132	3 787
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	413 451	17 818	3 209	95	5 761
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	290 465	17 018	2 979	145	6 083
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	127 743	9 665	1 602	74	3 341

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı
Not. Jandarma ve trafik polisi sorumluluk bölgesindeki kazaları kapsar.

Source: General Directorate of Public Security, General Command of Gendarmerie
 Note. Road traffic accidents in responsibility area of traffic police and gendarmerie are included.

15.11 Demiryolu uzunluğu ve tren-kilometreler, 2006-2010

Length of railways and train-kilometers, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Hat uzunluğu - Length of railway (km) ⁽¹⁾	8 697	8 697	8 699	9 080	9 594
Elektrikli - Electrified lines	1 920	1 920	1 928	2 313	2 791
Elektriksiz - Lines not electrified	6 777	6 777	6 771	6 767	6 803
Yüksek Hızlı Tren - High Speed Train ⁽²⁾	-	-	-	394	872
Tren-kilometreler (Bin) - Train-kilometers (Thousand)	43 821	42 862	42 471	41 579	38 759
Yolcu tren-kilometre - Passenger train-kilometers	25 545	25 079	23 339	23 698	21 274
Karma tren-kilometre - Mixed train-kilometers	562	553	677	584	583
Yük tren-kilometre - Freight train-kilometers	17 714	17 230	18 455	17 297	16 902

Kaynak: Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Railways

(1) Manevra ve istasyon hatlarını kapsamaz.

(1) Lines of shunting and stations are not covered.

(2) Yüksek Hızlı Tren verileri ana hat verilerine dahildir.

(2) High Speed Train figures are included in main line data

15.12 Demiryollarında koltuk-kilometre, yolcu sayısı ve yolcu-kilometre, 2006-2010

Seat-kilometers, number of passengers carried and passenger-kilometers in railways, 2006-2010

(Bin - Thousand)

	2006	2007	2008	2009	2010
Koltuk-kilometre - Seat-kilometers	8 752 000	8 926 000	8 303 000	8 537 000	7 515 000
Yolcu sayısı - Number of passenger	77 414	81 260	79 187	80 092	84 173
Yolcu-kilometre - Passenger-kilometers	5 277 000	5 553 000	5 097 000	5 374 000	5 491 000

Kaynak: Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Railways

15.13 Demiryollarında ton-kilometre ve yük taşıma, 2006-2010

Train-kilometers and freight transport on railways, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Ton-kilometre (Bin) - Freight ton-kilometer (Thousand)	9 676 000	9 921 000	10 739 000	10 326 000	11 462 000
Yurtiçi - Domestic	8 226 000	8 438 000	9 185 000	9 308 000	10 282 000
Uluslararası - International	1 318 000	1 316 000	1 367 000	855 000	1 018 000
Bagaj - Baggage freight	1 000	1 000	1 000	-	-
İdari - Administrative freight ⁽¹⁾	131 000	166 000	186 000	163 000	162 000
Ton (Bin) - Tonnes (Thousand)	20 185	21 404	23 491	21 813	24 355
Yurtiçi - Domestic	16 742	17 749	19 655	18 911	21 124
Uluslararası - International	3 003	3 100	3 215	2 359	2 692
Bagaj - Baggage freight	3	2	1	-	-
İdari - Administrative freight ⁽¹⁾	437	553	620	543	539
Liman ve iskelede taşıma (Ton)					
Traffic at ports and piers (Tons)	45 364	36 560	30 406	25 631	20 090
Yükleme - Loading	21 463	16 941	14 386	13 518	10 842
Boşaltma - Unloading	23 901	19 619	16 020	12 113	9 248

Kaynak: Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Railways

(1) Devlet Demiryolları kendi hizmet içi taşıması.

(1) Service transportation of State Railways.

15.14 Demiryollarındaki kazalar, 2006-2010

Railway accidents, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Kaza - Accident	455	394	386	299	194
Ölü - Persons killed	101	108	111	89	69
Yaralı - Persons injured	246	204	247	303	142

Kaynak: Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of State Railways

15.15 Havayolu istatistikleri, 2006-2010
 Air transport statistics, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Uçak sayısı - Number of airplanes	245	250	262	297	332
Koltuk kapasitesi - Seat capacity	42 894	40 017	41 634	47 972	57 899
İç hat yük trafiği (Ton) ⁽¹⁾					
Domestic lines freight traffic(Tonne)	373 055	414 192	399 213	484 833	554 710
Dış hat yük trafiği (Ton) ⁽¹⁾					
International lines freight traffic(Tonne)	973 934	1 131 833	1 130 464	1 241 512	1 466 366
İç hat uçak trafiği (Adet)					
Domestic lines aircraft traffic (Unit)	343 956	365 136	385 053	419 422	497 862
Dış hat uçak trafiği (Adet)					
International lines aircraft traffic (Unit)	286 713	323 432	356 127	369 047	421 549
İç hat yolcu trafiği					
Domestic lines passenger traffic	28 799 878	31 970 874	33 546 000	41 226 959	50 575 426
Dış hat yolcu trafiği					
International lines passenger traffic	32 884 325	38 381 993	40 840 000	44 281 549	52 224 966

Kaynak: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü
(1) Bagaj, kargo ve postayı kapsar.

Source: Directorate General of Civil Aviation
General Directorate of State Airports Authority
(1) Includes baggage, cargo and post.

15.16 Hava trafiği, yolcu sayısı ve taşınan yük, 2006-2010
 Air traffic, number of passengers and freight carried, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Hava trafiği - Air traffic	594 749	642 988	688 189	715 544	919 411
Türk uçakları - Turkish airplanes	467 632	494 269	525 480	561 611	739 131
Yabancı uçaklar - Foreign airplanes	127 117	148 719	162 709	153 933	180 280
Yolcu sayısı - Number of passengers	58 778 131	66 461 973	74 968 329	78 742 075	102 800 392
İç hat - Domestic services					
Gelen - Entering	13 421 072	14 795 973	16 368 885	18 225 246	25 360 682
Giden - Leaving	13 223 378	14 513 047	16 520 708	18 285 342	25 214 744
Dış hat - International services					
Gelen - Entering	15 980 263	18 384 006	20 541 167	20 664 287	25 778 756
Giden - Leaving	16 153 418	18 768 947	21 537 569	21 567 200	26 446 210
Taşınan yük (Ton) - Freight carried (Tons)	1 279 340	1 447 603	1 534 619	1 597 699	2 021 076
İç hat - Domestic services					
Gelen - Entering	185 721	195 697	196 762	226 223	278 044
Giden - Leaving	184 898	197 200	202 766	218 670	276 666
Dış hat - International services					
Gelen - Entering	434 531	523 484	560 896	561 475	706 874
Giden - Leaving	474 190	531 222	574 195	591 331	759 492

Kaynak: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü
Not. 2010 yılından önceki verilere Sabiha Gökçen, Batman, Zonguldak-Çaycuma ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi Hava Alanında yapılan taşımalar dahil değildir.

Source: General Directorate of State Airports Authority
Note. Transportation in the Sabiha Gökçen, Batman, Zonguldak, Çaycuma and Eskişehir Anadolu University Airports are not included.

15.17 Kazaya karışan uçak sayısı ve kaza sonuçları, 2006-2010
 Aircraft involved in accidents and results of accidents, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Kaza sayısı - Number of accidents	10	11	2	6	5
Ölü sayısı - Number of persons killed	1	60	3	7	3
Yaralı sayısı - Number of persons injured	4	3	1	17	-
Hasara uğrayan uçak - Damaged aircraft	11	11	2	6	3

Kaynak: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
Not. Tarımsal mücadele uçaklarını da kapsar.

Source: Directorate General of Civil Aviation
Note. Also covers the aircraft which are used for agricultural purposes.

15.18 Denizyollarında meydana gelen kazalar ve sonuçları, 2006-2010

Number of maritime accidents and results of them, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Kaza sayısı - Number of accidents	116	117	206	147	194
Türk -Turkish	47	63	83	65	104
Yabancı - Foreign	69	54	123	82	90
Ölü sayısı - Number of persons killed	8	18	10	18	22
Türk -Turkish	5	10	7	11	22
Yabancı - Foreign	3	8	3	7	-
Yaralı sayısı - Number of persons injured	-	3	8	4	49
Türk -Turkish	-	-	8	1	48
Yabancı - Foreign	-	3	-	3	1

Kaynak: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Source: Ministry of Transport, Maritime Affairs and Communications

15.19 Doğalgaz boru hattı uzunluğu ve taşınan doğalgaz miktarı, 2006-2010

Length of natural gas pipeline and volume of transported natural gas, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Doğalgaz boru hattı uzunluğu Length of natural gas pipelines (km)	8 509	10 153	11 483	11 685	11 906
Taşınan doğalgaz miktarı (Milyon Sm³) Transport volume of natural gas (Million Scm)	31 236	36 141	37 642	37 468	39 620

Kaynak: Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi ve Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı

Source: General Directorate of Petroleum Pipelines and Turkish Petroleum Corporation.

15.20 Petrol boru hattı uzunluğu ve taşınan petrol miktarı, 2006-2010

Length of petroleum pipeline and volume of transported petroleum, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Ham petrol - Crude oil					
Varil (Bin adet) - Cask (Thousand unit)	61 435	83 913	179 333	217 548	195 864
Ton (Bin) - Tons (Thousand)	8 708	11 792	24 540	29 740	27 155
Petrol boru hattı uzunluğu - Length of pipelines (km)	3 065	3 065	3 065	3 065	3 038
Taşınan petrol miktarı (Ton/km) (Bin) Transport volume of petroleum (Tons/km) (Thousand)	5 840 760	12 893 485	36 402 137	45 111 153	39 636 438

Kaynak: Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi ve Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı

Source: General Directorate of Petroleum Pipelines and Turkish Petroleum Corporation.

15.21 Haberleşme araçları abone sayıları, 2006-2010

Number of subscribers of communication tools, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Telefon Telephone	18 831 616	18 201 006	17 502 205	16 534 356	16 201 466
Cep telefonu Mobile phone	52 662 709	61 975 807	65 824 110	62 779 554	61 769 635
İnternet Internet	3 180 580	4 842 798	5 804 923	6 782 657	8 672 376

Kaynak: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

Source: Information and Communication Technologies Authority

İÇİNDEKİLER	Sayfa Page	CONTENTS
Açıklama	262	Explanation
Grafik		Graph
16.1 Dış ticaret göstergeleri, 2007-2011	265	16.1 Main indicators of foreign trade, 2007-2011
16.2 AB Ülkeleri ile ihracat ve ithalat, 2007-2011	273	16.2 Exports and imports by EU Countries, 2007-2011
Tablo		Table
16.1 Dış ticaret göstergeleri, 2007-2011	265	16.1 Main indicators of foreign trade, 2007-2011
16.2 Ekonomik faaliyete göre dış ticaret, 2007-2011	265	16.2 Foreign trade by economic activity, 2007-2011
16.3 Uluslararası standart ticaret sınıflamasına göre dış ticaret, 2007-2011	266	16.3 Foreign trade by standard international trade classification, 2007-2011
16.4 Geniş ekonomik grupların sınıflamasına göre dış ticaret, 2007-2011	266	16.4 Foreign trade by classification of broad economic categories, 2007-2011
16.5 Bölümlere (harmonize sisteme) göre ihracat, 2007-2011	267	16.5 Exports by sections (harmonized system), 2007-2011
16.6 Bölümlere (harmonize sisteme) göre ithalat, 2007-2011	268	16.6 Imports by sections (harmonized system), 2007-2011
16.7 Dış ticaret endeksleri, 2007-2011	269	16.7 Foreign trade indices, 2007-2011
16.8 İBBS'ye göre ihracat ve ithalat, 2009-2011	270	16.8 Exports and imports by SR, 2009-2011
16.9 Ülke gruplarına göre ihracat, 2007-2011	273	16.9 Exports by country groups, 2007-2011
16.10 Ülke gruplarına göre ithalat, 2007-2011	274	16.10 Imports by country groups, 2007-2011
16.11 En çok ithalat ve ihracat yapılan 10 ülke, 2011	274	16.11 First 10 countries by exports and imports, 2011

AÇIKLAMA

DİŞ TİCARET

Amaç ve Kapsam

Dış ticaret istatistikleri başta ödemeler dengesi olmak üzere çok yaygın kullanımı olan istatistiklerden birisidir. Ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından yoğun şekilde kullanılmaktadır.

Dış ticaret istatistikleri mal ithalat ve ihracatını kapsamaktadır.

Türkiye dış ticaret istatistiklerini özel ticaret sistemine göre oluşturmaktadır. Dış ticaret istatistikleri diğer ülkelerden Türkiye gümrük bölgesine giren ve çıkan malları kapsamaktadır.

Bu mallar;

- Normal ihracat ve ithalat gümrük rejimleri,
- Dahilde ve hariçte işleme rejimleri ile yapılan işlemlerdir.

Dış ticaret istatistikleri açısından Türkiye'deki serbest bölgeler ve gümrüksüz satış mağazaları gümrük sınırı dışı kabul edilmekte, bu bölgelerden 3. ülkelerle yapılan ticaret, istatistiklere dahil edilmemektedir.

Ayrıca; aşağıdaki işlemler de dış ticaret bilgileri içerisinde yer almamaktadır:

- Bavul ticareti (Yolcu beraberliği eşya),
- Transit ticaret,
- Mal sayılmayan, ancak beyanname düzenlenen işlemler (Nakit para, kıymetli evrak, pullar vb.),
- Geçici ihracat ve ithalat,
- Para tabanlı altın,

Bilgilerin Kaynağı

Dış ticaret verilerinin kaynağını, Gümrük Kanunu'na göre ihracatçı ve ithalatçı tarafından düzenlenen gümrük beyannameleri oluşturmaktadır.

Ham petrol, elektrik ve doğal gaz gibi bazı maddelerin ithal ve ihracat bilgileri doğrudan ithalatçı ve ihracatçı kuruluşlardan derlenmektedir.

Dış Ticaret İstatistiklerinde Kullanılan Sınıflamalar

1. Ülke sınıflamaları

İthal edilen mallar malın üretildiği ülkelere (menşei ülke), ihracat edilen mallar ise malın tüketildiği veya bilinmiyorsa gönderildiği bilinen son ülkeye (mahreç ülkeye) göre sınıflandırılmaktadır.

2.1 Gümrük İşbirliği Konseyinin Uyumlaştırılmış Mal Tanım Kod Sistemi (HS)

Ülkemizin de taraf olduğu Gümrük İşbirliği Konseyi tarafından hazırlanan ve akit ülkelerin ithalat ve ihracat işlemlerinde kullandıkları bir eşya sınıflamasıdır.

2.2 Uluslararası Standart Ticaret Sınıflaması (SITC, Rev.3)

Dış ticaret istatistiklerinde kullanılmak üzere Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan (USTS) bir eşya sınıflamasıdır. Genellikle uluslararası kuruluşlar dış ticaret istatistiklerini bu sınıflamaya göre yayımlamaktadır. 1, 2, 3, 4 ve 5 dijitten oluşan bir sistemdir. Türkiye'nin dış ticaret istatistiklerinde de kullanılmaktadır.

EXPLANATION

FOREIGN TRADE

Purpose and Coverage

Foreign trade statistics are used widely in the balance of payments. They are also used broadly by national and international organizations.

Foreign trade statistics include imports and exports of merchandise.

Turkey applies the Special System rules for foreign trade statistics. Foreign trade statistics include goods which enterleave the statistical territory from/to other countries and are placed.

These goods are;

- Under the customs normal export and import procedures,
- Under customs inward and outward processing procedures.

In terms of foreign trade statistics, duty-free zones and duty-free shops in Turkey are considered as beyond the customs frontier. Foreign trade with 3rd countries from these areas are excluded from statistics.

Furthermore, the transactions below are excluded from the foreign trade statistics:

- Shuttle trade,
- Transit trade,
- Some transactions with declaration but not goods (Cash, valuable paper, stamps etc.),
- Temporary imports and exports,
- Monetary gold,

Data Sources

Foreign trade data sources are the customs declarations presented to the customs administrations by the importers and exporters in accordance with the custom law.

Import data on some goods such as crude petroleum, electricity, natural gas are obtained directly from import and export institutions.

Classification Used in Foreign Trade Statistics

1. Classification by countries

Imports are classified according to the country of origin, the country in which the goods are produced. Exports are classified according to destination, that is, the country where the goods are consumed. If that is unknown, the last known country of destination is used.

2.1 Customs Co-operation Council, The Harmonized Commodity Description and Coding System (HS)

The harmonized system is a commodity classification prepared by the Customs Cooperation Council.

2.2 Standart International Trade Classification (SITC, Rev.3)

SITC is a commodity classification system prepared by the United Nations to be used in foreign trade statistics. Usually, international institutions publish foreign trade statistics according to this classification. This system has been made up 1, 2, 3, 4 and 5 digits. It is also used in Turkey's foreign trade statistics.

2.3 Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC, Rev.3)

Birleşmiş Milletler İstatistik Ofisi'nin gerçekleştirdiği ISIC faaliyet sınıflaması, istatistiğin geniş çaplı analizinde ve uluslararası karşılaştırmalarda merkezi bir konuma gelmiştir. ISIC'in son revizyonu ISIC Rev.3 daha önceki uyarlamalardan farklı ise de, yapısı önemli bir değişikliğe uğramamıştır. Ayrıntı düzeyi ISIC Rev.2'den çok farklıdır. Bu ayrıntı sınıflama içerisinde hemen hemen her yerde özellikle de hizmet faaliyetleri ile ilgili bölümlerde bulunmaktadır.

2.4 Geniş Ekonomik Grupların Sınıflaması (BEC)

Birleşmiş Milletler İstatistik Ofisinde hazırlanan bir sınıflamadır. Mallar, Yatırım, Tüketim, Ara malları ve diğerleri olarak dört ana grupta toplanmaktadır. SITC aracılığı ile Harmonize Sisteme geçiş imkanı vermektedir.

Türkiye'nin dış ticaret istatistiklerinde 1989 yılından sonra kullanılmaya başlanmıştır.

Tanım ve Kavramlar

İhracat: Bir ülkede yerleşik kişi ve kurumların diğer ülkelere mal satmasıdır.

İthalat: Bir ülkede yerleşik kişi ve kurumların diğer ülkelerden mal satın almasıdır.

Dış ticaret hacmi: Bir ülkenin belli bir dönemde (genellikle bir yılda) gerçekleştirdiği ihracat ve ithalatın toplamıdır.

Dış ticaret dengesi: Belli bir dönemde gerçekleştirilen ihracat ile ithalat arasındaki farktır (ihracat - ithalat). İhracatın ithalattan fazla olması dış ticaret fazlası, ithalatın ihracattan fazla olması ise dış ticaret açığını ifade eder.

Ülke: Dış ticaret istatistikleri açısından ülke; ihracat için malın tüketileceği, bilinmiyorsa gideceği bilinen son ülke, ithalat için ise malın menşei ülkesidir.

Miktar: İhracat ve ithal edilen malın ambalajı hariç net miktarıdır. Genellikle istatistiklerde malların net ağırlığı, malın cinsine göre bazı malların ikinci bir ölçü birimi ile miktarı (adet, litre, metreküp vb.) kullanılır.

Değer: Dış ticaret istatistiklerinde değer Türk Lirası, ABD Doları ve Euro cinsinden mevcuttur. İthalatta mal bedeli CIF (mal bedeli+navlun+sigorta), ihracatta ise FOB (mal bedeli+ihracatçı ülke sınırına kadar olan masraflar) olarak alınmaktadır.

Dış ticaret hadleri: İhracat fiyat endeksinin ithalat fiyat endeksinin bölümününün 100 ile çarpımından elde edilir. Elde edilen değer 100'den büyük çıkması, ihracatçı ülke açısından, ihracat fiyatlarındaki değişimin ithalat fiyatlarındaki değişime göre daha yüksek (avantaj), diğer durumda daha küçük olduğunu (dezavantaj) ifade eder.

Taşıma sistemleri: Dış ticarete konu olan malların ülke sınırını geçişte hangi taşıma sistemi ile taşındığını göstermektedir. Ana taşıma sistemleri denizyolu, karayolu, havayolu ve demiryolu olarak sayılabilir.

2.3 International Standart Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC, Rev.3)

ISIC activity classification prepared by United Nations Statistical Office has been centralised in extensive statistical analysis and international comparisons. Although ISIC, Rev. 3, the last revision of ISIC, is different from former revisions, its structure did not change significantly. Level of detail is very different from ISIC, Rev.2. The increase in level of detail has been observed in almost everywhere, especially in the parts related with service activities.

2.4 Classification by Broad Economic Categories (BEC)

The classification has been prepared by United Nations Statistical Office. Goods are classified in 4 major groups as Investment, Consumption, Intermediate goods and others. By means of SITC, transition to the Harmonized System is possible.

The classification has been using in Turkey's foreign trade statistics after 1989.

Definitions and Concepts

Export: Selling goods by the settled persons and organisations in a country, to the other countries.

Import: Buying goods by the settled persons and organisations in a country, from other countries.

Volume of foreign trade: Total of export and import of a country in a specific period of time (usually one year).

Balance of foreign trade: The difference between export and import in a specific period of time (export - import). If the export is more than import there is a surplus, in contrast, if the import is more than export there is a deficit.

Country: For export, if known, the goods to be consumed in, otherwise, the last destination. For import, the country of origin.

Quantity: Net mass of the good. Beside net mass, according to the type of the good supplementary unit is used (number, liter, cubic meter, etc).

Value: Foreign trade statistics show imports at CIF (Cost+Insurance+Freight) and exports at FOB (Free on Board), both expressed in Turkish Liras, US Dollars and Euro.

Terms of foreign trade: The ratio of export price index to import price index multiplied by 100. For the exporter country, if the result is bigger than 100, means that the change in export prices bigger than that of import prices (advantage), otherwise, is less (disadvantage).

Transport systems: It shows that how the commodities are transported by. The main transport systems are maritime line, highway, air line and railway.

Döviz: Dış ticaret işlemlerinde mal bedelinin ödenmesinde kullanılan ülke paraları cinsini göstermektedir. Türkiye'nin dış ticaretinde en fazla kullanılan döviz cinsleri Euro ve USD Dolardır.

(İBBS) İllere göre dış ticaret: Firma vergi kimlik numaralarının bağlı olduğu illere göre oluşturulmuştur.

Dış Ticaret Endeksleri

2003 temel yıllık dış ticaret endeksleri, ISIC Revize 3 sınıflamasına göre hesaplanarak aylık olarak yayımlanmaktadır. Endeksler, ISIC Revize 3 sınıflamasının yanı sıra BEC, SITC Revize 3 ve CPA'a göre de hesaplanmaktadır. 2003 temel yıllık dış ticaret birim değer endeksleri Fisher, Miktar endeksleri değer endekslerinin Fisher birim değer endeksine oranından elde edilmiştir.

Foreign exchange: It shows that the kind of money used for payments in the foreign trade transactions. The most used foreign exchanges are Euro and US Dollar.

(SR) Foreign trade by provinces: According to the tax numbers of the firms located in province.

Foreign Trade Indices

Foreign trade indices based on 2003 are published monthly by ISIC Revised 3. Apart from ISIC Revised 3, indices are calculated by BEC, SITC Revised 3 and CPA. Foreign trade unit value indices based on 2003 are calculated by Fisher formula, quantity indices are the ratio of value indices to Fischer unit value indices.

16.1 Dış ticaret göstergeleri, 2007-2011

Main indicators of foreign trade, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011*
İhracat (Milyon \$) - Exports (Million \$)	107 272	132 027	102 143	113 883	134 969
Değişim - Change (%)	25.4	23.1	-22.6	11.5	18.5
İthalat (Milyon \$) - Imports (Million \$)	170 063	201 964	140 928	185 544	240 838
Değişim - Change (%)	21.8	18.8	-30.2	31.7	29.8
Dış ticaret dengesi (Milyon \$) Foreign trade balance (Million \$)	-62 791	-69 936	-38 786	-71 661	-105 869
Dış ticaret hacmi (Milyon \$) Foreign trade volume (Million \$)	277 334	333 991	243 071	299 428	375 807
İhracat / İthalat karşılama oranı Proportion imports covered by exports (%)	63.1	65.4	72.5	61.4	56.0

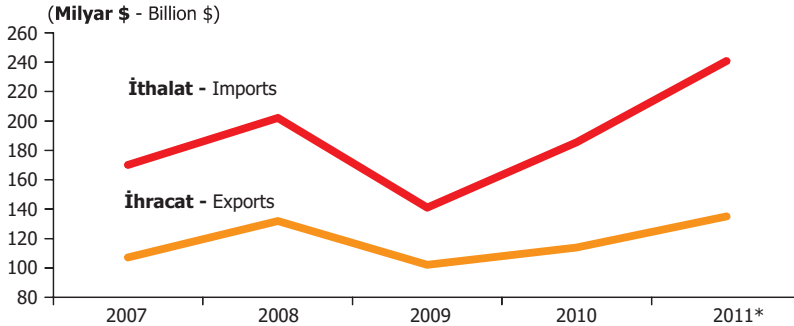
16.2 Ekonomik faaliyete göre dış ticaret, 2007-2011

Foreign trade by economic activity, 2007-2011

(Milyon \$ - Million \$)

ISIC, Rev.3	2007	2008	2009	2010	2011*
İhracat - Exports	107 272	132 027	102 143	113 883	134 969
Tarım ve ormancılık - Agriculture and forestry	3 725	3 937	4 347	4 935	5 169
Balıkçılık - Fishing	158	240	189	156	186
Madencilik ve taşocaklığı - Mining and quarrying	1 661	2 155	1 683	2 687	2 806
İmalat - Manufacturing	101 082	125 188	95 449	105 467	126 023
Diğerleri - Others	646	507	474	639	786
İthalat - Imports	170 063	201 964	140 928	185 544	240 838
Tarım ve ormancılık - Agriculture and forestry	4 641	6 392	4 594	6 457	8 895
Balıkçılık - Fishing	31	41	31	33	49
Madencilik ve taşocaklığı - Mining and quarrying	25 314	35 650	20 625	25 933	37 331
İmalat - Manufacturing	133 938	150 252	111 031	145 367	183 927
Diğerleri - Others	6 139	9 628	4 648	7 755	10 636

16.1 Dış ticaret göstergeleri - Main indicators of foreign trade

16.3 Uluslararası standart ticaret sınıflamasına göre dış ticaret, 2007-2011

Foreign trade by standard international trade classification, 2007-2011

(Milyon \$ - Million \$)

Maddeler - Commodities SITC, Rev.3	2007	2008	2009	2010	2011*
İhracat - Exports	107 272	132 027	102 143	113 883	134 969
Canlı hayvanlar ve gıda maddeleri - Food and live animals	7 822	9 155	9 126	10 499	12 290
İçkiler ve tütün - Beverages and tobacco	805	891	933	898	901
Akaryakıt hariç, yenilmeyen hammaddeler Inedible crude materials, except fuels	2 931	3 321	2 557	3 870	4 359
Madeni yakıtlar, yağlar vb. ilgili maddeler Mineral fuels, lubricants and related materials	5 148	7 532	3 921	4 469	6 539
Hayvansal ve bitkisel sıvı yağlar, katı yağlar ve mumlar Animal and vegetable oils, fats and waxes	290	570	427	346	862
Başka yerde belirtilmeyen kimya sanayi ürünleri Chemicals and related products, n.e.s.	4 739	6 122	5 293	6 806	8 048
Başlıca sınıflara ayrılarak işlenmiş mallar Manufactured goods classified chiefly by material	29 983	40 595	28 600	33 181	40 349
Makine ve ulaştırma araçları - Machinery and transport equipment	34 251	39 147	28 789	31 811	37 453
Çeşitli mamul eşya - Miscellaneous manufactured articles	20 019	20 795	17 581	19 763	22 483
SITC'da hiç bir yerde sınıflandırılmamış eşya ve mamüller Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC	1 284	3 899	4 915	2 239	1 686
İthalat - Imports	170 063	201 964	140 928	185 544	240 838
Canlı hayvanlar ve gıda maddeleri - Food and live animals	3 084	5 024	3 591	4 505	6 888
İçkiler ve tütün - Beverages and tobacco	353	456	479	450	551
Akaryakıt hariç, yenilmeyen hammaddeler Inedible crude materials, except fuels	12 240	16 199	9 936	15 395	20 052
Madeni yakıtlar, yağlar vb. ilgili maddeler Mineral fuels, lubricants and related materials	33 883	48 281	29 905	38 497	54 117
Hayvansal ve bitkisel sıvı yağlar, katı yağlar ve mumlar Animal and vegetable oils, fats and waxes	829	1 702	1 122	1 047	1 672
Başka yerde belirtilmeyen kimya sanayi ürünleri Chemicals and related products, n.e.s.	22 107	25 542	20 266	25 446	31 191
Başlıca sınıflara ayrılarak işlenmiş mallar Manufactured goods classified chiefly by material	32 163	36 295	23 187	31 802	38 429
Makine ve ulaştırma araçları - Machinery and transport equipment	49 858	51 595	41 055	53 876	67 074
Çeşitli mamul eşya - Miscellaneous manufactured articles	9 874	11 486	9 325	11 638	14 138
SITC'da hiç bir yerde sınıflandırılmamış eşya ve mamüller Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC	5 672	5 383	2 062	2 888	6 726

16.4 Geniş ekonomik grupların sınıflamasına göre dış ticaret, 2007-2011

Foreign trade by classification of broad economic categories, 2007-2011

(Milyon \$ - Million \$)

Ana mal grupları - Major commodity groups BEC	2007	2008	2009	2010	2011*
İhracat - Exports	107 272	132 027	102 143	113 883	134 969
Sermaye malları - Capital goods	13 755	16 725	11 117	11 771	14 200
Ara malları - Intermediate goods	49 403	67 734	49 734	56 381	67 970
Tüketim malları - Consumption goods	43 696	47 077	40 733	45 321	52 245
Diğerleri - Others	418	491	559	411	555
İthalat - Imports	170 063	201 964	140 928	185 544	240 838
Sermaye malları - Capital goods	27 054	28 021	21 463	28 818	37 268
Ara malları - Intermediate goods	123 640	151 747	99 510	131 445	173 140
Tüketim malları - Consumption goods	18 694	21 489	19 290	24 735	29 692
Diğerleri - Others	675	707	666	546	739

16.5 Bölümlere (harmonize sisteme) göre ihracat, 2007-2011

Exports by sections (harmonized system), 2007-2011

(Milyon \$ - Million \$)

Bölümler - Sections	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	107 272	132 027	102 143	113 883	134 969
Canlı hayvanlar ve hayvansal ürünler - Live animals; animal products	530	762	779	865	1 322
Bitkisel ürünler - Vegetable products	4 398	4 887	5 206	6 038	6 646
Hayvansal, bitkisel katı ve sıvı yağlar; hayvansal, bitkisel mumlar Animal or vegetable fats and oils animal or vegetable waxes	402	766	511	458	1 026
Gıda sanayii müstahzarları; meşrubat, alkollü içki, sirke; tütün ve sigara - Prepared foodstuffs; beverages, spirits and vinegar; tobacco and manufactured tobacco substitutes	3 813	4 426	4 206	4 679	5 438
Mineral maddeler - Mineral products	7 487	10 848	6 788	8 276	10 262
Kimya sanayii ve buna bağlı sanayii ürünleri Chemical industry and affiliated industrial products	2 926	3 833	3 386	4 441	5 090
Plastikler ve mamulleri; kauçuk ve mamulleri Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof	4 411	5 371	4 562	5 613	7 174
Deri, kösele, post, kürk vb. maddelerden ve bağırsaktan mamul eşya - Raw hides and skins, leather, furskins and articles thereof; articles of animal gut	701	714	548	661	821
Ağaç ve ahşap eşya; mantar ve örülmeye elverişli maddelerden eşya - Wood and articles of wood; cork and articles of cork; manufactures of straw, other plaiting materials; basketware and wickerwork	457	536	511	574	654
Odun, lifli selülozik maddelerin hamurları ve geri kazanılmış kağıt, karton vs. - Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; recovered paper paperboard and articles thereof	938	1 167	1 095	1 316	1 545
Dokumaya elverişli maddeler vb. mamul eşya Textiles and textile articles	22 934	23 050	19 317	21 826	24 977
Ayakkabı, başlık, şemsiye, baston, kemer, yapma çiçek; saç mamul eşya vs. - Footwear, headgear, umbrellas, riding-crops; articles of human hair	347	381	312	422	472
Taş, alçı, çimento, amiyant, mika vb. maddelerden eşya; seramik ve cam Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials; ceramic products; glass and glassware	2 692	3 032	2 433	2 719	2 981
İnci; kıymetli taş ve metal; kıymetli metallerle kaplama metaller vb. eşya; metal para - Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal and articles thereof; coin	2 624	5 383	5 929	3 747	3 745
Adi metaller ve adi metallere eşya Base metals and articles of base metal	15 693	24 446	14 829	17 349	21 589
Makina ve cihazlar; elektrik malzemesi; ses ve görüntü kaydedici, kaydedilen ses ve görüntüyü tekrar veren cihazlar vb. aksam, parça ve teferruatı - Machinery and mechanical appliances; electrical equipment; parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers and parts and accessories of such articles	16 204	18 230	14 763	16 944	20 443
Nakil vasıtaları - Vehicles, aircraft, vessels	18 273	21 265	14 450	15 232	17 537
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar alet ve cihazları; tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar; saatçi eşyası; müzik aletleri; bunların aksam, parça ve aksesuarı - Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus; clocks and watches; musical instruments; parts and accessories thereof	324	390	354	396	476
Silahlar ve mühimmat; bunların aksam, parça ve aksesuarı Arms and ammunition; parts and accessories thereof	160	192	136	188	238
Muhtelif mamul eşya - Miscellaneous manufactured articles	1 653	2 078	1 750	1 971	2 321
Sanat eserleri, koleksiyon eşyası ve antikalar Works of art, collectors' pieces and antiques	306	269	276	169	211

16.6 Bölümlere (harmonize sisteme) göre ithalat, 2007-2011

Imports by sections (harmonized system), 2007-2011

(Milyon \$ - Million \$)

Bölümler - Sections	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	170 063	201 964	140 928	185 544	240 838
Canlı hayvanlar ve hayvansal ürünler - Live animals; animal products	264	318	287	884	1 877
Bitkisel ürünler - Vegetable products	2 536	4 508	2 991	3 491	4 689
Hayvansal, bitkisel katı ve sıvı yağlar; hayvansal, bitkisel mumlar Animal or vegetable fats and oils animal or vegetable waxes	796	1 658	1 094	990	1 602
Gıda sanayii müstahzarları; meşrubat, alkollü içki, sirke; tütün ve sigara - Prepared foodstuffs; beverages, spirits and vinegar; tobacco and manufactured tobacco substitutes	1 798	2 276	1 982	2 318	2 793
Mineral maddeler - Mineral products	34 991	49 629	31 127	39 810	55 825
Kimya sanayii ve buna bağlı sanayii ürünleri Chemical industry and affiliated industrial products	14 553	17 386	14 295	16 890	20 058
Plastikler ve mamulleri; kauçuk ve mamulleri Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof	10 560	11 605	8 500	12 052	15 940
Deri, kösele, post, kürk vb. maddelerden ve bağırsaktan mamul eşya - Raw hides and skins, leather, furskins and articles thereof; articles of animal gut	1 200	1 158	714	964	1 307
Ağaç ve ahşap eşya; mantar ve örülmeye elverişli maddelerden eşya - Wood and articles of wood; cork and articles of cork; manufactures of straw, other plaiting materials; basketware and wickerwork	1 176	1 178	746	1 117	1 450
Odun, lifli selülozik maddelerin hamurları ve geri kazanılmış kağıt, karton vs. - Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; recovered paper paperboard and articles thereof	3 034	3 248	2 685	3 503	3 883
Dokumaya elverişli maddeler vb. mamul eşya Textiles and textile articles	9 753	9 634	8 464	11 965	13 746
Ayakkabı, başlık, şemsiye, baston, kemer, yapma çiçek; saç mamul eşya vs. - Footwear, headgear, umbrellas, riding-crops; articles of human hair	657	769	623	775	1 011
Taş, alçı, çimento, amyant, mika vb. maddelerden eşya; seramik ve cam Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials; ceramic products; glass and glassware	1 370	1 403	1 076	1 435	1 698
İnci; kıymetli taş ve metal; kıymetli metallere kaplama metallere vb. eşya; metal para - Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal and articles thereof; coin	5 906	5 654	2 004	3 037	7 022
Adi metallere ve adi metallere eşya Base metals and articles of base metal	25 776	33 425	17 976	26 055	33 025
Makina ve cihazlar; elektrik malzemesi; ses ve görüntü kaydedici, kaydedilen ses ve görüntüyü tekrar veren cihazlar vb. aksam, parça ve teferruatı - Machinery and mechanical appliances; electrical equipment; parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers and parts and accessories of such articles	35 866	36 432	29 375	35 909	43 943
Nakil vasıtaları - Vehicles, aircraft, vessels	14 424	15 592	11 971	18 143	23 370
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar alet ve cihazları; tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar; saatçi eşyası; müzik aletleri; bunların aksam, parça ve aksesuarı - Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus; clocks and watches; musical instruments; parts and accessories thereof	3 237	3 715	3 041	3 728	4 473
Silahlar ve mühimmat; bunların aksam, parça ve aksesuarı Arms and ammunition; parts and accessories thereof	60	60	109	152	123
Muhtelif mamul eşya - Miscellaneous manufactured articles	1 738	1 901	1 425	1 940	2 488
Sanat eserleri, koleksiyon eşyası ve antikalara Works of art, collectors' pieces and antiques	367	414	443	387	514

16.7 Dış ticaret endeksleri, 2007-2011

Foreign trade indices, 2007-2011

(2003=100)

ISIC Rev.3	2007	2008	2009	2010	2011
İhracat - Exports					
Miktar endeksi - Quantity index					
Genel endeks - General index	157.0	166.7	154.8	164.6	174.8
Tarım ve ormancılık - Agriculture and forestry	100.6	108.3	116.5	123.2	119.0
Balıkçılık - Fishing	180.4	239.2	218.4	165.7	171.9
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	206.9	242.4	248.8	338.4	319.5
İmalat - Manufacturing	159.4	169.0	155.5	164.6	176.1
Miktar endeksi değişim oranları					
Percentage rate of change of quantity index					
Genel endeks - General index	11.1	6.2	-7.2	6.3	6.2
Tarım ve ormancılık - Agriculture and forestry	-10.5	7.6	7.6	5.8	-3.4
Balıkçılık - Fishing	6.1	32.6	-8.7	-24.1	3.7
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	24.1	17.1	2.7	36.0	-5.6
İmalat - Manufacturing	12.0	6.0	-8.0	5.9	7.0
Birim değer endeksi - Unit value index					
Genel endeks - General index	144.5	167.5	139.7	146.5	163.4
Tarım ve ormancılık - Agriculture and forestry	174.6	171.1	176.0	189.1	204.8
Balıkçılık - Fishing	108.6	124.4	107.2	112.1	134.1
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	171.1	189.5	144.2	168.6	187.2
İmalat - Manufacturing	142.8	166.8	138.3	144.4	161.2
Birim değer endeksi değişim oranları					
Percentage rate of change of unit value index					
Genel endeks - General index	13.1	16.0	-16.6	4.9	11.6
Tarım ve ormancılık - Agriculture and forestry	20.4	-2.0	2.9	7.4	8.4
Balıkçılık - Fishing	14.5	14.6	-13.9	4.6	19.6
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	16.7	10.8	-23.9	16.9	11.0
İmalat - Manufacturing	12.7	16.9	-17.1	4.4	11.7
İthalat - Import					
Miktar endeksi - Quantity index					
Genel endeks - General index	166.6	164.1	143.2	173.0	193.9
Tarım ve ormancılık - Agriculture and forestry	142.0	148.6	128.2	149.8	157.1
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	124.8	120.1	101.8	112.0	123.2
İmalat - Manufacturing	177.2	174.7	153.4	188.6	212.9
Miktar endeksi değişim oranları					
Percentage rate of change of quantity index					
Genel endeks - General index	12.8	-1.5	-12.7	20.8	12.1
Tarım ve ormancılık - Agriculture and forestry	42.5	4.6	-13.7	16.8	4.9
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	7.3	-3.7	-15.3	10.1	9.9
İmalat - Manufacturing	13.0	-1.4	-12.2	22.9	12.9
Birim değer endeksi - Unit value index					
Genel endeks - General index	147.2	177.5	141.9	154.6	179.1
Tarım ve ormancılık - Agriculture and forestry	128.9	169.7	141.3	170.0	223.3
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	224.9	329.0	224.7	256.6	336.0
İmalat - Manufacturing	135.7	154.4	129.9	138.4	155.1
Birim değer endeksi değişim oranları					
Percentage rate of change of unit value index					
Genel endeks - General index	9.8	20.6	-20.1	9.0	15.8
Tarım ve ormancılık - Agriculture and forestry	13.1	31.7	-16.7	20.3	31.3
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	7.4	46.3	-31.7	14.2	30.9
İmalat - Manufacturing	9.5	13.8	-15.9	6.5	12.1

16.8 İBBS'ye göre ihracat ve ithalat, 2009-2011

Exports and imports by SR, 2009-2011

(Milyon \$ - Million \$)

İBBS - SR	İhracat - Exports			İthalat - Imports		
	2009	2010	2011*	2009	2010	2011*
TR Türkiye - Turkey	102 143	113 883	134 969	140 928	185 544	240 838
TR1 İstanbul						
TR10						
TR100 İstanbul	55 540	53 135	61 465	78 756	98 437	123 909
TR2 Batı Marmara - West Marmara						
TR21						
TR211 Tekirdağ	483	546	655	474	603	779
TR212 Edirne	93	79	60	84	198	213
TR213 Kırklareli	69	47	6	62	14	15
TR22						
TR221 Balıkesir	365	378	409	309	343	441
TR222 Çanakkale	86	137	144	22	64	160
TR3 Ege - Aegean						
TR31						
TR310 İzmir	6 119	6 680	8 071	6 268	8 417	10 619
TR32						
TR321 Aydın	424	552	706	128	216	313
TR322 Denizli	1 587	2 127	2 639	1 146	1 731	2 263
TR323 Muğla	194	211	237	142	99	109
TR33						
TR331 Manisa	912	3 446	4 171	599	2 963	3 633
TR332 Afyonkarahisar	209	217	291	41	73	91
TR333 Kütahya	102	120	154	81	138	152
TR334 Uşak	97	115	145	86	130	184
TR4 Doğu Marmara - East Marmara						
TR41						
TR411 Bursa	9 057	10 674	11 692	7 080	9 850	11 912
TR412 Eskişehir	558	634	767	413	615	627
TR413 Bilecik	33	47	55	47	132	166
TR42						
TR421 Kocaeli	4 578	9 487	12 342	14 348	10 422	12 703
TR422 Sakarya	1 722	1 678	2 012	909	1 005	1 368
TR423 Düzce	64	66	77	50	80	102
TR424 Bolu	46	54	91	100	115	144
TR425 Yalova	34	46	47	37	47	51
TR5 Batı Anadolu - West Anatolia						
TR51						
TR510 Ankara	4 911	5 621	6 600	16 489	9 051	11 911
TR52						
TR521 Konya	736	979	1 168	583	802	1 170
TR522 Karaman	146	177	232	43	92	121

16.8 İBBS'ye göre ihracat ve ithalat, 2009-2011 (devam)

Exports and imports by SR, 2009-2011 (continued)

(Milyon \$ - Million \$)

İBBS - SR	İhracat - Exports			İthalat - Imports		
	2009	2010	2011*	2009	2010	2011*
TR6 Akdeniz - Mediterranean						
TR61						
TR611 Antalya	655	863	961	461	816	688
TR612 Isparta	75	129	142	32	67	120
TR613 Burdur	162	195	167	22	26	23
TR62						
TR621 Adana	1 136	1 351	1 756	1 693	2 229	2 974
TR622 Mersin	1 049	1 181	1 340	690	1 080	1 236
TR63						
TR631 Hatay	1 418	1 697	2 050	2 718	3 131	4 594
TR632 Kahramanmaraş	431	531	712	546	806	1 188
TR633 Osmaniye	10	75	131	28	327	837
TR7 Orta Anadolu - Central Anatolia						
TR71						
TR711 Kırıkkale	6	94	106	2	96	140
TR712 Aksaray	57	57	84	31	48	67
TR713 Niğde	36	46	59	15	43	30
TR714 Nevşehir	21	53	80	14	19	29
TR715 Kırşehir	112	143	203	86	156	267
TR72						
TR721 Kayseri	964	1 164	1 469	1 002	1 449	1 723
TR722 Sivas	37	56	73	87	84	85
TR723 Yozgat	9	6	6	14	18	24
TR8 Batı Karadeniz - West Black Sea						
TR81						
TR811 Zonguldak	438	288	436	1 391	1 541	1 538
TR812 Karabük	58	140	224	214	319	418
TR813 Bartın	15	16	21	9	9	15
TR82						
TR821 Kastamonu	83	7	29	38	34	32
TR822 Çankırı	18	23	39	8	14	32
TR823 Sinop	20	29	25	4	7	4
TR83						
TR831 Samsun	304	275	441	479	612	946
TR832 Tokat	22	24	40	14	18	21
TR833 Çorum	99	114	142	68	66	115
TR834 Amasya	22	53	63	13	42	104
TR9 Doğu Karadeniz - East Black Sea						
TR90						
TR901 Trabzon	816	1 011	1 089	81	89	122
TR902 Ordu	205	351	366	69	76	79
TR903 Giresun	102	143	154	6	8	7
TR904 Rize	260	348	390	16	14	22
TR905 Artvin	55	61	62	49	62	52
TR906 Gümüşhane	0	0	0	0	1	0

16.8 İBBS' ye göre ihracat ve ithalat, 2009-2011 (devam)

Exports and imports by SR, 2009-2011 (continued)

(Milyon \$ - Million \$)

İBBS - SR	İhracat - Exports			İthalat - Imports		
	2009	2010	2011*	2009	2010	2011*
TRA Kuzeydoğu Anadolu						
North East Anatolia						
TRA1						
TRA11 Erzurum	24	38	23	57	26	50
TRA12 Erzincan	10	1	2	1	9	25
TRA13 Bayburt	0	3	3	1	2	3
TRA2						
TRA21 Ağrı	44	77	78	45	59	71
TRA22 Kars	0	0	1	1	3	2
TRA23 Iğdır	80	102	98	2	6	8
TRA24 Ardahan	2	3	2	0	0	0
TRB Ortadoğu Anadolu						
Central East Anatolia						
TRB1						
TRB11 Malatya	221	275	280	47	92	106
TRB12 Elazığ	30	40	43	37	71	58
TRB13 Bingöl	1	6	5	0	1	1
TRB14 Tunceli	0	0	-	0	0	-
TRB2						
TRB21 Van	17	19	20	13	22	39
TRB22 Muş	7	15	8	3	1	3
TRB23 Bitlis	3	3	2	1	1	9
TRB24 Hakkari	399	309	339	9	20	33
TRC Güneydoğu Anadolu						
South East Anatolia						
TRC1						
TRC11 Gaziantep	2 953	3 518	4 761	2 128	3 430	4 723
TRC12 Adıyaman	58	72	61	33	85	89
TRC13 Kilis	16	23	31	26	50	42
TRC2						
TRC21 Şanlıurfa	129	173	148	196	247	289
TRC22 Diyarbakır	115	165	169	24	40	63
TRC3						
TRC31 Mardin	550	564	804	60	93	134
TRC32 Batman	16	27	52	16	27	51
TRC33 Şırnak	607	625	910	7	9	10
TRC34 Siirt	1	11	8	15	36	20
Belirsiz - Nonspecified	1	34	28	7	36	36
Gizli Veri - Confidential data	-	-	-	-	22 232	34 284

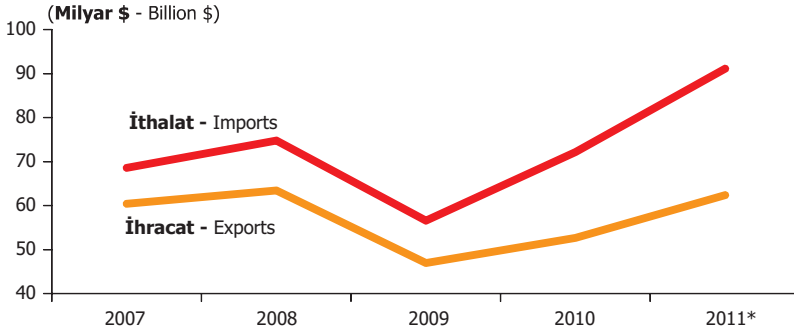
16.9 Ülke gruplarına göre ihracat, 2007-2011

Exports by country groups, 2007-2011

(Milyon \$ - Million \$)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	107 272	132 027	102 143	113 883	134 969
Avrupa Birliği Ülkeleri (AB) - E.U Countries (EU) (27)	60 399	63 390	46 977	52 685	62 372
Türkiye Serbest Bölgeleri - Free Zones in Turkey	2 943	3 008	1 957	2 084	2 545
Sınır Ticaret Merkezleri - Border Trade Centers	0	7	-	-	-
Diğer ülkeler - Other countries	43 930	65 622	53 208	59 114	70 053
Diğer Avrupa (AB hariç) - Other European Countries	10 843	15 678	11 359	11 373	12 986
Kuzey Afrika - North African Countries	4 030	5 850	7 445	7 025	6 702
Diğer Afrika - Other African Countries	1 947	3 212	2 735	2 258	3 635
Kuzey Amerika - North American Countries	4 541	4 802	3 561	4 242	5 471
Orta Amerika ve Karayipler - Central America and Caraips	549	829	597	598	629
Güney Amerika - South America Countries	514	901	678	1 237	1 841
Yakın ve Orta Doğu - Near and Middle Eastern	15 081	25 430	19 208	23 295	27 945
Diğer Asya - Other Asian Countries	5 227	7 074	6 704	8 581	10 200
Avustralya ve Yeni Zelanda - Australia and New Zealand	343	435	360	403	481
Diğer ülke ve bölgeler - Other countries	857	1 410	561	102	164
Seçilmiş ülke grupları - Selected country groups					
OECD Ülkeleri - OECD Countries	65 675	70 472	54 217	61 492	67 152
Avrupa Serbest Ticaret İşbirliği (EFTA) - EFTA Countries	1 328	3 262	4 327	2 416	1 892
Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ)					
Organization of Blacksea Economic Co-operation	16 784	20 867	12 338	14 456	17 775
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT)					
Organization for Economic Co-operation	4 700	6 248	5 945	7 617	9 295
Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT)					
New Independent States	10 088	13 938	8 763	10 288	13 383
Türk Cumhuriyetleri - Turkish Republics	2 874	3 749	3 397	3 921	5 043
İslam Konferansı Teşkilatı (İKT)					
Organization of Islamic Conference	20 311	32 597	28 665	32 470	37 338

16.2 AB Ülkeleri ile ihracat ve ithalat - Exports and imports by EU Countries

Veri için tablo 16.9-16.10'a bakınız.
For data, see table 16.9-16.10.

16.10 Ülke gruplarına göre ithalat, 2007-2011

Imports by country groups, 2007-2011

(Milyon \$ - Million \$)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	170 063	201 964	140 928	185 544	240 838
Avrupa Birliği Ülkeleri (AB) - E.U Countries (EU) (27)	68 612	74 802	56 588	72 180	91 126
Türkiye Serbest Bölgeleri - Free Zones in Turkey	1 224	1 334	965	878	1 038
Diğer ülkeler - Other countries	100 227	125 827	83 375	112 486	148 673
Diğer Avrupa (AB hariç) - Other European Countries	34 254	44 196	25 886	30 312	35 978
Kuzey Afrika - North African Countries	3 616	5 267	3 542	3 098	3 342
Diğer Afrika - Other African Countries	3 168	2 503	2 158	1 726	3 425
Kuzey Amerika - North American Countries	9 033	13 404	9 513	13 234	17 346
Orta Amerika ve Karayipler - Central America and Caraips	448	560	476	623	903
Güney Amerika - South America Countries	2 671	3 260	2 286	2 942	4 500
Yakın ve Orta Doğu - Near and Middle Eastern	12 641	17 628	9 595	13 011	20 438
Diğer Asya - Other Asian Countries	33 658	38 087	29 138	40 343	53 144
Avustralya ve Yeni Zelanda - Australia and New Zealand	672	876	648	493	807
Diğer ülke ve bölgeler - Other countries	66	45	133	6 703	8 789
Seçilmiş ülke grupları - Selected country groups					
OECD Ülkeleri - OECD Countries	91 857	102 902	75 144	99 315	121 324
Avrupa Serbest Ticaret İşbirliği (EFTA) - EFTA Countries	5 775	6 218	2 781	4 002	5 845
Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ)					
Organization of Blacksea Economic Co-operation	34 809	45 632	28 299	32 980	38 770
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT)					
Organization for Economic Co-operation	9 972	13 221	7 011	11 607	17 306
Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT)					
New Independent States	31 263	42 614	26 045	28 909	33 160
Türk Cumhuriyetleri - Turkish Republics	2 669	4 279	2 874	2 924	3 643
İslam Konferansı Teşkilatı (İKT)					
Organization of Islamic Conference	21 524	29 179	17 970	22 201	31 417

16.11 En çok ithalat ve ihracat yapılan 10 ülke, 2011*

First 10 countries by exports and imports, 2011*

	İthalat - Imports		İhracat - Exports		
	(Milyon \$ - Million \$)	(%)	(Milyon \$ - Million \$)	(%)	
Toplam - Total	240 838	100.0	134 969	100.0	
Rusya Fed. - Russia	23 953	9.9	Almanya - Germany	13 959	10.3
Almanya - Germany	22 985	9.5	Irak - Iraq	8 314	6.2
Çin - China	21 693	9.0	İngiltere - United Kingdom	8 156	6.0
A.B.D. - USA	16 034	6.7	İtalya - Italy	7 854	5.8
İtalya - Italy	13 450	5.6	Fransa - France	6 808	5.0
İran - Iran	12 461	5.2	Rusya Fed. - Russia	5 995	4.4
Fransa - France	9 230	3.8	A.B.D. - USA	4 595	3.4
Hindistan - India	6 499	2.7	İspanya - Spain	3 920	2.9
Güney Kore - South Korea	6 298	2.6	B.A.E. - U.A.E	3 708	2.7
İspanya - Spain	6 196	2.6	İran - Iran	3 591	2.7
Diğer - Others	102 039	42.4	Diğer - Others	68 069	50.4

İÇİNDEKİLER	Sayfa Page	CONTENTS
Açıklama	276	Explanation
Grafik		Graph
17.1 Tüketici fiyatları endeksi, 2007-2011	283	17.1 Consumer price index, 2007-2011
17.2 Üretici fiyatları endeksi, 2007-2011	284	17.2 Producer price index, 2007-2011
Tablo		Table
17.1 Toptan eşya fiyat endeksi, 2007-2011 [1994=100]	279	17.1 Wholesale price index, 2007-2011 [1994=100]
17.2 Üretici fiyatları endeksi, 2007-2011 [2003=100]	280	17.2 Producer price index, 2007-2011 [2003=100]
17.3 Toptan eşya fiyat endeksi [12 aylık ortalamalara göre değişim oranı], 2007-2011 [1994=100]	281	17.3 Wholesale price index [Rate of change on averages of the twelve months base], 2007-2011 [1994=100]
17.4 Üretici fiyatları endeksi [12 aylık ortalamalara göre değişim oranı], 2007-2011 [2003=100]	282	17.4 Producer price index [Rate of change on averages of the twelve months base], 2007-2011 [2003=100]
17.5 Kentsel yerler tüketici fiyat endeksi, 2007-2011 [1994=100]	283	17.5 Urban areas consumer price index, 2007-2011 [1994=100]
17.6 Tüketici fiyatları endeksi, 2007-2011 [2003=100]	283	17.6 Consumer price index, 2007-2011 [2003=100]
17.7 Kentsel yerler tüketici fiyat endeksi [12 aylık ortalamalara göre değişim oranı], 2007-2011 [1994=100]	284	17.7 Urban areas consumer price index [Rate of change on averages of the twelve months base], 2007-2011 [1994=100]
17.8 Tüketici fiyatları endeksi [12 aylık ortalamalara göre değişim oranı], 2007-2011 [2003=100]	284	17.8 Consumer price index [Rate of change on averages of the twelve months base], 2007-2011 [2003=100]
17.9 İBBS'ye göre tüketici fiyatları endeksi ve değişim oranı, 2009-2011 [2003=100]	285	17.9 Rate of change of the consumer price index and indices by SR, 2009-2011 [2003=100]
17.10 Çiftçinin eline geçen fiyatlar, 2006-2010	286	17.10 Prices received by farmers, 2006-2010

AÇIKLAMA

FİYAT VE ENDEKSLER

Toptan Eşya Fiyat Endeksi (1994=100 temel yılı)

Toptan Eşya Fiyat Endeksi Laspeyres formülüne göre dört ana sektör (tarım, avcılık ve ormancılık, madencilik ve taşocaklığı, imalat sanayi, elektrik, doğal gaz, su) ve tüm grup için derlenmektedir. Endeks ulusaldır ve 678 madde ve ulusal üretim paylaşımında önemli paylara sahip yaklaşık 1300 firmayı kapsamaktadır.

Maddeler ISIC, Rev.3'e uygun olarak sınıflandırılmıştır. Tüm üreticiler (üretim payında belirli bir paya sahip toptan eşya birimleri) kapsam dahiline alınmıştır. İhracatların değeri malların toplam değerinden çıkartılmıştır. İthalatlar kapsam dışı bırakılmıştır.

Malların fiyatları (sebzeler, meyveler ve balıklar hariç) her ayın 5'inci, 15'inci ve 25'inci günlerinde daha önceden örnekleme yoluyla belirlenen kuruluşlardan derlenmektedir. Sebze, meyve ve balıklar için fiyatlar ayın en fazla 27'sine kadar toplanır ve bu fiyatlar her maddenin ortalama fiyatının elde edilebilmesi için miktarları ile ağırlıklanılır. Fiyatlar peşin değerlerdir ve fiyatlarla Katma Değer Vergisi dahil edilmiştir.

2005 yılı Ocak ayından itibaren 4 ana sektör ve alt sektörler için endeks hesaplanmaktadır.

Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

Kentsel Yerler Tüketici Fiyat Endeksi (1994=100 temel yılı)

TÜFE'nin temel başlığı 1994=100 bazlı Kentsel Yerler Tüketici Fiyat Endeksi'dir. 1994=100 bazlı endeksin coğrafi kapsamı 20 001 ve üzeri nüfusa sahip kentsel yerleşim yerleridir.

Tüketici fiyatlarında kullanılan ağırlıklar Hanehalkı Gelir ve Tüketim Harcaması Anketi'nin sonuçlarından elde edilmektedir.

1994=100 temel yılı endeks COICOP'un (Amaca Göre Bireysel Tüketim Sınıflaması) 10 ana harcama gruplu sınıflamasına göre oluşturulmuştur.

Taze sebze ve meyveler dışında malların mevcut fiyatları, ay boyunca olası fiyat değişimlerinin gözlenebilmesi için, ayın 10'uncu ve 20'inci günlerini içine alan periyotlarda ayda iki kez derlenmektedir. Taze meyve ve sebzelerin fiyatları nispeten daha büyük değişimler gösterdiği için, bu maddelerin fiyatları haftada bir derlenmektedir. Kıralara ait bilgiler ayda bir toplanmaktadır.

Endekste kapsanan malların fiyatları tüm vergilerin dahil depozitonun hariç olduğu peşin perakende satış fiyatlarıdır. Malların ortalama fiyatları farklı kuruluşlardan derlenmektedir ve mal çeşidi ağırlığı ve kuruluş ağırlığı kullanılarak hesaplanmaktadır.

Kamuoyu her ayın 3'ünde yayımlanan bir haber bülteni ile TÜFE'deki değişim oranları hakkında bilgilendirilmektedir.

EXPLANATION

PRICES AND INDEXES

Wholesale Price Index (1994=100 based)

Wholesale Price Index is compiled for all items and for four main sectors (agriculture, hunting and forestry, mining and stone quarrying, manufacturing industry, electricity, natural gas, water) according to the Laspeyres formula. The index is nationwide and covers 678 items and approximately 1300 firms that have an important nationwide share in production.

Items are classified as in line with ISIC, Revision 3. All producer/wholesale units that have a certain share in production are covered. The value of exports is subtracted from the total value of commodities. Importers are excluded.

Prices of commodities (except vegetables, fruits and fishes) are collected from the sampled establishments on the 5th, 15th and 25th days of each month. For vegetables, fruits and fishes, prices up to 27th day of the month are collected and these prices are weighted by quantities to obtain average price for each item. Prices include VAT and in cash.

Indices have been calculated for four main sectors and sub-sectors since January 2005.

Consumer Price Index (CPI)

Urban Areas Consumer Price Index (1994=100 based)

The title of principal CPI is 1994=100 Based Urban Places Consumer Price Index. Geographical coverage of the 1994=100 based index is the urban settlements with a population of 20 001 and above.

The weights employed in consumer prices are obtained from the results of the Household Income and Consumption Expenditures Survey.

The 1994=100 base year index was constructed according to the 10-digit major expenditure group classification of COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose).

The monthly current prices of commodities, except for fresh fruits and vegetables, are collected twice a month on the 10th and 20th days to observe the possible price variations throughout the month. Since the prices of fresh fruits and vegetables tend to change more frequently, their prices are compiled once a week. The information on rent is gathered once a month.

The prices of commodities included within the index are cash retail prices including tax but excluding any deposits. Average prices of commodities collected from different establishments are computed using establishment weights and commodity type weights.

The public is informed about the rate of change in the CPI through a News Bulletin published on the 3rd day of each month.

Kurumumuz 1994 yılında, nüfusu 20 000'in üzerinde olan 62 yerleşim yerinde uygulanan "Hanehalkı Gelir ve Tüketim Harcamaları Anketi" sonuçlarına dayalı olarak Türkiye, 7 bölge ve 19 il kapsamında 1994=100 temel yıllık Kentsel Yerler Tüketici Fiyatları Endeksinin yayımlamaya başlamıştır. 2005 yılı Ocak ayından itibaren 10 ana harcama grubu için endeks hesaplanmaktadır.

Tüketici Fiyat Endeksi (2003=100 temel yılı)

2003=100 temel yıllık TÜFE, Türkiye'nin ekonomik sınırları içindeki tüm parasal tüketim harcamalarını kapsamaktadır. Yaşadıkları yer ve gelir dağılımına bakılmaksızın tüm özel ve kurumsal hanehalklarının ve yabancı turistlerin harcamaları dahil edilmiştir.

TÜFE'de kullanılan ağırlıklar Hanehalkı Bütçe Anketi, Turizm Anket, Kurumsal Nüfus Bireysel Harcama Anketi ve idari kayıt sonuçlarından elde edilmektedir. TÜFE zincirleme Laspeyres formülüne göre hesaplanmakta ve her yıl mal ve hizmetlerin ağırlıkları güncellenmektedir.

2003=100 temel yıllık endeks COICOP'un (Amaca Göre Bireysel Tüketim Sınıflaması) 12 ana harcama gruplu sınıflamasına göre oluşturulmuştur. TÜFE tüm Türkiye ve 26 İstatistik Bölge için hesaplanmaktadır.

Akaryakıt, taze sebze ve meyveler dışında malların mevcut fiyatları, ay boyunca olası fiyat değişimlerinin gözlemlenmesi için, ayın 10'uncu ve 20'inci günlerini içine alan periyotlarda ayda iki kez derlenmektedir. Taze meyve ve sebzelerin fiyatları nispeten daha büyük değişimler gösterdiği için, bu maddelerin fiyatları haftada bir derlenmektedir. Kiralara ait bilgiler ayda bir toplanmaktadır.

Endekste kapsanan malların fiyatları tüm vergilerin dahil depozitonun hariç olduğu peşin perakende satış fiyatlarıdır.

Kamuoyu her ayın 3'ünde (eğer ayın 3'ü resmi tatil ise daha sonraki ilk işgününde) yayımlanan bir haber bülteni ile TÜFE'deki değişim oranları hakkında bilgilendirilmektedir.

Üretici Fiyat Endeksleri (ÜFE)

Üretici Fiyatları Endeksi (2003=100 temel yılı)

Üretici Fiyatları Endeksleri zincirleme Laspeyres formülüne göre dört ana sektör (tarım, avcılık ve ormancılık, madencilik ve taşocakçılığı, imalat sanayi, elektrik, doğal gaz, su) ve tüm grup için derlenmektedir. Endeks ulusaldır ve ürün kapsamı ve ağırlıkları her yıl güncellenmektedir.

Maddeler NACE, Rev.1'e uygun olarak sınıflandırılmıştır. Tüm üreticiler kapsam dahiline alınmıştır. İhracatların değeri malların toplam değerinden çıkartılmıştır. İthalatlar kapsam dışı bırakılmıştır.

Malların fiyatları (sebzeler, meyveler ve balıklar hariç) her ayın 5'inci, 15'inci ve 25'inci günlerinde daha önceden örnekleme yoluyla belirlenen firmalardan derlenmektedir. Sebze, meyve ve balıklar için fiyatlar ayın en fazla 25'ine kadar toplanır ve bu fiyatlar her maddenin ortalama fiyatının elde edilebilmesi için miktarları ile ağırlıklandırılır. Fiyatlar peşin değerlerdir ve fiyatlara vergiler dahil edilmemiştir.

New consumer price indexes in this bulletin based on the results of the "Household Consumers Expenditures and Income Survey" carried out in 1994 in 62 urban settlement's with a population of more than 20 000, have been prepared for Turkey, 7 regions and 19 cities. Indices have been calculated for 10 main expenditure groups since January 2005.

Consumer Price Index (2003=100 based)

2003=100 based CPI covers all household monetary consumption expenditure within Turkish economic territory. Expenditures of all private and institutional households, and foreign visitors (domestic concept) are included irrespective of the area of residence (urban/rural) or their position in the income distribution.

The weights employed in CPI are obtained from the results of the Household Budget Survey, Tourism Survey, Individual Consumption of Institutional Population Survey and administrative data. CPI is annually chained according to the Laspeyres formula with annually updated weights.

The 2003=100 base year index was constructed according to the 12-digit major expenditure group classification of COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose). CPI is compiled for the whole country and for 26 Statistical Regions.

The monthly current prices of commodities, except for fuel, fresh fruits and vegetables, are collected twice a month on the 10th and 20th days to observe the possible price variations throughout the month. Since the prices of fresh fruits and vegetables tend to change more frequently, their prices are collected once a week. The information on rent is gathered once a month.

The prices of commodities included within the index are cash retail prices including tax but excluding any deposits.

The public is informed about the rate of change in the CPI through a News Bulletin published on the 3rd day of each month (if the 3rd of the day is formal holiday, in the first following working day).

Producer Price Indexes (PPI)

Producer Price Index (2003=100 based)

Producer Price Index compiled for all items and for four main sectors (agriculture, hunting and forestry, mining and stone quarrying, manufacturing industry, electricity, natural gas, water) according to the Laspeyres formula. The index is nationwide and product coverage and weights are annually updated.

Items are classified as in line with NACE, Revision 1. All producer units have a certain share in production are covered. The value of exports is subtracted from the total value of commodities. Importers are excluded.

Prices of commodities (except vegetables, fruits and fishes) are collected from the sampled establishments on the 5th, 15th and 25th days of each month. For vegetables, fruits and fishes, prices up to 25th day of the month are collected and these prices are weighted by quantities to obtain average price for each item. Prices are in cash and excluding any deductible taxes.

Kamuoyu her ayın 3.gününde veya 3.gününi takip eden ilk işgününde yayımlanan bir haber bülteni ile ÜFE'deki değişim oranları hakkında bilgilendirilmektedir.

Çiftçinin Eline Geçen Fiyatlar

Yayında yer alan fiyatlar, çiftçi tarafından üretilen ve doğrudan satışı yapılan ürünlerin ilk el toptan ve perakende fiyatlarıdır.

Fiyatlar, Gıda,Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın il ve ilçe teşkilatında görev alan personeli tarafından, farklı fiyat kanallarından aylık olarak derlenmektedir.

Bu kanallar;

Tarla ürünleri için;

Tüccar ve fabrika (toptan fiyatlar)

Sebze ve meyve için;

Hal ve tüccar (toptan fiyatlar),

Üretici pazarı (1. ve 2. hafta perakende fiyatlar)

Hayvansal ürünler için;

Tüccar ve fabrika (toptan fiyatlar),

Üretici pazarı (perakende fiyatlar)

Canlı hayvanlar için;

Tüccar, hayvan pazarı.

Ürün fiyatları çeşitli sebeplerle ilden ile farklılık gösterebilmektedir. İhracat sözleşmeleri sebebiyle yapılan yöresel alımlar, ürünler arası kalite farkı, taban fiyat uygulaması, yıllık rekolte ve stok durumları bu sebeplerden bazılarıdır. Ayrıca ürünlerin pazara çıkışının iklim şartlarına göre değişiklik göstermesi sebebiyle de fiyat farklılıkları oluşabilmektedir.

The public is informed about the rate of change in the PPI through a News Bulletin published on the 3rd or the following working day of each month.

Prices Received by Farmers

The prices in the publication are the first-hand wholesale or retail prices of agricultural products produced and directly sold by farmers.

Prices are collected monthly from different price channels by the staff assigned to province and district offices of Ministry of Food, Agriculture and Livestocks.

These price channels are;

For field crops;

Merchant and factory (wholesale prices)

For vegetables and fruits;

Market and merchant (wholesale prices),

Producer bazaar (1st and 2nd week retail prices)

For animal products;

Merchant and factory (wholesale prices),

Producer bazaar (retail prices)

For livestock;

Merchant, animal bazaar.

Product prices may differentiate among provinces due to several reasons. Local purchases originating from export contracts, quality differences between agricultural products, price-floor enforcements, annual yield and stock positions are some of these reasons. Additionally, price fluctuations may appear due to different marketing periods of agricultural products arising from climate conditions.

17.1 Toptan eşya fiyat endeksi, 2007-2011

Wholesale price index, 2007-2011
[1994=100]

	2007	2008	2009	2010	2011
Genel endeks - All items	10 129.6	11 417.8	11 558.8	12 543.1	13 933.5
Tarım, avcılık, ormancılık ve balıkçılık					
Agriculture, hunting, forestry and fishing	10 429.7	11 681.5	11 888.1	14 270.8	15 012.0
Tarım, avcılık - Agriculture and hunting	10 559.0	11 834.5	12 070.0	14 492.6	15 137.4
Ormancılık, tomrukçuluk - Forestry and logging	10 163.1	11 057.6	10 244.3	11 640.9	15 861.2
Balıkçılık, balık üretme çiftlikleri - Fishing, fish production farms	7 231.5	6 720.2	8 132.0	9 685.2	10 719.0
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	12 394.6	15 226.8	16 471.2	17 997.4	20 974.7
Maden kömürü, linyit ve turba çıkarımı - Coal, lignite and peat	10 824.9	13 309.7	15 348.6	15 703.2	17 288.0
Ham petrol ve doğalgaz çıkarımı					
Crude petroleum and natural gas	19 890.4	27 727.0	22 199.1	29 496.9	43 937.9
Metal cevheri madenciliği - Metal ore mining	13 526.4	20 153.7	20 634.9	25 052.2	34 398.9
Taşocakçılığı ve diğer madenler - Quarrying and other mining	7 522.8	7 976.9	9 680.1	9 879.2	10 768.4
İmalat sanayii - Manufacturing	9 957.6	11 127.8	11 063.8	11 729.8	13 292.4
Gıda ürünleri ve içecek imalatı - Food, beverages products	9 281.7	10 543.4	11 124.5	12 019.6	13 096.2
Tütün ürünleri imalatı - Tobacco products	14 510.0	14 426.9	15 809.3	15 101.2	15 173.4
Tekstil ürünleri imalatı - Textile products	5 955.5	6 263.1	6 718.4	7 358.6	9 043.9
Giyim eşyası imalatı - Clothing products	9 762.9	9 979.1	10 342.2	10 313.6	11 014.6
Deri mamul imalatı ve hizmetleri - Leather processing	9 051.3	9 326.3	9 684.4	10 000.5	11 331.6
Ağaç ve mantar ürünleri imalatı					
Manufacture of wood and cork products	5 875.6	6 099.4	6 219.9	6 186.7	6 746.2
Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı - Paper and paper products	5 704.9	5 644.6	5 866.5	6 370.5	7 045.6
Basım ve yayım - Printing, publishing	6 778.5	7 438.9	8 254.6	8 530.9	8 682.9
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri					
Coke, refined petroleum	23 254.1	31 555.1	26 032.4	31 886.2	45 097.8
Kimyasal madde ve ürünleri imalatı					
Chemicals and chemical products	6 237.0	6 985.5	6 789.2	6 879.3	7 691.9
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı					
Rubber and plastic products	7 009.1	7 475.7	7 812.6	7 915.2	9 004.9
Metalik olmayan diğer mineral ürün imalatı					
Other non-metallic mineral products	8 770.5	9 229.0	9 547.6	9 877.2	10 553.9
Ana metal sanayii - Manufacture of basic metals	10 988.7	13 774.9	10 978.9	12 956.6	16 772.7
Metal eşya sanayii (makine ve teçhizat hariç)					
Manufacture of fabricated metal products (except machinery)	6 883.0	7 892.8	8 194.4	8 166.2	8 880.4
Makine ve teçhizat imalatı					
Manufacture of machinery and equipment	7 963.9	8 703.5	9 013.0	8 888.4	9 483.2
Büro makineleri imalatı - Official machinery production	3 400.1	3 245.7	3 764.9	3 480.5	3 416.3
Elektrikli makine ve cihazları imalatı					
Electrical machinery and apparatus	6 987.2	7 575.4	7 739.0	7 652.8	8 490.7
İletişim teçhizatı imalatı - Communication equipment products	3 303.8	3 130.3	3 563.1	3 471.1	3 754.7
Tıbbi, hassas ve optik aletler imalatı					
Medical, precision and optical instruments	5 839.5	5 541.9	6 555.3	6 763.8	6 892.9
Motorlu kara taşıtı, römork, yarı römork imalatı					
Motor vehicles and trailers	7 624.2	7 608.4	7 956.9	8 174.9	8 931.9
Diğer ulaşım araçlarının imalatı					
Other transport vehicles products	6 286.2	4 782.3	5 135.4	4 866.9	4 648.4
Mobilya imalatı - Furniture products	9 946.9	10 303.3	10 336.1	10 033.2	11 116.8
Elektrik, gaz ve su - Electricity, gas and water	9 244.2	11 666.8	13 542.8	14 029.2	14 424.4
Elektrik, gaz üretimi ve dağıtımı					
Electricity, production and distribution of gas	8 804.3	11 258.2	13 137.8	13 430.5	13 843.1
Suyun toplanması, arıtımı ve dağılımı					
Water collecting treatment and distribution	10 753.7	12 413.8	13 602.9	14 880.5	14 974.9

17.2 Üretici fiyatları endeksi, 2007-2011

Producer price index, 2007-2011
[2003=100]

	2007	2008	2009	2010	2011
Genel endeks - All items	141.0	158.9	160.9	174.6	194.0
Tarım - Agriculture	145.4	162.2	166.0	199.1	209.8
Tarım, avcılık ve ormancılık - Agriculture, hunting and forestry	144.8	162.2	165.1	198.1	208.4
Tarım, avcılık - Agriculture and hunting	145.3	162.9	166.1	199.4	208.3
Ormancılık, tomrukçuluk - Forestry and logging	125.8	136.9	126.8	144.1	196.4
Balıkçılık, balık üretme çiftlikleri - Fishing, fish production farms	174.9	162.6	196.7	234.3	259.3
Sanayi - Industry	139.8	157.9	159.5	169.3	190.2
Madencilik ve taşocaklığı - Mining and quarrying	155.4	191.0	206.6	225.7	263.0
Maden kömürü, linyit ve turba çıkarımı - Coal, lignite and peat	161.0	198.0	228.3	233.6	257.1
Ham petrol ve doğalgaz çıkarımı - Crude petroleum and natural gas	200.3	279.3	223.6	297.1	442.6
Metal cevheri madenciliği - Metal ore mining	190.6	284.0	290.8	353.0	484.7
Taşocaklığı ve diğer madenler - Quarrying and other mining	116.6	123.7	150.1	153.2	167.0
İmalat sanayii - Manufacturing	140.5	157.0	156.1	165.5	187.6
Gıda ürünleri ve içecek imalatı - Food, beverages products	135.4	153.8	162.3	175.4	191.1
Tütün ürünleri imalatı - Tobacco products	126.2	125.4	137.4	131.3	131.9
Tekstil ürünleri imalatı - Textile products	124.3	130.7	140.2	153.6	188.8
Giyim eşyası imalatı - Clothing products	117.1	119.7	124.0	123.7	132.1
Deri mamul imalatı ve hizmetleri - Leather processing	129.2	133.2	138.3	142.8	161.8
Ağaç ve mantar ürünleri imalatı					
Manufacture of wood and cork products	133.5	138.6	141.3	140.6	153.3
Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı - Paper and paper products	121.1	119.8	124.5	135.2	149.5
Basım ve yayım - Printing, publishing	141.7	155.5	172.5	178.3	181.4
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri					
Coke and refined petroleum	203.3	275.8	227.6	278.7	394.2
Kimyasal madde ve ürünleri imalatı					
Chemicals and chemical products	117.4	131.5	127.8	129.5	144.8
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı					
Rubber and plastic products	136.5	145.6	152.2	154.2	175.4
Metalik olmayan diğer mineral ürün imalatı					
Other non-metallic mineral products	160.2	168.6	174.4	180.4	192.8
Ana metal sanayii - Manufacture of basic metals	183.4	229.9	183.2	216.3	279.9
Metal eşya sanayii (makine ve teçhizat hariç)					
Manufacture of fabricated metal products (except machinery)	152.6	175.0	181.7	181.1	196.9
Makine ve teçhizat imalatı					
Manufacture of machinery and equipment	130.4	142.5	147.5	145.5	155.2
Büro makineleri imalatı - Official machinery production	94.6	90.3	104.8	96.8	95.1
Elektrikli makine ve cihazları imalatı					
Electrical machinery and apparatus	154.7	167.7	171.3	169.4	188.0
İletişim teçhizatı imalatı - Communication equipment products	88.6	83.9	95.5	93.1	100.7
Tıbbi, hassas ve optik aletler imalatı					
Medical, precision and optical instruments	94.8	90.0	106.4	109.8	111.9
Motorlu kara taşıtı, römork, yarı römork imalatı					
Motor vehicles and trailers	114.4	114.1	119.4	122.6	134.0
Diğer ulaşım araçlarının imalatı					
Other transport vehicles products	85.7	65.2	70.0	66.4	63.4
Mobilya imalatı - Furniture products	141.1	146.1	146.6	142.3	157.6
Elektrik, gaz ve su - Electricity, gas and water	124.8	157.5	182.9	189.4	194.8
Elektrik, gaz üretimi ve dağıtımı					
Electricity, production and distribution of gas	126.8	162.1	189.2	193.4	199.4
Suyun toplanması, arıtımı ve dağılımı					
Water collecting treatment and distribution	111.5	128.7	141.1	154.3	155.3

17.3 Toptan eşya fiyat endeksi [12 aylık ortalamalara göre değişim oranı], 2007-2011Wholesale price index [Rate of change on averages of the twelve months base], 2007-2011
[1994=100]

	2007	2008	2009	2010	2011
					(%)
Genel endeks - All items	6.3	12.7	1.2	8.5	11.1
Tarım, avcılık, ormancılık ve balıkçılık					
Agriculture, hunting, forestry and fishing	7.7	12.0	1.8	20.0	5.2
Tarım, avcılık - Agriculture and hunting	7.8	12.1	2.0	20.1	4.5
Ormancılık, tomrukçuluk - Forestry and logging	4.9	8.8	-7.4	13.6	36.3
Balıkçılık, balık üretme çiftlikleri - Fishing, fish production farms	1.7	-7.1	21.0	19.1	10.7
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	9.3	22.9	8.2	9.3	16.5
Maden kömürü, linyit ve turba çıkarımı - Coal, lignite and peat	13.4	23.0	15.3	2.3	10.1
Ham petrol ve doğalgaz çıkarımı					
Crude petroleum and natural gas	8.1	39.4	-19.9	32.9	49.0
Metal cevheri madenciliği - Metal ore mining	7.4	49.0	2.4	21.4	37.3
Taşocakçılığı ve diğer madenler - Quarrying and other mining	4.7	6.0	21.4	2.1	9.0
İmalat sanayii - Manufacturing	5.6	11.8	-0.6	6.0	13.3
Gıda ürünleri ve içecek imalatı - Food, beverages products	9.6	13.6	5.5	8.1	9.0
Tütün ürünleri imalatı - Tobacco products	2.1	-0.6	9.6	-4.5	0.5
Tekstil ürünleri imalatı - Textile products	4.1	5.2	7.3	9.5	22.9
Giyim eşyası imalatı - Clothing products	8.2	2.2	3.6	-0.3	6.8
Deri mamul imalatı ve hizmetleri - Leather processing	6.4	3.0	3.8	3.3	13.3
Ağaç ve mantar ürünleri imalatı					
Manufacture of wood and cork products	8.7	3.8	2.0	-0.5	9.0
Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı - Paper and paper products	6.6	-1.1	3.9	8.6	10.6
Basım ve yayım - Printing, publishing	8.1	9.7	11.0	3.4	1.8
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri					
Coke and refined petroleum	0.9	35.7	-17.5	22.5	41.4
Kimyasal madde ve ürünleri imalatı					
Chemicals and chemical products	4.3	12.0	-2.8	1.3	11.8
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı					
Rubber and plastic products	6.3	6.7	4.5	1.3	13.8
Metalik olmayan diğer mineral ürün imalatı					
Other non-metallic mineral products	7.3	5.2	3.5	3.5	6.9
Ana metal sanayii - Manufacture of basic metals	4.5	25.4	-20.3	18.0	29.5
Metal eşya sanayii (makine ve teçhizat hariç)					
Manufacture of fabricated metal products (except machinery)	11.1	14.7	3.8	-0.3	8.8
Makine ve teçhizat imalatı					
Manufacture of machinery and equipment	4.5	9.3	3.6	-1.4	6.7
Büro makineleri imalatı - Official machinery production	-5.3	-4.5	16.0	-7.6	-1.8
Elektrikli makine ve cihazları imalatı					
Electrical machinery and apparatus	5.6	8.4	2.2	-1.1	11.0
İletişim teçhizatı imalatı - Communication equipment products	-7.0	-5.3	13.8	-2.6	8.2
Tıbbi, hassas ve optik aletler imalatı					
Medical, precision and optical instruments	2.4	-5.1	18.3	3.2	1.9
Motorlu kara taşıtı, römork, yan römork imalatı					
Motor vehicles and trailers	5.2	-0.2	4.6	2.7	9.3
Diğer ulaşım araçlarının imalatı					
Other transport vehicles products	-50.3	-23.9	7.4	-5.2	-4.5
Mobilya imalatı - Furniture products	12.1	3.6	0.3	-2.9	10.8
Elektrik, gaz ve su - Electricity, gas and water	10.9	26.2	16.1	3.6	2.8
Elektrik, gaz üretimi ve dağıtımı					
Electricity, production and distribution of gas	11.1	27.9	16.7	2.2	3.1
Suyun toplanması, arıtımı ve dağılımı					
Water collecting treatment and distribution	9.6	15.4	9.6	9.4	0.6

17.4 Üretici fiyatları endeksi [12 aylık ortalamalara göre değişim oranı], 2007-2011

Producer price index [Rate of change on averages of the twelve months base], 2007-2011
[2003=100]

	2007	2008	2009	2010	2011
					(%)
Genel endeks - All items	6.3	12.7	1.2	8.5	11.1
Tarım - Agriculture	7.6	11.6	2.3	19.9	5.4
Tarım, avcılık ve ormancılık - Agriculture, hunting and forestry	7.7	12.0	1.8	20.0	5.2
Tarım, avcılık - Agriculture and hunting	7.8	12.1	2.0	20.1	4.5
Ormancılık, tomrukçuluk - Forestry and logging	4.9	8.8	-7.4	13.6	36.3
Balıkçılık, balık üretme çiftlikleri - Fishing, fish production farms	1.7	-7.1	21.0	19.1	10.7
Sanayi - Industry	6.0	13.0	1.0	6.2	12.3
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	9.3	22.9	8.2	9.3	16.5
Maden kömürü, linyit ve turba çıkarımı - Coal, lignite and peat	13.4	23.0	15.3	2.3	10.1
Ham petrol ve doğalgaz çıkarımı - Crude petroleum and natural gas	8.1	39.4	-19.9	32.9	49.0
Metal cevheri madenciliği - Metal ore mining	7.4	49.0	2.4	21.4	37.3
Taşocakçılığı ve diğer madenler - Quarrying and other mining	4.7	6.0	21.4	2.1	9.0
İmalat sanayii - Manufacturing	5.6	11.8	-0.6	6.0	13.3
Gıda ürünleri ve içecek imalatı - Food, beverages products	9.6	13.6	5.5	8.1	9.0
Tütün ürünleri imalatı - Tobacco products	2.1	-0.6	9.6	-4.5	0.5
Tekstil ürünleri imalatı - Textile products	4.1	5.2	7.3	9.5	22.9
Giyim eşyası imalatı - Clothing products	8.2	2.2	3.6	-0.3	6.8
Deri mamul imalatı ve hizmetleri - Leather processing	6.4	3.0	3.8	3.3	13.3
Ağaç ve mantar ürünleri imalatı					
Manufacture of wood and cork products	8.7	3.8	2.0	-0.5	9.0
Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı - Paper and paper products	6.6	-1.1	3.9	8.6	10.6
Basım ve yayım - Printing, publishing	8.1	9.7	11.0	3.4	1.8
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri					
Coke and refined petroleum	0.9	35.7	-17.5	22.5	41.4
Kimyasal madde ve ürünleri imalatı					
Chemicals and chemical products	4.3	12.0	-2.8	1.3	11.8
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı					
Rubber and plastic products	6.3	6.7	4.5	1.3	13.8
Metalik olmayan diğer mineral ürün imalatı					
Other non-metallic mineral products	7.3	5.2	3.5	3.5	6.9
Ana metal sanayii - Manufacture of basic metals	4.5	25.4	-20.3	18.0	29.5
Metal eşya sanayii (makine ve teçhizat hariç)					
Manufacture of fabricated metal products (except machinery)	11.1	14.7	3.8	-0.3	8.8
Makine ve teçhizat imalatı					
Manufacture of machinery and equipment	4.5	9.3	3.6	-1.4	6.7
Büro makineleri imalatı - Official machinery production	-5.3	-4.5	16.0	-7.6	-1.8
Elektrikli makine ve cihazları imalatı					
Electrical machinery and apparatus	5.6	8.4	2.2	-1.1	11.0
İletişim teçhizatı imalatı - Communication equipment products	-7.0	-5.3	13.8	-2.6	8.2
Tıbbi, hassas ve optik aletler imalatı					
Medical, precision and optical instruments	2.4	-5.1	18.3	3.2	1.9
Motorlu kara taşıtı, römork, yarı römork imalatı					
Motor vehicles and trailers	5.2	-0.2	4.6	2.7	9.3
Diğer ulaşım araçlarının imalatı					
Other transport vehicles products	-50.3	-23.9	7.4	-5.2	-4.5
Mobilya imalatı - Furniture products	12.1	3.6	0.3	-2.9	10.8
Elektrik, gaz ve su - Electricity, gas and water	10.9	26.2	16.1	3.6	2.8
Elektrik, gaz üretimi ve dağıtımı					
Electricity, production and distribution of gas	11.1	27.9	16.7	2.2	3.1
Suyun toplanması, arıtımı ve dağılımı					
Water collecting treatment and distribution	9.6	15.4	9.6	9.4	0.6

17.5 Kentsel yerler tüketici fiyat endeksi, 2007-2011

Urban areas consumer price index, 2007-2011
[1994=100]

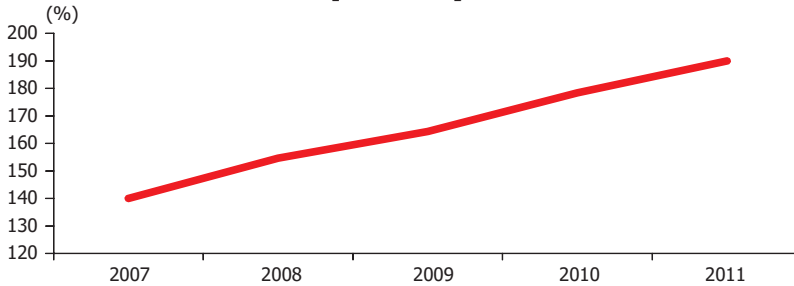
	2007	2008	2009	2010	2011
Genel endeks - All items	12 194.3	13 467.6	14 309.8	15 535.6	16 541.0
Gıda, içki ve tütün - Food, beverages and tobacco	10 792.6	12 074.9	13 150.1	15 073.0	15 935.7
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	7 961.6	8 159.7	8 226.1	8 600.1	9 164.7
Konut - Housing	16 901.5	20 220.8	22 004.5	23 385.6	24 739.3
Ev eşyası - House furniture	7 549.5	8 069.4	8 139.6	8 318.3	8 966.0
Sağlık - Health	12 530.6	12 581.9	12 952.2	13 045.9	13 125.0
Ulaştırma - Transportation	14 599.5	15 762.6	15 800.1	17 321.0	19 048.9
Eğlence ve kültür - Recreation and culture	7 870.7	8 024.2	8 814.5	9 017.7	9 157.0
Eğitim harcamaları - Education expenses	17 565.2	18 752.3	19 840.1	20 909.1	22 044.4
Lokanta, pastane ve otel - Restaurant, pastry shop and hotel	14 898.0	16 891.0	18 436.4	20 182.1	21 806.3
Çeşitli mal ve hizmetler - Miscellaneous goods and services	10 100.5	10 690.1	11 584.7	11 992.6	12 808.5

17.6 Tüketici fiyatları endeksi, 2007-2011

Consumer price index, 2007-2011
[2003=100]

	2007	2008	2009	2010	2011
Genel endeks - All items	140.0	154.7	164.3	178.4	189.9
Gıda ve alkolsüz içecekler - Food and non-alcoholic beverages	138.2	155.9	168.4	186.2	197.8
Alkollü içecekler ve tütün - Alcoholic beverages and tobacco	179.8	192.5	216.9	292.4	302.8
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	115.3	118.2	119.2	124.6	132.8
Konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar Housing, water, electricity, gas and other fuels	150.3	179.9	195.7	208.0	220.1
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri - Furnishings, household equipment, routine maintenance of the house	129.1	138.0	139.2	142.3	153.4
Sağlık - Health	122.5	123.0	126.7	127.6	128.3
Ulaştırma - Transportation	144.1	155.6	155.9	171.0	188.0
Haberleşme - Communications	106.7	108.6	112.4	112.1	112.6
Eğlence ve kültür - Recreation and culture	127.4	129.9	142.7	145.9	148.2
Eğitim - Education	156.1	166.7	176.4	185.9	196.0
Lokanta ve oteller - Restaurant and hotels	169.1	191.7	209.3	229.1	247.5
Çeşitli mal ve hizmetler - Miscellaneous goods and services	144.7	158.6	179.2	191.7	216.2

**17.1 Tüketici fiyatları endeksi - Consumer price index
(Genel endeks - All items)
[2003=100]**

17.7 Kentsel yerler tüketicici fiyat endeksi [12 aylık ortalamalara göre değişim oranı], 2007-2011Urban areas consumer price index [Rate of change on averages of the twelve months base], 2007-2011
[1994=100]

(%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Genel endeks - All items	8.8	10.4	6.3	8.6	6.5
Gıda, içki ve tütün - Food, beverages and tobacco	12.1	11.9	8.9	14.6	5.7
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	4.5	2.5	0.8	4.6	6.6
Konut - Housing	11.2	19.6	8.8	6.3	5.8
Ev eşyası - House furniture	7.6	6.9	0.9	2.2	7.8
Sağlık - Health	4.8	0.4	2.9	0.7	0.6
Ulaştırma - Transportation	5.6	8.0	0.2	9.6	10.0
Eğlence ve kültür - Recreation and culture	3.7	2.0	9.9	2.3	1.5
Eğitim harcamaları - Education expenses	7.2	6.8	5.8	5.4	5.4
Lokanta, pastane ve otel - Restaurant, pastry shop and hotel	11.2	13.4	9.2	9.5	8.1
Çeşitli mal ve hizmetler - Miscellaneous goods and services	2.5	5.8	8.4	3.5	6.8

17.8 Tüketicici fiyatları endeksi [12 aylık ortalamalara göre değişim oranı], 2007-2011Consumer price index [Rate of change on averages of the twelve months base], 2007-2011
[2003=100]

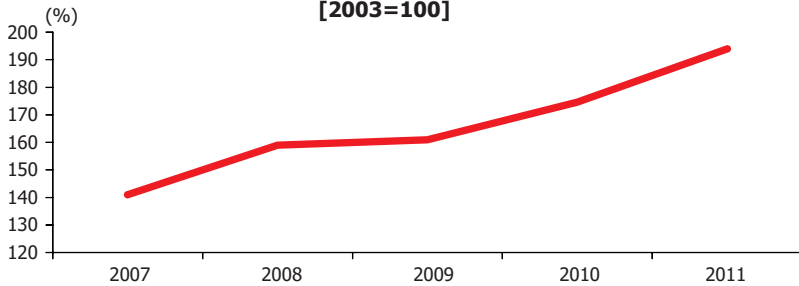
(%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Genel endeks - All items	8.8	10.4	6.3	8.6	6.5
Gıda ve alkolsüz içecekler - Food and non-alcoholic beverages	12.4	12.8	8.0	10.6	6.2
Alkollü içecekler ve tütün - Alcoholic beverages and tobacco	9.9	7.1	12.7	34.8	3.6
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	4.5	2.5	0.8	4.6	6.6
Konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar Housing, water, electricity, gas and other fuels	11.2	19.6	8.8	6.3	5.8
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri - Furnishings, household equipment, routine maintenance of the house	7.6	6.9	0.9	2.2	7.8
Sağlık - Health	4.8	0.4	2.9	0.7	0.6
Ulaştırma - Transportation	5.6	8.0	0.2	9.6	10.0
Haberleşme - Communications	-0.8	1.8	3.4	-0.2	0.5
Eğlence ve kültür - Recreation and culture	3.7	2.0	9.9	2.3	1.5
Eğitim - Education	7.2	6.8	5.8	5.4	5.4
Lokanta ve oteller - Restaurant and hotels	11.2	13.4	9.2	9.5	8.1
Çeşitli mal ve hizmetler - Miscellaneous goods and services	5.6	9.6	13.0	7.0	12.8

17.2 Üretici fiyatları endeksi - Producer price index

(Genel endeks - All items)

[2003=100]

Veri için tablo 17.2'ye bakınız.

For data, see table 17.2.

17.9 İBBS'ye göre tüketici fiyatları endeksi ve değişim oranı, 2009-2011Rate of change of the consumer price index and indices by SR, 2009-2011
[2003=100]

(%)

İBBS - 2. Düzey	Genel endeks General index			Oniki aylık ortalamalara göre değişim oranları Rate of change on averages of the twelve months base		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
SR - Level 2						
TR - Türkiye - Turkey	164.3	178.4	189.9	6.3	8.6	6.5
TR10 İstanbul	169.4	182.5	192.6	5.8	7.7	5.6
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	163.2	177.8	190.0	5.5	8.9	6.9
TR22 Balıkesir, Çanakkale	167.8	184.3	196.4	6.1	9.8	6.6
TR31 İzmir	164.6	179.3	191.3	6.6	9.0	6.7
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	165.6	180.3	193.2	5.8	8.9	7.2
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	160.7	175.3	188.0	6.2	9.1	7.3
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	166.0	179.5	191.0	5.3	8.2	6.4
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	170.3	183.2	194.5	5.7	7.6	6.2
TR51 Ankara	169.9	184.3	196.3	7.2	8.5	6.5
TR52 Konya, Karaman	164.0	179.6	192.3	5.6	9.5	7.1
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	161.2	174.3	186.0	5.8	8.1	6.7
TR62 Adana, Mersin	165.4	180.9	193.3	7.1	9.4	6.8
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	162.5	176.6	189.8	6.8	8.7	7.5
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	163.3	179.1	192.3	7.1	9.7	7.4
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	165.9	183.0	195.2	6.8	10.3	6.7
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	162.6	174.5	186.6	4.2	7.3	7.0
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	160.1	174.6	187.4	5.7	9.1	7.4
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	163.6	177.9	189.7	5.9	8.7	6.6
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	163.4	177.7	190.7	6.6	8.7	7.3
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	164.7	179.2	194.2	5.5	8.8	8.4
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	165.5	183.0	197.1	6.2	10.6	7.7
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	161.1	175.9	188.8	7.8	9.2	7.4
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	167.2	181.1	194.7	8.0	8.3	7.5
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	161.1	176.6	189.9	7.6	9.6	7.5
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	162.9	178.9	192.2	8.0	9.8	7.4
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	155.8	166.9	179.0	8.4	7.1	7.2

17.10 Çiftçinin eline geçen fiyatlar, 2006-2010

Prices received by farmers, 2006-2010

	2006 ⁽¹⁾	2007 ⁽¹⁾	2008 ⁽¹⁾	2009 ⁽¹⁾	2010 ⁽¹⁾
Tarla ürünleri - Field crops (TL/kg)					
Anason - Anise	2.42	2.72	2.92	3.52	6.72
Ayçiçeği - Sunflower	1.10	1.15	1.46	1.41	1.53
Arpa - Barley	0.28	0.35	0.48	0.41	0.40
Bakla (kuru) - Broad beans (dry)	0.80	0.89	1.00	1.23	1.22
Bezelye - Peas	1.03	0.97	1.34	1.58	1.44
Börülce - Kidney beans	1.81	2.03	2.59	2.42	2.65
Burçak - Wild vetches	0.68	0.48	0.69	0.74	0.84
Buğday - Wheat	0.36	0.42	0.57	0.51	0.53
Çavdar - Rye	0.26	0.31	0.40	0.37	0.38
Darı - Millet	0.50	0.56	0.89	0.81	0.74
Fasulye - Dry beans	1.96	2.12	2.63	2.49	2.40
Fiğ - Cow vetches	0.61	0.80	0.94	0.84	0.82
Mahlut - Mixed grain	0.39	0.42	0.48	-	0.60
Mercimek (kırmızı) - Lentils (red)	0.77	0.71	1.47	1.99	1.49
Mercimek (yeşil) - Lentils (green)	1.30	1.40	1.82	2.00	2.11
Mısır - Corn	0.37	0.40	0.43	0.44	0.47
Nohut - Chickpeas	1.14	1.25	1.49	1.44	1.60
Pamuk (kütü) - Cotton (raw)	0.78	0.74	0.77	0.79	1.23
Patates - Potatoes	0.45	0.49	0.50	0.55	0.62
Çeltik - Rice in the husk	0.75	0.75	1.13	1.25	1.17
Saman - Straw	0.19	0.21	0.26	0.24	0.21
Sarımsak (kuru) - Garlic (dry)	2.80	3.27	3.61	2.57	3.96
Soğan (kuru) - Onions (dry)	0.42	0.48	0.43	0.54	0.89
Soya fasulyesi - Soybeans	0.48	0.51	0.61	0.71	0.86
Susam - Sesame	2.02	2.29	2.95	3.30	3.19
Yerfıstığı - Groundnuts	1.39	1.63	1.80	1.67	1.80
Yulaf - Oats	0.32	0.37	0.49	0.45	0.48
Meyveler - Fruits (TL/kg)					
Altıntop - Grapefruit	0.34	0.39	0.41	0.39	0.51
Antepfıstığı (kabuklu) - Pistachios (shel)	6.67	6.99	6.81	7.85	11.07
Armut - Pears	1.47	1.65	1.67	1.68	1.55
Ayva - Quinces	1.09	1.17	1.26	1.20	1.16
Badem (kabuklu) - Almonds (shelled)	3.55	4.09	4.27	4.14	5.35
Ceviz (kabuklu) - Walnuts (shelled)	4.60	5.31	5.60	5.45	7.04
Elma - Apples	0.90	1.02	1.08	1.04	1.11
Erik - Plums	1.05	1.17	1.23	1.27	1.35
Fındık - Hazelnuts	3.76	3.79	3.78	3.87	4.23
İncir - Figs	1.44	1.67	1.78	1.71	2.03
Kayısı - Apricots	1.29	1.33	1.36	1.33	1.68
Kestane - Chestnuts	2.63	3.06	3.21	3.18	4.06
Kiraz - Cherries	2.12	2.19	2.36	2.24	2.23
Limon - Lemon	0.76	0.98	1.11	1.02	0.89
Mandalina - Mandarins	0.60	0.69	0.74	0.73	0.78
Portakal - Oranges	0.50	0.57	0.65	0.59	0.67
Şeftali - Peaches	1.16	1.29	1.31	1.31	1.45
Üzüm (Yaş) - Grapes	1.14	1.33	1.41	1.31	1.30
Vişne - Sour cherries	1.67	1.63	1.73	1.59	1.16
Zeytin - Olive	2.25	2.42	2.47	2.41	2.57

17.10 Çiftçinin eline geçen fiyatlar, 2006-2010 (devam)

Prices received by farmers, 2006-2010 (continued)

	2006 ⁽¹⁾	2007 ⁽¹⁾	2008 ⁽¹⁾	2009 ⁽¹⁾	2010 ⁽¹⁾
Sebzeler - Vegetables (TL/kg)					
Bakla (taze) - Greenbroad beans	1.04	1.15	1.31	1.32	1.69
Balkabağı - Pumpkins	0.71	0.75	0.81	0.86	0.92
Bamya - Okra	2.24	2.71	2.77	2.79	3.15
Biber (dolmalık) - Peppers (stufing)	0.72	0.90	0.91	0.93	1.12
Biber (sivri) - Peppers (green)	0.79	0.95	1.00	0.99	1.16
Domates - Tomatoes	0.53	0.58	0.56	0.63	1.00
Fasulye (taze) - Green beans	1.24	1.48	1.61	1.47	1.83
Havuç - Carrots	0.60	0.57	0.62	0.52	0.55
Ispanak - Spinach	0.88	0.91	1.05	1.05	1.28
Karpuz - Watermelons	0.39	0.44	0.34	0.43	0.63
Kavun - Melons	0.51	0.58	0.60	0.61	0.72
Lahana - Cabbages	0.61	0.60	0.63	0.54	0.65
Patlıcan - Eggplant	0.68	0.74	0.75	0.84	0.87
Pırasa - Leeks	0.76	0.82	0.86	0.78	1.04
Sakız kabağı - Squash	0.57	0.64	0.75	0.78	0.97
Salatalık - Cucumbers	0.67	0.80	0.83	0.93	1.05
Turp - Horseradish	0.64	0.65	0.78	0.80	0.88
Hayvansal ürünler - Livestock products (TL/kg)					
Bal - Honey	12.67	12.89	15.17	16.86	17.60
Balmumu - Wax	8.51	9.12	9.55	10.73	11.86
İpek kozası - Silk cocoon	8.48	7.09	9.97	15.57	17.74
Kıl - Hair	1.70	1.60	1.65	1.66	1.87
Süt (inek) - Cow's milk	0.72	0.72	0.80	0.79	0.91
Süt (koyun) - Sheep's milk	0.89	0.94	1.06	1.17	1.29
Tereyağı - Butter	7.43	7.57	8.71	10.03	11.35
Tiftik - Mohair	3.57	3.87	7.00	6.17	6.29
Yapağı - Wool	2.93	2.88	2.60	2.65	2.44
Yumurta - Eggs ⁽²⁾	0.16	0.18	0.19	0.21	0.20
Canlı hayvanlar (TL/baş) - Livestock (TL/per head)					
Hindi - Turkeys	24.20	25.02	29.27	39.07	44.97
Koyun (Yerli) - Sheep	216.16	219.62	223.39	278.24	457.77
Kuzu (Yerli) - Lambs	110.56	115.88	115.30	151.93	251.61
Kıl keçisi - Ordinary goats					
Dişi keçi - Ordinary goats female	158.24	176.09	184.57	237.42	395.36
Kıl keçisi oğlağı - Kid of ordinary goat	82.45	85.70	88.93	115.28	191.91
Manda - Water buffaloes					
Manda ineği - Water buffalo cows	1317.84	1431.67	1526.09	1854.83	2661.01
Dişi malak - Water buffaloes female	639.94	679.13	749.49	867.96	1200.38
Erkek malak - Water buffaloes male	672.62	713.56	749.49	867.96	1200.38
Sığır (yerli) - Cattle (domestic)					
İnek - Cows	1115.08	1198.97	1242.85	1444.15	2397.03
Dana - Calves	566.84	588.93	628.43	725.20	1145.99
Sığır (kültür) - Cattle (culture)					
İnek - Cows	2265.42	2435.16	2601.60	2739.05	4212.59
Dana - Calves	1001.77	1059.47	1164.98	1279.73	1937.44
Sığır (melez) - Cattle (cross-breed)					
İnek - Cows	1710.23	1869.52	1967.79	2161.77	3289.81
Dana - Calves	809.26	865.18	908.18	1045.33	1600.89
Tavuk - Hens	6.50	6.50	6.72	8.13	11.02
Dişi keçi - Angora goats female	162.84	171.08	185.01	222.39	310.48
Tiftik keçisi oğlağı - Kid of angora goats	90.42	91.53	91.18	110.11	155.12

(1) Ağırlıklı ortalama fiyatlardır.

(1) Weighted average prices.

(2) Adet fiyatıdır.

(2) Price per item.

İÇİNDEKİLER

Sayfa
Page

CONTENTS

Açıklama	290	Explanation
Tablo		Table
18.1 OECD ülkelerinde satınalma gücü paritesi değerleri, 2007-2011	292	18.1 Purchasing power parity values in OECD countries, 2007-2011
18.2 OECD ülkelerinde Gayri Safi Yurtiçi Hasıla temelinde karşılaştırmalı fiyat düzeyi endeksleri, 2007-2011	293	18.2 Comparative price level indices in OECD countries on the basis of Gross Domestic Product, 2007-2011
18.3 İBBS'ye göre tüketim harcamaları fiyat düzeyi endeksleri, 2008-2011	294	18.3 Price level indices for consumption expenditures by SR, 2008-2011

AÇIKLAMA

EXPLANATION

SATINALMA GÜCÜ PARİTESİ

Ülkelerin gelişmişlik düzeyinin karşılaştırılmasında, ülkelerin yarattıkları Gayri Safi Milli Hasıla (GSMH) ve Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH)'ları ortak bir döviz kuruna, genelde ABD Dolarına dönüştürülerek bulunan rakamlar kullanılmaktadır. Resmi ve serbest piyasa kurları arasındaki farklılıklar ve ülkelerdeki fiyat düzeylerinin farklı oluşu, bu tür karşılaştırmalarda döviz kurunun güvenilirliğini yitirmesine neden olmuştur. Bu durum, döviz kurunun sakıncalarını ortadan kaldıran Satınalma Gücü Paritesi (SGP) yönteminin geliştirilmesine neden olmuştur. 1950'li yıllarda başlayan çalışmalar, 1960'ların sonunda Uluslararası Karşılaştırma Projesi'ne dönüştürülmüş, Eurostat (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) ile OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı)'nın projeyi desteklemesi ve katılımcı ülke sayısının artması ile proje, 1989 yılından sonra programa dönüştürülmüştür.

Uluslararası Karşılaştırma Programı (UKP) çerçevesinde SGP'nin hesaplanması için, katılımcı ülkelerin oluşturduğu mal ve hizmet sepetinde yer alan maddelerin yıllık ortalama fiyatları ve ilgili madde gruplarının GSYH içindeki harcama ağırlıkları gerekmektedir. Program kapsamında fiyatlandırılan ve ağırlıklandırılan mal ve hizmet grupları aşağıda verilmektedir.

1. Hanehalkı kişisel tüketim harcamaları

- 1.1 Gıda ve alkolsüz içecekler
- 1.2 Alkollü içecekler ve tütün
- 1.3 Giyim ve ayakkabı
- 1.4 Konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar
- 1.5 Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri
- 1.6 Sağlık
- 1.7 Ulaştırma
- 1.8 Haberleşme
- 1.9 Eğlence ve kültür
- 1.10 Eğitim
- 1.11 Lokanta ve oteller
- 1.12 Çeşitli mal ve hizmetler

2. Kar amacı gütmeyen kuruluşların kişisel tüketim harcamaları

3. Devletin kişisel tüketim harcamaları

- 3.1 Konut
- 3.2 Sağlık
- 3.3 Eğlence ve kültür
- 3.4 Eğitim
- 3.5 Sosyal güvenlik

4. Devletin ortak tüketim harcamaları

- 4.1 Devletin ortak hizmetleri

5. Gayri safi sabit sermaye oluşumu

- 5.1 Makine ve teçhizat
- 5.2 İnşaat projeleri

6. Stok değişimleri

- 6.1 Envanter değişimi
- 6.2 Değerlerin elde edilmiş ile çıkarılış arasındaki fark

7. İthalat ve ihracat dengesi

- 7.1. İthalat ve ihracat dengesi

PURCHASING POWER PARITY

For comparison of economic aggregates among countries Gross National Products (GNP) and Gross Domestic Products (GDP) values are converted to common currency unit generally to US dollars. Due to the differences between official and free market exchange rates and differences of the countries' price levels, the exchange rates are generally considered to be less reliable in such international comparisons. This situation caused to improve the Purchasing Power Parity (PPP) method which eliminates the weakness of the exchange rates. The works started in the 1950s were transformed to International Comparison Project at the end of 1960s. Since the number of participating countries increased and the Eurostat (Statistical Office of the European Union) and OECD (Organization of Economic Cooperation and Development) supported the project, the project became an International Comparison Program (ICP) after 1989.

To calculate PPP within the framework of the ICP, the annual average prices of the items included in the representative basket of commodities (this basket is established by participating countries) and the expenditure weights of item groups in GDP are required. The groups of items which are priced and weighted within the context of the program are given below.

1. Individual consumption expenditures by households

- 1.1 Food and non-alcoholic beverages
- 1.2 Alcoholic beverages and tobacco
- 1.3 Clothing and footwear
- 1.4 Housing, water, electricity, gas and other fuels
- 1.5 Furnishings, household equipment and maintenance
- 1.6 Health
- 1.7 Transport
- 1.8 Communication
- 1.9 Recreation and culture
- 1.10 Education
- 1.11 Restaurants and hotels
- 1.12 Miscellaneous goods and services

2. Individual consumption expenditures by non-profit institutions serving households

3. Individual consumption expenditures by government

- 3.1 Housing
- 3.2 Health
- 3.3 Recreation and culture
- 3.4 Education
- 3.5 Social protection

4. Collective consumption expenditures by

- 4.1 Collective services of government

5. Gross fixed capital formation

- 5.1 Machinery and equipment
- 5.2 Construction

6. Changes in stocks

- 6.1 Change in inventories
- 6.2 Acquisitions less disposals of valuables

7. Balance of exports and imports

- 7.1 Balance of exports and imports

Tanım ve Kavramlar

Satınalma Gücü Paritesi (SGP): Farklı para birimlerinin satın alma gücünü eşitleyen ve ülkeler arasındaki fiyat farklılıklarını yok ederek, ulusal para birimlerini ortak para birimine dönüştüren bir orandır.

Uluslararası Karşılaştırma Programı (UKP): GSYH ve bileşenlerini, SGP'ye dayalı olarak veren ve uluslararası fiyat ve hacim karşılaştırmalarına olanak sağlayan, Birleşmiş Milletler, OECD ve Eurostat gibi kuruluşlar tarafından organize edilen bir programdır.

Avrupa Karşılaştırma Programı (AKP): UKP'ye katılan ülke sayısının sürekli artması ve coğrafi yakınlığının getirdiği kolaylıklar dikkate alınarak program 1980 yılında bölgelere ayrılmıştır. Türkiye UKP'nin Avrupa bölgesinde yani "Avrupa Karşılaştırma Programı-AKP" organizasyonunda yer almaktadır. Avrupa Karşılaştırma Programı, Eurostat ve OECD tarafından organize edilmektedir. Bu programda yer alan ülkeler, beş gruba ayrılmıştır. Birinci grupta Kuzey Avrupa Ülkeleri, ikinci grupta Orta Avrupa ülkeleri, üçüncü grupta Güney Avrupa ülkeleri, dördüncü grupta Batı Balkan ülkeleri ve beşinci grupta ise diğer OECD ülkeleri kapsamaktadır. Türkiye, Güney Avrupa Ülkeleri grubunda yer almaktadır.

Mal ve hizmet sepeti: Program kapsamında öncelikle katılımcı ülkeleri ve ilgili madde grubunu temsil eden, ülkeler arasında karşılaştırılabilir niteliğe sahip mal ve hizmet sepeti, tüm ülkelerin katılımı ile belirlenmektedir. Mal ve hizmet sepeti belirlenirken dikkate alınan ölçüler:

- Seçilen maddelerin mümkün olduğunca fazla katılımcı ülkede bulunuyor olması,
- Seçilen maddelerin ana gruplar düzeyinde tür ve satın alış yönünden ülkeleri temsil etmesi,
- Ülkelerin aynı maddeyi fiyatlandırılmalarını ve karşılaştırmalarını sağlamak için seçilen maddelerin ayrıntılı tanımlarının olması,
- Her bir grup için ülkelerin tüketim yapılarını ve madde ağırlıklarını göz önüne alarak en azından bir maddeyi kendi ülkelerinin tüketimi için temsil edici olarak belirlemesi gerekmektedir.

Karşılaştırmalı fiyat düzeyi endeksi: Satınalma Gücü Paritesinin döviz kuruna oranıdır. Ülkeler arasındaki fiyat düzeyi farklılıklarının ölçülmesine imkan verir.

BÖLGESEL SATINALMA GÜCÜ PARİTESİ ÇALIŞMASI

Çalışmada, tüketim harcamaları temelinde Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde TL'nin satın alma gücündeki farklılıkların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Çalışma 2008 yılında, 81 il merkezinde gerçekleştirilmiş olup sonuçlar 2. düzey İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS), 26 bölge için elde edilmiştir.

Sonuçlar, TL'nin 26 bölgedeki satın alma gücünün göstergesi olan "Bölgesel Fiyat Düzeyi Endeksleri" temelinde yayınlanmıştır.

2009, 2010 ve 2011 yıllarına ilişkin Bölgesel SGP değerleri, madde bazında TÜFE endeksi kullanılarak tahmin edilmiştir.

Definitions and Concepts

Purchasing Power Parities (PPP): PPP is the rate of currency conversion that equalizes the purchasing power of different currencies and eliminates the differences in price levels between countries.

International Comparison Program (ICP): ICP is a program organized by international organizations such as United Nations, Eurostat and the OECD. It provides international price and volume comparisons of GDP and gives GDP expenditure components based on PPPs.

European Comparison Program (ECP): Taking advantage of geographical proximity and the growing number of participating countries, the ICP was divided into the regions in 1980. Turkey is in the European region of the ICP that is called "European Comparison Program-ECP". ECP is organized by Eurostat and OECD. The countries in the ECP program are divided into five groups. First group consists of the Northern European Countries, second group consists of the Central European Countries, third group consists of the Southern European Countries, fourth group consists of West Balkan Countries and fifth group consists of other OECD countries. Turkey is included in the group of Southern European Countries.

Basket of goods and services: The basket of goods and services including representative and comparable items within the participating countries and the related item groups are determined collectively by the participating countries. The criteria in determining the basket of goods and services are as follows:

- The products selected for the basket have to be commonly found in as many participating countries as possible,
- The products selected for the basket have to be representative for all countries,
- All the items in the basket have to be precisely defined to ensure those countries price and compare equivalent items,
- For each basic heading, each participating country must nominate and define at least one representative product of its own consumption.

Comparative price level indices: It is the ratio of Purchasing Power Parity to exchange rate. It provides a measure of the differences in price levels between countries.

REGIONAL PURCHASING POWER PARITY STUDY

The object of the study is to determine the purchasing power of Turkish Liras (TL) in different regions of Turkey based on consumption expenditures.

The study was carried out in the central of 81 provinces in 2008. The results of the study was obtained for 26 Region by Level 2 of The Nomenclature of Territorial Units for Statistics (SR) of Turkey.

The results are presented as "Regional Price Level Indices" referring the purchasing power of Turkish Liras (TL) in 26 Regions by Level 2 of SR.

Regional PPPs for 2009, 2010 and 2011 were estimated using the CPI data on item base.

18.1 OECD ülkelerinde satınalma gücü paritesi değerleri, 2007-2011

Purchasing power parity values in OECD countries, 2007-2011

[Bir Amerikan doları karşılığı ulusal para birimi - National currency per USA Dollar]

(ABD=1 USA=1)

	Satınalma Gücü Paritesi değerleri				
	Purchasing Power Parity values				
	2007	2008	2009	2010	2011
Türkiye - Turkey	0.86	0.89	0.92	0.97	1.04
ABD - USA	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Almanya - Germany	0.83	0.81	0.80	0.81	0.80
Avustralya - Australia	1.43	1.48	1.45	1.51	1.56
Avusturya - Austria	0.87	0.85	0.85	0.85	0.85
Belçika - Belgium	0.89	0.87	0.86	0.86	0.87
Çek Cumhuriyeti - Czech Republic	13.94	14.26	13.91	14.22	13.92
Danimarka - Denmark	8.23	8.01	7.89	7.88	7.81
Estonya - Estonia	0.55	0.55	0.52	0.52	0.53
Finlandiya - Finland	0.94	0.92	0.91	0.92	0.95
Fransa - France	0.89	0.88	0.87	0.87	0.87
Hollanda - Netherlands	0.86	0.84	0.84	0.84	0.83
İngiltere - United Kingdom	0.65	0.65	0.65	0.66	0.66
İrlanda - Ireland	0.96	0.95	0.90	0.86	0.84
İspanya - Spain	0.73	0.72	0.71	0.72	0.71
İsrail - Israel	3.60	3.59	3.73	3.73	3.71
İsveç - Sweden	8.88	8.77	8.95	9.03	8.91
İsviçre - Switzerland	1.60	1.55	1.53	1.52	1.50
İtalya - Italy	0.82	0.79	0.78	0.81	0.80
İzlanda - Iceland	113.05	117.42	127.76	135.62	137.69
Japonya - Japan	120.31	116.85	115.19	111.45	106.88
Kanada - Canada	1.21	1.23	1.20	1.22	1.23
Kore - Korea	768.65	785.72	804.11	824.57	822.78
Lüksemburg - Luxembourg	0.92	0.91	0.91	0.92	0.93
Macaristan - Hungary	131.27	129.43	126.85	130.19	129.89
Meksika - Mexico	7.38	7.47	7.68	7.92	8.15
Norveç - Norway	8.77	8.75	8.92	9.02	9.62
Polonya - Poland	1.84	1.86	1.86	1.86	1.87
Portekiz - Portugal	0.66	0.65	0.64	0.64	0.63
Slovenya - Slovenia	0.63	0.63	0.64	0.64	0.63
Slovak Cumhuriyeti - Slovak Republic	0.55	0.53	0.51	0.52	0.52
Şili - Chile	372.43	365.24	371.76	401.98	406.55
Yeni Zelanda - New Zealand	1.50	1.49	1.48	1.51	1.52
Yunanistan - Greece	0.72	0.70	0.70	0.71	0.71

Kaynak - Source: OECD, Main Economic Indicators, 2012

18.2 OECD ülkelerinde Gayri Safi Yurtiçi Hasıla temelinde karşılaştırmalı fiyat düzeyi endeksleri, 2007-2011

Comparative price level indices in OECD countries on the basis of Gross Domestic Product, 2007-2011

(OECD Toplam=100 - OECD Total=100)

	Karşılaştırmalı fiyat düzeyi endeksleri				
	Comparative price level indices				
	2007	2008	2009	2010	2011
Türkiye - Turkey	64	65	58	63	59
ABD - USA	97	94	98	97	94
Almanya - Germany	110	112	110	104	105
Avustralya - Australia	115	117	111	135	151
Avusturya - Austria	115	118	116	110	111
Belçika - Belgium	117	121	117	111	114
Çek Cumhuriyeti - Czech Republic	66	79	72	72	74
Danimarka - Denmark	146	148	145	136	137
Estonya - Estonia	73	76	71	68	70
Finlandiya - Finland	124	127	124	118	124
Fransa - France	118	122	119	113	114
Hollanda - Netherlands	113	116	115	108	109
İngiltere - United Kingdom	125	113	100	99	100
İrlanda - Ireland	127	131	124	111	110
İspanya - Spain	96	100	97	92	93
İsrail - Israel	85	94	93	97	98
İsveç - Sweden	127	126	115	122	129
İsviçre - Switzerland	129	135	139	142	159
İtalya - Italy	108	109	107	104	105
İzlanda - Iceland	170	126	102	108	112
Japonya - Japan	99	107	121	124	126
Kanada - Canada	109	109	103	115	117
Kore - Korea	80	67	62	69	70
Lüksemburg - Luxembourg	122	125	124	119	122
Macaristan - Hungary	69	71	62	61	61
Meksika - Mexico	65	63	56	61	62
Norveç - Norway	145	146	140	145	162
Polonya - Poland	64	73	59	60	60
Portekiz - Portugal	87	90	87	82	83
Slovak Cumhuriyeti - Slovak Republic	64	71	70	67	68
Slovenya - Slovenia	83	88	87	83	83
Şili - Chile	69	66	65	77	79
Yeni Zelanda - New Zealand	107	99	91	106	113
Yunanistan - Greece	95	97	96	91	93

Kaynak - Source: OECD, Main Economic Indicators, 2012

18.3 İBBS'ye göre tüketim harcamaları fiyat düzeyi endeksleri, 2008-2011

Price level indices for consumption expenditures by SR, 2008, 2011

(Türkiye - Turkey =100)

İBBS-2. Düzey SR - Level 2	Fiyat düzeyi endeksi - Price level indices			
	2008	2009	2010	2011
TR Türkiye - Turkey	100.00	100.00	100.00	100.00
TR10 İstanbul	114.18	114.33	114.25	113.71
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	102.67	102.20	102.09	102.45
TR22 Balıkesir, Çanakkale	102.38	102.15	103.07	102.97
TR31 İzmir	105.21	105.68	105.62	106.72
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	101.69	101.25	101.00	101.52
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	99.31	99.10	99.05	99.19
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	103.46	103.03	103.10	102.97
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	104.82	104.57	104.21	103.84
TR51 Ankara	105.03	105.82	106.49	105.99
TR52 Konya, Karaman	96.88	96.33	96.27	96.06
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	103.99	104.00	103.43	103.11
TR62 Adana, Mersin	99.07	99.94	99.42	99.17
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	94.86	95.56	95.45	95.76
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	95.27	95.62	95.61	95.76
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	97.21	97.41	97.68	97.66
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	101.47	99.65	98.96	99.49
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	97.63	97.46	97.54	98.21
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	98.00	97.67	97.61	97.42
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	103.02	103.24	103.66	103.61
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	98.12	97.72	97.90	98.54
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	96.81	95.93	96.64	96.95
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	96.47	96.60	96.92	97.23
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	97.04	98.21	98.71	97.78
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	96.55	96.94	96.32	96.43
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	95.55	95.92	96.02	95.55
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	93.30	93.65	92.98	91.88

İÇİNDEKİLER	Sayfa Page	CONTENTS
Açıklama	297	Explanation
Grafik		Graph
19.1 Cumhuriyet altını, 2007-2011	321	19.1 Cumhuriyet gold, 2007-2011
19.2 Avrupa Para Birimi ve ABD Doları, 2007-2011	321	19.2 Euro and US Dollar, 2007-2011
Tablo		Table
19.1 Merkez Bankası bilançosu, 2007-2011	299	19.1 Central Bank balance sheet, 2007-2011
19.2 Merkez Bankası krediler, 2007-2011 [Kurumsal sektörlere göre]	301	19.2 Central Bank credits, 2007-2011 [Sectoral breakdown]
19.3 Merkez Bankası mevduat, 2007-2011 [Kurumsal sektörlere göre]	301	19.3 Central Bank deposits, 2007-2011 [Sectoral breakdown]
19.4 Merkez Bankası mevduat, 2007-2011 [Türlerine göre]	303	19.4 Central Bank deposits, 2007-2011 [Deposit types]
19.5 Mevduat bankaları bilançosu, 2007-2011 [Tek düzen hesap planına göre]	304	19.5 Deposit money banks' balance sheet, 2007-2011 [According to the uniform chart of accounts]
19.6 Mevduat bankaları krediler, 2007-2011 [Kurumsal sektörlere göre]	306	19.6 Deposit money banks credits, 2007-2011 [Sectoral breakdown]
19.7 Mevduat bankaları mevduat, 2007-2011 [Kurumsal sektörlere göre]	307	19.7 Deposit money banks, 2007-2011 [Sectoral breakdown]
19.8 Mevduat bankaları mevduat, 2007-2011 [Türlerine göre]	309	19.8 Deposit money banks, 2007-2011 [Deposit types]
19.9 Kalkınma ve yatırım bankaları bilançosu, 2007-2011 [Tek düzen hesap planına göre]	310	19.9 Investment and development banks' balance sheet, 2007-2011 [According to the uniform chart of accounts]
19.10 Kalkınma ve yatırım bankaları krediler, 2007-2011 [Kurumsal sektörlere göre]	312	19.10 Investment and development banks credits, 2007-2011 [Sectoral breakdown]
19.11 Katılım bankaları bilançosu, 2007-2011 [Tek düzen hesap planına göre]	313	19.11 Participation banks' balance sheet, 2007-2011 [According to the uniform chart of accounts]
19.12 Katılım bankaları krediler, 2007-2011 [Kurumsal sektörlere göre]	315	19.12 Participation banks loans, 2007-2011 [Sectoral breakdown]
19.13 Katılım bankaları toplanan fonlar, 2007-2011 [Kurumsal sektörlere göre]	316	19.13 Participation banks funds raised, 2007-2011 [Sectoral breakdown]
19.14 Katılım bankaları toplanan fonlar, 2007-2011 [Türlerine göre]	318	19.14 Participation banks funds raised, 2007-2011 [Deposit types]

	Sayfa	
	Page	
19.15 Parasal sektör analitik bilançosu, 2007-2011 [M3 Para arzı ve karşılık kalemleri]	319	19.15 Monetary sector analytical balance sheet, 2007-2011 [M3 money supply and counterpart items]
19.16 Uluslararası rezervler, 2007-2011	321	19.16 International reserves, 2007-2011
19.17 Altın fiyatları, 2007-2011	321	19.17 Gold prices, 2007-2011
19.18 Döviz kurları, 2007-2011	322	19.18 Exchange rates, 2007-2011
19.19 Sigorta dallarına göre sigorta ve emeklilik şirketleri, 2008-2010	323	19.19 Insurance companies by type of insurance, 2008-2010
19.20 Sigorta dallarına göre sigorta ve emeklilik şirketlerinin aldığı direkt primler, 2008-2010	324	19.20 Direct premiums received by insurance companies and type of insurance, 2008-2010
19.21 Sigorta dallarına göre sigorta ve emeklilik şirketlerinin direkt işlerden ödedikleri tazminatlar, 2008-2010	325	19.21 Direct payments made by insurance companies by type of insurance, 2008-2010

AÇIKLAMA

EXPLANATION

PARA ve BANKA

Bu bölümdeki para ve banka ile ilgili veriler, T.C. Merkez Bankası AŞ'den, sigorta şirketlerine ilişkin veriler ise Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'ndan alınmaktadır.

T.C. Merkez Bankası

3 Ekim 1931 tarihinde faaliyete geçen banka, karma sermayeli ve özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliği olan bir anonim şirkettir. Bankanın temel amacı fiyat istikrarını sağlamaktır. Banka, fiyat istikrarını sağlamak için uygulayacağı para politikasını ve kullanacağı para politikası araçlarını doğrudan kendisi belirler. Banka fiyat istikrarını sağlama amacı ile çalışmamak kaydıyla Hükümetin büyüme ve istihdam politikalarını destekler.

Bankanın temel görevleri;

Açık piyasa işlemleri yapmak,

Hükümetle birlikte Türk Lirasının iç ve dış değerini korumak için gerekli tedbirleri almak ve yabancı paralar ve altın karşısındaki muadeletini tespit etmeye yönelik kur rejimini belirlemek,

Türk Lirasının yabancı paralar karşısındaki değerinin belirlenmesi için döviz ve efektiflerin vadesiz ve vadeli alım ve satımı ile dövizlerin Türk Lirası ile değişimi ve diğer türev işlemlerini yapmak,

Bankaların ve bankaca uygun görülecek diğer mali kurumların yükümlülüklerini esas alarak zorunlu karşılıklar ve umumi disbonibite ile ilgili usul ve esasları belirlemek,

Reeskont ve avans işlemleri yapmak, ülke altın ve döviz rezervlerini yönetmek,

Türk Lirasının hacim ve tedavülünü düzenlemek,

Ödeme ve menkul kıymet transferi ve mutabakat sistemleri kurmak,

Kurulmuş ve kurulacak sistemlerin kesintisiz işlenmesini ve denetimini sağlayacak düzenlemeleri yapmak,

Ödemeler için elektronik ortam da dahil olmak üzere kullanılacak yöntemleri ve araçları belirlemek,

Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak,

Mali piyasaları izlemek ve bankalardaki mevduatın vade ve türleri ile katılım bankalarındaki (eski adıyla özel finans kurumları) katılma hesaplarının vadelerini belirlemek.

Banka, Hükümetin mali ve ekonomik müşavirlik, mali ajanlık ve haznedarlığını yapar.

MONEY and BANKING

The data presented in this section relating to money and banking is provided by the Central Bank of Turkey and data on insurance companies is provided by the Prime Ministry's Undersecretariat of Treasury.

Central Bank of Turkey

It began operations on October 3, 1931 as a joint stock company with private and government owned capital, subject to special laws. The primary objective of the bank shall be to achieve and maintain price stability. The bank shall determine on its own discretion the monetary policy that it shall implement and the monetary policy instruments that it is going to use in order to achieve and maintain price stability. The Bank shall, provided that it shall not be in confliction with the objective of achieving and maintaining price stability, support the growth and employment policies of the Government.

Its fundamental duties are;

to carry out open market operations,

to take necessary measures in order to protect the domestic and international value of Turkish Liras and to establish the exchange rate policy in determining the parity of Turkish Liras against gold and foreign currencies jointly with the Government,

to execute transactions such as spot and forward purchase and sale of foreign exchange and banknotes, foreign swaps and other derivatives transactions in order to determine the value of Turkish Liras against other currencies,

to determine the procedures and conditions of reserve requirements and liquidity requirement by taking into consideration the liabilities of banks and other financial institutions to be deemed appropriate by the Bank,

to conduct rediscount and advance transactions, to manage the gold and foreign exchange reserves of the country,

to regulate the volume and circulation of Turkish Liras,

to establish payment, securities transfer and settlement systems,

to set forth regulations to ensure the uninterrupted operation and supervision of the existing or future systems,

to determine the methods and instrument including electronic environment for payments,

to take precautions for enhancing the stability in the financial system and to take regulatory measures with respect to money and foreign exchange markets,

to monitor the financial markets and to determine the terms and types of deposits in banks and the terms of participation funds in participation banks (formerly special finance houses).

The bank shall be the financial and economic advisor, the fiscal agent and the treasurer of the Government.

Tanım ve Kavramlar

Altın: Bu hesap Merkez Bankası'ndaki uluslararası standartta olan ve olmayan altınların değerini göstermektedir.

Döviz alacakları: Konvertibl ve konvertibl olmayan döviz cinsleri üzerinden hariçteki muhabirler nezdinde açılan hesaplar, Uluslararası Para Fonu (IMF) nezdindeki Rezerv Dilimi Pozisyonu ile Merkez Bankası şubeleri kasalarında bulunan etkifileri içermektedir.

Madeni para: Merkez Bankası kasalarında bulunan madeni paralardır.

Menkul kıymetler: İkincil piyasadan kesin alış yapılan DİBS'ler ve repo yoluyla alınmış menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

İç krediler: Merkez Bankası'nın bankacılık sektörüne açtığı krediler bu hesapta gösterilmektedir.

Açık piyasa işlemleri: TCMB'nin açık piyasa ve bankalararası para piyasası işlemlerinden doğan alacaklarını göstermektedir.

Dış krediler: TCMB ile Sudan Merkez Bankası ve Arnavutluk Merkez Bankası arasında imzalanan bankacılık sözleşmesi kapsamındaki TCMB'nin alacaklarıyla ilgili olarak TCMB'nin kullandığı kredileri içermektedir.

Hazine'nin alacakları: TCMB kasalarında Hazine adına muhafaza edilen uluslararası standartta olmayan altın, ülkemizin IMF nezdindeki Özel Çekme Hakkı (SDR)kotasının altın ve yabancı para olarak ödenen kısmı dolayısıyla oluşan Hazine'nin Rezerv Dilim İmkânı ve Hazine'nin çeşitli işlemlerinden doğan diğer alacaklarını kapsar.

Takipteki alacaklar: TCMB'nin Irak Merkez Bankası'ndan kredi alacağı karşılığı ve Irak Bekhme Barajı Projesi kapsamında satın alınan senetler karşılığı doğan alacaklarını göstermektedir.

Mevduat: Bankaya yatırılan kamu ve bankacılık sektörüne, uluslararası kuruluşlar, fonlar ve muhtelif sektörlerle ait Türk Lirası ve yabancı para mevduatlarını gösterir.

Para ve banka istatistikleri: Para ve banka istatistiklerinde kullanılan parasal sektör tanımı; Merkez Bankası, mevduat bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, katılım bankaları ve para piyasası fonlarını (B-tipi likit yatırım fonlarını) kapsamaktadır.

Para arzı tanımları :

M1: Dolaşımdaki Para + Vadesiz Mevduat (TL, YP)

M2: M1 + Vadeli Mevduat (TL, YP)

M3: M2 + Repo + Para Piyasası Fonları+ İhraç Edilen Menkul Kıymetler

Ödemeler dengesi: Bir ülke ile diğer ülkeler arasındaki ödeme akışını ölçmektedir. Belirli bir dönemde, genellikle bir yılda, ülkenin tüm uluslararası iktisadi işlemlerini özet halinde sunmak için kullanılır.

Definitions and Concepts

Gold: Total gold reserves in the Central Bank (Gold conforming to international standards and gold not conforming to international standards).

Foreign exchange: Consists of accounts opened by the Central Bank with foreign correspondents against convertible and non-convertible foreign exchange, the Reserve Tranche Position held by the International Monetary Fund (IMF) and foreign currencies available in the Bank's vaults.

Coin: Coins in the vaults of the Central Bank.

Securities portfolio: Consists of government debt securities bought from secondary market and securities held under repo operations.

Domestic credits: Central Bank credits extended to the banks.

Open market operations: Shows claims of the Central Bank due to the open market operations and interbank money market transactions.

Foreign credits extended by the Central Bank: Consists of credits extended in accordance with the Banking Agreement between the Central Bank of Turkey and the Central Banks of the Sudan and Albania.

Claims of the treasury: Non-international standard gold held for Treasury at Central Bank, Reserve Tranche Mean of Treasury due to the position of Turkey's Special Drawing Right (SDR) quote at IMF which was paid as gold and foreign exchange and other receivables of Treasury arising from various transactions.

Claims under legal proceedings: Shows the claims of Central Bank of Turkey on the Central Bank of Iraq as well as the claims arising from the credit that was extended against the bills bought by the Central Bank regarding the Iraq Bekhme Dam project.

Deposits: Deposits of the public sector, banks, international institutions, funds and others held in the Central Bank in Turkish Liras and foreign exchange.

Money and banking statistics : Monetary sector definition used in money and banking statistics cover Central Bank, deposit money banks, investment and development banks and money market funds (type-B liquid funds)

Money supply definitions:

M1: Currency in Circulation + Demand Deposits (TRY, FX)

M2: M1 + Time Deposits (TRY, FX)

M3: M2 + Repo's + Money Market Funds+Debt Securities Issued

Balance of payments: The balance of payments, (or BOP) measures the payments that flow between any individual country and all other countries. It is used to summarize all international economic transactions for that country during a specific time period, usually a year.

19.1 Merkez Bankası bilançosu, 2007-2011

Central Bank balance sheet, 2007-2011

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Varlıklar - Assets	111 450 469	167 298 352	192 157 728	169 338 304	264 728 226
1 Altın mevcudu - Gold	3 736 492	5 016 931	6 374 873	8 361 219	19 158 273
1.1 Uluslararası standartta olan altın (YP)					
International standard (FX)	3 636 780	4 883 049	6 205 039	8 138 467	18 851 585
1.2 Uluslararası standartta olmayan altın (TL)					
Non-International standard (TRY)	99 712	133 882	169 834	222 752	306 688
2 Döviz alacakları - Foreign exchange	85 392 445	107 384 842	106 476 995	124 794 215	149 335 322
2.1 Konvertibl olmayan (YP) - Non-convertible (FX)	85 392 444	107 384 842	106 476 995	124 794 215	149 335 322
2.1.1 Efektif deposu - Foreign banknotes	324 236	570 646	410 946	461 465	458 583
2.1.2 Muhabir hesapları - Correspondent accounts	84 860 060	106 549 028	105 799 336	124 062 823	148 544 774
2.1.3 Rezerv dilimi pozisyonu - Reserve tranche position	208 149	265 168	266 713	269 927	331 964
2.2 Konvertibl olmayan (YP) - Non-convertible (FX)	1	0	0	0	0
2.2.1 Efektif deposu - Foreign banknotes	1	0	0	0	0
2.2.2 Muhabir hesapları - Correspondent accounts	0	0	0	0	0
3 Madeni para - Coins	71 159	59 451	88 416	104 946	79 451
4 Dahildeki muhabirler - Domestic correspondents	0	213 234	221 338	0	1 631 455
5 Menkul kıymetler - Securities portfolio	16 926 940	33 653 502	39 692 302	20 022 980	47 379 034
5.1 Devlet iç borçlanma senetleri					
Government domestic debt instruments	16 926 940	33 653 502	39 692 302	20 022 980	47 379 034
5.1.1 Kuponlu - Bonds	16 926 940	30 965 502	32 905 435	13 572 419	38 796 099
5.1.2 Kuponsuz - Treasury bills	0	2 688 000	6 786 867	6 450 561	8 582 935
5.2 Diğer - Other	0	0	0	0	0
6 İç krediler - Domestic credits	374	389	485 836	689 345	3 049 858
6.1 Kamu sektörü - Public sector	0	0	0	0	0
6.1.1 Hazine'ye kısa vadeli avans-Short-Term advances to the treasury	0	0	0	0	0
6.1.2 Kamu iktisadi kuruluşları - Public economic institutions	0	0	0	0	0
6.1.3 İktisadi devlet teşekkülleri - State economic enterprises	0	0	0	0	0
6.1.3.1 Hazine kefaletini haiz bonolar - Treasury guaranteed bills	0	0	0	0	0
6.1.3.2 Ticari - Commercial Bills	0	0	0	0	0
6.1.3.3 Diğer - Other	0	0	0	0	0
6.2 Bankacılık sektörüne kullandırılan krediler - Banking sector	374	389	485 836	689 345	3 049 858
6.2.1 Reeskont kredileri - Rediscount	374	389	485 836	689 345	3 049 858
6.2.2 1211 S.K. 40/1-c kapsamındaki krediler					
As per art 40/1-c of law no:1211	0	0	0	0	0
6.2.3 Diğer - Other	0	0	0	0	0
6.3 TMSF'na kullandırılan krediler - Credits to SDIF	0	0	0	0	0
7 Açık piyasa işlemleri - Open market operations	0	20 060 925	35 265 340	12 014 961	39 644 657
7.1 Vadeli işlemlerden alacaklar - Repurchase agreements	0	20 060 925	35 265 340	12 014 961	39 644 657
7.1.1 Nakit - Cash	0	20 060 925	33 249 340	12 014 961	39 644 657
7.1.1.1 Döviz - Foreign exchange	0	0	0	0	0
7.1.1.2 Menkul değer - Securities	0	20 060 925	33 249 340	12 014 961	39 644 657
7.1.2 Menkul - Securities	0	0	2 016 000	0	0
7.2 Diğer - Other	0	0	0	0	0
8 Dış krediler - Foreign credits	32 621	38 111	33 564	29 299	29 810
9 İştirakler - Share participations	18 493	23 559	23 698	39 446	48 566
10 Gayrimenkuller ve demirbaşlar - Fixed assets	278 809	286 178	280 849	281 319	265 722
11 Takipteki alacaklar - Claims under legal proceedings (net)	0	0	0	0	0
11.1 Takipteki alacaklar - Claims under legal proceedings	1 709 292	2 284 171	2 281 704	2 348 736	2 902 410
11.2 Takipteki alacaklar karşılığı					
Provisions for claims under legal proceedings (-)	-1 709 292	-2 284 171	-2 281 704	-2 348 736	-2 902 410
12 SDR tahsisatı nedeniyle hazine yükümlülüğü					
Treasury liabilities due to SDR allocation (1)	207 285	264 067	2 533 695	2 564 228	3 153 566
13 Değerleme hesabı - Revaluation account	4 710 587	0	0	0	0
14 Faiz ve gelir reeskontları ve tahakkukları					
Interest and income accruals	9 359	43 692	139 814	26 659	76 317
15 Muvakkat alacaklılar - Miscellaneous receivables	40 016	211 399	483 484	367 842	818 846
16 Diğer varlıklar - Other assets	25 889	42 072	57 525	41 845	57 350
17 Geçmiş yıllar zararları - Previous years losses	0	0	0	0	0

19.1 Merkez Bankası bilançosu, 2007-2011 (devam)

Central Bank balance sheet, 2007-2011 (continued)

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Yükümlülükler - Liabilities	111 450 469	167 298 352	192 157 728	169 338 304	264 728 226
1 Tedavüldeki banknotlar - Currency issued	27 429 389	31 743 434	38 340 278	48 937 560	55 103 174
2 Hazineye borçlar - Liabilities to treasury	247 334	316 271	330 883	368 214	407 202
2.1 Altın (TL) - Gold (TRY)	10 825	14 534	18 469	24 224	33 351
2.2 Rezerv dilimi imkanı - Reserve tranche facility	208 149	265 168	266 713	269 927	331 964
2.3 Diğer - Other (net)	28 360	36 569	45 702	74 064	41 886
3 Döviz borçları - Foreign correspondents	852	1 143	1 193	21 280	1 401
3.1 Konvertibl - Convertible	852	1 143	1 193	1 132	1 397
3.2 Konvertibl olmayan - Non convertible	0	0	0	20 148	5
4 Mevduat toplamı - Total deposit	74 006 066	90 435 792	89 359 637	89 269 412	128 758 748
4.1 Mevduat (TL) - Deposits (TRY)	23 449 828	33 082 938	31 308 978	32 592 806	37 179 120
4.1.1 Kamu sektörü - Public sector	4 429 344	1 990 886	4 984 887	5 671 987	8 276 828
4.1.2 Bankacılık sektörü - Banking sector	18 920 584	30 941 828	26 178 667	26 805 959	28 782 059
4.1.2.1 Yurtiçindeki bankalar - Free deposit of domestic banks	18 911 635	30 933 033	26 169 286	26 797 740	28 774 190
4.1.2.2 Yurtdışındaki bankalar - Foreign banks	8 529	8 742	9 335	7 975	7 645
4.1.2.3 Zorunlu karşılıklar (1211 S.K. Md. 40) - Required reserves (Central bank's law, art.40)	0	0	0	0	0
4.1.2.4 Diğer (valörlü işlemler) - Other	420	53	46	244	224
4.1.3 Muhtelif - Miscellaneous	1 444	1 459	2 623	3 478	3 309
4.1.4 Uluslararası kuruluşlar - International institutions	6 046	6 201	7 148	6 687	8 935
4.1.5 Fonlar - Extrabudgetary funds	92 410	142 565	135 652	104 696	107 989
4.2 Mevduat (YP) - Deposits (FX)	50 556 238	57 352 854	58 050 659	56 676 605	91 579 628
4.2.1 Kamu sektörü - Public sector	10 451 051	11 312 700	15 486 429	9 209 057	10 122 064
4.2.2 Bankacılık sektörü - Banking sector	19 673 407	21 702 652	20 473 464	29 344 548	62 995 108
4.2.2.1 Yurtiçindeki bankalar - Free deposit of domestic banks	6 541 889	8 060 257	7 401 094	7 839 064	11 981 580
4.2.2.2 Yurtdışındaki bankalar - Foreign banks	0	0	0	0	0
4.2.2.3 Zorunlu karşılıklar (1211 S.K. Md. 40) - Required reserves (Central bank's law, art.40)	13 131 518	13 642 395	13 072 370	21 505 485	51 013 528
4.2.3 Muhtelif - Miscellaneous	18 688 990	20 788 140	19 469 093	17 586 136	17 532 558
4.2.3.1 Kredi mektuplu döviz mevduatı - Foreign exchange deposits by citizens abroad	18 635 508	20 723 600	19 406 645	17 539 030	17 477 366
4.2.3.2 Diğer - Other	53 483	64 540	62 447	47 106	55 191
4.2.4 Fonlar - Extrabudgetary funds	1 742 790	3 549 362	2 621 673	536 864	929 899
4.2.4.1 Tasarruf mevduatı sigorta fonu - Saving deposits insurance fund	13 512	610	18 754	0	3
4.2.4.2 Diğer - Other	1 729 278	3 548 752	2 602 919	536 864	929 896
5 Likidite senetleri - Liquidity bills	993 710	0	0	0	0
6 Açık piyasa işlemleri - Open market operations	2 917 500	29 935 300	47 331 936	13 101 902	40 078 502
6.1 Vadeli işlemlerden borçlar - Repurchase agreements	0	20 000 000	35 017 436	12 000 002	39 562 502
6.1.1 Nakit - Cash	0	0	2 017 436	0	0
6.1.1.1 Döviz - Foreign exchange	0	0	0	0	0
6.1.1.2 Menkul değer - Securities	0	0	2 017 436	0	0
6.1.2 Menkul - Securities	0	20 000 000	33 000 000	12 000 002	39 562 502
6.2 Diğer - Other	2 917 500	9 935 300	12 314 500	1 101 900	516 000
7 Dış krediler (YP) - Foreign credits (FX)	10 906	13 760	13 862	13 899	16 954
7.1 Kısa vadeli - Short term	0	0	0	0	0
7.2 Orta ve uzun vadeli - Medium and long term	10 906	13 760	13 862	13 899	16 954
8 İthalat akreditif bedelleri, teminat ve depozitolar					
Collaterals and deposits against L/C on imports	858 741	776 822	679 678	747 358	954 285
8.1 Döviz satışı yapılmış akreditif bedelleri - For letters of credit	858 737	776 818	679 675	747 355	954 281
8.2 Mal bedeli ve teminatlar - For imports	4	4	4	4	4
9 Ödenecek senet ve havaleler - Notes and remittances payable	73 477	29 571	37 382	3 293	0
10 SDR tahsisatı - SDR allocation	207 285	264 067	2 533 695	2 564 228	3 153 566
11 Sermaye - Capital	46 234	46 234	46 234	46 234	46 234
12 İhtiyat akçesi - Reserve funds	2 823 647	3 037 217	3 691 281	4 588 399	5 011 260
13 Karşılıklar - Provisions	163 403	469 772	606 315	371 154	164 449
14 Değerleme hesabı - Revaluation account	0	6 377 223	5 010 104	7 245 850	20 198 715
15 Faiz ve gider reeskont., tahakkuk.-Interest and expense accruals	1 318 655	1 468 712	919 143	628 421	569 327
16 Muvakkat borçlar - Miscellaneous payables	67 785	52 325	53 478	32 748	43 440
17 Diğer yükümlülükler - Other liabilities	285 486	2 330 711	3 202 629	1 398 353	10 220 971

Not. Enflasyon muhasebesine göre düzenlenmiştir.

Note. Data are inflation adjusted.

19.2 Merkez Bankası krediler, 2007-2011

Central Bank credits, 2007-2011

[Kurumsal sektörlere göre - Sectoral breakdown]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	1 742 288	2 322 671	2 801 104	3 067 381	5 982 078
1 Merkezi yönetim - Central government	0	0	0	0	0
1.1 Hazineye kısa vadeli avans - Short term advances to treasury	0	0	0	0	0
1.2 Hazinedeki diğer alacaklar - Other claims on treasury (net)	0	0	0	0	0
2 Mali olmayan kamu girişimleri - Non-financial public enterprises	0	0	0	0	0
2.1 Hazine kefaletini haiz bonolar - Treasury guaranteed bills	0	0	0	0	0
2.2 Kısa vadeli senet reeskontu, Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Short term discount of bills, Soil Products Office (SPO)	0	0	0	0	0
2.3 İktisadi devlet teşekkülleri, diğer (İDT 'nin vadesinde ödenmeyen borç.) SEE, other (debts of SEEs not paid on due date)	0	0	0	0	0
2.4 İktisadi devlet teşekkülleri, ticari senetler SEEs, commercial bills	0	0	0	0	0
3 Mali kuruluşlar - Financial institutions	374	389	485 836	689 345	3 049 858
3.1 Mevduat bankaları - Deposit money banks	374	389	485 836	689 345	3 049 858
3.1.1 Reeskont kredileri - Rediscount	374	389	485 836	689 345	3 049 858
3.1.2 1211 S.K. 40/1-c kap. kul. krediler As per art 40/1-c of law no:1211	0	0	0	0	0
3.1.3 Diğer - Other	0	0	0	0	0
3.2 Kalkınma ve yatırım bank.- Investment and development banks	0	0	0	0	0
3.2.1 Reeskont kredileri - Rediscount	0	0	0	0	0
3.2.2 1211 S.K. 40/1-c kap. kul. krediler As per art 40/1-c of law no:1211	0	0	0	0	0
3.2.3 Diğer - Other	0	0	0	0	0
3.3 Banka dışı mali kuruluşlar - Non-bank financial institutions	0	0	0	0	0
3.3.1 Tasarruf mevduatı sigorta fonu Saving deposit insurance fund	0	0	0	0	0
4 Yurtdışı - Abroad ⁽¹⁾	1 741 913	2 322 282	2 315 268	2 378 036	2 932 220

(1) Dış krediler içerisinde yer alan Irak'a verilen krediler 1999/12'den itibaren Merkez Bankası bilançosunda "Takipteki alacaklar" hesabına aktarılmış olup, "Yurtdışı" rakamı özgül bilanço ile farklılık göstermektedir.

(1) Loans extended to Iraq classified in "Foreign credit" were transferred to "Claims under legal proceedings" in the Central bank balance sheet as of December 1999. Thus, the figure in "Abroad" is different than that of in the Central bank balance sheet.

19.3 Merkez Bankası mevduat, 2007-2011

Central Bank deposits, 2007-2011

[Kurumsal sektörlere göre - Sectoral breakdown]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	74 006 066	90 435 792	89 359 637	89 269 412	128 758 748
1 Genel yönetim - General government	16 605 996	16 861 259	23 157 051	15 446 229	19 409 415
1.1 Merkezi yönetim - Central government	16 587 624	16 852 144	23 153 179	15 396 920	19 404 499
1.1.1 Hazine, genel ve özel bütçeli idareler Treasury, general and special budget administration	14 105 051	12 208 498	18 752 654	13 419 905	16 499 978
1.1.1.1 TL - TRY	4 331 377	1 859 118	4 925 754	5 543 343	8 228 170
1.1.1.2 YP - FX	9 773 674	10 349 379	13 826 900	7 876 562	8 271 809
1.1.2 Hazine, genel ve özel bütçeli idarelerin proje kredileri Treasury, general and special budget administration project funds	661 173	952 699	1 661 970	1 335 479	1 866 635
1.1.2.1 TL - TRY	0	0	0	0	0
1.1.2.2 YP - FX	661 173	952 699	1 661 970	1 335 479	1 866 635
1.1.3 Kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumları Social securities organizations established by law	-	-	-	-	-
1.1.4 Diğer yükümlülükler - Liabilities to other institutions	1	1	1	1	1
1.1.5 Bütçe dışı fonlar - Extrabudgetary funds	1 821 398	3 690 946	2 738 554	641 535	1 037 883
1.1.5.1 TL - TRY	92 120	142 195	135 635	104 671	107 988
1.1.5.2 YP - FX	1 729 278	3 548 752	2 602 919	536 864	929 896

19.3 Merkez Bankası mevduat, 2007-2011 (devam)

Central Bank deposits, 2007-2011 (continued)

[Kurumsal sektörlere göre - Sectoral breakdown]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
1.2 Yerel yönetimler - Local government	18 355	9 090	3 872	49 247	4 854
1.21 TL (vadesiz) - TRY (sight)	18 355	9 090	3 872	49 247	4 854
1.22 YP - FX	0	0	0	0	0
1.3 Sosyal güvenlik kurumları - Social security organizations	17	25	0	62	62
2 Mali olmayan kamu girişimleri Non-financial public enterprises	71 085	76 904	60 778	44 933	46 586
2.1 Kamu iktisadi kurumları - Public economic institutions	0	15	29	20	10
2.11 TL - TRY	0	15	29	20	10
2.12 YP - FX	0	0	0	0	0
2.2 İktisadi devlet teşekkülleri - State economic enterprises	69 697	75 232	60 062	44 143	45 533
2.21 TL (vadesiz) - TRY (sight)	11	70	55	21	6 721
2.22 YP - FX	69 686	75 162	60 006	44 122	38 811
2.3 Kanunlarla kurulan döner sermaye şirketleri Revolving fund companies established by law	1 388	1 658	687	770	1 043
3 Özel sektör (TL) - Private sector (TRY)	1 094	1 202	2 370	2 998	3 101
4 Mali kurumlar - Financial institutions	38 677 549	52 757 680	46 716 107	56 221 136	91 805 526
4.1 Bankalar mevduatı - Banks deposits	38 585 462	52 635 738	46 642 796	56 142 532	91 769 523
4.11 Zorunlu karşılıklar - Required reserves	13 131 518	13 642 395	13 072 370	21 505 485	51 013 528
4.111 TL - TRY	0	0	0	0	0
4.112 YP - FX	13 131 518	13 642 395	13 072 370	21 505 485	51 013 528
4.12 Serbest rezervler - Free reserves	25 453 944	38 993 343	33 570 426	34 637 047	40 755 995
4.121 Mevduat bankaları (YP) - Deposit money banks (FX)	6 535 842	6 798 259	6 134 376	5 993 489	11 950 941
4.122 Mevduat bankaları (TL) - Deposit money banks (TRY)	17 849 195	29 672 759	24 539 786	24 241 673	27 276 470
4.123 Katılım bankaları (TL) - Participation banks (TRY)	1 043 452	1 199 663	1 600 546	2 415 478	1 270 012
4.124 Kalkınma ve yatırım bankaları (YP) Investment and development banks (FX)	6 047	1 261 998	1 266 718	1 845 575	30 639
4.125 Kalkınma ve yatırım bankaları (TL) Investment and development banks (TRY)	18 988	60 611	28 954	140 589	227 708
4.126 Diğer valörlü işlemler - Other	420	53	46	244	224
4.2 Diğer mali kuruluşlar - Other financial institutions	92 088	121 942	73 311	78 604	36 004
4.21 Banka dışı mali kuruluşlar (tasarruf mevduatı sigorta fonu) - Non-bank financial institutions (insurance funds for saving deposits)	13 802	980	18 771	26	5
4.211 TL (vadesiz) - TRY (sight)	290	370	17	26	2
4.212 YP - FX	13 512	610	18 754	0	3
4.22 Yetkili döviz müesseseleri Authorized foreign currency institutions	58	17	20	22	0
4.23 Finansman kuruluşları - Finance companies	0	0	0	0	0
4.24 Sermaye kurulu başkanlığı - Capital markets board	0	0	0	0	0
4.25 Bankalararası kart merkezi mevduat hesabı Interbank card center account	7	9	5	5	8
4.26 Bankalararası takas odası - Interbank clearing house	26	25	25	27	24
4.27 Bankacılık düzenleme ve denetleme hesabı Banking regulation and supervision agency account	78 195	120 911	54 490	78 524	35 967
5 Bloke mevduatlar - Restricted deposits	183	131	131	0	0
6 Yurtdışı yerleşikler mevduatı - Non-residents' deposits	18 650 087	20 738 548	19 423 132	17 553 698	17 493 953
6.1 Kredi mektuplu döviz mevduatı Foreign exchange deposits by citizens abroad	18 635 508	20 723 600	19 406 645	17 539 030	17 477 366
6.2 Diğer mevduat (TL+YP) - Other deposits (TRY+FX)	14 579	14 948	16 487	14 668	16 586
7 Diğer mevduat - Other deposits	71	68	68	419	168

19.4 Merkez Bankası mevduat, 2007-2011

Central Bank deposits, 2007-2011

[Türlerine göre - Deposit types]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	74 006 066	90 435 792	89 359 637	89 269 412	128 758 748
TL mevduat - TRY deposits	23 449 828	33 082 938	31 308 978	32 592 806	37 179 120
1 Bankalar mevduatı - Banks deposits	18 912 055	30 933 086	26 169 332	26 797 984	28 774 415
1.1 Zorunlu karşılıklar - Required reserves	0	0	0	0	0
1.1.1 Zorunlu karşılıklar (YP) - Required reserves (FX)	0	0	0	0	0
1.1.2 Zorunlu karşılıklar (TL) - Required reserves (TRY)	0	0	0	0	0
1.2 Serbest rezervler - Free reserves	18 912 055	30 933 086	26 169 332	26 797 984	28 774 415
2 Vadesiz mevduat - Demand deposits	99 441	133 991	61 571	131 721	51 793
2.1 Yerel yönetimler - Local government	18 355	9 090	3 872	49 247	4 854
2.2 Sosyal güvenlik kurumları - Social security institutions	17	25	0	62	62
2.3 Mali olmayan kamu girişimleri Non-financial public enterprises	1 399	1 742	772	811	7 775
2.4 Özel sektör - Private sector	1 094	1 202	2 370	2 998	3 101
2.5 Diğer mali kuruluşlar - Other financial institutions	78 576	121 332	54 557	78 604	36 001
3 Bloke mevduatlar - Restricted deposits	183	131	131	0	0
4 Yurtdışı yerleşikler TL mevduatı - TRY Non-residents' deposits	14 579	14 948	16 487	14 668	16 586
4.1 Yurtdışındaki bankalar - TRY deposits, banks abroad	8 529	8 742	9 335	7 975	7 645
4.2 Uluslararası kurumlar - TRY deposits, international institutions	6 046	6 201	7 148	6 687	8 935
4.3 Elçilikler - Miscellaneous TRY deposits, embassies	4	6	3	6	7
4.4 Yurtdışındaki kurumlar Miscellaneous TRY deposits, institutions abroad	0	0	0	0	0
4.5 Diğer - Other TRY	0	0	0	0	0
5 Merkezi yönetim mevduatları - Central government deposits	4 423 499	2 001 314	5 061 391	5 648 015	8 336 159
5.1 Hazine, genel ve özel bütçeli idareler Treasury, general and special budget administration deposits	4 331 377	1 859 118	4 925 754	5 543 343	8 228 170
5.2 Hazine, genel ve özel bütçeli idareler proje kredisi Treasury, general and special budget administrations project credit	0	0	0	0	0
5.3 Diğer yükümlülükler - Other liabilities	1	1	1	1	1
5.4 Bütçe dışı fonlar - Extrabudgetary funds	92 120	142 195	135 635	104 671	107 988
6 Diğer mevduat - Other deposits	71	68	68	419	168
YP mevduatı - FX deposits	50 556 238	57 352 854	58 050 659	56 676 605	91 579 628
1 Bankalar mevduatı - Banks' deposits	19 673 407	21 702 652	20 473 464	29 344 548	62 995 108
1.1 Zorunlu karşılıklar - Required reserves	13 131 518	13 642 395	13 072 370	21 505 485	51 013 528
1.2 Serbest rezervler - Free reserves	6 541 889	8 060 257	7 401 094	7 839 064	11 981 580
2 Diğer mali kuruluşlar mevduatı - Other financial institutions	13 512	610	18 754	0	3
2.1 Banka dışı mali kuruluşlar (tasarruf mevduatı sigorta fonu) Non-bank financial institution (insurance funds of saving deposits)	13 512	610	18 754	0	3
3 Yerel yönetimler - Local governments	0	0	0	0	0
3.1 EGO+İGDAS (belediye ticari işletmeleri) EGO+İGDAS (municipal economic enterprises)	0	0	0	0	0
4 Mali olmayan kamu girişimleri - Non-financial public enterprise:	69 686	75 162	60 006	44 122	38 811
4.1 Kamu iktisadi kuruluşları (YP) - Public economic institutions	0	0	0	0	0
4.2 İktisadi devlet teşekkülleri - State economic enterprises	69 686	75 162	60 006	44 122	38 811
5 Yurtdışı yerleşikler mevduatı - Non-residents' deposits	18 635 508	20 723 600	19 406 645	17 539 030	17 477 366
5.1 Kredi mektuplu döviz mevduatı Foreign exchange deposits by citizens abraod	18 635 508	20 723 600	19 406 645	17 539 030	17 477 366
5.2 Diğer yerleşik olmayanların mevduatı Other non-residents' deposits	0	0	0	0	0
6 Merkezi yönetim mevduatları - Central government deposits	12 164 125	14 850 830	18 091 789	9 748 905	11 068 340
6.1 Genel ve katma bütçeli idareler mevduatı General and annexed budget administration deposits	9 773 674	10 349 379	13 826 900	7 876 562	8 271 809
6.2 Genel ve katma bütçeli idareler proje kredileri General and annexed budget administrations project credits	661 173	952 699	1 661 970	1 335 479	1 866 635
6.3 Bütçe dışı fonlar - Extrabudgetary funds	1 729 278	3 548 752	2 602 919	536 864	929 896

19.5 Mevduat bankaları bilançosu, 2007-2011

Deposit money banks' balance sheet, 2007-2011

[Tek düzen hesap planına göre - According to the uniform chart of accounts]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Varlıklar - Assets	505 720 615	631 256 870	714 599 653	869 034 049	1 049 281 068
1 Kasa - Vault cash	2 887 987	3 027 673	4 277 527	5 065 307	6 153 943
2 Efektif deposu - Foreign banknotes	1 510 891	2 201 661	1 943 408	2 396 159	2 851 915
3 Yoldaki paralar - Cash in transit	21 237	25 652	59 225	17 793	34 544
4 Satın alınan banka çekleri - Checks purchased	5 251	3 190	3 043	2 699	4 042
5 Vadesi gelmiş menkul değerler - Securities due	3 478	2 074	1 470	2 078	3
6 Kıymetli madenler (YP) - Precious stones (FX)	323 174	348 073	572 376	681 357	1 361 836
7 TC. Merkez Bankası - Claims on Central Bank	19 719 183	35 660 763	29 738 915	30 955 847	37 298 596
7.1 Vadesiz serbest hesap - Sight free account	18 772 455	34 447 764	28 870 087	30 245 035	34 372 007
7.2 Vadeli serbest ve serbest olmayan hesap Time free and restricted account ⁽¹⁾	946 728	1 212 999	868 828	710 812	2 926 589
8 Bankalar - Claims on banks	47 203 565	70 351 277	60 584 624	44 878 488	57 588 921
8.1 Yurtiçi - Domestic	4 426 954	3 130 111	3 939 455	7 779 582	5 699 787
8.2 Yurtdışı - Abroad	42 776 611	67 221 166	56 645 169	37 098 906	51 889 134
9 Para piyasalarından alacaklar - Claims on money markets	1 485 850	8 189 618	9 678 826	264 000	1 073 662
10 Gerçeğe uygun değ. farkı K/Z yansıtılan ve sat. hazır md. Sec. at. fair value thr. prof. or loss and sec. av. for sale ⁽²⁾	109 357 203	63 680 610	127 218 960	164 037 717	155 666 267
10.1 Bilgi için: Repoya tabi menkul değerler Of which : Securities under repurchase agreement	15 373 723	12 679 082	22 295 268	26 634 574	47 370 678
11 Ters repo işlemlerinden alacaklar Claims on revers repo transactions	3 378 288	117 820	822 152	11 314 500	12 289 288
12. Türev finansal varlıklar - Financial derivative assets ⁽⁶⁾	-	-	-	2 450 933	4 834 211
13 Krediler - Credits	219 504 491	270 445 648	299 405 686	433 249 361	573 627 601
14 Tasfiye olunacak alacaklar - Past-due loans (net)	1 109 176	2 408 509	3 115 607	2 767 944	3 147 611
14.1 Tasfiye olunacak alacaklar - Past-due loans	9 481 895	12 829 747	20 164 247	18 264 813	16 904 690
14.2 (-) Krediler özel karşılıkları - (-) Special reserve for loans	-8 372 719	-10 421 238	-17 048 640	-15 496 869	-13 757 079
15 Kiralama işlemlerinden alacaklar (net) Receivable from leasing transactions (net)	0	0	0	0	0
16 Zorunlu karşılıklar - Required reserves	16 327 235	13 833 048	12 627 589	20 180 873	46 971 701
17 Kredi ve diğer faiz gelir tahakkuk ve reeskontları Credit and other interest income accruals and rediscount ⁽⁶⁾	15 138 005	22 386 710	21 750 551	22 722 257	21 863 600
18 Kanuni yedek akçeler karşılığı devlet tahvili Bonds held against legal reserve	-	-	-	-	-
19 İştirakler, bağlı ve birlikte kontrol edilen ortaklıklar Participations and subsidiaries	10 301 109	9 712 937	12 002 314	14 564 744	15 850 247
20 Vadeye kadar elde tutulacak menkul değerler Securities to be held till maturity	38 924 279	109 225 921	108 523 127	89 313 629	82 014 084
20.1 Bilgi için: Repoya tabi menkul değerler Of which: Securities under repurchase agreement	4 916 981	20 118 683	26 524 948	17 204 592	26 772 913
21 Sabit değerler - Fixed assets (net) ⁽³⁾	9 100 233	10 669 925	10 715 932	10 788 896	11 346 231
22 Özel maliyet bedelleri - Special costs (net) ⁽³⁾	650 249	0	0	0	0
23 Peşin ödenmiş vergiler - Prepaid taxes	1 470 413	1 253 101	2 087 279	1 659 002	2 058 311
24 Ertelenmiş vergi aktif hesabı Asset account of deferred taxes	1 039 523	1 176 846	1 877 165	2 096 343	1 581 795
25 Ayniyat mevcudu - Office supply inventory	40 038	46 464	49 199	53 588	60 680
26 Tahsili şüpheli ücret, komisyon ve diğer alacaklar Doubtful fees, comission and other receivables	-	-	-	-	-
27 Aktiflerimizin vadeli satışından doğan alacaklar Receivables from future sale of assets	250 060	270 645	219 941	193 434	239 465
28 Muhtelif alacaklar - Miscellaneous receivables	1 499 622	1 584 654	2 366 247	3 362 013	4 276 945
29 Borçlu geçici hesaplar - Transitory asset accounts	3 467 245	3 533 710	3 590 143	4 461 744	5 330 940
30 Kamu kurum ve kuruluşlarından alacaklar Receivables from public sector	4 748	15 854	10 512	20 165	41 225
31 Elden çıkarılacak kıymetler - Assets to be sold	982 873	1 027 636	1 339 373	1 501 896	1 696 024
32 Diğer varlıklar - Other assets	15 209	56 851	18 462	31 281	17 380

19.5 Mevduat bankaları bilançosu, 2007-2011 (devam)

Deposit money banks balance sheet, 2007-2011 (continued)

[Tek düzen hesap planına göre - According to the uniform chart of accounts]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Yükümlülükler - Liabilities	505 720 615	631 256 870	714 599 653	869 034 049	1 049 281 068
1 Toplam mevduat - Total deposit	328 881 376	415 326 858	463 868 930	555 903 036	646 258 641
1.1 Vadesiz - Demand	56 654 710	61 171 959	76 816 602	95 748 032	117 134 099
1.2 Vadeli - Time	272 226 666	354 154 899	387 052 328	460 155 004	529 124 542
2 Repo işlemlerinden sağlanan fonlar					
Funds received from repo transactions	20 066 508	33 926 420	51 221 168	47 173 079	74 437 408
3 Para piyasalarına borçlar - Due to money markets	205 326	255 208	220 854	46 397	1 765 660
4 Menkul kıymet ödünç piyasasına borçlar					
Due to securities lending markets	12 005	1 604	14 218	6 813	15 043
5 Alınan krediler - Loans received	43 318 854	56 757 539	47 970 587	67 525 148	96 927 632
5.1 TC. Merkez Bankası - Central Bank	0	0	0	0	0
5.2 Yurtiçi bankalar - Domestic banks	2 550 713	2 932 885	2 518 512	2 410 116	3 891 498
5.3 Yurtiçi diğer kuruluşlar - Other domestic institutions	231 939	219 849	197 436	145 786	118 958
5.4 Yurtdışı bankalar - Banks abroad	33 311 647	45 031 050	37 961 821	59 364 002	86 700 906
5.5 Yurtdışı fonlar, diğer kur. - Other inst., funds abroad	7 224 555	8 573 755	7 292 818	5 605 244	6 216 270
6 Sermaye benzeri borçlar - Subordinated debt⁽⁴⁾	-	152 180	148 730	153 760	616 555
7 Karşılıklar - Provisions	11 021 960	12 727 057	15 991 804	16 645 234	19 667 901
8. Türev finansal yükümlülük.-Financial derivative liabilities⁽⁷⁾	-	-	-	3 158 476	4 088 289
9 Kiralama işlemlerinden borçlar (net)					
Due to leasing transactions (net)	354 644	217 208	95 796	123 975	151 558
10 Faktoring işleml. borç. - Due to factoring transactions	0	2	0	6	29
11 Faiz ve gider reesk. - Interest and expense rediscunts⁽⁷⁾	6 196 967	8 229 215	5 905 189	3 404 345	4 697 005
12 Kredi ve diğer alacaklar değerlendirme fonu					
Credits and other receivables revaluation fund	0	0	0	0	0
13 İthalat transfer emirleri - Import transfer orders	336 477	469 871	326 865	772 643	875 069
14 Ödenecek vergi, resim, harç ve primler					
Taxes, duties, charges and premium payable	1 103 002	1 690 053	1 119 790	1 118 616	1 526 419
15 İhrac edilen menkul kıymetler - Securities issued (net)	0	0	0	2 488 139	16 634 774
16 Bankamıza tahsis edilen fonlar - Funds allocated	3 972 510	4 257 125	4 663 179	4 887 778	5 259 971
17 Ertelemiş vergiler - Deferred taxes	37 430	51 898	126 600	106 276	28 897
18 Muhtelif borçlar - Miscellaneous payables	9 303 486	10 731 770	12 882 129	17 907 320	21 004 772
19 Alacaklı geçici hesaplar - Transitory liability accounts	5 883 965	4 680 880	4 407 646	5 597 528	7 338 359
20 Ödeme emirleri - Payment orders	505 765	486 517	267 969	280 257	563 253
21 Kamu kurum ve kur. borç. - Payables to public sector	387	382	151	133	1 744
22 Diğer yükümlülükler - Other liabilities⁽⁵⁾	10 509 430	10 691 725	12 308 290	26 919 368	24 326 903
23 Özkaynaklar - Shareholders EQUITY	64 010 523	70 603 358	93 059 758	114 815 721	123 095 187
23.1 Ödenmiş sermaye - Paid-up capital	25 442 920	30 388 399	31 480 236	35 200 092	36 441 887
23.2 Sermaye yedekleri - Capital reserves	13 706 472	11 655 806	16 521 986	19 127 718	12 914 587
23.3 Kar yedekleri - Profit reserves	29 584 035	35 776 347	44 407 043	57 374 455	73 587 303
23.4 Kar (zarar) - Profit (loss)	13 126 894	10 272 922	18 029 900	20 298 360	17 234 573
23.5 Geçmiş yıllar kârı(zararı)-Profit(loss) for the previous year	-17 849 798	-17 490 116	-17 379 407	-17 184 904	-17 083 163

(1) 2007 Ocak ayında TDHP'de yapılan değişiklik paralelinde, Merkez Bankası nezdindeki vadeli serbest olmayan hesaplar bu kaleme ilave edilerek ismi "Vadeli serbest ve serbest olmayan hesap" olarak değiştirilmiştir.

(2) 2007 Ocak ayında TDHP'de yapılan değişiklik paralelinde bu kalemin ismi "Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan ve satılmaya hazır menkul değerler" olarak değiştirilmiştir.

(3) 2008 Ocak ayında tek düzen hesap planında yapılan değişiklikle "Özel maliyet bedelleri (net)" kalemi, "Sabit değerler (net)" içinde izlenmeye başlanmıştır.

(4) 2008 Ocak ayından itibaren ilave edilmiştir.

(5) Yurtdışı merkez ve şubeler hesabı "Diğer yükümlülükler" de izlenmektedir.

(6) 2010 yılı Ocak ayından itibaren "Türev finansal varlıklar" kalemi Kredi ve diğer faiz gelir tahakkuk ve reeskontları içerisinde ayrıştırılarak ayrı bir kaleme olarak sınıflandırılmaya başlanmıştır.

(7) 2010 Ocak ayından itibaren "Türev finansal yükümlülükler" kalemi Faiz ve gider reeskontları içerisinde ayrıştırılarak ayrı bir kaleme olarak sınıflandırılmaya başlanmıştır.

(1) Due to the revision made in Uniform chart of accounts in January 2007, "Time restricted accounts" on Central bank is classified under this item and it is renamed as "Time free and restricted account".

(2) Due to the revision made in Uniform chart of accounts in January 2007, this item is renamed as Securities at fair value through profit or loss and Securities available for sale.

(3) Due to the revision made in Uniform Chart of Accounts in January 2008, "Special costs (net)" item is shown under "Fixed assets (net)".

(4) It is added beginning from January 2008.

(5) Head office, branches abroad account is followed under "Other liabilities

(6) "Financial derivative assets" have been separated from "Loans and other interest income accruals and rediscunts" and started to be classified as a separate item beginning from January 2010.

(7) "Financial derivative liabilities" have been separated from "Interest and expense rediscunts" and started to be classified as a separate item beginning from January 2010.

19.6 Mevduat bankaları kredileri, 2007-2011

Deposit money banks credits, 2007-2011

[Kurumsal sektörlere göre - Sectoral breakdown]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	219 504 491	270 445 648	299 405 686	433 249 361	573 627 601
1 Genel yönetim - General government	1 389 245	2 321 986	2 759 736	2 146 988	1 769 872
1.1 Merkezi yönetim - Central government	100 097	0	16	4 656	4 605
1.2 Yerel yönetimler - Local governments	1 289 148	2 321 986	2 759 720	2 142 332	1 765 267
1.3 Sosyal güvenlik kurumları - Social security institutions⁽¹⁾	0	0	0	0	0
2 Mali olmayan kamu girişimleri					
Non-financial public enterprises	1 888 343	3 973 958	2 069 042	1 339 458	508 521
3 Özel sektör - Private sector	212 649 743	260 234 146	285 453 287	413 146 888	556 845 438
3.1 Mali olmayan şirketler - Non financial companies	92 979 628	115 493 061	130 631 897	207 466 295	289 478 214
3.2 Bireysel işletmeler - Individual corporations	25 332 445	27 942 031	26 137 757	35 074 276	47 281 301
3.3 Hanehalkı - Households	92 287 258	114 342 351	126 318 028	167 876 337	216 564 373
3.31 Tüketici kredileri - Consumer credit⁽²⁾	65 609 349	81 040 236	90 430 727	125 057 443	162 188 846
3.311 Konut kredileri - Housing loans	30 693 931	37 187 735	42 518 865	57 406 287	69 558 225
3.312 Taahhüt kredileri - Automobile loans	5 883 973	5 305 033	4 178 765	5 338 391	6 924 616
3.313 İhtiyaç ve diğer krediler - Consumer and other loans	29 031 445	38 547 468	43 733 097	62 312 765	85 706 005
3.32 Bireysel kredi kartları - Individual credit cards	26 677 909	33 302 115	35 887 301	42 818 894	54 375 527
3.33 Personele verilen krediler - Credits to personnel⁽²⁾	-	-	-	-	-
3.4 Tarım satış kooperatifleri					
Agricultural sales cooperatives	834 954	897 163	1 049 217	1 166 500	1 288 000
3.5 Tarım kredi kooperatifleri					
Agricultural credit cooperatives	503 471	566 679	342 057	366 110	955 326
3.6 Hanehalkına hizmet veren kâr amacı olmayan kuruluşlar - Non-profit institutions serving households	63 868	105 326	50 747	110 939	151 569
3.7 Diğer - Other	648 119	887 535	923 584	1 086 431	1 126 655
4 Mali kuruluşlar - Financial institutions	2 566 385	2 484 010	7 979 543	13 640 668	11 161 491
4.1 Bankalar - Banks	248 163	495 798	944 323	1 107 686	1 435 767
4.11 Kalkınma ve yatırım bankaları					
Investment and development banks	-	-	-	-	-
4.12 Yurtiçi bankalararası krediler					
Domestic interbank credit	-	-	-	-	-
4.2 Banka dışı mali kuruluşlar					
Non-bank financial institutions	2 318 222	1 988 212	7 035 220	12 532 982	9 725 724
4.21 Sigorta şirketleri ve özel emeklilik fonları					
Insurance com. and private pension funds	217 182	212 564	1 162 028	2 208 449	9 061
4.22 Mali aracılar - Financial intermediaries	2 095 428	1 768 247	5 655 138	10 191 328	9 580 907
4.221 Finansal kiralama şirketleri					
Financial leasing companies	477 128	369 919	1 153 141	3 001 798	2 606 255
4.222 Faktöring şirketleri - Factoring companies	1 435 377	1 275 235	3 810 354	5 835 773	5 622 297
4.223 Tüketici finansman şirketleri					
Consumer finance companies	23 407	39 119	553 190	939 642	953 096
4.224 Diğer mali aracılar - Other financial intermediaries	159 516	83 974	138 453	414 115	399 259
4.23 Mali yardımcıları - Financial auxiliaries	5 612	7 401	218 054	133 205	135 756
5 Yurt dışı - Abroad	1 010 775	1 431 548	1 144 078	2 975 359	3 342 279

(1) 2007 Ocak ayına kadar "Merkezi yönetimden alacaklar" içerisinde yer alan "Sosyal güvenlik kurumları"ndan alacaklar bu tarihten itibaren ayrı bir başlık altında izlenmektedir.

(2) "Personele verilen krediler" 2007 Ocak ayından itibaren "Tüketici kredileri" içerisinde izlenmeye başlanmıştır.

(1) "Claims on social security institutions", previously classified in "Claims on central government" is shown as a separate item beginning from January 2007.

(2) "Credits to personnel" are included in "Consumer credit" beginning from January 2007.

19.7 Mevduat bankaları mevduatı, 2007-2011

Deposit money banks, 2007-2011

[Kurumsal sektörlere göre - Sectoral breakdown]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	328 881 376	415 326 858	463 868 930	555 903 036	646 258 641
1 Genel yönetim - General government	18 194 272	19 500 375	22 963 756	30 393 584	36 944 854
1.1 Merkezi yönetim - Central government	10 326 372	9 476 918	11 470 953	15 978 454	19 284 865
1.11 Bütçeye ait hesaplar (TL) - Budgetary accounts (TRY)	6 685 974	7 331 531	9 943 595	12 055 979	15 684 083
1.111 Resmî kuruluşlar - Official corporations	6 685 974	7 331 531	9 943 595	12 055 979	15 684 083
1.12 Bütçe dışı hesaplar (TL)					
Deposits of extrabudgetary funds	2 649 026	729 576	574 542	833 818	445 845
1.121 Fonlar - Funds	2 648 105	729 100	572 668	832 699	445 019
1.122 Diğer kuruluşlar mevduatı, devlet memurları, işçiler, emekliler, konut edindirme yardımı hesabı - Other institutions deposits, government housing fund account	921	476	1 874	1 119	826
1.13 Merkezi yönetim döviz tevdiat hesabı (YP)					
Deposits of central government (FX)	991 372	1 415 811	952 816	3 088 657	3 154 937
1.131 Merkezi yönetim döviz tevdiat hesabı					
Deposits of central government	650 434	649 744	360 803	1 744 337	2 134 102
1.132 Fonlar (TMSF hariç) döviz tevdiat hesabı					
Foreign exchange deposits of funds except SDFIF	340 938	766 067	592 013	1 344 320	1 020 835
1.2 Yerel yönetimler - Local governments	3 603 579	4 269 511	4 888 456	7 773 283	11 450 879
1.21 Yerel yönetimler mevduatı (TL)					
Official, local administrations (TRY)	3 543 746	4 240 742	4 769 685	7 602 241	11 111 105
1.22 Yerel yönetimlerin döviz tevdiat hesabı (YP)					
Deposits of local governments (FX)	59 833	28 769	118 771	171 042	339 774
1.3 Sosyal güvenlik kurumları - Social security institutions	4 264 321	5 753 946	6 604 347	6 641 847	6 209 110
1.31 Sosyal güvenlik kurumları mevduatı (TL)					
Deposits of social security institutions (TRY)	4 255 272	5 740 041	6 351 289	6 177 617	5 284 664
1.32 Sosyal güvenlik kurumları mevduatı (YP)					
Deposits of social security institutions (FX)	9 049	13 905	253 058	464 230	924 446
2 Mali olmayan kamu gir. - Non-financial public enterprises	8 519 828	10 129 176	11 564 764	13 463 778	12 672 343
2.1 Ticari kuruluşlar, KİT ile bağlı müessese ve ortaklıklar (TL)					
Commercial corporations, affiliates, partnerships of SEEs (TRY)	3 299 103	3 613 985	4 940 371	6 087 920	6 836 425
2.2 Döner sermayeli kurumlar (TL)					
Revolving fund organizations (TRY)	2 884 105	3 411 484	3 970 995	3 552 660	3 141 931
2.3 Yerel yönetimlerin ticari işletmeleri (TL)					
Commercial corporations of local administrations (TRY)	444 478	288 137	463 899	433 250	881 293
2.4 Mali olmayan kamu girişimleri döviz tevdiat hesabı (YP)					
Deposits of non-financial public enterprises (FX)	1 892 142	2 815 570	2 189 499	3 389 948	1 812 694
3 Özel sektör - Private sector	282 339 413	357 755 033	398 222 562	464 520 542	540 089 985
3.1 Mali olmayan şirketler (TL) - Non-financial corporations (TRY)	25 125 050	34 174 556	45 888 644	63 580 089	67 986 559
3.11 Her türlü ortaklıklar (sermaye şirketleri) (tic. mev.)					
Partnerships (commercial deposits)	22 360 319	29 784 275	41 644 972	59 634 201	63 510 430
3.12 Vakıf, dernek, sendika ve birliklerin ticari işlet. (tic. mev.)					
Foundations, unions and associations (commercial deposits)	1 617 703	3 085 830	2 623 041	2 374 978	2 787 373
3.13 Kooperatifler (tic.mev.) - Cooperatives (commercial deposits)	1 147 028	1 304 451	1 620 631	1 570 910	1 688 756
3.2 Bireysel işletmeler (TL) - Individual corporations (TRY)	5 696 022	5 780 553	5 783 321	7 751 527	6 385 041
3.21 Gerçek kişi ticaret işletmeleri (tic. mev.)					
Real persons (commercial deposits)	5 696 022	5 780 553	5 783 321	7 751 527	6 385 041
3.3 Hanehalkı (TL) - Households (TRY)	136 328 686	180 039 190	196 628 616	237 423 139	264 661 895
3.31 Tasarruf mevduatı, gerçek kişiler					
Saving deposits, real persons	136 328 686	180 039 190	196 628 616	237 423 139	264 661 895
3.4 Hanehalkına hizmet veren kar amacı olmayan kur. (TL)					
Non-profit institutions serving households (TRY)	9 779 205	11 243 583	12 521 285	15 725 338	18 310 605
3.41 Vakıf, dernek, sendika ve birlikler (diğ. kur. mev.)					
Foundations, unions and associations (other corporations deposit)	9 577 851	10 979 252	12 241 040	15 324 327	17 849 217
3.42 Apartman yönetimi ile ilgili açılan hesaplar (diğ. kur. mev.)					
Accounts of building managements (other corporations deposit)	201 354	264 331	280 245	401 011	461 388
3.5 Mahk.,sav.,icra ifl.daire.,terake hakim.nezd.P.V.noter hes. (TL)					
Courts,attorney,exec.and bank.off.,legacy courts notary acc.(TRY)	1 430 383	1 428 379	1 630 352	1 937 079	2 601 152

19.7 Mevduat bankaları mevduat, 2007-2011 (devam)

Deposit money banks, 2007-2011 (continued)

[Kurumsal sektörlere göre - Sectoral breakdown]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
3.6 Mahke. tevdi yeri gösterilmek üzere yatırılan para. (TL) Cash deposited by court decision (TRY)	65 955	184 000	219 939	162 125	125 198
3.7 Diğer (diğer kur. mevduat) (TL) Other (other corporations deposit) (TRY)	3 722 719	2 145 865	2 197 392	2 907 086	2 801 642
3.8 Yurtiçi yerleşik özel sektörün döviz tevdiat hesabı (YP) Residents' deposits, private sector (FX)	100 039 609	122 441 517	132 383 273	133 265 993	166 726 229
3.81 Hanehalkı, yurtiçinde yerleşik gerçek kişiler Households, resident real persons	73 468 928	83 656 467	90 325 372	88 804 439	102 919 623
3.82 Yurtiçinde yerleşik tüzel kişilerin döviz tevdiat hesapları Resident legal persons, foreign exchange deposits	26 570 681	38 785 050	42 057 901	44 461 554	63 806 606
3.821 Mali olmayan şirketler - Non-financial corporations	26 349 398	38 388 213	41 585 969	44 261 985	63 435 699
3.822 Bireysel işletmeler - Individual corporations	0	0	0	0	77 676
3.823 Hanehalkına hizmet veren kar amacı olmayan kur. Non-profit institutions serving households	221 283	396 837	471 932	199 569	293 231
3.9 Kıymetli maden depo hesabı (YP) Precious stones deposit accounts (FX)	151 784	317 390	969 740	1 768 166	10 491 664
3.91 Hanehalkı, yurtiçinde yerleşik gerçek kişiler Household resident real persons	142 378	292 771	904 242	1 667 145	9 888 779
3.92 Mali olmayan şirketler ve bireysel işletmeler Non-financial companies and individual corporations	9 406	24 619	65 498	101 021	602 885
4 Yurtdışı yerleşikler mevduatı - Non-residents' deposits	5 042 641	9 018 020	10 385 171	10 748 568	17 905 641
4.1 Elçilikler, konsolosluklar, uluslararası kuruluşlar (TL) Embassies, consulates, international institutions (TRY)	20 290	58 156	41 609	20 291	24 915
4.2 Yurtdışında yerleşikler (TL) - Deposits of non-residents (TRY)	1 358 585	2 134 730	2 384 374	3 609 006	4 742 048
4.3 Döviz tevdiat hesabı, yurtdışında yerleşik gerçek kişiler (YP) Foreign exchange deposit accounts, non-resident real persons (FX)	2 524 075	3 483 916	4 377 489	5 004 317	8 050 140
4.4 Döviz tevdiat hesabı, yurtdışında yerleşik tüzel kişiler (YP) Foreign exchange deposit accounts, non-resident legal persons(FX)	1 138 414	3 332 592	3 565 465	2 095 869	5 003 270
4.5 Kıymetli maden depo hesabı, yurtdışında yerleşik gerçek kişiler (YP) - Precious stones deposit accounts, non-resident real persons (FX)	1 277	8 626	16 228	19 080	84 485
4.6 Kıymetli maden depo hesabı, yurtdışında yerleşik tüzel kişiler (YP) - Precious stones deposit accounts, non-resident legal persons (FX)	0	0	6	5	783
5 Mali kuruluşlar mevduatı - Financial institutions' deposits	14 785 223	18 924 254	20 732 680	36 776 565	38 645 817
5.1 TL mevduatları - TRY deposits	10 990 298	12 471 156	15 059 558	26 542 564	22 485 053
5.11 Bankalararası mevduat - Interbank deposits	5 820 572	4 001 097	5 771 908	12 130 589	11 238 844
5.111 Merkez Bankası - Central Bank	73	85 484	15	74	2
5.112 Yurtdışı bankalar - Banks abroad	1 140 220	979 083	1 668 047	3 792 624	3 392 486
5.113 Yurtiçi bankalar - Domestic banks	4 680 279	2 936 530	4 103 846	8 337 891	7 846 356
5.12 Diğer mali kuruluşlar mevduatı - Other financial institutions	5 169 726	8 470 059	9 287 650	14 411 975	11 246 209
5.121 Kalkınma ve yatırım bank. - Investment and development banks	-	-	-	-	-
5.122 Banka dışı mali kuruluşlar - Non-bank financial institutions	5 169 726	8 470 059	9 287 650	14 411 975	11 246 209
5.2 Döviz tevdiat hesapları - Foreign exchange deposits	3 688 906	6 306 655	5 487 338	9 865 391	15 791 704
5.21 Bankalararası mevduat - Interbank deposits	2 814 773	4 330 159	3 627 220	6 638 269	11 054 357
5.211 Merkez Bankası - Central Bank	0	0	0	0	0
5.212 Yurtdışı bankalar - Banks abroad	601 353	1 127 516	1 037 216	2 240 518	6 120 649
5.213 Yurtiçi bankalar - Domestic banks	2 213 420	3 202 643	2 590 004	4 397 751	4 933 708
5.22 Diğer mali kuruluşlar mevduatı - Other financial institutions	874 133	1 976 496	1 860 118	3 227 122	4 737 347
5.221 Banka dışı mali kuruluşlar - Non-bank financial institutions	874 133	1 976 496	1 860 118	3 227 122	4 737 347
5.3 Kıymetli maden depo hesapları (YP) Precious stones deposit accounts (FX)	106 019	146 443	185 784	368 610	369 060
5.31 Yurtiçinde yerleşik mali kuruluşlar Resident financial institutions	0	0	4 353	2	119 615
5.32 Yurtdışında yerleşik mali kuruluşlar Non-resident financial institutions	106 019	146 443	181 431	368 608	249 445

19.8 Mevduat bankaları mevduatı, 2007-2011

Deposit money banks, 2007-2011

[Türlerine göre - Deposit types]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	328 881 376	415 326 858	463 868 930	555 903 036	646 258 641
1 Tasarruf mevduatı - Saving deposits	137 462 625	181 659 414	198 749 729	239 869 190	268 122 122
1.1 Vadesiz - Sight	10 864 637	12 367 896	16 827 184	23 330 452	25 458 859
1.2 Vadeli - Time	126 597 988	169 291 518	181 922 545	216 538 738	242 663 263
2 Ticari kurumlar mevduatı					
Commercial corporations' deposits	39 097 683	52 170 388	67 390 082	92 722 541	95 018 055
2.1 Vadesiz - Sight	11 697 455	12 278 320	16 825 064	22 446 641	25 512 107
2.2 Vadeli - Time	27 400 228	39 892 068	50 565 018	70 275 900	69 505 948
3 Diğer kurumlar mevduatı					
Other corporations' deposits	21 413 025	19 872 451	20 393 178	25 843 572	27 050 582
3.1 Vadesiz - Sight	2 743 676	3 135 037	3 036 683	3 385 284	4 707 286
3.2 Vadeli - Time	18 669 349	16 737 414	17 356 495	22 458 288	22 343 296
Bilgi için: fonlar - of which: funds					
Vadesiz - Sight	541 194	615 419	329 683	299 986	243 894
Vadeli - Time	3 888 613	1 868 659	1 996 999	2 365 748	894 912
4 Resmi kurumlar mevduatı - Official deposits	14 484 992	17 312 314	21 064 569	25 835 837	32 079 852
4.1 Vadesiz - Sight	6 907 099	7 387 414	9 846 516	11 645 397	11 326 782
4.2 Vadeli - Time	7 577 893	9 924 900	11 218 053	14 190 440	20 753 070
5 Mevduat sertifikaları - Certificates of deposits	0	0	0	0	0
5.1 Vadesiz - Sight	0	0	0	0	0
5.2 Vadeli - Time	0	0	0	0	0
6 Döviz tevdiat hesapları					
Foreign exchange deposit accounts	107 528 626	135 508 576	145 700 489	150 707 177	190 748 837
6.1 Vadesiz - Sight	21 771 927	22 986 371	27 126 655	28 783 795	33 490 777
6.2 Vadeli - Time	85 756 699	112 522 205	118 573 834	121 923 382	157 258 060
7 Kıymetli maden depo hesapları (YP)					
Precious stones deposit accounts (FX)	259 080	472 459	1 171 758	2 155 861	10 945 992
7.1 Vadesiz - Sight	110 825	278 063	903 847	1 770 304	10 103 314
7.2 Vadeli - Time	148 255	194 396	267 911	385 557	842 678
8 Bankalararası mevduat - Interbank deposits	8 635 345	8 331 256	9 399 125	18 768 858	22 293 201
8.1 TC. Merkez Bankası - Central Bank	73	85 484	15	74	2
8.2 Kamu mevduat bankaları					
Public deposit money banks	2 126 557	774 678	847 750	2 667 442	1 277 476
8.3 Özel mevduat bankaları					
Private deposit money banks	1 933 517	1 937 496	2 083 180	2 236 235	1 336 535
8.4 Yabancı mevduat bankaları					
Foreign deposit money banks	383 137	446 460	889 166	2 693 178	2 384 827
8.5 Kamu ve özel kalkınma ve yatırım bankaları					
Public and private investment and development banks	1 778 454	1 814 164	2 138 932	4 125 078	6 108 186
8.6 Yabancı kalkınma ve yatırım bankaları					
Foreign investment and development banks	53 169	67 466	16 167	120 678	260 692
8.7 Yurtdışındaki bankalar - Banks abroad	1 741 573	2 106 599	2 705 263	6 033 142	9 513 135
8.8 Özel kanunla mevduat kabulüne yetkili kuruluşlar					
Institutions authorized to accept deposit by law	0	0	0	0	0
8.9 Katılım bankaları - Participation banks	618 865	1 098 909	718 652	893 031	1 412 348

19.9 Kalkınma ve yatırım bankaları bilançosu, 2007-2011

Investment and development banks' balance sheet, 2007-2011

[Tek düzen hesap planına göre - According to the uniform chart of accounts]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Varlıklar - Assets	18 459 053	22 619 014	26 838 890	30 932 074	41 656 253
1 Kasa - Vault cash	640	676	901	1 777	2 110
2 Efektif deposu - Foreign banknotes	550	1 068	918	1 170	1 980
3 Yoldaki paralar - Cash in transit	36	14	11	28 687	4
4 Satın alınan banka çekleri - Checks purchased	0	0	0	0	0
5 Vadesi gelmiş menkul değerler - Securities due	0	0	0	0	0
6 Kıymetli madenler (YP) - Precious stones (FX)	0	0	0	0	0
7 TC. Merkez Bankası - Claims on Central Bank	20 470	70 713	137 903	151 790	392 404
7.1 Vadesiz serbest hesap - Sight free account	20 216	49 450	19 204	131 279	247 285
7.2 Vadeli serbest ve serbest olmayan hesap					
Time free and restricted account ⁽¹⁾	254	21 263	118 699	20 511	145 119
8 Bankalar - Claims on banks	2 228 271	2 460 728	3 080 252	5 076 146	6 694 806
8.1 Yurtiçi - Domestic	2 004 232	1 941 498	2 238 659	4 515 456	6 489 008
8.2 Yurtdışı - Abroad	224 039	519 230	841 593	560 690	205 798
9 Para piyasalarından alacaklar					
Claims on money market transactions	1 291 900	1 755 780	2 526 100	823 770	125 368
10 Katılım bankaları - Participation banks	-	-	-	-	-
11 Gerçeğe uyg.değ. farkı K/Z yansıtılan ve sat.hazır md.					
Sec. at fair value thr. prof. or loss and sec.av. for sale ⁽²⁾	2 273 068	1 915 643	2 517 876	3 110 417	4 325 551
11.1 Bilgi için: Repo'ya tabi menkul değerler					
Of which : Securities under repurchase agreement	1 026 304	813 430	1 149 227	999 105	2 119 354
12 Ters repo işlemlerinden alacaklar					
Claims on revers repo transactions	9 518	8 030	7 934	33 635	8 127
13. Türev finansal varlıklar - Financial derivative assets ⁽⁶⁾	-	-	-	37 596	97 306
14 Krediler - Credits	10 876 935	14 134 705	15 828 173	18 520 768	26 860 163
15 Tasfiye olunacak alacaklar - Past-due loans (net)	10 658	16 898	81 886	65 827	77 712
15.1 Tasfiye olunacak alacaklar - Past-due loans	161 831	203 215	328 779	339 424	341 763
15.2 (-)Krediler özel karşılıkları - (-)Special reserve for loans	-151 173	-186 317	-246 893	-273 597	-264 051
16 Kiralama işlemlerinden alacaklar (net)					
Receivables from leasing transactions (net)	281 790	241 781	153 768	83 261	33 018
17 Zorunlu karşılıklar - Required reserves	124 740	158 509	129 169	228 308	398 921
18 Kredi ve diğer faiz gelir tahakkuk ve reeskontları					
Credit and other interest income accruals and rediscount ⁽⁶⁾	382 553	695 675	627 844	520 915	775 224
19 Kanuni yedek akçeler karşılığı devlet tahvili					
Bonds held against legal reserves	-	-	-	-	-
20 İştirakler, bağlı ve birlikte kontrol edilen ortaklıklar					
Participations and subsidiaries	362 907	364 139	448 011	446 810	503 975
21 Vadeye kadar elde tutulacak menkul değerler					
Securities to be held till maturity	217 460	369 311	740 972	1 217 680	666 485
21.1 Bilgi için: Repo'ya tabi menkul değerler					
Of which: securities under repurchase agreement	2 084	0	269 094	181 543	192 099
22 Sabit değerler - Fixed assets (net) ⁽³⁾	190 913	194 468	218 808	231 357	228 641
23 Özel maliyet bedelleri - Special costs (net) ⁽³⁾	8 171	0	0	0	0
24 Peşin ödenmiş vergiler - Prepaid taxes	80 695	100 606	142 762	98 921	131 102
25 Ertelenmiş vergi aktif hesabı					
Asset account of deferred taxes	25 985	36 747	43 821	34 506	36 871
26 Ayniyat mevcudu - Office supply inventory	7 922	7 530	7 162	6 945	5 017
27 Tahsili şüpheli ücret, komisyon ve diğer alacaklar					
Doubtful fees, commission and other receivables	-	-	-	-	-
28 Aktiflerimizin vadeli satışından doğan alacaklar					
Receivables from future sale of assets	142	6 043	5 253	34 489	13 356
29 Muhtelif alacaklar - Miscellaneous receivables	23 143	25 854	67 098	101 055	160 399
30 Borçlu geçici hesaplar - Transitory asset accounts	25 123	28 156	41 663	43 315	72 299
31 Kamu kurum ve kuruluşlarından alacaklar					
Receivables from public sector	0	0	1	1	1
32 Elden çıkarılacak kıymetler - Assets to be sold	15 463	25 940	30 604	32 928	45 416
33 Diğer varlıklar - Other assets	0	0	0	0	-2

19.9 Kalkınma ve yatırım bankaları bilançosu, 2007-2011 (devam)

Investment and development banks' balance sheet, 2007-2011 (continued)

[Tek düzen hesap planına göre - According to the uniform chart of accounts]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Yükümlülükler - Liabilities	18 459 053	22 619 014	26 838 890	30 932 074	41 656 253
1 Mevduat - Deposit	0	0	0	0	0
2 Repo işlemlerinden sağlanan fonlar Funds received from repo transactions	951 915	820 951	1 411 904	1 211 408	2 359 795
3 Para piyasalarına borçlar - Due to money markets	0	27 041	20 702	17 481	0
4 Menkul kıymet ödünç piyasasına borçlar Due to securities lending markets	0	0	0	0	0
5 Alınan krediler - Loans received	5 034 340	7 200 302	8 381 941	9 802 280	16 191 114
5.1 TC. Merkez Bankası - Central Bank	375	390	481 209	688 732	3 062 815
5.2 Yurtiçi bankalar - Domestic banks	383 661	339 002	430 444	589 255	1 077 930
5.3 Yurtiçi diğer kuruluşlar - Other institutions	312 558	423 023	468 205	449 379	389 796
5.4 Yurtdışı bankalar - Banks abroad	1 882 275	2 506 818	2 494 480	2 712 904	4 065 468
5.5 Yurtdışı fonlar ve diğer kur. Other institutions and funds abroad	2 455 471	3 931 069	4 507 603	5 362 010	7 595 105
6 Sermaye benzeri borçlar - Subordinated debt ⁽⁴⁾	-	0	0	0	0
7 Karşılıklar - Provisions	280 447	375 718	489 345	456 301	640 450
8. Türev finansal yükümlülük. - Financial derivative liabilities ⁽⁷⁾	-	-	-	52 153	100 657
9 Kiralama işlemlerinden borçlar (net) Due to leasing transactions (net)	3 059	914	5	0	0
10 Faktoring işlemlerinden borçlar Due to factoring transactions	0	0	0	0	0
11 Faiz ve gid. reeskontları - Interest and expense rediscounts ⁽⁷⁾	176 364	88 983	80 945	55 267	84 433
12 Kredi ve diğer alacaklar değerlendirme fonu Credits and other receivables revaluation fund	0	0	0	0	0
13 İthalat transfer emirleri - Import transfer orders	1 756	3 513	943	24 020	1 569
14 Ödenecek vergi, resim, harç ve primler Tax, duties, charges and premium payable	42 949	20 123	15 796	16 956	24 387
15 İhraç edilen menkul kıymetler - Securities issued (net)	0	0	101 395	624 217	1 889 521
16 Bankamıza tahsis edilen fonlar - Funds allocated	115 123	1 313 801	1 351 710	1 869 818	2 434 862
17 Ertelenmiş vergiler - Deferred taxes	152	5 239	3 312	4 979	4 266
18 Muhtelif borçlar - Miscellaneous payables	2 231 048	1 194 019	1 406 862	1 728 199	2 166 886
19 Alacaklı geçici hesaplar - Transitory liability accounts	216 187	345 957	320 862	322 468	266 647
20 Ödeme emirleri - Payment orders	6 601	376	95	66	95
21 Kamu kurum ve kuruluş. borçlar - Payables to public sector	421 316	590 079	621 027	639 328	25 458
22 Diğer yükümlülükler - Other liabilities ⁽⁵⁾	8 305	1 116	1 141	1 599	671
23 Özkaynaklar - Shareholders' equity	8 969 491	10 630 882	12 630 905	14 105 534	15 465 442
23.1 Ödenmiş sermaye - Paid-up capital	5 048 895	6 565 993	8 273 186	9 597 512	10 812 024
23.2 Sermaye yedekleri - Capital reserves	2 263 149	2 093 774	2 020 985	1 989 886	1 890 929
23.3 Kâr yedekleri - Profit reserves	966 596	1 174 057	1 471 268	1 701 501	1 903 080
23.4 Kâr (zarar) - Profit (loss)	878 026	914 608	985 887	839 527	886 234
23.5 Geçmiş yıllar kârı (zararı)-Profit (loss) for the previous year	-187 175	-117 550	-120 421	-22 892	-26 825

(1) 2007 Ocak'da TDHP'de yapılan değişiklik paralelinde, Merkez Bankası nezdindeki vadeli serbest olmayan hesaplar bu kaleme ilave edilerek ismi "Vadeli serbest ve serbest olmayan hesap" olarak değiştirilmiştir.

(2) 2007 Ocak ayında TDHP'de yapılan değişiklik paralelinde bu kalemin ismi "Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan ve satılmaya hazır menkul değerler" olarak değiştirilmiştir.

(3) 2008 Ocak'da Tek Düzen Hesap Planı'nda yapılan değişiklik paralelinde "Özel Maliyet Bed. (Net)", "Sabit Değ. (Net)" içinde izlenmeye başlanmıştır.

(4) 2008 Ocak ayından itibaren ilave edilmiştir.

(5) Yurtiçi Merkez ve Şubeler hesabı "Diğer yükümlülükler" de izlenmektedir.

(6) 2010 yılı Ocak ayından itibaren "Türev Finansal Varlıklar" kalemi Kredi ve Diğer Faiz Gelir Tahakkuk ve Reeskontları içerisinde ayrı ayrı bir kalem olarak sınıflandırılmaya başlanmıştır.

(7) 2010 Ocak ayından itibaren "Türev Finansal Yükümlülükler" kalemi Faiz ve Gider Reeskontları içerisinde ayrı ayrı bir kalem olarak sınıflandırılmaya başlanmıştır.

(1) Due to the revision made in Uniform chart of accounts in January 2007, Time restricted accounts on Central Bank is classified under this item and it is renamed as "Time free and restricted account".

(2) Due to the revision made in Uniform chart of accounts in January 2007, this item is renamed as "Securities at fair value through profit or loss and securities available for sale".

(3) Due to the revision made in Uniform Chart of Accounts in January 2008, "Special costs (net)" item is shown under "Fixed assets (net)".

(4) It is added beginning from January 2008.

(5) Head Office and Branches Abroad account is followed under "Other liabilities"

(6) "Financial Derivative Assets" have been separated from "Loans and Other Interest Income Accruals and Rediscounts"

and started to be classified as a separate item beginning from January 2010.

(7) "Financial Derivative Liabilities" have been separated from Interest and Expense Rediscounts and started to be classified as a separate item beginning from January 2010.

19.10 Kalkınma ve yatırım bankaları kredileri, 2007-2011

Investment and development banks credits, 2007-2011

[Kurumsal sektörlere göre - Sectoral breakdown]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	10 876 935	14 134 705	15 828 173	18 520 768	26 860 163
1 Genel yönetim - General government	4 150 050	5 337 634	6 195 630	6 673 150	7 767 528
1.1 Merkezi yönetim - Central government	0	0	0	0	0
1.2 Sosyal güvenlik kurumları - Social security institutions ⁽¹⁾	0	0	0	0	0
1.3 Yerel yönetimler - Local governments	4 150 050	5 337 634	6 195 630	6 673 150	7 767 528
2 Mali olmayan kamu girişimleri - Non-financial public enterprises	0	0	0	0	0
3 Özel sektör - Private sector	3 866 050	5 394 839	6 629 709	8 526 652	14 324 484
3.1 Mali olmayan şirketler - Non-financial companies	3 666 330	5 146 737	6 378 511	8 176 131	13 551 236
3.2 Bireysel işletmeler - Individual corporations	0	0	0	0	0
3.3 Hanehalkı - Households	199 720	248 102	251 198	350 521	773 248
3.31 Tüketici kredileri - Consumer credit ^{(2) (4)}	199 720	248 102	251 198	350 521	773 248
3.311 Konut kredileri - Housing loans	70 171	113 638	85 544	43 128	23 586
3.312 Taahhüt kredileri - Automobile loans	33 748	23 167	8 850	2 458	1 215
3.313 İhtiyaç ve diğer krediler - Consumer and other loans	95 801	111 297	156 804	304 935	748 447
3.314 Bireysel kredi kartları - Individual credit cards ⁽³⁾	0	0	0	0	0
3.32 Personele verilen krediler - Credits to personnel ⁽⁴⁾	-	-	-	-	-
3.4 Hanehalkına hizmet veren kar amacı olmayan kuruluşlar					
Non-profit institutions serving households	0	0	0	0	0
3.5 Diğer - Other	0	0	0	0	0
4 Mali kuruluşlar - Financial institutions	2 763 472	3 329 650	2 792 627	3 177 554	4 537 817
4.1 Bankalar - Banks	2 241 122	2 790 423	2 281 317	2 595 773	3 935 348
4.11 Mevduat bankaları - Deposit money banks	-	-	-	-	-
4.12 Katılım bankaları - Participation banks	-	-	-	-	-
4.13 Kalkınma ve yatırım bankaları					
Investment and development banks	-	-	-	-	-
4.2 Banka dışı mali kuruluşlar - Non-bank financial institutions	522 350	539 227	511 310	581 781	602 469
4.21 Sigorta şirketleri ve özel emeklilik fonları					
Insurance companies and private pension funds	0	0	0	0	0
4.22 Mali araçlar - Financial intermediaries	497 522	523 822	476 174	500 933	521 117
4.221 Finansal kiralama şirketleri - Financial leasing companies	387 731	518 122	416 133	383 854	380 998
4.222 Faktöring şirketleri - Factoring companies	104 972	5 700	60 041	117 079	140 119
4.223 Tüketici finansman şirketleri - Consumer finance companies	0	0	0	0	0
4.224 Diğer mali araçlar - Other financial intermediaries	4 819	0	0	0	0
4.23 Mali yardımcıları - Financial auxiliaries	24 828	15 405	35 136	80 848	81 352
5 Yurtdışı - Abroad	97 363	72 582	210 207	143 412	230 334

(1) 2007 Ocak ayına kadar "Merkezi yönetimden alacaklar" içerisinde yer alan "Sosyal güvenlik kurumları"ndan alacaklar bu tarihten itibaren ayrı bir başlık altında izlenmektedir.

(2) 2007 Ocak ayından itibaren "Tüketici kredileri"; "Konut" "Taahhüt" ve "İhtiyaç ve diğer krediler" alt ayrımlarında izlenmeye başlanmıştır.

(3) 2007 Ocak ayından itibaren "Bireysel kredi kartları" ilave edilmiştir.

(4) "Personele verilen krediler" 2007 Ocak ayından itibaren "Tüketici kredileri" içerisinde izlenmeye başlanmıştır.

(1) "Claims on social security institutions", previously classified in "Claims on central government" is shown as a separate item beginning from January 2007.

(2) The breakdown of "Consumer credits" are divided as "Housing" "Automobile" and "Consumer and other loans" beginning from January 2007.

(3) Beginning from January 2007, "Individual credit cards" are added.

(4) "Credits to personnel" are included in "Consumer credits" beginning from January 2007.

19.11 Katılım bankaları bilançosu, 2007-2011

Participation banks' balance sheet, 2007-2011

[Tek düzen hesap planına göre - According to the uniform chart of accounts]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Varlıklar - Assets	19 240 210	25 636 561	33 691 636	43 232 128	56 041 195
1 Kasa - Vault cash	129 419	118 396	171 869	225 099	319 796
2 Efektif deposu - Foreign banknotes	90 362	118 136	123 183	152 602	192 816
3 Yoldaki paralar - Cash in transit	61 574	70 426	1 059	8 501	2 413
4 Satın alınan banka çekleri - Checks purchased	0	0	0	0	0
5 Vadesi gelmiş menkul değerler - Securities due	0	0	0	0	0
6 Kıymetli madenler (YP) - Precious stones (FX)	10 088	99 804	459 604	678 268	2 057 964
7 T.C. Merkez Bankası - Claims on Central Bank	1 108 192	1 521 820	2 834 911	3 275 555	2 070 705
7.1 Vadesiz serbest hesap - Sight free account	1 108 192	1 521 820	2 834 911	3 275 555	2 070 705
7.2 Vadeli serbest ve serbest olmayan hesap					
Time free and restricted account	0	0	0	0	0
8 Bankalar - Claims on banks	1 154 812	1 978 289	1 496 836	1 744 508	2 472 850
8.1 Yurtiçi - Domestic	966 637	1 474 019	1 010 854	1 331 647	1 951 631
8.2 Yurtdışı - Abroad	188 175	504 270	485 982	412 861	521 219
9 Para piyasalarından alacaklar					
Claims on money market transactions	0	0	0	0	0
10 Gerçeğe uygun değ.farkı K/Z yansıtılan ve sat. hazır md. - Sec. at fair value thr.prof. or loss and sec. av.for sale (net)	9 174	16 401	656 280	989 314	1 485 735
11 Türev finansal varlıklar- Financial derivative assets ⁽³⁾	-	-	-	36 875	97 719
12 Krediler - Credits	13 828 649	17 442 361	23 616 324	31 079 189	38 658 537
13 Tasfiye olunacak alacaklar - Past-due loans (net)	230 924	377 947	379 434	327 350	436 159
13.1 Tasfiye olunacak alacaklar - Past-due loans	518 634	837 253	1 182 202	1 116 188	1 242 592
13.2 (-) Krediler özel karşılıkları					
(-) Special reserve for loans	-287 710	-459 306	-802 768	-788 838	-806 433
14 Kiralama işlemlerinden alacaklar					
Receivables from leasing transactions (net)	810 312	569 103	323 730	239 458	509 103
15 Zorunlu karşılıklar - Required reserves	788 413	674 889	680 272	1 131 382	2 839 392
16 Kredi ve diğer faiz gelir tahakkuk ve reeskontları					
Credit and other int. income accruals and rediscount ⁽³⁾	250 399	1 597 695	1 027 406	1 108 805	2 084 461
17 İştirakler, bağlı ve birlikte kontrol edilen ort.					
Participations and subsidiaries (net)	148 232	204 619	242 237	292 738	341 304
18 Vadeye kadar elde tutulacak menkul değerler					
Securities to be held till maturity	0	0	364 910	440 300	493 800
19 Sabit değerler - Fixed assets (net) ⁽¹⁾	248 644	423 625	531 491	650 247	864 766
20 Özel maliyet bedelleri - Special costs (net) ⁽¹⁾	67 194	0	0	0	0
21 Peşin ödenmiş vergiler - Prepaid taxes	61 395	99 039	130 896	130 546	181 872
22 Ertelemiş vergi aktif hesabı					
Asset account of deferred taxes	10 366	12 781	19 415	31 735	83 014
23 Ayniyat mevcudu - Office supply inventory	2 267	2 589	2 748	3 643	4 242
24 Aktiflerimizin vadeli satışından doğan alacaklar					
Receivables from future sale of assets	3 684	918	9 406	8 245	27 381
25 Muhtelif alacaklar - Miscellaneous receivables	15 543	21 825	128 602	70 159	70 539
26 Borçlu geçici hesaplar - Transitory asset accounts	160 066	143 623	239 628	307 191	325 502
27 Elden çıkarılacak kıymetler - Assets to be sold	50 501	142 275	251 395	300 416	421 118
28 Diğer varlıklar - Other assets	0	0	0	0	0

19.11 Katılım bankaları bilançosu, 2007-2011 (devam)

Participation banks' balance sheet, 2007-2011 (continued)

[Tek düzen hesap planına göre - According to the uniform chart of accounts]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Yükümlülükler - Liabilities	19 240 210	25 636 561	33 691 636	43 232 128	56 041 195
1 Toplanan fonlar - Funds raised	14 762 224	18 890 304	26 595 558	33 444 408	39 672 102
1.1 Özel cari hesaplar - Private current accounts	2 786 321	3 423 587	5 041 106	6 487 765	10 174 662
1.2 Katılma hesapları - Participation accounts	11 975 903	15 466 717	21 554 452	26 956 643	29 497 440
2 Para piyasalarına borçlar - Due to money markets	0	0	0	0	0
3 Kullanılan krediler - Loans received	743 282	1 011 975	207 760	1 271 180	4 987 110
3.1 T.C. Merkez Bankası - Central Bank	0	0	0	0	0
3.2 Yurtiçi bankalar - Domestic banks	8 735	0	0	0	0
3.3 Yurtiçi diğer kuruluşlar - Other institutions	0	0	0	0	0
3.4 Yurtdışı bankalar - Banks abroad	734 547	1 011 975	207 760	1 271 180	4 987 110
3.5 Yurtdışı diğer kuruluşlar - Other institutions abroad	0	0	0	0	1
4 Karşılıklar - Provisions	297 194	446 670	575 497	703 832	954 036
5 Türev finansal yükümlülükler					
Financial derivative liabilities ⁽⁴⁾	-	-	-	30 006	67 039
6 Kiralama işlemlerinden borçlar					
Due to leasing transactions (net)	21 225	231	4	1	673 782
7 Kar payı ve gider reeskontları					
Dividend and expense rediscounts ⁽⁴⁾	137 538	205 995	141 634	146 134	207 489
8 Kredi ve diğer alacaklar değerlendirme fonu					
Credits and other receivables revaluation fund	0	0	0	0	0
9 İthalat transfer emirleri - Import transfer orders	19 345	12 895	14 661	17 956	66 242
10 Ödenecek vergi, resim, harç ve primler					
Taxes, duties, charges and premium payable	44 316	68 012	74 808	79 056	105 414
11 İhraç edilen menkul kıymetler - Securities issued (net)	0	0	0	0	0
12 Ertelemiş vergi pasifi hesabı - Deferred taxes	0	1 250	0	0	0
13 Muhtelif borçlar - Miscellaneous payables	438 590	452 328	583 900	662 316	906 494
14 Alacaklı geçici hesaplar - Transitory liability accounts	408 155	368 206	594 383	868 274	980 206
15 Ödeme emirleri - Payment orders	4 322	9 768	7 489	13 776	16 115
16 Diğer yükümlülükler - Other liabilities ⁽²⁾	909	440 907	473 945	538 554	1 218 586
17 Özkaynaklar - Shareholders' equity	2 363 110	3 728 020	4 421 997	5 456 635	6 186 578
17.1 Ödenmiş sermaye - Paid-up capital	1 121 547	2 469 500	2 739 000	3 089 000	3 189 000
17.2 Sermaye yedekleri - Capital reserves	343 302	204 115	82 226	111 283	62 295
17.3 Kar yedekleri - Profit reserves	371 575	407 448	892 907	1 497 275	2 129 569
17.4 Kar (zarar) - Profit (loss)	526 683	646 583	707 517	758 742	804 369
17.5 Geçmiş yıllar karı (zararı)					
Profit (loss) for the previous year	3	374	347	335	1 345

(1) 2008 Ocak ayında Tek Düzen Hesap Planı'nda yapılan değişiklik paralelinde "Özel Maliyet Bedelleri (Net) kalemi, "Sabit Değerler (Net)" içinde izlenmeye başlanmıştır.

(2) Yurtdışı Merkez ve Şubeler hesabı "Diğer yükümlülükler" içerisinde izlenmektedir.

(3) 2010 yılı Ocak ayından itibaren "Türev Finansal Varlıklar" kalemi Kredi ve Diğer Faiz Gelir Tahakkuk ve Reeskontları içerisinde ayrı ayrı bir kalem olarak sınıflandırılmaya başlanmıştır.

(4) 2010 yılı Ocak ayından itibaren "Türev Finansal Yükümlülükler" kalemi "Kar Payı ve Gider Reeskontları" içerisinde ayrı ayrı bir kalem olarak sınıflandırılmaya başlanmıştır.

(1) Due to the revision made in Uniform Chart of Accounts in January 2008, "Special Costs (Net) item is shown under "Fixed Assets (Net)".

(2) Head Office and Branches Abroad account is followed under "Other liabilities".

(3) "Financial Derivative Assets" have been separated from "Loans and Other Interest Income Accruals and Rediscounts and started to be classified as a separate item beginning from January 2010.

(4) "Financial Derivative Liabilities" have been separated from Dividend and Expense Rediscounts and started to be classified as a separate item beginning from January 2010.

19.12 Katılım bankaları krediler, 2007-2011

Participation banks loans, 2007-2011

[Kurumsal sektörlere göre - Sectoral breakdown]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Krediler - Loans	13 828 649	17 442 361	23 616 324	31 079 189	38 658 537
1. Yerel yönetimler - Local governments	5 001	234	42 811	1 550	1 194
2. Mali olmayan kamu girişimleri Non-financial public enterprises	30 000	0	0	0	0
3. Özel sektör - Private sector	12 802 493	16 212 554	21 630 268	30 086 941	37 427 809
3.1. Mali olmayan şirketler - Non-financial companies	10 626 074	13 754 802	18 437 027	25 540 871	30 535 579
3.2. Bireysel işletmeler - Individual corporations	0	0	0	22 887	300 796
3.3. Hanehalkı - Households	2 176 419	2 457 752	3 193 241	4 523 183	6 591 434
3.31. Tüketici kredileri - Consumer loans	1 801 343	1 804 111	2 504 521	3 713 429	5 478 849
3.311. Konut kredileri - Housing loans	1 529 565	1 618 694	2 252 431	3 320 351	4 965 160
3.312. Taşıt kredileri - Automobile loans	193 816	131 396	206 149	298 071	414 949
3.313. İhtiyaç ve diğer krediler Consumer and other loans	77 962	54 021	45 941	95 007	98 740
3.32. Bireysel kredi kartları - Individual credit cards	375 076	653 641	688 720	809 754	1 112 585
3.4. Hanehalkına hizmet veren kar amacı olmayan kur. Non-profit institutions serving households	0	0	0	0	0
3.5. Diğer - Other	0	0	0	0	0
4. Mali kuruluşlar - Financial institutions	74 977	73 015	72 336	72 732	231
4.1. Bankalar - Banks	0	0	0	0	0
4.2. Banka dışı mali kuruluşlar Non-bank financial institutions	74 977	73 015	72 336	72 732	231
4.21. Sigorta şirketleri ve özel emeklilik fonları Insurance com. and private pension funds	15	733	161	15	120
4.22. Mali araçlar - Financial intermediaries	74 962	72 282	72 175	72 717	111
4.221. Finansal kiralama şirketleri Financial leasing companies	74 958	72 282	72 175	72 717	111
4.222. Faktöring şirketleri - Factoring companies	4	0	0	0	0
4.223. Tüketici finansman şirketler Consumer finance companies	0	0	0	0	0
4.224. Diğer mali araçlar - Other financial intermediaries	0	0	0	0	0
4.23. Mali yardımcıları - Financial auxiliaries	0	0	0	0	0
5. Yurtdışı - Abroad	916 178	1 156 558	1 870 909	917 966	1 229 303

19.13 Katılım bankaları toplanan fonlar, 2007-2011

Participation banks funds raised, 2007-2011

[Kurumsal sektörlere göre - Sectoral breakdown]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	14 762 224	18 890 304	26 595 558	33 444 408	39 672 102
1. Genel yönetim - General government	178 751	135 438	42 792	123 072	59 571
1.1 Merkezi yönetim - Central government	74 638	47 345	2 263	5 980	10 202
1.11 Bütçeye ait hesaplar (TL) - Budgetary accounts (TRY)	3 123	32 201	1 969	5 845	9 764
1.111 Resmi kurumlar - Official corporations	3 123	32 201	1 969	5 845	9 764
1.12 Bütçe dışı hesaplar (TL) - Deposits of extrabudgetary funds (TRY)	0	0	0	0	2
1.121 Fonlar (TMSF hariç) - Funds (except SDIF)	0	0	0	0	0
1.122 Diğer kur. fonu, devl.me. iş. emek. konut ed. yard. hes. Other inst. fund, government housing fund account	0	0	0	0	2
1.13 Merkezi yönetim yabancı para fonu (YP) Foreign exchange funds of central government (FX)	71 515	15 144	294	135	436
1.131 Merkezi yönetim yabancı para fonu - Central government	71 512	15 137	286	131	430
1.132 Fonlar (TMSF hariç) - Funds (except SDIF)	3	7	8	4	6
1.2 Yerel yönetimler - Local government	614	376	255	3 283	2 986
1.21 Yerel yönetimler (TL) - Local governments (TRY)	614	330	251	3 283	2 985
1.22 Yerel yönetimler (YP) - Local governments (FX)	0	46	4	0	1
1.3 Sosyal güvenlik kurumları - Social security institutions	103 499	87 717	40 274	113 809	46 383
1.31 Sosyal güvenlik kurumları fonu (TL) Funds of social security institutions (TRY)	103 499	87 717	40 274	113 809	46 383
1.32 Sosyal güvenlik kurumları fonu (YP) Funds of social security institutions (FX)	0	0	0	0	0
2. Mali olmayan kamu girişimleri - Non-financial public enterprises	12 735	8 073	9 275	5 288	21 728
2.1 Ticari kuruluşlar, KİT ile bağlı müessese ve ortaklıklar (TL) Commercial corporations,affi.and partnerships of SEEs (TRY)	3 597	3 178	4 167	2 263	4 790
2.2 Döner sermayeli kurumlar (TL) Revolving fund organizations (TRY)	53	66	41	121	230
2.3 Yerel yönetimlerin ticari işletmeleri (TL) Commercial corporations of local administrations (TRY)	3 047	4 825	4 212	2 867	16 708
2.4 Mali olmayan kamu girişimleri yabancı para fonu (YP) Foreign exchange funds of non-financial public enterprises (FX)	6 038	4	855	37	0
3. Özel sektör - Private sector	13 943 774	18 185 186	26 006 368	32 151 317	38 026 115
3.1 Mali olmayan şirketler (TL) - Non-financial corporations (TRY)	1 374 501	1 611 246	3 214 838	4 248 571	4 698 395
3.11 Her türlü ortaklıklar (sigorta şir. hariç) (ticari fon) Partnerships (except Insurance companies)(commercial funds)	1 303 234	1 556 936	3 110 910	4 140 243	4 618 407
3.12 Vakıf, dernek, sendika ve birliklerin ticari işlet. (ticari fon) Foundations, unions and associations (commercial funds)	4 208	14 530	14 690	23 940	14 827
3.13 Kooperatifler (ticari fon) - Cooperatives (commercial funds)	67 059	39 780	89 238	84 388	65 161
3.2 Bireysel işletmeler (TL) - Individual corporations (TRY)	192 776	379 084	637 417	1 116 288	1 295 875
3.21 Gerçek kişi ticaret işletmeleri (ticari fon) Real persons (commercial funds)	192 776	379 084	637 417	1 116 288	1 295 875
3.3 Hanehalkı (TL) - Households (TRY)	5 860 519	8 602 757	12 681 350	16 193 707	17 163 706
3.31 Gerçek kişiler - Real persons	5 860 519	8 602 757	12 681 350	16 193 707	17 163 706
3.4 Hanehalkına hizmet veren kar amacı olmayan kur. (TL) Non-profit institutions serving households (TRY)	39 155	45 300	84 221	143 678	284 545
3.41 Vakıf, dernek, sendika ve birlikler (diğ. kur.fonu) Foundations, unions and associations (other corporations funds)	36 013	39 213	76 035	132 207	269 078
3.42 Apartman yönetimi ile ilgili açılan hes. (diğer kur.fonu) Accounts of building managements (other corporations funds)	3 142	6 087	8 186	11 471	15 467
3.5 Mahk.,sav.,icra ifl.da.,ter.hakim.nezd. P.V. noter hes. (TL) Courts,att.,ex.and bank.off.,leg.courts notary acc. (TRY)	37	100	126	47	40
3.6 Diğer (diğer kur. fonu) (TL) Other (other corporations funds) (TRY)	18 182	42 248	25 000	40 491	64 593

19.13 Katılım bankaları toplanan fonlar, 2007-2011 (devam)

Participation banks funds raised, 2007-2011 (continued)

[Kurumsal sektörlere göre - Sectoral breakdown]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
3.7 Yurtiçi yerleşik özel sektörün yabancı para fonu (YP) Residents' foreign exchange fund, private sector (FX)	6 447 621	7 477 432	9 137 698	9 800 553	10 818 924
3.71 Hanehalkı, yurtdışında yerleşik gerçek kişiler Households, resident real persons	4 591 404	5 041 951	6 320 988	6 947 598	6 918 076
3.72 Yurtdışında yerleşik tüzel kişilerin yabancı para fonları Resident legal persons, foreign exchange funds	1 840 298	2 414 214	2 785 061	2 785 648	3 849 919
3.721 Mali olmayan şirketler - Non-financial corporations	1 457 011	1 914 251	2 183 347	2 192 008	2 901 726
3.722 Bireysel işletmeler - Individual corporations	372 138	488 743	575 962	559 242	918 303
3.723 Hanehalkına hizmet veren kar amacı olmayan kur. Non-profit institutions serving households	11 149	11 220	25 752	34 398	29 890
3.73 Diğer (diğer kur. fonu) - Other (other corporations funds)	15 919	21 267	31 649	67 307	50 929
3.8 Kıymetli maden depo hesabı (YP) Precious stones deposit accounts (FX)	10 983	27 019	225 718	607 982	3 700 037
3.81 Hanehalkı, yurtdışında yerleşik gerçek kişiler Household resident real persons	10 886	24 338	214 630	589 046	3 520 894
3.82 Mali olmayan şirketler, bireysel işletmeler Non-financial companies and individual corporations	97	2 681	11 088	18 936	179 143
4. Yurtdışı yerleşikler fonu - Non-resident's funds	105 278	203 969	233 615	379 706	793 994
4.1 Elçilikler, konsolosluklar, uluslararası kuruluşlar (TL) Embassies, consulates, international institutions (TRY)	1 602	4 956	8 989	6 279	17 602
4.2 Yurtdışında yerleşik gerçek kişiler (TL) Non-resident real persons (TRY)	10 070	17 452	31 917	125 105	166 759
4.3 Yurtdışında yerleşik gerçek kişiler (YP) Non-resident real persons (FX)	41 389	62 299	86 177	128 020	253 510
4.4 Ticari ve diğer kur. fonu, Y.D.Y. (YP) Non-resident commercial and other institutions fund (FX)	52 067	119 091	106 132	105 412	252 500
4.5 Kıymetli maden depo hesabı, yurtdışında yerleşik gerçek kişiler (YP) - Precious stones deposit accounts, non-resident real persons(FX)	150	171	400	2 171	16 289
4.6 Kıymetli maden depo hesabı, yurtdışında yerleşik tüzel kişiler (YP) - Precious stones deposit accounts, non-resident legal persons (FX)	0	0	0	12 719	87 334
5. Mali kuruluşlar fonu - Financial institutions' fund	521 686	357 638	303 508	785 025	770 694
5.1 TL fonları - TRY funds	250 376	102 208	91 577	134 437	183 799
5.11 Bankalararası fonlar - Interbank funds	120 926	11 091	10 182	15 132	47 720
5.111 Merkez Bankası - Central Bank	0	0	0	0	0
5.112 Yurtdışı bankalar - Banks abroad	1 916	3 593	5 340	7 550	16 365
5.113 Yurtiçi bankalar - domestic banks	119 010	7 498	4 842	7 582	31 355
5.12 Diğer mali kuruluşlar fonu - Other financial institutions funds	129 450	91 117	81 395	119 305	136 079
5.121 Banka dışı mali kuruluşlar - Non-bank financial institutions	129 450	91 117	81 395	119 305	136 079
5.2 Yabancı para fonlar - Interbank funds	271 310	255 430	211 931	629 622	583 425
5.21 Bankalararası fon - Interbank funds	46 639	82 880	94 385	322 739	351 309
5.211 Merkez Bankası - Central Bank	0	0	0	0	0
5.212 Yurtdışı bankalar - Banks abroad	29 455	30 746	78 800	257 690	266 434
5.213 Yurtiçi bankalar - Domestic banks	17 184	52 134	15 585	65 049	84 875
5.22 Diğer mali kuruluşlar fonu - Other financial institutions funds	224 671	172 550	117 546	306 883	232 116
5.221 Banka dışı mali kuruluşlar - Non-bank financial institutions	224 671	172 550	117 546	306 883	232 116
5.3 Kıymetli maden depo hesapları (YP) Precious stones deposit accounts (FX)	0	0	0	20 966	3 470
5.31 Yurtdışında yerleşik mali kuruluşlar Resident financial institutions	0	0	0	20 966	3 470
5.32 Yurtdışında yerleşik mali kuruluşlar Non-resident financial institutions	0	0	0	0	0

19.14 Katılım bankaları toplanan fonlar, 2007-2011

Participation banks funds raised, 2007-2011

[Türlerine göre - Deposit types]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Toplam - Total	14 762 224	18 890 304	26 595 558	33 444 408	39 672 102
1. Tasarruf fonu - Savings funds	5 870 589	8 620 209	12 713 267	16 318 812	17 330 465
1.1 Özel cari hesaplar - Private current accounts	618 056	730 176	1 181 314	1 660 158	1 879 342
1.2 Katılma hesapları - Participation accounts	5 252 533	7 890 033	11 531 953	14 658 654	15 451 123
2. Ticari kurumlar mevduatı					
Commercial corporation's funds	1 606 584	2 041 534	3 905 077	5 443 175	6 126 231
2.1 Özel cari hesaplar - Private current accounts	775 793	1 064 558	1 827 725	2 342 785	2 897 492
2.2 Katılma hesapları - Participation accounts	830 791	976 976	2 077 352	3 100 390	3 228 739
3. Diğer kurumlar fonu - Other corporations' funds	157 465	142 795	149 674	234 474	380 313
3.1 Özel cari hesaplar - Private current accounts	16 727	17 892	26 397	40 167	60 190
3.2 Katılma hesapları - Participation accounts	140 738	124 903	123 277	194 307	320 123
4. Resmî kurumlar fonu - Official funds (TRY)	107 236	120 248	42 494	122 937	59 132
4.1 Özel cari hesaplar - Private current accounts	105 960	89 735	41 915	121 105	49 870
4.2 Katılma hesapları - Participation accounts	1 276	30 513	579	1 832	9 262
5. Yabancı para fonlar (YP)					
Foreign exchange funds (FX)	6 841 652	7 844 357	9 454 361	10 343 301	11 569 802
5.1 Özel cari hesaplar - Private current accounts	1 231 296	1 423 328	1 827 602	1 942 958	2 539 329
5.2 Katılma hesapları - Participation accounts	5 610 356	6 421 029	7 626 759	8 400 343	9 030 473
6. Kıymetli maden depo hesabı (YP)					
Precious stones deposit accounts (FX)	11 133	27 190	226 118	643 838	3 807 130
6.1 Vadesiz - Demand	11 133	27 190	108 311	295 438	2 612 102
6.2 Vadeli - Time	0	0	117 807	348 400	1 195 028
7. Bankalararası fonlar (TL+YP)					
Interbank funds (TRY+FX)	167 565	93 971	104 567	337 871	399 029
7.1 Merkez bankası - Central bank	0	0	0	0	0
7.2 Kamu mevduat bankaları					
Public deposits money banks	0	0	0	0	0
7.3 Özel mevduat bankaları					
Private deposit money banks	766	49	91	0	0
7.4 Yabancı mevduat bankaları					
Foreign deposit money banks	0	0	0	0	0
7.5 Kamu ve özel kalkınma ve yatırım bankaları					
Public and private investment and development banks	0	0	0	0	0
7.6 Yabancı yatırım bankaları - Foreign investment banks	0	0	0	0	0
7.7 Yurtdışındaki bankalar - Banks abroad	31 371	34 339	84 140	265 240	282 799
7.8 Özel kanunla mevduat kabulüne yetkili kuruluşlar					
Institutions authorized to accept deposit by law	0	0	0	0	0
7.9 Katılım bankaları - Participation banks	135 428	59 583	20 336	72 631	116 230

19.15 Parasal sektör analitik bilançosu, 2007-2011

Monetary sector analytical balance sheet, 2007-2011

[M3 Para arzı ve karşılık kalemleri - M3 money supply and counterpart items]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
Karşılık kalemleri - Counterpart items					
Toplam - Total	368 220 168	459 142 846	519 002 577	615 442 858	709 038 223
1 Dış varlıklar - Foreign assets (net)	49 930 627	73 615 157	68 191 002	29 271 602	34 070 713
1.1 Dış varlıklar - Foreign assets	142 102 530	193 948 858	184 256 050	189 832 398	245 184 571
1.11 Parasal yetkililer - Monetary authorities	90 789 631	114 613 731	115 020 999	135 350 163	171 167 693
1.12 Mevduat bankaları - Deposit money banks	49 665 518	76 751 347	65 542 758	51 908 672	70 939 277
1.13 Katılım bankaları - Participation banks	1 222 784	1 831 974	2 499 156	1 558 427	2 076 338
1.14 Kalkınma ve yatırım bankaları					
Investment and development banks	424 597	751 806	1 193 137	1 015 136	1 001 263
1.2 Dış yükümlülükler - Foreign liabilities	-92 171 903	-120 333 701	-116 065 048	-160 560 797	-211 113 858
1.21 Parasal yetkililer - Monetary authorities (1)	-27 941 560	-34 587 496	-34 701 051	-29 670 375	-27 162 883
1.22 Mevduat bankaları - Deposit money bank	-58 981 636	-77 579 385	-73 325 332	-119 675 965	-163 574 657
1.23 Katılım bankaları - Participation banks	-891 450	-1 704 085	-1 014 121	-2 442 068	-7 092 709
1.24 Kalkınma ve yatırım bankaları					
Investment and development banks	-4 357 257	-6 462 735	-7 024 544	-8 772 389	-13 283 610
2 Yurtiçi krediler - Domestic credits	419 003 639	491 396 996	589 925 978	746 906 164	864 505 052
2.1 Merkezi yönetimden alacaklar (net)					
Claims on central government (net)	155 651 257	169 455 926	221 404 537	233 912 608	196 665 500
2.11 Merkezi yönetimden alacaklar					
Claims on central government	187 452 159	202 406 884	263 027 405	273 220 768	243 582 740
2.111 Parasal yetkililer - Monetary authorities	30 713 927	21 059 558	18 440 345	12 638 755	-3 060 520
2.112 Mevduat bankaları - Deposit money banks	147 518 521	171 278 321	235 629 887	251 256 330	235 743 182
2.113 Katılım bankaları - Participation banks	61 395	99 039	1 138 351	1 538 196	1 761 380
2.114 Kalkınma ve yatırım bankaları					
Investment and development banks	2 530 407	2 286 630	3 304 447	4 130 267	4 639 127
2.115 Para piyasası fonları (B tipi likit fonlar)					
Money market funds (B type liquid funds)	6 627 908	7 683 335	4 514 375	3 657 220	4 499 571
2.12 Eksi: Merkezi yönetim mevduatları					
Less: Central government deposits	-31 800 902	-32 950 958	-41 622 869	-39 308 161	-46 917 240
2.121 Parasal yetkililer - Monetary authorities	-16 626 809	-16 903 247	-23 217 350	-15 495 208	-19 479 736
2.122 Mevduat bankaları - Deposit money banks	-14 561 853	-14 010 366	-16 427 793	-21 294 922	-24 960 971
2.123 Katılım bankaları - Participation banks	-74 638	-47 345	-2 263	-5 980	-10 202
2.124 Kalkınma ve yatırım bankaları					
Investment and development banks	-537 602	-1 990 000	-1 975 463	-2 512 051	-2 466 331
2.2 Yerel yönetimlerden alacaklar					
Claims on local governments	5 455 784	7 666 065	9 010 230	8 833 357	9 547 561
2.21 Parasal yetkililer - Monetary authorities	-	-	-	-	-
2.22 Mevduat bankaları - Deposit money banks	1 289 161	2 322 000	2 759 749	2 142 366	1 765 272
2.23 Katılım bankaları - Participation banks	5 001	234	42 811	1 550	1 194
2.24 Kalkınma ve yatırım bankaları					
Investment and development banks	4 161 622	5 343 831	6 207 670	6 689 441	7 781 095
2.3 Sosyal güvenlik kurumlarından alacaklar					
Claims on social security institutions	0	0	0	0	19
2.31 Parasal yetkililer - Monetary authorities	-	-	-	-	-
2.32 Mevduat bankaları - Deposit money banks	0	0	0	0	19
2.33 Katılım bankaları - Participation banks	-	-	-	-	-
2.34 Kalkınma ve yatırım bankaları					
Investment and development banks	0	0	0	0	0
2.4 Mali olmayan kamu girişimlerinden alacaklar					
Claims on non-financial public enterprises	1 949 925	3 983 836	2 085 836	1 351 763	516 815
2.41 Parasal yetkililer - Monetary authorities	0	0	0	0	0
2.42 Mevduat bankaları - Deposit money banks	1 918 279	3 983 836	2 085 836	1 351 763	516 815
2.43 Katılım bankaları - Participation banks	30 000	0	0	0	0
2.44 Kalkınma ve yatırım bankaları					
Investment and development banks	1 646	0	0	0	0

19.15 Parasal sektör analitik bilançosu, 2007-2011 (devam)

Monetary sector analytical balance sheet, 2007-2011 (continued)

[M3 Para arzı ve karşılık kalemleri - M3 money supply and counterpart items]

(Bin TL - Thousand TRY)

	2007	2008	2009	2010	2011*
2.5 Özel sektörden alacaklar Claims on private sector	247 355 748	302 644 219	343 341 178	481 947 215	639 838 868
2.51 Parasal yetkililer - Monetary authorities	-	-	-	-	-
2.52 Mevduat bankaları - Deposit money banks	228 566 965	278 811 071	312 481 175	440 872 271	585 211 238
2.53 Katılım bankaları - Participation banks	14 425 256	17 926 318	23 655 077	31 992 379	39 803 342
2.54 Kalkınma ve yatırım bankaları Investment and development banks	4 363 527	5 906 830	7 204 926	9 082 565	14 824 288
2.6 Banka dışı mali kuruluşlardan alacaklar Claims on non-bank financial institutions	8 590 925	7 646 950	14 084 197	20 861 221	17 936 289
2.61 Parasal yetkililer - Monetary authorities	0	0	0	0	0
2.62 Mevduat bankaları - Deposit money banks	7 682 993	6 688 330	13 010 124	19 617 783	16 740 990
2.63 Katılım bankaları - Participation banks	111 162	140 804	166 963	187 619	140 274
2.64 Kalkınma ve yatırım bankaları Investment and development banks	796 770	817 816	907 110	1 055 819	1 055 025
3 Diğer kalemler - Other items (net) ⁽¹⁾	-100 714 098	-105 869 307	-139 114 402	-160 734 907	-189 537 537
Para arzları - Money supply					
1 M1	76 350 721	85 476 230	107 346 558	135 190 567	161 367 369
1.1 Bankalar dışındaki para - Currency outside banks	25 008 370	29 271 922	34 233 281	44 346 900	49 510 884
1.2 Vadesiz mevduat (TL) - Demand deposits (TRY)	29 725 334	33 062 653	44 691 869	59 558 427	65 492 663
1.21 TCMB - CBRT	99 441	133 391	61 571	131 721	51 793
1.22 Mevduat bankaları - Deposit money banks	28 112 689	31 032 704	41 556 852	55 272 281	60 568 228
1.23 Katılım bankaları - Participation banks	1 513 204	1 896 558	3 073 446	4 154 425	4 872 642
1.3 Vadesiz mevduat (YP) - Demand deposits (FX)	21 617 017	23 141 654	28 421 408	31 285 240	46 363 822
1.31 TCMB - CBRT	83 198	75 772	78 760	44 122	38 814
1.32 Mevduat bankaları - Deposit money banks	20 319 056	21 646 691	26 481 832	29 087 294	41 506 810
1.33 Katılım bankaları - Participation banks	1 214 763	1 419 191	1 860 816	2 153 824	4 818 198
2 M2	344 376 752	436 380 326	493 060 975	587 261 177	674 500 051
2.1 Vadeli mevduat (TL) - Time deposits (TRY)	179 843 987	238 699 280	266 796 432	330 309 770	359 647 178
2.11 Mevduat bankaları - Deposit money banks	173 631 761	229 727 870	253 096 586	312 479 765	340 805 491
2.12 Katılım bankaları - Participation banks	6 212 226	8 971 410	13 699 846	17 830 005	18 841 687
2.2 Vadeli mevduat (YP) - Time deposits (FX)	88 182 044	112 204 816	118 917 985	121 760 840	153 485 504
2.21 Mevduat bankaları - Deposit money banks	82 707 494	105 946 956	111 296 980	113 199 209	143 549 154
2.22 Katılım bankaları - Participation banks	5 474 550	6 257 860	7 621 005	8 561 631	9 936 350
3 M3	368 220 168	459 142 846	519 002 577	615 442 858	709 038 224
3.1 Repo işlemlerinden sağlanan fonlar Funds received from repo transactions	3 189 292	2 898 959	3 551 623	3 881 864	3 558 622
3.11 TCMB - CBRT	0	0	632 500	0	0
3.12 Mevduat bankaları - Deposit money banks	2 920 328	2 839 073	2 736 019	3 740 953	3 309 191
3.13 Kalkınma ve yatırım bankaları Investment and development banks	268 964	59 886	183 104	140 911	249 431
3.2 Para piyasası fonları (B tipi likit fonlar) Money market funds (B type liquid funds)	20 654 124	19 863 561	22 389 979	23 187 206	20 460 590
3.3 İhraç edilen menkul kıymetler Debt securities issued ⁽²⁾	-	-	-	1 112 614	10 518 961

Not. Bu tablodaki Para arzı karşılık kalemleri parasal durumdaki karşılık kalemlerinden farklılık göstermektedir. Bunun nedeni resmi para arzı tanımlarına giren pek çok kalemin Parasal durumda farklı bölümde kaydedilmesidir. Bu değerlendirme farklılığı nedeni ile Parasal durumdaki parasal büyüklükler ile resmi para arzları ve karşılık kalemleri farklı olmaktadır.

(1) 2009 Eylül ayına kadar "Diğer kalemler (net)" içerisinde izlenmekte olan "SDR tahsisatı", bu tarihten itibaren "Dış yükümlülükler" altında sınıflandırılmaya başlanmıştır.

(2) 2010 yılı Aralık ayından itibaren yayımlanmaya başlanmıştır.

Note. The money supply counterpart items in this table are different from those in Monetary survey. The reason is that the items included in the official money supply definitions are categorised in different sections of the Monetary survey. Consequently, Monetary survey aggregates are slightly different from the official money supply and counterpart items.

(1) "SDR allocation" followed under "Other items (net)" until September 2009, is started to be classified as "Foreign liabilities" since then.

(2) It is started to be disseminated beginning from December 2010.

19.16 Uluslararası rezervler, 2007-2011

International reserves, 2007-2011

(Milyon \$ - Million \$)

	2007	2008	2009	2010	2011
Altın - Gold	3 123	3 229	4 121	5 264	9 888
Brüt döviz rezervleri - Gross foreign exchange reserves	107 894	113 669	108 111	104 784	100 550
Merkez Bankası - Central Bank	73 317	71 008	70 716	80 721	78 330
Ticari bankalar - Commercial banks	34 577	42 661	37 395	24 063	22 220
Brüt uluslararası rezervler - Gross international reserves	111 017	116 898	112 232	110 048	110 438
Muhabir açıkları - Overdrafts	1	1	1	1	1
Net rezervler - Net reserves	111 016	116 897	112 231	110 047	110 437

19.17 Altın fiyatları, 2007-2011

Gold prices, 2007-2011

(TL)

	2007	2008	2009	2010	2011
Reşat altını - Reşat gold					
En az - Minimum	205.75	223.00	319.50	363.00	473.75
En çok - Maximum	218.20	300.00	382.00	477.80	707.00
Ortalama - Average	211.48	256.57	338.64	411.71	583.36
Cumhuriyet altını - Cumhuriyet gold ⁽¹⁾					
En az - Minimum	190.40	219.75	295.60	354.50	465.75
En çok - Maximum	208.20	262.27	367.75	461.00	693.40
Ortalama - Average	199.81	245.16	327.48	400.74	574.11
Külçe altın - Ingot gold ⁽²⁾					
En az - Minimum	27.85	32.70	44.00	52.78	68.33
En çok - Maximum	30.56	40.13	54.94	68.04	102.70
Ortalama - Average	29.13	36.33	48.58	59.49	85.31

Not. Borsa dışı serbest fiyatlardır.

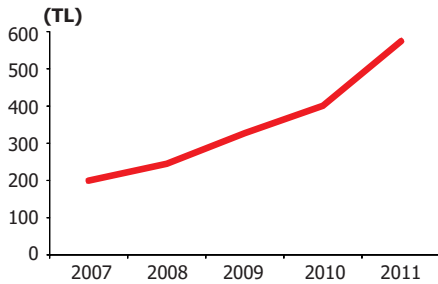
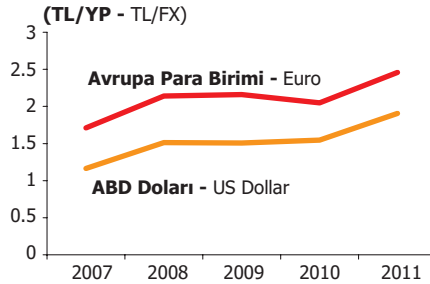
(1) 916 2/3 ayarında ve 7.21657 gram veznindedir.

(2) Bir gramın fiyatıdır.

Note. Data represents free market prices.

(1) Weight is 7.21657 grams and standard of fineness is 916 2/3.

(2) Price of 1 gram.

19.1 Cumhuriyet altını - Cumhuriyet gold
(Ortalama - Average)19.2 Avrupa Para Birimi ve ABD Doları
Euro and US Dollar
(Alış - Buying)

Veri için tablo 19.18'e bakınız.

For data, see table 19.18.

19.18 Döviz kurları, 2007-2011

Exchange rates, 2007-2011

(TL/YP - TL/FX)

	2007	2008	2009	2010	2011
Avrupa Para Birimi - Euro					
Alış - Buying	1.71020	2.14080	2.16030	2.04910	2.45920
Satış - Selling	1.71840	2.15110	2.17070	2.05900	2.47110
ABD Doları - US Dollar					
Alış - Buying	1.16470	1.51230	1.50570	1.54600	1.90650
Satış - Selling	1.17030	1.51960	1.51300	1.55350	1.91570
Australya Doları - Australian Dollar					
Alış - Buying	1.01910	1.04430	1.34290	1.56850	1.91700
Satış - Selling	1.02580	1.05110	1.35170	1.57880	1.92950
Danimarka Kronu - Danish Krone					
Alış - Buying	0.22928	0.28728	0.29024	0.27489	0.33073
Satış - Selling	0.23041	0.28869	0.29167	0.27624	0.33236
İngiliz Sterlini - Pound Sterling					
Alış - Buying	2.32590	2.19240	2.38920	2.38860	2.93660
Satış - Selling	2.33810	2.20390	2.40170	2.40110	2.95190
İsveç Kronu - Swedish Krona					
Alış - Buying	0.17981	0.19452	0.20822	0.22619	0.27364
Satış - Selling	0.18168	0.19654	0.21039	0.22854	0.27649
İsviçre Fransı - Swiss Franc					
Alış - Buying	1.02730	1.43000	1.44920	1.64380	2.01480
Satış - Selling	1.03390	1.43920	1.45850	1.65440	2.02780
Japon Yeni - Japanese Yen⁽¹⁾					
Alış - Buying	1.02790	1.67320	1.63020	1.89330	2.44650
Satış - Selling	1.03470	1.68430	1.64100	1.90590	2.46280
Kanada Doları - Canadian Dollar					
Alış - Buying	1.18960	1.23030	1.43680	1.54670	1.86280
Satış - Selling	1.19500	1.23590	1.44330	1.55370	1.87120
Kuveyt Dinarı - Kuwaiti Dinar					
Alış - Buying	4.22610	5.43420	5.20140	5.44300	6.78190
Satış - Selling	4.28180	5.50580	5.26990	5.51470	6.87120
Norveç Kronu - Norwegian Krone					
Alış - Buying	0.21395	0.21604	0.25891	0.26166	0.31580
Satış - Selling	0.21539	0.21750	0.26066	0.26342	0.31793
S. Arabistan Riyali - S. Arabian Riyal					
Alış - Buying	0.31155	0.40416	0.40262	0.41349	0.50991
Satış - Selling	0.31211	0.40489	0.40335	0.41424	0.51083

Not. Dönem sonu.

(1) 100 Japon Yeni olarak verilmiştir.

Note. End of period.

(1) Values are given as 100 Japanese Yen.

19.19 Sigorta dallarına göre sigorta ve emeklilik şirketleri, 2008-2010
Insurance companies by type of insurance, 2008-2010

	2008 ⁽¹⁾	2009 ⁽¹⁾	2010 ⁽¹⁾
Şirket sayısı - Number of companies	53	54	57
Türk şirketleri - Domestic companies	20	20	21
Yabancı şirketler - Foreign companies	33	34	36
Sigorta dalı - Type of insurance			
Yangın ve doğal afetler - Fire and disaster	27	29	30
Türk şirketleri - Domestic companies	12	12	12
Yabancı şirketler - Foreign companies	15	17	18
Nakliyat - Marine	27	29	30
Türk şirketleri - Domestic companies	12	12	12
Yabancı şirketler - Foreign companies	15	17	18
Kaza - Accident	48	50	54
Türk şirketleri - Domestic companies	20	20	21
Yabancı şirketler - Foreign companies	28	30	33
Hastalık/Sağlık - Sickness/Health	32	32	28
Türk şirketleri - Domestic companies	12	13	12
Yabancı şirketler - Foreign companies	20	19	16
Hukuksal koruma - Legal protection	18	20	23
Türk şirketleri - Domestic companies	7	7	8
Yabancı şirketler - Foreign companies	11	13	15
Kredi - Credit	13	9	9
Türk şirketleri - Domestic companies	5	4	3
Yabancı şirketler - Foreign companies	8	5	6
Kara araçları - Land vehicles	27	28	29
Türk şirketleri - Domestic companies	12	12	12
Yabancı şirketler - Foreign companies	15	16	17
Hava araçları - Air vehicles	16	16	18
Türk şirketleri - Domestic companies	7	7	8
Yabancı şirketler - Foreign companies	9	9	10
Su araçları - Water vehicles	25	26	27
Türk şirketleri - Domestic companies	11	11	10
Yabancı şirketler - Foreign companies	14	15	17
Raylı araçlar - Railway vehicles	0	1	3
Türk şirketleri - Domestic companies	0	0	1
Yabancı şirketler - Foreign companies	0	1	2
Genel zararlar - General damages	27	29	30
Türk şirketleri - Domestic companies	12	12	12
Yabancı şirketler - Foreign companies	15	17	18
Kara araçları sorumluluk - Land vehicles liability	27	28	29
Türk şirketleri - Domestic companies	12	12	12
Yabancı şirketler - Foreign companies	15	16	17
Hava araçları sorumluluk - Air vehicles liability	15	15	15
Türk şirketleri - Domestic companies	6	5	6
Yabancı şirketler - Foreign companies	9	10	9
Su araçları sorumluluk - Water vehicles liability	0	3	3
Türk şirketleri - Domestic companies	0	1	0
Yabancı şirketler - Foreign companies	0	2	3
Genel sorumluluk - General liability	27	29	30
Türk şirketleri - Domestic companies	12	12	12
Yabancı şirketler - Foreign companies	15	17	18
Finansal kayıplar - Financial losses	15	22	18
Türk şirketleri - Domestic companies	5	8	6
Yabancı şirketler - Foreign companies	10	14	12
Emniyeti suistimal - Suretyship	0	13	16
Türk şirketleri - Domestic companies	0	7	8
Yabancı şirketler - Foreign companies	0	6	8
Destek - Assistance	0	0	1
Türk şirketleri - Domestic companies	0	0	1
Yabancı şirketler - Foreign companies	0	0	0
Hayat - Life	27	26	24
Türk şirketleri - Domestic companies	10	11	10
Yabancı şirketler - Foreign companies	17	15	14

(1) 2008 ve 2009 yıllarında doğrudan ve dolaylı yabancı sermaye payı %50'den fazla olan sigorta şirketleri yabancı şirket olarak sayılmıştır.

(1) Insurance companies whose direct and indirect foreign capital share are more than 50% in 2008 and 2009 are considered as foreign companies.

19.20 Sigorta dallarına göre sigorta ve emeklilik şirketlerinin aldığı direkt primler, 2008-2010
 Direct premiums received by insurance companies and type of insurance, 2008-2010

(Bin TL - Thousand TL)

	2008 ⁽¹⁾	2009 ⁽¹⁾	2010 ⁽¹⁾
Toplam - Total	11 779 475	12 281 118	14 129 876
Türk şirketleri - Domestic companies	5 173 664	5 600 540	6 577 632
Yabancı şirketler - Foreign companies	6 605 811	6 680 578	7 552 244
Sigorta dalı - Type of insurance			
Yangın ve doğal afetler - Fire and disaster	1 827 784	1 911 150	1 980 078
Türk şirketleri - Domestic companies	744 512	765 081	782 504
Yabancı şirketler - Foreign companies	1 083 272	1 146 069	1 197 574
Nakliyat - Marine	312 920	258 431	298 603
Türk şirketleri - Domestic companies	99 335	79 560	78 307
Yabancı şirketler - Foreign companies	213 585	178 871	220 295
Kaza - Accident	504 474	529 296	598 437
Türk şirketleri - Domestic companies	155 267	177 347	199 998
Yabancı şirketler - Foreign companies	349 207	351 949	398 438
Hastalık/Sağlık - Sickness/Health	1 326 125	1 415 166	1 705 424
Türk şirketleri - Domestic companies	723 271	780 199	909 182
Yabancı şirketler - Foreign companies	602 854	634 968	796 241
Hukuksal koruma - Legal protection	32 413	36 693	43 162
Türk şirketleri - Domestic companies	14 147	16 694	17 412
Yabancı şirketler - Foreign companies	18 266	19 999	25 749
Kredi - Credit	40 945	27 712	31 847
Türk şirketleri - Domestic companies	2 490	3 562	1 955
Yabancı şirketler - Foreign companies	38 455	24 150	29 891
Kara araçları - Land vehicles	2 850 270	2 632 417	3 116 699
Türk şirketleri - Domestic companies	1 180 859	1 116 310	1 289 362
Yabancı şirketler - Foreign companies	1 669 411	1 516 107	1 827 336
Hava araçları - Air vehicles	31 019	57 327	47 498
Türk şirketleri - Domestic companies	8 308	28 767	28 148
Yabancı şirketler - Foreign companies	22 711	28 560	19 349
Su araçları - Water vehicles	100 681	112 531	107 863
Türk şirketleri - Domestic companies	52 986	61 936	55 021
Yabancı şirketler - Foreign companies	47 695	50 595	52 842
Raylı araçlar - Railway vehicles	0	5	680
Türk şirketleri - Domestic companies	0	0	3
Yabancı şirketler - Foreign companies	0	5	677
Genel zararlar - General damage	807 419	904 346	993 252
Türk şirketleri - Domestic companies	355 283	406 983	432 093
Yabancı şirketler - Foreign companies	452 136	497 363	561 159
Kara araçları sorumluluk - Land vehicles liability	2 062 285	2 203 110	2 545 893
Türk şirketleri - Domestic companies	878 940	984 362	936 236
Yabancı şirketler - Foreign companies	1 183 345	1 218 748	1 609 657
Hava araçları sorumluluk - Air vehicles liability	31 611	47 104	50 256
Türk şirketleri - Domestic companies	9 178	31 717	37 263
Yabancı şirketler - Foreign companies	22 433	15 387	12 992
Su araçları sorumluluk - Water vehicles liability	0	374	544
Türk şirketleri - Domestic companies	0	327	0
Yabancı şirketler - Foreign companies	0	47	544
Genel sorumluluk - General liability	233 385	251 165	327 470
Türk şirketleri - Domestic companies	76 918	78 964	109 289
Yabancı şirketler - Foreign companies	156 467	172 201	218 181
Finansal kayıplar - Financial losses	41 821	65 353	84 707
Türk şirketleri - Domestic companies	10 542	16 363	33 825
Yabancı şirketler - Foreign companies	31 279	48 990	50 882
Emniyeti suistimal - Suretyship	0	16 642	16 441
Türk şirketleri - Domestic companies	0	4 522	4 617
Yabancı şirketler - Foreign companies	0	12 119	11 823
Destek - Assistance	0	0	141
Türk şirketleri - Domestic companies	0	0	141
Yabancı şirketler - Foreign companies	0	0	0
Hayat - Life	1 576 324	1 812 293	2 180 891
Türk şirketleri - Domestic companies	861 628	1 047 846	1 662 276
Yabancı şirketler - Foreign companies	714 696	764 447	518 614

(1) 2008 ve 2009 yıllarında doğrudan ve dolaylı yabancı sermaye payı %50'den fazla olan sigorta şirketleri yabancı şirket olarak sayılmıştır.

(1) Insurance companies whose direct and indirect foreign capital share are more than 50% in 2008 and 2009 are considered as foreign companies.

19.21 Sigorta dallarına göre sigorta ve emeklilik şirketlerinin direkt işlerden ödedikleri tazminatlar, 2008-2010

Direct payments made by insurance companies by type of insurance, 2008-2010

(Bin TL - Thousand TL)

	2008 ⁽¹⁾	2009 ⁽¹⁾	2010 ⁽¹⁾
Toplam - Total	7 024 799	8 471 454	8 652 924
Türk şirketleri - Domestic companies	3 310 315	3 870 651	3 866 217
Yabancı şirketler - Foreign companies	3 714 484	4 600 803	4 786 707
Sigorta dalı - Type of insurance			
Yangın ve doğal afetler - Fire and disaster	470 684	866 539	830 919
Türk şirketleri - Domestic companies	176 976	284 002	236 864
Yabancı şirketler - Foreign companies	293 708	582 537	594 055
Nakliyat - Marine	120 047	103 493	92 111
Türk şirketleri - Domestic companies	37 769	31 185	26 733
Yabancı şirketler - Foreign companies	82 278	72 308	65 378
Kaza - Accident	69 249	94 509	106 567
Türk şirketleri - Domestic companies	20 783	35 630	43 909
Yabancı şirketler - Foreign companies	48 466	58 879	62 658
Hastalık/Sağlık - Sickness/Health	1 030 788	1 228 174	1 337 578
Türk şirketleri - Domestic companies	562 071	702 346	746 352
Yabancı şirketler - Foreign companies	468 717	525 828	591 226
Hukuksal koruma - Legal protection	177	255	438
Türk şirketleri - Domestic companies	43	81	176
Yabancı şirketler - Foreign companies	134	173	262
Kredi - Credit	10 729	61 860	4 980
Türk şirketleri - Domestic companies	222	3 245	-76
Yabancı şirketler - Foreign companies	10 507	58 615	5 057
Kara araçları - Land vehicles	2 276 578	2 446 232	2 347 535
Türk şirketleri - Domestic companies	966 620	1 026 059	912 475
Yabancı şirketler - Foreign companies	1 309 958	1 420 172	1 435 060
Hava araçları - Air vehicles	1 769	24 971	6 509
Türk şirketleri - Domestic companies	78	13 879	1 770
Yabancı şirketler - Foreign companies	1 691	11 091	4 738
Su araçları - Water vehicles	35 053	59 169	53 962
Türk şirketleri - Domestic companies	23 451	34 368	34 892
Yabancı şirketler - Foreign companies	11 602	24 800	19 070
Raylı araçlar - Railway vehicles	0	0	0
Türk şirketleri - Domestic companies	0	0	0
Yabancı şirketler - Foreign companies	0	0	0
Genel zararlar - General damage	310 301	383 616	434 335
Türk şirketleri - Domestic companies	133 285	155 823	156 030
Yabancı şirketler - Foreign companies	177 016	227 794	278 305
Kara araçları sorumluluk - Land vehicles liability	1 403 184	1 647 397	1 879 204
Türk şirketleri - Domestic companies	583 290	723 433	784 779
Yabancı şirketler - Foreign companies	819 894	923 964	1 094 425
Hava araçları sorumluluk - Air vehicles liability	9 720	4 179	4 428
Türk şirketleri - Domestic companies	9 510	2 765	949
Yabancı şirketler - Foreign companies	210	1 414	3 479
Su araçları sorumluluk - Water vehicles liability	0	21	103
Türk şirketleri - Domestic companies	0	0	0
Yabancı şirketler - Foreign companies	0	21	103
Genel sorumluluk - General liability	36 942	52 890	59 474
Türk şirketleri - Domestic companies	12 547	16 823	18 408
Yabancı şirketler - Foreign companies	24 395	36 067	41 065
Finansal kayıplar - Financial losses	7 753	6 014	8 394
Türk şirketleri - Domestic companies	2 825	1 589	3 502
Yabancı şirketler - Foreign companies	4 928	4 425	4 892
Emniyeti suistimal - Suretyship	0	2 915	1 449
Türk şirketleri - Domestic companies	0	92	552
Yabancı şirketler - Foreign companies	0	2 824	897
Destek - Assistance	0	0	0
Türk şirketleri - Domestic companies	0	0	0
Yabancı şirketler - Foreign companies	0	0	0
Hayat - Life	1 241 825	1 489 222	1 484 939
Türk şirketleri - Domestic companies	780 845	839 309	898 902
Yabancı şirketler - Foreign companies	460 980	649 913	586 037

(1) 2008 ve 2009 yıllarında doğrudan ve dolaylı yabancı sermaye payı %50'den fazla olan sigorta şirketleri yabancı şirket olarak sayılmıştır.

(1) Insurance companies whose direct and indirect foreign capital share are more than 50% in 2008 and 2009 are considered as foreign companies.

İÇİNDEKİLER	Sayfa Page	CONTENTS
Açıklama	328	Explanation
Grafik		Graph
20.1 Brüt dış borç stoku, 2007-2011	332	20.1 Gross external debt, 2007-2011
20.2 Merkezi yönetim iç borç stoku, 2007-2011	332	20.2 Central government domestic debt stock, 2007-2011
Tablo		Table
20.1 İl Özel İdareleri bütçe gerçekleştirmeleri, 2006-2010	330	20.1 Special Provincial Administrations budget realizations, 2006-2010
20.2 Belediyeler bütçe gerçekleştirmeleri, 2006-2010	330	20.2 Municipalities budget realizations, 2006-2010
20.3 İBBS'ye göre belediye ve il özel idareleri bütçe gerçekleştirmeleri, 2010	331	20.3 Municipalities budget realizations and special provincial administrations by SR, 2010
20.4 Merkezi Yönetim bütçe gerçekleştirmeleri, 2007-2011	331	20.4 Realization of Central Government budget, 2007-2011
20.5 Türkiye brüt dış borç stoku (Borçlu dağılımı), 2007-2011	332	20.5 Gross external debt of Turkey (By borrower), 2007-2011
20.6 Türkiye brüt dış borç stoku (Alacaklı dağılımı), 2007-2011	333	20.6 Gross external debt of Turkey (By lender), 2007-2011
20.7 Merkezi Yönetim iç borç stoku, 2007-2011	333	20.7 Central Government domestic debt stock, 2007-2011
20.8 Ödemeler dengesi, 2007-2011	334	20.8 Balance of payments, 2007-2011
20.9 Kurulan, statü ve sermayesi değişen ve kapanan şirket/kooperatiflerin sayısı ve sermayeleri, 2007-2011	335	20.9 Numbers and capitals of established and liquidated companies/cooperatives and those changing their legal status and capitals, 2007-2011
20.10 Türlerine göre kurulan, statü ve sermayesi değişen ve kapanan şirket/kooperatiflerin sayısı ve sermayeleri, 2011	335	20.10 Numbers and capitals of established, liquidated companies/cooperatives and those changing their legal status and capitals by type, 2011
20.11 Ekonomik faaliyete göre kurulan ve kapanan şirket ve kooperatiflerin sayısı, 2010-2011	336	20.11 Number of established and liquidated companies and cooperatives by economic activity, 2010-2011
20.12 Ekonomik faaliyete göre kurulan ve kapanan ticaret ünvanlı işyerleri sayısı, 2010-2011	337	20.12 Number of established and liquidated trade name by economic activity, 2010-2011

AÇIKLAMA

MALİYE

Yerel yönetimlerin bütçe ve kesin hesaplarına ilişkin bilgiler tüm belediye ve İl Özel İdare Müdürlüklerinden posta yoluyla 2006 yılına kadar toplanmıştır. Şirket, kooperatif ve firma istatistiklerine ilişkin bilgiler ise Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinden derlenmektedir.

Kurulan ve Kapanan Şirket istatistikleri, 2009 yılının Aralık ayına kadar Türkiye Ticaret Sicili Gazetesindeki kayıtlardan yararlanılarak Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanmıştır. Bu istatistikler, 2010 yılının Ocak ayından itibaren Resmî İstatistik Programı kapsamında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından yayımlanmaktadır.

2006 yılından itibaren yerel yönetimler, program bütçeden analitik bütçeye geçişlerdir. 2006 yılından itibaren kesin hesaplar resmi istatistik programı gereği Maliye Bakanlığı tarafından derlenip yayınlanmaktadır.

İl Özel İdareleri ve belediyelerin analitik bütçe dengeleri, Merkezi Yönetim bütçe gerçekleştirmeleri Maliye Bakanlığınca, dış ve iç borç stokları Hazine Müsteşarlığından, ödemeler dengesi ise T.C. Merkez Bankası'ndan alınmaktadır.

Tanım ve Kavramlar

Konsolide bütçe: Konsolide bütçe, genel bütçe ve katma bütçelerin toplamına eşittir; ancak katma bütçeler, genel bütçeden katma bütçelere hazine yardımlarını da içerdiğinden bu toplandan hazine yardımları düşülür.

Merkezi Yönetim Bütçesi: Merkezi Yönetim Bütçesi, 5018 Sayılı Kanun'a ekli I, II ve III sayılı cetvellerde yer alan Genel Bütçe Kapsamındaki İdareler, Özel Bütçeli İdareler ile Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların bütçelerinden oluşur. Merkezi Yönetim Bütçesi hazırlanırken hazine yardımları ve gelir fazlaları toplandan düşülür.

Ödemeler dengesi: Bir ülke ile diğer ülkeler arasındaki ödeme akışını ölçmektedir. Belirli bir dönemde, genellikle bir yılda, o ülkenin tüm uluslararası iktisadi işlemlerini özet halinde sunmak için kullanılır.

Fon: Belirli bir amacın veya birbirine yakın amaçlar grubunun gerçekleştirilmesi için belirli kaynakların toplandığı ve harcandığı, bütçe bağlantılı veya bütçe dışı kamusal nitelikli özel bir hesaptır.

Türkiye dış borç stoku: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), tüm kamu sektörü kurum ve kuruluşları ile özel sektör kapsamındaki tüm şirket ve şahısların yurt dışı yerleşiklerden sağlamış oldukları kredilerden doğan yükümlülükler ile yurt dışı piyasalarda ihraç ettikleri tahvillerden doğan yükümlülüklerin toplamından oluşmaktadır.

Şirket türü: Türk Ticaret Kanununun 136'ncı maddesinde yazılı olan aynı kanunda tanımları yapılan kolektif, komandit, anonim ve limited şirketler, ticaret şirketleridir.

EXPLANATION

FINANCE

The data concerning budgets and final accounts of local administrations have been collected from all municipalities and special province administrations by mail until 2006. The information for statistics of companies, cooperatives and firms are compiled from the Turkish Trade Register Gazette.

Established and liquidated companies statistics have been published by Turkish Statistical Institute by the help of Turkish Trade Register Gazette registers until December 2009. These statistics have been published by The Union Of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey in the content of Official Statistics Programme by January 2010.

Local government administrations have started to use analytical budget codes, instead of program budget codes since 2006. According to the Official Statistical Programme, The Ministry of Finance is responsible for the compilation and dissemination of final accounts of local administrations.

The data on Analytic budgets balance of Special Provincial Administrations and municipalities, realizations of Central Government budget are from the Ministry of Finance. The data on the external and domestic debt stock are provided by The Undersecretariat of Treasury. The Balance of Payments Statistics are provided by the Central Bank.

Definitions and Concepts

Consolidated budget: The consolidated budget is equal to the sum of the general budget and annexed budgets, however, since the annexed budgets include the Treasury aids transferred from the general budget to annexed budgets, the amount of Treasury aids is subtracted from the total.

Central Government Budget: Central Government Budget is composed of the budgets of Public Administrations within the scope of General Budget, Special Budget Administrations and Regulatory and Supervisory Agencies, which are included in the Charts No I, II and III attached to Law No 5018. In the preparation of the Central Government Budget, treasury aids and revenue surpluses are subtracted from the total.

Balance of payments: The balance of payments, (or BOP) measures the payments that flow between any individual country and all other countries. It is used to summarize all international economic transactions for that country during a specific time period, usually a year.

Funds: Fund is a budgetary or extrabudgetary special public account, used for realization of special purpose or familiar purposes, in which special resources are accumulated or spent.

Outstanding external debt of Turkey: Gross external debt of Turkey, at a given time, consists of the outstanding amount of those actual current, and not contingent liabilities owed to nonresidents of the Central Bank (CBRT), public and private sector institutions and households of Turkey.

Types of companies: General partnership, limited partnership, joint stock company, and limited liability company are defined in Article 136 of the Turkish Commercial Code.

Kollektif şirket: Ticari bir işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek amacıyla hakiki şahıslar arasında kurulan, ortaklarından hiç birisinin sorumluluğu şirket alacaklarına karşı sınırlanmamış olan şirkettir.

Komandit şirket: Ticari bir işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek amacıyla kurulan ve şirket alacaklarına karşı ortaklardan bir veya bir kaçının sorumluluğu sınırlanmamış ve diğer ortak veya ortakların sorumluluğu belirli bir sermaye ile sınırlanmış olan şirkettir.

Anonim şirket: Bir ünvana sahip, esas sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan ve borçlarından dolayı yalnız tüm mal varlığı ile sınırlı bulunan şirkettir.

Limited şirket: İki veya daha fazla hakiki ve hükmi şahıs tarafından bir ticaret unvanı altında kurulup ortaklarının sorumluluğu koymayı taahhüt ettikleri sermaye ile sınırlanmış ve esas sermayesi belirli olan şirkettir.

Kooperatifler: Tüzel kişiliğe haiz olmak üzere ortaklarını belirli ekonomik menfaatleri ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarını karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp, kurmak amacıyla gerçek ve kamu tüzel kişileri ile özel idareler, belediyeler, köyler, cemiyetler ve dernekler tarafından kurulan değişir sermayeli kuruluşlardır.

Yeni kurulan şirket ve kooperatifler: Yıl içinde ticaret siciline tescil olunan ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde kurulduğu ilan edilen şirketler ve kooperatiflerdir.

Kapanan şirket ve kooperatifler: Gerek borçlar gerekse Türk Ticaret ve Kooperatifler Kanununda kapanma için belirtilen durumlardan birisinin gerçekleşmesi halinde, şirketlerin ve kooperatiflerin sona ermesi ve bunun Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilanidir.

Ekonomik faaliyet kolları: Şirketler, kooperatifler ve firmaların kurulma amacı ve faaliyet gösterdiği alanlardır.

Sermaye: Şirket ve kooperatiflerin; para, alacak, kıymetli evrak, taşınır ve taşınmaz mallar, ticari itibar ile işletme vb. toplam değerleridir.

Sermaye artışı ve azalışı: Esas sermayeleri artırılan veya azaltılan şirketler ile kooperatiflerin artan ya da azalan sermaye toplamıdır.

Gayri safi sermaye artışı: Yeni kurulan şirket ve kooperatiflerin sermayeleri ile sermayeleri artırılan şirketlerin sermaye artışları toplamıdır.

Safi sermaye artışı: Gayri safi sermaye artışından, kapanan şirket ve kooperatiflerin sermayeleri ile sermayesi azaltılan şirket ve kooperatiflerin sermaye azalışları toplamı arasındaki farktır.

Ticaret ünvanlı: Şirket ve kooperatiflerin dışında kalan ticaret unvanlı işyerleridir.

Re'sen kapanan ticaret ünvanlı işyerleri: Yapılan tebligatlarla ticari faaliyeti bulunmadığı tespit edilen ticaret unvanlı işyerlerinin, Ticaret Sicili Tüzüğü'nün 41. maddesine istinaden kaydının silinmesidir.

General partnership: A trade partnership operating as a trade company under a trade name. The responsibilities of the partners are not limited to the credits of the partnership.

Limited partnership: A trade partnership operating as a trade company under a trade name: The responsibilities of some of the partners are limited to the partnerships responsibilities but others are limited by its capitals.

Joint - stock company: A company operating under a trade name whose capital is divided in to shares and whose responsibilities are limited to total assets chargeable to dept or legacies.

Limited liability company: A trade company established by two or more real for legal persons under a trade name restricted in liability by the amount of capital invested.

Cooperatives: A legal entity operating without fixed capital that may be established by public institutions, provincial special administrations, municipalities, associations or societies whose aim is to provide certain economic benefits to its shareholders, especially in relation to their occupation and livelihood through aid and solidarity.

Newly established companies and cooperatives: Companies and cooperatives established during the year, and the establishment of those announced in the Turkish Trade Register Gazette.

Liquidated companies and cooperatives: Companies and cooperatives liquidated because of debt or any of the conditions indicated in the Turkish Commercial and Cooperatives Codes announced in the Turkish Trade Register Gazette.

Economic activity: Indicates the purpose for which the companies, cooperatives and firms are established and the economic activity in which they are engaged.

Capital: Company and cooperative assets in the form of cash, receivables, securities, machinery, office equipment and other properties, real estate, goodwill and holdings in other establishments etc.

Increase or decrease of capital: Shows the total increase or decrease in registered capital of the company and cooperatives.

Gross increase in capital: The total capital of newly established companies and cooperatives and the capital increase of existing companies.

Net increase in capital: Obtained by deducting the capital of liquated companies, cooperatives and the capital decreases of existing companies and cooperatives from gross increases in capital.

Trade name: Business establishments excluding companies and cooperatives.

Closed ex officially business establishments excluding companies and cooperatives: Closed ex officially by related trade registry offices according to item 41 of the Trade Register Directive by investigating their trade activities, which are not continued.

20.1 İl Özel İdareleri bütçe gerçekleştirmeleri, 2006-2010

Special Provincial Administrations budget realizations, 2006-2010

(Bin TL - Thousand TL)

Türkiye - Turkey	2006	2007	2008	2009	2010
Harcamalar - Expenditures	5 662 057	6 177 932	6 838 966	7 553 284	8 652 767
Personel giderleri - Compensation of employees	1 479 204	1 508 896	2 028 182	1 791 003	1 952 187
Sosyal güvenlik kur. devlet primi					
Government premiums to social security agencies	214 047	231 661	236 277	277 157	369 675
Mal ve hizmet alımları - Good and service purchase	1 061 392	1 211 502	1 345 695	1 630 338	1 794 492
Faiz harcamaları - Interest expenditures	227	5 071	5 155	7 880	7 363
Cari transferler - Current transfers	252 030	312 054	469 174	404 544	807 586
Sermaye giderleri - Capital expenditures	2 434 039	2 740 589	2 648 111	3 228 875	3 486 920
Sermaye transferleri - Capital transfers	207 985	164 154	101 780	205 961	229 489
Borç verme - Lending	13 133	4 005	4 592	7 526	5 055
Gelirler - Revenues	5 635 984	6 099 586	7 121 956	7 299 672	9 752 093
Vergi gelirleri - Taxes	29 929	12 368	113 208	112 821	42 491
Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri - Property income	121 294	345 733	189 753	225 387	272 848
Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler					
Grants, aids and special revenues	3 766 264	3 759 638	4 615 490	4 646 911	6 694 942
Faizler, paylar ve cezalar - Interest, shares and fines	1 583 467	1 821 883	2 099 938	2 271 836	2 708 334
Sermaye gelirleri - Capital revenues	131 016	49 135	65 397	40 063	33 383
Alacaklardan tahsilatlar - Collections from loans	4 014	110 829	38 170	2 654	95
Bütçe dengesi - Budget balance	-26 073	-78 346	282 990	-253 612	1 099 326

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü

Source: Ministry of Finance, General Directorate of Public Accounts

20.2 Belediyeler bütçe gerçekleştirmeleri, 2006-2010

Municipalities budget realizations, 2006-2010

(Bin TL - Thousand TL)

Türkiye - Turkey	2006	2007	2008	2009	2010
Harcamalar - Expenditures	21 640 204	25 832 553	30 959 084	31 012 132	34 474 935
Personel giderleri - Compensation of employees	4 769 213	5 072 880	5 944 940	6 429 912	6 961 389
Sosyal güvenlik kur. devlet primi					
Government premiums to social security agencies	627 262	748 204	831 219	978 137	1 191 385
Mal ve hizmet alımları - Good and service purchase	6 705 399	8 239 236	10 565 757	10 486 169	12 247 627
Faiz harcamaları - Interest expenditures	495 978	434 574	631 434	1 004 952	1 043 586
Cari transferler - Current transfers	1 067 966	1 294 659	1 493 257	1 619 737	1 967 553
Sermaye giderleri - Capital expenditures	7 494 824	9 587 781	11 000 982	8 650 100	9 548 125
Sermaye transferleri - Capital transfers	211 713	137 925	136 729	519 968	115 196
Borç verme - Lending	267 849	317 294	354 766	1 323 157	1 400 074
Gelirler - Revenues	20 372 864	23 648 122	25 736 012	26 844 961	34 233 863
Vergi gelirleri - Taxes	3 347 587	3 678 464	4 077 274	3 631 028	5 854 566
Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri - Property income	3 008 719	3 742 518	3 751 749	4 123 985	4 824 058
Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler					
Grants, aids and special revenues	369 334	578 895	496 871	375 120	444 597
Faizler, paylar ve cezalar - Interest, shares and fines	11 498 098	13 687 222	15 709 413	16 787 113	20 408 332
Sermaye gelirleri - Capital revenues	1 819 114	1 897 844	1 664 835	1 243 331	2 533 815
Alacaklardan tahsilatlar - Collections from loans	330 012	63 179	35 870	684 384	168 495
Bütçe dengesi - Budget balance	-1 267 340	-2 184 431	-5 223 072	-4 167 171	-241 072

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü

Source: Ministry of Finance, General Directorate of Public Accounts

20.3 İBBS'ye göre belediye ve il özel idareleri bütçe gerçekleştirmeleri, 2010

Municipalities budget realizations and special provincial administrations by SR, 2010

(Bin TL - Thousand TL)

İBBS - 2. Düzey SR - Level 2	Belediye Municipalities		İl özel idareleri Special provincial administrations	
	Harcamalar Expenditures	(%)	Harcamalar Expenditures	(%)
TR - Türkiye - Turkey	34 474 935	100.0	8 652 767	100.0
TR10 İstanbul	10 680 982	31.0	403 493	4.7
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	573 722	1.7	150 560	1.7
TR22 Balıkesir, Çanakkale	604 441	1.8	209 298	2.4
TR31 İzmir	2 349 408	6.8	191 370	2.2
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	1 165 271	3.4	294 057	3.4
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	981 368	2.8	353 639	4.1
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	1 602 315	4.6	297 673	3.4
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	1 919 218	5.6	303 014	3.5
TR51 Ankara	3 465 154	10.1	413 379	4.8
TR52 Konya, Karaman	868 785	2.5	230 750	2.7
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	1 232 420	3.6	315 769	3.6
TR62 Adana, Mersin	1 258 953	3.7	297 655	3.4
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	778 842	2.3	331 369	3.8
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	566 094	1.6	239 021	2.8
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	910 055	2.6	312 496	3.6
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	332 615	1.0	172 209	2.0
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	208 473	0.6	204 368	2.4
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	1 001 221	2.9	494 730	5.7
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	795 135	2.3	524 158	6.1
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	308 569	0.9	292 580	3.4
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	168 384	0.5	230 064	2.7
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	529 797	1.5	452 025	5.2
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	372 163	1.1	887 525	10.3
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	703 888	2.0	276 628	3.2
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	649 937	1.9	384 570	4.4
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	447 726	1.3	390 366	4.5

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü

Source: Ministry of Finance, General Directorate of Public Accounts

20.4 Merkezi Yönetim bütçe gerçekleştirmeleri, 2007-2011

Realization of Central Government budget, 2007-2011

(Bin TL - Thousand TL)

	2007	2008	2009	2010	2011
Harcamalar - Expenditures	204 067 683	227 030 562	268 219 185	294 358 724	313 301 823
Gelirler - Revenues	190 359 773	209 598 472	215 458 341	254 277 435	295 862 436
Bütçe dengesi - Budget balance	- 13 707 910	- 17 432 090	- 52 760 844	- 40 081 289	- 17 439 387
Faiz dışı bütçe dengesi Balance excluding interest expenditures	35 044 981	33 229 215	440 050	8 217 473	24 772 656

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü

Source: Ministry of Finance, General Directorate of Public Accounts

20.5 Türkiye brüt dış borç stoku (Borçlu dağılımı), 2007-2011

Gross external debt of Turkey (By borrower), 2007-2011

(Milyon \$ - Million \$)

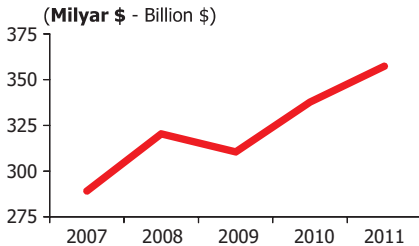
	2007	2008	2009	2010	2011
Kısa vadeli borçlar - Short term	43 152	52 527	49 045	77 469	83 823
Kamu - Public sector	2 163	3 248	3 598	4 290	7 013
Genel yönetim - General government	0	0	0	0	0
Merkezi yönetim - Central government	0	0	0	0	0
Mahalli idareler - Local administrations	0	0	0	0	0
Fonlar - Funds	0	0	0	0	0
Finansal kuruluşlar - Financial institutions	2 163	3 148	3 598	4 290	7 013
Kamu bankaları - Banks	2 163	3 148	3 598	4 290	7 013
Finansal olmayan kuruluşlar - Non-financial institutions	0	100	0	0	0
KİT'ler - SOE's	0	100	0	0	0
Diğer - Other	0	0	0	0	0
TCMB - CBRT	2 282	1 874	1 776	1 576	1 269
Özel - Private sector	38 707	47 405	43 671	71 603	75 541
Finansal kuruluşlar - Financial institutions	16 653	23 917	21 889	47 661	48 005
Bankalar - Banks	16 184	23 692	21 587	46 576	45 465
Bankacılık dışı - Non-banking institutions	469	225	302	1 085	2 540
Finansal olmayan kuruluşlar - Non-financial institutions	22 054	23 488	21 782	23 942	27 536
Uzun vadeli borçlar - Long term	207 270	228 876	220 573	214 812	222 729
Kamu - Public sector	71 362	75 040	79 865	84 686	87 086
Genel yönetim - General government	68 813	72 362	77 139	81 621	82 886
Merkezi yönetim - Central government	67 121	69 757	74 054	78 085	79 181
Mahalli idareler - Local administrations	1 505	2 466	2 993	3 489	3 674
Fonlar - Funds	187	138	91	47	32
Finansal kuruluşlar - Financial institutions	620	592	1 118	1 745	2 995
Kamu bankaları - Banks	620	592	1 118	1 745	2 995
Finansal olmayan kuruluşlar - Non-financial institutions	1 929	2 086	1 609	1 320	1 204
KİT'ler - SOE's	1 812	1 892	1 437	1 183	1 084
Diğer - Other	117	194	172	137	121
TCMB - CBRT	13 519	12 192	11 529	10 251	8 430
Özel sektör - Private sector	122 389	141 644	129 179	119 875	127 213
Finansal kuruluşlar - Financial institutions	41 871	41 197	35 411	34 432	41 540
Bankalar - Banks	30 924	30 011	27 939	28 551	34 642
Bankacılık dışı - Non-banking institutions	10 947	11 187	7 471	5 881	6 899
Finansal olmayan kuruluşlar - Non-financial institutions	80 518	100 447	93 768	85 443	85 672

Kaynak: www.hazine.gov.tr (02.04.2012)

Source: www.treasury.gov.tr (02.04.2012)

20.1 Brüt dış borç stoku

Gross external debt

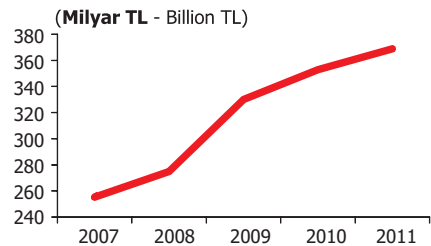

Veri için tablo 20.6'ya bakınız.

For data, see table 20.6.

20.2 Merkezi Yönetim iç borç stoku

Central Government domestic debt stock

Veri için tablo 20.7'ye bakınız.

For data, see table 20.7.

20.6 Türkiye brüt dış borç stoku (Alacaklı dağılımı), 2007-2011

Gross external debt of Turkey (By lender), 2007-2011

(Milyon \$ - Million \$)

	2007	2008	2009	2010	2011
Toplam - Total	289 165	320 309	310 518	337 666	357 308
Borç - Loan	250 422	281 403	269 618	292 281	306 552
Kısa vadeli borçlar - Short term	43 152	52 527	49 045	77 469	83 823
Özel alacaklılar - Private creditors	43 152	52 527	49 045	77 469	83 823
Parasal kuruluşlar - Monetary institutions	16 396	23 917	20 511	48 122	49 711
Parasal olmayan kuruluşlar - Non-monetary institutions	26 756	28 610	28 534	29 347	34 112
Resmi alacaklılar - Official creditors					
Uzun vadeli borçlar - Long term	207 270	228 876	220 573	214 812	222 729
Özel alacaklılar - Private creditors	139 035	156 132	141 074	128 492	129 948
Parasal kuruluşlar - Monetary institutions	116 680	131 947	117 347	104 293	106 487
Bankacılık dışı finansman kuruluşları					
Non-bank financial institutions	6 918	6 695	6 508	5 901	5 549
Özel yatırım ve kalkınma bankaları					
Private investment and development banks	50	40	36	7	5
Yabancı ticari bankalar - Foreign commercial banks	75 349	80 721	72 683	66 927	72 784
Yerli ticari bankaların yurtdışı şubeleri ve diğer					
Foreign branches of domestic banks and others	34 363	44 492	38 120	31 458	28 149
Parasal olmayan kuruluşlar - Non-monetary institutions	22 354	24 185	23 727	24 199	23 461
Resmi alacaklılar - Official creditors	29 492	33 837	38 599	40 936	42 024
Hükümet kuruluşları - Governmental organizations	6 703	7 297	7 500	7 931	7 978
Kamu finansman kuruluşları - Public finance institutions	1 322	1 681	2 121	2 093	2 307
Merkez bankaları - Central banks	0	0	0	0	0
Merkezi hükümetler - Central governments	812	635	497	365	276
Resmi kalkınma bankaları - Official development banks	4 568	4 981	4 882	5 474	5 395
Uluslararası kuruluşlar - Multilateral organizations	22 788	26 540	31 099	33 004	34 046
IMF-Uluslararası para fonu - IMF international monetary fund	7 144	8 563	9 434	7 107	4 361
IMF SDR tahsisatı - IMF SDR allocation	0	0	1 499	1 478	1 476
IBRD Uluslararası imar ve kalkınma bankası - IBRD	7 563	8 013	9 766	11 522	12 150
Diğer uluslararası kuruluşlar - Other multilateral institutions	8 081	9 964	11 899	14 375	17 535
Tahvil - Bonds ⁽¹⁾	38 744	38 907	40 899	45 385	50 756

Kaynak: www.hazine.gov.tr (02.04.2012)

(1) Yurt dışına ihraç edilen senetlerin tamamı uzun vadeli olup, ilk ihraç bilgilerine göre alacaklı sınıflaması "parasal kuruluşlar"dır.

Source: www.treasury.gov.tr (02.04.2012)

(1) All the bonds issued in foreign markets are long term securities and the lender class of the bonds is "financial institutions" according to the primary market issuance.

20.7 Merkezi Yönetim iç borç stoku, 2007-2011

Central Government domestic debt stock, 2007-2011

(Milyon TL - Million TL)

	2007	2008	2009	2010	2011
Toplam - Total	255310	274827	330005	352841	368778
Tahviller - Government bonds	249176	260849	315969	343317	368778
Hazine bonoları - Treasury bills	6134	13978	14036	9525	0

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Source: Undersecretariat of Treasury

20.8 Ödemeler dengesi, 2007-2011

Balance of payments, 2007-2011

(Milyon \$ - Million \$)

	2007	2008	2009	2010	2011
I - Cari işlemler hesabı - Current account	-38 434	-41 524	-13 370	-46 643	-77 089
Mal, hizmet ve gelir dengesi (A+B+C)					
Goods, services and income (A+B+C)	-40 677	-43 637	-15 725	-48 091	-78 818
Mal ve hizmet dengesi (A+B)					
Goods and services (A+B)	-33 569	-35 273	-7 534	-40 952	-71 096
A. Dış ticaret dengesi - Goods	-46 852	-53 021	-24 850	-56 445	-89 418
Toplam mal ihracatı - Exports	115 361	140 800	109 647	120 902	143 474
Toplam mal ithalati - Imports	-162 213	-193 821	-134 497	-177 347	-232 892
Genel mal ticareti - General merchandise	-42 334	-51 406	-27 803	-55 996	-84 633
İhracat f.o.b.- Exports f.o.b.	113 865	136 314	104 338	117 919	140 580
İthalat f.o.b.- Imports f.o.b.	-156 199	-187 720	-132 141	-173 915	-225 213
Parasal olmayan altın (net)					
Non-monetary gold (net)	-4 354	-1 365	3 007	-453	-4 774
Limanlarda sağlanan mallar (net)					
Goods procured in ports by carriers	-164	-250	-54	4	-11
B. Hizmetler dengesi - Services	13 283	17 748	17 316	15 493	18 322
Taşımacılık - Transportation	-425	208	1 840	1 482	2 571
Turizm - Travel	15 227	18 445	17 103	15 981	18 044
İnşaat hizmetleri - Construction services	759	974	1 090	859	838
Sigorta hizmetleri - Insurance services	-899	-684	-527	-469	-404
Finansal hizmetler - Financial services	-228	-133	-355	-234	-690
Diğer ticari hizmetler - Other business services	-821	-1 040	-1 286	-1 340	-1 440
Resmi hizmetler - Government services	-733	-778	-846	-869	-1 059
Diğer hizmetler - Other services	403	756	297	83	462
C. Gelir dengesi - Income	-7 108	-8 364	-8 191	-7 139	-7 722
Ücret ödemeleri - Compensation of employees	-67	-66	-105	-130	-146
Yatırım geliri - Investment income	-7 041	-8 298	-8 086	-7 009	-7 576
Doğrudan yatırımlar - Direct investment	-2 105	-2 613	-2 732	-2 185	-2 779
Portföy yatırımları - Portfolio investment	383	972	267	-491	-887
Diğer yatırımlar - Other investment	-5 319	-6 657	-5 621	-4 333	-3 910
D. Cari transferler - Current transfers	2 243	2 113	2 355	1 448	1 729
Genel Hükümet - General Government	809	728	1 190	563	794
Diğer sektörler - Other sectors	1 434	1 385	1 165	885	935
İşçi gelirleri - Workers remittances	1 209	1 431	990	948	1 045
Diğer transferler - Other transfers	225	-46	175	-63	-110
II - Sermaye ve finans hesapları					
Capital and financial account	37 264	37 404	9 223	43 910	64 628
A. Sermaye hesabı - Capital account	-8	-61	-51	-51	-20
B. Finans hesapları - Financial account	37 272	37 465	9 274	43 961	64 648
Doğrudan yatırımlar - Direct investment	19 941	16 955	6 858	7 574	13 420
Portföy yatırımları - Portfolio investment	833	-5 014	227	16 093	22 079
Diğer yatırımlar - Other investment	24 530	24 467	2 300	33 103	27 336
Rezerv varlıkları - Reserve assets	-8 032	1 057	-111	-12 809	1 813
III - Net hata noksan - Net errors and omissions	1 170	4 120	4 147	2 733	12 461

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Source: Central Bank of the Republic of Turkey

20.9 Kurulan, statü ve sermayesi değişen ve kapanan şirket/kooperatiflerin sayı ve sermayeleri, 2007-2011

Numbers and capitals of established and liquidated companies/cooperatives and those changing their legal status and capitals, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Sayı - Number					
Yeni kurulan - Newly established	55 350	49 003	44 472	51 967	54 442
Statüsü değişen - Changing their legal status	344	394	314	666	674
Sermayesi artan - Capital increase	29 218	26 116	28 868	48 890	26 508
Sermayesi azalan - Capital decrease	47	65	103	185	190
Kapanan - Liquidated	9 954	9 578	10 395	13 442	14 991
Sermaye (Bin TL) - Capital (Thousand TL)					
Yeni kurulan - Newly established	12 605 873	12 338 217	10 208 570	12 954 536	27 407 526
Statüsü değişen - Changing their legal status	659 909	1 245 717	681 065	2 112 152	2 194 807
Sermayesi artan - Capital increase	43 940 909	57 064 746	59 407 690	125 987 265	178 745 519
Sermayesi azalan - Capital decrease	1 330 374	378 292	504 701	1 238 908	761 617

Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Source: The Union Of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey

20.10 Türlerine göre kurulan, statü ve sermayesi değişen ve kapanan şirket/kooperatiflerin sayı ve sermayeleri, 2011

Numbers and capitals of established, liquidated companies/cooperatives and those changing their legal status and capitals by type, 2011

	Kollektif Collective	Komandit Limited partnership	Anonim Joint stock	Limited Limited	Kooperatif Cooperatives
Sayı - Number					
Yeni kurulan - Newly established	25	1	2 934	50 449	1 033
Statüsü değişen - Changing their legal status	-	-	526	148	-
Sermayesi artan - Capital increase	41	7	5 496	20 936	28
Sermayesi azalan - Capital decrease	2	-	96	92	-
Kapanan - Liquidated	146	10	1 395	11 544	1 896
Sermaye (Bin TL) - Capital (Thousand TL)					
Yeni kurulan - Newly established	3 626	100	17 128 559	10 275 241	-
Statüsü değişen - Changing their legal status	-	-	1 960 294	234 513	-
Sermayesi artan - Capital increase	53 159	12 575	141 660 756	37 010 192	8 838
Sermayesi azalan - Capital decrease	1 010	-	644 554	116 053	-

Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Source: The Union Of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey

20.11 Ekonomik faaliyete göre kurulan ve kapanan şirket ve kooperatiflerin sayısı, 2010-2011

Number of established and liquidated companies and cooperatives by economic activity, 2010-2011

NACE, Rev.2	2010		2011	
	Kurulan Established	Kapanan Liquidated	Kurulan Established	Kapanan Liquidated
Toplam -Total	51 970	13 442	53 477	13 362
Tarım, ormancılık ve balıkçılık - Agriculture, forestry and fishing	1 907	243	1 327	149
Madencilik ve taş ocakçılığı - Mining and quarrying	785	82	853	93
İmalat - Manufacturing	8 399	2 458	8 690	2 612
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı - Electricity, gas, steam and air conditioning supply	614	67	821	66
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri - Water supply, sewerage, waste management and remediation activities	132	9	149	14
İnşaat - Construction	8 118	2 914	8 755	1 661
Toplantı ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı - Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles	14 146	4 342	15 034	4 913
Ulaştırma ve depolama - Transportation and storage	2 763	548	2 685	545
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri - Accommodation and food service activities	2 234	285	2 311	387
Bilgi ve iletişim - Information and communication	1 747	287	1 999	372
Finans ve sigorta faaliyetleri - Finance and insurance activities	663	193	714	232
Gayrimenkul faaliyetleri - Real estate activities	706	138	914	182
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler - Professional, scientific and technical activities	4 948	766	3 874	823
İdari ve destek hizmet faaliyetleri - Administrative and support service activities	1 862	285	2 214	336
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik - Public administration and defence; compulsory social security	35	11	41	9
Eğitim - Education	934	196	996	221
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri - Human health and social service activities	1 054	449	1 104	535
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor - Arts, entertainment and recreation	477	60	453	66
Diğer hizmet faaliyetleri - Other service activities	442	108	539	142
Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri; hanehalkları tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak ayrılmamış mal ve hizmet üretim faaliyetleri - Activities of households as employers; undifferentiated goods and services-producing activities by households for own use	1	-	1	-
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri - Activities of international organizations and bodies	3	1	3	4

Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Source: The Union Of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey

20.12 Ekonomik faaliyete göre kurulan ve kapanan ticaret ünvanlı işyerleri sayısı, 2010-2011

Number of established and liquidated trade name by economic activity, 2010-2011

NACE, Rev.2	2010		2011	
	Kurulan Established	Kapanan Liquidated	Kurulan Established	Kapanan Liquidated
Toplam -Total	50 943	⁽¹⁾ 29 921	60 430	⁽²⁾ 41 130
Tarım, ormancılık ve balıkçılık - Agriculture, forestry and fishing	444	210	517	272
Madencilik ve taş ocaklığı - Mining and quarrying	178	79	172	102
İmalat - Manufacturing	6 230	2 603	7 481	3 752
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım Electricity, gas, steam and air conditioning supply	52	14	112	20
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri Water supply, sewerage, waste management and remediation activities	63	14	82	28
İnşaat - Construction	9 016	3 926	13 733	5 280
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles	20 680	17 244	21 858	23 478
Ulaştırma ve depolama - Transportation and storage	3 740	1 366	4 325	1 945
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri - Accommodation and food service activities	3 566	1 215	3 969	1 608
Bilgi ve iletişim - Information and communication	841	291	1 108	465
Finans ve sigorta faaliyetleri - Finance and insurance activities	339	687	234	882
Gayrimenkul faaliyetleri - Real estate activities	718	298	1 030	398
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler - Professional, scientific and technical activities	1 585	826	1 927	1 264
İdari ve destek hizmet faaliyetleri - Administrative and support service activities	716	319	1 152	485
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik Public administration and defence; compulsory social security	14	6	13	5
Eğitim - Education	605	209	572	266
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri - Human health and social service activities	234	102	237	159
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor - Arts, entertainment and recreation	824	237	808	360
Diğer hizmet faaliyetleri - Other service activities	1 096	273	1 099	359
Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri; hanehalkları tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak ayırmı yapılmamış mal ve hizmet üretim faaliyetleri - Activities of households as employers; undifferentiated goods and services-producing activities by households for own use	1	2	1	-
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri Activities of international organizations and bodies	1	-	-	2

Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

(1) Re'sen kapanan 9 418 işyerini de kapsar.

(2) Re'sen kapanan 13 971 işyerini de kapsar.

Source: The Union Of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey

(1) Includes 9 418 establishment closed ex officially.

(2) Includes 13 971 establishment closed ex officially.

İÇİNDEKİLER	Sayfa	CONTENTS
Açıklama	Page	Explanation
		Graph
21.1 Gayri safi yurtiçi hasıla, 2007-2011	341	21.1 Gross domestic product, 2007-2011
21.2 Gayri safi yurtiçi hasıla gelişme hızı, 2007-2011	343	21.2 Gross domestic product growth rate, 2007-2011
		Table
21.1 Gayri safi yurtiçi hasıla, 2007-2011	344	21.1 Gross domestic product, 2007-2011
21.2 Cari fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla, 2007-2011 [İktisadi faaliyet kollarına göre temel fiyatlarla]	342	21.2 Gross domestic product in current prices, 2007-2011 [By kind of economic activity in basic prices]
21.3 Sabit fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla, 2007-2011 [İktisadi faaliyet kollarına ve 1998 temel fiyatlarına göre]	342	21.3 Gross domestic product in constant prices, 2007-2011 [By kind of economic activity at basic prices at 1998]
21.4 Cari fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla gelişme hızları, 2007-2011 [İktisadi faaliyet kollarına göre temel fiyatlarla]	343	21.4 Growth rates of gross domestic product in current prices, 2007-2011 [By kind of economic activity at basic prices]
21.5 Sabit fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla gelişme hızları, 2007-2011 [İktisadi faaliyet kollarına ve 1998 temel fiyatlarına göre]	344	21.5 Growth rates of gross domestic product in constant prices, 2007-2011 [By kind of economic activity at basic prices at 1998]
21.6 Cari fiyatlarla sektörlerin gayri safi yurtiçi hasıla içindeki payları, 2007-2011 [İktisadi faaliyet kollarına göre temel fiyatlarla]	345	21.6 Sectoral share of gross domestic product at current prices, 2007-2011 [By kind of economic activity in basic prices]
21.7 Sabit fiyatlarla sektörlerin gayri safi yurtiçi hasıla içindeki payları, 2007-2011 [İktisadi faaliyet kollarına ve 1998 temel fiyatlarına göre]	346	21.7 Sectoral share of gross domestic product in constant prices, 2007-2011 [By kind of economic activity at basic prices at 1998]
21.8 Harcamalar yöntemiyle gayri safi yurtiçi hasıla, 2007-2011 [Cari fiyatlarla]	347	21.8 Expenditure on the gross domestic product, 2007-2011 [At current prices]
21.9 Harcamalar yöntemiyle gayri safi yurtiçi hasıla, 2007-2011 [1998 fiyatlarıyla]	348	21.9 Expenditure on the gross domestic product, 2007-2011 [At 1998 prices]
21.10 Harcamalar yöntemiyle gayri safi yurtiçi hasıla gelişme hızları, 2007-2011 [Cari fiyatlarla]	348	21.10 Growth rate of expenditure on the gross domestic product, 2007-2011 [At current prices]
21.11 Harcamalar yöntemiyle gayri safi yurtiçi hasıla gelişme hızları, 2007-2011 [1998 fiyatlarıyla]	349	21.11 Growth rate of expenditure on the gross domestic product, 2007-2011 [At 1998 prices]
21.12 Harcamalar yöntemiyle gayri safi yurtiçi hasıla payları, 2007-2011 [Cari fiyatlarla]	349	21.12 Share of expenditure on the gross domestic product, 2007-2011 [At current prices]
21.13 Harcamalar yöntemiyle gayri safi yurtiçi hasıla payları, 2007-2011 [1998 fiyatlarıyla]	350	21.13 Share of expenditure on the gross domestic product, 2007-2011 [At 1998 prices]

	Sayfa	
	Page	
21.14 Yerleşik ve yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi, 2007-2011 [Cari fiyatlarla]	351	21.14 Final consumption expenditure of resident and non-resident households on the economic territory, 2007-2011 [At current prices]
21.15 Yerleşik ve yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi, 2007-2011 [1998 fiyatlarıyla]	351	21.15 Final consumption expenditure of resident and non-resident households on the economic territory, 2007-2011 [At 1998 prices]
21.16 İBBS'ye göre cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değer, 2007 [İktisadi faaliyet kollarına göre temel fiyatlarla]	352	21.16 Regional gross value added at current basic prices by SR, 2007 [By kind of economic activity]
21.17 İBBS'ye göre cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değer, 2008 [İktisadi faaliyet kollarına göre temel fiyatlarla]	353	21.17 Regional gross value added at current basic prices by SR, 2008 [By kind of economic activity]
21.18 İBBS'ye göre sektörlere göre bölgesel paylar, 2007	354	21.18 Share of the regions by sectors by SR, 2007
21.19 İBBS'ye göre sektörlere göre bölgesel paylar, 2008	355	21.19 Share of the regions by sectors by SR, 2008
21.20 İBBS'ye göre sektörlerin gayri safi katma değer içindeki payları, 2007	356	21.20 Sectoral share of gross value added by SR, 2007
21.21 İBBS'ye göre sektörlerin gayri safi katma değer içindeki payları, 2008	357	21.21 Sectoral share of gross value added by SR, 2008
21.22 İBBS'ye göre kişi başına gayri safi katma değer (GSKD), 2006-2008	358	21.22 Per capita gross value added (GVA) by SR, 2006-2008

AÇIKLAMA

ULUSAL HESAPLAR

Türkiye için Milli Gelir tahminleri, 1951 yılında İstatistik Genel Müdürlüğü'nün bünyesinde bir Milli Gelir Etüt Grubu oluşturulana kadar, özel çalışmalar halinde yapılmıştır. Bu etüt grubunun kuruluşu ile, daha sonra geliştirilen hesaplama metodolojilerine uyularak, 1938 ve 1948-1970 yılları için periyodik tahminler yapılmıştır. Böylece, Birleşmiş Milletler İstatistik Dairesi'nin önerdiği o zamanki ulusal hesaplar sistemi standardına da kısmen uyularak, iktisadi faaliyet kollarına göre milli hasıla, yatırım mali çeşitlerine göre sabit sermaye oluşumu ve harcama kalemlerine göre milli harcamalar hesaplanmıştır.

1971 yılında bir taraftan Devlet Planlama Teşkilatı'nın ayrı olarak hesapladığı milli gelir serisi ile Türkiye İstatistik Kurumu'nun adı geçen serisinin birleştirilmesi, diğer taraftan daha gelişmiş bir metodolojinin ortaya konması ve böylece yapılacak yeni tahminlerin Birleşmiş Milletler'in yeni standardize sistemine uydurulması için yapılan çalışmalar sonunda, ortaya yeni bir milli gelir zaman serisi çıkarılmıştır. Kurumumuz Üretim Hesapları Şubesince bu yönetime göre 1990 yılına kadar cari ve 1968 yılı fiyatlarıyla olmak üzere yıllık Gayri Safi Milli Hasıla (GSMH) hesaplanmıştır.

1990 yılında başlatılan çalışmalarla GSMH hesapları üçer aylık dönemler itibariyle hesaplanmaya başlanmış ve 1968 olan temel yıl 1987 yılına kaydırılmıştır. Eski GSMH serisi yeni kapsama göre revize edilerek 1968 yılına kadar geriye dönük yeni bir seri elde edilmiştir. Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH), 1993 yılından itibaren harcamalar yöntemiyle ve 1996 yılından itibaren de gelir yöntemiyle hesaplanmaya başlanmıştır. Tüm bu seriler 1968 SNA serilerine uygun olarak hazırlanmıştır. 1998 bazlı GSYH serisine yönelik çalışmalar 2004 yılında başlamış ve Mart 2008 tarihinde 1998-2007 olarak yayınlanmıştır. Bu çalışmada SNA 93 ve ESA 95 tavsiyeleri dikkate alınmıştır. 1998 bazlı güncelleme çalışmaları kapsamında gerek güncel verilerin kullanımı gerekse metodolojik yenilikler sisteme dahil edilmiştir.

2009 yılında da 1998 bazlı GSYH serisi temel alınarak bölgesel gayrisafi katma değer hesaplama çalışmaları başlatılmış, 2004-2008 yılları için İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) Düzey 2 (26 bölge)'de gayrisafi katma değer hesapları oluşturulmuştur.

EXPLANATION

NATIONAL ACCOUNTS

Until the establishment of a National Income Study Group in the General Directorate of Statistics in 1951, the estimates of national income accounts consisted of some private studies. After the establishment of the Study Group, periodical estimates for the years 1938 and 1948-1970 were prepared according to the specified methodologies, which were improved from time to time. In this way, national products according to the types of industrial activity, fixed capital formation according to the types of investment goods and national expenditure according to its sub-items, were calculated with regard to the former system of national income accounts of the United Nations' Statistical Office.

In 1971, in order to integrate the separate national income series of the Turkish Statistical Institute and the State Planning Organization, an improved estimation methodology was set up to adapt to the standards of the new U.N. system of national accounts. Certain studies were then carried out with the outcome of a new time series of national income. Until 1990, annual Gross National Product (GNP) was calculated in current and 1968 fixed prices by the Production Account Department of the Institute.

With the studies which were initiated in 1990, GNP accounts began to be calculated quarterly and the base year was shifted from 1968 to 1987. By revising the old GNP series to 1968, a new series has been prepared. Gross Domestic Product (GDP) has begun to be calculated according to expenditure approach b since 1993 and income approach since 1996. These series have been estimated by the recommendation of SNA-68. The revision studies for new GDP series of 1998 base year was started in 2004 and the new quarterly GDP series covering the 1998-2007 period were released in March of 2008. SNA 93 and ESA 95 recommendation have been taken into account in the revision studies. The new data sources and methods have been integrated to the new system.

Studies on regional gross value added estimation based on GDP series with 1998 base year was started in 2009. Regional gross value added have been estimated for the period 2004-2008 on Statistical Region Level 2 (26 regions).

21.1 Gayri safi yurtiçi hasıla, 2007-2011

Gross domestic product, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Cari fiyatlarla (Milyon TL)					
At current prices (Million TL)	843 178	950 534	952 559	1 098 799	1 294 893
Gelişme hızı - Growth rate (%)	11.2	12.7	0.2	15.4	17.8
Cari fiyatlarla (Milyon \$)					
At current prices (Million \$)	648 754	742 094	616 703	731 608	772 298
Gelişme hızı - Growth rate (%)	23.2	14.4	-16.9	18.6	5.6
Sabit fiyatlarla (Milyon TL)					
Constant prices (Million TL)	101 255	101 922	97 003	105 886	114 874
Gelişme hızı - Growth rate (%)	4.7	0.7	-4.8	9.2	8.5

21.2 Cari fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla, 2007-2011

Gross domestic product in current prices, 2007-2011

[İktisadi faaliyet kollarına göre temel fiyatlarla - By kind of economic activity in basic prices]

(Bin TL - Thousand TL)

	2007	2008	2009	2010	2011
Tarım, avcılık ve ormancılık					
Agriculture, hunting and forestry	62 567 776	70 741 993	76 997 468	90 721 877	102 570 466
Balıkçılık - Fishing	1 763 941	1 532 592	1 778 418	2 017 144	2 528 452
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	10 530 738	13 458 457	14 235 361	15 785 419	19 248 765
İmalat sanayi - Manufacturing	141 853 309	153 721 455	144 992 162	172 112 147	211 669 773
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı					
Electricity, gas and water supply	16 117 886	20 637 525	22 818 051	25 454 991	28 848 083
İnşaat - Construction	41 013 267	44 657 644	36 577 637	45 669 500	57 869 552
Toptan ve perakende ticaret - Wholesale and retail trade	103 129 169	116 297 110	103 452 320	120 869 437	152 181 031
Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	19 074 202	21 034 516	23 714 131	25 589 583	29 684 572
Ulaştırma, depolama, haberleşme					
Transport, storage, communication	117 583 068	135 030 193	127 283 537	144 427 539	172 482 831
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri					
Financial intermediation	27 392 508	33 036 646	42 687 806	40 501 622	40 792 457
Konut sahipliği - Ownership and dwelling	91 070 060	106 137 796	117 287 009	123 028 927	129 910 948
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri					
Real estate, renting and business activities	34 598 696	40 670 633	45 167 515	52 742 758	61 212 599
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik					
Public administration and defence; compulsory social security	32 998 021	36 436 682	41 270 555	46 090 339	52 516 115
Eğitim - Education	24 633 641	27 878 075	31 813 406	36 802 652	42 916 102
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	13 910 296	15 577 687	16 448 847	17 939 458	19 476 571
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri					
Other community, social and personal service activities	14 653 776	16 030 765	16 078 191	18 696 622	21 485 446
Ev içi personel çalıştıran hanehalkları					
Private household with employed persons	1 494 186	1 705 443	1 847 272	2 097 000	2 389 659
Sektörler toplamı - Sectoral total	754 384 542	854 585 214	864 449 686	980 547 016	1 147 783 425
Dolaylı ölçülen mali aracılık hizmetleri					
Financial intermediation services indirectly measured	12 928 697	14 927 534	21 708 092	19 419 336	17 474 243
Vergi-sübvansiyon - Taxes-subsidies	101 722 577	110 876 571	109 816 985	137 671 668	164 583 710
GSYİH (alıcı fiyatlarıyla)					
Gross domestic product (purchaser's price)	843 178 421	950 534 251	952 558 579	1 098 799 348	1 294 892 893

21.3 Sabit fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla, 2007-2011

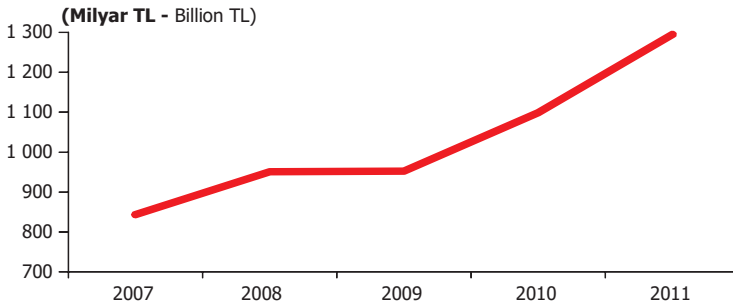
Gross domestic product in constant prices, 2007-2011

[İktisadi faaliyet kollarına ve 1998 temel fiyatlarına göre]

[By kind of economic activity at basic prices at 1998]

(Bin TL - Thousand TL)

	2007	2008	2009	2010	2011
Tarım, avcılık ve ormancılık					
Agriculture, hunting and forestry	8 736 944	9 141 424	9 477 479	9 703 312	10 210 558
Balıkçılık - Fishing	309 779	292 126	291 158	296 117	314 275
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	771 983	813 954	759 220	795 179	826 026
İmalat sanayi - Manufacturing	24 326 791	24 290 306	22 538 467	25 606 668	28 024 300
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtım					
Electricity, gas and water supply	2 031 737	2 107 391	2 034 945	2 184 157	2 375 831
İnşaat - Construction	6 573 647	6 040 811	5 067 196	5 996 258	6 665 283
Toptan ve perakende ticaret					
Wholesale and retail trade	13 436 516	13 237 437	11 863 006	13 480 057	15 022 261
Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	1 921 011	1 882 737	1 952 631	1 958 749	2 109 427
Ulaştırma, depolama, haberleşme					
Transport, storage, communication	14 811 164	15 026 108	13 936 885	15 414 012	17 071 477
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri					
Financial intermediation	9 906 091	10 803 084	11 722 407	12 521 036	13 722 619
Konut sahipliği - Ownership and dwelling	4 779 268	4 889 749	5 018 694	5 111 048	5 207 797
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri					
Real estate, renting and business activities	3 256 471	3 473 201	3 625 686	3 902 456	4 264 758
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik					
Public administration and defence; compulsory social security	3 097 712	3 108 369	3 197 580	3 213 346	3 339 862
Eğitim - Education	1 983 797	2 007 025	2 047 582	2 059 719	2 163 913
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	1 190 962	1 230 213	1 268 643	1 283 421	1 350 712
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri					
Other community, social and personal service activities	1 583 443	1 611 295	1 592 251	1 607 462	1 634 042
Ev içi personel çalıştıran hanehalkları					
Private household with employed persons	147 480	155 676	159 180	167 832	180 853
Sektörler toplamı - Sectoral total	98 864 796	100 110 905	96 553 011	105 300 829	114 483 994
Dolaylı ölçülen mali aracılık hizmetleri					
Financial intermediation services indirectly measured	6 245 647	6 773 149	7 429 415	8 323 627	9 441 173
Vergi-sübvansiyon - Taxes-subsidies	8 635 476	8 583 974	7 879 518	8 908 442	9 831 159
GSYH (alıcı fiyatlarıyla)					
Gross domestic product (purchaser's price)	101 254 625	101 921 730	97 003 114	105 885 644	114 873 979

**21.1 Gayri safi yurtiçi hasıla - Gross domestic product
[Cari fiyatlarla - At current prices]**

Veri için tablo 21.1'e bakınız.
For data, see table 21.1.

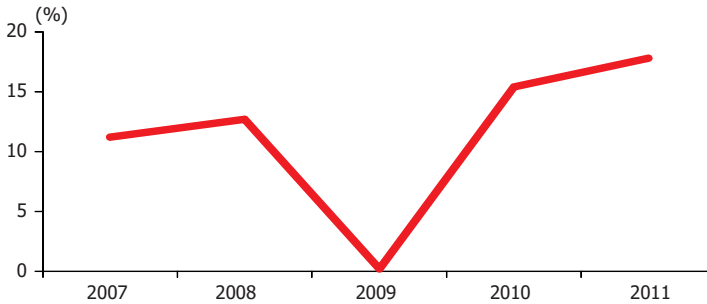
21.4 Cari fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla gelişme hızları, 2007-2011

Growth rates of gross domestic product in current prices, 2007-2011

[İktisadi faaliyet kollarına göre temel fiyatlarla - By kind of economic activity at basic prices]

(%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Tarım, avcılık ve ormancılık					
Agriculture, hunting and forestry	2.9	13.1	8.8	17.8	13.1
Balıkçılık - Fishing	-4.3	-13.1	16.0	13.4	25.3
Madencilik ve taşocakçılığı - Mining and quarrying	17.6	27.8	5.8	10.9	21.9
İmalat sanayi - Manufacturing	8.8	8.4	-5.7	18.7	23.0
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı					
Electricity, gas and water supply	19.8	28.0	10.6	11.6	13.3
İnşaat - Construction	14.4	8.9	-18.1	24.9	26.7
Toptan ve perakende ticaret					
Wholesale and retail trade	8.7	12.8	-11.0	16.8	25.9
Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	11.9	10.3	12.7	7.9	16.0
Ulaştırma, depolama, haberleşme					
Transport, storage, communication	12.9	14.8	-5.7	13.5	19.4
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri					
Financial intermediation	25.3	20.6	29.2	-5.1	0.7
Konut sahipliği - Ownership and dwelling	22.3	16.5	10.5	4.9	5.6
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri					
Real estate, renting and business activities	24.4	17.5	11.1	16.8	16.1
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik					
Public administration and defence; compulsory social security	11.4	10.4	13.3	11.7	13.9
Eğitim - Education	16.0	13.2	14.1	15.7	16.6
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	15.3	12.0	5.6	9.1	8.6
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri					
Other community, social and personal service activities	14.6	9.4	0.3	16.3	14.9
Ev içi personel çalıştıran hanehalkları					
Private household with employed persons	21.6	14.1	8.3	13.5	14.0
Sektörler toplamı - Sektorel total	12.9	13.3	1.2	13.4	17.1
Dolaylı ölçülen mali aracılık hizmetleri					
Financial intermediation services indirectly measured	23.2	15.5	45.4	-10.5	-10.0
Vergi-sübvansiyon - Taxes-subsidies	1.3	9.0	-1.0	25.4	19.5
GSYH (alıcı fiyatlarıyla)					
Gross domestic product (purchaser's price)	11.2	12.7	0.2	15.4	17.8

21.2 GSYH gelişme hızı - GDP growth rate
[Cari fiyatlarla - At current prices]

Veri için tablo 21.1'e bakınız.
For data, see table 21.1.

21.5 Sabit fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla gelişme hızları, 2007-2011

Growth rates of gross domestic product in constant prices, 2007-2011

[İktisadi faaliyet kollarına ve 1998 temel fiyatlarına göre - By kind of economic activity at basic prices at 1998]

(%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Tarım, avcılık ve ormancılık					
Agriculture, hunting and forestry	-7.0	4.6	3.7	2.4	5.2
Balıkçılık - Fishing	0.7	-5.7	-0.3	1.7	6.1
Madencilik ve taşocakçılığı					
Mining and quarrying	8.1	5.4	-6.7	4.7	3.9
İmalat sanayi - Manufacturing	5.6	-0.1	-7.2	13.6	9.4
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtım					
Electricity, gas and water supply	6.8	3.7	-3.4	7.3	8.8
İnşaat - Construction	5.7	-8.1	-16.1	18.3	11.2
Toptan ve perakende ticaret					
Wholesale and retail trade	5.7	-1.5	-10.4	13.6	11.4
Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	2.1	-2.0	3.7	0.3	7.7
Ulaştırma, depolama, haberleşme					
Transport, storage, communication	7.1	1.5	-7.2	10.6	10.8
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri					
Financial intermediation	9.8	9.1	8.5	6.8	9.6
Konut sahipliği - Ownership and dwelling	2.1	2.3	2.6	1.8	1.9
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri					
Real estate, renting and business activities	13.9	6.7	4.4	7.6	9.3
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik					
Public administration and defence; compulsory social security	1.2	0.3	2.9	0.5	3.9
Eğitim - Education	4.8	1.2	2.0	0.6	5.1
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	1.7	3.3	3.1	1.2	5.2
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri					
Other community, social and personal service activities	5.4	1.8	-1.2	1.0	1.7
Ev içi personel çalıştıran hanehalkları					
Private household with employed persons	12.2	5.6	2.3	5.4	7.8
Sektörler toplamı - Sectoral total	4.8	1.3	-3.6	9.1	8.7
Dolaylı ölçülen mali aracılık hizmetleri					
Financial intermediation services indirectly measured	9.0	8.4	9.7	12.0	13.4
Vergi-sübvansiyon - Taxes-subsidies	5.9	-0.6	-8.2	13.1	10.4
GSYH (alıcı fiyatlarıyla)					
Gross domestic product (purchaser's price)	4.7	0.7	-4.8	9.2	8.5

21.6 Cari fiyatlarla sektörlerin gayri safi yurtiçi hasıla içindeki payları, 2007-2011

Sectoral share of gross domestic product at current prices, 2007-2011

[İktisadi faaliyet kollarına göre temel fiyatlarla - By kind of economic activity in basic prices]

(%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Tarım, avcılık ve ormancılık					
Agriculture, hunting and forestry	7.4	7.4	8.1	8.3	7.9
Balıkçılık - Fishing	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Madencilik ve taşocakçılığı					
Mining and quarrying	1.2	1.4	1.5	1.4	1.5
İmalat sanayi - Manufacturing	16.8	16.2	15.2	15.7	16.3
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtım					
Electricity, gas and water supply	1.9	2.2	2.4	2.3	2.2
İnşaat - Construction	4.9	4.7	3.8	4.2	4.5
Toptan ve perakende ticaret					
Wholesale and retail trade	12.2	12.2	10.9	11.0	11.8
Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	2.3	2.2	2.5	2.3	2.3
Ulaştırma, depolama, haberleşme					
Transport, storage, communication	13.9	14.2	13.4	13.1	13.3
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri					
Financial intermediation	3.2	3.5	4.5	3.7	3.2
Konut sahipliği - Ownership and dwelling	10.8	11.2	12.3	11.2	10.0
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri					
Real estate, renting and business activities	4.1	4.3	4.7	4.8	4.7
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik					
Public administration and defence; compulsory social security	3.9	3.8	4.3	4.2	4.1
Eğitim - Education	2.9	2.9	3.3	3.3	3.3
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	1.6	1.6	1.7	1.6	1.5
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri					
Other community, social and personal service activities	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7
Ev içi personel çalıştıran hanehalkları					
Private household with employed persons	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Sektörler toplamı - Sectoral total	89.5	89.9	90.8	89.2	88.6
Dolaylı ölçülen mali aracılık hizmetleri					
Financial intermediation services indirectly measured	1.5	1.6	2.3	1.8	1.3
Vergi-sübvansiyon - Taxes-subsidies	12.1	11.7	11.5	12.5	12.7
GSYH (alıcı fiyatlarıyla)					
Gross domestic product (purchaser's price)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

21.7 Sabit fiyatlarla sektörlerin gayri safi yurtiçi hasıla içindeki payları, 2007-2011

Sectoral share of gross domestic product in constant prices, 2007-2011

[İktisadi faaliyet kollarına ve 1998 temel fiyatlarına göre - By kind of economic activity at basic prices at 1998]

(%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Tarım, avcılık ve ormancılık					
Agriculture, hunting and forestry	8.6	9.0	9.8	9.2	8.9
Balıkçılık - Fishing	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
Madencilik ve taşocakçılığı					
Mining and quarrying	0.8	0.8	0.8	0.8	0.7
İmalat sanayi - Manufacturing	24.0	23.8	23.2	24.2	24.4
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtım					
Electricity, gas and water supply	2.0	2.1	2.1	2.1	2.1
İnşaat - Construction	6.5	5.9	5.2	5.7	5.8
Toptan ve perakende ticaret					
Wholesale and retail trade	13.3	13.0	12.2	12.7	13.1
Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	1.9	1.8	2.0	1.8	1.8
Ulaştırma, depolama, haberleşme					
Transport, storage, communication	14.6	14.7	14.4	14.6	14.9
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri					
Financial intermediation	9.8	10.6	12.1	11.8	11.9
Konut sahipliği - Ownership and dwelling	4.7	4.8	5.2	4.8	4.5
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri					
Real estate, renting and business activities	3.2	3.4	3.7	3.7	3.7
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik					
Public administration and defence; compulsory social security	3.1	3.0	3.3	3.0	2.9
Eğitim - Education	2.0	2.0	2.1	1.9	1.9
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	1.2	1.2	1.3	1.2	1.2
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri					
Other community, social and personal service activities	1.6	1.6	1.6	1.5	1.4
Ev içi personel çalıştıran hanehalkları					
Private household with employed persons	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2
Sektörler toplamı - Sectoral total	97.6	98.2	99.5	99.4	99.7
Dolaylı ölçülen mali aracılık hizmetleri					
Financial intermediation services indirectly measured	6.2	6.6	7.7	7.9	8.2
Vergi-sübvansiyon - Taxes-subsidies	8.5	8.4	8.1	8.4	8.6
GSYH (alıcı fiyatlarıyla)					
Gross domestic product (purchaser's price)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

21.8 Harcamalar yöntemiyle gayri safi yurtiçi hasıla, 2007-2011

Expenditure on the gross domestic product, 2007-2011

[Cari fiyatlarla - At current prices]

(Bin TL - Thousand TL)

	2007	2008	2009	2010	2011
Gayri safi yurtiçi hasıla - Gross domestic product	843 178 421	950 534 251	952 558 579	1 098 799 348	1 294 892 893
Yerleşik hanehalklarının tüketimi					
Final consumption expenditure of resident households	601 238 607	663 944 252	680 768 339	787 752 785	920 792 380
Yerleşik ve yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi					
Final consumption expenditure of resident and non-resident households on the economic territory	628 733 500	695 619 985	714 245 241	819 223 624	959 018 511
Yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi (Eksi)					
Final consumption expenditure of non-resident households on the economic territory (Less)	31 742 044	36 241 015	39 888 549	38 723 122	46 572 553
Yerleşik hanehalklarının yurtdışı tüketimi - Final consumption expenditure of resident households in the rest of the world	4 247 151	4 565 282	6 411 648	7 252 283	8 346 422
Devletin nihai tüketim harc. - Gov. final consumption expenditure	107 815 962	121 681 099	140 028 924	157 513 643	180 670 156
Maas, ücret - Compensation of employees	59 601 255	66 986 764	75 829 979	87 344 368	100 906 381
Mal ve hizmet alımları - Purchases of goods and services	48 214 707	54 694 335	64 198 944	70 169 275	79 763 776
Gayri safi sabit sermaye oluşumu -Gross fixed capital formation	180 598 317	189 094 334	160 718 033	207 815 565	283 163 025
Kamu sektörü - Public sector	28 674 618	36 725 067	35 335 252	43 406 876	48 580 935
Makine-teçhizat - Machinery-equipment	4 969 576	6 653 631	6 222 501	6 656 300	7 118 586
İnşaat - Construction	23 705 042	30 071 436	29 112 751	36 750 576	41 462 349
Özel sektör - Private sector	151 923 699	152 369 267	125 382 781	164 408 689	234 582 091
Makine-teçhizat - Machinery-equipment	92 966 790	92 147 661	80 423 027	108 677 222	158 034 071
İnşaat - Construction	58 956 909	60 221 606	44 959 753	55 731 467	76 548 019
Stok değişimleri - Change in stocks ⁽¹⁾	- 2 961 137	17 949 462	- 18 427 286	6 707 721	25 056 697
Mal ve hizmet ihracatı - Exports of goods and services	188 224 755	227 252 949	222 102 643	233 045 907	308 293 720
Mal ve hizmet ithalatı (Eksi) -Imports of goods and services (Less)	231 738 081	269 387 845	232 632 073	294 036 273	423 083 086

21.9 Harcamalar yöntemiyle gayri safi yurtiçi hasıla, 2007-2011

Expenditure on the gross domestic product, 2007-2011

[1998 fiyatlarıyla - At 1998 prices]

(Bin TL - Thousand TL)

	2007	2008	2009	2010	2011
Gayri safi yurtiçi hasıla - Gross domestic product	101 254 625	101 921 730	97 003 114	105 885 644	114 873 979
Yerleşik hanehalklarının tüketimi					
Final consumption expenditure of resident households	70 421 398	70 198 486	68 597 603	73 174 350	78 799 793
Yerleşik ve yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi					
Final consumption expenditure of resident and non-resident households on the economic territory	74 106 803	73 800 315	72 348 575	76 651 527	82 191 685
Yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi (Eksi)					
Final consumption expenditure of non-resident households on the economic territory (Less)	4 232 799	4 084 770	4 427 934	4 208 987	4 039 437
Yerleşik hanehalklarının yurtdışı tüketimi - Final consumption expenditure of resident households in the rest of the world	547 394	482 942	676 962	731 810	647 544
Devletin nihai tüketim harc. - Gov. final consumption expenditure	10 127 098	10 304 175	11 105 788	11 325 193	11 834 486
Maas, ücret - Compensation of employees	5 060 735	5 042 711	5 112 949	5 172 463	5 376 746
Mal ve hizmet alımları - Purchases of goods and services	5 066 363	5 261 464	5 992 839	6 152 730	6 457 740
Gayri safi sabit sermaye oluşumu -Gross fixed capital formation	25 480 808	23 912 294	19 358 027	25 270 576	29 884 683
Kamu sektörü - Public sector	3 352 767	3 780 105	3 755 945	4 419 507	4 276 841
Makine-teçhizat - Machinery-equipment	758 550	910 781	790 100	886 697	801 028
İnşaat - Construction	2 594 217	2 869 324	2 965 845	3 532 810	3 475 813
Özel sektör - Private sector	22 128 041	20 132 189	15 602 082	20 851 069	25 607 842
Makine-teçhizat - Machinery-equipment	13 831 164	12 862 368	9 921 673	14 165 993	17 825 108
İnşaat - Construction	8 296 877	7 269 820	5 680 409	6 685 076	7 782 735
Stok değişimleri - Change in stocks ⁽¹⁾	- 135 869	217 211	- 2 140 473	281 357	14 184
Mal ve hizmet ihracatı - Exports of goods and services	25 275 168	25 968 236	24 660 528	25 500 932	27 157 423
Mal ve hizmet ithalatı (Eksi) -Imports of goods and services (Less)	29 913 978	28 678 672	24 578 358	29 666 764	32 816 590

(1) Stok değişimleri kalıntı yöntemiyle hesaplanmış olup istatistikî hatayı da içermektedir.

(1) Change in stocks is estimated as residual between production and expenditure accounts and also includes statistical discrepancy.

21.10 Harcamalar yöntemiyle gayri safi yurtiçi hasıla gelişme hızları, 2007-2011

Growth rate of expenditure on the gross domestic product, 2007-2011

[Cari fiyatlarla - At current prices]

	2007	2008	2009	2010	2011
					(%)
Gayri safi yurtiçi hasıla - Gross domestic product	11.2	12.7	0.2	15.4	17.8
Yerleşik hanehalklarının tüketimi					
Final consumption expenditure of resident households	12.4	10.4	2.5	15.7	16.9
Yerleşik ve yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi					
Final consumption expenditure of resident and non-resident households on the economic territory	11.3	10.6	2.7	14.7	17.1
Yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi (Eksi)					
Final consumption expenditure of non-resident households on the economic territory (Less)	-6.7	14.2	10.1	-2.9	20.3
Yerleşik hanehalklarının yurtdışı tüketimi - Final consumption expenditure of resident households in the rest of the world	6.8	7.5	40.4	13.1	15.1
Devletin nihai tüketim harc. - Government final consumption expenditure	15.3	12.9	15.1	12.5	14.7
Maaş, ücret - Compensation of employees	13.0	12.4	13.2	15.2	15.5
Mal ve hizmet alımları - Purchases of goods and services	18.3	13.4	17.4	9.3	13.7
Gayri safi sabit sermaye oluşumu - Gross fixed capital formation	6.8	4.7	-15.0	29.3	36.3
Kamu sektörü - Public sector	11.4	28.1	-3.8	22.8	11.9
Makine-teçhizat - Machinery-equipment	9.2	33.9	-6.5	7.0	6.9
İnşaat - Construction	11.8	26.9	-3.2	26.2	12.8
Özel sektör - Private sector	6.0	0.3	-17.7	31.1	42.7
Makine-teçhizat - Machinery-equipment	0.9	-0.9	-12.7	35.1	45.4
İnşaat - Construction	15.3	2.1	-25.3	24.0	37.4
Mal ve hizmet ihracatı - Exports of goods and services	9.5	20.7	-2.3	4.9	32.3
Mal ve hizmet ithalatı (Eksi) - Imports of goods and services (Less)	10.8	16.2	-13.6	26.4	43.9

21.11 Harcamalar yöntemiyle gayri safi yurtiçi hasıla gelişme hızları, 2007-2011

Growth rate of expenditure on the gross domestic product, 2007-2011

[1998 fiyatlarıyla - At 1998 prices]

	2007	2008	2009	2010	2011
					(%)
Gayri safi yurtiçi hasıla - Gross domestic product	4.7	0.7	-4.8	9.2	8.5
Yerleşik hanehalklarının tüketimi					
Final consumption expenditure of resident households	5.5	-0.3	-2.3	6.7	7.7
Yerleşik ve yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi					
Final consumption expenditure of resident and non-resident households on the economic territory	4.7	-0.4	-2.0	5.9	7.2
Yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi (Eksi)					
Final consumption expenditure of non-resident households on the economic territory (Less)	-7.1	-3.5	8.4	-4.9	-4.0
Yerleşik hanehalklarının yurtdışı tüketimi - Final consumption expenditure of resident households in the rest of the world	6.8	-11.8	40.2	8.1	-11.5
Devletin nihai tüketim harc. - Government final consumption expenditure	6.5	1.7	7.8	2.0	4.5
Maaş, ücret - Compensation of employees	1.1	-0.4	1.4	1.2	3.9
Mal ve hizmet alımları - Purchases of goods and services	12.6	3.9	13.9	2.7	5.0
Gayri safi sabit sermaye oluşumu - Gross fixed capital formation	3.1	-6.2	-19.0	30.5	18.3
Kamu sektörü - Public sector	6.3	12.7	-0.6	17.7	-3.2
Makine-teçhizat - Machinery-equipment	12.7	20.1	-13.3	12.2	-9.7
İnşaat - Construction	4.5	10.6	3.4	19.1	-1.6
Özel sektör - Private sector	2.6	-9.0	-22.5	33.6	22.8
Makine-teçhizat - Machinery-equipment	0.6	-7.0	-22.9	42.8	25.8
İnşaat - Construction	6.2	-12.4	-21.9	17.7	16.4
Mal ve hizmet ihracatı - Exports of goods and services	7.3	2.7	-5.0	3.4	6.5
Mal ve hizmet ithalatı (Eksi) - Imports of goods and services (Less)	10.7	-4.1	-14.3	20.7	10.6

21.12 Harcamalar yöntemiyle gayri safi yurtiçi hasıla payları, 2007-2011

Share of expenditure on the gross domestic product, 2007-2011

[Cari fiyatlarla - At current prices]

(%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Gayri safi yurtiçi hasıla - Gross domestic product	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Yerleşik hanehalklarının tüketimi					
Final consumption expenditure of resident households	71.3	69.8	71.5	71.7	71.1
Yerleşik ve yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi					
Final consumption expenditure of resident and non-resident households on the economic territory	74.6	73.2	75.0	74.6	74.1
Yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi (Eksi)					
Final consumption expenditure of non-resident households on the economic territory (Less)	3.8	3.8	4.2	3.5	3.6
Yerleşik hanehalklarının yurtdışı tüketimi - Final consumption expenditure of resident households in the rest of the world	0.5	0.5	0.7	0.7	0.6
Devletin nihai tüketim harc. - Government final consumption expenditure	12.8	12.8	14.7	14.3	14.0
Maaş, ücret - Compensation of employees	7.1	7.0	8.0	7.9	7.8
Mal ve hizmet alımları - Purchases of goods and services	5.7	5.8	6.7	6.4	6.2
Gayri safi sabit sermaye oluşumu -Gross fixed capital formation	21.4	19.9	16.9	18.9	21.9
Kamu sektörü - Public sector	3.4	3.9	3.7	4.0	3.8
Makine-teçhizat - Machinery-equipment	0.6	0.7	0.7	0.6	0.5
İnşaat - Construction	2.8	3.2	3.1	3.3	3.2
Özel sektör - Private sector	18.0	16.0	13.2	15.0	18.1
Makine-teçhizat - Machinery-equipment	11.0	9.7	8.4	9.9	12.2
İnşaat - Construction	7.0	6.3	4.7	5.1	5.9
Stok değişimleri - Change in stocks ⁽¹⁾	-0.4	1.9	-1.9	0.6	1.9
Mal ve hizmet ihracatı - Exports of goods and services	22.3	23.9	23.3	21.2	23.8
Mal ve hizmet ithalatı (Eksi) - Imports of goods and services (Less)	27.5	28.3	24.4	26.8	32.7

21.13 Harcamalar yöntemiyle gayri safi yurtiçi hasıla payları, 2007-2011

Share of expenditure on the gross domestic product, 2007-2011

[1998 fiyatlarıyla - At 1998 prices]

(%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Gayri safi yurtiçi hasıla - Gross domestic product	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Yerleşik hanehalklarının tüketimi					
Final consumption expenditure of resident households	69.5	68.9	70.7	69.1	68.6
Yerleşik ve yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi					
Final consumption expenditure of resident and non-resident households on the economic territory	73.2	72.4	74.6	72.4	71.5
Yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi (Eksi)					
Final consumption expenditure of non-resident households on the economic territory (Less)	4.2	4.0	4.6	4.0	3.5
Yerleşik hanehalklarının yurtdışı tüketimi - Final consumption expenditure of resident households in the rest of the world	0.5	0.5	0.7	0.7	0.6
Devletin nihai tüketim harc. - Government final consumption expenditure	10.0	10.1	11.4	10.7	10.3
Maaş, ücret - Compensation of employees	5.0	4.9	5.3	4.9	4.7
Mal ve hizmet alımları - Purchases of goods and services	5.0	5.2	6.2	5.8	5.6
Gayri safi sabit sermaye oluşumu -Gross fixed capital formation	25.2	23.5	20.0	23.9	26.0
Kamu sektörü - Public sector	3.3	3.7	3.9	4.2	3.7
Makine-teçhizat - Machinery-equipment	0.7	0.9	0.8	0.8	0.7
İnşaat - Construction	2.6	2.8	3.1	3.3	3.0
Özel sektör - Private sector	21.9	19.8	16.1	19.7	22.3
Makine-teçhizat - Machinery-equipment	13.7	12.6	10.2	13.4	15.5
İnşaat - Construction	8.2	7.1	5.9	6.3	6.8
Stok değişimleri - Change in stocks ⁽¹⁾	-0.1	0.2	-2.2	0.3	0.0
Mal ve hizmet ihracatı - Exports of goods and services	25.0	25.5	25.4	24.1	23.6
Mal ve hizmet ithalatı (Eksi) - Imports of goods and services (Less)	29.5	28.1	25.3	28.0	28.6

(1) Stok değişimleri kalıntı yöntemiyle hesaplanmış olup istatistikî hatayı da içermektedir.

(1) Change in stocks is estimated as residual between production and expenditure accounts and also includes statistical discrepancy.

21.14 Yerleşik ve yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi, 2007-2011

Final consumption expenditure of resident and non-resident households on the economic territory, 2007-2011

[Cari fiyatlarla - At current prices]

(Bin TL - Thousand TL)

	2007	2008	2009	2010	2011
Yerleşik ve yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi - Final consumption expenditure of resident and non-resident households on the economic territory	628 733 500	695 619 985	714 245 241	819 223 624	959 018 511
Gıda, içki ve tütün - Food, beverages and tobacco	160 435 615	179 874 879	187 803 397	221 393 936	255 836 546
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	38 985 579	39 987 590	36 995 705	43 747 710	51 374 898
Konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar Housing, water, electricity, gas and other fuels	119 516 853	141 244 640	157 021 656	168 482 765	180 642 689
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri Furnishing, household equipment and routine maintenance of the house	48 989 454	49 848 475	49 182 999	59 091 022	74 970 370
Sağlık - Health	25 596 374	28 480 651	27 875 079	29 628 997	31 405 419
Ulaştırma ve haberleşme Transport and communication	115 682 219	128 587 523	124 478 178	152 490 478	186 598 477
Eğlence ve kültür - Recreation and culture	26 564 291	27 420 406	29 282 381	31 288 427	36 840 162
Eğitim - Education	8 199 275	8 887 621	9 340 585	9 979 200	11 510 225
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	37 753 155	41 617 885	46 034 919	50 418 899	59 081 106
Çeşitli mal ve hizmetler Miscellaneous goods and services	47 010 685	49 670 316	46 230 342	52 702 189	70 758 619

21.15 Yerleşik ve yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi, 2007-2011

Final consumption expenditure of resident and non-resident households on the economic territory, 2007-2011

[1998 fiyatlarıyla - At 1998 prices]

(Bin TL - Thousand TL)

	2007	2008	2009	2010	2011
Yerleşik ve yerleşik olmayan hanehalklarının yurtiçi tüketimi - Final consumption expenditure of resident and non-resident households on the economic territory	74 106 803	73 800 315	72 348 575	76 651 527	82 191 685
Gıda, içki ve tütün - Food, beverages and tobacco	19 581 003	20 010 697	20 214 496	20 648 574	21 945 279
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	4 979 488	4 597 607	4 073 329	4 656 773	5 023 163
Konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar Housing, water, electricity, gas and other fuels	7 622 581	7 875 062	7 968 281	8 209 459	8 421 248
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri Furnishing, household equipment and routine maintenance of the house	8 558 280	7 992 392	7 913 119	8 805 342	10 033 940
Sağlık - Health	3 643 601	3 932 083	3 874 085	4 217 376	4 209 260
Ulaştırma ve haberleşme Transport and communication	12 254 047	12 252 005	11 514 916	12 938 290	13 996 112
Eğlence ve kültür - Recreation and culture	4 356 760	4 053 069	3 779 451	3 738 230	3 923 268
Eğitim - Education	620 892	646 063	642 425	648 284	707 823
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	3 524 334	3 454 116	3 582 346	3 593 569	3 870 007
Çeşitli mal ve hizmetler Miscellaneous goods and services	8 965 817	8 987 221	8 786 126	9 195 630	10 061 584

21.16 İBBS'ye göre cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değer, 2007

Regional gross value added at current basic prices by SR, 2007

[İktisadi faaliyet kollarna göre temel fiyatlarla - By kind of economic activity]

(Bin TL - Thousand TL)

İBBS- Düzey.2 SR-Level 2	Tarım Agriculture	Sanayi Industry	Hizmetler Services	Gayri Safi Katma Değer GVA
TR Türkiye - Turkey	64 331 717	209 515 201	480 537 624	754 384 542
TR10 İstanbul	508 331	57 784 476	151 871 116	210 163 922
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	2 323 860	6 975 313	10 570 725	19 869 898
TR22 Balıkesir, Çanakkale	3 161 279	3 079 731	9 079 095	15 320 106
TR31 İzmir	2 306 456	13 852 529	33 536 261	49 695 246
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	3 770 267	6 440 545	17 107 110	27 317 922
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	4 924 994	8 746 314	13 080 357	26 751 665
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	2 967 432	22 180 908	25 694 979	50 843 318
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	2 559 303	17 944 800	24 825 106	45 329 209
TR51 Ankara	1 560 047	16 363 423	46 139 864	64 063 334
TR52 Konya, Karaman	3 605 921	4 095 627	10 006 375	17 707 924
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	4 537 170	4 457 596	21 017 300	30 012 066
TR62 Adana, Mersin	5 014 007	7 191 925	18 502 708	30 708 639
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	2 981 042	4 849 562	10 486 681	18 317 284
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	2 386 557	2 764 241	6 265 060	11 415 859
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	2 175 639	5 277 643	10 428 344	17 881 627
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	609 702	4 237 790	5 845 915	10 693 407
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	1 214 682	1 156 386	3 298 313	5 669 381
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	3 477 506	4 759 993	12 293 285	20 530 783
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	2 901 778	4 256 706	12 418 172	19 576 656
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	1 159 689	1 086 436	4 390 016	6 636 141
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	1 239 285	659 865	2 807 795	4 706 945
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	1 440 873	1 994 329	6 610 709	10 045 910
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	1 655 995	1 137 007	4 643 402	7 436 404
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	1 429 964	3 600 984	7 062 695	12 093 643
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	3 161 857	2 080 257	7 864 724	13 106 837
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	1 258 081	2 540 816	4 691 520	8 490 417

21.17 İBBS'ye göre cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değer, 2008

Regional gross value added at current basic prices by SR, 2008

[İktisadi faaliyet kollarna göre temel fiyatlarla - By kind of economic activity]

(Bin TL - Thousand TL)

İBBS- Düzey.2 SR-Level 2	Tarım Agriculture	Sanayi Industry	Hizmetler Services	Gayri Safi Katma Değer GVA
TR Türkiye - Turkey	72 274 585	232 475 082	549 835 548	854 585 214
TR10 İstanbul	492 416	63 111 124	172 689 547	236 293 086
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	2 679 030	8 268 925	12 279 770	23 227 726
TR22 Balıkesir, Çanakkale	3 701 969	4 164 902	10 586 950	18 453 821
TR31 İzmir	2 702 316	14 941 853	38 214 987	55 859 157
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	4 442 273	6 717 177	19 639 293	30 798 743
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	6 127 161	9 994 636	14 848 475	30 970 272
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	3 096 864	23 857 967	29 715 582	56 670 413
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	3 201 951	20 132 181	29 242 185	52 576 318
TR51 Ankara	1 874 313	18 139 064	52 771 342	72 784 720
TR52 Konya, Karaman	4 056 912	4 519 005	11 694 460	20 270 377
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	4 742 685	4 844 194	23 355 001	32 941 880
TR62 Adana, Mersin	5 262 912	8 042 157	20 815 049	34 120 118
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	3 399 323	5 973 057	12 508 585	21 880 965
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	2 530 380	3 246 624	7 162 568	12 939 573
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	2 507 001	6 024 948	11 527 300	20 059 248
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	622 088	4 359 069	6 421 142	11 402 299
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	1 371 075	1 213 885	3 704 401	6 289 362
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	4 488 073	5 206 010	14 446 972	24 141 055
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	3 254 408	4 721 127	14 624 465	22 600 000
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	1 268 288	1 274 165	5 015 150	7 557 603
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	1 291 805	662 330	3 303 309	5 257 444
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	1 564 280	2 219 290	7 609 443	11 393 014
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	1 848 498	1 365 457	5 448 754	8 662 709
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	1 401 496	4 120 510	7 967 532	13 489 538
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	3 110 344	2 394 383	8 936 295	14 441 022
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	1 236 721	2 961 044	5 306 988	9 504 753

21.18 İBBS'ye göre sektörler göre bölgesel paylar, 2007
Share of the regions by sectors by SR, 2007

İBBS- Düzey.2 SR-Level 2	Tarım Agriculture	Sanayi Industry	Hizmetler Services	Gayri Safi Katma Değer GVA
TR Türkiye - Turkey	100.0	100.0	100.0	100.0
TR10 İstanbul	0.8	27.6	31.6	27.9
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	3.6	3.3	2.2	2.6
TR22 Balıkesir, Çanakkale	4.9	1.5	1.9	2.0
TR31 İzmir	3.6	6.6	7.0	6.6
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	5.9	3.1	3.6	3.6
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	7.7	4.2	2.7	3.5
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	4.6	10.6	5.3	6.7
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	4.0	8.6	5.2	6.0
TR51 Ankara	2.4	7.8	9.6	8.5
TR52 Konya, Karaman	5.6	2.0	2.1	2.3
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	7.1	2.1	4.4	4.0
TR62 Adana, Mersin	7.8	3.4	3.9	4.1
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	4.6	2.3	2.2	2.4
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	3.7	1.3	1.3	1.5
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	3.4	2.5	2.2	2.4
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	0.9	2.0	1.2	1.4
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	1.9	0.6	0.7	0.8
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	5.4	2.3	2.6	2.7
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	4.5	2.0	2.6	2.6
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	1.8	0.5	0.9	0.9
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	1.9	0.3	0.6	0.6
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	2.2	1.0	1.4	1.3
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	2.6	0.5	1.0	1.0
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	2.2	1.7	1.5	1.6
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	4.9	1.0	1.6	1.7
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	2.0	1.2	1.0	1.1

21.19 İBBS'ye göre sektörlere göre bölgesel paylar, 2008

Share of the regions by sectors by SR, 2008

İBBS-Düzey.2 SR-Level 2	Tarım Agriculture	Sanayi Industry	Hizmetler Services	Gayri Safi Katma Değer GVA
TR Türkiye - Turkey	100.0	100.0	100.0	100.0
TR10 İstanbul	0.7	27.1	31.4	27.7
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	3.7	3.6	2.2	2.7
TR22 Balıkesir, Çanakkale	5.1	1.8	1.9	2.2
TR31 İzmir	3.7	6.4	7.0	6.5
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	6.1	2.9	3.6	3.6
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	8.5	4.3	2.7	3.6
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	4.3	10.3	5.4	6.6
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	4.4	8.7	5.3	6.2
TR51 Ankara	2.6	7.8	9.6	8.5
TR52 Konya, Karaman	5.6	1.9	2.1	2.4
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	6.6	2.1	4.2	3.9
TR62 Adana, Mersin	7.3	3.5	3.8	4.0
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	4.7	2.6	2.3	2.6
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	3.5	1.4	1.3	1.5
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	3.5	2.6	2.1	2.3
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	0.9	1.9	1.2	1.3
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	1.9	0.5	0.7	0.7
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	6.2	2.2	2.6	2.8
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	4.5	2.0	2.7	2.6
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	1.8	0.5	0.9	0.9
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	1.8	0.3	0.6	0.6
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	2.2	1.0	1.4	1.3
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	2.6	0.6	1.0	1.0
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	1.9	1.8	1.4	1.6
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	4.3	1.0	1.6	1.7
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	1.7	1.3	1.0	1.1

21.20 İBBS'ye göre sektörlerin gayri safi katma değer içindeki payları, 2007
Sectoral share of gross value added by SR, 2007

İBBS- Düzey.2 SR-Level 2	Tarım Agriculture	Sanayi Industry	Hizmetler Services	Gayri Safi Katma Değer GVA
TR Türkiye - Turkey	8.5	27.8	63.7	100
TR10 İstanbul	0.2	27.5	72.3	100
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	11.7	35.1	53.2	100
TR22 Balıkesir, Çanakkale	20.6	20.1	59.3	100
TR31 İzmir	4.6	27.9	67.5	100
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	13.8	23.6	62.6	100
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	18.4	32.7	48.9	100
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	5.8	43.6	50.5	100
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	5.6	39.6	54.8	100
TR51 Ankara	2.4	25.5	72.0	100
TR52 Konya, Karaman	20.4	23.1	56.5	100
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	15.1	14.9	70.0	100
TR62 Adana, Mersin	16.3	23.4	60.3	100
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	16.3	26.5	57.3	100
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	20.9	24.2	54.9	100
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	12.2	29.5	58.3	100
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	5.7	39.6	54.7	100
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	21.4	20.4	58.2	100
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	16.9	23.2	59.9	100
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	14.8	21.7	63.4	100
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	17.5	16.4	66.2	100
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	26.3	14.0	59.7	100
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	14.3	19.9	65.8	100
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	22.3	15.3	62.4	100
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	11.8	29.8	58.4	100
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	24.1	15.9	60.0	100
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	14.8	29.9	55.3	100

21.21 İBBS'ye göre sektörlerin gayri safi katma değer içindeki payları, 2008

Sectoral share of gross value added by SR, 2008

İBBS- Düzey.2 SR-Level 2	Tarım Agriculture	Sanayi Industry	Hizmetler Services	Gayri Safi Katma Değer GVA
TR Türkiye - Turkey	8.5	27.2	64.3	100
TR10 İstanbul	0.2	26.7	73.1	100
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	11.5	35.6	52.9	100
TR22 Balıkesir, Çanakkale	20.1	22.6	57.4	100
TR31 İzmir	4.8	26.7	68.4	100
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	14.4	21.8	63.8	100
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	19.8	32.3	47.9	100
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	5.5	42.1	52.4	100
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	6.1	38.3	55.6	100
TR51 Ankara	2.6	24.9	72.5	100
TR52 Konya, Karaman	20.0	22.3	57.7	100
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	14.4	14.7	70.9	100
TR62 Adana, Mersin	15.4	23.6	61.0	100
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	15.5	27.3	57.2	100
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	19.6	25.1	55.4	100
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	12.5	30.0	57.5	100
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	5.5	38.2	56.3	100
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	21.8	19.3	58.9	100
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	18.6	21.6	59.8	100
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	14.4	20.9	64.7	100
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	16.8	16.9	66.4	100
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	24.6	12.6	62.8	100
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	13.7	19.5	66.8	100
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	21.3	15.8	62.9	100
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	10.4	30.5	59.1	100
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	21.5	16.6	61.9	100
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	13.0	31.2	55.8	100

21.22 İBBS'ye göre kişi başına gayri safi katma değer (GSKD), 2006-2008

Per capita gross value added (GVA) by SR, 2006-2008

İBBS- Düzey.2	SR-Level 2	Kişi başına GSKD			Kişi başına GSKD		
		Per capita GVA			Per capita GVA		
		(TL)			(\$)		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
TR	Türkiye - Turkey	9 632	10 744	12 020	6 686	8 267	9 384
TR10	İstanbul	14 859	16 799	18 689	10 314	12 925	14 591
TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	12 426	13 733	15 682	8 625	10 567	12 243
TR22	Balıkesir, Çanakkale	8 246	9 624	11 528	5 724	7 404	9 000
TR31	İzmir	12 137	13 384	14 817	8 425	10 298	11 568
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	9 881	10 496	11 626	6 858	8 076	9 076
TR33	Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	8 092	9 079	10 575	5 617	6 986	8 256
TR41	Bursa, Eskişehir, Bilecik	13 555	15 231	16 630	9 409	11 719	12 983
TR42	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	13 847	15 029	16 990	9 612	11 563	13 265
TR51	Ankara	13 084	14 471	16 136	9 082	11 134	12 598
TR52	Konya, Karaman	7 157	8 124	9 239	4 968	6 251	7 213
TR61	Antalya, Isparta, Burdur	11 215	12 351	13 236	7 785	9 503	10 334
TR62	Adana, Mersin	7 674	8 569	9 431	5 327	6 593	7 363
TR63	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	5 628	6 497	7 605	3 907	4 999	5 937
TR71	Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	6 736	7 722	8 696	4 676	5 941	6 789
TR72	Kayseri, Sivas, Yozgat	6 712	7 801	8 726	4 659	6 002	6 813
TR81	Zonguldak, Karabük, Bartın	10 240	10 523	11 187	7 108	8 097	8 734
TR82	Kastamonu, Çankırı, Sinop	6 952	7 756	8 551	4 825	5 968	6 676
TR83	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	6 823	7 514	8 855	4 736	5 781	6 914
TR90	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	7 033	7 880	9 042	4 882	6 063	7 059
TRA1	Erzurum, Erzincan, Bayburt	5 428	6 137	7 071	3 768	4 722	5 520
TRA2	Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	3 834	4 125	4 613	2 661	3 174	3 601
TRB1	Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	5 557	6 297	7 066	3 857	4 845	5 517
TRB2	Van, Muş, Bitlis, Hakkari	3 372	3 814	4 379	2 341	2 934	3 419
TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	5 086	5 403	5 888	3 530	4 157	4 597
TRC2	Şanlıurfa, Diyarbakır	4 172	4 441	4 770	2 896	3 417	3 724
TRC3	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	4 128	4 426	4 882	2 865	3 405	3 812

İÇİNDEKİLER	Sayfa Page	CONTENTS
Açıklama	360	Explanation
Grafik		Graph
22.1 Hanehalkı fertlerinin esas işteki durumlarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri, 2010	371	22.1 Average annual main job incomes of individuals by employment status at main job 2010
Tablo		Table
22.1 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirine göre sıralı yüzde 20'lik gruplar itibariyle yıllık gelirlerin dağılımı, 2006-2010	364	22.1 Distribution of annual incomes by quintiles ordered by equivalised household disposable income, 2006-2010
22.2 İBBS'ye ve eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirine göre sıralı yüzde 20'lik gruplar ve gelir türlerine göre yıllık gelirlerin dağılımı, 2010	366	22.2 Distribution of annual incomes by quintiles ordered by SR and equivalised household disposable income, 2010
22.3 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirine göre sıralı yüzde 20'lik gruplar ve gelir türlerine göre yıllık gelirlerin oransal dağılımı (dikey %), 2006-2010	367	22.3 Quintiles ordered by equivalised household disposable income and proportional distribution of annual incomes by types of income (vertical %), 2006-2010
22.4 Hanehalkı fertlerinin esas işteki meslek gruplarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri, 2006-2010	369	22.4 Average annual main job incomes of individuals by employment status according to occupation groups at main job, 2006-2010
22.5 Hanehalkı fertlerinin esas işteki durumlarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri, 2006-2010	371	22.5 Average annual main job incomes of individuals by employment status at main job, 2006-2010
22.6 Gelire dayalı görelî yoksulluk sınırlarına göre yoksul sayıları, yoksulluk oranı ve yoksulluk açığı, 2008-2010	372	22.6 Number of poors, poverty rate and poverty gap by relative poverty thresholds based on income, 2008-2010
22.7 İBBS 'ye ve gelire dayalı görelî yoksulluk sınırlarına göre bölgesel yoksul sayıları ve yoksulluk oranı, 2008-2010	373	22.7 Number of poors and regional poverty rates by SR and relative poverty thresholds based on income, 2008-2010
22.8 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelir grupları ve seçilmiş yaşam koşulları göstergelerine göre fertlerin dağılımı, 2009-2010	374	22.8 Distribution of individuals by equivalised household disposable median income groups and specified living condition indicators, 2009-2010

AÇIKLAMA

EXPLANATION

GELİR VE YAŞAM KOŞULLARI

INCOME AND LIVING CONDITIONS

Ülke ekonomisini ve insanların yaşam seviyelerini belirleyebilmek, çeşitli sosyal sistemlerin sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesi yapabilmek için (sosyal adalet ve eşitlik kistaslarına göre) sadece ekonomik açıdan değil sosyal açıdan da gelir dağılımı göstergelerine ihtiyaç duyulmaktadır. Gelir dağılımındaki adaletsizlik ve yoksulluk dünyanın karşılaştığı en önemli sorunlardan biri olup, gelir dağılımı sorunu artık sadece sıradan bir ekonomi sorunu olmaktan ziyade politik ve sosyal bir sorun olarak görülmeye başlanmıştır. Gelir eşitsizliğinin değişimini izlemeye yönelik çalışmalar yanında, gelir dağılımı sorununun yoksulluk sorununa indirgenmiş olmasıyla "gelir yoksulluğu", "sosyal imkan yoksulluğu" gibi yeni kavramlara ilişkin veri üretme ihtiyacı da doğmuştur.

Income distribution indicators are needed for not only just the economic reasons but also to enable to make a good evaluation (according to the social justice and equivalence) of the various social systems. Inequity and poverty on income distribution are the most serious problems of the world and the income distribution problems are started to appear not only just the economic but also the political and social problems anymore. With the studies on monitoring the income inequality variation, it has needed to produce data for new notions like "Poverty of social opportunity" by reducing the income distribution problem to the poverty problem (income poverty).

Kurumumuz ilki 1987 yılında olmak üzere, 2005 yılına kadar gelir dağılımı istatistiklerini "Hanehalkı Bütçe Araştırması"ndan (HBA) üretmiştir. 1994 yılında gerçekleştirilen ikinci uygulamanın ardından 2002 yılından itibaren yıllık düzenli anket uygulamasına geçmiştir. HBA sonuçlarını içeren son gelir dağılımı haber bülteni 2005 yılına aittir.

TurkStat has produced income distribution statistics by using Household Budget Survey (HBS) from 1987 till 2005. After the second survey application which was in 1994, from 2002 on the survey has carried out yearly. Last income distribution news bulletin which includes HBS results was in 2005.

2006 yılından itibaren, Türkiye'de gelirin hanehalkları ve fertler arasındaki dağılımını ortaya koymak, insanların yaşam koşulları, sosyal dışlanma ve yoksulluğu gelir boyutu ile ölçmek ve profilini belirlemek üzere periyodik olarak her yıl uygulanan ve "panel anket" tekniğinin kullandığı "Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması" uygulanmaya başlanmıştır. Avrupa Birliği uyum çalışmaları kapsamında uygulanmaya başlanan araştırma ile Avrupa Birliği ülkeleri ile karşılaştırılabilir gelir dağılımı, gelire göre göreceli yoksulluk, yaşam koşulları ve sosyal dışlanma konularında veri üretmek amaçlanmaktadır.

"Income and Living Conditions Survey" has been started to carried out yearly by using panel survey technic for displaying the income distribution between individuals and households, measuring the living conditions of the people, social exclusion and poverty with the income dimension, and determining the profile for 2006. The aim of the survey which is started to apply in the frame of European Union Compliance Programme, is to produce data on income distribution comparable with the EU Countries, relative poverty by income, living conditions and social exclusion.

Alan uygulamasının her yıl düzenli olarak gerçekleştirildiği ve panel anket yönteminin kullanıldığı çalışmada, örnek fertler 4 yıl boyunca izlenmektedir. Yıllık yaklaşık 12 800 hanehalkı ile görüşme yapılan çalışmadan kesit ve panel veri olmak üzere her yıl iki veri seti elde edilmektedir. Araştırmanın tahmin boyutu, kesit veri için Türkiye, kentsele ve kırsal yerler ile İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması Düzey 1, panel veri için ise Türkiye, kentsele ve kırsal yerlerdir.

Respondents in the sample are monitored during four years in this survey where the panel survey technic is used and field application is carried out regularly in every year. It is aimed to get two kind of data set from the survey namely cross-sectional and panel and is interviewed with approximately 12 800 households on the yearly basis. Estimation level of the survey is Turkey, SRE Level-1, urban and rural areas for the cross-sectional data and Turkey, urban and rural areas for panel data.

Tanım ve Kavramlar

Definitions and Concepts

Hanehalkı: Aralarında akrabalık bağı bulunsun ya da bulunmasın aynı konutta ikamet eden, temel ihtiyaçlarını birlikte karşılayan bir veya birden fazla kişinin oluşturduğu topluluklar.

Household: The community which is comprised by one or more than one members living in the same dwelling either with blood relationship or not and meet the basic needs together.

Hanehalkı ferdi: Hanehalkını meydana getiren topluluğun bir üyesidir. Bununla birlikte kurumsal nüfus kapsamında yer alanlar (askerde ve hapiste olanlar, huzureverlerinde kalan yaşlılar, yurttan kalan öğrenciler, çocuk yuvasında kalanlar, 6 ayı aşkın bir süredir hastanede kalanlar), hanede kalış süresi 6 aydan az olan misafirler, hanehalkından evlenme, askere gitme, çalışmaya gitme, eğitime gitme, torununa bakmaya gitme vb. sebeplerle kesin olarak veya uzun süreli olarak ayrılanlar (6 ay ve daha fazla süre için) hanehalkı ferdi olarak kapsamamaktadır.

Household member: He/she is a member of the group constituting the household. Additionally, those who are in the military or in jail and elderly people in nursing homes, students in dormitories, and those in hospitals for more than 6 months and guests who stayed with the household for less than 6 months and those who leave the household permanently or for a longtime (for 6 months and more than 6 months) due to marriage, military, employment, education or look after grandchild and etc. are not included as the household members.

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, özel nitelikli hastane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Non-institutional civilian population: Comprises all the population excluding the residents of schools, dormitories, kindergartens, rest homes for elderly persons, special hospitals, military barracks and recreation quarters for officers.

Referans kişi: Hanehalkının sosyo-ekonomik durumu ve hanede yaşayan tüm fertlerin kişisel özellikleri hakkında en doğru bilgiye sahip, hanenin yönetim veya geçiminden sorumlu yetişkin hanehalkı üyesidir.

Konutun Mülkiyet Şekli

Ev sahibi: Hanehalkı fertlerinden birinin sahip olduğu (mülkiyetinde bulunan) konutta oturan hanelerin konuta tasarruf şeklidir.

Kıracı: Mülkiyeti kendilerine ait olmayan bir konutta aynı veya nakdi bir bedel ödeyerek oturan hanelerin konuta tasarruf şeklidir.

Lojman: Mülkiyeti devlete veya çalıştığı işyerine ait olan veya kirası işyeri tarafından ödenen bir konutta oturan hanelerin konuta tasarruf şeklidir.

Diğer: Hanehalkının oturduğu konuta hiç bir bedel ödemedi ya da piyasanın altında çok az bir değer ödeyerek baba evi, akraba evi vb. şekilde oturduğu konuta tasarruf şeklidir.

Esas iş: Çalışan kişinin referans döneminde çalıştığı temel işidir. Kişinin birden fazla işi varsa süreklilik arz eden iş esas iş olarak alınacaktır.

İşteki durum: İstihdamda olan kişinin işteki durumu beş grup altında sınıflandırılmıştır.

a) Ücretli, maaşlı: Bir başkasının işinde nakdi veya aynı gelir elde etmek amacıyla ücret karşılığında çalışan kişilerdir.

b) Yevmiyeli: Bir işverene bağlı olarak, düzenli ve sürekli olmadan işine göre mevsimlik ya da geçici olarak ya da iş buldukça çalışan kişilerdir.

c) İşveren: Kendi işinde en az bir kişiyi ücretli veya yevmiyeli olarak çalıştıran kişilerdir.

d) Kendi hesabına: Kendi işinde yalnız olarak veya ücretsiz aile fertleri ile birlikte nakdi ve aynı gelir elde etmek amacıyla çalışan kişilerdir.

e) Ücretsiz aile işçisi: Hanehalkının yapmakta olduğu işte bir ücret almaksızın çalışan aile fertleridir.

Hanehalkı Geliri

Hanehalkı kullanılabilir net geliri: Hanehalkındaki her bir ferdin elde ettiği kişisel yıllık kullanılabilir gelirlerin (maaş-ücret, yevmiye, müteşebbis geliri ile emekli maaşı, dul-yetim aylıkları ve yaşlılara yapılan ödemeler, karşılıksız burs vb. aynı veya nakdi gelirlerin toplamı) toplamı ile hane bazında elde edilen yıllık gelirlerin (gayrimenkul kira geliri, haneye yapılan karşılıksız yardımlar, 15 yaşın altındaki fertlerin elde ettiği gelirler vb.) toplamından, gelir referans döneminde ödenen vergiler ve diğer hane veya kişilere yapılan düzenli transferler düşüldükten sonra hanehalkı kullanılabilir gelirine ulaşılmaktadır.

Reference person: He/she is an adult household member who is responsible for managing and providing sustenance of the household and who knows better knowledge about socio-economic status of the household and the characteristics of other members of the household.

Ownership Status of the Dwelling

Owner: It is an ownership status of household who live in house which is belong to one of the members of the household.

Tenant: It is an ownership status of households who live in house which is not belong to them by paying rent in kind or in cash.

Lodging: It is an ownership status of households who live in a house which belongs to government or workplace or whose rent is paid by workplace of one of the members of household.

Other: It is an ownership status of households who live in house like family house, relative house etc. without any payment or paying a small amount of money.

Main job: The job which is done in the reference period is the main job. For the persons who have more than one job, the permanent job is the main job.

Employment status: The employment status of a person in his work is classified in 5 groups.

Salary or wage earner: A salary or wage earner is a person employed by another against a remuneration in cash or in kind.

Casual employee: A person who is depending upon employer not orderly and not out of orderly according to job are working seasonal and temporarily.

Employer: An employer is a person who employees at least one person in his field of activity.

Self employed: A self employed person is a person working in his own business by himself or together with unpaid family workers to obtain income in cash and or in kind.

Unpaid family workers: The unpaid family workers are household members employed in the family business without receiving a salary.

Household Income

Household net annual disposable income: It is calculated as the total of individual usable income of all members of the household (total of the income in cash or in kind such as salary-wage, daily wage, enterprises income, pension, widowed-orphan salary, old-age salary, unpaid grants, etc.), adding the total of yearly income for the household (such as real property income, unreturned benefits, incomes gained by household members less than age 15, etc.) and subtracting taxes paid during the reference period of income and regular transfers to the other households or persons.

Eşdeğerlik ölçeği/eşdeğer hanehalkı geliri: Günümüzde gelir eşitsizliği bireysel gelirler arasındaki farklardan yola çıkılarak ölçülmektedir. Bu nedenle de hanehalkı düzeyinde toplanan gelirlerin bireysel gelirlere dönüştürülmesi gerekmektedir. Bunu, toplam hane gelirini, haneyi oluşturan fert sayısına bölerek yapmak doğru olmayacaktır. Bu hesaplamada, hanelerin yetişkin-çocuk bileşimlerindeki farklılıkları dikkate almak gerekmektedir. Çünkü, bilimsel olarak çocuklar yetişkinlere göre daha az tüketmektedirler. Buna göre, eşdeğerlik ölçeği olarak adlandırılan katsayılar kullanılarak her bir hanehalkı büyüklüğünün kaç yetişkine (eşdeğer fert sayısına) denk olduğu hesaplanmaktadır. Hanehalkı toplam yıllık kullanılabilir geliri hanehalkının eşdeğer hanehalkı büyüklüğüne bölünerek, o hanehalkı için eşdeğer fert başına düşen diğer ifadeyle eşdeğer hanehalkı kullanılabilir geliri hesaplanmaktadır.

Bu araştırmada, hanehalkındaki referans kişi için "1", 14 yaş ve üzerindeki tüm fertler için "0,5" ve 14 yaşın altındaki tüm fertler için "0,3" katsayısı ile çarpılarak hesaplandığı OECD ölçeği kullanılmıştır.

Ortalama gelir: Gelirlerin toplamlarının örneklem büyüklüğüne bölünmesi ile elde edilen değerdir. Yani, belli bir gruba ait gelirlerin aritmetik ortalamasını ifade etmektedir.

Medyan gelir: Gelirler küçükten büyüğe sıralandığında ortaya düşen değer medyan geliri ifade etmektedir.

Gini katsayısı: Kişisel gelir dağılımını ölçmek için, yaygın olarak kullanılan dağılım ölçüsüdür. Gini katsayısı, Lorenz eğrisine bağlı ve eğri ile köşegen arasında kalan alanın, köşegenin altında kalan toplam alan oranına eşittir. Bu oran büyüdükçe, dağılımdaki eşitsizlik artıyor demektir. Gini ölçüsü "0 ile 1" arasında değişir. Bir toplumda, gelir adaletli olarak paylaşılmışsa, gini katsayısı "0"a eşit, toplumdaki gelirleri yalnız bir kişi almışsa, gini katsayısı "1" e eşit olmaktadır.

Yüzdeler hanehalkı/fert grupları: Hanehalkları kullanılabilir hanehalkı gelirine veya hanedeki tüm fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak; 20 gruba bölünerek yüzde 5'lik, 10 gruba bölünerek yüzde 10'luk veya 5 gruba bölünerek yüzde 20'lik hanehalkı/fert grupları oluşturulmaktadır. Bu grupların toplam gelirden aldıkları paylar gelir dağılımı eşitsizliği hakkında bilgi vermektedir.

Gelir Türleri

Maaş, ücret, yevmiye gelirleri: Gelir referans dönemi içerisinde ücret karşılığı bir işte çalışma sonucunda elde edilen nakdi veya aynı gelirlerdir. Gelir referans dönemi içerisinde alınan ikramiye, iş riski, iş gücünü teminindeki güçlük zammı, fazla mesai, prim ve temettüleri ve ek görevlerden elde edilen gelirler maaş, ücret veya yevmiye gelirine dahil edilmiştir.

Müteşebbis gelirleri: Gelir referans dönemi içerisinde müteşebbis olarak çalışan fertlerin (işteki durumu kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar) faaliyetleri sonucu elde ettiği gayri safi hasılatından, gelir referans dönemi içerisinde yaptığı tüm giderler (işyeri masrafları, vergiler, sosyal güvenlik kesintileri vb.) düşüldükten sonra elde edilen gelir müteşebbis geliridir.

Equivalence scale/equivalence household income: Today, income disparities are measured by taking into account the differences between individual incomes. Therefore, total income of the household should be transferred to the individual income. It is not correct way to calculate the individual income as total income divided by number of household members. In this calculation, it is necessary to take into account the adult-child structure of the households. Because, the consumption of the children is scientifically less than the consumption of the adults. In this context, number of adults for each household size is calculated by using the constants which are called as equivalence scale. Equivalised individual income to the specific household in other words, equivalised household disposable income, can be calculated total of household income divided by equivalised household size.

In this survey, OECD measure which is 1 for the reference person of the household, 0.5 for household members aged 14 and over, 0.3 for household members less than age 14 is used.

Average income: This is the value that is obtained by dividing total of incomes to sample size. It means, it refers to an arithmetic means which belongs to a specific group.

Median income: When the income values listed in the form of ascending order, then the value at the middle is called median income.

Gini coefficient: To measure personnel income distribution, widely used distribution criteria. Gini coefficient depends on Lorenz curve and equal to the proportion of the area between the curve and diagonal to the area under the diagonal. If the value is getting close to 1, then the inequality in the distribution is getting bigger. The gini coefficient varies between "0" and "1". If the income is distributed fairly in a society, then the gini coefficient is equal to "0". If the income is received by only one person, then the gini coefficient is equal to "1".

Percentage household/individual groups: The households are listed from the least amount to the most amount by disposable household income and all individuals in the households is listed by equivalent disposable income in the same way. Household/individuals quintile groups is formed by dividing the number of the households in 5 equal parts and deciles is formed by dividing the number of the households in 10 equal parts and 5% groups is formed by dividing the households in 20 equal parts. Share from total incomes of these groups informs about income distribution inequality.

Types of Income

Salary, wage, daily wage incomes: In the reference period of the income, it is the income in cash or in kind that is obtained by working as an employee. Incomes related to premium, risk of business, extra for job-hazards, over time working, capital bonus, extra work are also included in salary, wage or daily wage.

Entrepreneur incomes: In the reference period of income, it is the gross national product obtained with working as entrepreneur (status in employment is an employer or own-account workers) subtracting all expenditures (such as expenditures of the workplace, takes, social insurance deduction) in the same period of income.

Gayrimenkul kira geliri: Apartman dairesi, dükkan, depo vb. gayrimenkuller ile tarla, bağ, bahçe, arsa gibi mülklerin referans dönemi içerisinde kiraya verilmesi sonucu elde edilen hasılatın, bu hasılatın sağlanması için yapılan tüm giderler (sigorta, vergi, tamir ve bakım giderleri vb.) düşülerek elde edilen gelirdir.

Menkul kıymet geliri: Banka hesabından elde edilen faiz, finans kurumlarından veya sermaye şirketlerinden elde edilen temettü veya kar payı vb. gelirlerdir. Menkul kıymet gelirlerinde, vergiler gelir elde edilmeden kaynaktan kesilmektedir. Ancak, menkul kıymet geliri elde eden hanehalkı fertlerinin, bu geliri elde etmek için, menkul kıymetlerin korunması ile ilgili sigorta, kiralık kasa, tahvil giderleri, vergi vb. giderler düşülerek, elde ettikleri net gelirler menkul kıymet geliri olarak kayıt edilmiştir.

Karşılıksız (transfer) gelirler: Gelir referans dönemi içerisinde devlet, özel kurum/kuruluş veya başka kişi/hanehalklarından alınan karşılıksız transferlerdir (emekli maaşı, yaşlılık maaşı, işsizlik maaşı, karşılıksız burslar, düzenli olarak alınan aynı veya nakdi yardımlar vb. şeklindeki ödemelerdir). İki gruba ayrılabilir;

a. Sosyal transferler: Hanelerin bazı ihtiyaçlarını karşılamak veya parasal sıkıntılarında dolayı bazı risklerle karşı karşıya kalmaları durumunda gelir referans döneminde devletten veya çeşitli kurum/kuruluşlardan aldıkları aynı veya nakdi karşılıksız yardımlar olarak nitelendirilmektedir (Aile-çocuk yardımı, konut yardımı (kira vb.), yoksul hanehalklarına yapılan diğer sosyal yardımlar).

b. Hanelerarası transferler: Hanelerin başka kişi veya hanehalklarından düzenli olarak aldıkları karşılıksız aynı ya da nakdi yardımlardır.

Yoksulluk Tanımları

Görelî yoksulluk: Toplumun genel düzeyine göre belli bir sınıran altında gelir veya harcamaya sahip olan birey veya hanehalkı görelî anlamda yoksul sayılmaktadır. Refah ölçüsü olarak amaca göre harcama veya gelir düzeyi seçilebilir.

Yoksulluk sınırı: Eşdeğer fert başına medyan gelirin (bireysel eşdeğer medyan gelirin) belirli bir oranı (%40, %50, %60 veya %70'i) kullanılarak oluşturulan sınırdır.

Yoksulluk oranı: Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir geliri yoksulluk sınırının altında olanların (yoksulluk riski altında olan nüfusun) toplam nüfus içindeki oranıdır.

Yoksulluk riski, %40: Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirlerinin %40'ı yoksulluk sınırı olarak tanımlanmaktadır.

Yoksulluk riski, %50: Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirlerinin %50'si yoksulluk sınırı olarak tanımlanmaktadır.

Yoksulluk riski, %60: Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirlerinin %60'ı yoksulluk sınırı olarak tanımlanmaktadır.

Yoksulluk riski, %70: Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirlerinin %70'i yoksulluk sınırı olarak tanımlanmaktadır.

Yoksulluk açığı: Yoksulluğun derecesi hakkında bilgi verir. Bir kişinin yoksulluk açığı, yoksulluk çizgisi ile geliri arasındaki farka eşittir. Yoksulluk açığı, toplumdaki ortalama yoksulluk açığının, yoksulluk çizgisine oranına eşittir. Yoksulluk açığının 100'e yaklaşması, yoksulluğun derecesinin çok fazla olduğunu, küçülmesi ise yoksulluk risk derecelerinin daha az olduğunu ifade etmektedir.

Rental income: It is the incomes gained by renting the real property like apartment, shop, store and the properties like field, garden, land in the reference period subtracting all expenditures (such as insurance, tax, renewal, maintenance) which are made to provide this income.

Property income: It is the incomes gained by the interest of the bank account, share of profits from financial institutions or company and etc. Taxes for transferable incomes are deducted before gaining incomes. However, the net income which is determined by subtracting expenditures which are made by the household members to protect the transferable values like insurance, deposit box, debenture and taxes, from the transferable value income, is considered as transferable value incomes.

Transfer incomes: It is unrequited transfers (payments such as for pension, old age salary, unemployment salary, unpaid grants, regular benefits in kind or cash, etc.) which are taken from the government, private sectors or person/households in the reference period of income. It can be divided into two groups;

a. Social transfers: It is defined as unreturned benefits in cash or in kind given by the government or other institutions/organizations to the households to provide their needs or solving the problems due to the financial pressure in the reference period of income (social benefits like family-child benefits, housing allowance, rent, etc. for poor households).

b. Inter-household transfers: It is the benefits that households receive from other persons or households as unreturned benefits in cash or kind.

Poverty Definitions

Relative poverty: The households having incomes and expenditures below a specified line compared to the general population shall be defined to be the poor in a relative meaning. As a welfare measure, consumption or income level may be selected according to the situation.

Poverty threshold: It is a threshold which is formed by using specific ratio (40%, 50%, 60% or 70%) of equalised household median income.

Poverty rate: It is defined as the proportion of population at-risk-of-poverty within the total population.

Risk of poverty rate, 40%: 40% of equalised household disposable median income is defined as poverty threshold.

Risk of poverty rate, 50%: 50% of equalised household disposable median income is defined as poverty threshold.

Risk of poverty rate, 60%: 60% of equalised household disposable median income is defined as poverty threshold.

Risk of poverty rate, 70%: 70% of equalised household disposable median income is defined as poverty threshold.

Poverty gap ratio: It informs about severity of poverty. Poverty gap of an individual is equal to difference between poverty lines and income of whom. Poverty gap ratio informs about poverty level. It represents the degree of poverty (poverty level) is too much if it approaches to "100" and it represents the poverty risk degree (poverty risk level) is lower if it reduces.

22.1 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirine göre sıralı yüzde 20'lik gruplar itibarıyla yıllık gelirlerin dağılımı, 2006-2010
Distribution of annual incomes by quintiles ordered by equivalised household disposable income, 2006-2010

	Yüzde 20'lik gruplar - Quintiles						Gini katsayısı Gini coefficient
	Toplam Total	İlk % 20 ⁽¹⁾ The first 20% ⁽¹⁾	İkinci %20 Second 20%	Üçüncü %20 Third 20%	Dördüncü %20 Fourth 20%	Son %20 ⁽¹⁾ The last 20% ⁽¹⁾	
2006							
Türkiye - Turkey							
Yüzde - Percentage	100.0	5.1	9.9	14.8	21.9	48.4	0.428
Ortalama (YTL) - Average (TRY)	6 395	1 615	3 157	4 727	6 989	15 487	
Medyan (YTL) - Median (TRY)	4 702	1 666	3 146	4 702	6 899	12 264	
Kent - Urban							
Yüzde - Percentage	100.0	5.5	10.3	15.0	21.8	47.5	0.415
Ortalama (YTL) - Average (TRY)	7 276	1 988	3 726	5 453	7 924	17 292	
Medyan (YTL) - Median (TRY)	5 436	2 102	3 727	5 436	7 769	13 744	
Kır - Rural							
Yüzde - Percentage	100.0	5.6	10.2	15.3	22.6	46.3	0.406
Ortalama (YTL) - Average (TRY)	4 345	1 210	2 219	3 329	4 908	10 064	
Medyan (YTL) - Median (TRY)	3 332	1 222	2 212	3 332	4 853	8 224	
2007							
Yüzde - Percentage	100.0	5.8	10.6	15.2	21.5	46.9	0.406
Ortalama (YTL) - Average (TRY)	8 050	2 340	4 251	6 121	8 675	18 870	
Medyan (YTL) - Median (TRY)	6 082	2 440	4 242	6 084	8 604	14 544	
Kent - Urban							
Yüzde - Percentage	100.0	6.2	11.0	15.3	21.2	46.2	0.394
Ortalama (YTL) - Average (TRY)	9 174	2 863	5 036	7 027	9 743	21 201	
Medyan (YTL) - Median (TRY)	7 021	3 000	5 007	7 021	9 619	16 106	
Kır - Rural							
Yüzde - Percentage	100.0	6.4	11.1	16.0	22.3	44.2	0.375
Ortalama (YTL) - Average (TRY)	5 461	1 749	3 043	4 357	6 091	12 072	
Medyan (YTL) - Median (TRY)	4 326	1 833	3 046	4 326	5 972	10 004	
2008							
Türkiye - Turkey							
Yüzde - Percentage	100.0	5.8	10.4	15.2	21.9	46.7	0.405
Ortalama (TL) - Average (TL)	8 372	2 427	4 342	6 347	9 185	19 560	
Medyan (TL) - Median (TL)	6 328	2 523	4 354	6 329	9 059	15 637	
Kent - Urban							
Yüzde - Percentage	100.0	6.1	10.7	15.3	21.9	46.0	0.395
Ortalama (TL) - Average (TL)	9 542	2 917	5 128	7 296	10 425	21 959	
Medyan (TL) - Median (TL)	7 265	3 074	5 122	7 267	10 260	17 324	
Kır - Rural							
Yüzde - Percentage	100.0	6.5	10.8	15.6	22.5	44.5	0.378
Ortalama (TL) - Average (TL)	5 952	1 930	3 240	4 643	6 706	13 250	
Medyan (TL) - Median (TL)	4 589	2 006	3 230	4 596	6 636	11 052	

22.1 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirine göre sıralı yüzde 20'lik gruplar itibarıyla yıllık gelirlerin dağılımı, 2006-2010 (devam)

Distribution of annual incomes by quintiles ordered by equivalised household disposable income, 2006-2010 (continued)

	Yüzde 20'lik gruplar - Quintiles						Gini katsayısı Gini coefficient
	Toplam Total	İlk % 20 ⁽¹⁾ The first 20% ⁽¹⁾	İkinci %20 Second 20%	Üçüncü %20 Third 20%	Dördüncü %20 Fourth 20%	Son %20 ⁽¹⁾ The last 20% ⁽¹⁾	
2009							
Türkiye - Turkey							
Yüzde - Percentage	100.0	5.6	10.3	15.1	21.5	47.6	0.415
Ortalama (TL) - Average (TL)	9 396	2 617	4 832	7 083	10 085	22 368	
Medyan (TL) - Median (TL)	7 044	2 730	4 815	7 044	9 939	17 690	
Kent - Urban							
Yüzde - Percentage	100.0	6.0	10.7	15.0	21.1	47.3	0.405
Ortalama (TL) - Average (TL)	10 738	3 210	5 712	8 076	11 329	25 365	
Medyan (TL) - Median (TL)	8 050	3 360	5 753	8 050	11 218	19 875	
Kır - Rural							
Yüzde - Percentage	100.0	6.1	10.9	15.9	23.1	44.0	0.380
Ortalama (TL) - Average (TL)	6 369	1 949	3 468	5 061	7 339	14 050	
Medyan (TL) - Median (TL)	5 016	2 064	3 454	5 025	7 310	11 712	
2010							
Türkiye - Turkey							
Yüzde - Percentage	100.0	5.8	10.6	15.3	21.9	46.4	0.402
Ortalama (TL) - Average (TL)	9 735	2 841	5 151	7 457	10 658	22 573	
Medyan (TL) - Median (TL)	7 429	2 924	5 131	7 429	10 511	17 927	
Kent - Urban							
Yüzde - Percentage	100.0	6.3	11.0	15.3	21.6	45.7	0.389
Ortalama (TL) - Average (TL)	11 076	3 510	6 091	8 498	11 970	25 316	
Medyan (TL) - Median (TL)	8 451	3 598	6 089	8 451	11 878	19 907	
Kır - Rural							
Yüzde - Percentage	100.0	6.2	11.0	15.7	22.8	44.3	0.379
Ortalama (TL) - Average (TL)	6 762	2 105	3 698	5 327	7 707	14 983	
Medyan (TL) - Median (TL)	5 285	2 173	3 663	5 289	7 639	12 646	

Kaynak: TÜİK, 2006, 2007, 2008, 2009 ve 2010 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Not. Gelir referans dönemleri bir önceki takvim yılıdır.

(1) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Source: TurkStat, 2006,2007,2008, 2009 and 2010 Income and Living Conditions Survey

Note. Reference periods of income information is the previous calendar year.

(1) When the individuals are listed from the least amount to the most amount by equivalised household disposable income and divided in 5 parts, the bottom income group is defined as "the first quintiles" and the top income group is defined as "the last quintiles".

22.2 İBBS'ye ve eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirine göre sıralı yüzde 20'lik gruplar itibarıyla yıllık gelirlerin dağılımı, 2010
Distribution of annual incomes by quintiles ordered by SR and equivalised household disposable income, 2010

İBBS - 1. Düzey SR - Level 1	Yüzde 20'lik gruplar - Quintiles						Gini katsayısı Gini coefficient
	Toplam Total	İlk % 20 ⁽¹⁾ The first 20% ⁽¹⁾	İkinci %20 Second 20%	Üçüncü %20 Third 20%	Dördüncü %20 Fourth 20%	Son %20 ⁽¹⁾ The last 20% ⁽¹⁾	
TR1 İstanbul - Istanbul							
Yüzde - Percentage	100.0	7.1	11.4	15.5	21.1	44.9	0.373
Ortalama (TL) - Average (TL)	13 382	4 712	7 644	10 355	14 139	30 075	
Medyan (TL) - Median (TL)	10 321	4 924	7 722	10 321	14 106	23 144	
TR2 Batı Marmara - West Marmara							
Yüzde - Percentage	100.0	6.6	11.7	16.0	22.6	43.1	0.360
Ortalama (TL) - Average (TL)	9 777	3 240	5 683	7 836	11 061	21 093	
Medyan (TL) - Median (TL)	7 756	3 120	5 743	7 756	10 974	18 297	
TR3 Ege - Aegean							
Yüzde - Percentage	100.0	6.7	10.8	15.2	21.7	45.7	0.387
Ortalama (TL) - Average (TL)	11 085	3 681	5 984	8 427	12 011	25 323	
Medyan (TL) - Median (TL)	8 392	3 913	5 927	8 392	11 969	19 938	
TR4 Doğu Marmara - East Marmara							
Yüzde - Percentage	100.0	7.6	12.4	16.3	21.5	42.2	0.341
Ortalama (TL) - Average (TL)	10 147	3 874	6 254	8 226	10 976	21 438	
Medyan (TL) - Median (TL)	8 174	4 128	6 195	8 178	10 932	17 677	
TR5 Batı Anadolu - West Anatolia							
Yüzde - Percentage	100.0	6.6	11.5	15.9	22.2	43.8	0.367
Ortalama (TL) - Average (TL)	11 116	3 681	6 336	8 892	12 369	24 335	
Medyan (TL) - Median (TL)	8 774	3 750	6 355	8 815	12 510	20 839	
TR6 Akdeniz - Mediterranean							
Yüzde - Percentage	100.0	6.6	11.1	15.0	20.4	47.0	0.397
Ortalama (TL) - Average (TL)	9 546	3 137	5 283	7 147	9 723	22 472	
Medyan (TL) - Median (TL)	7 115	3 242	5 256	7 115	9 534	16 111	
TR7 Orta Anadolu - Central Anatolia							
Yüzde - Percentage	100.0	7.1	11.7	15.9	21.4	43.8	0.362
Ortalama (TL) - Average (TL)	8 338	2 955	4 881	6 635	8 944	18 305	
Medyan (TL) - Median (TL)	6 664	3 066	4 857	6 676	8 841	14 797	
TR8 Batı Karadeniz - West Black Sea							
Yüzde - Percentage	100.0	6.8	12.1	16.8	22.3	42.0	0.348
Ortalama (TL) - Average (TL)	8 231	2 816	4 967	6 880	9 254	17 284	
Medyan (TL) - Median (TL)	6 849	2 989	4 945	6 865	9 092	15 027	
TR9 Doğu Karadeniz - East Black Sea							
Yüzde - Percentage	100.0	7.6	12.0	17.2	23.1	40.1	0.327
Ortalama (TL) - Average (TL)	8 403	3 171	5 087	7 209	9 721	16 858	
Medyan (TL) - Median (TL)	7 241	3 296	4 992	7 241	9 626	14 834	
TRA Kuzeydoğu Anadolu - North East Anatolia							
Yüzde - Percentage	100.0	6.2	10.1	14.9	21.9	46.9	0.404
Ortalama (TL) - Average (TL)	6 429	1 982	3 253	4 785	7 040	15 118	
Medyan (TL) - Median (TL)	4 773	1 961	3 228	4 777	7 033	12 359	
TRB Ortadoğu Anadolu - Central East Anatolia							
Yüzde - Percentage	100.0	6.4	10.2	14.0	20.2	49.2	0.417
Ortalama (TL) - Average (TL)	6 174	1 987	3 130	4 311	6 261	15 240	
Medyan (TL) - Median (TL)	4 255	2 040	3 179	4 258	6 072	12 041	
TRC Güneydoğu Anadolu - South East Anatolia							
Yüzde - Percentage	100.0	6.6	10.6	14.2	20.9	47.8	0.404
Ortalama (TL) - Average (TL)	5 144	1 674	2 702	3 708	5 380	12 298	
Medyan (TL) - Median (TL)	3 634	1 730	2 744	3 666	5 311	9 902	

Kaynak: TÜİK, 2007 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Not. Gelir referans dönemleri bir önceki takvim yılıdır.

(1) Fertil eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Source: TurkStat, 2007 Income and Living Conditions Survey

Note. Reference periods of income information is the previous calendar year.

(1) When the individuals are listed from the least amount to the most amount by equivalised household disposable income and divided in 5 parts, the bottom income group is defined as "the first quintiles" and the top income group is defined as "the last quintiles".

22.3 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirin göre sıralı yüzde 20'lik gruplar ve gelir türlerine göre yıllık gelirlerin oransal dağılımı (dikey %), 2006-2010

Quintiles ordered by equivalised household disposable income and proportional distribution of annual incomes by types of income (vertical %), 2006-2010

Gelir türleri - Types of income	Yüzde 20'lik gruplar - Quintiles					
	Toplam Total	İlk % 20 ⁽¹⁾ The first 20% ⁽¹⁾	İkinci %20 Second 20%	Üçüncü %20 Third 20%	Dördüncü %20 Fourth 20%	Son %20 ⁽¹⁾ The last 20% ⁽¹⁾
2006						
Toplam - Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Maaş-ücret - Wage and salary	40.8	23.0	38.5	42.0	44.0	41.0
Yevmiye - Casual	3.7	24.8	11.4	5.2	2.6	0.7
Müteşebbis - Entrepreneurial	24.2	25.6	23.1	18.9	19.5	27.7
Tarım - Agricultural	7.1	17.0	11.1	8.6	7.2	5.2
Tarım dışı - Non-agricultural	17.1	8.6	12.0	10.3	12.3	22.5
Gayrimenkul - Rental income	3.1	1.2	1.1	1.6	2.3	4.4
Menkul kıymet - Property income	6.1	2.9	3.9	4.3	5.4	7.5
Sosyal transferler - Social transfers	17.8	13.3	15.9	22.8	21.7	15.4
Emekli ve dul-yetim aylıkları Pensions and survivors' benefits	16.9	7.5	14.0	21.9	21.0	15.1
Diğer sosyal transferler - Other social transfers	0.9	5.8	1.9	0.9	0.7	0.4
Hanelerarası transferler (alınan) Inter-household transfers (received)	2.9	7.7	4.5	3.3	2.9	2.1
Diğer gelirler - Other incomes	1.5	1.5	1.4	1.9	1.7	1.2
2007						
Toplam - Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Maaş-ücret - Wage and salary	39.7	24.2	37.0	39.8	43.0	40.4
Yevmiye - Casual	4.0	21.3	10.9	6.1	3.6	0.6
Müteşebbis - Entrepreneurial	23.2	26.1	22.3	19.5	17.3	26.7
Tarım - Agricultural	6.4	18.0	11.8	8.3	6.0	3.9
Tarım dışı - Non-agricultural	16.8	8.1	10.5	11.1	11.3	22.8
Gayrimenkul - Rental income	4.1	1.8	1.8	1.8	3.1	5.7
Menkul kıymet - Property income	7.0	4.3	5.4	6.5	6.6	7.9
Sosyal transferler - Social transfers	18.2	14.3	17.5	22.2	22.9	15.6
Emekli ve dul-yetim aylıkları Pensions and survivors' benefits	17.0	7.2	15.2	21.1	22.0	15.1
Diğer sosyal transferler - Other social transfers	1.1	7.1	2.3	1.0	0.9	0.5
Hanelerarası transferler (alınan) Inter-household transfers (received)	2.6	6.6	3.8	2.9	2.2	2.2
Diğer gelirler - Other incomes	1.1	1.5	1.2	1.3	1.4	0.9
2008						
Toplam - Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Maaş-ücret - Wage and salary	41.9	23.1	39.0	42.6	45.1	42.6
Yevmiye - Casual	4.1	23.9	11.5	5.4	3.1	0.9
Müteşebbis - Entrepreneurial	22.4	26.7	22.8	18.1	18.0	25.0
Tarım - Agricultural	6.2	16.4	11.2	8.3	6.7	3.5
Tarım dışı - Non-agricultural	16.1	10.3	11.6	9.9	11.3	21.4
Gayrimenkul - Rental income	4.4	1.7	1.8	2.3	3.6	6.1
Menkul kıymet - Property income	4.2	2.7	2.8	2.7	3.5	5.4
Sosyal transferler - Social transfers⁽²⁾	19.1	14.0	16.7	23.8	22.6	17.2
Emekli ve dul-yetim aylıkları Pensions and survivors' benefits	18.1	8.2	14.6	22.5	21.7	16.8
Diğer sosyal transferler - Other social transfers	1.1	5.8	2.1	1.3	0.9	0.4
Hanelerarası transferler (alınan) Inter-household transfers (received)	3.1	6.6	4.6	4.0	3.2	2.1
Diğer gelirler - Other incomes	0.9	1.3	1.0	1.0	0.9	0.8

22.3 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirine göre sıralı yüzde 20'lik gruplar ve gelir türlerine göre yıllık gelirlerin oransal dağılımı (dikey %), 2006-2010 (devam)

Quintiles ordered by equivalised household disposable income and proportional distribution of annual incomes by types of income (vertical %), 2006-2010 (continued)

Gelir türleri - Types of income	Yüzde 20'lik gruplar - Quintiles					
	Toplam Total	İlk % 20 ⁽¹⁾ The first 20% ⁽¹⁾	İkinci %20 Second 20%	Üçüncü %20 Third 20%	Dördüncü %20 Fourth 20%	Son %20 ⁽¹⁾ The last 20% ⁽¹⁾
	2009					
Toplam - Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Maaş-ücret - Wage and salary	42.9	25.5	40.0	42.8	45.8	43.8
Yevmiye - Casual	3.5	21.5	9.7	5.1	2.7	0.8
Müteşebbis - Entrepreneurial	20.4	23.4	20.9	18.7	16.0	22.3
Tarım - Agricultural	5.4	14.5	10.1	7.1	5.7	3.1
Tarım dışı - Non-agricultural	15.0	8.9	10.8	11.6	10.3	19.3
Gayrimenkul - Rental income	5.0	1.9	1.7	2.5	3.6	7.1
Menkul kıymet - Property income	5.3	2.8	3.2	3.8	4.7	6.7
Sosyal transferler - Social transfers	19.6	15.9	19.3	22.9	23.6	17.3
Emekli ve dul-yetim aylıkları Pensions and survivors' benefits	18.3	9.1	16.4	21.4	22.6	16.8
Diğer sosyal transferler - Other social transfers	1.3	6.8	2.8	1.5	1.0	0.5
Hanelerarası transferler (alınan) Inter-household transfers (received)	3.1	8.0	4.8	4.0	3.4	2.0
Diğer gelirler - Other incomes⁽³⁾	0.2	1.1	0.4	0.2	0.1	0.0
	2010					
Toplam - Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Maaş-ücret - Wage and salary	43.7	25.3	37.5	43.7	44.0	46.6
Yevmiye - Casual	3.6	20.6	10.2	5.4	2.7	0.6
Müteşebbis - Entrepreneurial	20.2	23.6	21.7	17.1	18.2	21.3
Tarım - Agricultural	6.3	14.7	10.8	7.2	6.9	4.2
Tarım dışı - Non-agricultural	13.8	8.9	10.9	9.9	11.3	17.1
Gayrimenkul - Rental income	4.2	1.3	1.7	2.0	3.2	6.0
Menkul kıymet - Property income	4.5	2.9	3.0	3.2	3.7	5.6
Sosyal transferler - Social transfers	20.5	18.8	20.4	24.4	24.8	17.6
Emekli ve dul-yetim aylıkları Pensions and survivors' benefits	18.6	9.1	16.3	22.2	23.3	17.0
Diğer sosyal transferler - Other social transfers	1.8	9.6	4.2	2.2	1.5	0.7
Hanelerarası transferler (alınan) Inter-household transfers (received)	3.1	6.4	5.0	3.9	3.2	2.2
Diğer gelirler - Other incomes⁽³⁾	0.2	1.1	0.4	0.3	0.2	0.0

Kaynak: TÜİK, 2006, 2007, 2008, 2009 ve 2010

Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Not 1. Gelir referans dönemleri bir önceki takvim yılıdır.

2. Toplam gelire izafi kira dahil değildir.

(1) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında;

"İlk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

(2) Sosyal transferlere 2008 yılından itibaren emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatları dahil edilmiştir.

(3) 2009'dan itibaren "Diğer gelirler"e vergi iadesi geliri dahil değildir.

Source: TurkStat, 2006, 2007, 2008, 2009 and 2010 Income and Living Conditions Survey

Note 1. Reference periods of income information is the previous calendar year.

2. Imputed rent is not included to total incomes.

(1) When the individuals are listed from the least amount to the most amount by equivalised household disposable income and divided in 5 parts, the bottom income group is defined as "the first quintiles" and the top income group is defined as "the last quintiles".

(2) Pensions and severance pay are included in the social transfers beginning from 2008.

(3) Tax refund is not included in other incomes onwards 2009.

22.4 Hanehalkı fertlerinin esas işteki meslek gruplarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri, 2006-2010

Average annual main job incomes of individuals by employment status according to occupation groups at main job, 2006-2010 (TL)

Meslek grubu - Classification of occupation ISCO - 88	Türkiye - Turkey		Kır - Rural		Kent - Urban		
	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females
2006							
Toplam - Total	8 754	9 297	6 453	6 968	3 719	10 269	7 452
Kanun yapıcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler Legislators, senior officials and managers	17 535	17 734	15 237	13 078	11 064	18 775	15 781
Profesyonel meslek mensupları - Professionals	14 339	15 159	12 805	11 348	10 938	15 637	12 976
Yardımcı profesyonel meslek mensupları Technicians and associate professionals	11 403	11 977	9 749	8 573	8 373	12 245	9 892
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar - Clerks	8 913	9 876	7 458	7 734	5 750	10 160	7 625
Hizmet ve satış elemanları Service workers, shop and market sales workers	6 943	7 319	5 079	6 392	3 860	7 517	5 217
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları - Skilled agricultural and fishery workers	6 325	7 189	3 074	6 962	3 041	8 626	3 285
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trade workers	6 750	7 278	2 141	5 868	2 513	7 645	2 049
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	7 389	7 652	5 176	6 739	5 624	7 901	5 108
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar Elementary occupations	4 730	5 262	3 160	3 986	1 988	5 895	3 641
2007							
Toplam - Total	10 005	10 616	7 470	7 861	4 156	11 792	8 651
Kanun yapıcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler Legislators, senior officials and managers	20 567	20 824	17 780	13 897	13 984	22 582	18 243
Profesyonel meslek mensupları - Professionals	17 663	19 543	14 273	13 694	13 193	20 291	14 367
Yardımcı profesyonel meslek mensupları Technicians and associate professionals	12 544	13 058	11 207	10 859	10 180	13 290	11 308
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar - Clerks	9 854	10 706	8 551	8 611	6 309	11 002	8 830
Hizmet ve satış elemanları Service workers, shop and market sales workers	7 880	8 397	5 616	7 800	4 092	8 538	5 800
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları - Skilled agricultural and fishery workers	6 505	7 359	3 062	7 294	3 147	7 812	2 298
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trade workers	7 732	8 303	2 676	6 965	2 713	8 657	2 669
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	8 424	8 708	6 028	8 155	5 315	8 876	6 174
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar Elementary occupations	5 290	5 804	3 737	4 650	2 278	6 280	4 358
2008							
Toplam - Total	10 922	11 542	8 400	8 692	5 214	12 875	9 558
Kanun yapıcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler Legislators, senior officials and managers	21 222	21 177	21 656	15 119	16 228	23 018	22 874
Profesyonel meslek mensupları - Professionals	19 075	20 881	15 576	14 938	14 518	22 062	15 717
Yardımcı profesyonel meslek mensupları Technicians and associate professionals	13 890	14 977	11 394	12 252	11 332	15 363	11 402
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar - Clerks	10 755	11 674	9 329	10 824	8 398	11 796	9 450
Hizmet ve satış elemanları Service workers, shop and market sales workers	8 899	9 438	6 684	8 244	5 558	9 742	6 895
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları - Skilled agricultural and fishery workers	7 064	7 984	3 050	7 935	3 219	8 400	1 770
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trade workers	8 428	9 018	3 436	7 564	3 944	9 413	3 289
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	9 814	10 148	6 751	9 197	5 087	10 461	7 201
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar Elementary occupations	5 817	6 365	4 243	5 040	2 436	7 100	4 926

22.4 Hanehalkı fertlerinin esas işteki meslek gruplarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri, 2006-2010 (devam)

Average annual main job incomes of individuals by employment status according to occupation groups at main job, 2006-2010 (continued)

(TL)

Meslek grubu - Classification of occupation ISCO - 88	Toplam Total	Türkiye - Turkey		Kır - Rural		Kent - Urban	
		Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females
2009							
Toplam - Total	11 967	12 614	9 446	8 997	5 226	14 172	10 717
Kanun yapıcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler							
Legislators, senior officials and managers	22 531	22 962	19 101	14 268	13 894	25 326	20 158
Profesyonel meslek mensupları - Professionals	21 463	23 807	17 400	20 014	16 807	24 381	17 451
Yardımcı profesyonel meslek mensupları							
Technicians and associate professionals	15 478	16 453	13 142	14 167	11 382	16 785	13 338
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar - Clerks	11 512	12 273	10 436	11 985	9 073	12 309	10 578
Hizmet ve satış elemanları							
Service workers, shop and market sales workers	10 083	10 931	6 907	9 140	5 405	11 333	7 192
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları - Skilled agricultural and fishery workers	6 937	7 668	2 969	7 657	3 029	7 743	2 489
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar							
Craft and related trade workers	9 323	9 902	3 955	8 257	3 974	10 286	3 949
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar							
Plant and machine operators and assemblers	10 599	10 795	8 298	9 431	6 834	11 158	8 521
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar							
Elementary occupations	6 435	7 165	4 624	5 954	2 503	7 692	5 292
2010							
Toplam - Total	12 558	13 202	10 034	9 894	6 022	14 624	11 097
Kanun yapıcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler							
Legislators, senior officials and managers	22 922	23 390	19 165	14 679	13 994	25 683	20 013
Profesyonel meslek mensupları - Professionals	22 386	24 495	19 194	20 979	19 016	25 045	19 213
Yardımcı profesyonel meslek mensupları							
Technicians and associate professionals	15 888	16 848	13 083	13 905	15 379	17 301	12 951
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar - Clerks	12 599	13 695	11 082	14 118	7 658	13 648	11 364
Hizmet ve satış elemanları							
Service workers, shop and market sales workers	10 431	11 356	6 904	9 284	7 030	11 825	6 881
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları - Skilled agricultural and fishery workers	8 604	9 416	3 571	9 260	3 620	10 580	3 215
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar							
Craft and related trade workers	9 360	10 064	3 389	8 375	3 275	10 425	3 418
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar							
Plant and machine operators and assemblers	10 883	11 131	8 003	9 924	7 709	11 475	8 051
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar							
Elementary occupations	6 709	7 458	4 912	5 921	2 834	8 102	5 493

Kaynak: TÜİK, 2006, 2007, 2008, 2009 ve 2010 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Not. Gelir referans dönemleri bir önceki takvim yılıdır.

Source: TurkStat, 2006,2007,2008, 2009 and 2010 Income and Living Conditions Survey

Note. Reference periods of income information is the previous calendar year.

22.5 Hanehalkı fertlerinin esas işteki durumlarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri, 2006-2010

Average annual main job incomes of individuals by employment status at main job, 2006-2010

(TL)

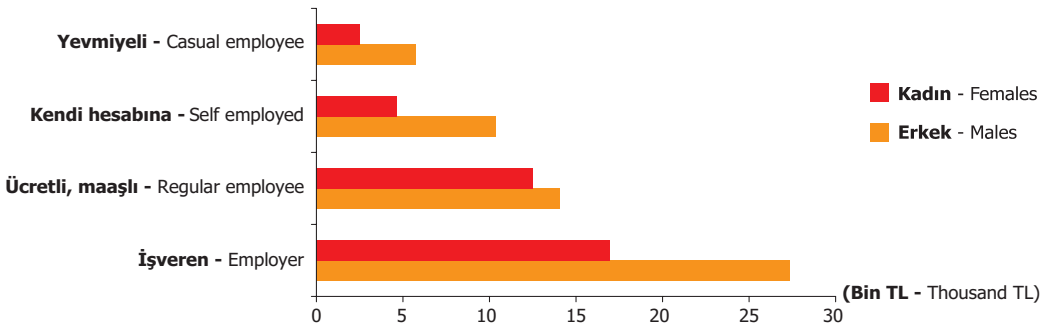
İşteki durum (UİDS) Status in employment (ICSE)	Toplam Total	Türkiye - Turkey		Kır - Rural		Kent - Urban	
		Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females
2006							
Toplam - Total	8 754	9 297	6 453	6 968	3 719	10 269	7 452
Ücretli, maaşlı - Regular employee	9 069	9 268	8 262	7 180	6 568	9 677	8 465
Yevmiyeli - Casual employee	3 289	3 782	1 875	2 930	1 408	4 299	2 096
İşveren - Employer	20 403	20 864	15 476	15 978	6 643	21 895	17 386
Kendi hesabına - Self employed	7 002	7 757	3 390	7 030	3 221	8 876	3 739
2007							
Toplam - Total	10 005	10 616	7 470	7 861	4 156	11 792	8 651
Ücretli, maaşlı - Regular employee	10 308	10 529	9 490	8 116	7 202	11 002	9 782
Yevmiyeli - Casual employee	4 241	4 837	2 263	4 064	1 492	5 278	2 624
İşveren - Employer	25 411	26 279	14 501	18 533	9 228	28 176	15 855
Kendi hesabına - Self employed	8 106	8 801	4 176	7 860	3 587	10 227	5 349
2008							
Toplam - Total	10 922	11 542	8 400	8 692	5 214	12 875	9 558
Ücretli, maaşlı - Regular employee	11 471	11 770	10 422	9 685	8 652	12 242	10 696
Yevmiyeli - Casual employee	4 511	5 071	2 496	4 171	1 566	5 664	3 007
İşveren - Employer	26 846	27 450	19 765	19 701	14 678	29 575	22 425
Kendi hesabına - Self employed	8 344	9 224	3 724	8 176	3 419	10 960	4 314
2009							
Toplam - Total	11 967	12 614	9 446	8 997	5 226	14 172	10 717
Ücretli, maaşlı - Regular employee	13 014	13 409	11 732	11 329	9 536	13 813	11 996
Yevmiyeli - Casual employee	4 437	4 994	2 446	4 160	1 682	5 458	2 932
İşveren - Employer	27 236	27 977	17 821	17 417	8 459	31 013	23 055
Kendi hesabına - Self employed	8 553	9 407	3 935	7 785	3 373	11 837	4 709
2010							
Toplam - Total	12 558	13 202	10 034	9 894	6 022	14 624	11 097
Ücretli, maaşlı - Regular employee	13 707	14 080	12 470	11 892	10 451	14 487	12 704
Yevmiyeli - Casual employee	4 960	5 730	2 472	4 634	1 646	6 405	2 852
İşveren - Employer	26 522	27 363	16 956	19 979	9 946	29 438	20 623
Kendi hesabına - Self employed	9 508	10 369	4 616	9 001	4 009	12 476	5 286

Kaynak: TÜİK, 2006, 2007, 2008, 2009 ve 2010
Gelir ve Yaşam Koşulları AraştırmasıSource: TurkStat, 2006, 2007, 2008, 2009 and 2010
Income and Living Conditions Survey

22.1 Hanehalkı fertlerinin esas işteki durumlarına göre yıllık ortalama esas iş gelirleri

Average annual main job incomes of individuals by employment status at main job

2010

22.6 Gelire dayalı görel yoksulluk sınırlarına göre yoksul sayıları, yoksulluk oranı ve yoksulluk açığı, 2008-2010

Number of poors, poverty rate and poverty gap by relative poverty thresholds based on income, 2008-2010

Medyan gelire göre By median income	Yoksulluk sınırı Poverty threshold (TL)			Yoksul sayısı Number of poors (Bin kişi - in thousand)			Yoksulluk oranı Poverty rate (%)			Yoksulluk açığı ⁽¹⁾ Poverty gap ⁽¹⁾		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Türkiye - Turkey												
Yoksulluk riski, %40												
Risk of poverty rate, 40%	2 531	2 818	2 972	7 021	7 485	7 355	10.1	10.6	10.3	23.7	25.6	24.0
Yoksulluk riski, %50												
Risk of poverty rate, 50%	3 164	3 522	3 714	11 580	12 097	12 025	16.7	17.1	16.9	25.6	28.0	26.6
Yoksulluk riski, %60												
Risk of poverty rate, 60%	3 797	4 227	4 457	16 714	17 123	16 963	24.1	24.3	23.8	27.9	29.6	28.7
Yoksulluk riski, %70												
Risk of poverty rate, 70%	4 430	4 931	5 200	21 358	21 938	21 816	30.9	31.1	30.6	31.3	32.4	31.9
Kent - Urban												
Yoksulluk riski, %40												
Risk of poverty rate, 40%	2 906	3 220	3 380	4 074	4 426	4 158	8.7	9.1	8.5	24.9	24.3	20.0
Yoksulluk riski, %50												
Risk of poverty rate, 50%	3 623	4 025	4 225	7 096	7 511	7 034	15.2	15.4	14.3	24.0	25.5	24.1
Yoksulluk riski, %60												
Risk of poverty rate, 60%	4 359	4 830	5 071	10 366	10 898	10 410	22.2	22.3	21.2	26.7	27.0	26.9
Yoksulluk riski, %70												
Risk of poverty rate, 70%	5 086	5 635	5 916	13 793	14 286	13 970	29.6	29.2	28.4	29.3	29.8	28.7
Kır - Rural												
Yoksulluk riski, %40												
Risk of poverty rate, 40%	1 836	2 006	2 114	1 763	2 014	1 954	7.8	9.3	8.8	21.7	25.9	22.2
Yoksulluk riski, %50												
Risk of poverty rate, 50%	2 295	2 508	2 643	3 198	3 488	3 691	14.2	16.1	16.6	23.9	24.7	21.3
Yoksulluk riski, %60												
Risk of poverty rate, 60%	2 754	3 009	3 171	4 976	4 994	5 101	22.0	23.1	23.0	24.8	27.0	27.6
Yoksulluk riski, %70												
Risk of poverty rate, 70%	3 213	3 511	3 700	6 726	6 695	6 743	29.8	30.9	30.4	27.4	29.8	31.5

Kaynak: TÜİK, 2008, 2009 ve 2010 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Source: TurkStat, 2008, 2009 and 2010 Income and Living Conditions Survey

Not 1. Gelir referans dönemleri bir önceki takvim yılıdır.

Note 1. Reference periods of income information is the previous calendar year.

2. Türkiye, kentsel ve kırsal yerler için ayrı ayrı yoksulluk sınırları hesaplandığından kent ve kır toplamı Türkiye sonuçlarını vermemektedir.

2. Due to separate poverty thresholds are calculated for Turkey, urban and rural areas, sum of urban and rural doesn't give Turkey.

(1) Yoksulluk açığı, yoksulluğun derecesi hakkında bilgi verir. Yoksulluk açığının 100'e yaklaşması, yoksulluğun derecesinin çok fazla olduğunu, küçülmesi ise yoksulluk risk derecelerinin daha az olduğunu ifade etmektedir.

(1) Poverty gap ratio informs about poverty level. It represents the severity of poverty is too much if it approaches to "100" and it represents the poverty risk degree is lower if it reduces.

Yoksulluk açığı = ((Yoksulluk sınırı - Yoksulların EFB medyan geliri) / Yoksulluk sınırı) * 100 formülüne göre hesaplanmıştır.

Poverty gap is calculated as this formula:

$$\text{Poverty gap} = \left(\frac{\text{Poverty threshold} - \text{Median income of poors by EII}}{\text{Poverty threshold}} \right) * 100$$

22.7 İBBS 'ye ve gelire dayalı göreceli yoksulluk sınırlarına göre bölgesel yoksul sayıları ve yoksulluk oranı, 2008-2010

Number of poors and regional poverty rates by SR and relative poverty thresholds based on income, 2008-2010

İBBS - 1. Düzey SR - Level 1	Yoksulluk sınırı Poverty threshold (TL)			Yoksul sayısı Number of poors (Bin kişi - thousand)			Yoksulluk oranı Poverty rate (%)		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
TR1 İstanbul - İstanbul									
Yoksulluk riski, %50 - Risk of poverty rate, 50%	4 574	4 922	5 161	1 224	1 199	1 454	9.9	9.5	11.5
Yoksulluk riski, %60 - Risk of poverty rate, 60%	5 489	5 907	6 193	2 165	1 875	2 377	17.4	14.9	18.7
TR2 Batı Marmara - West Marmara									
Yoksulluk riski, %50 - Risk of poverty rate, 50%	3 369	3 628	3 878	380	437	451	12.9	14.3	14.6
Yoksulluk riski, %60 - Risk of poverty rate, 60%	4 043	4 353	4 654	582	648	624	19.7	21.2	20.2
TR3 Ege - Aegean									
Yoksulluk riski, %50 - Risk of poverty rate, 50%	3 540	4 044	4 196	1 426	1 254	1 121	15.7	13.6	12.1
Yoksulluk riski, %60 - Risk of poverty rate, 60%	4 238	4 853	5 035	2 031	1 875	1 913	22.3	20.4	20.6
TR4 Doğu Marmara - East Marmara									
Yoksulluk riski, %50 - Risk of poverty rate, 50%	3 992	4 298	4 087	598	709	663	9.5	10.8	9.9
Yoksulluk riski, %60 - Risk of poverty rate, 60%	4 790	5 158	4 905	1 105	1 190	1 224	17.5	18.1	18.3
TR5 Batı Anadolu - West Anatolia									
Yoksulluk riski, %50 - Risk of poverty rate, 50%	3 596	4 103	4 387	828	893	973	12.7	13.5	14.5
Yoksulluk riski, %60 - Risk of poverty rate, 60%	4 315	4 924	5 264	1 231	1 388	1 411	18.9	20.9	21.0
TR6 Akdeniz - Mediterranean									
Yoksulluk riski, %50 - Risk of poverty rate, 50%	2 597	3 027	3 558	875	1 051	1 140	10.0	11.8	12.6
Yoksulluk riski, %60 - Risk of poverty rate, 60%	3 117	3 633	4 269	1 431	1 860	1 796	16.4	20.8	19.8
TR7 Orta Anadolu - Central Anatolia									
Yoksulluk riski, %50 - Risk of poverty rate, 50%	2 867	3 076	3 332	472	435	456	12.7	11.8	12.2
Yoksulluk riski, %60 - Risk of poverty rate, 60%	3 440	3 691	3 999	735	729	705	19.8	19.8	18.9
TR8 Batı Karadeniz - West Black Sea									
Yoksulluk riski, %50 - Risk of poverty rate, 50%	2 795	3 135	3 424	524	621	630	11.9	14.1	14.4
Yoksulluk riski, %60 - Risk of poverty rate, 60%	3 354	3 762	4 109	844	875	911	19.2	19.8	20.8
TR9 Doğu Karadeniz - East Black Sea									
Yoksulluk riski, %50 - Risk of poverty rate, 50%	3 318	3 500	3 621	338	275	336	13.7	11.1	13.4
Yoksulluk riski, %60 - Risk of poverty rate, 60%	3 981	4 200	4 345	506	422	517	20.6	17.0	20.7
TRA Kuzeydoğu Anadolu - North East Anatolia									
Yoksulluk riski, %50 - Risk of poverty rate, 50%	2 189	2 186	2 387	379	314	323	17.7	14.9	15.3
Yoksulluk riski, %60 - Risk of poverty rate, 60%	2 627	2 623	2 864	558	490	486	26.1	23.3	23.1
TRB Ortadoğu Anadolu - Central East Anatolia									
Yoksulluk riski, %50 - Risk of poverty rate, 50%	1 838	1 912	2 128	323	387	413	9.3	10.9	11.5
Yoksulluk riski, %60 - Risk of poverty rate, 60%	2 206	2 295	2 553	608	662	742	17.6	18.6	20.6
TRC Güneydoğu Anadolu - South East Anatolia									
Yoksulluk riski, %50 - Risk of poverty rate, 50%	1 550	1 701	1 817	895	999	863	12.7	13.7	11.5
Yoksulluk riski, %60 - Risk of poverty rate, 60%	1 860	2 041	2 180	1 387	1 548	1 495	19.7	21.2	20.0

Kaynak: TÜİK, 2008, 2009 ve 2010 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Not 1. Gelir referans dönemleri bir önceki takvim yılıdır.

2. Her bölge için eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirin median değeri kullanılarak ayrı ayrı yoksulluk sınırı hesaplanmıştır.

Source: TurkStat, 2008, 2009 and 2010 Income and Living Conditions Survey

Note 1. Reference periods of income information is the previous calendar year.

2. Separate poverty threshold is calculated for each region by using median value of equivalised household disposable income.

22.8 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelir grupları ve seçilmiş yaşam koşulları göstergelerine göre fertlerin dağılımı, 2009-2010

Distribution of individuals by equivalised household disposable median income groups and specified living condition indicators, 2009-2010

Yaşam koşulları göstergeleri Living conditions indicators	Gelir grubu - Income group							
	Toplam - Total		Medyan gelirin %60'ının altında olanlar Below 60% of median income		Medyan gelirin %60 ile %120'si arasında olanlar Between 60% and 120% of median income		Medyan gelirin %120'sinden daha fazla olanlar Above 120% of median income	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Kurumsal olmayan nüfus (Bin kişi) Non-institutional population (in thousand)	70 542	71 343	17 123	16 963	25 785	26 713	27 633	27 667
Konuta mülkiyet durumu - Tenure status (%)								
Ev sahibi - Owner	60.8	60.0	60.5	58.8	55.4	55.0	66.1	65.5
Kiracı - Tenant	22.0	22.1	22.1	23.2	25.8	24.6	18.4	18.8
Lojman - Lodging	1.2	1.2	0.1	0.2	1.4	1.2	1.9	1.8
Diğer - Other	15.9	16.8	17.3	17.8	17.5	19.2	13.6	13.9
Konut ve çevre problemleri Problems with the dwelling and environment (%)								
Sızdıran çatı, nemli duvarlar, çürümüş pencere çerçeveleri vb. problem Leaking roof, damp walls, floors or foundation, or rot in window frames of floor and etc.								
Var - Exist	42.2	43.8	64.7	66.1	44.1	46.1	26.5	28.0
Yok - Absent	57.8	56.2	35.3	33.9	56.0	53.9	73.5	72.0
Konutun izolasyonundan dolayı ısınma sorunu Heating problem due to isolation of dwelling								
Var - Exist	42.9	43.3	61.7	61.4	44.5	45.0	29.8	30.6
Yok - Absent	57.1	56.7	38.3	38.6	55.5	55.0	70.2	69.4
Odalara karanlık olması veya yeterli ışık alamaması gibi bir sorun Problem with rooms: too dark and not enough light								
Var - Exist	28.0	27.1	34.6	34.7	29.4	29.7	22.5	19.9
Yok - Absent	72.0	72.9	65.4	65.3	70.6	70.3	77.5	80.1
Komşulardan veya sokaktan gelen gürültü problemi Noise from neighbours or from the street								
Var - Exist	20.5	18.4	16.0	14.9	21.8	19.1	22.1	20.0
Yok - Absent	79.5	81.6	84.0	85.1	78.2	80.9	77.9	80.0
Trafik veya endüstrinin neden olduğu hava kirliliği, çevre kirliliği veya diğer çevresel sorunlar Pollution, grime due to traffic or industry or other environmental problems								
Var - Exist	30.6	28.8	29.6	28.3	29.9	27.8	31.9	30.1
Yok - Absent	69.4	71.2	70.4	71.7	70.1	72.2	68.1	69.9
Suç veya şiddet olayları ile yoğun bir şekilde karşılaşma sorunu - Crime violence or vandalism intensively in the area								
Var - Exist	12.4	10.8	9.3	10.0	13.1	10.0	13.6	12.0
Yok - Absent	87.6	89.2	90.7	90.0	86.9	90.0	86.4	88.0
Konut masrafları - Housing costs (%)								
Çok yük getiriyor - A heavy burden	29.6	28.2	47.8	45.6	31.5	32.1	16.4	13.8
Biraz yük getiriyor - A slight burden	58.9	58.8	47.3	48.8	59.8	59.0	65.4	64.7
Yük getirmiyor - Not burden at all	11.5	13.0	4.9	5.7	8.8	8.9	18.2	21.5

22.8 Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelir grupları ve seçilmiş yaşam koşulları göstergelerine göre fertlerin dağılımı, 2009-2010 (devam)

Distribution of individuals by equivalised household disposable median income groups and specified living condition indicators, 2009-2010 (continued)

Yaşam koşulları göstergeleri Living conditions indicators	Gelir grubu - Income group							
	Toplam - Total		Medyan gelirin %60'ının altında olanlar Below 60% of median income		Medyan gelirin %60 ile %120'si arasında olanlar Between 60% and 120% of median income		Medyan gelirin %120'sinden daha fazla olanlar Above 120% of median income	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Borç ve taksit ödemeleri (Konut alımı ve konut masrafları dışında) Installments and loans (Other than mortgage-for the main dwelling-and housing cost)(%)								
Çok yük getiriyor - A heavy burden	29.3	28.3	33.0	31.9	30.9	30.0	25.7	24.6
Biraz yük getiriyor - A slight burden	26.8	29.6	15.0	19.7	27.3	29.5	33.6	36.0
Yük getirmiyor - Not burden at all	3.2	3.4	0.8	0.7	2.3	2.3	5.6	6.1
Borç/taksiti olmayanlar Haven't any installment/loan	40.7	38.6	51.2	47.8	39.6	38.3	35.1	33.3
İhtiyaçların karşılanma durumu Capacity to meet the needs (%)								
Evden uzakta bir haftalık tatili karşılama durumu - Capacity to afford paying for one week annual holiday away from home								
Karşılabilir - Afford	12.6	12.5	0.7	0.7	4.8	4.5	27.2	27.6
Karşılanamıyor - Can not afford	87.4	87.5	99.3	99.3	95.2	95.5	72.8	72.4
İki günde bir et, tavuk ya da balık içeren yemek yeme durumu - Capacity to afford a meal with meat, chicken or fish every second day								
Yiyebiliyor - Eat	39.5	36.7	15.5	14.1	31.3	27.2	62.0	59.9
Yiyemiyor - Can not eat	60.5	63.3	84.5	85.9	68.7	72.8	38.0	40.1
Beklenmedik harcamaların karşılanma durumu Capacity to afford unexpected financial expenses								
Karşılabilir - Afford	37.5	34.3	13.9	11.9	31.2	27.4	57.9	54.6
Karşılanamıyor - Can not afford	62.5	65.7	86.1	88.1	68.8	72.6	42.1	45.4
Evin ısınma ihtiyacının yeterince karşılanabilme durumu Ability to keep home adequately warm								
Karşılabilir - Afford	62.2	63.2	43.4	42.7	60.1	61.6	75.8	77.3
Karşılanamıyor - Can not afford	37.8	36.8	56.6	57.3	39.9	38.4	24.2	22.7
Yıpranmış ve eskimiş mobilyaların yenilenebilme durumu Replacing worn furniture								
Yenilenebiliyor - Replace	17.9	18.3	3.8	3.4	11.0	11.0	33.1	34.4
Yenilenemiyor - Can not replace	82.1	81.7	96.2	96.6	89.0	89.0	66.9	65.6
Yeni giysiler alabilme durumu Replacing old clothes with new								
Alınabiliyor - Receiving	56.1	62.8	32.1	36.9	53.2	61.7	73.7	79.9
Alınamıyor - Not receiving	43.9	37.2	67.9	63.1	46.8	38.3	26.3	20.1

Kaynak: TÜİK, 2009, 2010 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması
Not. Gelir referans dönemleri bir önceki takvim yılıdır.

Source: TurkStat, 2009, 2010 Income and Living Condition Survey
Note. Reference periods of income information is the previous calendar year.

İÇİNDEKİLER		CONTENTS	
	Sayfa Page		
Açıklama	378	Explanation	
Grafik		Graph	
23.1 Türlerine göre aylık ortalama tüketim harcamalarının oransal dağılımı, 2010	391	23.1 Percentage of distribution of monthly average consumption expenditures, 2010	
Tablo		Table	
23.1 Hanehalkı büyüklüğüne göre tüketim harcamasının dağılımı, 2009-2010	381	23.1 Distribution of consumption expenditures by household size, 2009-2010	
23.2 Konuta mülkiyet şekline göre tüketim harcamasının dağılımı, Türkiye, 2009-2010	381	23.2 Distribution of consumption of expenditures by ownership status of the dwelling, Turkey, 2009-2010	
23.3 Gelire göre sıralı %20'lik gruplar ayrımında hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı, 2009	382	23.3 Distribution of consumption expenditures by quintiles ordered by income, 2009	
23.4 Gelire göre sıralı %20'lik gruplar ayrımında hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı, 2010	383	23.4 Distribution of consumption expenditures by quintiles ordered by income, 2010	
23.5 Tüketim harcamasına göre sıralı %20'lik hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı, 2009	384	23.5 Distribution of consumption expenditures by quintiles ordered by household consumption expenditures, 2009	
23.6 Tüketim harcamasına göre sıralı %20'lik hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı, 2010	385	23.6 Distribution of consumption expenditures by quintiles ordered by household consumption expenditures, 2010	
23.7 İBBS'ye göre harcama gruplarının dağılımı, 2009	386	23.7 Distribution of expenditure groups by SR, 2009	
23.8 İBBS'ye göre harcama gruplarının dağılımı, 2010	388	23.8 Distribution of expenditure groups by SR, 2010	
23.9 Yoksulluk sınırı yöntemlerine göre yoksulluk oranları, 2008-2009	390	23.9 Poverty rates according to poverty line methods, 2008-2009	
23.10 Hanehalkı büyüklüğüne göre yoksulluk oranları, 2008-2009	390	23.10 Poverty rates according to household size, 2008-2009	
23.11 Hanehalkı fertlerinin eğitim durumuna göre yoksulluk oranları, 2008-2009	391	23.11 Poverty rates according to educational level of the household members, 2008-2009	

AÇIKLAMA

EXPLANATION

TÜKETİM HARCAMASI

Gelişen ve sürekli değişen bir sosyo-ekonomik yapı içinde bulunan ülkemizde, bireylerin ve bunların oluşturduğu hanehalkının tüketim harcamalarını sosyo-ekonomik kesimler ve bölgelere göre ortaya çıkaran çalışmalar "Hanehalkı Bütçe Anketleri"dır. Bu anketlerle, hanehalkı büyüklükleri, hanehalkı fertlerinin işgücü ve çalışma durumları, hanehalkının toplam geliri ve tüketim harcaması türleri hakkında bilgiler derlenmektedir.

Bu bölümde 2008, 2009 ve 2010 yıllarında uygulanan Hanehalkı Bütçe Anketi sonuçlarından elde edilen bazı veriler sunulmaktadır. Hanehalkı bütçe anketinden elde edilen tüketim harcamaları bilgileri ile; tüketici fiyat endekslerinde kullanılacak maddelerin seçimi ve temel yıl ağırlıklarının elde edilmesi; hanelerin tüketim kalıplarında zaman içinde meydana gelen değişikliklerin izlenmesi; milli gelir hesaplamalarında özel nihai tüketim harcamaları tahminlerine yardımcı olacak verilerin derlenmesi; yoksulluk sınırının belirlenmesi vb. diğer sosyo-ekonomik analizler ile; asgari ücret tespit çalışmaları için gerekli verilerin elde edilmesi amaçlanmaktadır.

2003 Hanehalkı Bütçe Anketi, 1 Ocak-31 Aralık 2003 tarihleri arasında bir yıl süre ile, kentsel kesimden her ay değişen yaklaşık 1 512 ve kırsal kesimden yine her ay değişen yaklaşık 648 hanehalkı olmak üzere aylık 2 160, yıllık ise 25 920 örnek hanehalkına uygulanarak, Türkiye geneli, kentsel ve kırsal yerler ile İstatistik Bölge Birim Sınıflaması Düzey 1 ve Düzey 2 ayrımında tüketim harcaması ve gelir dağılımı göstergeleri elde edilmiştir. 2004-2008 Hanehalkı Bütçe Anketleri, bir yıl süre ile her ay değişen yaklaşık 720, yıllık ise 8 640 örnek hanehalkına uygulanmıştır. 2009 Hanehalkı Bütçe Anketi 12 600 hanede; 2010 Hanehalkı Bütçe Anketi ise 13 248 hanede uygulanmıştır. Anketlerden, Türkiye geneli ile kentsel ve kırsal yerler ayrımında tüketim harcaması ve yoksullukla ilgili göstergeler elde edilmiştir.

Anketten istatistik bölge birimleri bazında tahmin üretmek üzere; 2008, 2009 ve 2010 Hanehalkı Bütçe Anketlerinin uygulandığı örnek hanelerin tamamı birleştirilerek, 2008-2009-2010 yıllarına ait hanehalkı harcamaları elde edilmiş; 2008 ve 2009 yıllarındaki harcama değerleri 2010 yılının ilgili ayındaki fiyatlarına çekilmiştir.

Tanım ve Kavramlar

Hanehalkı: Aralarında akrabalık bağı bulunsun veya bulunmasın aynı evde oturan veya aynı evin bir kısmında yaşayan, aynı kazandan yemek yiyen, gelir ve giderlerini ayırmayan, hanehalkı hizmet ve yönetimine katılan bir veya birkaç kişinin oluşturduğu topluluktur.

Hanehalkı ferdi: Anket ayı içerisinde hanehalkını meydana getiren topluluğun bir üyesidir. Mısırfiler, askerde, hapiste, yurt dışında ve çalışma, eğitim gibi nedenlerden dolayı uzun süreli hane dışında olan fertler hanehalkı fertlerine dahil edilmemiştir. Hanehalkı ferdi olup devamlı olarak hanehalkı dışında başka bir yerleşim yerine yerleşmek amacıyla gidenler hanehalkı ferdi olarak kapsamamıştır.

Hanehalkı tüketim harcaması: Hanehalkılarının anket ayı içinde gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içecekler, sigara ve tütün, giyim ve ayakkabı, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar, mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri, sağlık, ulaştırma, haberleşme, eğlence ve kültür, eğitim hizmetleri, lokanta ve oteller ile çeşitli

CONSUMPTION EXPENDITURES

Turkey being in a process of development and having an ever-changing socio-economic structure, the consumption expenditures of the households are determined through the "Household Budget Surveys" for each socio-economic sector and region. Through these surveys information on the household size, employment conditions of the individuals in the household, the total household income and consumption expenditure types are gathered.

In this section, some results are presented which were obtained from the 2007, 2008 and 2010 Household Budget Surveys. With information about consumption expenditures obtained from Household Budget Survey it is aimed; to determine the items to be included in consumer price indices and the base year weights; to monitor the changes of households' consumption patterns within the time; to compile the data which will help in forecasting private final consumption expenditures used in the national income calculation; to obtain required data for the determination of poverty line, minimum wage and other socio-economic analysis.

2003 Household Budget Survey was conducted during one year between 1 January-31 December 2003 for total 2 160 households in each month (approximately 1 512 households for urban and 648 households for rural areas) and 25 920 sample households yearly total. From this survey it is possible to have indicators on income distribution and consumption expenditure for whole Turkey at urban and rural discrimination and Statistical Classifications of Regions at Level 1 and Level 2. The 2004-2008 Household Budget Surveys were conducted during one year for total 720 households in each month and 8640 sample households yearly total. The 2009 and 2010 Household Budget Surveys were conducted to 12 600 and 13 248 sample households respectively. Indicators on consumption expenditure and poverty for whole Turkey at urban and rural discrimination have been obtained from these surveys.

About to produce estimates at the level of classification of statistical regional units, whole sample households of 2008, 2009 and 2010 Household Budget Surveys and are combined so as to obtain household expenditures for years 2008-2009-2010. Then monthly expenditure values of 2008 and 2009 have been pulled over related months' price level of 2010.

Definitions and Concepts

Household: The household is a group consisting of one or several persons, irrespective of the existence of a family tie among them, who live in the same house or a part there of, eating from the same kitchen, pooling their incomes and expenditures and participating in the household services and management.

Household member: He/she is the member of the group which constitutes the household in the survey month. Guests and members who are in the army, in prison, in abroad or left the household for a long time for work or education were excluded. The ones who left the household to settle down another place were not recorded as a household member.

Household consumption expenditure: Household consumption covers the purchases paid cash or on installments for food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages, cigarette and tobacco, clothing and shoe expenditures, housing, water supply, electricity, fuels, house furnishings, goods and services for

mal ve hizmetler ile ilgili ihtiyaçlarını karşılamak için yapmış olduğu peşin veya vadeli mal ve hizmet satın alımları, hanehalkı fertlerinin kendi ekonomik faaliyetleri sonucu elde ettiği ürünlerden tükettikleri, hanede iktisaden faal olan fertlerin çalıştığı işyerinde üretilen ya da satışa sunulan mal ve hizmetlerden hanede tüketilenler, hanehalkının özel kişi ve kuruluşlara vermek üzere hediye veya yardım amacıyla satın aldığı mal ve hizmetlerin değeri ve izafi kira değerini kapsamaktadır.

Konutun Mülkiyet Şekli

Ev sahibi: Hanehalkı fertlerinden birinin sahip olduğu (mülkiyetinde bulunan) konutta oturan hanelerin konuta tasarruf şeklidir.

Kiracı: Mülkiyeti kendilerine ait olmayan bir konutta aynı veya nakdi bir bedel ödeyerek oturan hanelerin konuta tasarruf şeklidir.

Lojman: Mülkiyeti devlete veya çalıştığı işyerine ait olan veya kirası işyeri tarafından ödenen bir konutta oturan hanelerin konuta tasarruf şeklidir.

Diğer: Hanehalkının oturduğu konuta hiç bir bedel ödemediği ya da piyasanın altında çok az bir değer ödeyerek baba evi, akraba evi vb. şekilde oturduğu konuta tasarruf şeklidir.

%20'lik Hanehalkı Gruplarının Belirlenmesi

Hanehalkı kullanılabilir gelirin göre sıralı %20'lik gruplar: Anket kapsamında görüşme yapılan tüm hanelerin son bir yılda elde ettiği toplam kullanılabilir hanehalkı gelirleri; uygulama aylık gerçekleştirildiği için (Ocak-Aralık) tüm gelirlerin karşılaştırılabilir olması amacıyla endekslenerek yıl sonuna (Aralık ayına) çekilmiş, hanehalkı kullanılabilir gelirleri küçükten büyüğe doğru sıralanmış ve haneler 5 eşit parçaya bölünmek suretiyle %20'lik gruplar oluşturulmuştur.

Hanehalkı tüketim harcamasına göre sıralı %20'lik gruplar: Ay bazında, haneler toplam tüketim harcamalarına göre küçükten büyüğe sıralanmış ve haneler yine 5 eşit parçaya bölünerek aylık %20'lik gruplar oluşturulmuştur. Anket çalışmasının tamamı için kullanılacak %20'lik gruplara ulaşmak yani aylık ortalama değerlerin bulunabilmesi için her ayın ilgili %20'lik gruplarının toplamının basit ortalaması alınmıştır.

%20'lik hanehalkı grupları yerleşim yerlerine göre ayrı ayrı sıralama düzeni çerçevesinde oluşturulduğundan, kent ve kırsal değerlerinin toplamı alınarak Türkiye değerine ulaşamaz. Çünkü her yerleşim düzeyi bağımsız ele alınarak sıralanmakta ve %20'lik hanehalkı grupları oluşturularak bu gruplar içerisindeki alt özellikler ayrı ayrı hesaplanmaktadır.

YOKSULLUK ÇALIŞMASI

Yoksulluk ile ilgili çalışmaların en temel veri kaynağı, hanehalklarının gelir, harcama ve sosyal durumlarıyla ilgili bilgilerin derlendiği, hanehalkı gelir ve tüketim harcamaları araştırmalarıdır.

Tanım ve Kavramlar

Yoksulluk: İnsanların temel ihtiyaçlarını karşılayamama durumudur. Yoksulluğu dar ve geniş anlamda olmak üzere iki türlü tanımlamak mümkündür. Dar anlamda yoksulluk, açlıktan ölmeye ve barınacak yeri olmama durumu iken, geniş anlamda yoksulluk, gıda, giyim ve barınma gibi olanakları yaşamlarını devam ettirmeye yettiği halde toplumun genel düzeyinin gerisinde kalmayı ifade eder.

household maintenance, health, transportation, communication, culture and entertainment, education, restaurant and other needs and for the materials consumed from the households own production activities, consumed materials and services in the household which are produced or sold by economically active persons in their work place and consumed from stock in the survey month and purchased good and services to give others as gift and aid and imputed rent.

Ownership Status of the Dwelling

Owner: It is an ownership status of household who live in house which is belong to one of the members of the household.

Tenant: It is an ownership status of households who live in house which is not belong to them by paying rent in kind or in cash.

Lodging: It is an ownership status of households who live in a house which belongs to government or workplace or whose rent is paid by workplace of one of the members of household.

Other: It is an ownership status of households who live in house like family house, relative house etc. without any payment or paying a small amount of money.

Determining the Quintiles of Household Groups

Quintiles ordered by household disposable income: Because of the application of the survey was on a monthly basis (January-December), total monthly household disposable income were inflated to make yearly disposable income comparable. After this operation, disposable incomes of all households surveyed were ordered from less to more separately and quintiles were constituted by dividing the households to 5 equal parts.

Quintiles ordered by household consumption expenditures: In this method, households were ordered by their total consumption expenditures for each month independently. All quintiles were constituted by dividing the households to 5 equal parts. After this operation, the simple average of quintile totals of each month was calculated to find the monthly average values.

In this survey, it is not possible to reach total values of Turkey by taking the sum of values for rural and urban areas by using quintiles. Because settlements were ordered by taking them independently and quintiles were constituted and sub-characteristics of these groups are calculated separately.

POVERTY STUDY

The fundamental data source of the studies on poverty is the household income and consumption expenditures surveys in which information on the incomes, expenditures and social status of households is compiled.

Definitions and Concepts

Poverty: The situation in which people can not meet their basic needs. It is possible to define poverty in two ways, narrow and broad meanings. While the poverty in a narrow meaning is the state of hunger and not having a shelter, the poverty in a broad meaning is the state in which although the food, clothing and housing opportunities are enough to live, the living standards are quite below the level of the general society.

Mutlak yoksulluk: Hanehalkı veya bireyin yaşamını sürdürebilecek asgari refah düzeyini yakalayamaması durumudur. Bu nedenle, mutlak yoksulluğun ortaya çıkarılması, bireylerin yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan minimum tüketim ihtiyaçlarının belirlenmesini gerektirir. Mutlak yoksul oranı, bu asgari refah düzeyini yakalayamayanların sayısının toplam nüfusa oranıdır. Bu çalışmada gerek gıda, gerekse gıda dışı harcama bileşenlerini içeren mutlak yoksulluk sınırları hesaplanmıştır.

Çalışmada, gıda yoksulluğunun temelini teşkil edecek olan gıda sepetinin belirlenmesinde Hanehalkı Bütçe Anketi verileri kullanılmıştır. Gıda harcamasına göre sıralı 3. ve 4. %10'luk dilimler, referans grup olarak alınmış ve bu hanelerin gıda tüketiminde en önemli paya sahip 80 madde gıda sepeti olarak tespit edilmiştir. Bir ferdin günlük asgari 2 100 kalori almasını sağlayacak miktarlar, bu 80 maddeden oluşturulmuştur. Bu sepetin maliyeti gıda yoksulluk sınırı olarak alınmıştır. Gıda yoksulluk oranı, eşdeğer fert başına tüketim harcaması, gıda yoksulluk sınırının altında kalan hanehalklarının oluşturduğu nüfusun, toplam nüfus içindeki payı olarak hesaplanmıştır.

Fertlerin gıdanın yanısıra gıda dışı ihtiyaçları da bulunmaktadır. Bu ihtiyaçları göz önüne almak için gıda yoksulluk sınırına, gıda dışı mal ve hizmet payının da eklenmesi gerekmektedir. Bu yoksulluk sınırının belirlenmesi amacıyla da toplam tüketimleri gıda yoksulluk sınırının hemen üstünde olan hanelerin toplam harcama içindeki gıda dışı harcama payı alınmıştır. Bu oran 2008 yılı için %64, 2009 yılı için %65 olarak belirlenmiştir. Buna göre gıda ve gıda dışı mal ve hizmetleri kapsayacak şekilde yoksulluk sınırı belirlenmiştir. Gıda ve gıda dışı bileşenlerden oluşan yoksulluk oranı ise, eşdeğer fert başına tüketim harcaması, gıda ve gıda dışı yoksulluk sınırının altında kalan hanehalklarının oluşturduğu nüfusun, toplam nüfus içindeki payı olarak alınmıştır.

Çalışmada özellikle uluslararası karşılaştırmalarda kullanılan çeşitli yoksulluk sınırları da hesaplanmıştır. Bu bağlamda, satınalma gücü paritesine göre günlük kişi başına 1 \$, 2.15 \$ ve 4.30 \$ değerleri yoksulluk sınırları olarak tanımlanmıştır. Eşdeğer fert başına tüketim harcaması, satınalma gücü paritesine göre günlük kişi başına 1 \$, 2.15 \$ ve 4.30 \$'in altında kalanlar yoksul olarak belirlenmiştir. Satınalma gücü paritesine göre 1 \$'in değeri 2008 yılı için 0.983 TL ve 2009 yılı için de 0.917 TL'dir.

Harcama esaslı görelî yoksulluk: Bireylerin, toplumun ortalama refah düzeyinin belli bir oranının altında olması durumudur. Buna göre toplumun genel düzeyine göre belli bir sınırın altında gelir ve harcamaya sahip olan birey veya hanehalkı görelî anlamda yoksul olarak tanımlanır. Refah ölçüsü olarak amaca göre tüketim veya gelir düzeyi seçilebilir.

Yoksulluk çalışmasında, eşdeğer kişi başına tüketim harcaması medyan değerinin %50'si görelî yoksulluk sınırı olarak tanımlanmıştır. Görelî yoksulluk oranı ise, eşdeğer fert başına tüketim harcaması, görelî yoksulluk sınırının altında kalan hanehalklarının oluşturduğu nüfusun, toplam nüfus içindeki payı olarak hesaplanmıştır.

Absolute poverty: The absolute poverty is the situation in which a household or an individual can not reach the welfare sufficient to continue their lives. Therefore, it is necessary to find out the absolute poverty and determine the minimum needs of individuals to ensure them continue their lives. The rate of absolute poverty is the ratio of those who can not reach this welfare level to the total population. In this study, the absolute poverty lines including both food and non-food expenditure components.

In the study, in determining the food basket constituting the base of the food poverty, the data from Household Budget Surveys has been used. The 3. and the 4. deciles classified according to food expenditures were taken as a reference group and 80 items having the largest share in the food consumption of them were determined as the food basket. The amount ensuring an individual to receive 2 100 calories per day was formed with these 80 items. The cost of this basket was deemed to be the food poverty line. The rate of food poverty was calculated as the ratio of the households where the average consumption expenditure per equivalent individual is below the food poverty line into the total population.

The individuals have some needs in additions to food. In order to consider these needs, it is necessary to add the share of non-food goods and services to the food poverty line. In order to determine the complete poverty line, the non-food expenditures share of the households whose total consumption was just above the food poverty line in the total expenditure was based upon. These proportion is estimated as 64% for year 2008 and 65% for year 2009. According to this, the poverty line covering food and non-food goods and services was determined. As for the complete (food and non-food) poverty rate, the ratio of the population formed by the households where the average consumption expenditure per equivalent individual is below the food and non-food poverty line to the total population were calculated.

Furthermore, in the study, various poverty lines especially used in international comparisons were calculated. Within this context, 1\$, 2.15\$ and 4.30\$ per capita per day according to PPP were defined as the poverty lines. The consumption expenditures per equivalent individual, were determined as 1 \$, 2.15 \$ and 4.30 \$ per capita per day according to PPP, and those below this level were defined to be the poor. According to PPP, 2008 1\$=0.983 TL and for 2009 1 \$=0.917 TL.

Relative poverty based on expenditure: It is the state in which the individual is below the average welfare level of the society. For this respect, the households having incomes and expenditures below a specified line compared to the general population shall be defined to be the poor in a relative meaning. As a welfare measure, consumption or income level may be selected according to the situation.

In poverty study, 50% of the median value of the consumption expenditure per equivalent individual was defined as relative poverty line. The relative poverty rate was calculated as the ratio of the population formed by the households below the relative poverty line to the total population.

23.1 Hanehalkı büyüklüğüne göre tüketim harcamasının dağılımı, 2009-2010

Distribution of consumption expenditures by household size, 2009-2010

(Aylık ortalama - Monthly average)

Hanehalkı büyüklüğü - Household size	Toplam tüketim harcaması - Total consumption expenditure (%)								
	Türkiye-Turkey			Kent-Urban			Kır-Rural		
	2009			2010					
Toplam - Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0			
(%)									
1	3.3	3.4	3.2	3.5	3.5	3.4			
2	16.1	16.2	15.9	16.2	15.5	18.4			
3	24.5	26.0	18.3	25.4	26.7	21.1			
4	27.6	29.7	19.3	28.1	29.9	22.1			
5	14.2	13.6	16.5	13.2	13.0	13.9			
6	7.3	6.2	11.7	6.9	6.3	9.0			
7	3.0	2.3	5.8	2.6	2.0	4.5			
8	1.6	1.2	3.1	1.7	1.3	3.1			
9	0.8	0.5	1.8	0.8	0.7	1.3			
10+	1.6	0.9	4.4	1.6	1.2	3.1			

23.2 Konuta mülkiyet şekline göre tüketim harcamasının dağılımı, Türkiye, 2009-2010

Distribution of consumption of expenditures by ownership status of the dwelling, Turkey, 2009-2010

(Aylık ortalama - Monthly average)

Hanehalkı sayısı (bin) - Number of household (thousand)	Konut mülkiyet şekli - Ownership status of the dwelling				
	Toplam Ev sahibi		Kıracı	Lojman	Diğer
	Total owner		Tenant	Lodging	Other
	2009				
Toplam tüketim harcaması - Total consumption expenditure	18 427	11 208	4 168	389	2 662
(%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Gıda ve alkolsüz içecekler - Food and non-alcoholic beverages	23.0	24.7	19.7	19.9	21.1
Alkollü içecekler, sigara, tütün - Alcoholic beverages, cigarette, tobacco	4.1	3.8	5.0	2.8	4.4
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	5.1	5.1	4.9	5.9	5.2
Konut ve kira - Housing and rent	28.2	27.3	30.7	25.1	29.2
Ev eşyası, ev bakım hiz. - House furnishing, home care services	6.2	6.3	5.9	7.2	5.9
Sağlık - Health	1.9	2.0	1.8	1.6	1.9
Ulaştırma - Transportation	13.6	13.6	12.5	16.2	14.7
Haberleşme - Communication	4.2	4.2	4.2	5.4	4.1
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	2.6	2.6	2.8	3.5	2.4
Eğitim - Education	1.9	2.0	1.7	2.8	1.4
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	5.2	4.5	6.6	5.0	5.8
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	4.0	4.1	4.1	4.7	3.8
	2010				
Hanehalkı sayısı (bin) - Number of household (thousand)	18 808	11 283	4 482	370	2 672
Toplam tüketim harcaması - Total consumption expenditure	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
(%)					
Gıda ve alkolsüz içecekler - Food and non-alcoholic beverages	21.9	22.9	19.5	19.2	21.5
Alkollü içecekler, sigara, tütün - Alcoholic beverages, cigarette, tobacco	4.5	4.1	5.5	3.1	5.0
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	5.1	5.1	4.9	6.0	5.1
Konut ve kira - Housing and rent	27.1	26.6	28.6	21.5	28.1
Ev eşyası, ev bakım hiz. - House furnishing, home care services	6.3	6.6	5.7	6.8	5.2
Sağlık - Health	2.1	2.2	1.8	1.6	2.4
Ulaştırma - Transportation	15.1	15.0	15.0	22.4	14.2
Haberleşme - Communication	4.1	4.0	4.3	4.0	4.2
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	2.8	2.7	2.8	3.3	3.0
Eğitim - Education	2.0	2.2	1.8	2.4	1.8
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	5.4	4.9	6.7	4.9	5.5
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	3.7	3.6	3.7	4.8	4.1

23.3 Gelire göre sıralı %20'lik gruplar ayrımında hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı, 2009

Distribution of consumption expenditures by quintiles ordered by income, 2009

Tüketim harcaması türü Types of consumption expenditures COICOP	(Aylık ortalama - Monthly average)					
	Toplam Total	Gelir grubu - Income groups (%)				
		1.%20 1 st 20%	2.%20 2 nd 20%	3.%20 3 rd 20%	4.%20 4 th 20%	5.%20 5 th 20%
Türkiye - Turkey	100.0	9.1	13.4	18.0	22.9	36.6
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100.0	13.5	16.5	19.9	22.4	27.7
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100.0	12.2	15.4	20.5	22.8	29.1
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	100.0	7.9	11.8	16.7	21.6	41.9
Konut ve kira - Housing and rent	100.0	9.6	15.0	19.4	23.2	32.7
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100.0	7.6	13.0	18.1	22.6	38.8
Sağlık - Health	100.0	10.5	14.9	15.3	22.4	37.0
Ulaştırma - Transportation	100.0	5.0	9.1	14.9	23.5	47.5
Haberleşme - Communication	100.0	7.6	11.7	16.9	24.3	39.5
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	100.0	5.5	8.4	15.3	24.2	46.6
Eğitim - Education	100.0	3.2	4.9	11.9	19.7	60.4
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	100.0	5.4	10.7	16.5	23.3	44.1
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	100.0	6.5	11.0	15.6	23.3	43.7
Kent - Urban	100.0	9.9	14.3	17.8	22.9	35.2
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100.0	13.2	16.7	19.9	23.0	27.2
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100.0	13.9	16.4	19.9	21.7	28.0
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	100.0	7.9	13.1	15.4	22.8	40.8
Konut ve kira - Housing and rent	100.0	12.1	16.3	19.3	22.3	30.0
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100.0	8.5	14.3	16.4	23.5	37.3
Sağlık - Health	100.0	11.0	14.4	17.2	20.7	36.8
Ulaştırma - Transportation	100.0	5.1	10.0	14.9	23.9	46.1
Haberleşme - Communication	100.0	7.9	12.5	17.5	24.0	38.2
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	100.0	5.7	9.9	15.5	23.7	45.1
Eğitim - Education	100.0	3.1	7.1	12.1	20.9	56.8
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	100.0	6.9	12.3	16.3	22.7	41.7
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	100.0	6.6	12.3	15.8	23.5	41.8
Kır - Rural	100.0	9.8	14.2	17.3	23.3	35.5
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100.0	11.7	16.8	18.8	22.9	29.8
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100.0	9.4	13.0	18.2	24.3	35.1
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	100.0	8.3	12.1	16.9	22.9	39.9
Konut ve kira - Housing and rent	100.0	11.4	15.6	18.7	23.3	31.0
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100.0	8.4	11.3	17.8	24.8	37.7
Sağlık - Health	100.0	15.1	10.6	14.9	19.5	40.0
Ulaştırma - Transportation	100.0	5.4	11.4	13.8	24.2	45.2
Haberleşme - Communication	100.0	8.5	12.8	16.9	23.2	38.6
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	100.0	7.1	10.3	13.1	24.4	45.1
Eğitim - Education	100.0	5.1	10.6	7.3	19.7	57.3
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	100.0	5.4	9.9	15.1	24.6	45.0
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	100.0	7.0	13.3	14.5	20.3	44.9

23.4 Gelire göre sıralı %20'lik gruplar ayrımında hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı, 2010

Distribution of consumption expenditures by quintiles ordered by income, 2010

(Aylık ortalama - Monthly average)

Tüketim harcaması türü Types of consumption expenditures COICOP	Gelir grubu - Income groups (%)					
	Toplam Total	1.%20 1 st 20%	2.%20 2 nd 20%	3.%20 3 rd 20%	4.%20 4 th 20%	5.%20 5 th 20%
Türkiye - Turkey	100.0	9.1	14.0	17.6	23.2	36.1
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100.0	13.3	17.1	19.4	22.5	27.7
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100.0	11.3	16.7	20.1	22.9	29.0
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	100.0	7.3	12.2	17.5	23.2	39.8
Konut ve kira - Housing and rent	100.0	10.7	15.8	19.1	22.7	31.8
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100.0	7.6	12.5	17.4	23.0	39.6
Sağlık - Health	100.0	10.0	14.0	17.2	22.8	36.0
Ulaştırma - Transportation	100.0	4.5	9.5	14.1	24.7	47.1
Haberleşme - Communication	100.0	7.5	12.9	17.8	24.3	37.5
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	100.0	4.6	11.7	14.2	21.6	48.0
Eğitim - Education	100.0	3.3	6.3	10.7	19.4	60.2
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	100.0	6.0	12.0	17.5	23.0	41.6
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	100.0	6.2	12.2	14.2	27.2	40.1
Kent - Urban	100.0	10.1	14.0	17.9	22.2	35.8
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100.0	13.3	16.4	20.0	22.7	27.6
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100.0	13.7	15.8	20.1	22.6	27.9
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	100.0	7.7	12.1	17.7	22.2	40.2
Konut ve kira - Housing and rent	100.0	12.7	16.5	18.9	21.6	30.3
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100.0	8.3	11.9	17.8	22.0	40.1
Sağlık - Health	100.0	9.7	15.1	17.0	21.4	36.8
Ulaştırma - Transportation	100.0	5.2	10.2	15.1	22.0	47.5
Haberleşme - Communication	100.0	9.0	12.6	18.5	23.5	36.4
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	100.0	5.7	10.8	13.5	21.5	48.5
Eğitim - Education	100.0	3.4	6.7	11.5	19.5	58.9
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	100.0	8.0	12.6	17.0	22.6	39.8
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	100.0	7.4	12.9	15.8	24.5	39.4
Kır - Rural	100.0	8.8	13.3	18.7	23.0	36.2
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100.0	11.7	16.6	21.0	22.3	28.4
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100.0	9.3	13.1	21.8	23.2	32.6
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	100.0	6.6	11.4	17.2	26.5	38.3
Konut ve kira - Housing and rent	100.0	11.3	15.3	19.3	22.5	31.5
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100.0	6.3	13.5	17.2	23.7	39.3
Sağlık - Health	100.0	9.8	16.3	20.9	17.9	35.2
Ulaştırma - Transportation	100.0	4.3	7.0	14.5	22.8	51.4
Haberleşme - Communication	100.0	6.9	11.9	17.9	23.5	39.9
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	100.0	4.7	10.1	19.9	27.4	37.9
Eğitim - Education	100.0	4.4	11.2	14.1	23.0	47.4
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	100.0	4.6	10.8	16.6	27.6	40.4
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	100.0	5.0	9.6	16.6	19.6	49.3

23.5 Tüketim harcamasına göre sıralı %20'lik hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı, 2009

Distribution of consumption expenditures by quintiles ordered by household consumption expenditures, 2009

(Aylık ortalama - Monthly average)

Tüketim harcaması türü Types of consumption expenditures COICOP	Harcama grubu - Expenditure groups (%)					
	Toplam Total	1.%20 1 st 20%	2.%20 2 nd 20%	3.%20 3 rd 20%	4.%20 4 th 20%	5.%20 5 th 20%
Türkiye - Turkey	100.0	6.9	12.1	16.7	22.5	41.8
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100.0	10.2	15.7	19.1	24.1	30.8
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100.0	9.2	15.5	20.5	24.6	30.3
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	100.0	4.2	9.6	14.1	23.2	48.9
Konut ve kira - Housing and rent	100.0	8.6	14.6	19.3	23.6	33.9
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100.0	4.8	10.7	15.5	22.2	46.8
Sağlık - Health	100.0	6.8	10.0	16.2	20.5	46.5
Ulaştırma - Transportation	100.0	2.8	6.2	10.6	18.1	62.4
Haberleşme - Communication	100.0	5.7	11.3	17.3	24.2	41.5
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	100.0	2.6	6.4	12.4	20.2	58.4
Eğitim - Education	100.0	1.7	4.4	9.6	17.4	66.9
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	100.0	4.2	10.4	16.6	23.1	45.7
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	100.0	3.6	7.6	12.2	19.6	56.9
Kent - Urban	100.0	7.9	12.6	16.7	22.2	40.5
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100.0	10.4	15.8	19.2	24.1	30.4
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100.0	10.8	16.3	20.1	23.9	28.8
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	100.0	4.7	9.6	14.9	23.4	47.4
Konut ve kira - Housing and rent	100.0	11.2	15.9	19.0	22.8	31.0
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100.0	5.6	11.1	15.9	22.8	44.7
Sağlık - Health	100.0	7.1	9.6	16.1	19.9	47.4
Ulaştırma - Transportation	100.0	2.9	6.4	10.9	17.6	62.2
Haberleşme - Communication	100.0	6.3	11.8	17.8	24.1	39.9
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	100.0	3.5	7.4	12.5	21.0	55.7
Eğitim - Education	100.0	2.0	5.2	10.6	17.8	64.3
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	100.0	5.7	11.8	17.2	22.9	42.5
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	100.0	4.3	8.1	12.8	20.3	54.6
Kır - Rural	100.0	6.4	11.8	16.8	22.9	42.1
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100.0	8.0	14.1	18.7	24.0	35.1
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100.0	5.1	13.6	18.4	25.1	37.7
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	100.0	3.3	8.6	14.5	22.6	51.1
Konut ve kira - Housing and rent	100.0	9.6	14.2	18.9	24.6	32.8
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100.0	4.5	8.6	16.6	21.3	49.0
Sağlık - Health	100.0	5.7	10.1	12.7	23.7	47.8
Ulaştırma - Transportation	100.0	2.7	7.2	11.3	18.0	60.8
Haberleşme - Communication	100.0	5.4	11.8	17.8	24.8	40.2
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	100.0	2.0	5.2	11.4	21.0	60.4
Eğitim - Education	100.0	2.3	5.1	13.6	16.6	62.4
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	100.0	3.4	9.7	16.3	23.5	47.0
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	100.0	3.7	7.1	12.9	18.4	57.9

23.6 Tüketim harcamasına göre sıralı %20'lik hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı, 2010

Distribution of consumption expenditures by quintiles ordered by household consumption expenditures, 2010

(Aylık ortalama - Monthly average)

Tüketim harcaması türü Types of consumption expenditures COICOP/HBS	Harcama grubu - Expenditure groups (%)					
	Toplam Total	1.%20 1 st 20%	2.%20 2 nd 20%	3.%20 3 rd 20%	4.%20 4 th 20%	5.%20 5 th 20%
Türkiye - Turkey	100.0	7.2	12.2	16.5	22.3	41.8
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100.0	10.6	15.5	19.9	23.6	30.3
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100.0	8.4	15.3	20.3	25.3	30.8
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	100.0	4.5	9.3	15.2	22.6	48.5
Konut ve kira - Housing and rent	100.0	9.7	15.5	18.8	23.5	32.4
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100.0	4.9	9.3	15.0	23.1	47.7
Sağlık - Health	100.0	6.6	11.5	14.1	21.1	46.6
Ulaştırma - Transportation	100.0	2.6	5.9	9.9	17.2	64.5
Haberleşme - Communication	100.0	5.9	12.1	17.8	24.9	39.2
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	100.0	2.4	6.9	12.8	21.7	56.2
Eğitim - Education	100.0	1.5	5.3	9.6	18.1	65.4
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	100.0	4.7	11.1	16.7	22.8	44.7
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	100.0	4.0	8.6	12.6	21.7	53.1
Kent - Urban	100.0	8.1	12.5	16.4	22.0	41.0
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100.0	11.0	15.7	19.5	23.6	30.3
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100.0	10.0	16.3	18.4	26.6	28.7
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	100.0	4.9	9.8	15.6	23.0	46.6
Konut ve kira - Housing and rent	100.0	11.8	15.9	19.1	22.5	30.7
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100.0	5.3	9.7	15.2	22.8	47.0
Sağlık - Health	100.0	5.9	10.6	13.2	20.0	50.3
Ulaştırma - Transportation	100.0	3.0	6.2	9.8	17.0	64.0
Haberleşme - Communication	100.0	6.7	12.7	18.4	24.6	37.7
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	100.0	3.1	7.6	12.6	21.0	55.6
Eğitim - Education	100.0	1.8	5.2	10.6	16.9	65.4
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	100.0	6.4	12.2	16.2	23.1	42.0
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	100.0	5.1	8.9	13.7	21.4	51.0
Kır - Rural	100.0	6.4	11.6	16.6	23.0	42.4
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	100.0	8.5	14.8	19.3	24.8	32.6
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	100.0	4.7	13.4	20.4	26.1	35.5
Giyim ve ayakkabı - Clothing and footwear	100.0	3.4	8.1	14.1	22.9	51.4
Konut ve kira - Housing and rent	100.0	10.0	14.7	18.9	23.4	33.0
Ev eşyası, ev bakım hizmetleri House furnishing, home care services	100.0	4.2	9.0	14.8	23.7	48.3
Sağlık - Health	100.0	6.3	12.2	18.6	19.6	43.4
Ulaştırma - Transportation	100.0	2.2	5.4	9.3	17.3	65.8
Haberleşme - Communication	100.0	5.2	10.7	18.4	24.2	41.5
Eğlence ve kültür - Entertainment and culture	100.0	2.1	6.2	13.8	22.7	55.3
Eğitim - Education	100.0	1.9	7.1	13.9	26.0	51.1
Lokanta ve oteller - Restaurants and hotels	100.0	3.6	9.8	17.1	24.3	45.1
Çeşitli mal ve hizmetler - Various goods and services	100.0	3.1	7.8	10.8	21.7	56.5

23.7 İBBS'ye göre harcama gruplarının dağılımı, 2009
(Aylık ortalama)

İBBS - 2. Düzey SR - Level 2	Toplam Total	Gıda ve alkolsüz içecekler - Food and non-alcoholic beverages	Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	Giyim ve ayakkabı Clothing and footwear	Konut ve kira Housing and rent
TR10 İstanbul	100.0	18.9	3.4	4.4	33.8
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	100.0	21.6	4.7	5.1	27.9
TR22 Balıkesir, Çanakkale	100.0	24.0	5.3	6.1	27.5
TR31 İzmir	100.0	22.0	4.8	5.1	30.9
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	100.0	23.5	5.1	5.6	25.6
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	100.0	26.8	5.0	6.5	26.0
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	100.0	21.6	4.4	4.9	28.6
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	100.0	23.0	4.3	5.5	29.4
TR51 Ankara	100.0	19.5	3.7	5.0	32.4
TR52 Konya, Karaman	100.0	23.0	4.5	5.7	27.6
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	100.0	22.1	3.5	5.5	25.3
TR62 Adana, Mersin	100.0	24.4	3.9	5.8	26.3
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	100.0	28.3	3.4	5.5	22.9
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	100.0	27.2	5.2	5.9	24.2
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	100.0	25.4	4.9	6.0	29.0
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	100.0	27.0	4.9	5.5	23.6
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	100.0	28.0	4.1	5.4	25.0
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	100.0	26.9	4.3	5.6	26.1
TR90 Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	100.0	26.8	3.5	6.1	24.0
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	100.0	24.8	4.3	6.2	24.4
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	100.0	35.4	6.1	6.9	20.6
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	100.0	24.1	4.0	6.3	26.7
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	100.0	30.6	3.6	9.5	17.3
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	100.0	28.2	3.4	6.8	26.3
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	100.0	35.6	4.8	7.8	20.9
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	100.0	39.0	4.9	9.3	18.7

Not. 2007, 2008 ve 2009 Hanehalkı Bütçe Anketlerinden oluşan birleşik veri seti kullanılmıştır.

23.7 Distribution of expenditure groups by SR, 2009
(Monthly average)

(%)

Ev eşyası ve ev bakım hizmetleri House furnishing and home care services	Sağlık Health	Ulaştırma Transportation	Haberleşme Communication	Eğlence ve kültür Entertainment and culture	Eğitim Education	Lokanta ve oteller Restaurants and hotels	Çeşitli mal ve hizmetler Various goods and services
5.2	2.4	11.9	4.2	2.5	2.8	6.2	4.3
5.6	3.2	12.6	4.5	2.5	1.7	6.4	4.2
6.3	2.0	13.4	4.4	1.9	1.3	4.8	3.2
6.0	1.8	11.9	4.4	2.5	1.8	5.1	3.8
6.3	2.2	14.7	4.2	3.0	1.5	4.6	3.7
5.8	2.6	10.9	4.3	2.3	1.5	4.3	4.0
6.5	1.7	14.4	4.2	2.6	1.9	5.6	3.5
5.5	2.4	12.8	4.8	2.8	1.0	4.2	4.4
5.3	1.4	13.7	4.6	2.9	3.0	4.9	3.8
6.2	1.8	15.7	4.2	2.3	1.9	3.9	3.2
6.4	1.7	16.6	4.7	3.0	2.1	4.9	4.3
6.5	1.8	14.1	4.5	2.5	3.0	3.6	3.7
6.3	2.9	13.7	3.9	2.3	1.6	4.4	4.9
6.7	1.5	14.9	4.4	2.0	1.7	3.0	3.3
5.7	1.6	12.8	4.4	2.1	1.4	3.2	3.5
7.3	2.2	12.9	4.1	2.1	1.9	4.9	3.7
6.6	1.6	12.4	4.9	3.2	1.6	3.0	4.2
7.0	1.6	12.0	4.4	2.3	1.6	3.5	4.7
7.2	3.0	12.4	5.1	2.3	1.5	3.0	5.2
7.1	1.6	16.6	4.6	1.9	2.1	2.5	4.0
6.4	1.4	7.9	4.2	1.8	0.9	2.6	5.7
6.5	1.7	14.0	4.6	1.8	2.1	4.4	3.8
7.7	2.0	11.5	3.5	2.1	0.9	3.7	7.6
6.4	2.0	13.2	3.9	1.9	0.8	2.7	4.5
5.6	1.2	10.5	4.3	1.2	1.2	2.2	4.7
6.5	2.0	8.2	3.8	1.4	1.4	1.2	3.4

Note. The combined data set, consists of 2007, 2008 and 2009 Household Budget Surveys, has been used.

23.8 İBBS'ye göre harcama gruplarının dağılımı, 2010
(Aylık ortalama)

İBBS - 2. Düzey SR - Level 2		Toplam Total	Gıda ve alkolsüz içecekler - Food and non-alcoholic beverages	Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	Giyim ve ayakkabı Clothing and footwear	Konut ve kira Housing and rent
TR10	İstanbul	100.0	17.9	3.4	4.3	33.4
TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	100.0	22.9	5.1	5.0	27.4
TR22	Balıkesir, Çanakkale	100.0	23.2	4.9	5.8	27.1
TR31	İzmir	100.0	20.3	4.6	4.8	31.6
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	100.0	22.6	5.1	5.3	24.7
TR33	Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	100.0	25.6	5.1	6.4	24.4
TR41	Bursa, Eskişehir, Bilecik	100.0	20.5	4.3	4.9	28.4
TR42	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	100.0	22.3	4.9	5.3	29.2
TR51	Ankara	100.0	19.0	4.0	4.7	29.8
TR52	Konya, Karaman	100.0	22.4	4.2	5.4	26.2
TR61	Antalya, Isparta, Burdur	100.0	22.6	3.5	5.1	25.2
TR62	Adana, Mersin	100.0	23.8	4.1	5.7	26.3
TR63	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	100.0	27.7	3.2	5.2	22.6
TR71	Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	100.0	26.2	4.4	4.9	24.5
TR72	Kayseri, Sivas, Yozgat	100.0	25.5	4.6	5.6	26.2
TR81	Zonguldak, Karabük, Bartın	100.0	25.8	4.8	4.8	23.8
TR82	Kastamonu, Çankırı, Sinop	100.0	28.1	4.6	4.7	23.6
TR83	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	100.0	26.9	4.5	5.0	25.0
TR90	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	100.0	26.8	3.8	5.8	24.4
TRA1	Erzurum, Erzincan, Bayburt	100.0	26.4	4.7	6.6	21.6
TRA2	Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	100.0	35.7	5.8	6.4	19.5
TRB1	Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	100.0	22.9	4.0	6.2	26.3
TRB2	Van, Muş, Bitlis, Hakkari	100.0	31.6	3.8	8.8	18.7
TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	100.0	26.2	3.1	6.3	25.6
TRC2	Şanlıurfa, Diyarbakır	100.0	30.9	4.8	6.9	21.9
TRC3	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	100.0	36.3	4.5	9.3	19.6

Not. 2008, 2009 ve 2010 Hanehalkı Bütçe Anketlerinden oluşan birleşik veri seti kullanılmıştır.

23.8 Distribution of expenditure groups by SR, 2010
(Monthly average)

(%)

Ev eşyası ve ev bakım hizmetleri House furnishing and home care services	Sağlık Health	Ulaştırma Transportation	Haberleşme Communication	Eğlence ve kültür Entertainment and culture	Eğitim Education	Lokanta ve oteller Restaurants and hotels	Çeşitli mal ve hizmetler Various goods and services
5.1	2.2	13.2	4.1	2.9	2.8	6.4	4.2
6.6	3.3	12.4	4.2	2.2	0.8	6.5	3.6
5.7	2.1	14.9	4.5	2.1	1.3	4.9	3.6
5.9	1.8	13.2	4.3	2.9	2.0	5.0	3.7
6.3	2.2	16.0	4.5	3.0	1.6	5.0	3.9
6.1	2.6	12.1	4.1	2.6	1.5	5.0	4.4
6.6	1.9	15.3	4.1	3.0	2.0	6.0	3.0
5.8	2.0	14.0	4.7	2.3	1.1	4.2	4.1
5.9	1.7	15.8	4.4	3.0	2.4	5.7	3.7
6.3	1.8	17.6	4.0	2.7	2.3	4.3	2.7
6.0	1.6	17.3	4.5	3.0	2.0	4.9	4.1
6.6	1.8	15.0	4.2	2.5	2.2	4.1	3.7
6.3	2.5	16.2	3.8	1.8	1.3	4.7	4.6
6.8	1.4	17.8	4.1	2.2	1.6	3.4	2.6
6.2	1.5	16.1	4.1	2.2	1.6	3.3	3.0
7.8	2.3	13.5	4.2	2.2	1.9	5.1	3.8
7.1	1.8	15.0	4.7	2.3	1.4	3.4	3.3
7.2	1.7	12.4	4.5	2.6	1.6	3.6	5.0
7.0	1.9	13.0	4.9	2.4	1.2	3.0	5.6
7.4	1.6	17.3	4.1	2.2	1.5	2.9	3.7
5.9	1.7	10.6	3.6	1.8	0.7	2.9	5.3
7.2	1.7	14.0	4.4	2.2	2.2	5.4	3.5
7.8	1.7	10.1	3.6	2.0	0.7	3.7	7.4
6.1	2.1	14.7	4.1	2.5	1.6	3.5	4.3
6.9	1.4	12.5	4.0	1.6	1.2	3.1	4.9
6.9	1.9	10.2	3.6	1.5	1.3	1.4	3.7

Note. The combined data set, consists of 2008, 2009 and 2010 Household Budget Surveys, has been used.

23.9 Yoksulluk sınırı yöntemlerine göre yoksulluk oranları, 2008-2009

Poverty rates according to poverty line methods, 2008-2009

(%)

Yöntemler - Methods	Yoksul fert oranı - Percentages of poor individual					
	Türkiye	Kent	Kır	Türkiye	Kent	Kır
	Turkey	Urban	Rural	Turkey	Urban	Rural
	2008			2009		
Gıda yoksulluğu - Food poverty	0.54	0.25	1.18	0.48	0.06	1.42
Gıda ve gıda dışı yoksulluk Food and non-food poverty	17.11	9.38	34.62	18.08	8.86	38.69
Kişi başı günlük 1 \$'ın altı Below \$ 1 per capita per day ⁽¹⁾	-	-	-	-	-	-
Kişi başı günlük 2.15 \$'ın altı Below \$ 2.15 per capita per day ⁽¹⁾	0.47	0.19	1.11	0.22	0.04	0.63
Kişi başı günlük 4.3 \$'ın altı Below \$ 4.3 per capita per day ⁽¹⁾	6.83	3.07	15.33	4.35	0.96	11.92
Harcama esaslı göreceli yoksulluk Relative poverty based on expenditure	15.06	8.01	31.00	15.12	6.59	34.2

(1) 1 \$'ın Satınalma Gücü Paritesine (SGP) göre karşılığı olarak 2008 yılı için 0.983 TL ve 2009 yılı için 0.917 TL kullanılmıştır.

(1) Here, 0.983 TL and 0.917 TL which are the equivalent of 1 \$ Purchasing Power Parity (PPP) are used for years 2008 and 2009 respectively.

23.10 Hanehalkı büyüklüğüne göre yoksulluk oranları, 2008-2009

Poverty rates according to household size: 2008-2009

(%)

Hanehalkı büyüklüğü - Household size	Yoksul oranı - Rate of poor			
	2008		2009	
	Hane Household	Fert Individual	Hane Household	Fert Individual
Türkiye - Turkey	13.52	17.11	14.54	18.08
1-2	9.85	9.57	11.52	10.64
3-4	8.23	8.48	9.41	9.65
5-6	21.14	21.54	21.79	22.20
7+	37.68	38.20	38.50	40.05
Kent - Urban	6.80	9.38	6.62	8.86
1-2	3.12	2.92	3.33	3.21
3-4	4.04	4.27	4.38	4.52
5-6	11.95	12.20	12.50	12.72
7+	26.20	26.95	23.24	25.21
Kır - Rural	29.83	34.62	34.28	38.69
1-2	24.05	23.51	28.47	26.41
3-4	21.37	21.65	28.37	29.02
5-6	39.13	39.51	39.37	39.89
7+	53.95	54.03	53.57	54.06

Not. Gıda ve gıda dışı harcamalar dikkate alınmıştır.

Note. Based on food and non-food expenditures.

23.11 Hanehalkı fertlerinin eğitim durumuna göre yoksulluk oranları, 2008-2009

Poverty rates according to educational level of the household members, 2008-2009

(%)

Eğitim durumu - Educational level	Yoksulluk oranı - Rate of poverty					
	Türkiye		Türkiye		Türkiye	
	Türkiye	Kent	Kır	Türkiye	Kent	Kır
	Turkey	Urban	Rural	Turkey	Urban	Rural
	2008			2009		
Toplam - Total	17.1	9.4	34.6	18.1	8.9	38.7
6 yaşından küçük fertler						
Individuals younger than 6 years of age	22.5	12.4	43.9	24.0	13.0	48.7
Okur-yazar değil veya bir okul bitirmeyen						
Illiterate or literate without a diploma	30.5	19.3	49.0	29.8	16.1	48.8
İlkokul - Primary school	13.4	6.4	27.4	15.3	7.2	31.0
İlköğretim - Elementary school	17.2	10.0	33.0	17.8	8.5	38.0
Ortaokul ve orta dengi meslek						
Secondary school and equivalent vocational school	8.3	5.3	17.6	9.8	5.8	24.4
Lise ve lise dengi meslek						
High school and equivalent vocational school	5.6	3.2	14.9	5.3	3.7	14.7
Yüksekokul, fakülte, yüksek lisans, doktora						
University, faculty, masters, doctorate	0.7	0.5	2.4	0.7	0.5	3.4

Not. Gıda ve gıda dışı harcamalar dikkate alınmıştır.

Note. Based on food and non-food expenditures.

23.1 Türlerine göre aylık ortalama tüketim harcamalarının oransal dağılımı

Percentage of distribution of monthly average consumption expenditures
2010

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page	
Açıklama	394	Explanation
Grafik		Graph
24.1 Tüketici güven endeksi, 2007-2011	396	24.1 Consumer confidence index, 2007-2011
24.2 Sektörel güven endeksleri, 2011	397	24.2 Sectoral confidence index, 2011
Tablo		Table
24.1 Sektörel güven endeksleri ve alt endeksler, 2011	395	24.1 Sectoral confidence indices and sub-indices, 2011
24.2 Tüketici güven endeksi ve alt endeksler, 2007-2011	396	24.2 Consumer confidence index and sub-indices, 2007-2011

AÇIKLAMA

EXPLANATION

GÜVEN ENDEKSLERİ

CONFIDENCE INDICES

Tüketici Güven Endeksi

Consumer Confidence Index

TCMB ve TÜİK işbirliği ile yürütülen Tüketici Eğilim Anketi aylık olarak 2003 yılından itibaren uygulanmaktadır.

Consumer Tendency Survey has been carried out with cooperation of Turkish Statistical Institute and Central Bank since 2003.

Ankette, Türkiye genelinde ve kent-kır ayrımında bir işte çalışan ve gelir getiren 15 ve daha yukarı yaştaki Hanehalkı İşgücü Anketi'nde örneğe çıkan tüm fertler kapsamaktadır.

The survey covers all individuals at the age of 15 and above having an economic activity income in urban and rural areas of Turkey as samples in Household Labour Force Survey.

Anket; tüketicilerin, kişisel mali durumlarına ve genel ekonomiye ilişkin mevcut durum değerlendirmeleri ile yakın gelecek dönem için beklentilerinin ve harcama eğilimlerinin saptanmasına olanak sağlamaktadır.

Consumer Tendency Survey provides the data for consumers present situation assessments and near future expectations concerning their personal financial standing and general economic course as well as their expenditure tendencies.

Anket sonuçlarından yararlanılarak hesaplanan Tüketici güven endeksi; tüketicilerin çeşitli konulardaki değerlendirmeleri ve beklentileri sonucunda edindikleri genel izlenimi yansıtan özet bir göstergedir. Endeks; tüketicilerin ekonomik faaliyete ilişkin güvenindeki durumu göstermektedir.

Consumer Confidence Index is calculated by using the survey findings summarizing assessments and expectations of consumers in different areas in general and indicates consumer confidence concerning economic activity.

Endeks 0-200 aralığında değerlendirilmektedir. Tüketici Güven Endeksi'nin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durum, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durum olduğunu göstermektedir.

The index is evaluated between 0 and 200. If it is above 100, it means consumer confidence is optimistic. If it is below 100, consumer confidence is pessimistic. 100 refers to neutral opinion in consumer confidence.

Sektörel Güven Endeksleri

Sectoral Confidence Indices

Hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörüne 2011 yılında işyeri eğilim anketleri aylık olarak uygulanmaya başlamıştır.

Business Tendency Surveys has been conducted on a monthly basis in services, retail trade and construction sectors in 2011.

Özel sektörde 10 ve daha fazla çalışana sahip girişimler örnekte kapsamaktadır. Anketlerin coğrafi kapsamı Türkiye'dir.

Private sector enterprises with 10+ employees are covered in the sample. The geographical coverage of the surveys is Turkey.

Anketler, belirtilen sektörlerde girişim yöneticilerinin; girişimin mevcut duruma ilişkin değerlendirmelerini ve yakın gelecek için beklentilerini ölçmeyi amaçlamaktadır.

Surveys aim to find out current business situation and near future expectations of enterprises' managers in the mentioned sectors.

Anketlerin seçilmiş sorularına verilen cevaplardan yararlanılarak hesaplanan Sektörel Güven Endeksleri; belirtilen sektörlerin ekonomik faaliyete ilişkin mevcut durum değerlendirmelerini ve gelecekteki eğilimlerini özetleyen göstergelerdir.

Sectoral Confidence Indices calculated by using the responses for the selected survey questions summarize the current business situation and expectations for the near future of enterprises concerning economic activity in the stated sectors.

Endeksler 0-200 aralığında değer alabilmekte, endeksin 100'den büyük olması sektörün mevcut ve gelecek döneme ilişkin iyimserliğini, 100'den küçük olması ise kötümserliğini göstermektedir.

Indices can take value between 0 and 200. It indicates an optimistic outlook when the index is above 100, but it indicates pessimistic outlook when it is below 100.

24.1 Sektörel güven endeksleri ve alt endeksler, 2011

Sectoral confidence indices and sub-indices, 2011

	Yıllık ortalama Yearly average	Ocak January	Şubat February	Mart March	Nisan April	Mayıs May	Haziran June
Hizmet sektörü güven endeksi							
Services confidence index	109.1	104.6	105.0	109.8	115.8	119.3	119.0
Son 3 ayda iş durumu							
Business situation over the past 3 months	104.0	94.9	92.6	99.0	106.0	113.4	113.8
Son 3 ayda hizmetlere olan talep							
Demand (turnover) over the past 3 months	102.7	93.4	89.7	98.0	105.5	112.1	113.2
Gelecek 3 ayda hizmetlere olan talep beklentisi							
Demand (turnover) over the next 3 months	120.7	125.3	132.8	132.3	135.7	132.4	130.1
Perakende ticaret sektörü güven endeksi							
Retail trade confidence index	108.2	102.0	107.9	110.3	115.4	115.8	117.8
Son 3 ayda iş hacmi (satışlar)							
Business activity (sales) over the past 3 months	105.4	93.5	92.3	92.1	107.5	113.3	122.6
Mevcut mal stok seviyesi							
Current volume of stock ⁽¹⁾	97.8	100.2	98.3	99.5	93.8	92.0	99.0
Gelecek 3 ayda iş hacmi (satışlar) beklentisi							
business activity (sales)over the next 3 months	121.4	112.4	133.1	139.3	145.0	142.2	131.7
İnşaat sektörü güven endeksi							
construction confidence index	92.2	93.3	95.8	91.4	100.5	99.5	97.8
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi							
Current overall order books	71.1	73.8	73.5	63.9	72.4	70.0	72.5
Gelecek 3 ayda toplam çalışan sayısı beklentisi							
Total employment over the next 3 months	113.2	112.8	118.2	119.0	128.6	129.1	123.1
		Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
		July	August	September	October	November	December
Hizmet sektörü güven endeksi							
Services confidence index		115.6	107.9	109.0	104.9	101.0	97.7
Son 3 ayda iş durumu							
Business situation over the past 3 months		114.6	103.7	108.3	104.3	102.2	94.7
Son 3 ayda hizmetlere olan talep							
Demand (turnover) over the past 3 months		113.5	103.5	105.9	103.5	100.4	93.8
Gelecek 3 ayda hizmetlere olan talep beklentisi							
Demand (turnover) over the next 3 months		118.6	116.5	112.9	106.8	100.4	104.8
Perakende ticaret sektörü güven endeksi							
Retail trade confidence index		115.1	111.0	107.9	103.0	98.9	92.9
Son 3 ayda iş hacmi (satışlar)							
Business activity (sales) over the past 3 months		127.3	112.8	107.3	103.7	105.0	87.2
Mevcut mal stok seviyesi							
Current volume of stock ⁽¹⁾		94.1	101.8	100.3	96.8	96.1	101.4
Gelecek 3 ayda iş hacmi (satışlar) beklentisi							
business activity (sales)over the next 3 months		124.0	118.5	116.2	108.5	95.6	90.1
İnşaat sektörü güven endeksi							
construction confidence index		98.3	89.6	88.9	85.7	83.4	81.8
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi							
Current overall order books		74.0	72.4	70.8	72.0	68.9	69.4
Gelecek 3 ayda toplam çalışan sayısı beklentisi							
Total employment over the next 3 months		122.6	106.8	107.0	99.4	97.9	94.2

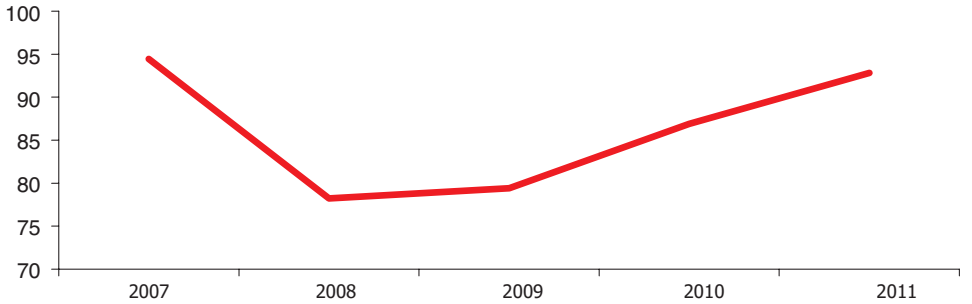
(1) Mevcut mal stok seviyesi yayılma endeksinin artışı stok azalışını, azalış ise stok artışını göstermektedir.

(1) The increase in the diffusion index of volume of stock indicates the decrease of volume of stock, the decrease in the diffusion index indicates the increase of volume of stock.

24.2 Tüketici güven endeksi ve alt endeksler, 2007-2011

		Yıllık ortalama Yearly average	Ocak January	Şubat February	Mart March	Nisan April	Mayıs May	Haziran June
Tüketici güven endeksi	2007	94.4	91.8	92.7	92.4	93.7	95.0	94.2
	2008	78.2	92.1	87.6	82.0	76.2	75.4	75.0
	2009	79.4	71.6	74.0	74.8	80.8	83.3	85.3
	2010	86.9	79.2	81.8	84.7	85.8	86.6	88.0
	2011	92.8	91.3	93.6	93.4	93.5	92.9	96.4
6 ay öncesine göre mevcut dönem satın alma gücü	2007	85.1	82.7	83.4	82.1	84.8	86.8	87.0
	2008	72.5	80.8	77.7	74.5	70.4	69.6	71.1
	2009	70.3	62.7	63.3	62.8	67.9	70.2	74.2
	2010	80.4	71.9	73.8	76.1	77.6	80.0	82.2
	2011	87.6	84.0	85.8	86.6	87.0	87.2	90.2
Gelecek 6 aylık dönemde satın alma gücü beklentisi	2007	89.0	87.5	88.4	86.0	89.5	89.8	89.3
	2008	76.1	86.6	84.4	79.4	73.5	73.6	73.0
	2009	75.9	70.4	71.0	70.7	75.0	77.3	80.4
	2010	84.9	78.7	80.8	82.7	83.0	84.3	85.6
	2011	90.8	89.2	91.1	91.5	90.7	90.6	93.5
Gelecek 3 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi	2007	90.5	87.2	87.9	87.0	89.4	89.1	87.7
	2008	71.0	87.4	81.8	74.9	65.8	65.8	64.7
	2009	72.6	63.9	65.4	64.6	70.8	75.6	79.4
	2010	85.4	74.2	78.3	82.3	82.9	83.5	85.4
	2011	93.9	90.9	93.2	92.5	93.3	93.1	100.2
Gelecek 6 aylık dönemde iş bulma olanakları beklentisi	2007	89.3	85.1	89.1	91.1	87.9	90.9	89.7
	2008	74.2	87.3	82.0	77.5	73.6	72.1	72.9
	2009	71.3	64.9	65.2	67.8	70.2	74.2	76.2
	2010	84.0	74.9	77.1	79.0	84.2	84.6	83.6
	2011	93.2	92.1	92.9	93.1	92.9	93.7	98.1
Mevcut dönemin dayanaklı tüketim mali satın almak için uygunluğu	2007	118.2	116.6	114.9	116.1	116.7	118.1	117.2
	2008	97.4	118.4	112.1	103.6	97.9	95.7	93.4
	2009	107.0	95.9	105.1	108.0	119.9	119.0	116.1
	2010	99.8	96.4	99.3	103.7	101.2	100.4	103.4
	2011	98.8	100.2	104.7	103.4	103.4	99.6	100.1

24.1 Tüketici güven endeksi Consumer confidence index

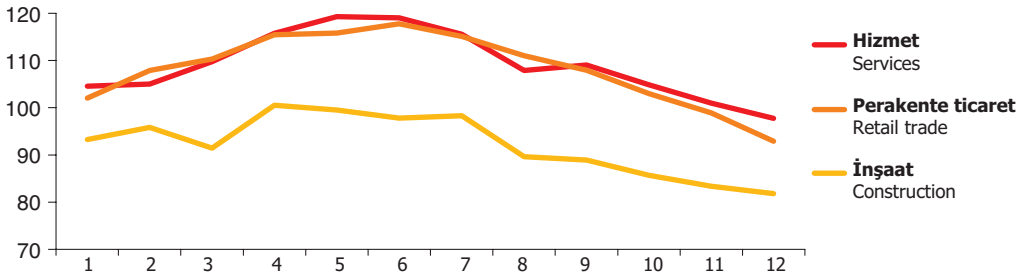
24.2 Consumer confidence index and sub-indices, 2007-2011

Temmuz July	Ağustos August	Eylül September	Ekim October	Kasım November	Aralık December		
95.5	98.2	97.1	96.2	92.5	93.9	2007	Consumer confidence index
77.0	79.8	80.7	74.2	68.9	69.9	2008	
82.4	81.3	81.9	80.5	78.4	78.8	2009	
87.5	87.4	90.4	89.0	91.3	91.0	2010	
94.8	91.7	93.7	89.7	91.0	92.0	2011	
86.6	88.5	87.7	87.2	82.1	82.7	2007	Purchasing power, present compared to past 6 months
72.0	75.5	76.2	72.0	65.5	64.9	2008	
73.3	74.3	75.2	74.0	72.6	72.5	2009	
83.2	83.3	85.4	82.6	85.2	83.6	2010	
90.2	89.5	89.7	86.2	87.3	87.1	2011	
90.2	91.4	91.1	90.0	86.7	88.1	2007	Purchasing power over the next 6 months
74.9	78.1	78.6	74.4	68.5	68.1	2008	
78.6	77.5	78.7	77.7	76.3	77.6	2009	
85.8	85.4	88.8	85.8	89.2	88.8	2010	
92.5	90.2	91.6	88.3	90.2	90.0	2011	
92.0	97.6	97.7	92.9	87.4	90.1	2007	General economic situation over the next 3 months
68.2	74.9	75.6	67.8	62.9	62.2	2008	
77.1	75.8	76.3	76.2	73.5	73.0	2009	
85.5	86.8	93.1	89.5	91.8	91.7	2010	
98.5	93.0	96.6	90.6	90.9	93.4	2011	
86.1	90.6	92.9	89.4	89.4	89.7	2007	Job opportunities over the next 6 months
73.7	76.4	76.4	71.5	64.0	63.4	2008	
73.0	73.3	73.1	72.6	72.3	72.2	2009	
84.7	84.1	87.8	89.0	89.2	89.7	2010	
95.6	91.3	93.2	90.3	91.4	93.5	2011	
122.6	123.1	116.2	121.5	117.0	118.8	2007	Buying time condition of durable goods in the present period
96.3	94.3	96.9	85.6	83.4	90.8	2008	
109.9	105.6	106.3	101.8	97.2	98.6	2009	
98.2	97.1	97.0	98.3	101.2	101.2	2010	
97.4	94.7	97.4	93.2	95.5	96.2	2011	

24.2 Sektörel güven endeksleri

Sectoral confidence index

2011

Veri için tablo 24.1'e bakınız.

For data, see table 24.1.

İÇİNDEKİLER	Sayfa Page	CONTENTS
Açıklama	400	Explanation
Grafik		Graph
25.1 Ekonomik faaliyete göre aylık ortalama işgücü maliyeti, 2004	407	25.1 Monthly average labour cost by economic activity, 2004
25.2 Ekonomik faaliyete göre aylık ortalama işgücü maliyeti, 2008	407	25.2 Monthly average labour cost by economic activity, 2008
25.3 Ekonomik faaliyete göre işgücü maliyeti bileşenleri, 2004	409	25.3 Components of labour cost by economic activity, 2004
25.4 Ekonomik faaliyete göre işgücü maliyeti bileşenleri, 2008	409	25.4 Components of labour cost by economic activity, 2008
25.5 Cinsiyet ve eğitim durumuna göre aylık ortalama brüt ücret, 2010	415	25.5 Monthly average gross wage by sex and educational attainment, 2010
Tablo		Table
İşgücü Maliyeti		Labour Cost
25.1 Haftalık fiili çalışma süresi ve aylık ortalama işgücü maliyeti, 2004, 2008	406	25.1 Actual weekly working hours and monthly average labour cost, 2004, 2008
25.2 Aylık ortalama brüt kazanç ve bileşenleri, 2004, 2008	408	25.2 Monthly average gross earnings and components, 2004, 2008
25.3 Aylık ortalama işgücü maliyeti ve bileşenleri, 2004, 2008	410	25.3 Monthly average labour cost and components, 2004, 2008
25.4 Aylık ortalama sosyal güvenlik ödemeleri ve bileşenleri, 2004, 2008	411	25.4 Monthly average social security payments and components, 2004, 2008
Kazanç Yapısı		Structure of Earnings
25.5 Cinsiyet ve meslek ana grubuna göre aylık ortalama brüt ücret ve yıllık ortalama brüt kazanç, 2006-2010	412	25.5 Monthly average gross wage and annual average gross earnings by sex and major occupational group, 2006-2010
25.6 Cinsiyet ve eğitim durumuna göre aylık ortalama brüt ücret ve yıllık ortalama brüt kazanç, 2006, 2010	415	25.6 Monthly average gross wage and annual average gross earnings by sex and educational attainment, 2006, 2010
25.7 Cinsiyet ve yaş grubuna göre aylık ortalama brüt ücret ve yıllık ortalama brüt kazanç, 2006, 2010	416	25.7 Monthly average gross wage and annual average gross earnings by sex and age group, 2006, 2010
25.8 Cinsiyet ve idari sorumluluğu olup olmama durumuna göre aylık ortalama brüt ücret ve yıllık ortalama brüt kazanç, 2006, 2010	417	25.8 Monthly average gross wage and annual average gross earnings by sex and presence of managerial responsibility, 2006, 2010
İşgücü Maliyeti Endeksi		Labour Cost Index
25.9 Saatlik işgücü maliyeti endeksi, 2007-2011	417	25.9 Hourly labour cost index, 2007-2011
25.10 Saatlik kazanç endeksi, 2007-2011	418	25.10 Hourly earnings index, 2007-2011
25.11 Saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti endeksi, 2007-2011	418	25.11 Hourly labour cost excluding earnings index, 2007-2011

AÇIKLAMA

İŞGÜCÜ MALİYETİ

İşgücü maliyeti araştırması ile, ülkemizde istihdam edilenlerin işverene toplam maliyetini ve bu maliyet unsurlarının toplam içindeki payını belirlemek amaçlanmaktadır. Bu amaç ile işgücü maliyeti araştırmasının dört yıllık periyotlarla Avrupa Birliği ülkeleri ile eş anlamlı olarak uygulanması hedeflenmiştir. Yayımlanan tablolar homojenliğin sağlanması için çırak ve stajyerler kapsamaksızın hazırlanmıştır.

2004 uygulamasında, Avrupa Topuluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflamasının C-K sektörleri kapsanmış, 2008 uygulamasında ise sektörel kapsam genişletilerek aynı sınıflamaya göre C-K sektörlerinin yanı sıra M, N ve O sektörleri de kapsama dahil edilmiştir. Araştırma, 10 ve daha fazla çalışana sahip işletmelere bağlı işyerlerinde uygulanmıştır.

2004 ve 2008 İşgücü Maliyeti Araştırmaları ile derlenen bilgi işyerindeki kayıtlara dayanmaktadır. Araştırmada kapsanan bilgiler işyerlerinde 2004 ve 2008 yıllarında ücret karşılığı çalışan kişilerin elde ettiği ücret ve kazanç ile işverenin ücretli çalıştırdığı kişiler adına katlandığı diğer maliyetlere ilişkindir.

Tanım ve Kavramlar

İşletme (girişim): Birinci derecede karar alma özzerklüğünü kullanarak mal ve hizmet üreten bir organizasyon biçimidir. İşletme bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir. İşletme ve işyeri arasındaki ilişki şu tanımla ifade edilebilir: Bir işletme, kendisine bağlı olan işyerlerinin birleşimine karşılık gelmektedir. İşletmeye bağlı işyerleri olmaması durumunda işyeri ile işletme aynı organizasyonel yapıyı ifade etmektedir.

İşyeri (yerel birim): Coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir birimdir. İşyeri; işletmenin büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerde yerleşik olan bölümdür. İşyeri, bu yerde bir veya daha çok kişinin, tam süreli veya kısmi süreli olarak çalışması yolu ile işletmesi için ekonomik faaliyet yürütür. İşletme merkezinin bulunduğu yer ile yardımcı faaliyet yürüten birimler de işyeridir.

Ücretli çalışanlar: İş sahibi ve ortakları ile ücretsiz çalışan aile fertleri dışında işyerindeki sıfatı ne olursa olsun, emeği karşılığında maaş, ücret, yevmiye vb. adı altında para almak suretiyle çalışanları kapsar.

Fıili çalışma süresi: Temel ücrette konu olan normal çalışma süresi ne olursa olsun işyerinde fıilen çalışılan süredir. Ücret karşılığı olan ve olmayan fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışma süreleri dahil, yıllık izin, resmi tatil gibi ücreti ödendiği halde çalışılmayan süreler hariçtir.

Aylık ücret: Brüt temel ücret ve maaş ödemeleri ile her ay yapılan ücret niteliğindeki diğer düzenli ödemeleri ve fazla çalışma ödemelerini kapsar. İşveren tarafından ücretli maaşlı çalışanlara referans yılında yapılan bu kapsamdaki ödemelerin aylık ortalamasıdır.

EXPLANATION

LABOUR COST

The purpose of the labour cost surveys is to give information on total labour cost of employment to the employer and shares of these cost items within total labour cost. Therefore, it is aimed to conduct labour cost surveys in four yearly intervals simultaneously with European Union countries. Publication tables correspond to the employees other than apprentices and stagier to ensure the homogeneity.

Labour Cost Survey 2004 was implemented covering the C-K sections of the European Union Economic Activity Classification (NACE Rev.1.1) and Labour Cost Survey 2008 was carried out by extending the economic activity coverage to the C-K and M-O sections of the same classification. The surveys were implemented in establishments of enterprises employing 10 and more employees.

Information gathered through Labour Cost Surveys 2004 and 2008 was based on the record of establishments. It pertained to wages and earnings and other cost of employees worked in the establishments within the coverage of the survey in 2004 and 2008 to the employer.

Definitions and Concepts

Enterprise: Enterprise is an organization producing commodity and rendering services by exploiting its first level of authority on decision making. Enterprise may have one or more activities. The relationship between an enterprise and an establishment may be defined as follows. An enterprise corresponds to the combination of local units. In case there is no establishment associated with an enterprise, the establishment and the enterprise refer to the same organizational structure.

Establishment (local unit): It is a unit which is discharged with the activities pertaining to goods and services or a part of these activities in a geographically defined location. It is a settled part of an enterprise such as bureau, store, buffet, factory, workshop, mine, construction yard, hotel, restaurant, cafe, school, hospital etc. An establishment carries out the economic activity in this place on behalf of the associated enterprise through employing one or more persons as full-time or part-time employees. The centre of an enterprise as well as each of the units which fulfills the auxiliary activities also represents one establishment.

Employees: Regardless of their title comprise all persons in the establishment, who work for pay in the form of wages, salaries etc. Owners, partners and unpaid family workers are excluded.

Actual working hours: Regardless of the contractual working hours pertaining to basic wage, corresponds to the hours actually worked in the establishment. Paid and unpaid overtime working hours are included and paid but not worked days like annual vacations or public holidays are excluded.

Monthly wage: Include the sum of basic gross wages, over time payments and other regular payments paid to employees. The monthly wage is the monthly average of these kind of payments made to employee by employer in the reference year.

Aylık kazanç: Brüt ücret ödemeleri ile düzensiz ödemeleri, aynı yardım ödemelerini ve ücretli çalışanların tasarruf sandıklarına yapılan ödemeleri kapsar. İşveren tarafından ücretli maaşlı çalışanlara referans yılında yapılan bu kapsamdaki ödemelerin aylık ortalamasıdır.

Düzensiz ödemeler: Düzenli periyotlarla olsa dahi her ay yapılmayan ikramiye, prim, sosyal yardım vb. ödemelerden oluşur. Aşağıdaki ödeme türlerini kapsar.

- Yılın belirli dönemlerinde ödenen ikramiyeler
- Düzensiz olarak ödenen kar payı, prim vb. ödemeler
- Tatil yardımı olarak yapılan ödemeler
- Dini bayramlarda yapılan ödemeler
- Bu kapsamda yapılan diğer düzensiz ödemeler

Aynı yardım ödemeleri: İşverenin ücretli maaşlı çalışanlara aynı olarak (işyerinde verilen yemek, ulaşım için verilen toplu taşıma kartı, kömür olarak verilen yakacak yardımı gibi) yaptığı ödemelerin işverene maloluş değeridir.

Tasarruf sandıklarına yapılan ödemeler: Ücretli çalışanlar tarafından kurulan tasarruf veya yardım sandıklarına işverenin katkısıdır.

Aylık işgücü maliyeti: İşverenin ücretli çalışanlara yaptığı toplam ödemelere (kazanç) ek olarak sosyal güvenlik ödemeleri ve diğer işgücü maliyeti ödemelerini kapsar. İşveren tarafından ücretli çalışan istihdamına ilişkin olarak referans yılında katılan maliyetin aylık ortalamasıdır.

Sosyal güvenlik ödemeleri: Sosyal güvenlik kurumlarına yapılan zorunlu ve gönüllü ödemelerin işveren payı, kıdem ve ihbar tazminatı ödemeleri ile geçici iş göremezlik döneminde yapılan ödemeler gibi diğer sosyal güvenlik ödemelerini kapsar. İşveren tarafından referans yılında yapılan bu kapsamdaki ödemelerin aylık ortalamasıdır. Zorunlu sosyal güvenlik ödemesi işveren payı, varsa Hazine tarafından karşılanan tutar hariç tutularak hesaplanır.

Zorunlu sosyal güvenlik ödemeleri: İşverenin Sosyal Güvenlik Kurumu'na yaptığı SGK, SGDP ve işsizlik sigortası ödemeleri işveren payıdır.

Gönüllü sosyal güvenlik ödemeleri: İşverenin toplu iş sözleşmesi ile belirlenmiş veya gönüllü olarak özel sigorta kurumlarının sağlık ve/veya emeklilik fonlarına yaptığı ödemelerdir.

Kıdem ve ihbar tazminatı ödemeleri: İşverenin işten ayrılanlar, çıkartılanlar ve emekli olanlar için yaptığı ödemelerdir. Geçersiz fesih tazminatı ödemeleri dahildir.

Diğer sosyal güvenlik ödemeleri: Ücretli çalışanın hastalık vb. nedenlerle geçici iş göremezlik döneminde (SGK'nın yaptığı ödeme dışında) işverenin yaptığı ödemeler ve ücretli çalışanlara işveren tarafından yapılan evlenme, doğum, ölüm yardımları ile çocuklarının eğitim masraflarına yapılan ödemelerdir.

Monthly earnings: Include the sum of gross wage, irregular payments, in kind payments and payments made to employee's saving schemes. The monthly earnings is the monthly average of these kind of payments made to employee by employer in the reference year.

Irregular payments: Include the total of payments made to employees like bonuses, premiums etc. which are not paid regularly every month. Include following payments.

- Bonuses paid in the determined periods during the year
- Irregular payments like profit shares, premiums etc.
- Vacation allowances
- Payments made in religious festivals
- Other irregular payments not defined above

In kind payments: Include the total cost of in kind payments (cost of expenses such as lunch, transport etc.) which are provided to employees.

Payments made to employee's saving schemes: The contribution of employer to the saving schemes of employees.

Monthly labour cost: Include the total payments made to employees by employer (earnings), social security payments and other labour cost expenses. Monthly labour cost is the monthly average of total employment costs of employer in the reference year.

Social security payments: Include the employer's part of statutory and voluntary social security payments made to social security institutions, severance and termination payments and other social security payments like guaranteed remuneration in the event of short term working. Social security payments are the monthly average of these kinds of contributions of employer in the reference year.

Statutory social security payments: Contributions paid to Social Security Institution payable by employer and made compulsory by law. The amount of such contributions is net of any subsidies.

Voluntary social security payments: Contributions paid by the employer to social security schemes (retirement or health care) in accordance with collective agreements or on voluntary basis.

Severance and termination payments: Payments made by employer to the employees leaving the enterprise.

Other social security payments: Other social security contributions of employer like study grants for employees and their families, marriage, birth and death contributions, guaranteed remunerations in the event of short time working etc.

Diğer işgücü maliyeti ödemeleri: Mesleki eğitim maliyetleri, iş alma maliyetleri, gazete ilanları, aracı kurumlara ödenen ücretler, iş elbisesi maliyetleri gibi ödemeler ve istihdama ilişkin cezai ödemeler toplamından istihdama konu olan sübvansiyonlar düşülerek hesaplanır.

Sınıflamalar

Ekonomik faaliyet: Tüm ekonomik faaliyetler, Avrupa Topuluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflamasına göre kodlanmaktadır. Araştırmada kapsanan sektörler aşağıda verilmiştir.

- C: Madencilik ve taşocakçılığı
- D: İmalat sanayii
- E: Elektrik, gaz ve su
- F: İnşaat ve bayındırık işleri
- G: Toptan ve perakende ticaret; motorlu taşıt, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı
- H: Oteller ve lokantalar
- I: Ulaştırma, haberleşme ve depolama
- J: Mali aracı kuruluşların faaliyetleri
- K: Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri
- M: Eğitim
- N: Sağlık işleri ve sosyal hizmetler
- O: Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri

KAZANÇ YAPISI

Ücret ve kazançın ülkedeki yapısal durumunu ortaya çıkarmaya yönelik çalışmaların özelliği ücretli çalışanın, yaş, cinsiyet, meslek, kıdem, eğitim düzeyi vb. özellikleri ayırımında veri sağlamalarıdır. Bu anlamda TÜİK tarafından gerçekleştirilen ilk araştırma "1994 İstihdam ve Ücret Yapısı Anketi" olmuş, ancak sektörel kapsamı sınırlı olan bu çalışma günümüze kadar yinelenememiştir. Bu konudaki veri ihtiyacı ve Avrupa Birliği uyum çalışmaları gözönünde bulundurularak ücret ve kazanç istatistikleri konusunda yapısal bir çalışmanın 2006 yılından itibaren dört yılda bir düzenli olarak ve sektörel kapsamın genişletilerek uygulanmasına karar verilmiştir.

Kazanç Yapısı Araştırması ile cinsiyet, yaş, kıdem yılı, meslek, eğitim durumu gibi ücretli çalışanın özellikleri ayırımının yanı sıra, ekonomik faaliyet ve coğrafi bölge gibi işyeri özellikleri ayırımında da bilgi sunulması amaçlanmıştır. Araştırmalar, 10 ve daha fazla çalışana sahip işletmelere bağlı işyerlerinde uygulanmıştır.

Yayın tabloları, homojenliğin sağlanması için, 2006 yılında ücretli çalışanların % 99,3'ünü, 2010 yılında % 98,7'sini oluşturan tam süreli çalışanlar dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Tanım ve Kavramlar

İşletme (girişim): Birinci derecede karar alma özerkliğini kullanarak mal ve hizmet üreten bir organizasyon biçimidir. İşletme bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir. İşletme ve işyeri arasındaki ilişki şu tanımla ifade edilebilir: Bir işletme, kendisine bağlı olan işyerlerinin birleşimine karşılık gelmektedir. İşletmeye bağlı işyerleri olmaması durumunda işyeri ile işletme aynı organizasyonel yapıyı ifade etmektedir.

Other labour cost payments: Cover other labour cost expenses like vocational training cost, recruitment cost, cost of working clothes provided by the employer etc. This amount includes taxes paid by the employer on employment and exclude subsidies received by the employer.

Classifications

Economic activity: All economic activities are coded according to the International Standards of Economic Activities in the European Union (NACE Rev.1.1). The sections covered in the survey are placed are given below.

- C: Mining and quarrying
- D: Manufacturing
- E: Electricity, gas and water supply
- F: Construction
- G: Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personnel and household goods
- H: Hotels and restaurants
- I: Transportation, communication and storage
- J: Financial intermediation
- K: Real estate, renting and business activities
- M: Education
- N: Health and social work
- O: Other community, social and personal service activities

STRUCTURE OF EARNINGS

The distinctive feature of the surveys aiming to present the structure of wages and earnings in a country is to provide information by characteristics of employee like age, sex, occupation, years of seniority, educational attainment etc. The first survey carried out by TurkStat in this context was "Employment and Wage Structure Survey 1994" whose sectoral coverage was limited and could not be repeated until today. The data need on this subject and the harmonization need with the European Union were taken into account and it was decided to implement a four yearly structural survey with a widened sectoral coverage starting from the year 2006.

It is aimed to produce estimations by characteristics of employees such as sex, age, seniority, occupation, educational attainment as well as by establishment characteristics such as economic activity and geographical region through Structure of Earnings Survey. The surveys were implemented in establishments of enterprises employing 10 and more employees.

The publication tables correspond to the full time employees comprising 99.3% at the 2006 application and 98.7% at the 2010 application of all employees to ensure the homogeneity.

Definitions and Concepts

Enterprise: Enterprise is an organization producing commodity and rendering services by exploiting its first level of authority on decision making. Enterprise may have one or more activities. The relationship between an enterprise and an establishment may be defined as follows. An enterprise corresponds to the combination of local units. In case there is no establishment associated with an enterprise, the establishment and the enterprise refer to the same organizational structure.

İşyeri (yerel birim): Coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir birimdir. İşyeri; işletmenin büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerde yerleşik olan bölümdür. İşyeri, bu yerde bir veya daha çok kişinin, tam süreli veya kısmi süreli olarak çalışması yolu ile işletmesi için ekonomik faaliyet yürütür. İşletme merkezinin bulunduğu yer ile yardımcı faaliyet yürüten birimler de işyeridir.

Ücretli çalışanlar: İş sahibi ve ortakları ile ücretsiz çalışan aile fertleri dışında işyerindeki sıfatı ne olursa olsun, emeği karşılığında maaş, ücret, yevmiye vb. adı altında para almak suretiyle çalışanları kapsar.

Aylık ücret: İşveren tarafından ücretli çalışanlara referans ayında yapılan; temel ücret ödemeleri, fazla çalışma ödemeleri, vardiyalı çalışma/gece çalışması için yapılan ödemeler ve ücret niteliğindeki diğer düzenli ödemelerin toplamıdır.

Aylık ücreti ödenen süre: Referans ayı temel ücretine konu olan normal çalışma süresi ile ücret karşılığı yapılan fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışma sürelerinin toplamıdır.

Saatlik ücret: Referans ayı ücretinin, aylık ücreti ödenen süreye bölümüdür.

Kazanç: İşveren tarafından referans döneminde ücretli çalışana yapılan; temel ücret ödemeleri, düzenli ödemeler, düzensiz ödemeler ve aynı yardım ödemelerinin toplamıdır.

Temel ücret ödemeleri: İşveren tarafından ücretli çalışanlara, referans döneminde, çalışılan ve çalışılmayan süreler için, hizmeti karşılığında ödenen ücretler toplamıdır. İkramiye, prim, sosyal yardım, fazla çalışma gibi ödemelerin dışında kalan, sadece brüt ücret olarak üzerinde anlaşılan ve hesaplanan bedeli kapsar.

Düzenli ödemeler: İşveren tarafından ücretli çalışanlara, referans döneminde nakdi olarak her ay düzenli olarak yapılan ikramiye, prim, nakdi sosyal yardım (aile ve çocuk yardımı, konut ve kira yardımı gibi düzenli sosyal yardımlar) vb. adı altındaki ödemelerin toplamıdır. Vardiyalı çalışma/gece çalışması için yapılan özel ödemeler ve fazla çalışma için yapılan ödemeler dahildir.

Düzensiz ödemeler: İşveren tarafından ücretli çalışanlara, düzenli aralıklarla olsa dahi her ay yapılmayan, ikramiye, prim, sosyal yardım vb. ödemelerin referans döneminde yapılan toplam miktarıdır. Referans döneminde yapılan aşağıdaki ödeme türlerini kapsar.

- Yılın belirli dönemlerinde ödenen ikramiyeler
- Düzensiz olarak ödenen kar payı, prim vb. ödemeler
- Tatil yardımı olarak yapılan ödemeler
- Evlenme, doğum ve ölüm yardımı olarak yapılan ödemeler
- Dini bayramlarda yapılan ödemeler
- Bu kapsamda yapılan diğer düzensiz ödemeler

Aynı ödemeler: İşverenin ücretli maaşlı çalışanlara referans yılında aynı olarak (işyerinde verilen yemek, ulaşım için verilen toplu taşıma kartı, kömür olarak verilen yakacak yardımı vb. için) yaptığı ödemelerin işverene mal oluş değerleri toplamıdır.

Establishment (local unit): It is a unit which is discharged with the activities pertaining to goods and services or a part of these activities in a geographically defined location. It is a settled part of an enterprise such as bureau, store, buffet, factory, workshop, mine, construction yard, hotel, restaurant, cafe, school, hospital etc. An establishment carries out the economic activity in this place on behalf of the associated enterprise through employing one or more persons as full-time or part-time employees. The centre of an enterprise as well as each of the units which fulfills the auxiliary activities also represents one establishment.

Employees: Regardless of their title comprise all persons in the establishment, who work for pay in the form of wages, salaries etc. Owners, partners and unpaid family workers are excluded.

Monthly wage: Include the sum of monthly basic wages, over time payments, payments for shift work/night work and other regular payments paid to employees in the reference month by employers.

Monthly paid hours: Include the sum of contractual working hours pertaining to basic wage and over time hours worked in the reference month.

Hourly wage: Division of monthly wage by monthly paid hours in the reference month.

Earnings: Include the sum of basic wages, regular payments, irregular payments and in kind payments paid to employees in the reference year by employers.

Basic wage payments: Include agreed upon and calculated gross wages paid to employees in the reference year by employers for days worked and not worked, excluding bonuses, premiums, social contributions, over time payments etc.

Regular payments: Include monthly payments made in the reference year regularly consisting of bonuses, premiums, social contributions (regular contributions like family and child allowances, rent allowance etc) includes payments for shift/night work and over time work.

Irregular payments: Include the total of payments made to employees in the reference year, like bonuses, premiums and social contributions etc. which are not paid regularly every month. Include following payments made in the reference year.

- Bonuses paid in the determined periods during the year
- Irregular payments like profit shares, premiums etc.
- Vacation allowances
- Marriage, death, birth allowances
- Payments made in religious festivals
- Other irregular payments not defined above

In kind payments: Include the total cost of in kind payments (cost of expenses such as lunch, transport etc.) which are provided to employees in the reference year.

Sınıflamalar

Meslek: 2006 Kazanç Yapısı Anketi'nde meslekler, Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasına (ISCO-88) göre dört rakamlı olarak kodlanmış ve üç rakamlı olarak yayımlanmıştır. 2010 Kazanç Yapısı Anketi'nde ise meslekler Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasına (ISCO-08) göre dört rakamlı olarak kodlanmış ve iki rakamlı olarak yayımlanmıştır.

ISCO-88'e göre ana meslek grupları

1. Kanun yapıcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler
2. Profesyonel meslek mensupları
3. Yardımcı profesyonel meslek mensupları
4. Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar
5. Hizmet ve satış elemanları
6. Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları
7. Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar
8. Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar
9. Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar

ISCO-08'e göre ana meslek grupları

1. Yöneticiler
2. Profesyonel meslek mensupları
3. Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları
4. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar
5. Hizmet ve satış elemanları
6. Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları
7. Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar
8. Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar
9. Nitelik gerektirmeyen meslekler

Ekonomik Faaliyet: 2006 Kazanç Yapısı Anketi'nde Avrupa Topluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması NACE Rev.1.1'e göre C-K ve M-O arası sektörler kapsanmış iken 2010 Kazanç Yapısı Anketi'nde NACE Rev.2'ye göre B-N ve P-S arası sektörler kapsanmıştır.

İŞGÜCÜ MALİYETİ ENDEKSİ

İşgücü Maliyeti Endeksi ücretli çalışan istihdam etmenin işverene saat başı maliyetindeki nominal değişimi ölçen kısa dönemli bir göstergedir. İşgücü maliyeti endeksi, işgücü maliyetinin çalışan saate bölümü ile hesaplandığından hem işgücü maliyeti hem de fiili çalışma süresi değişkenlerinde meydana gelen değişimler endeks değerini etkilemektedir. Türkiye İstatistik Kurumu, Avrupa Birliği uyum çalışmaları kapsamında 2008 temel yıllık işgücü maliyeti endeksini üçer aylık dönemler itibarıyla yayımlamayı hedeflemiştir.

İşgücü maliyeti endeksinin amacı, saatlik işgücü maliyeti ve temel bileşenlerinde meydana gelen gelişmelerin üçer aylık dönemler itibarıyla nominal olarak izlenebilmesini sağlamaktır. Bu amaçla; işgücü maliyeti, kazanç ve kazanç dışı işgücü maliyeti endeksleri saatlik olarak hesaplanmaktadır.

Tanım ve Kavramlar

İşgücü maliyeti: İşveren tarafından ücretli çalışan istihdamına ilişkin olarak katılan kazanç ve kazanç dışı işgücü maliyetini kapsar. Mesleki eğitim, işe alma, iş elbisesi maliyetleri gibi diğer işgücü maliyeti kalemlerini kapsamaz.

Classifications

Occupation: While in the Structure of Earnings Survey 2006 occupations are coded at the four digits level according to International Standard Classification of Occupations (ISCO-88) and provided at three digits level, in the Structure of Earnings Survey 2010 occupations are coded at the four digits level according to International Standard Classification of Occupations (ISCO-08) and provided at two digits level.

Major occupational groups by ISCO-88

1. Legislators, senior officials and managers
2. Professionals
3. Technicians and associate professionals
4. Clerks
5. Service workers and shop and market sales workers
6. Skilled agricultural and fishery workers
7. Craft and related trade workers
8. Plant and machine operators and assemblers
9. Elementary occupations

Major occupational groups by ISCO-08

1. Managers
2. Professionals
3. Technicians and associate professionals
4. Clerical support workers
5. Service and sales workers
6. Skilled agricultural, forestry and fishery workers
7. Craft and related trades workers
8. Plant and machine operators and assemblers
9. Elementary occupations

Economic Activity: While sectors of C-K and M-O of the International Standards of Economic Activities in the European Union NACE Rev.1.1 were covered in the Structure of Earnings Survey 2006, B-N and P-S of NACE Rev.2 were covered in the Structure of Earnings Survey 2010.

LABOUR COST INDEX

The Labour Cost Index, is a short-term indicator showing the nominal development of hourly labour costs incurred by employers as a result of engaging the labour work force. It is calculated dividing the labour cost by the number of hours worked, therefore the development of variables, labour cost and hours worked affect the evolution of the index. TurkStat aims to publish quarterly labour cost index with the base year of 2008 in the context of European Union harmonization studies.

The objective of the Labour Cost Index is to ensure monitoring quarterly developments in the hourly labour costs and its main components in nominal terms. For this purpose; labor costs, earnings and labour cost excluding earnings indices are calculated on hourly basis.

Definitions and Concepts

Labour cost: Labour cost is the cost incurred by the employer in relation to employment as earnings and labour cost excluding earnings. It does not include vocational training cost or other expenditures such as recruitment cost, spending on working clothes etc.

Kazanç: Brüt temel ücret ve maaş ödemeleri ile ücret niteliğindeki düzenli ödemeleri (her ay yapılan ikramiye, sosyal yardım vb.) fazla çalışma ödemelerini, düzensiz ödemeleri (her ay yapılmayan ikramiye, prim vb.) ve aynı yardım ödemelerini kapsar.

Kazanç dışı işgücü maliyeti: Sosyal güvenlik kurumlarına yapılan zorunlu ve gönüllü ödemelerin işveren payı, kıdem ve ihbar tazminatı ödemeleri ile geçici iş göremezlik döneminde yapılan ödemeler gibi diğer sosyal güvenlik ödemelerini kapsar.

Fiili çalışma süresi: Temel ücrete konu olan normal çalışma süresi ne olursa olsun işyerinde fiilen çalışılan süredir. Ücret karşılığı olan ve olmayan fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışma süreleri dahil, yıllık izin, resmi tatil gibi ücreti ödendiği halde çalışılmayan süreler hariçtir.

Sınıflamalar

Ekonomik faaliyet: Tüm ekonomik faaliyetler, Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması (NACE) Rev.2'ye göre sınıflandırılmıştır. Hizmet sektörü için veri kaynağı aynı sınıflamanın Rev.1.1 sürümüne göre olduğundan, bu sektöre ilişkin endeks rakamları, 2008 İşgücü Maliyeti Araştırması'ndan işgücü maliyeti değişkeni için elde edilen dönüşüm matrisi kullanılarak elde edilmiştir. Endekste kapsanan sektörler aşağıda verilmiştir.

B: Madencilik ve taş ocaklığı

C: İmalat

D: Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı

E: Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri

F: İnşaat

G: Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı

H: Ulaştırma ve depolama

I: Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri

J: Bilgi ve iletişim

K: Finans ve sigorta faaliyetleri

M: Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler

N: İdari ve destek hizmet faaliyetleri

Kapsanmayan faaliyetler: NACE Rev.2'de yer alan 37, 38 ve 39 faaliyetleri ile NACE Rev.1.1'de yer alan 66, 67, 70 ve 73 faaliyetleri kapsamamaktadır (hizmet sektörü için veri kaynağı NACE Rev.1.1'e göre olduğundan hizmet sektöründe kapsanmayan ikili faaliyetler bu sınıflamaya göre verilmiştir).

Toplulaştırma: Endeks NACE Rev.2 sınıflamasının kapsanan tüm sektörleri (L hariç B-N), sanayi sektörü (B-E) ile hizmet sektörü (G-N) için ağırlıklı zincirleme Laspeyres yöntemi ile toplulaştırılmaktadır.

Earnings: Includes; gross basic wage and salary payments, regular payments in the form of the wage, overtime payments, irregular payments (bonuses and premiums etc. not paid regularly) and payments in kind.

Labour cost excluding earnings: Include the employer's part of statutory and voluntary social security payments made to social security institutions, severance and termination payments and other social security payments like guaranteed remuneration in the event of short term working.

Actual working hours: Regardless of the contractual working hours pertaining to basic wage, corresponds to the hours actually worked in the establishment. Paid and unpaid overtime working hours are included and paid but not worked days like annual vacations or public holidays are excluded.

Classifications

Economic activity: Data is classified according to Classification of Economic Activities in the European Community (NACE) Rev.2. Since data source for the service sectors is classified according to NACE Rev. 1.1, the index figures corresponding to these sectors are calculated through using transmission matrix obtained by 2008 Labour Cost Survey for labour cost variable. The sections covered in the survey are placed are given below.

B: Mining and quarrying

C: Manufacturing

D: Electricity, gas, steam and air conditioning supply

E: Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

F: Construction

G: Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles

H: Transportation and storage

I: Accommodation and food service activities

J: Information and communication

K: Financial and insurance activities

M: Professional, scientific and technical activities

N: Administrative and support service activities

Non-covered activities: 37, 38 and 39 activities of NACE Rev.2 and 66, 67, 70 and 73 activities of NACE Rev.1.1 are not covered (since data source for service sector is classified according to NACE Rev.1.1, non-covered 2-digits economic activities are given by NACE Rev. 1.1 for this sector).

Aggregation: Index is aggregated with chain Laspeyres method for all covered sectors of NACE Rev.2 (B_N excluding L), industry (B_E) and services (G_N).

25.1 Haftalık fiili çalışma süresi ve aylık ortalama işgücü maliyeti, 2004, 2008

Actual weekly working hours and monthly average labour cost, 2004, 2008

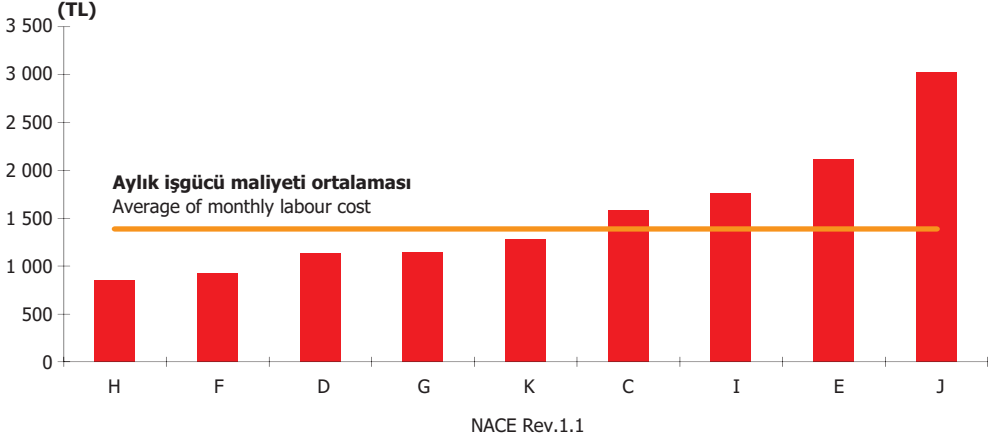
Ekonomik faaliyet - Economic activity NACE Rev.1.1	Ücretli çalışanların oranı The distribution of employees (%)	Haftalık fiili çalışma süresi Actual weekly working hours (saat - hours)	Aylık ortalama	Aylık ortalama	Aylık ortalama
			brüt ücret Monthly average gross wage	brüt kazanç Monthly average gross earnings	işgücü maliyeti Monthly average labour cost
			(TL)		
2004					
Toplam - Total	100.0	42.1	964	1 145	1 388
C Madencilik ve taşocaklığı - Mining and quarrying	2.4	42.0	984	1 201	1 585
D İmalat - Manufacturing	47.2	42.9	782	925	1 129
E Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtım Electricity, gas and water supply	3.7	42.2	1 514	1 710	2 116
F İnşaat - Construction	5.9	43.0	686	747	920
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu taşıt, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods	15.0	43.2	826	948	1 146
H Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	3.6	43.7	630	696	849
I Ulaştırma, depolama ve haberleşme Transport, storage and communication	9.3	41.3	1 278	1 487	1 762
J Mali aracı kuruluşların faaliyetleri Financial intermediation	8.7	36.0	1 949	2 548	3 031
K Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri Real estate, renting and business activities	4.2	40.9	936	1 059	1 277
M Eğitim - Education	-	-	-	-	-
N Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	-	-	-	-	-
O Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri Other community, social and personal service activities	-	-	-	-	-
2008					
Toplam - Total	100.0	42.3	1 383	1 498	1 833
C Madencilik ve taşocaklığı - Mining and quarrying	1.6	41.4	1 466	1 703	2 222
D İmalat - Manufacturing	40.9	42.7	1 154	1 269	1 576
E Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtım Electricity, gas and water supply	1.1	40.0	2 506	2 881	3 593
F İnşaat - Construction	6.4	43.9	844	859	1 055
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu taşıt, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods	13.0	43.0	1 316	1 424	1 725
H Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	4.6	44.6	981	1 023	1 254
I Ulaştırma, depolama ve haberleşme Transport, storage and communication	7.0	41.4	1 857	2 046	2 558
J Mali aracı kuruluşların faaliyetleri Financial intermediation	4.2	38.0	3 156	3 576	4 264
K Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri Real estate, renting and business activities	9.5	42.6	1 264	1 322	1 597
M Eğitim - Education	4.0	39.0	1 630	1 673	1 993
N Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	5.5	41.2	1 919	1 960	2 288
O Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri Other community, social and personal service activities	2.2	41.3	1 669	1 804	2 214

Not. 2004 uygulamasında M, N ve O sektörleri kapsamadığından 2004 ve 2008 yılı toplam değerleri karşılaştırılabilir değildir.

Not. Total figures of 2004 and 2008 are not comparable since M, N and O activities are not covered in 2004 application.

25.1 Ekonomik faaliyete göre aylık ortalama işgücü maliyeti

Monthly average labour cost by economic activity

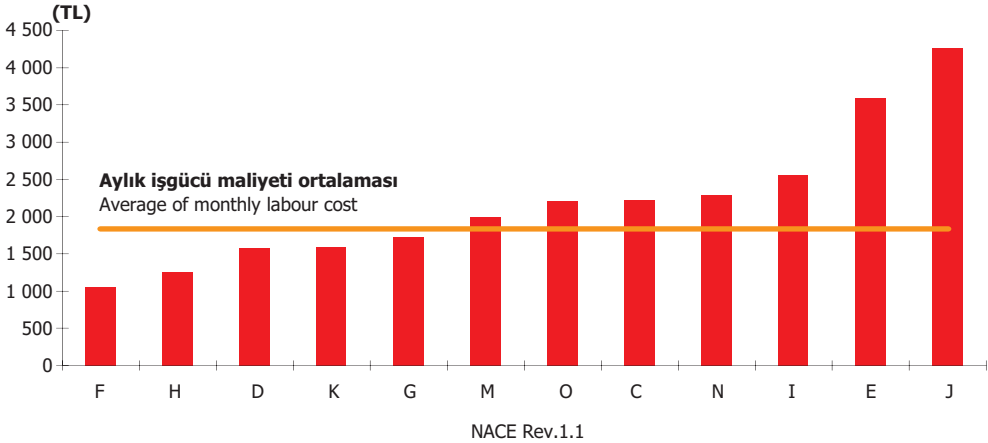
2004

Veri için tablo 25.1'e bakınız.

For data, see table 25.1.

25.2 Ekonomik faaliyete göre aylık ortalama işgücü maliyeti

Monthly average labour cost by economic activity

2008

Veri için tablo 25.1'e bakınız.

For data, see table 25.1.

25.2 Aylık ortalama brüt kazanç ve bileşenleri, 2004, 2008

Monthly average gross earnings and components, 2004, 2008

Ekonomik faaliyet - Economic activity	Kazanç bileşenleri - Components of earnings					
	Aylık ortalama brüt kazanç	Brüt ücret	Düzensiz ödemeler	Aynı yardım ödemeleri	Tasarruf	
	Monthly average gross earnings				Gross wage	Irregular payments
NACE Rev.1.1	(TL)			(%)	Savings schemes payments	
						2004
Toplam - Total	1 145	84.2	10.5	5.1		0.2
C Madencilik ve taşocaklığı - Mining and quarrying	1 201	81.9	13.4	4.6		0.1
D İmalat - Manufacturing	925	84.5	8.3	7.1		0.1
E Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtım						
Electricity, gas and water supply	1 710	88.5	9.6	1.8		0.1
F İnşaat - Construction	747	91.9	2.9	5.1		0.1
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu taşıt, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods	948	87.1	6.5	6.2		0.2
H Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	696	90.6	2.9	6.5		0.0
I Ulaştırma, depolama ve haberleşme						
Transport, storage and communication	1 487	86.0	9.9	3.5		0.6
J Mali aracı kuruluşların faaliyetleri						
Financial intermediation	2 548	76.5	20.6	2.5		0.4
K Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri						
Real estate, renting and business activities	1 059	88.4	6.6	4.9		0.0
M Eğitim - Education	-	-	-	-		-
N Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	-	-	-	-		-
O Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri						
Other community, social and personal service activities	-	-	-	-		-
						2008
Toplam - Total	1 498	92.3	5.5	1.9		0.3
C Madencilik ve taşocaklığı - Mining and quarrying	1 703	86.1	11.7	1.9		0.4
D İmalat - Manufacturing	1 269	91.0	5.8	2.8		0.4
E Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtım						
Electricity, gas and water supply	2 881	87.0	11.1	1.8		0.2
F İnşaat - Construction	859	98.2	0.7	1.0		0.1
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu taşıt, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods	1 424	92.4	5.6	1.7		0.3
H Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	1 023	96.0	2.3	1.4		0.3
I Ulaştırma, depolama ve haberleşme						
Transport, storage and communication	2 046	90.8	7.6	1.5		0.1
J Mali aracı kuruluşların faaliyetleri						
Financial intermediation	3 576	88.2	9.1	1.8		0.8
K Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri						
Real estate, renting and business activities	1 322	95.6	2.8	1.5		0.0
M Eğitim - Education	1 673	97.4	1.6	0.8		0.1
N Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	1 960	97.9	1.3	0.8		0.0
O Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri						
Other community, social and personal service activities	1 804	92.5	6.6	0.7		0.1

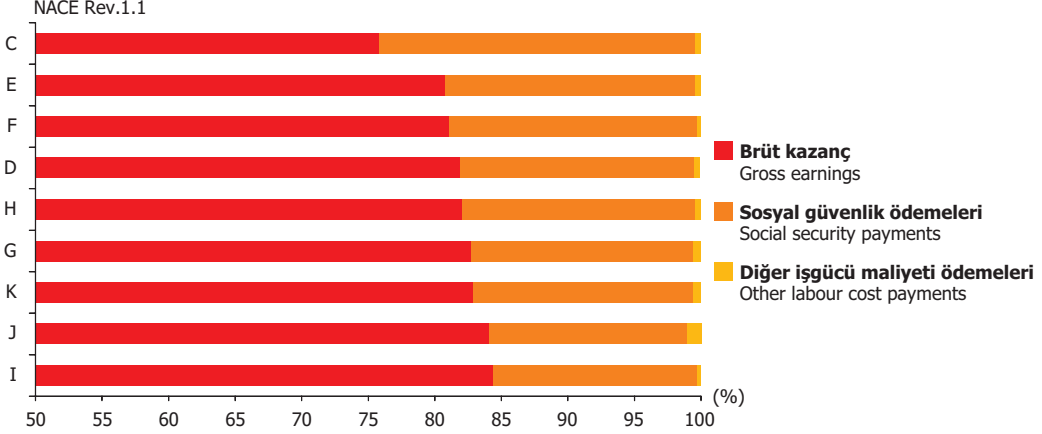
Not. 2004 uygulamasında M, N ve O sektörleri kapsamadığından 2004 ve 2008 yılı toplam değerleri karşılaştırılabilir değildir.

Not. Total figures of 2004 and 2008 are not comparable since M, N and O activities are not covered in 2004 application.

25.3 Ekonomik faaliyete göre işgücü maliyeti bileşenleri

Components of labour cost by economic activity

2004

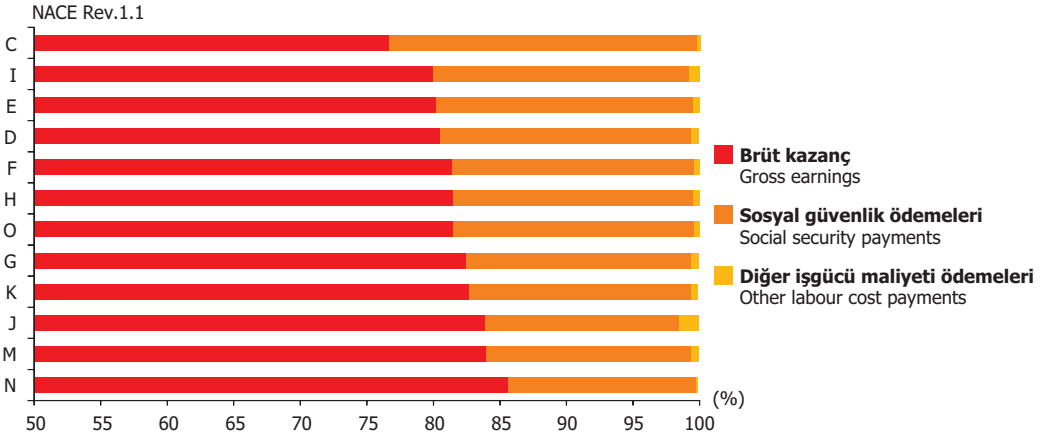
Veri için tablo 25.3'e bakınız.

For data, see table 25.3.

25.4 Ekonomik faaliyete göre işgücü maliyeti bileşenleri

Components of labour cost by economic activity

2008

Veri için tablo 25.3'e bakınız.

For data, see table 25.3.

25.3 Aylık ortalama işgücü maliyeti ve bileşenleri, 2004, 2008

Monthly average labour cost and components, 2004, 2008

Ekonomik faaliyet - Economic activity NACE Rev.1.1	İşgücü maliyeti bileşenleri - Components of labour cost			
	Aylık ortalama işgücü maliyeti Monthly average labour cost (TL)	Brüt kazanç Gross earnings	Sosyal güvenlik ödemeleri Social security payments	Diğer işgücü maliyeti ödemeleri Other labour cost payments
			2004 (%)	
2004				
Toplam - Total	1 388	82.5	16.9	0.6
C Madencilik ve taşocaklığı - Mining and quarrying	1 585	75.8	23.8	0.4
D İmalat - Manufacturing	1 129	81.9	17.6	0.4
E Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı Electricity, gas and water supply	2 116	80.8	18.8	0.4
F İnşaat - Construction	920	81.1	18.6	0.3
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu taşıt, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods	1 146	82.7	16.7	0.6
H Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	849	82.0	17.6	0.4
I Ulaştırma, depolama ve haberleşme Transport, storage and communication	1 762	84.4	15.3	0.3
J Mali aracı kuruluşların faaliyetleri Financial intermediation	3 031	84.1	14.9	1.1
K Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri Real estate, renting and business activities	1 277	82.9	16.5	0.6
M Eğitim - Education	-	-	-	-
N Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	-	-	-	-
O Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri Other community, social and personal service activities	-	-	-	-
2008				
Toplam - Total	1 833	81.7	17.6	0.6
C Madencilik ve taşocaklığı - Mining and quarrying	2 222	76.7	23.1	0.3
D İmalat - Manufacturing	1 576	80.5	18.9	0.6
E Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı Electricity, gas and water supply	3 593	80.2	19.3	0.5
F İnşaat - Construction	1 055	81.4	18.2	0.4
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu taşıt, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods	1 725	82.5	16.9	0.6
H Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	1 254	81.5	18.0	0.5
I Ulaştırma, depolama ve haberleşme Transport, storage and communication	2 558	80.0	19.2	0.8
J Mali aracı kuruluşların faaliyetleri Financial intermediation	4 264	83.9	14.6	1.5
K Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri Real estate, renting and business activities	1 597	82.7	16.7	0.5
M Eğitim - Education	1 993	84.0	15.4	0.6
N Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	2 288	85.6	14.2	0.1
O Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri Other community, social and personal service activities	2 214	81.5	18.1	0.4

Not. 2004 uygulamasında M, N ve O sektörleri kapsamadığından 2004 ve 2008 yılı toplam değerleri karşılaştırılabilir değildir.

Not. Total figures of 2004 and 2008 are not comparable since M, N and O activities are not covered in 2004 application.

25.4 Aylık ortalama sosyal güvenlik ödemeleri ve bileşenleri, 2004, 2008
 Monthly average social security payments and components, 2004, 2008

Ekonomik faaliyet - Economic activity NACE Rev.1.1	Aylık ortalama sosyal güvenlik ödemeleri Monthly average social security payments (TL)	Sosyal güvenlik ödemeleri bileşenleri Components of social security payments			
		Zorunlu ödemeler Statutory payments	Gönüllü ödemeler Voluntary payments	Kıdem ve ihbar tazm. ödemeleri Severance and termination payments	Diğer sosyal güv. ödemeleri Other social security payments
				Kıdem ve ihbar tazm. ödemeleri Severance and termination payments	
				(%)	
		2004			
Toplam - Total	235	82.2	1.7	15.3	0.9
C Madencilik ve taşocaklığı - Mining and quarrying	378	58.9	0.4	38.6	2.1
D İmalat - Manufacturing	199	82.4	0.9	15.6	1.1
E Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı Electricity, gas and water supply	397	75.6	0.8	22.6	1.0
F İnşaat - Construction	171	84.9	0.2	14.5	0.4
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu taşıt, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods	191	86.3	1.9	10.9	1.0
H Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	149	88.4	0.5	10.3	0.8
I Ulaştırma, depolama ve haberleşme Transport, storage and communication	270	82.9	0.6	15.9	0.5
J Mali aracı kuruluşların faaliyetleri Financial intermediation	450	83.0	5.3	11.3	0.3
K Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri Real estate, renting and business activities	210	87.8	1.6	10.2	0.4
M Eğitim - Education	-	-	-	-	-
N Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	-	-	-	-	-
O Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri Other community, social and personal service activities	-	-	-	-	-
		2008			
Toplam - Total	323	80.5	1.8	16.9	0.8
C Madencilik ve taşocaklığı - Mining and quarrying	513	64.8	0.4	34.0	0.7
D İmalat - Manufacturing	297	77.5	1.4	20.1	1.0
E Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı Electricity, gas and water supply	695	71.2	1.3	26.2	1.3
F İnşaat - Construction	192	88.9	2.2	8.9	0.1
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu taşıt, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods	292	82.5	2.9	14.1	0.4
H Oteller ve lokantalar - Hotels and restaurants	226	86.4	0.4	12.8	0.3
I Ulaştırma, depolama ve haberleşme Transport, storage and communication	491	68.9	1.1	29.1	0.9
J Mali aracı kuruluşların faaliyetleri Financial intermediation	624	85.6	6.9	6.4	1.1
K Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri Real estate, renting and business activities	268	88.6	1.0	9.9	0.5
M Eğitim - Education	307	91.4	1.3	5.7	1.6
N Sağlık işleri ve sosyal hizmetler - Health and social work	326	95.1	0.1	4.7	0.2
O Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri Other community, social and personal service activities	401	77.9	0.5	20.8	0.8

Not. 2004 uygulamasında M, N ve O sektörleri kapsamadığından 2004 ve 2008 yılı toplam değerleri karşılaştırılabilir değildir.

Not. Total figures of 2004 and 2008 are not comparable since M, N and O activities are not covered in 2004 application.

25.5 Cinsiyet ve meslek ana grubuna göre aylık ortalama brüt ücret ve yıllık ortalama brüt kazanç, 2006-2010

Monthly average gross wage and annual average gross earnings by sex and major occupational group, 2006-2010

Meslek ana grubu Major occupational group ISCO-88	Ücretli çalışanların oranı	Aylık ücreti ödenen süre	Saatlik ortalama brüt ücret	Aylık ortalama brüt ücret	Yıllık ortalama brüt kazanç
	The distribution of employees (%)	Monthly paid hours (saat - hours)	Hourly average gross wage	Monthly average gross wage (TL)	Annual average gross earnings
2006					
Toplam - Total					
Toplam - Total	100.0	199.7	5.5	1 103	14 252
1 Kanun yapımcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler Legislators, senior officials and managers	4.8	195.2	14.0	2 738	35 914
2 Profesyonel meslek mensupları - Professionals	6.9	194.1	9.6	1 860	23 605
3 Yardımcı profesyonel meslek mensupları Technicians and associate professionals	15.6	198.4	6.9	1 359	17 885
4 Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar Clerks	10.3	196.7	5.9	1 153	14 897
5 Hizmet ve satış elemanları Service workers and shop and market sales workers	9.4	199.5	4.0	793	10 074
6 Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ür. çalışanları - Skilled agricultural and fishery workers	0.3	204.6	4.1	840	11 181
7 Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trade workers	21.9	201.6	4.3	863	11 095
8 Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	15.0	203.8	4.3	877	11 359
9 Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar Elementary occupations	15.9	199.9	3.7	734	9 294
2006					
Erkek - Males					
Toplam - Total	100.0	200.3	5.5	1 107	14 316
1 Kanun yapımcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler Legislators, senior officials and managers	4.8	195.7	13.9	2 723	35 728
2 Profesyonel meslek mensupları - Professionals	5.3	194.6	10.2	1 982	25 165
3 Yardımcı profesyonel meslek mensupları Technicians and associate professionals	14.1	199.3	7.1	1 414	18 633
4 Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar Clerks	7.6	198.1	6.2	1 226	15 826
5 Hizmet ve satış elemanları Service workers and shop and market sales workers	9.6	199.7	4.0	804	10 243
6 Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ür. çalışanları - Skilled agricultural and fishery workers	0.4	204.7	4.2	851	11 300
7 Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trade workers	24.2	201.5	4.4	893	11 523
8 Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	17.2	204.0	4.4	901	11 675
9 Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar Elementary occupations	16.7	199.9	3.8	751	9 544

25.5 Cinsiyet ve meslek ana grubuna göre aylık ortalama brüt ücret ve yıllık ortalama brüt kazanç, 2006-2010 (devam)

Monthly average gross wage and annual average gross earnings by sex and major occupational group, 2006-2010 (continued)

Meslek ana grubu Major occupational group ISCO-88	Ücretli çalışanların oranı The distribution of employees (%)	Aylık ücreti ödenen süre Monthly paid hours (saat - hours)	Saatlik ortalama brüt ücret Hourly average gross wage	Aylık ortalama brüt ücret Monthly average gross wage (TL)	Yıllık ortalama brüt kazanç Annual average gross earnings
	2006				
Kadın - Females					
Toplam - Total	100.0	197.5	5.5	1 091	14 036
1 Kanun yapımcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler Legislators, senior officials and managers	4.6	193.4	14.4	2 790	36 564
2 Profesyonel meslek mensupları - Professionals	12.3	193.3	8.7	1 685	21 355
3 Yardımcı profesyonel meslek mensupları Technicians and associate professionals	20.4	196.2	6.3	1 233	16 158
4 Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar Clerks	19.1	194.7	5.4	1 056	13 658
5 Hizmet ve satış elemanları Service workers and shop and market sales workers	8.4	199.0	3.8	750	9 423
6 Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ür. çalışanları - Skilled agricultural and fishery workers	0.1	203.3	3.4	691	9 554
7 Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trade workers	14.4	202.1	3.4	692	8 695
8 Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	7.8	202.0	3.4	693	9 023
9 Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar Elementary occupations	12.9	199.9	3.3	656	8 209
2010					
Toplam - Total					
Toplam - Total	100.0	200.1	7.6	1 512	19 694
1 Yöneticiler - Managers	5.1	194.7	19.1	3 710	49 170
2 Profesyonel meslek mensupları - Professionals	7.5	194.0	13.8	2 683	33 974
3 Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları - Technicians and associate professionals	9.3	198.6	9.4	1 873	24 628
4 Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar Clerical support workers	13.4	195.0	8.2	1 596	21 478
5 Hizmet ve satış elemanları Service and sales workers	14.3	201.2	5.5	1 099	13 787
6 Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları Skilled agricultural, forestry and fishery workers	0.2	197.8	5.9	1 172	14 561
7 Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trades workers	17.8	202.4	6.4	1 292	16 921
8 Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	17.1	203.9	5.5	1 115	14 544
9 Nitelik gerektirmeyen meslekler Elementary occupations	15.4	202.0	5.0	1 015	13 032

25.5 Cinsiyet ve meslek ana grubuna göre aylık ortalama brüt ücret ve yıllık ortalama brüt kazanç, 2006-2010 (devam)
Monthly average gross wage and annual average gross earnings by sex and major occupational group, 2006-2010 (continued)

Meslek ana grubu Major occupational group ISCO-08	Ücretli çalışanların oranı	Aylık ücreti ödenen süre	Saatlik ortalama brüt ücret	Aylık ortalama brüt ücret	Yıllık ortalama brüt kazanç
	The distribution of employees (%)	Monthly paid hours (saat - hours)	Hourly average gross wage	Monthly average gross wage (TL)	Annual average gross earnings
2010					
Erkek - Males					
Toplam - Total	100.0	201.1	7.5	1 510	19 683
1 Yöneticiler - Managers	5.1	195.3	18.7	3 653	48 198
2 Profesyonel meslek mensupları - Professionals	5.4	194.2	15.1	2 941	37 557
3 Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları - Technicians and associate professionals	8.9	200.0	9.6	1 915	25 283
4 Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar Clerical support workers	10.1	196.5	8.4	1 645	22 066
5 Hizmet ve satış elemanları Service and sales workers	14.2	201.4	5.6	1 122	14 076
6 Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları Skilled agricultural, forestry and fishery workers	0.2	(*)	(*)	(*)	(*)
7 Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trades workers	20.8	202.5	6.5	1 320	17 297
8 Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	19.2	204.7	5.7	1 159	15 144
9 Nitelik gerektirmeyen meslekler Elementary occupations	16.0	202.4	5.2	1 048	13 513
2010					
Kadın - Females					
Toplam - Total	100.0	196.9	7.7	1 519	19 728
1 Yöneticiler - Managers	4.9	192.9	20.2	3 891	52 242
2 Profesyonel meslek mensupları - Professionals	13.8	193.8	12.2	2 371	29 647
3 Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları - Technicians and associate professionals	10.3	194.8	9.0	1 760	22 872
4 Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar Clerical support workers	23.4	193.0	7.9	1 531	20 700
5 Hizmet ve satış elemanları Service and sales workers	14.5	200.6	5.1	1 030	12 919
6 Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları Skilled agricultural, forestry and fishery workers	0.0	(0)	(0)	(0)	(0)
7 Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Craft and related trades workers	8.7	201.7	5.4	1 085	14 151
8 Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar Plant and machine operators and assemblers	10.8	199.9	4.4	875	11 266
9 Nitelik gerektirmeyen meslekler Elementary occupations	13.5	200.6	4.4	892	11 276

25.6 Cinsiyet ve eğitim durumuna göre aylık ortalama brüt ücret ve yıllık ortalama brüt kazanç, 2006, 2010

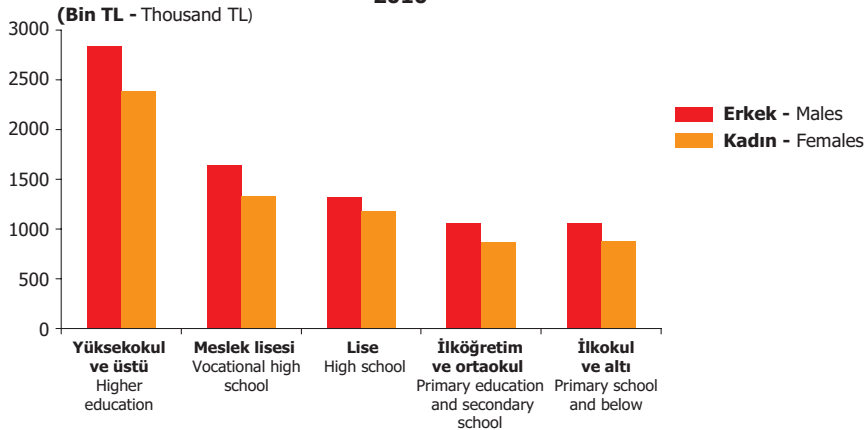
Monthly average gross wage and annual average gross earnings by sex and educational attainment, 2006, 2010

Eğitim durumu Educational attainment ISCED-1997	Ücretli çalışanların oranı The distribution of employees (%)		Aylık ücreti ödenen süre Monthly paid hours (saat - hours)		Saatlik ortalama brüt ücret Hourly average gross wage (TL)		Aylık ortalama brüt ücret Monthly average gross wage (TL)		Yıllık ortalama brüt kazanç Annual average gross earnings	
	2006	2010	2006	2010	2006	2010	2006	2010	2006	2010
	Toplam - Total									
Toplam - Total	100.0	100.0	199.7	200.1	5.5	7.6	1 103	1 512	14 252	19 694
İlkokul ve altı-Primary school and below	30.9	25.0	200.5	201.4	3.8	5.1	764	1 032	9 676	13 099
İlköğretim ve ortaokul Primary education and secondary school	16.4	18.3	200.7	202.5	3.8	5.1	760	1 026	9 640	13 043
Lise - High school	22.4	24.4	199.6	200.4	4.6	6.4	922	1 280	11 802	16 414
Meslek lisesi - Vocational high school	11.3	9.9	204.1	205.3	6.0	7.8	1 233	1 593	16 334	21 280
Yüksekokul ve üstü - Higher education	19.0	22.4	194.8	193.8	10.7	13.7	2 088	2 663	27 310	35 383
Erkek - Males										
Toplam - Total	100.0	100.0	200.3	201.1	5.5	7.5	1 107	1 510	14 316	19 683
İlkokul ve altı-Primary school and below	34.0	27.4	200.5	201.7	3.9	5.3	784	1 066	9 952	13 526
İlköğretim ve ortaokul Primary education and secondary school	17.3	19.9	200.8	203.0	3.9	5.2	788	1 061	9 999	13 505
Lise - High school	21.0	23.7	200.3	201.1	4.7	6.5	943	1 317	12 042	16 907
Meslek lisesi - Vocational high school	12.0	10.8	205.2	206.8	6.3	8.0	1 298	1 649	17 312	22 195
Yüksekokul ve üstü - Higher education	15.7	18.2	195.6	194.6	11.4	14.6	2 231	2 842	29 258	37 878
Kadın - Females										
Toplam - Total	100.0	100.0	197.5	196.9	5.5	7.7	1 091	1 519	14 036	19 728
İlkokul ve altı-Primary school and below	20.6	17.7	200.5	200.0	3.2	4.4	650	874	8 159	11 065
İlköğretim ve ortaokul Primary education and secondary school	13.2	13.5	200.1	200.3	3.2	4.3	640	870	8 064	10 949
Lise - High school	27.2	26.3	197.9	198.6	4.4	5.9	870	1 177	11 182	15 049
Meslek lisesi - Vocational high school	9.0	7.3	199.0	198.6	4.7	6.7	944	1 336	11 990	17 109
Yüksekokul ve üstü - Higher education	30.0	35.3	193.3	192.5	9.5	12.4	1 837	2 380	23 899	31 437

25.5 Cinsiyet ve eğitim durumuna göre aylık ortalama brüt ücret

Monthly average gross wage by sex and educational attainment

2010

25.7 Cinsiyet ve yaş grubuna göre aylık ortalama brüt ücret ve yıllık ortalama brüt kazanç, 2006, 2010
Monthly average gross wage and annual average gross earnings by sex and age group, 2006, 2010

Yaş grubu Age group	Ücretli çalışanların oranı The distribution of employees (%)		Aylık ücreti ödenen süre Monthly paid hours (saat - hours)		Saatlik ortalama brüt ücret Hourly average gross wage		Aylık ortalama brüt ücret Monthly average gross wage (TL)		Yıllık ortalama brüt kazanç Annual average gross earnings	
	2006	2010	2006	2010	2006	2010	2006	2010	2006	2010
Toplam - Total										
Toplam - Total	100.0	100.0	199.7	200.1	5.5	7.6	1 103	1 512	14 252	19 694
<16	0.0	0.0	193.1	197.4	2.6	3.9	511	764	6 442	9 509
16-19	3.3	2.3	199.0	200.1	3.0	4.1	598	830	7 458	10 428
20-24	13.1	11.5	199.7	200.7	3.6	5.0	718	1 001	9 053	12 762
25-29	24.4	22.2	200.1	199.9	4.6	6.3	912	1 267	11 662	16 487
30-34	20.7	21.9	199.9	200.6	5.8	7.6	1 153	1 525	14 925	19 894
35-39	15.6	16.7	200.0	200.7	6.3	8.3	1 256	1 671	16 349	21 858
40-49	18.7	20.0	199.3	200.0	7.0	9.1	1 390	1 811	18 204	23 764
50-59	3.8	4.7	196.5	195.0	8.6	11.2	1 698	2 190	21 830	28 531
60+	0.4	0.6	195.3	195.1	10.7	14.5	2 097	2 835	26 657	34 875
Erkek - Males										
Toplam - Total	77.0	75.4	200.3	201.1	5.5	7.5	1 107	1 510	14 316	19 683
<16	0.0	0.0	(**)	(0)	(**)	(0)	(**)	(0)	(**)	(0)
16-19	2.1	1.6	198.6	199.8	3.0	4.1	594	824	7 414	10 357
20-24	8.2	7.1	200.2	201.4	3.6	4.9	711	986	8 966	12 583
25-29	18.4	16.1	201.0	201.2	4.4	6.1	883	1 227	11 293	15 959
30-34	16.5	16.8	200.8	201.9	5.5	7.3	1 097	1 471	14 185	19 212
35-39	12.6	13.1	200.7	201.8	6.1	8.1	1 233	1 636	16 071	21 326
40-49	15.6	16.3	199.9	200.9	7.0	9.0	1 404	1 806	18 410	23 704
50-59	3.2	3.9	196.8	195.8	8.8	11.5	1 726	2 242	22 188	29 461
60+	0.4	0.5	195.0	195.2	10.8	15.0	2 105	2 930	26 885	36 000
Kadın - Females										
Toplam - Total	23.0	24.6	197.5	196.9	5.5	7.7	1 091	1 519	14 036	19 728
<16	(0)	0.0	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
16-19	1.2	0.7	199.7	200.8	3.0	4.2	604	842	7 534	10 579
20-24	4.9	4.4	199.0	199.4	3.7	5.1	729	1 026	9 197	13 054
25-29	6.1	6.1	197.3	196.5	5.1	7.0	997	1 374	12 775	17 878
30-34	4.2	5.1	196.4	196.5	7.0	8.7	1 372	1 704	17 810	22 150
35-39	3.0	3.6	197.3	196.6	6.8	9.1	1 351	1 799	17 530	23 785
40-49	3.1	3.7	196.5	196.2	6.7	9.3	1 322	1 834	17 155	24 027
50-59	0.5	0.9	195.0	191.1	7.9	10.2	1 533	1 950	19 673	24 288
60+	0.0	0.1	198.6	195.0	10.2	10.8	2 025	2 098	24 482	26 149

(0) Gözlem değeri öngörülenden az olduğu için bilgi verilememiştir.

(0) Data not available due to insufficient number of observation.

(**) Gizlenmiş verilerin aritmetik işlem sonucu elde edilmesini önlemek amacıyla verilmemiştir. (ikincil gizlilik).

(**) Data are not given for hinder to obtain confidential figures by mathematical process.

25.8 Cinsiyet ve idari sorumluluğu olup olmama durumuna göre aylık ortalama brüt ücret ve yıllık ortalama brüt kazanç, 2006, 2010

Monthly average gross wage and annual average gross earnings by sex and presence of managerial responsibility, 2006, 2010

İdari sorumluluk Managerial responsibility	Ücretli çalışanların oranı The distribution of employees (%)		Aylık ücreti ödenen süre Monthly paid hours (saat - hours)		Saatlik ortalama brüt ücret Hourly average gross wage		Aylık ortalama brüt ücret Monthly average gross wage (TL)		Yıllık ortalama brüt kazanç Annual average gross earnings	
	2006	2010	2006	2010	2006	2010	2006	2010	2006	2010
Toplam - Total										
Toplam - Total	100.0	100.0	199.7	200.1	5.5	7.6	1 103	1 512	14 252	19 694
İdari sorumluluğu olan With managerial responsibility	14.2	12.3	197.2	196.7	9.9	14.3	1 955	2 818	25 363	37 148
İdari sorumluluğu olmayan Without managerial responsibility	85.8	87.7	200.1	200.5	4.8	6.6	962	1 328	12 408	17 236
Erkek - Males										
Toplam - Total	100.0	100.0	200.3	201.1	5.5	7.5	1 107	1 510	14 316	19 683
İdari sorumluluğu olan With managerial responsibility	14.5	12.6	197.8	197.7	9.8	14.1	1 946	2 783	25 206	36 566
İdari sorumluluğu olmayan Without managerial responsibility	85.5	87.4	200.7	201.6	4.8	6.6	965	1 327	12 471	17 251
Kadın - Females										
Toplam - Total	100.0	100.0	197.5	196.9	5.5	7.7	1 091	1 519	14 036	19 728
İdari sorumluluğu olan With managerial responsibility	13.4	11.6	194.8	193.2	10.2	15.2	1 989	2 936	25 933	39 095
İdari sorumluluğu olmayan Without managerial responsibility	86.6	88.4	197.9	197.4	4.8	6.8	953	1 333	12 201	17 191

25.9 Saatlik işgücü maliyeti endeksi, 2007-2011

Hourly labour cost index, 2007-2011

Ekonomik faaliyet - Economic activity NAACE Rev.2	2007	2008	2009	2010	2011
B - N Toplam - Total	88.9	100.0	108.9	118.4	129.6
B - E Sanayi - Industry	88.9	100.0	108.9	117.4	127.8
B Madencilik ve taş ocaklığı - Mining and quarrying	88.9	100.0	103.2	104.0	115.7
C İmalat - Manufacturing	89.2	100.0	109.1	117.9	128.5
D Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı Electricity, gas, steam and air conditioning supply	84.9	100.0	108.6	120.0	122.8
E Su temini; kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	86.2	100.0	111.9	123.4	139.8
F İnşaat - Construction	89.9	100.0	113.2	124.3	140.5
G - N Hizmet - Services	88.7	100.0	107.4	118.3	129.7
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	90.9	100.0	108.6	124.6	139.4
H Ulaştırma ve depolama - Transportation and storage	88.2	100.0	108.6	127.4	140.3
I Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri - Accommodation and food service activities	87.6	100.0	109.1	124.2	138.7
J Bilgi ve iletişim - Information and communication	80.7	100.0	109.5	113.6	125.4
K Finans ve sigorta faaliyetleri - Financial and insurance activities	90.5	100.0	104.7	113.0	122.5
M Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler - Professional, scientific and technical activities	91.0	100.0	112.3	132.9	144.8
N İdari ve destek hizmet faaliyetleri - Administrative and support service activities	85.6	100.0	113.0	120.1	134.7

25.10 Saatlik kazanç endeksi, 2007-2011

Hourly earnings index, 2007-2011

Ekonomik faaliyet - Economic activity					
NACE Rev.2	2007	2008	2009	2010	2011
B - N Toplam - Total	89.7	100.0	110.1	120.5	132.2
B - E Sanayi - Industry	90.3	100.0	109.9	119.6	130.6
B Madencilik ve taş ocaklığı - Mining and quarrying	91.6	100.0	106.6	107.7	119.5
C İmalat - Manufacturing	90.5	100.0	110.1	120.6	131.9
D Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı Electricity, gas, steam and air conditioning supply	87.1	100.0	108.1	114.3	119.2
E Su temini; kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	88.1	100.0	112.5	124.4	137.7
F İnşaat - Construction	88.6	100.0	115.4	127.0	143.6
G - N Hizmet - Services	88.7	100.0	108.9	120.1	131.8
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	91.1	100.0	109.6	126.9	141.6
H Ulaştırma ve depolama - Transportation and storage	89.0	100.0	111.9	131.7	145.1
I Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri - Accommodation and food service activities	88.0	100.0	110.2	125.7	141.7
J Bilgi ve iletişim - Information and communication	80.2	100.0	108.9	114.9	126.8
K Finans ve sigorta faaliyetleri - Financial and insurance activities	90.4	100.0	106.4	114.6	123.7
M Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler - Professional, scientific and technical activities	91.3	100.0	114.6	135.5	148.7
N İdari ve destek hizmet faaliyetleri - Administrative and support service activities	85.9	100.0	114.6	121.2	137.1

25.11 Saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti endeksi, 2007-2011

Hourly labour cost excluding earnings index, 2007-2011

Ekonomik faaliyet - Economic activity					
NACE Rev.2	2007	2008	2009	2010	2011
B - N Toplam - Total	85.8	100.0	103.9	109.8	119.0
B - E Sanayi - Industry	83.2	100.0	104.9	108.8	116.5
B Madencilik ve taş ocaklığı - Mining and quarrying	79.6	100.0	91.7	91.5	103.1
C İmalat - Manufacturing	84.0	100.0	105.2	107.0	114.9
D Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı Electricity, gas, steam and air conditioning supply	76.0	100.0	110.8	143.2	137.7
E Su temini; kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	78.3	100.0	109.5	119.1	148.9
F İnşaat - Construction	94.9	100.0	104.7	113.8	128.5
G - N Hizmet - Services	89.0	100.0	101.4	110.5	120.8
G Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	90.2	100.0	103.7	114.1	129.8
H Ulaştırma ve depolama - Transportation and storage	85.4	100.0	96.3	109.9	121.1
I Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri - Accommodation and food service activities	85.8	100.0	104.7	117.9	126.0
J Bilgi ve iletişim - Information and communication	83.8	100.0	113.7	108.0	117.3
K Finans ve sigorta faaliyetleri - Financial and insurance activities	91.3	100.0	98.0	106.8	117.3
M Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler - Professional, scientific and technical activities	90.4	100.0	102.7	122.9	127.6
N İdari ve destek hizmet faaliyetleri - Administrative and support service activities	85.2	100.0	106.1	116.7	124.5

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page	
Açıklama	420	Explanation
Grafik		Graph
26.1 AR-GE harcaması / GSYH, 2006-2010	423	26.1 GERD / GDP, 2006-2010
26.2 Öğrenim durumuna göre AR-GE insan gücü (sayı), 2010	424	26.2 R&D personnel by education level (headcount), 2010
26.3 Cinsiyete göre bilgisayar ve internet kullanım oranları, 2011	433	26.3 Proportion of computer and internet use by gender, 2011
26.4 Girişimlerde yenilik faaliyetleri (teknolojik olmayan), 2008-2010	440	26.4 Enterprises with innovation activities (non-technological), 2008-2010
26.5 Girişimlerde yenilik faaliyetleri (teknolojik), 2008-2010	441	26.5 Enterprises with innovation activities (technological), 2008-2010
Tablo		Table
26.1 Gayri safi yurtiçi AR-GE harcaması, 2006-2010	422	26.1 Gross domestic expenditures on R&D, 2006-2010
26.2 Meslek grubu ve sektöre göre AR-GE insan gücü, 2006-2010	422	26.2 R&D personnel by sector of performance (employment) and occupation, 2006-2010
26.3 Harcama grubu ve finans kaynağına göre sektörlerin AR-GE harcaması, 2009-2010	423	26.3 Gross domestic expenditure on R&D by type of expenditure and source of funds, 2009-2010
26.4 Öğrenim durumu ve sektöre göre AR-GE insan gücü, 2009-2010	424	26.4 R&D personnel by sectors and education level, 2009-2010
26.5 İktisadi faaliyet kolu ve harcama grubuna göre ticari kesim AR-GE harcamaları, 2009	425	26.5 Business enterprise expenditure on R&D by economic activities and type of costs, 2009
26.6 İktisadi faaliyet kolu ve harcama grubuna göre ticari kesim AR-GE harcamaları, 2010	428	26.6 Business enterprise expenditure on R&D by economic activities and type of costs, 2010
26.7 İktisadi faaliyet kolu ve meslek grubuna göre ticari kesim AR-GE insan gücü, 2009	431	26.7 Business enterprises R&D personnel by economic activity and occupation, 2009
26.8 İktisadi faaliyet kolu ve meslek grubuna göre ticari kesim AR-GE insan gücü, 2010	434	26.8 Business enterprises R&D personnel by economic activity and occupation, 2010
26.9 Seçilmiş ülkelerde AR-GE harcaması, 2006-2010 [Satınalma gücü paritesi]	436	26.9 Gross domestic expenditure on R&D in selected countries, 2006-2010 [Purchasing power parity]
26.10 Cinsiyete göre bilgisayar ve internet kullanım oranları, 2011	437	26.10 Proportion of computer and internet use by gender, 2011
26.11 Son üç ay içinde (Ocak-Mart) bilgisayar ve internet kullanımı, 2011	437	26.11 Individuals using the computer and Internet in the last 3 months (January-March), 2011
26.12 Hanelerde bilişim teknolojileri sahiplik durumu, 2011	438	26.12 Availability of ICT equipments in households, 2011
26.13 Son üç ay içinde İnternet kullanan bireylerin İnterneti kişisel kullanma amaçları, 2011	438	26.13 Internet activities of individuals who have accessed the Internet in the last 3 months, by private purposes, 2011
26.14 2010 yılı Ocak ayında bilgisayar kullanılan ve internet erişimine sahip girişimlerin oranı	439	26.14 Proportion of enterprises which have access to internet and use computer by economic activity and size group in January 2010
26.15 2011 yılı Ocak ayında bilgisayar kullanılan ve internet erişimine sahip girişimlerin oranı	439	26.15 Proportion of enterprises which have access to internet and use computer by economic activity and size group in January 2011
26.16 İktisadi faaliyet kolu ve büyüklük grubuna göre yenilik faaliyeti yürüten girişimlerin oranı, 2008-2010	440	26.16 Enterprises with innovation activities by economic activity and size, 2008-2010

AÇIKLAMA

ARAşTIRMA - GELİşTİRME

1990 yılında, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından, bilim ve teknoloji göstergeleri alanında gerekli çalışmaların yürütülmesi, geliştirilmesi ve araştırma-geliştirme alanında uluslararası standart ve yöntemlerle uyumlu yeni serilerin oluşturulması çalışmalarına başlanmıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu, 1990 yılı için yapılan ilk çalışmadan itibaren AR-GE verilerini bu konuda standart OECD metodolojisi (Bilimsel ve Teknolojik Faaliyetlerin Ölçülmesi: AR-GE Anketleri için Önerilen Standartlar-Frascati) klavuzuna uygun olarak yıllık anketler ile derlemektedir.

AR-GE istatistikleri çalışmasında, kamu kesimi, ticari kesim ve yükseköğretim kesimleri kapsamaktadır. Kamu kesimi ve ticari kesimde AR-GE verileri anketler ile doğrudan AR-GE yapan birimlerden derlenmektedir. Yükseköğretim kesiminde ise bu veriler devlet üniversiteleri için AR-GE yapan birimlerin merkezi kayıtları kullanılarak yapılan detaylı çalışmaları vakıf üniversiteleri için ise anketler ile elde edilmektedir.

Tanım ve Kavramlar

Araştırma ve Deneysel Geliştirme (AR-GE): Araştırma ve deneysel geliştirme, toplm, kültür ve insan bilgisini de içeren, bilgi birikimini artırmak ve bunu yeni uygulamalarda kullanmak için yapılan, düzenli yaratıcı çalışmalardan oluşur.

AR-GE'yi ilgili benzer etkinliklerden ayıran temel ölçüt, AR-GE'de dikkate değer ölçüde yenilik (özgünlük) bulunmasıdır.

Ticari kesim: Birincil faaliyetleri, mal ve hizmet üreterek en azından üretim maliyetlerini karşılayacak bir fiyatla halka satmak olan tüm firma, örgüt ve kurumlar ile esas olarak, bunlara hizmet eden ve kar amaçlamayan özel kuruluşlardır.

Bu kesimin çekirdeğini kar dağıtım ya da dağıtımın özel kuruluşlar oluşturur. Bu kesime ticari kuruluşların ürettiği türden mal ve hizmetleri üretip satan kamu kuruluşları da dahildir. (Kamu İktisadi Teşebbüsleri).

Kamu kesimi: Başka şekilde uygun ve ekonomik olarak sağlanamayan ortak hizmetleri veren, fakat bunları normal olarak satmayan, devlet ve toplumun ekonomik ve sosyal piyasasını yöneten, bütün kuruluş, daire ve benzeri organlardır.

Yükseköğretim kesimi: Tüm üniversiteler, teknoloji enstitüleri ve ortaöğretim sonrası kurumlardan oluşur. Ayrıca, yüksek öğretim kurumlarının doğrudan kontrolünde bulunan, bunlar tarafından yönetilen ya da bu kurumlara bağlı tüm araştırma kuruluşları, deneme istasyonları ve klinikleri de kapsar.

Araştirmacı: Yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemler bulunması ya da geliştirilmesi ile uğraşan mühendis ve bilim adamlarıdır. Bir araştırmacının işinin bilimsel ve teknik yanlarının planlanıp yönetilmesi ile uğraşan işletmeci ve yöneticiler de bu tanım içine alınır.

Teknisyen: Araştırmacıların gözetiminde, bilimsel ve teknik nitelikte çalışmaları AR-GE projelerine katılan kişiler, öğrenimlerine bakılmaksızın teknisyen olarak alınır.

EXPLANATION

RESEARCH - DEVELOPMENT

In 1990, Turkish Statistical Institute started to establish its own structures for developing and implementing studies on Science and Technology Indicators and to re-establish new series on research and development which are in a well-defined grounds conforming with the international standards and methodologies.

Since 1990, R&D data have been compiled with annual surveys in line with the standard OECD methodology for R&D statistics entitled the Measurement of Scientific and Technological Activities: Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development-Frascati Manual.

Studies on R&D statistics cover government sector, business enterprise sector and higher education sector. In government and business enterprise sectors R&D data are collected by two separate questionnaires directed to the units actually performing R&D activities. In higher education sector, R&D data are derived from the unit's registers by detailed studies and by survey.

Definitions and Concepts

Research and Experimental Development (R&D): Research and experimental development comprises creative works undertaken on a systematic basis in order to increase the stock of knowledge, including knowledge of human being, culture and society and the use of this stock of knowledge to devise new applications.

The basic criterion for distinguishing R&D from related activities is the presence in R&D of an appreciable element of novelty.

Business enterprise sector: All firms, organizations and institutions whose primary activity is the production of goods or services for sale to the general public at a price intended approximately to cover at least the cost of production and the private non-profit institutes mainly serving them.

The core of the sector is made up of private enterprises whether or not they distribute profit. In addition, it includes public enterprises mainly engaged in selling the kind of goods and services which are often produced by business enterprises. (State Economic Enterprises).

Government sector: All department offices, and other bodies which are administering the economic and social policy of the state and community and those providing common services which are otherwise can not be provided conveniently economically, but normally not selling these common services.

Higher education sector: The sector is comprised of all universities, colleges of technology and other institutes of post secondary education. It also includes all research institutes, experimental stations, and clinics operating under the direct control of or administered by or associated with higher education establishments.

Researchers: Researchers are scientists or engineers engaged in the conception or creation of new knowledge, products, processes, methods and systems. Managers and administrators engaged in the planning and management of the scientific and technical aspects of a researcher's work are also included.

Technicians: Technicians participate in R&D projects by performing scientific and technical tasks under the supervision of researches.

Diğer destek personeli: AR-GE projelerine (çalışmalarına) katılan ya da projelerle doğrudan ilgili vasıflı ve vasıfsız sanatkar, sekreter ve büro hizmetlilerinden oluşur.

Tam Zaman Eşdeğeri (TZE): AR-GE'de çalışan insan gücünün AR-GE faaliyetlerinin kişi-yılı olarak tam zaman eşdeğeri bulunur. Bir TZE bir kişi-yıl olarak düşünülebilir. Böylelikle; çalışma zamanının %30'unu AR-GE'ye, kalanını başka işlere ayıran kişi, 0.3 TZE olarak alınmaktadır.

GİRİŞİMLERDE VE HANELERDE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ KULLANIMI ARAŞTIRMASI

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından, ilki 2004 yılında olmak üzere AB normlarına uygun olarak Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması gerçekleştirilmektedir. Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması ise ilk defa 2005 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmalar ile eAvrupa ve eAvrupa+ girişimi kapsamında bilgi toplumu oluşturmaya yönelik çalışmaların mevcut durumunu ve zaman içerisindeki değişimlerini izleme ve değerlendirilmede karar alıcılara faydalı olacak veriler derlenmektedir.

Tanım ve Kavramlar

Bilgi ve İletişim (Bilişim) Teknolojileri: Bilişim teknolojileri; bilginin elektronik yollarla görüntülenmesi, işlenmesi, depolanması ve dağıtımına katkıda bulunan faaliyetlerdir. Bilişim teknolojileri, bilgi teknolojileri (bilgisayar yazılım ve donanımı; son kullanıcılar, ofis, ağ ve veri iletişim ekipmanları) ve iletişim araç ve hizmetlerini kapsamaktadır.

YENİLİK

Yenilik istatistikleri; tüm sektörlerde yapılan çalışmaların saptanarak, sektörlerin yenilik yapma, yeni ürün ve proses geliştirme, yeni teknolojiyi kullanma, yayma ve yenilik yapabilme yeteneklerinin tespiti amacıyla bu konuda standart bir metodoloji olan "Oslo El Kitabı" na uygun olarak derlenmektedir.

Tanım ve Kavramlar

Yenilik: Girişim içi uygulamalarda, girişimin organizasyonunda veya dış ilişkilerde yeni veya önemli derecede iyileştirilmiş bir ürün (mal veya hizmet), veya süreç, yeni bir pazarlama yöntemi ya da yeni bir organizasyonel yöntemin gerçekleştirilmesidir.

Yenilik faaliyetleri: Yeniliklerin uygulanmasına yol açan veya yol açması öngörülen tüm bilimsel, teknolojik, organizasyonel, finansal ve ticari adımlardır. Bazı yenilik faaliyetleri kendi başlarına yenilikçi iken, diğerleri yeni faaliyetler olmamakla birlikte yeniliklerin gerçekleştirilmesi için gereklidir. Yenilik faaliyetleri aynı zamanda, özel bir yeniliğin geliştirilmesi ile doğrudan ilişkili olmayan AR-GE'yi de içermektedir.

Teknolojik yenilik: Yeni ürün ve proses icadı ya da mevcut ürün ve proseste önemli ölçüde değişiklik yapılmasıdır. Yenilik, ürün piyasaya sürüldüğünde (ürün yeniliği) ya da üretim süreci içinde kullanıldığında (proses yeniliği) tamamlanmış olur. Ürün ya da prosesin sadece işyeri için yeni olması önemlidir. Piyasa için yeni olup olmadığı önemli değildir.

Pazarlama yeniliği: Ürün tasarımı veya ambalajlaması, ürün konumlandırması, ürün tanıtımı (promosyonu) veya fiyatlandırmasında önemli değişiklikleri kapsayan yeni bir pazarlama yöntemidir.

Organizasyonel yenilik: Firmanın ticari uygulamalarında, girişimin organizasyonunda veya dış ilişkilerinde yeni bir organizasyonel yöntem uygulanmasıdır.

Other supporting staff: Includes skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

Full-Time Equivalence (FTE): R&D activities of personnel employed on R&D are measured in full-time equivalence. A FTE may be thought as one person-year. Thus a person who normally spends 30 percent of his or her time in R&D and the rest on other activities should be considered as 0.3 FTE.

INFORMATION COMMUNICATION TECHNOLOGY (ICT) USAGE IN ENTERPRISES AND HOUSEHOLDS

"ICT usage survey for households and individuals" has been carried out since 2004 and "ICT usage survey for enterprises" has been carried out since 2005 according to EU norms. Data which would be useful for decision makers for monitoring and evaluating the current situation of the studies on developing Information Society within the frame of eEurope and eEurope+ initiatives, and the changes of them in time has been collected with those survey.

Definitions and Concepts

Information Communication Technologies: Activities which contribute to the display, processing, storing and transmission of information through electronic means. ICT covers information technology (computer hardware and software; end user, office, network and data communications equipment) and telecommunications equipment and services.

INNOVATION

Innovation statistics aim at compiling information for product and process innovation activities, use of new technology and diffusion of the technology. Innovation data have been compiled through surveys in compliance with the standard methodology for innovation statistics entitled "Oslo Manual".

Definitions and Concepts

Innovation: The implementation of a new or significantly improved product (good or service), or process, a new marketing method, or a new organisational method in business practices, workplace organisation or external relations.

Innovation activities: All scientific, technological, organisational, financial and commercial steps which actually, or are intended to, lead to the implementation of innovations. Some innovation activities are themselves innovative, others are not novel activities but are necessary for the implementation of innovations. Innovation activities also include R&D that is not directly related to the development of a specific innovation.

Technological innovation: Comprise implemented technologically new products and processes and significant technological improvements in products and processes. An innovation has been completed, if it has been introduced on the market (product innovation) or used within a production process (process innovation). The product or process should be new to enterprise, it does not necessarily have to be new to the enterprise's market.

Marketing innovation: The implementation of a new marketing method involving significant changes in product design or packaging, product placement, product promotion or pricing.

Organisational innovation: The implementation of a new organisational method in the firm's business practices, workplace organisation or external relations.

26.1 Gayri safi yurtiçi AR-GE harcaması, 2006-2010

Gross domestic expenditures on R&D, 2006-2010

	2006 ⁽²⁾	2007	2008	2009	2010
Gayri safi yurtiçi AR-GE harcaması					
Gross domestic expenditure on R&D (GERD)					
Cari fiyatlarla (Milyon TL) - In current prices (Million TL)	4 582	6 091	6 893	8 087	9 268
Ticari - Business enterprises	1 629	2 513	3 048	3 235	3 943
Kamu - Government	514	643	824	1 017	1 061
Yükseköğretim - Higher education	2 439	2 935	3 021	3 836	4 264
Satınalma gücü paritesi ile (Milyon ABD \$)					
Purchasing power parity (Million US \$)	5 085	6 578	7 034	8 819	9 359
Dolar (Milyon ABD \$) - US Dollar (Million US \$) ⁽¹⁾	3 180	4 687	5 381	5 235	6 171
Gayri safi yurtiçi AR-GE harcaması / GSYH					
GERD / GDP (‰)	6.0	7.1	7.3	8.5	8.4
Kişi başına düşen Gayri Safi Yurtiçi AR-GE harcaması - GERD per capita					
Türk Lirası - Turkish Liras	-	86.3	96.4	111.5	125.7
Satınalma gücü paritesi					
Purchasing power parity (\$)	-	93.2	98.4	121.5	127.0
Dolar - US Dollar ⁽¹⁾	-	66.4	75.2	72.1	83.7

(1) İthalat ağırlıklı ortalama dolar kuru.

(1) Import weighted average exchange rate (US \$).

(2) AR-GE harcaması 1998 bazlı revize edilmiş olan GSYH'ya göre ve yükseköğretim kesimi AR-GE personel harcamalarının hesaplanmasında brüt ücretler kullanılarak revize edilmiştir.

(2) Gross Domestic Expenditure on Research and Development (GERD) were revised according to the revised GDP (base year 1998) and gross salaries were used to calculate R&D labour cost in higher education sector.

26.2 Meslek grubu ve sektöre göre AR-GE insan gücü, 2006-2010

R&D personnel by sector of performance (employment) and occupation, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Sayı - Headcount	105 032	119 738	125 142	135 043	147 417
Ticari - Business enterprises sector	22 413	28 820	33 066	38 657	45 922
Araştırmacı - Researcher	13 631	17 055	20 548	24 523	29 800
Teknisyen ve eşdeğeri - Technician	6 050	8 153	8 465	9 949	11 589
Diğer destek personeli - Other	2 732	3 612	4 053	4 185	4 533
Kamu - Government sector	11 600	11 798	11 893	13 105	13 598
Araştırmacı - Researcher	5 468	5 786	5 692	6 632	7 099
Teknisyen ve eşdeğeri - Technician	1 435	1 463	1 478	1 567	1 733
Diğer destek personeli - Other	4 697	4 549	4 723	4 906	4 766
Yükseköğretim - Higher education sector	71 019	79 120	80 183	83 281	87 897
Araştırmacı - Researcher	71 019	79 120	80 183	83 281	87 897
Teknisyen ve eşdeğeri - Technician	-	-	-	-	-
Diğer destek personeli - Other	-	-	-	-	-
Tam Zaman Eşdeğeri (TZE) - Full Time Equivalent (FTE)	54 444	63 377	67 244	73 521	81 792
Ticari - Business enterprises sector	18 029	24 261	27 462	31 476	37 522
Araştırmacı - Researcher	11 242	15 293	18 025	21 019	25 342
Teknisyen ve eşdeğeri - Technician	4 718	6 374	6 550	7 597	9 035
Diğer destek personeli - Other	2 070	2 594	2 886	2 860	3 145
Kamu - Government sector	9 702	9 572	9 871	11 007	11 357
Araştırmacı - Researcher	4 709	4 832	4 874	5 703	6 087
Teknisyen ve eşdeğeri - Technician	1 007	1 045	1 061	1 176	1 317
Diğer destek personeli - Other	3 986	3 695	3 936	4 129	3 954
Yükseköğretim - Higher education sector	26 713	29 543	29 912	31 037	32 913
Araştırmacı - Researcher	26 713	29 543	29 912	31 037	32 913
Teknisyen ve eşdeğeri - Technician	-	-	-	-	-
Diğer destek personeli - Other	-	-	-	-	-

26.3 Harcama grubu ve finans kaynağına göre sektörlerin AR-GE harcaması, 2009-2010

Gross domestic expenditure on R&D by type of expenditure and source of funds, 2009-2010

(TL)

	Toplam Total	Ticari - Business enterprises	Kamu Government	Yükseköğretim Higher education
2009				
Harcama grubu - Type of expenditure	8 087 452 600	3 235 272 345	1 016 522 342	3 835 657 913
Cari harcama - Current expenditure	6 849 869 034	2 826 469 675	771 398 320	3 252 001 039
Personel - Labour	4 004 846 364	1 489 760 165	475 139 479	2 039 946 720
Diğer cari - Other	2 845 022 670	1 336 709 510	296 258 841	1 212 054 319
Yatırım harcaması - Capital expenditure	1 237 583 566	408 802 670	245 124 022	583 656 874
Makine teçhizat - Instrument and equipment	922 656 869	335 803 331	156 258 038	430 595 500
Sabit tesis - Land and buildings	314 926 696	72 999 339	88 865 984	153 061 373
Finans kaynağı - Source of funds	8 087 452 600	3 235 272 345	1 016 522 342	3 835 657 913
Yurt içi - Domestic	7 996 351 084	3 162 038 726	1 011 808 767	3 822 503 591
Ticari - Business enterprises	3 313 215 743	2 665 833 177	34 063 984	613 318 582
Kamu - Government	2 746 141 351	490 509 928	977 644 622	1 277 986 801
Yükseköğretim - Higher education ⁽¹⁾	1 641 308 440	285 438	100 161	1 640 922 841
Diğer - Other ⁽²⁾	295 685 550	5 410 183	0	290 275 367
Yurt dışı - Foreign	91 101 516	73 233 619	4 713 575	13 154 322
2010				
Harcama grubu - Type of expenditure	9 267 589 617	3 942 908 434	1 060 683 036	4 263 998 147
Cari harcama - Current expenditure	7 951 446 062	3 416 372 981	818 984 631	3 716 088 450
Personel - Labour	4 756 600 202	1 857 154 076	532 631 287	2 366 814 839
Diğer cari - Other	3 194 845 860	1 559 218 905	286 353 344	1 349 273 611
Yatırım harcaması - Capital expenditure	1 316 143 555	526 535 453	241 698 405	547 909 697
Makine teçhizat - Instrument and equipment	847 943 976	297 053 708	166 960 665	383 929 603
Sabit tesis - Land and buildings	468 199 580	229 481 745	74 737 740	163 980 095
Finans kaynağı - Source of funds	9 267 589 617	3 942 908 434	1 060 683 036	4 263 998 147
Yurt içi - Domestic	9 190 870 875	3 889 913 437	1 051 757 219	4 249 200 219
Ticari - Business enterprises	4 181 934 408	3 471 377 161	18 785 366	691 771 881
Kamu - Government	2 856 352 567	410 851 873	1 026 350 698	1 419 149 996
Yükseköğretim - Higher education ⁽¹⁾	1 812 715 152	1 498 758	1 667 485	1 809 548 909
Diğer - Other ⁽²⁾	339 868 749	6 185 645	4953670	328 729 434
Yurt dışı - Foreign	76 718 742	52 994 997	8 925 817	14 797 928

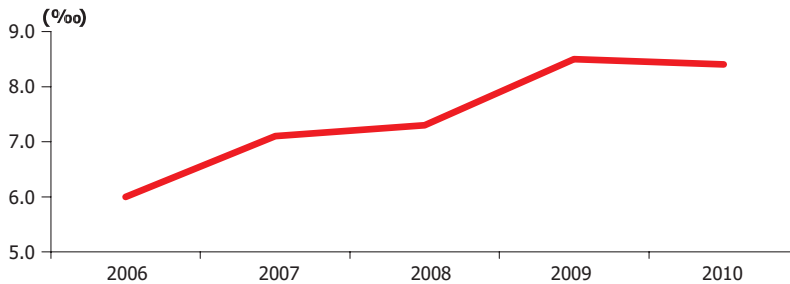
(1) Devlet ve vakıf üniversitelerini kapsar

(1) Includes Public and foundation universities

(2) Kar amacı gütmeyen kuruluşları kapsar

(2) Includes Private non profit sectors, etc.

26.1 AR-GE harcaması / GSYH - GERD / GDP

Veri için tablo 26.1'e bakınız.

For data, see table 26.1.

26.4 Öğrenim durumu ve sektöre göre AR-GE insangücü, 2009-2010

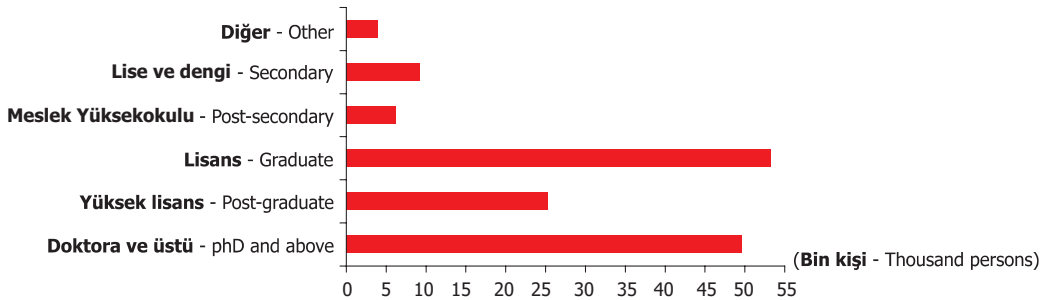
R&D personnel by sectors and education level, 2009-2010

	Toplam Total	Ticari - Business enterprises	Kamu Government	Yükseköğretim Higher education
2009				
Sayı - Headcount	135 043	38 657	13 105	83 281
Doktora ve üstü - PhD and above	45 965	1 187	1 299	43 479
Yüksek lisans - Post-graduate	24 988	6 337	2 541	16 110
Lisans - Graduate	46 452	19 255	3 505	23 692
Meslek Yüksekokulu - Post-secondary	5 466	4 418	1 048	-
Lise ve dengi - Secondary	8 352	6 016	2 336	-
Diğer - Other	3 820	1 444	2 376	-
Tam Zaman Eşdeğeri (TZE) - Full Time Equivalent (FTE)	73 521	31 476	11 007	31 037
Doktora ve üstü - PhD and above	17 429	1 005	1 065	15 359
Yüksek lisans - Post-graduate	13 846	5 495	2 229	6 122
Lisans - Graduate	28 754	16 140	3 057	9 557
Meslek Yüksekokulu - Post-secondary	4 358	3 468	890	-
Lise ve dengi - Secondary	6 450	4 422	2 028	-
Diğer - Other	2 684	945	1 739	-
2010				
Sayı - Headcount	147 417	45 922	13 598	87 897
Doktora ve üstü - PhD and above	49 625	1 271	1 382	46 972
Yüksek lisans - Post-graduate	25 176	7 430	2 805	14 941
Lisans - Graduate	53 294	23 560	3 750	25 984
Meslek Yüksekokulu - Post-secondary	6 188	5 028	1 160	-
Lise ve dengi - Secondary	9 222	7 020	2 202	-
Diğer - Other	3 912	1 613	2 299	-
Tam Zaman Eşdeğeri (TZE) - Full Time Equivalent (FTE)	81 792	37 522	11 357	32 913
Doktora ve üstü - PhD and above	18 868	1 087	1 132	16 649
Yüksek lisans - Post-graduate	14 761	6 542	2 481	5 738
Lisans - Graduate	33 437	19 665	3 247	10 525
Meslek Yüksekokulu - Post-secondary	4 975	4 004	971	-
Lise ve dengi - Secondary	7 011	5 147	1 864	-
Diğer - Other	2 739	1 077	1 662	-

26.2 Öğrenim durumuna göre AR-GE insangücü (Sayı)

R&D personnel by education level (Headcount)

2010

26.5 İktisadi faaliyet kolu ve harcama grubuna göre ticari kesim AR-GE harcamaları, 2009
Business enterprise expenditure on R&D by economic activities and type of costs, 2009

(TL)

NACE Rev.2	İktisadi faaliyet Economic activity	Toplam Total	Cari harcama Current costs		Yatırım harcaması Capital costs	
			Personel Labour	Diğer Other	Makine teçhizat Instruments and equipment	Sabit tesis Land and buildings
	Toplam - Total	3 235 272 345	1 489 760 165	1 336 709 510	335 803 331	72 999 339
	1-3 Tarım, ormancılık ve balıkçılık Agriculture, forestry and fishing	7 656 170	2 627 702	1 590 678	1 808 267	1 629 523
	5-9 Madencilik ve taş ocaklığı Mining and quarrying	11 741 431	4 316 974	2 479 377	4 153 400	791 680
	10-33 İmalat - Manufacturing	2 014 640 281	848 700 413	911 460 175	223 512 480	30 967 213
	10 Gıda ürünlerinin imalatı Manufacture of food products	74 295 536	27 657 358	30 119 487	14 307 678	2 211 013
	11 İçeceklerin imalatı Manufacture of beverages	957 836	476 446	411 568	69 822	0
	13 Tekstil ürünlerinin imalatı Manufacture of textiles	49 596 364	23 942 023	18 949 644	6 641 972	62 725
	14 Giyim eşyalarının imalatı Manufacture of wearing apparel	12 510 049	5 425 074	6 369 461	710 514	5 000
	15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı Manufacture of leather and related products	1 346 435	799 170	515 690	31 575	0
	16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman v.b. malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı - Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	2 947 802	1 106 169	934 421	888 232	18 980
	17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı Manufacture of paper and paper products	4 234 134	1 035 551	1 265 763	1 924 820	8 000
	18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması Printing and reproduction of recorded media	3 460 134	2 150 907	889 954	211 273	208 000
	19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı - Manufacture of coke and refined petroleum products	8 294 472	5 975 117	2 173 322	146 033	0
	20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı Manufacture of chemicals and chemical products	94 146 441	37 494 894	39 014 032	15 510 644	2 126 871
	21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malz. imalatı - Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	91 753 326	31 118 808	48 087 207	11 500 843	1 046 468
	22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı Manufacture of rubber and plastic products	56 904 243	24 667 170	20 465 164	10 869 889	902 020
	23 Diğer metalik olmayan mineral ür. İmalatı Manufacture of other non-metallic mineral products	51 005 075	20 695 168	20 139 777	7 956 882	2 213 248
	24 Ana metal sanayii Manufacture of basic metals	20 086 652	6 343 414	4 723 696	8 993 542	26 000
	25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç) - Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	54 802 772	20 857 270	22 131 514	10 633 137	1 180 851
	26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ür. imalatı Manufacture of computer, electronic and optical products	448 648 153	217 000 008	209 257 262	18 719 768	3 671 115
	27 Elektrikli teçhizat imalatı Manufacture of electrical equipment	203 636 379	98 992 197	82 041 881	17 806 060	4 796 241

26.5 İktisadi faaliyet kolu ve harcama grubuna göre ticari kesim AR-GE harcamaları, 2009 (devam)
Business enterprise expenditure on R&D by economic activities and type of costs, 2009 (continued)

(TL)

NACE Rev.2	İktisadi faaliyet Economic activity	Toplam Total	Cari harcama Current costs		Yatırım harcaması Capital costs	
			Personel Labour	Diğer Other	Makine teçhizat Instruments and equipment	Sabit tesis Land and buildings
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı - Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	145 461 857	61 115 072	57 918 548	23 424 480	3 003 757
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı - Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	447 511 363	151 297 496	229 962 514	63 821 225	2 430 128
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı Manufacture of other transport equipment	183 746 334	81 422 948	91 411 863	4 552 649	6 358 874
31	Mobilya imalatı - Manufacture of furniture	12 705 059	7 813 049	3 870 222	655 038	366 750
32	Diğer imalatlar - Other manufacturing	16 722 314	8 175 154	5 734 935	2 727 303	84 922
33	Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı Repair and installation of machinery and equipment	29 867 551	13 139 950	15 072 250	1 409 101	246 250
35	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı - Electricity, gas, steam and air conditioning supply	13 727 807	2 005 450	7 843 966	2 937 812	940 579
36-39	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri - Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2 570 080	973 297	1 120 318	476 465	0
41-43	İnşaat - Construction	12 862 636	9 741 302	2 582 715	461 456	77 163
41-42	Bina inşaatı, bina dışı yapıların inşaatı Construction of buildings and civil engineering	9 495 044	8 342 558	1 093 961	51 362	7 163
43	Özel inşaat faaliyetleri Specialised construction activities	3 367 592	1 398 744	1 488 754	410 094	70 000
45-47	Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	138 270 853	50 672 686	47 007 112	38 119 554	2 471 501
45	Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles	539 850	265 710	240 840	33 300	0
46	Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) - Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	96 298 065	37 398 119	42 947 402	13 545 072	2 407 472
47	Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) - Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	41 432 938	13 008 857	3 818 870	24 541 182	64 029
49-53	Ulaştırma ve depolama Transportation and storage	4 359 800	2 639 895	1 454 655	265 250	0
55-56	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri Accommodation and food services activities	596 726	192 191	68 010	336 525	0
58-63	Bilgi ve iletişim - Information and communi.	669 773 413	414 103 427	192 475 792	30 839 033	32 355 161
58-60	Yayıncılık, sinema filmi, video ve tv programları yayıncılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama, programcılık ve yayıncılık faaliyetleri - Publishing activities, motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities, programming and broadcasting activities	92 136 510	65 700 657	15 950 087	901 515	9 584 251
61	Telekomünikasyon - Telecommunications	72 047 099	25 496 555	34 310 366	12 230 178	10 000

26.5 İktisadi faaliyet kolu ve harcama grubuna göre ticari kesim AR-GE harcamaları, 2009 (devam)

Business enterprise expenditure on R&D by economic activities and type of costs, 2009 (continued)

(TL)

NACE Rev.2	İktisadi faaliyet Economic activity	Toplam Total	Cari harcama Current costs		Yatırım harcaması Capital costs	
			Personel Labour	Diğer Other	Makine teçhizat Instruments and equipment	Sabit tesis Land and buildings
62	Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler - Computer programming, consultancy and related activities	497 220 529	317 910 324	140 128 686	16 425 359	22 756 160
63	Bilgi hizmet faaliyetleri Information service activities	8 369 275	4 995 891	2 086 653	1 281 981	4 750
64-66	Finans ve sigorta faaliyetleri Financial and insurance activities	138 065 075	36 051 875	90 986 795	11 026 405	0
64	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç) - Financial service activities, except insurance and pension funding	132 526 415	32 073 669	89 577 623	10 875 123	0
65	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç) - Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	4 107 872	2 962 449	1 145 423	0	0
66	Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler - Activities auxiliary to financial services and insurance activities	1 430 788	1 015 757	263 749	151 282	0
69-75	Meslekî, bilimsel ve teknik faaliyetler Professional, scientific and technical activities	192 114 224	99 361 623	68 335 014	20 698 117	3 719 470
69	Hukuk ve muhasebe faaliyetleri Legal and accounting activities	501 928	379 584	91 879	30 465	0
70	İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri - Activities of head offices; management consultancy activities	1 493 990	749 615	658 375	86 000	0
71	Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri - Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	29 923 922	15 452 394	10 524 231	2 464 564	1 482 733
72	Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri Scientific research and development	137 201 348	66 976 113	52 895 163	15 512 529	1 817 543
73	Reklamcılık ve piyasa araştırması Advertising and market research	6 275 182	1 791 141	1 879 150	2 242 697	362 194
74	Diğer meslekî, bilimsel ve teknik faaliyetler Other professional, scientific, technical activities	16 717 854	14 012 776	2 286 216	361 862	57 000
77-82	İdari ve destek hizmet faaliyetleri Administrative and support services activities	2 844 661	1 410 211	1 089 040	345 410	0
84	Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik - Public administration and defence; compulsory social security	15 006 885	10 259 300	4 451 229	250 307	46 049
85	Eğitim - Education	6 740 433	3 590 551	2 855 166	293 716	1 000
86-93	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor Human health and social work activities	1 882 192	1 132 544	494 825	254 823	0
94-96	Diğer hizmet faal. - Other services activities	2 419 678	1 980 724	414 643	24 311	0

26.6 İktisadi faaliyet kolu ve harcama grubuna göre ticari kesim AR-GE harcamaları, 2010
Business enterprise expenditure on R&D by economic activities and type of costs, 2010

(TL)

NACE Rev.2	İktisadi faaliyet Economic activity	Toplam Total	Cari harcama Current costs		Yatırım harcaması Capital costs	
			Personel Labour	Diğer Other	Makine teçhizat Instruments and equipment	Sabit tesis Land and buildings
	Toplam-Total	3 942 908 434	1 857 154 076	1 559 218 905	297 053 708	229 481 745
1-3	Tarım, ormancılık ve balıkçılık Agriculture, forestry and fishing	9 127 531	1 878 218	5 742 393	1 171 254	335 666
5-9	Madencilik ve taş ocaklığı Mining and quarrying	13 274 496	5 056 101	2 763 938	1 869 669	3 584 788
10-33	İmalat Manufacturing	2 035 381 060	878 646 906	933 190 976	178 517 513	45 025 665
10	Gıda ürünlerinin imalatı Manufacture of food products	59 736 755	28 355 093	23 451 358	7 739 917	190 387
11	İçeceklerin imalatı Manufacture of beverages	1 122 661	613 952	431 726	76 983	0
13	Tekstil ürünlerinin imalatı Manufacture of textiles	51 181 096	25 935 236	16 063 562	7 691 626	1 490 672
14	Giyim eşyalarının imalatı Manufacture of wearing apparel	11 633 111	6 398 794	4 529 813	684 504	20 000
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı Manufacture of leather and related products	1 658 519	959 576	523 483	175 460	0
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı - Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	1 441 975	583 260	713 715	145 000	0
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı Manufacture of paper and paper products	4 326 308	1 705 064	2 116 283	444 961	60 000
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması Printing and reproduction of recorded media	2 938 386	2 061 843	354 986	521 357	200
19-20	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı Manufacture of coke and refined petroleum products, chemicals and chemical products	143 241 148	67 271 037	62 517 078	11 265 055	2 187 978
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı -Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	92 131 095	33 854 569	45 595 508	12 320 195	360 823
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı Manufacture of rubber and plastic products	64 101 355	32 233 800	20 501 899	10 361 852	1 003 804
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı Manufacture of other non-metallic mineral products	52 751 725	19 236 648	18 946 893	8 240 744	6 327 440
24	Ana metal sanayii Manufacture of basic metals	27 726 746	13 232 452	8 296 342	5 138 874	1 059 078
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç) Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	164 567 731	46 876 538	101 096 834	12 541 603	4 052 756
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı Manufacture of computer, electronic and optical products	122 428 996	60 146 835	52 568 437	9 503 919	209 805

26.6 İktisadi faaliyet kolu ve harcama grubuna göre ticari kesim AR-GE harcamaları, 2010 (devam)
Business enterprise expenditure on R&D by economic activities and type of costs, 2010 (continued)

(TL)

NACE Rev.2	İktisadi faaliyet Economic activity	Toplam Total	Cari harcama Current costs		Yatırım harcaması Capital costs	
			Personel Labour	Diğer Other	Makine teçhizat Instruments and equipment	Sabit tesis Land and buildings
27	Elektrikli teçhizat imalatı Manufacture of electrical equipment	217 170 224	111 106 906	81 990 576	21 105 451	2 967 291
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	171 486 362	84 375 946	55 509 523	29 002 338	2 598 555
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı- Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	585 502 647	220 930 539	331 329 781	31 787 280	1 455 047
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı Manufacture of other transport equipment	218 220 690	97 687 386	94 555 198	5 558 446	20 419 660
31	Mobilya imalatı Manufacture of furniture	13 312 639	7 393 568	4 758 589	816 682	343 800
32	Diğer imalatlar Other manufacturing	16 908 802	8 839 241	5 190 719	2 706 592	172 250
33	Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı Repair and installation of machinery and equipment	11 792 089	8 848 623	2 148 673	688 674	106 119
35	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı Electricity, gas, steam and air conditioning supply	7 844 623	3 127 020	3 777 502	777 101	163 000
36-39	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri- Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2 922 306	1 010 721	494 251	1 027 156	390 178
41-43	İnşaat Construction	20 582 968	11 974 320	7 383 057	720 891	504 700
45-47	Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı- Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	107 850 850	50 540 305	38 966 271	16 414 614	1 929 660
45	Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı- Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles					
46	Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcyc	84 840 818	40 323 648	34 720 150	8 542 607	1 254 413
47	Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)- Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	22 030 702	9 913 918	3 637 680	7 803 857	675 247
49-53	Ulaştırma ve Depolama Transportation and storage	9 773 009	2 572 314	2 066 966	5 100 598	33 131
55-56	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri- Accommodation and food services activities	0	0	0	0	0
58-63	Bilgi ve iletişim Information and communication	1 109 009 015	635 509 022	251 992 277	53 902 590	167 605 126
58-61	Yayıncılık, sinema filmi, video ve televizyon programları yapımcılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama, programcılık ve yayıncılık faaliyetleri, telekomünikasyon Publishing activities, motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities, programming and broadcasting activities telecommunications	431 450 735	158 368 474	72 245 237	36 755 432	164 081 592

26.6 İktisadi faaliyet kolu ve harcama grubuna göre ticari kesim AR-GE harcamaları, 2010 (devam)

Business enterprise expenditure on R&D by economic activities and type of costs, 2010 (continued)

(TL)

NACE Rev.2	İktisadi faaliyet Economic activity	Toplam Total	Cari harcama Current costs		Yatırım harcaması Capital costs	
			Personel Labour	Diğer Other	Makine teçhizat Instruments and equipment	Sabit tesis Land and buildings
62	Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler -Computer programming, consultancy and related activities	668 725 807	470 793 248	178 312 951	16 183 550	3 436 058
63	Bilgi hizmet faaliyetleri Information service activities	8 832 473	6 347 300	1 434 089	963 608	87 476
64-66	Finans ve sigorta faaliyetleri Financial and insurance activities	61 101 651	27 153 963	33 081 464	866 224	0
64	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç) -Financial service activities, except insurance and pension funding	53 272 377	23 199 925	29 226 228	846 224	0
65-66	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç), finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security, activities auxiliary to financial services and insurance activities	7 829 274	3 954 038	3 855 236	20 000	0
69-75	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler Professional, scientific and technical activities	552 511 605	231 962 971	276 166 783	35 081 783	9 300 068
69	Hukuk ve muhasebe faaliyetleri Legal and accounting activities	924 524	566 100	215 673	82 751	60 000
70	İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri Activities of head offices; management consultancy activities	5 399 471	3 839 684	1 398 301	161 486	0
71-72	Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri, bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri Architectural and engineering activities; technical testing and analysis, scientific research and development	536 652 417	222 797 446	272 011 836	32 679 587	9 163 548
73	Reklamcılık ve piyasa araştırması Advertising and market research	5 777 655	2 259 605	1 552 410	1 889 120	76 520
74	Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler Other professional, scientific and technical activities	3 757 538	2 500 136	988 563	268 839	0
77-82	İdari ve destek hizmet faaliyetleri Administrative and support services activities	2 396 550	1 286 162	934 437	175 951	0
84	Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik Public administration and defence; compulsory social security	2 337 609	1 760 413	403 553	173 643	0
85	Eğitim Education	2 714 210	2 014 868	555 418	131 924	12 000
86-93	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor Human health and social work activities	3 558 559	1 338 960	837 194	948 051	434 354
94-96	Diğer hizmet faaliyetleri Other services activities	2 522 392	1 321 812	862 425	174 746	163 409

26.7 İktisadi faaliyet kolu ve meslek grubuna göre ticari kesim AR-GE insan gücü, 2009

Business enterprises R&D personnel by economic activity and occupation, 2009

A. Sayı - Headcount

B. Tam zaman eşdeğeri - Full time equivalent (FTE)

NACE Rev.2	İktisadi faaliyet Economic activity		Toplam Total	Araştırmacı Researchers	Teknisyen ve eşdeğeri	Diğer meslek personeli
					Technicians	Other
	Toplam-Total	A	38 657	24 523	9 949	4 185
		B	31 476	21 019	7 597	2 860
1-3	Tarım, ormancılık ve balıkçılık	A	126	80	22	24
	Agriculture, forestry and fishing	B	85	58	13	15
5-9	Madencilik ve taş ocaklığı	A	163	102	45	16
	Mining and quarrying	B	143	86	40	16
10-33	İmalat	A	23 445	13 085	7 371	2 989
	Manufacturing	B	18 739	11 164	5 613	1 962
10	Gıda ürünlerinin imalatı	A	848	508	246	94
	Manufacture of food products	B	612	390	172	50
11	İçeceklerin imalatı	A	15	6	6	3
	Manufacture of beverages	B	10	3	5	1
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	A	854	422	220	212
	Manufacture of textiles	B	691	378	167	147
14	Giyim eşyalarının imalatı	A	325	70	178	77
	Manufacture of wearing apparel	B	242	60	116	66
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	A	78	14	42	22
	Manufacture of leather and related products	B	45	11	32	3
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı - Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	A	72	43	14	15
		B	55	29	12	15
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	A	51	31	10	10
	Manufacture of paper and paper products	B	25	16	4	5
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	A	97	57	34	6
	Printing and reproduction of recorded media	B	63	43	17	4
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	A	84	81	3	0
	Manufacture of coke and refined petroleum products	B	80	78	2	0
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	A	1 134	600	400	134
	Manufacture of chemicals and chemical products	B	938	494	341	104
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı- Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	A	691	456	120	115
		B	593	413	104	76
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	A	801	441	254	106
	Manufacture of rubber and plastic products	B	593	351	182	60
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	A	938	372	459	107
	Manufacture of other non-metallic mineral products	B	663	258	358	47
24	Ana metal sanayii	A	308	155	113	40
	Manufacture of basic metals	B	164	84	63	18
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	A	1 156	499	451	206
	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	B	728	352	269	107
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	A	4 168	3 073	805	290
	Manufacture of computer, electronic and optical products	B	3 945	2 904	771	271
27	Elektrikli teçhizat imalatı	A	2 447	1 294	962	191
	Manufacture of electrical equipment	B	2 180	1 144	879	157
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	A	3 607	1 406	1 515	686
	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	B	2 199	944	924	330
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı- Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	A	3 104	1 786	1 035	283
		B	2 704	1 628	838	239
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	A	1 360	1 084	158	118
	Manufacture of other transport equipment	B	1 303	1 078	128	96

26.7 İktisadi faaliyet kolu ve meslek grubuna göre ticari kesim AR-GE insangücü, 2009 (devam)

Business enterprises R&D personnel by economic activity and occupation, 2009 (continued)

A. Sayı - Headcount

B. Tam zaman eşdeğeri - Full time equivalent (FTE)

NACE Rev.2	İktisadi faaliyet Economic activity	Toplam Total	Araştırmacı Researchers	Teknisyen	Diğer
				ve eşdeğeri Technicians	meslek personeli Other
31	Mobilya imalatı	A 425	164	154	107
	Manufacture of furniture	B 337	123	117	96
32	Diğer imalatlar	A 380	207	104	69
	Other manufacturing	B 250	166	59	25
33	Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	A 502	316	88	98
	Repair and installation of machinery and equipment	B 318	218	53	46
35	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	A 77	59	13	5
	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	B 52	43	5	4
36-39	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri -Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	A 63	37	21	5
		B 32	20	11	1
41-43	İnşaat	A 210	169	25	16
	Construction	B 153	132	12	9
41-42	Bina inşaatı, bina dışı yapıların inşaatı	A 127	120	3	4
	Construction of buildings and Civil engineering	B 106	103	1	2
43	Özel inşaat faaliyetleri	A 83	49	22	12
	Specialised construction activities	B 47	28	11	8
45-47	Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	A 1 417	926	335	156
		B 1 167	788	260	119
45	Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı - Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles	A 25	17	6	2
		B 13	9	3	0
46	Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	A 1 112	720	262	130
	Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	B 897	595	204	98
47	Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) -Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	A 280	189	67	24
		B 257	183	53	21
49-53	Ulaştırma ve Depolama	A 77	71	5	1
	Transportation and storage	B 48	46	2	0
55-56	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	A 14	8	3	3
	Accommodation and food services activities	B 10	6	3	1
58-63	Bilgi ve iletişim	A 9 063	7 280	1 213	570
	Information and communication	B 7 986	6 556	984	446
58-60	Yayıncılık, sinema filmi, video ve televizyon programları yapıcılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama, programcılık ve yayıncılık faaliyetleri				
	Publishing activities, motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities, programming and broadcasting activities	A 1 035	865	137	33
		B 915	806	83	26
61	Telekomünikasyon	A 352	324	12	16
	Telecommunications	B 322	301	7	14
62	Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	A 7 528	5 963	1 061	504
	Computer programming, consultancy and related activities	B 6 625	5 333	892	400
63	Bilgi hizmet faaliyetleri	A 148	128	3	17
	Information service activities	B 123	116	1	6
64-66	Finans ve sigorta faaliyetleri	A 837	477	310	50
	Financial and insurance activities	B 554	290	234	30
64	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç) -Financial service activities, except insurance and pension funding	A 735	418	279	38
		B 481	249	215	18
65	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç) -Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	A 53	36	7	10
		B 39	24	5	10
66	Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler -Activities auxiliary to financial services and insurance activities	A 49	23	24	2
		B 34	18	15	2

26.7 İktisadi faaliyet kolu ve meslek grubuna göre ticari kesim AR-GE insangücü, 2009 (devam)

Business enterprises R&D personnel by economic activity and occupation, 2009 (continued)

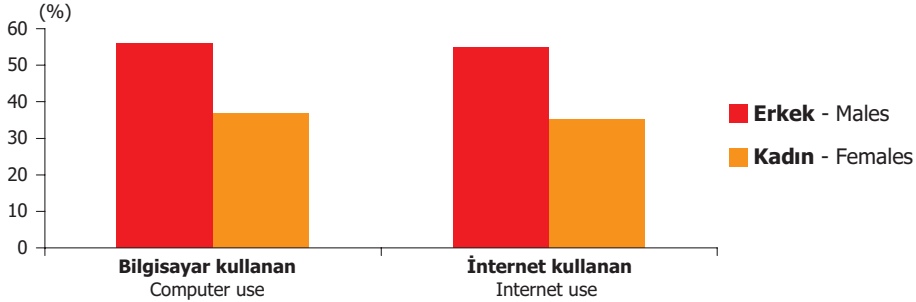
A. Sayı - Headcount **B. Tam zaman eşdeğeri - Full time equivalent (FTE)**

NACE Rev.2	İktisadi faaliyet Economic activity	Tecnisyen ve eşdeğeri			Diğer meslek personeli Other	
		Toplam Total	Araştırmacı Researchers	Teknisyen Technicians		
69-75	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler Professional, scientific and technical activities	A	2 730	1 951	504	275
		B	2 110	1 578	344	187
69	Hukuk ve muhasebe faaliyetleri Legal and accounting activities	A	21	12	3	6
		B	16	9	3	4
70	İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri Activities of head offices; management consultancy activities	A	40	27	9	4
		B	31	23	5	3
71	Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri - Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	A	483	380	66	37
		B	367	293	46	28
72	Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri Scientific research and development	A	1 546	1 107	286	153
		B	1 420	1 025	258	137
73	Reklamcılık ve piyasa araştırması Advertising and market research	A	52	44	2	6
		B	50	42	2	6
74	Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler Other professional, scientific and technical activities	A	588	381	138	69
		B	224	186	30	8
77-82	İdari ve destek hizmet faaliyetleri- Administrative and support services activities	A	69	44	12	13
		B	60	42	9	9
84	Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik Public administration and defence; compulsory social security	A	175	101	45	29
		B	169	95	45	29
85	Eğitim Education	A	81	61	6	14
		B	72	55	3	14
86-93	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor- Human health and social work activities	A	54	24	16	14
		B	48	19	16	13
94-96	Diğer hizmet faaliyetleri- Other services activities	A	56	48	3	5
		B	49	42	3	4

26.3 Cinsiyete göre bilgisayar ve internet kullanım oranları

Proportion of computer and internet use by gender

2011

Veri için tablo 26.10'a bakınız.

For data, see table 26.10.

26.8 İktisadi faaliyet kolu ve meslek grubuna göre ticari kesim AR-GE insan gücü, 2010

Business enterprises R&D personnel by economic activity and occupation, 2010

A. Sayı - Headcount**B. Tam zaman eşdeğeri** - Full time equivalent (FTE)

NACE Rev.2	İktisadi faaliyet Economic activity		Toplam Total	Araştırmacı Researchers	Teknisyen ve eşdeğeri Technicians	Diğer meslek personeli Other
	Toplam-Total	A	45 922	29 800	11 589	4 533
		B	37 522	25 342	9 035	3 145
1-3	Tarım, ormanlık ve balıkçılık Agriculture, forestry and fishing	A	141	78	45	18
		B	85	58	19	8
5-9	Madencilik ve taş ocaklığı Mining and quarrying	A	197	112	74	11
		B	143	82	54	7
10-33	İmalat Manufacturing	A	24 588	13 242	8 120	3 226
		B	19 534	11 210	6 169	2 155
10	Gıda ürünlerinin imalatı Manufacture of food products	A	877	533	258	86
		B	624	411	155	58
11	İçeceklerin imalatı Manufacture of beverages	A	18	7	9	2
		B	15	5	8	1
13	Tekstil ürünlerinin imalatı Manufacture of textiles	A	920	545	266	109
		B	723	471	186	66
14	Giyim eşyalarının imalatı Manufacture of wearing apparel	A	270	82	110	78
		B	245	73	105	68
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı Manufacture of leather and related products	A	98	30	55	13
		B	48	25	19	4
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı - Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	A	39	16	17	6
		B	19	11	3	6
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı Manufacture of paper and paper products	A	62	46	14	2
		B	37	30	6	
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması Printing and reproduction of recorded media	A	49	25	15	9
		B	43	22	13	8
19-20	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı Manufacture of coke and refined petroleum products, chemicals and chemical products	A	1 772	963	617	192
		B	1 502	824	525	152
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı -Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	A	696	499	127	70
		B	572	431	102	39
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı Manufacture of rubber and plastic products	A	1 030	507	406	117
		B	735	341	314	80
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı Manufacture of other non-metallic mineral products	A	875	372	340	163
		B	606	297	228	81
24	Ana metal sanayii Manufacture of basic metals	A	704	316	237	151
		B	330	154	104	72
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç) Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	A	1 625	891	522	212
		B	1 217	727	362	127
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı Manufacture of computer, electronic and optical products	A	1 577	823	638	116
		B	1 389	719	577	93
27	Elektrikli teçhizat imalatı Manufacture of electrical equipment	A	2 647	1 477	955	215
		B	2 388	1 383	834	171
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	A	4 158	1 736	1 618	804
		B	2 597	1 251	977	369
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı - Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	A	4 423	2 479	1 371	573
		B	4 075	2 307	1 230	537

26.8 İktisadi faaliyet kolu ve meslek grubuna göre ticari kesim AR-GE insan gücü, 2010 (devam)

Business enterprises R&D personnel by economic activity and occupation, 2010 (continued)

A. Sayı - Headcount B. Tam zaman eşdeğeri - Full time equivalent (FTE)

NACE Rev.2	İktisadi faaliyet Economic activity		Toplam Total	Araştırmacı Researchers	Teknisyen ve eşdeğeri Technicians	Diğer meslek personeli Other
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	A	1 644	1 374	156	114
	Manufacture of other transport equipment	B	1 535	1 333	120	83
31	Mobilya imalatı	A	382	142	137	103
	Manufacture of furniture	B	320	111	115	94
32	Diğer imalatlar	A	446	214	154	78
	Other manufacturing	B	282	142	102	38
33	Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	A	276	165	98	13
	Repair and installation of machinery and equipment	B	233	142	84	8
35	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	A	177	170	5	2
	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	B	56	51	4	1
36-39	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri -Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	A	59	26	24	9
		B	31	13	15	3
41-43	İnşaat	A	331	252	66	13
	Construction	B	184	140	38	6
45-47	Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	A	1 483	918	414	151
		B	1 126	725	297	105
45	Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı - Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles	A	24	8	14	2
		B	16	5	9	1
46	Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	A	1 105	691	298	116
	Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	B	848	557	210	81
47	Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) -Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	A	354	219	102	33
		B	263	163	78	22
49-53	Ulaştırma ve Depolama	A	83	55	8	20
	Transportation and storage	B	43	37	3	4
55-56	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri - Accommodation and food services activities	A	0	0	0	0
		B	0	0	0	0
58-63	Bilgi ve iletişim	A	13 169	10 580	1 882	707
	Information and communication	B	11 531	9 407	1 571	553
58-61	Yayıncılık, sinema filmi, video ve televizyon programları yapımıcılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama, programcılık ve yayıncılık faaliyetleri, telekomünikasyon					
	Publishing activities, motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities, programming and broadcasting activities	A	2 402	2 146	150	106
	telecommunications	B	2 225	1 989	136	100
62	Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	A	10 614	8 331	1 699	584
	Computer programming, consultancy and related activities	B	9 174	7 326	1 402	445
63	Bilgi hizmet faaliyetleri	A	153	103	33	17
	Information service activities	B	133	92	33	8
64-66	Finans ve sigorta faaliyetleri	A	865	750	90	25
	Financial and insurance activities	B	396	299	81	17
64	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç) -Financial service activities, except insurance and pension funding	A	762	690	68	4
		B	319	250	64	4

26.8 İktisadi faaliyet kolu ve meslek grubuna göre ticari kesim AR-GE insan gücü, 2010 (devam)

Business enterprises R&D personnel by economic activity and occupation, 2010 (continued)

A. Sayı - Headcount

B. Tam zaman eşdeğeri - Full time equivalent (FTE)

NACE	İktisadi faaliyet	Toplam	Araştırmacı	Teknisyen ve eşdeğeri	Diğer meslek personeli
Rev.2	Economic activity	Total	Researchers	Technicians	Other
65-66	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç), finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler - Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security, activities auxiliary to financial services and insurance activities	A 103	60	22	21
		B 78	49	16	13
69-75	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	A 4 510	3 420	787	303
	Professional, scientific and technical activities	B 4 173	3 181	734	258
69	Hukuk ve muhasebe faaliyetleri	A 26	16	7	3
	Legal and accounting activities	B 23	15	6	2
70	İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	A 114	102	8	4
	Activities of head offices; management consultancy activities	B 106	94	8	4
71-72	Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri, bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri	A 4 204	3 184	740	280
	Architectural and engineering activities; technical testing and analysis, scientific research and development	B 3 901	2 967	692	242
73	Reklamcılık ve piyasa araştırması	A 95	63	24	8
	Advertising and market research	B 79	54	20	5
74	Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	A 71	55	8	8
	Other professional, scientific and technical activities	B 64	52	8	5
77-82	İdari ve destek hizmet faaliyetleri-	A 73	40	19	14
	Administrative and support services activities	B 37	21	9	7
84	Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	A 61	48	2	11
	Public administration and defence; compulsory social security	B 44	32	2	10
85	Eğitim	A 61	47	12	2
	Education	B 53	43	8	2
86-93	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor-	A 73	39	17	17
	Human health and social work activities	B 50	29	13	8
94-96	Diğer hizmet faaliyetleri-	A 51	23	24	4
	Other services activities	B 35	13	19	2

26.9 Seçilmiş ülkelerde AR-GE harcaması, 2006-2010

Gross domestic expenditure on R&D in selected countries, 2006-2010

[Satınalma gücü paritesi - Purchasing power parity]

(Milyon ABD \$ - Million current PPP US \$)

	2006	2007	2008	2009	2010
Türkiye - Turkey	5 111.8	6 830.0	(4)7 034	(4)8 819	(4)9 359,3
ABD - United States	(2)347 809,0	(2)373 185,0	(2)(3)398 194,0
Almanya - Germany	70 156,4	74 071,8	81 849,4	(1)82 730,7	...
Avusturya - Austria	7 374,0	7 922,7	(1)(2)8 868,2	(1)(2)8 931,3	(1)(2)9 193,2
Fransa - France	41 969,6	44 044,8	46 262,3	(3)47 953,5	...
İngiltere - United Kingdom	37 007,5	38 760,4	(1)40 096,4	(1)40 279,5	(3)40 384,4
İspanya - Spain	16 053,7	18 328,6	20 434,8	20 496,4	...
İtalya - Italy	20 186,3	22 331,9	24 510,2	(3)24 752,6	...
Japonya - Japan	138 612,9	147 768,2	148 719,2	137 908,6	...
Hollanda - Netherlands	11 715,4	12 070,1	12 419,2	12 273,8	...
Kanada - Canada	24 070,4	24 705,3	24 217,6	24 551,3	(3)23 991,1
Norveç - Norway	3 767,4	4 192,9	4 655,3	4 734,1	...

Kaynak: OECD, Temel Bilim ve Teknoloji Göstergeleri, Cilt 2011/1

Source: OECD, Main Science and Technology Indicators, Volume 2011/1

(1) Ulusal tahmin veya projeksiyon

(1) National estimate or projection

(2) Sermaye harcamalarının çoğu veya tümü hariç tutulmuştur.

(2) Excludes most or all capital expenditures.

(3) Geçici

(3) Provisional

(4) Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni

(4) Press Release, Turkish Statistical Institute

26.10 Cinsiyete göre bilgisayar ve internet kullanım oranları, 2011

Proportion of computer and internet use by gender, 2011

(%)

	Bilgisayar - Computer			İnternet - Internet		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Bilgisayar ve İnternet kullananlar Computer and Internet users	46.4	56.1	36.9	45.0	54.9	35.3
Son üç ay içerisinde (Ocak - Mart) Within the last three months (January - March)	42.1	51.7	32.8	40.5	49.8	31.3
Üç ay ile bir yıl arasında Between 3 months and a year ago	2.1	2.4	1.8	2.6	3.1	2.1
Bir yıldan çok oldu More than one year	2.1	2.0	2.2	1.9	2.0	1.8
Hiç kullanmadı - Never used it	53.6	43.9	63.1	55.0	45.1	64.7

26.11 Son üç ay içinde (Ocak-Mart) bilgisayar ve internet kullanımı, 2011

Individuals using the computer and Internet in the last 3 months (January-March), 2011

(%)

	Bilgisayar kullanan Computer use			İnternet kullanan Internet use		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Yaş grubu - Age group						
16-24	67.7	77.9	58.3	65.8	76.5	55.9
25-34	57.1	67.5	46.7	55.1	65.4	44.9
35-44	41.7	52.6	30.6	39.7	50.4	28.9
45-54	24.1	34.3	13.9	22.7	32.1	13.2
55-64	11.2	17.2	5.4	10.4	16.0	5.0
65-74	3.0	5.0	1.4	2.7	4.5	1.2
Eğitim durumu - Education level						
Bir okul bitirmede - Literate without a diploma	3.3	7.8	1.9	2.8	6.8	1.6
İlkokul - Primary school	17.2	21.7	12.9	15.7	20.0	11.5
İlköğretim/Ortaokul ve dengi Secondary and vocational secondary school	60.2	66.1	52.6	57.7	63.8	49.7
Lise ve dengi - High and vocational high school	75.6	77.8	72.6	73.3	75.6	70.2
Yüksekokul, fakülte ve daha üstü Higher education	92.3	92.8	91.4	91.0	91.5	90.3
İşgücüne dahil olanlar - Labour force status						
Ücretli, maaşlı, yevmiyeli - Regular or casual employee	66.8	64.7	73.6	64.6	62.3	72.1
İşveren - Employer	78.8	79.1	73.7	76.6	77.0	71.0
Kendi hesabına çalışan - Self employed	29.7	29.7	29.8	28.1	28.0	28.5
Ücretsiz aile işçisi - Unpaid family worker	17.0	38.9	7.0	16.5	37.8	6.7
İşsiz - Unemployed	54.6	49.3	70.9	53.9	48.7	69.7
İşgücüne dahil olmayanlar - Not in labour force	29.8	39.5	26.5	28.3	38.2	24.9
Ev işleriyle meşgul - Houseworks	19.7	17.5	19.8	18.3	17.5	18.3
Emekli - Retired	19.3	17.8	23.9	17.7	16.3	22.2
Öğrenci - Student	90.1	90.5	89.7	88.3	89.4	87.2
Çalışmak istemiyor - Not want to work	33.5	23.3	46.4	31.5	20.1	45.9
Engelli - Disabled	5.6	6.3	4.7	4.9	5.9	3.6
Diğer - Other	25.9	26.1	25.8	24.7	25.0	24.4

Not: İşgücü durumu için referans periyodu 28 Mart - 3 Nisan 2011 tarihleri arasındaki anketin uygulandığı dönemdir.

Note: Reference period for the labour force status is 28 March - 3 April 2011.

26.12 Hanelerde bilişim teknolojileri bulunma oranı, 2011

Availability of ICT equipments in households, 2011

(%)

	Bilişim teknolojilerine sahip olan hane oranı Proportion of households having ICT equipments	İnternete bağlı araçlara sahip olan hane oranı Proportion of households having equipments for Internet access
Masaüstü bilgisayar (PC) - Desktop computer	34.3	25.5
Taşınabilir bilgisayar (Dizüstü, tablet) - Portable computer (Laptop, Tablet PC)	22.6	18.7
El bilgisayarı (Palm, PDA) - Handled computer	1.2	0.4
Cep telefonu - Mobile phone	91.9	13.8
Oyun konsolu (Playstation, vb.) - Games console	3.8	0.4

26.13 Son üç ay içinde İnternet kullanan bireylerin İnterneti kişisel kullanma amaçları, 2011

Internet activities of individuals who have accessed the Internet in the last 3 months, by private purposes, 2011

(%)

Amaçlar - Activities	Türkiye - Turkey	Kent - Urban	Kır - Rural
İnternet üzerindeki sosyal gruplara (facebook, twitter) katılma - Participating in social networks (creating user profile, posting messages, or other contributions to facebook, twitter etc.)	50.5	49.2	56.9
Çevrimiçi haber, gazete ya da dergi okuma, haber indirme - Reading or downloading online news/news papers/magazines	72.7	73.7	68.0
Düzenli olarak bilgi almak için haber servis ya da ürünlerine abone olma - Subscribe to news services or products to receive them regularly	13.5	13.9	11.4
Sağlıkla ilgili bilgi arama (yaralanma, hastalık, beslenme, vb.) - Seeking health-related information (e.g. injury, disease, nutrition, etc.)	54.1	56.4	42.0
Okul, üniversite, mesleki kurslar ile ilgili bilgi arama - Looking for information about education, training or course offers	36.1	36.5	33.6
Mal ve hizmetler hakkında bilgi arama (satın almayı kapsamıyor) - Finding information about goods or services	46.6	49.5	31.8
Yazılım indirme (oyun yazılımları hariç) - Downloading software (other than games software)	14.1	15.3	7.9
Web siteleri aracılığıyla (Blog siteleri, facebook, twitter) toplumsal veya siyasal konular ile ilgili görüşleri okuma veya paylaşma - Reading and posting opinions on civic or political issues via websites (e.g. Blogs, social networks etc.)	50.8	52.8	40.6
Toplumsal veya siyasal bir konuda online bir oylamaya katılma - Taking part in online consultations or voting to define civic or political issues	10.8	11.3	8.3
Herhangi bir konuda çevrimiçi eğitim alma (yabancı dil, bilgisayar vb.) - Doing an online course (in any subject)	5.4	5.8	3.6
Herhangi bir konu ile ilgili bilgi almak için Wikipedia, On-line ansiklopedi, ekşi sözlük vb. kullanma - Consulting wikis (to obtain knowledge on any subject)	25.4	27.1	16.2
İş arama ya da iş başvurusu yapma - Looking for a job or sending a job application	10.8	11.4	7.6
Profesyonel bir gruba katılma - Participating in professional networks (creating user profile, posting messages, or other contributions to LinkedIn, Xing etc.)	2.5	2.8	1.0
Seyahat ve konaklama ile ilgili hizmetleri kullanma (otel rezervasyon, bilet satış, vb.) - Using services related to travel and accommodation	17.7	19.6	7.7
Mal veya hizmet satışı (iş ile ilgili olmayan, açık artırma ile satış, vb.) - Selling of goods or services (e.g. via auctions)	7.2	7.7	4.6
İnternet üzerinden telefonla görüşme (VoIP) / video görüşmesi (webcam ile) - Telephoning over the Internet/video calls (via webcam) over the Internet	20.6	21.3	16.8
İnternet bankacılığı - Internet banking	15.8	17.3	7.9

Not.1. Ocak-Mart 2011

2. 16-74 yaş

Note. 1. January-March 2011

2. 16-74 age group

26.14 2010 yılı Ocak ayında bilgisayar kullanılan ve İnternet erişimine sahip girişimlerin oranı

Proportion of enterprises which have access to internet and use computer by economic activity and size group in January 2010

İktisadi faaliyet - Economic activity (NACE Rev. 2)	Büyüklik grubu - Size group	
	İlgisayar kullanımı Computer usage	İnternet erişimi Internet access
Genel - General	92.3	90.9
İmalat sanayi (Kısım C) - Manufacturing (Section C)	92.5	91.4
Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım ve su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri (Kısım D, E)		
Electricity, gas and steam, water supply, sewerage and waste management (Section D, E)	98.5	98.2
İnşaat (Kısım F) - Construction (Section F)	88.7	87.1
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı (Kısım G)		
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (Section G)	94.9	92.9
Ulaştırma ve depolama (Kısım H) - Transportation and storage (Section H)	93.7	92.7
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri (Kısım I)		
Accommodation and food service activities (Section I)	81.2	80.3
Bilgi ve iletişim (Kısım J) - Information and communication (Section J)	98.6	98.6
Gayrimenkul faaliyetleri (Kısım L) - Real estate activities (Section L)	91.1	91.1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler (Bölüm 69 ve 74)		
Professional, scientific and support activities (Division 69-74)	98.6	98.6
İdari ve destek hizmet faaliyetleri (Kısım N) - Administrative and support activities (Section N)	87.4	87.3
Bilgisayarların ve iletişim araç ve gereçlerinin onarımı (Grup 95.1)		
Repair of computers (Group 95.1)	97.7	97.7
Finans ve zorunlu sosyal güvenlik ve emeklilik fonları hariç sigorta ile ilgili faaliyetler (Grup 64.19, 64.92, 65.1, 65.2, 66.12 ve 66.19)		
Financial and insurance activities (Group 64.19, 64.92, 65.1, 65.2, 66.12 ve 66.19)	98.2	98.2

26.15 2011 yılı Ocak ayında bilgisayar kullanılan ve İnternet erişimine sahip girişimlerin oranı

Proportion of enterprises which have access to internet and use computer by economic activity and size group in January 2011

İktisadi faaliyet - Economic activity (NACE Rev. 2)	Büyüklik grubu - Size group	
	İlgisayar kullanımı Computer usage	İnternet erişimi Internet access
Genel - General	94.0	92.4
İmalat sanayi (Kısım C) - Manufacturing (Section C)	94.7	92.9
Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım ve su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri (Kısım D, E)		
Electricity, gas and steam, water supply, sewerage and waste management (Section D, E)	98.9	97.8
İnşaat (Kısım F) - Construction (Section F)	92.1	90.1
Toptan ve perakende ticaret; Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı (Kısım G)		
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (Section G)	96.1	94.9
Ulaştırma ve depolama (Kısım H) - Transportation and storage (Section H)		
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (Section H)	91.3	90.2
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri (Kısım I)		
Accommodation and food service activities (Section I)	82.2	80.5
Bilgi ve iletişim (Kısım J) - Information and communication (Section J)		
Information and communication (Section J)	98.5	98.2
Gayrimenkul faaliyetleri (Kısım L) - Real estate activities (Section L)		
Real estate activities (Section L)	93.8	93.8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler (Bölüm 69 ve 74)		
Professional, scientific and support activities (Division 69-74)	98.4	97.8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri (Kısım N) - Administrative and support activities (Section N)		
Administrative and support activities (Section N)	93.0	91.1
Bilgisayarların ve iletişim araç ve gereçlerinin onarımı (Grup 95.1)		
Repair of computers (Group 95.1)	100.0	98.2

26.16 İktisadi faaliyet kolu ve büyüklük grubuna göre yenilik faaliyeti yürüten girişimlerin oranı, 2008-2010

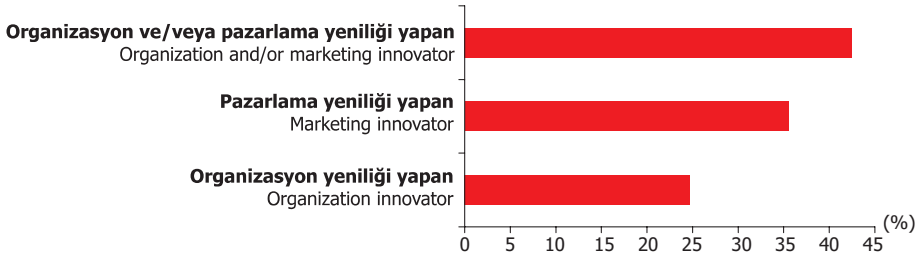
(%)

NACE Rev.2 ve büyüklük grubu (kişi)	Yenilik faaliyeti yürüten girişimlerin oranı Enterprises with innovation activities	Teknolojik olmayan yenilik - Non-technological innovation		
		Organizasyon ve/veya pazarlama yeniliği yapan Organization and/or marketing innovator	Organizasyon yeniliği yapan Organization innovator	Pazarlama yeniliği yapan Marketing innovator
Genel	51.4	42.5	24.7	35.5
Sanayi	52.2	43.8	23.8	37.7
5-9 Madencilik ve taşocakçılığı	32.5	26.6	20.1	18.5
10-33 İmalat sanayi	53.0	44.5	23.9	38.4
35 Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	39.9	32.5	24.7	22.7
36-39 Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	37.6	26.4	19.4	17.0
Hizmet	50.3	40.7	25.8	32.7
46 Toptan ticaret	54.4	45.5	27.2	38.8
49-53 Ulaştırma ve depolama	40.0	29.8	21.3	20.1
58 Yayımcılık faaliyetleri	67.5	59.8	27.5	57.9
61 Telekomunikasyon	58.6	53.1	40.8	41.0
62 Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	66.2	55.2	40.7	41.3
63 Bilgi hizmet faaliyetleri	54.6	44.5	32.1	33.3
64-66 Finans ve sigorta faaliyetleri	41.0	34.8	27.5	29.4
71 Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri teknik test ve analiz faaliyetleri	47.2	32.6	21.9	20.5
72 Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri	84.0	56.0	47.9	40.2
Büyüklük grubu (çalışan sayısına göre)				
Toplam	51.4	42.5	24.7	35.5
10-49	49.4	41.1	23.3	34.6
50-249	58.9	46.8	28.7	38.2
250+	69.7	57.3	40.8	47.6

26.4 Girişimlerde teknolojik olmayan yenilik faaliyetleri

Enterprises with non-technological innovation activities

2008 - 2010

26.16 Enterprises with innovation activities by economic activity and size, 2008-2010

(%)

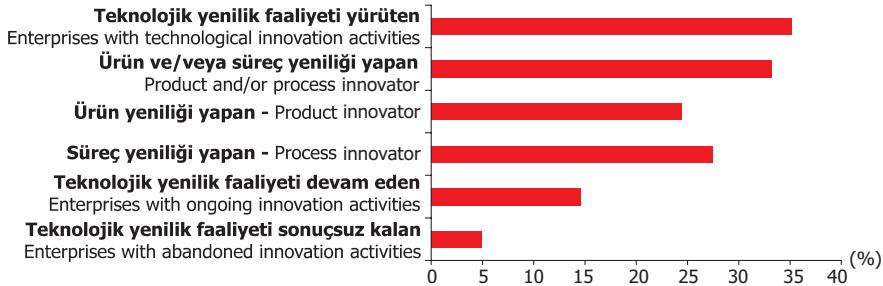
Teknolojik yenilik - Technological innovation

Teknolojik yenilik faaliyeti yürüten Enterprises with technological innovation activities	Ürün ve/veya süreç yeniliği yapan Product and/or process innovator	Ürün yeniliği yapan Product innovator	Süreç yeniliği yapan Process innovator	Teknolojik yenilik faaliyeti sonuçsuz kalan Enterprises with abandoned innovation activities	Teknolojik yenilik faaliyeti devam eden Enterprises with ongoing innovation activities	NACE Rev.2 and size (person)
35.2	33.2	24.4	27.4	5.0	14.6	General
36.3	34.4	25.7	29.0	6.0	14.7	Industry
19.6	17.5	11.9	15.0	3.3	7.3	Mining and quarrying 5-9
36.9	35.0	26.2	29.5	6.1	15.0	Manufacturing 10-33
22.6	18.9	12.3	13.1	1.6	9.5	Electricity, gas steam and air conditioning supply 35
28.8	26.9	13.8	24.4	0.0	8.1	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities 36-39
33.8	31.7	22.7	25.5	3.6	14.4	Services sector
35.7	33.5	24.5	26.8	3.9	15.2	Wholesale trade 46
26.8	25.7	15.8	20.2	2.3	9.7	Transportation and storage 49-53
51.7	46.6	33.3	40.0	6.2	19.4	Publishing activities 58
35.6	35.4	27.1	27.2	4.7	14.5	Telecommunications 61
61.9	58.3	49.8	52.1	12.6	30.4	Computer programming, consultancy and related activities 62
41.3	37.5	31.9	30.0	9.4	21.5	Information services activities 63
27.7	26.4	18.4	23.4	4.1	16.7	Financial and insurance activities 64-66
32.8	29.7	22.3	23.8	2.4	16.6	Architectural and engineering activities; technical testing and analysis 71
76.2	72.1	60.2	56.0	23.8	48.1	Scientific research and development 72
						Size groups
35.2	33.2	24.4	27.4	5.0	14.6	Total
32.8	30.9	22.8	25.5	4.7	13.7	10-49
44.2	41.4	29.6	34.3	5.6	16.4	50-249
55.9	54.4	42.6	47.5	8.6	30.2	250+

26.5 Girişimlerde teknolojik yenilik faaliyetleri

Enterprises with technological innovation activities

2008 - 2010

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

	Sayfa Page	
Açıklama	444	Explanation
Grafik		Graph
27.1 Genel mutluluk düzeyi, 2011	447	27.1 General level of happiness, 2011
27.2 2012 yılından hayata ilişkin beklentiler	452	27.2 Expectations for life for 2012
Tablo		Table
27.1 Genel mutluluk düzeyi, 2007-2011	445	27.1 General level of happiness, 2007-2011
27.2 Gelecekte umut düzeyi, 2007-2011	445	27.2 Level of hope, 2007-2011
27.3 Bir yıl sonrası için genel olarak yaşama ilişkin beklentiler, 2007-2011	446	27.3 General life expectations for the next year, 2007-2011
27.4 Beş yıl sonrası için kişisel gelişim tahmini, 2007-2011	446	27.4 Personal development estimate for five years later, 2007-2011
27.5 Genel mutluluk düzeyi, 2011	447	27.5 General level of happiness, 2011
27.6 Mutluluk kaynağı kişi ve değerler, 2011	448	27.6 Persons and values that are sources of happiness, 2011
27.7 Memnuniyet, 2011	448	27.7 Satisfaction, 2011
27.8 Kamu hizmetlerinden memnuniyet, 2011	449	27.8 Satisfaction from public services, 2011
27.9 Umut düzeyi, 2011	449	27.9 Level of hope, 2011
27.10 Beş yıl öncesine göre kişisel gelişmişlik değerlendirmesi, 2011	450	27.10 Personal development assessment with respect to five years ago, 2011
27.11 Beş yıl sonrası için kişisel gelişme beklentisi, 2011	451	27.11 Personal development expectation for five years later, 2011
27.12 2012 yılından beklentiler	452	27.12 Expectations for year 2012

AÇIKLAMA

YAŞAM MEMNUNİYETİ

Yaşam Memnuniyeti Araştırması'nın amacı: Türkiye'deki bireylerin genel mutluluk düzeyine ilişkin algısını, temel yaşam alanlarındaki genel memnuniyetini ve kamu hizmetlerinden memnuniyetini ölçmek ve bunların zaman içindeki değişimini takip etmektir.

Coğrafi kapsam: Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan tüm yerleşim yerleri kapsama dahil edilmiştir. Bu yerleşim yerleri, Kurumun diğer anket çalışmalarında da kullanılmakta olan kent-kır tanımı dikkate alınarak iki tabakaya ayrılmıştır.

Kapsanan kitle: Anket çalışmasında Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan 18 ve daha yukarı yaşta tüm hanehalkı fertleri kapsama alınmıştır.

Örnekleme birimi: Nihai örnekleme birimi olarak hanehalkı ve örnek hanehalklarındaki 18+ yaşta tüm bireylerdir.

Tanım ve Kavramlar

Mutluluk: Acı, keder ve ızdırabın yokluğu ve bunların yerine sevinç, neşe ve tatmin duygularının varlığıyla karakterize edilen durum; hayattan genel olarak memnun olma hali.

Memnuniyet: İhtiyaçların ve isteklerin karşılanmasından doğan tatmin duygusu.

Umut düzeyi: Anket kapsamında görüşülen bireylerin "çok umutlu", "umutlu", "umutlu değil" ve "hiç umutlu değil" kategorileri itibariyle umut düzeylerini derecelendirmeleri.

EXPLANATION

LIFE SATISFACTION

The purpose of Life Satisfaction Survey: To measure the general happiness level perception of the individuals and, the general satisfaction of the individuals from main life areas and from public services, and to follow up the changes in this satisfaction in time.

Geographic scope: All the localities within the borders of Turkish Republic have been covered. These localities are divided into two parts considering the rural area and urban area definitions, that are used in other surveys of the Institute.

Covered mass: Citizens living in the households within the borders of Turkish Republic, and who are 18 years of age and over have been covered.

Sampling unit: Households and individuals who are 18 years of age and over at the sample households has been defined to be the final sampling unit.

Definitions and Concepts

Happiness: The situation characterized by the lack of pain, sorrow and persecution and by presence of joy, cheerfulness and satisfaction; that is, being satisfied in generally with life.

Satisfaction: The feeling of satisfaction arising from meeting the needs and desires.

Level of hope: The grading of the hope of individuals interviewed within the scope of the survey, as "very hopeful", "hopeful", "not hopeful" and "not hopeful at all".

27.1 Genel mutluluk düzeyi, 2007-2011

General level of happiness, 2007-2011

(%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Toplam - Total					
Çok mutlu - Very happy	8.7	8.2	7.7	9.2	8.5
Mutlu - Happy	51.5	47.5	46.6	52.0	53.6
Orta - Neither happy, nor unhappy	28.8	30.3	31.1	28.1	28.0
Mutsuz - Unhappy	8.8	11.4	11.5	8.8	8.0
Çok mutsuz - Very unhappy	2.2	2.5	3.1	2.0	1.9
Kadın - Females					
Çok mutlu - Very happy	9.8	9.1	8.9	9.7	9.2
Mutlu - Happy	52.3	48.7	49.2	53.0	55.3
Orta - Neither happy, nor unhappy	27.3	30.0	29.6	27.3	26.2
Mutsuz - Unhappy	8.4	9.4	9.5	7.6	7.3
Çok mutsuz - Very unhappy	2.2	2.8	2.8	2.4	2.0
Erkek - Males					
Çok mutlu - Very happy	7.6	7.4	6.4	8.6	7.8
Mutlu - Happy	50.6	46.3	43.9	51.0	51.6
Orta - Neither happy, nor unhappy	30.3	30.7	32.7	28.9	30.0
Mutsuz - Unhappy	9.3	13.6	13.7	9.9	8.8
Çok mutsuz - Very unhappy	2.2	2.1	3.4	1.6	1.8

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.2 Gelecekte umut düzeyi, 2007-2011

Level of hope, 2007-2011

(%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Toplam - Total					
Çok umutlu - Very hopeful	6.4	4.5	4.6	6.8	7.0
Umutlu - Hopeful	63.7	60.4	60.9	66.0	68.2
Umutlu değil - Not hopeful	22.6	26.3	26.8	22.5	19.6
Hiç umutlu değil - Not hopeful at all	7.3	8.8	7.8	4.8	5.2
Kadın - Females					
Çok umutlu - Very hopeful	5.9	4.3	4.0	5.0	5.0
Umutlu - Hopeful	63.6	60.7	64.0	67.9	69.9
Umutlu değil - Not hopeful	23.0	26.1	24.7	22.2	20.3
Hiç umutlu değil - Not hopeful at all	7.5	9.0	7.4	4.9	4.8
Erkek - Males					
Çok umutlu - Very hopeful	6.9	4.8	5.2	8.7	9.2
Umutlu - Hopeful	63.8	60.1	57.6	64.0	66.4
Umutlu değil - Not hopeful	22.1	26.5	29.1	22.8	18.9
Hiç umutlu değil - Not hopeful at all	7.1	8.6	8.1	4.6	5.6

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.3 Bir yıl sonrası için genel olarak yaşama ilişkin beklentiler, 2007-2011

General life expectations for the next year, 2007-2011

(%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Toplam - Total					
Daha iyi olacak - Will be better	35.3	26.7	23.5	32.8	32.4
Aynı olacak - Will be the same	41.6	42.6	48.5	43.6	43.5
Daha kötü olacak - Will be worse	11.0	21.0	14.7	9.2	9.3
Fikri yok - No idea	12.1	9.7	13.4	14.4	14.8
Kent - Urban					
Daha iyi olacak - Will be better	38.4	27.9	24.4	34.6	34.5
Aynı olacak - Will be the same	41.4	42.4	50.9	45.0	43.2
Daha kötü olacak - Will be worse	9.9	21.2	14.0	9.1	8.8
Fikri yok - No idea	10.3	8.4	10.8	11.3	13.5
Kır - Rural					
Daha iyi olacak - Will be better	29.8	24.0	21.3	28.8	27.5
Aynı olacak - Will be the same	42.1	43.1	43.0	40.3	44.3
Daha kötü olacak - Will be worse	13.0	20.4	16.5	9.4	10.6
Fikri yok - No idea	15.1	12.6	19.1	21.4	17.6

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.4 Beş yıl sonrası için kişisel gelişim tahmini, 2007-2011

Personal development estimate for five years later, 2007-2011

(%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Toplam - Total					
Gelişecek - Will develop	40.3	41.1	26.9	35.8	35.0
Aynı seviyede kalacak - Will remain same	33.5	31.5	34.8	31.7	32.7
Gerileyecek - Will be worse	13.2	26.1	21.5	14.9	14.2
Fikri yok - No idea	13.0	1.3	16.7	17.7	18.0
Kadın - Females					
Gelişecek - Will develop	40.0	41.2	27.1	32.4	33.0
Aynı seviyede kalacak - Will remain same	33.8	32.3	34.8	32.2	33.4
Gerileyecek - Will be worse	11.6	24.5	18.4	13.4	12.7
Fikri yok - No idea	14.6	2.1	19.7	22.1	20.9
Erkek - Males					
Gelişecek - Will develop	40.6	40.9	26.8	39.3	37.2
Aynı seviyede kalacak - Will remain same	33.2	30.7	34.9	31.1	31.9
Gerileyecek - Will be worse	14.9	27.8	24.9	16.5	15.8
Fikri yok - No idea	11.4	0.5	13.5	13.1	15.1

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.5 Genel mutluluk düzeyi, 2011

General level of happiness, 2011

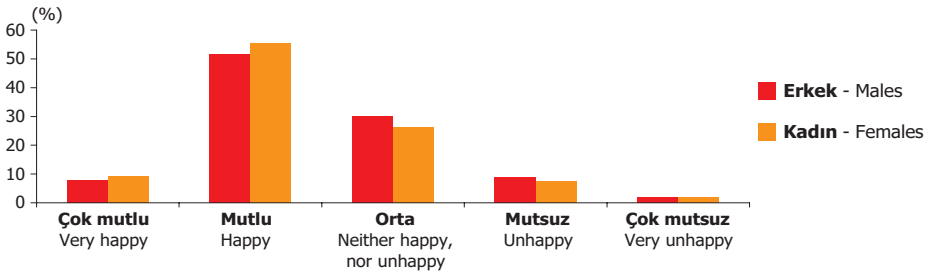
(%)

	Mutlu - Happy		Orta - Neither happy, nor unhappy		Mutsuz - Unhappy	
	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females
Genel mutluluk düzeyi - Level of happiness	59.5	64.6	30.0	26.2	10.5	9.3
Yaş gruplarına göre - By age groups						
18-24	63.0	75.5	29.5	20.9	7.5	3.6
25-34	58.7	65.3	30.1	26.1	11.2	8.6
35-44	58.2	63.1	33.5	27.1	8.4	9.8
45-54	57.4	62.1	29.7	27.4	12.9	10.5
55-64	61.3	63.2	25.6	27.3	13.1	9.5
65+	60.9	55.5	28.1	29.1	11.0	15.5
Öğrenim durumuna göre - By educational status						
Okur-yazar değil - Illiterate	51.6	57.4	27.8	27.2	20.6	15.4
Okur-yazar/bir okul bitirmeyen						
Literate but not completed a school	45.1	64.6	34.6	25.6	20.3	9.8
İlkokul mezunu - Primary school	58.3	63.7	30.0	27.6	11.7	8.6
İlköğretim+Ortaokul mezunu						
Primary education, middle school and equivalent	59.5	71.9	31.1	22.5	9.4	5.6
Lise / dengi mezunu - Secondary education and equivalent	59.6	70.5	31.2	23.0	9.2	6.4
Y.Okul / üniversite mezunu - College, university, master, Ph.D	67.6	65.4	25.9	27.2	6.5	7.4
Medeni duruma göre - By marital status						
Halen evli olan - Married	62.3	68.4	29.2	24.1	8.5	7.5
Evlili olmayan - Not married	52.6	53.3	31.8	32.2	15.5	14.5
Sosyal güvenlik kapsamında olma durumuna göre						
By status of being covered by social security						
Sosyal güvenlik kapsamında - Covered by social security	63.3	66.7	28.7	25.3	7.9	8.1
Sosyal güv. kapsamında değil - Not covered by social security	45.8	56.0	34.3	29.8	19.8	14.2
Hanehalkı gelir grubuna göre (TL) - By household income intervals (TL)						
0 - 630	48.4	53.3	30.5	29.9	21.1	16.8
631 - 990	53.7	60.2	32.1	29.5	14.1	10.2
991 - 1650	59.7	66.3	31.6	25.5	8.7	8.2
1 651 - 2 750	64.6	69.4	28.7	23.9	6.7	6.6
2 751 - 3 850	71.1	77.5	24.2	17.2	4.8	5.3
3 851 +	73.1	76.8	22.0	20.4	4.9	2.8
Yerleşim birimi - By place of residence						
Kent - Urban	60.2	64.9	29.5	25.8	10.4	9.3
Kır - Rural	57.9	63.8	31.1	26.9	10.9	9.3

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.1 Genel mutluluk düzeyi - General level of happiness 2011

Veri için tablo 27.1'e bakınız.

For data, see table 27.1

27.6 Mutluluk kaynağı kişi ve değerler, 2011

Persons and values that are sources of happiness, 2011

(%)

	Toplam - Total		Evli olan - Married		Evli olmayan - Not married	
	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females
Mutluluk kaynağı kişiler						
Persons that are sources of happiness						
Kendisi - Herself / himself	2.2	1.4	0.9	0.5	5.3	4.1
Çocuklar - Children	7.4	16.7	8.7	16.7	4.2	16.6
Anne / baba - Mother / father	3.6	2.1	0.8	0.4	10.9	7.0
Torunlar - Granddaughters / grandsons	1.2	1.6	1.4	1.1	0.6	3.0
Eş - Spouse	5.1	7.2	7.0	9.4	0.2	0.5
Tüm aile - All of the family	78.0	69.7	80.7	71.4	71.5	64.8
Arkadaşlar - Friends	1.5	0.4	0.1	0.1	4.9	1.3
Diğer - Other	0.9	0.9	0.3	0.3	2.3	2.6
Mutluluk kaynağı olan değerler						
Values that are sources of happiness						
Başarı - Success	9.4	4.4	6.5	2.5	16.6	10.2
İş - Work	3.7	1.1	3.0	0.9	5.4	1.6
Sağlık - Health	67.9	77.4	73.3	79.2	54.4	72.2
Sevgi - Love	13.0	13.1	11.9	13.6	15.8	11.8
Para - Money	5.3	3.3	4.6	3.2	7.2	3.5
Diğer - Other	0.6	0.7	0.7	0.7	0.6	0.7

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.7 Memnuniyet, 2011

Satisfaction, 2011

(%)

	Memnun - Satisfied		Orta - Neither satisfied nor unsatisfied		Memnun değil Not satisfied	
	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females
Genel sağlık durumundan						
From own health						
	77.3	62.4	13.1	18.9	9.7	18.7
İşten - From work	70.7	69.3	15.2	16.1	14.1	14.5
İşyeri ilişkilerinden						
From work relations						
	84.7	84.0	11.9	12.6	3.4	3.4
İşten elde edilen kazançtan						
From earning obtained from work						
	36.6	36.2	25.5	25.4	37.9	38.4
Evlilikten - From marriage	96.8	90.4	2.3	6.8	0.9	2.8
Aile ilişkilerinden						
From family relations						
	95.4	91.9	3.4	5.9	1.2	2.2
Akraba ilişkilerinden						
From relationships with relatives						
	81.8	84.9	11.4	9.5	6.8	5.6
Arkadaş ilişkilerinden						
From relationships with friends						
	91.3	92.4	6.6	6.1	2.1	1.4
Komşuluk ilişkilerinden						
From relationships with neighbors						
	81.1	85.0	12.9	9.8	6.1	5.2

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.8 Kamu hizmetlerinden memnuniyet, 2011
 Satisfaction from public services, 2011

(%)

	Memnun Satisfied		Orta-Neither satisfied nor unsatisfied		Memnun değil Not satisfied		Fikri yok No idea	
	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females
Eğitim hizmetlerinden - From educational services	62.9	65.4	19.0	19.4	18.1	15.2	-	-
Sosyal güvenlik kurumunun hizmetlerinden From the services of social security institution	68.0	55.7	13.9	9.4	8.6	5.2	9.5	29.8
Sağlık hizmetlerinden - From health services	75.1	76.5	12.7	11.3	12.2	12.2	-	-
Asayiş hizmetlerinden - From public security services	77.3	81.4	11.6	11.5	11.1	7.1	-	-
Adli sistemin verdiği hizmet. - From judicial services	46.5	31.6	10.0	6.4	13.3	6.2	30.1	55.8
Kamu hizmetleri ile ilgili bilgi edinme işlemlerinden From acquiring information about public services	54.2	40.8	14.7	9.2	10.7	5.3	20.4	44.7
Ulaştırma hizmetlerinden - From transport services	73.3	70.4	11.2	9.9	12.6	11.1	2.9	8.5

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.9 Umud düzeyi, 2011
 Level of hope, 2011

(%)

	Çok umutlu Very hopeful		Umutlu Hopeful		Umutlu değil Not hopeful		Hiç umutlu değil Not hopeful at all	
	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females
Genel umut düzeyi - Level of hope	9.2	5.0	66.4	69.9	18.9	20.3	5.6	4.8
Yaş gruplarına göre - By age groups								
18-24	15.2	9.3	65.5	74.6	14.3	13.9	5.0	2.2
25-34	10.4	4.8	63.0	65.6	19.8	23.0	6.8	6.5
35-44	6.3	3.1	65.6	71.2	21.3	20.3	6.8	5.4
45-54	8.3	4.8	68.5	71.1	18.6	19.2	4.6	4.9
55-64	6.8	4.9	71.7	70.8	16.9	20.8	4.6	3.5
65+	7.2	3.3	68.3	67.5	21.5	24.3	3.0	4.8
Öğrenim durumuna göre - By educational status								
Okur-yazar değil - Illiterate	2.8	3.7	62.6	67.7	32.6	23.7	2.1	4.9
Okur-yazar/bir okul bitirmeyen Literate but not completed a school	7.6	3.5	57.6	73.3	29.4	18.2	5.5	5.1
İlkokul mezunu - Primary school	6.2	4.4	65.9	69.4	21.4	21.0	6.4	5.1
İlköğretim+Ortaokul mezunu Primary education, middle school and equivalent	8.5	7.8	67.8	69.9	16.9	18.4	6.8	3.8
Lise/dengi mezunu -Secondary education and equivalent	12.1	6.0	65.2	72.9	17.1	16.2	5.6	4.9
Y.Okul/üni. mezunu - College, university, master, Ph.D	14.8	7.0	70.7	68.9	12.2	20.0	2.3	4.1
Medeni duruma göre - By marital status								
Halen evli olan - Married	7.6	5.0	67.8	70.9	19.5	19.9	5.2	4.1
Evli olmayan - Not married	13.1	5.0	62.9	66.9	17.6	21.3	6.5	6.8
Sosyal güvenlik kapsamında olma durumuna göre By status of being covered by social security								
Sosyal güvenlik kapsamında - Covered by social security	9.4	5.5	69.9	70.6	16.4	19.7	4.4	4.3
Sosyal güvenlik kapsamında değil Not covered by social security	8.4	3.2	53.8	66.9	28.0	22.8	9.8	7.0
Hanehalkı gelir grubuna göre (TL) By household income intervals (TL)								
0 - 630	5.3	2.3	58.4	64.8	27.0	26.5	9.3	6.4
631 - 990	7.5	3.8	61.8	69.0	24.2	20.8	6.5	6.4
991 - 1650	9.2	5.8	66.5	70.9	18.9	19.8	5.5	3.5
1 651 - 2 750	11.0	6.5	69.8	70.9	15.1	18.5	4.0	4.2
2 751- 3 850	11.1	4.0	75.7	75.0	10.5	15.3	2.6	5.8
3 851 +	14.6	10.7	77.8	73.8	4.2	15.1	3.4	0.4
Yerleşim birimi - By place of residence								
Kent - Urban	9.5	4.3	68.0	70.4	17.3	20.4	5.3	4.8
Kır - Rural	8.4	6.6	62.5	68.7	22.9	19.9	6.3	4.8

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.10 Beş yıl öncesine göre kişisel gelişmişlik değerlendirmesi, 2011
Personal development assessment with respect to five years ago, 2011

(%)

	Gelişmiş		Aynı seviyede kalmış		Gerilemiş		Fikri yok	
	Developed		Remained same		Became worse		No idea	
	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females
Genel gelişmişlik değerlendirmesi General level of development assessment	40.1	39.7	33.5	34.3	25.2	22.5	1.2	3.5
Yaş gruplarına göre - By age groups								
18-24	53.5	54.0	29.7	31.6	14.9	11.5	1.9	2.9
25-34	45.5	46.8	33.4	31.4	20.1	19.1	1.0	2.6
35-44	40.4	40.7	32.6	33.0	26.1	23.9	0.9	2.4
45-54	33.3	34.2	32.0	35.7	33.5	27.6	1.2	2.4
55-64	29.7	31.3	36.5	35.1	32.9	28.6	0.9	5.0
65+	28.7	19.0	40.9	43.7	28.8	29.2	1.6	8.0
Öğrenim durumuna göre - By educational status								
Okur-yazar değil - Illiterate	29.5	22.8	33.7	41.3	33.8	26.2	3.1	9.7
Okur-yazar / bir okul bitirmeyen Literate but not completed a school	19.9	37.1	47.4	36.8	26.5	22.1	6.1	4.0
İlkokul mezunu - Primary school	33.3	40.0	36.3	34.6	29.3	23.4	1.1	1.9
İlköğretim+Ortaokul mezunu Primary education, middle school and equivalent	40.4	44.7	35.1	32.7	22.9	19.0	1.7	3.6
Lise / dengi mezunu Secondary education and equivalent	47.5	50.8	30.2	28.4	21.7	19.7	0.6	1.1
Y.Okul / üniversite mezunu College, university, master, Ph.D	53.4	53.0	26.0	27.0	20.4	19.8	0.2	0.2
Medeni duruma göre - By marital status								
Halen evli olan - Married	38.2	40.8	34.2	33.5	26.6	22.4	1.0	3.2
Evli olmayan - Not married	45.1	36.3	31.8	36.6	21.5	22.9	1.6	4.2
Sosyal güvenlik kapsamında olma durumuna göre By status of being covered by social security								
Sosyal güvenlik kapsamında Covered by social security	42.8	42.1	32.6	33.0	24.1	22.1	0.6	2.8
Sosyal güvenlik kapsamında değil Not covered by social security	30.7	29.6	36.8	39.7	29.1	24.5	3.4	6.1
Hanehalkı gelir grubuna göre (TL) By household income intervals (TL)								
0 - 630	24.8	23.4	35.8	42.5	34.2	26.3	5.3	7.7
631 - 990	32.6	33.6	37.6	35.6	28.7	27.0	1.1	3.7
991 - 1650	40.3	43.6	33.3	33.2	25.5	20.6	0.9	2.6
1 651 - 2 750	47.5	46.5	32.4	31.9	19.8	19.5	0.3	2.1
2 751 - 3 850	54.9	50.8	31.4	27.5	13.6	17.9	-	3.7
3 851 +	57.5	56.7	18.5	26.5	24.0	16.8	-	-
Yerleşim birimi - By place of residence								
Kent - Urban	42.3	42.3	33.0	33.2	23.6	21.4	1.2	3.0
Kır - Rural	35.0	34.0	34.8	36.7	29.0	24.9	1.3	4.4

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.11 Beş yıl sonrası için kişisel gelişme beklentisi, 2011

Personal development expectation for five years later, 2011

(%)

	Gelişecek Will develop		Aynı seviyede kalacak Will remain same		Gerileyecek Will be worse		Fikri yok No idea	
	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females
	Genel gelişme beklentisi General level of development expectation	37.2	33.0	31.9	33.4	15.8	12.7	15.1
Yaş gruplarına göre - By age groups								
18-24	52.1	49.9	23.2	29.6	12.6	4.3	12.0	16.2
25-34	43.1	43.1	32.8	30.7	11.4	10.5	12.7	15.7
35-44	35.7	30.2	30.5	33.3	16.3	13.1	17.4	23.4
45-54	31.6	26.9	31.4	32.8	21.2	17.6	15.8	22.7
55-64	27.4	23.8	38.1	35.6	18.2	16.7	16.2	23.9
65+	22.1	10.9	40.2	43.4	19.0	17.5	18.7	28.2
Öğrenim durumuna göre - By educational status								
Okur-yazar değil - Illiterate	13.2	15.9	45.3	39.1	18.9	14.8	22.6	30.2
Okur-yazar / bir okul bitirmeyen Literate but not completed a school	18.2	27.1	43.6	37.4	15.2	8.4	23.0	27.1
İlkokul mezunu - Primary school	28.0	30.6	35.8	33.7	17.9	14.0	18.3	21.6
İlköğretim+Ortaokul mezunu Primary education, middle school and equivalent	39.5	40.1	26.9	30.8	15.3	8.7	18.3	20.3
Lise/dengi mezunu Secondary education and equivalent	47.7	49.0	28.5	28.4	13.4	10.5	10.4	12.1
Y.Okul / üniversite mezunu College, university, master, Ph.D	51.3	50.8	27.6	27.9	14.3	14.4	6.8	7.0
Medeni duruma göre - By marital status								
Halen evli olan - Married	33.9	33.4	33.6	32.3	16.7	12.7	15.8	21.7
Evli olmayan - Not married	45.3	31.7	27.8	36.9	13.6	12.8	13.3	18.5
Sosyal güvenlik kapsamında olma durumuna göre By status of being covered by social security								
Sosyal güvenlik kapsamında Covered by social security	39.1	34.8	32.1	32.7	14.8	12.2	14.0	20.3
Sosyal güvenlik kapsamında değil Not covered by social security	30.1	25.6	31.4	36.3	19.4	14.8	19.0	23.3
Hanehalkı gelir grubuna göre (TL) By household income intervals (TL)								
0 - 630	22.5	19.7	33.6	40.0	19.7	13.4	24.2	26.9
631 - 990	30.8	25.6	37.2	34.3	15.7	14.9	16.4	25.3
991 - 1650	38.4	37.3	32.3	33.2	15.8	11.2	13.5	18.2
1 651 - 2 750	43.3	38.2	28.4	31.9	14.1	11.0	14.2	18.9
2 751 - 3 850	54.2	45.2	23.1	29.0	13.5	12.9	9.3	13.0
3 851 +	43.7	51.0	28.2	20.7	18.4	15.8	9.7	12.5
Yerleşim birimi - By place of residence								
Kent - Urban	40.3	36.0	31.8	32.3	14.7	12.3	13.2	19.4
Kır - Rural	29.5	26.5	32.2	35.8	18.5	13.7	19.7	24.0

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.12 2012 yılından beklentiler
Expectations for year 2012

(%)

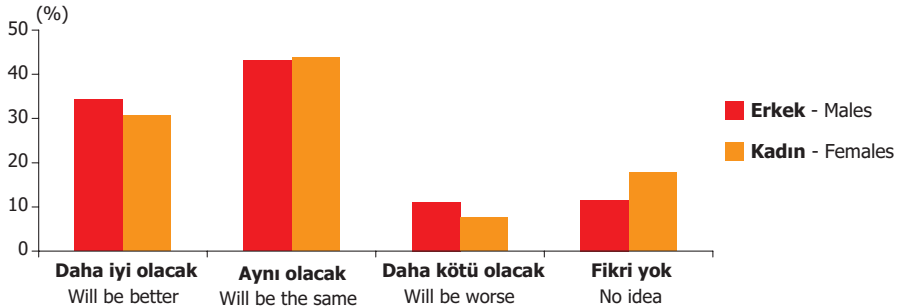
	Daha iyi olacak Will be better		Aynı olacak Will be the same		Daha kötü olacak Will be worse		Fikri yok No idea	
	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females	Erkek Males	Kadın Females
Türkiye - Turkey								
Genel olarak hayata ilişkin beklentiler								
Expectations for life in general	34.2	30.7	43.1	43.9	11.1	7.6	11.6	17.8
Kişisel iş durumuna ilişkin								
Expectations for the personal work	28.2	24.1	53.1	54.8	9.3	6.1	9.4	14.9
Hanelerinin mali durumuna ilişkin								
Expectations for the financial conditions of the household	25.8	23.0	55.0	53.7	11.8	8.4	7.4	14.9
Türkiye'deki iş durumuna ilişkin								
Expectations for work conditions of Turkey	29.4	20.4	34.0	32.7	24.9	20.3	11.6	26.6
Türkiye'nin ekonomik durumuna ilişkin								
Expectations for the economic conditions of Turkey	36.8	23.4	33.4	30.6	18.9	16.4	10.9	29.7
Kent - Urban								
Genel olarak hayata ilişkin beklentiler								
Expectations for life in general	36.1	33.0	43.2	43.2	10.4	7.2	10.3	16.6
Kişisel iş durumuna ilişkin								
Expectations for the personal work	31.4	28.0	51.3	51.7	8.6	6.1	8.7	14.3
Hanelerinin mali durumuna ilişkin								
Expectations for the financial conditions of the household	28.2	24.9	54.2	53.8	11.2	8.2	6.4	13.1
Türkiye'deki iş durumuna ilişkin								
Expectations for work conditions of Turkey	30.4	21.5	35.9	35.9	24.7	22.1	9.0	20.5
Türkiye'nin ekonomik durumuna ilişkin								
Expectations for the economic conditions of Turkey	36.9	24.5	35.4	33.6	19.1	18.1	8.6	23.8
Kır - Rural								
Genel olarak hayata ilişkin beklentiler								
Expectations for life in general	29.5	25.8	42.9	45.5	12.9	8.5	14.7	20.3
Kişisel iş durumuna ilişkin								
Expectations for the personal work	20.4	16.8	57.1	60.6	11.1	6.3	11.4	16.3
Hanelerinin mali durumuna ilişkin								
Expectations for the financial conditions of the household	20.2	18.9	56.9	53.4	13.1	8.8	9.8	18.9
Türkiye'deki iş durumuna ilişkin								
Expectations for work conditions of Turkey	27.1	17.9	29.3	25.8	25.6	16.6	18.1	39.7
Türkiye'nin ekonomik durumuna ilişkin								
Expectations for the economic conditions of Turkey	36.7	21.0	28.4	24.2	18.5	12.7	16.4	42.2

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

27.2 2012 yılından hayata ilişkin beklentiler

Expectations for life for 2012

Veri Kaynakları Data Sources

Adalet Bakanlığı
Ministry of Justice

<http://www.adalet.gov.tr>

Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü
General Directorate of Family and Community Services

<http://www.athgm.gov.tr>

Basma Yazı ve Resimleri Derleme Müdürlüğü
Directorate for Compilation of Printed Works and Pictures

<http://www.kutuphanelergm.gov.tr/hakkinda2.html>

Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı
Prime Ministry Undersecretariat for Maritime Affairs

<http://www.denizcilik.gov.tr>

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
Information and Communication Technologies Authority

<http://www.tk.gov.tr>

Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi
General Directorate of Petroleum Pipelines

<http://www.botas.gov.tr>

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Ministry of Labour and Social Security

<http://www.calisma.gov.tr>

Çalışma Genel Müdürlüğü
General Directorate of Labour

<http://www.calisma.gov.tr>

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Ministry of Environment and Urbanization

<http://www.bayindirlik.gov.tr>

Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
General Directorate of Child Services

<http://www.cocukhizmetleri.gov.tr>

Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü
General Directorate of State Railways

<http://www.tcdd.gov.tr>

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü
General Directorate of State Airports

<http://www.dhmi.gov.tr>

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
General Directorate of State Opera and Ballet

<http://www.dobgm.gov.tr>

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
General Directorate of Hydraulic Works

<http://www.dsi.gov.tr>

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
General Directorate of State Theaters

<http://www.devtyatro.gov.tr>

Emniyet Genel Müdürlüğü
General Directorate of Public Security

<http://www.egm.gov.tr>

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Ministry of Energy and Natural Resources

<http://www.enerji.gov.tr>

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Ministry of Food, Agriculture and Livestock

<http://www.tarim.gov.tr>

Harita Genel Komutanlığı
General Commandership of Cartography

<http://www.hgk.mil.tr>

Hazine Müsteşarlığı
Undersecretariat of Treasury

<http://www.hazine.gov.tr>

İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)
Organization for Economic Co-operation and Development

<http://www.oecd.org>

İstanbul Valiliği
Governorship of İstanbul

<http://www.istanbul.gov.tr>

Jandarma Genel Komutanlığı
General Command of Gendarmerie

<http://www.jandarma.gov.tr>

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
General Directorate on the Status of Women

<http://www.kadininstatusu.gov.tr>

Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü
Kandilli Observatory and Earthquake Research Institute

<http://www.koeri.boun.edu.tr>

Karayolları Genel Müdürlüğü
General Directorate of Highways

<http://www.kgm.gov.tr>

Kültür ve Turizm Bakanlığı
Ministry of Culture and Tourism

<http://www.kulturuzturizm.gov.tr>

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü General Directorate of Cultural Heritage and Museums	http://www.kulturvarliklari.gov.tr
Maliye Bakanlığı Ministry of Finance	http://www.maliye.gov.tr
Meteoroloji Genel Müdürlüğü Turkish State Meteorological Service	http://www.mgm.gov.tr
Milli Eğitim Bakanlığı Ministry of National Education	http://www.meb.gov.tr
Milli Kütüphane Başkanlığı The Presidency of the National Library	http://www.mkutup.gov.tr
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü General Directorate of Population and Citizenship Affairs	http://www.nvi.gov.tr
Orman ve Su İşleri Bakanlığı Ministry of Forestry and Water Affairs	http://www.ormansu.gov.tr
Özürlü Ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü General Directorate of Services for Elderly Persons and Persons with Disabilities	http://www.ozurluveyasli.gov.tr
Sağlık Bakanlığı Ministry of Health	http://www.saglik.gov.tr
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Ministry of Industry of Commerce	http://www.sanayi.gov.tr
Sosyal Güvenlik Kurumu Social Security Institute	http://www.sgk.gov.tr
TC. Anayasa Mahkemesi Constitutional Court of the Republic of Turkey	http://www.anayasa.gov.tr/
TC. Danıştay Başkanlığı Republic of Turkey Presidency of Council of State	http://www.danistay.gov.tr/index.html
TC. Merkez Bankası Central Bank of Turkey	http://www.tcmb.gov.tr
TC. Yargıtay Başkanlığı Republic of Turkey Supreme Court	http://www.yargitay.gov.tr/
TC. Ziraat Bankası Agricultural Bank of the Turkish Republic	http://www.ziraat.com.tr
Türk Hava Yolları Genel Müdürlüğü General Directorate of Turkish Airlines	http://www.thy.com.tr
Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) Turkish Electricity Distribution Corporation (TEDC)	http://www.tedas.gov.tr
Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) Turkish Electricity Transmission Company (TETC)	http://www.teias.gov.tr
Türkiye İş Kurumu Turkish Employment Organization	http://www.iskur.gov.tr
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Chambers and Commodity Exchanges of Turkey	http://www.tobb.org.tr
Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Turkish Petroleum Corporation	http://www.tpao.gov.tr
Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Ministry of Transportation, General Directorate of Civil Aviation	http://web.shgm.gov.tr
Yükseköğretim Kurulu Council of Higher Education	http://www.yok.gov.tr
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü General Directorate of Higher Education	http://ogm.meb.gov.tr/